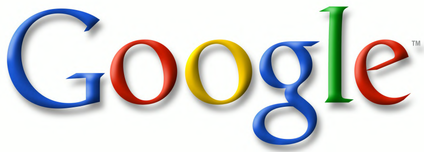

HARVARDIANA
ET
VE
RI
TAS
CHRISTO
ECCLESIAE
ACADEMIA · IN · NOV · ANG

CARMINA NORRŒNA.

VOL. II.

CARMINA NORRŒNA.

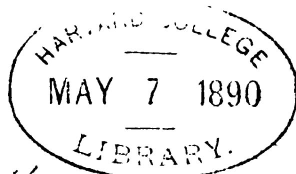
EX RELIQUIIS
VETUSTIORIS NORRŒNÆ POËSIS
SELECTA, RECOGNITA,
COMMENTARIIS ET GLOSSARIO INSTRUCTA

EDIDIT

THEODORUS WISÉN,
PROFESSOR LUNDENSIS.

VOL. II.
GLOSSARIUM CONTINENS.

LUNDÆ.
FORMIS DESCRIPSIT HAQV. OHLSSON.
MDCCCLXXXIX.

Varđar mest, at allra orđa
undirstađan sé réttlig fundin.

Lilja, str. 97.

Præfatio.

Quod jam editur glossarium eorum poëmatum, quæ, Carmina Norrœna inscripta, abhinc tres annos publici juris facta sunt, id longe antea me emissurum speraveram. Ut autem nunc demum hoc volumen emitti posset, hæ causæ effecerunt, vel quod his proximis annis in aliis libris edendis, qui nullam dilationem paterentur, versatus sum, vel quod per longiora temporis spatia assiduis negotiis academicis atque interdum etiam morbo impeditus sum, ne hoc opus absolverem.

Permulti loci difficiliores eorum contextuum, qui Vol. I continentur, proximis annis a viris doctissimis tractati sunt, atque ubicunque nova interpretatio verisimilis visa erat, vel in ipso glossario eam attuli vel in iis additamentis et emendationibus, quas huic volumini adjunxi. Ceterum multos locos restare, qui nondum ad liquidum perducti sint, nemo me clarius videt. Attamen si hic liber poësis Norrœnæ studiosis aliquid adjumenti afferre poterit, laboris haud exigui in hoc libro edendo positi haudquaquam me poenitebit.

Scribebam Lundæ Cal. Sept. a. MDCCCLXXXIX.

Theodorus Wisén.

Series Alphabetica,

quæ in hoc glossario observanda est:

a. á. b. c. d. đ. e. é. f. g. h. i. í. j. k. l. m. n. o. ó. p. r. s. t. þ. u. ú. v. y. ý. æ. œ. ǫ. ø.

Explicatio Siglorum.

Bj. = Bjarkamál. — Rdr. = Ragnarsdrápa. — Yt. = Ynglingatal. — Hlg. = Haustlǫng. — Hkv. = Haraldskvæđi. — Gldr. = Glymdrápa. — Em. = Eiríksmál. — Hkm. = Hákonarmál. — Hlt. = Háleygjatal. — Hfl. = Hǫfuđlausn. — Snt. = Sunatorrek. — Sgdr. = Sigurđardrápa. — Vkl. = Vellekla. — Hdr. = Húsdrápa. — Þdr. = Þórsdrápa. — Hkdr. = Hákonardrápa. — Ódr. = Óláfsdrápa. — Efdr. = Erfidrápa Óláfs Tryggvasonar. — S. S. = Sigtryggsdrápa Silkiskeggs. — Vkv. = Víkingarvísur. — Kdr. = Knútsdrápa. — Bgl. = Bersǫglisvísur. — Ó. S. = Óláfsdrápa Sœnska. — Hr. A. = Hrynhenda Arnórs. — R. = Rekstefja. — Edr. = Eiríksdrápa. — G. = Geisli. — Kkm. = Krákumál. — Bdr. = Búadrápa. — Jdr. = Jómsvíkingadrápa. — Mhk. = Málsháttakvæđi. — Hátt. = Háttatal. — Isl. = Íslendingadrápa. — Hr. S. = Hrynhenda Sturlu. — Hrfm. = Hrafnsmál. — L. = Lilja. — Sk. = Skíđaríma.

Glossarium.

A.

-a, -at, -t, *particula negativa, formis verborum finitis, quæ dicuntur, suffixa. Formis 1:æ pers. sing. pronomen personale* -k (= ek) *una cum particula negativa ita suffigitur, ut illud priorem, hæc posteriorem locum teneat, e. gr.* vekka (i. e. vek-k-a) Bj. 2; veitkat Efdr. 19; hefkat Mhk. 15; *ubi in hac persona iteratio pronominis suffixi usurpatur, particula negativa inter duplicata pronomina interponitur, e. gr.* kveđkak (*i. e.* kveđ-k-a-k) Yt. 12; mákak Snt. 18; blótkak Snt. 22; vaskak Jdr. 2; veitkak Mhk. 28. *Formis 2:dæ pers. sing. pronomen et particula contrario ordine suffiguntur; e. gr.* skalattu Em. 3. *Cum formis 3 sg., in consonantem desinentibus,* -a *et* -at *promiscue conjunguntur, ex. gr.* vasa Yt. 21; Hlg. 2. 3; R. 16. 19; *cett.*; vasat Vkl. 2. 19; Bgl. 2; Kkm. 9. 13. 14; Bdr. 7; Jdr. 24; skala Hátt. 68; skalat Bgl. 8; esa Snt. 1. 2. 4; Jdr. 34; esat Kkm. 28; muna *l.* munat Hfl. 17; G. 21; *et sic passim. Formis 3 sg. et pl., in vocalem desinentibus,* -t *suffigitur, v. c.* frát Yt. 19; máttit Yt. 26; mundit Efdr. 14; sparđit R. 30; þykkjat Efdr. 23; dyljat G. 21; mundut Efdr. 23; hlýđut Hkdr. 7; *etc. Cum formis verborum monosyllabis particula* -a *vel* -at *sæpissime conjungitur; bisyllabis rarius adhæret. e. gr. 3 sg.* sýtira Kkm. 25; *1. pl.* mununa Efdr. 20. *Voci quoque* erumk (= er mér) *particula negativa adglutinatur, e. gr.* erumka Snt. 17.

Adám, *m. pr., auctor generis humani;* L. 12. 17. 18. 23. 43. 64; *gen.* Adáms L. 13. 19.

ađ, *pro* at; L. 16.

ađal, *n., natura, indoles;* drengs ađal Kkm. 23; jóđs ađal Yt. 24 (*ubi alii legunt* alađ, *q. v.*).

Ađalráđr, *m. pr., rex Britanniæ;* Knútr sló Ađalráđs sunu Kdr. 1; Kdr. 6.

Ađalsteinn, *m. pr., rex Britanniæ; dat.* Ađalsteini Isl. 9; Áđalsteins fóstri Bgl. 4; Ísl. 13.

Ađils, *m. pr., rex Upsaliensis;* Ađils' fjǫr Yt. 31; Bj. 1.

af, *præp. c. dat., ab, ex, de; remotionem rei a re (proprie a superficie rei) sensu et proprio et translato significat; ut* or *ad* í, *sic est* af *ad* á. — 1) *Ad discessum a persona vel a re signi-*

ficandum hæc præpositio verba movendi, auferendi, eundi, proficiscendi, simil., sæpissime subsequitur, e. gr. álpa af Horni Sk. 54; bera ǫrvar af bogum Hfl. 13; Hrfm. 1; Jdr. 37; bera launsigr af ehm Yt. 50; Sk. 30; bera af ehm *victoriam auferre ab aliquo* L. 7; bjóða ehm af heimi R. 33; deila eht af ehu Hlg. 4; etask af = eta eht af sér Kdr. 8; falla af ehu Yt. 31; Hrfm. 11; L. 32; *cum* fara L. 16; fljúga Bdr. 6; flýja Gldr. 8; R. 7; ganga Rdr. 11; Hátt. 71; Sk. 65; seinir (ɔ: at ganga) af því minni Bgl. 4; geysa herskip af hlunni Hr. A. 2; hafa útboð af Noregs veldi Hr. S. 12; halda undan af ehu Efdr. 18; hrinda ehm af ehu R. 29; Kkm. 9; hrynja Kkm. 12; hrœra eht af ehu Hfl. 19; *cum* hverfa Snt. 10; koma Vkv. 11; Sk. 59; lagast L. 35; leggja eht af ehu Hlg. 5; leysa af bǫndum L. 83; leysa eht af ehm Yt. 41; leiða *(absterrere)* ehm af ehu Sk. 1; líða L. 12; ljósta eht af ehu Hdr. 4; reka af hendri Jdr. 12; L 19; *cum* renna Hr. S. 16; L. 3. 20; rísa L. 67; setja af hlunnum *deducere* Hr. S. 3; skafa eht af ehu Mhk. 8. 26; skjóta af fingrum sér Bdr. 10; slíta eht af ehu L. 77; sperna eht af ehu Jdr. 27; *cum* stǫkkva Sk. 133; søkkva Efdr. 10; taka eht af ehm Hrfm. 6; G. 44; þvá sveita af líki dǫglings G. 22; útleiða af ehu L. 13; venja ehn af ehu Sk. 119; vinna eht af ehm Hrfm. 10. — 2) *Hac particula locus quoque indicatur, ubi is est, qui agit, e. gr.* málspakr nam mæla af fornum þolli Hlg. 3; valkyrjur mælti af mars baki Hkm. 11; faðir Mǫrna át okbjǫrn af eikirótu Hlg. 6. — 3) *Ad ea significanda usurpatur, unde aliquid exit vel oritur, e. gr.* skína af ehu Hrfm. 3; Edr. 6; L. 33; lýsa af ehu Hr. S. 6; lýstisk eldi af skipstǫfnum Hrfm. 5; brenna af gulli Hr. S. 14; glóa af ehu L. 33; Sk. 71; ljósum laust *(splendor refulgebat)* af liðfǫstum blómum valdrósar Hrfm. 4; dreyrinn af síðusári L. 5; hljóta mein af ehu Efdr. 5; standa af ehu *oriri ex aliqua re* Edr. 32; G. 2; Hrfm. 8; Kkm. 27; gróa af rótum aldrtrega G. 59; vaxa af ehm Snt. 20; sá stoð af því *in (ex) hac re adjumentum vidit* Vkl. 13; lítit varð af sǫngum *de cantibus nihil fuit* Sk. 43; lítit varð af snilli *fortitudo ad nihil valuit* Sk. 183; *eodem modo in via indicanda, v. c.* af jǫrðu til himna G. 15; af rót í kvistu L. 20; upp ok niðr af himni þriðja L. 40; út af hjartans innstum rótum L. 50; ofan af mǫlunum Sk. 27. *Simili ratione hæc præpositio verba recipiendi et dandi sequitur, v. c.* þiggja eht af ehm *l.* af ehu Rdr. 13; Bgl. 5; Edr. 7. 30; G. 18. 21 *cett.*; fá eht af ehu G. 24; Isl. 11; Sk. 100. 136. 139. 192; taka eht af ehm L. 67. 83; gefa ehm eht af vápnagaldri *ex pugna* G 43. — 4) *Mutationem quoque indicat, e. gr.* vakna af draumi Sk. 44; fjandr af vélǫndum *ex insidiatoribus hostes aperti* Snt. 23. — 5) *De materia, unde aliquid fit, e. gr.* musteri af steini Edr. 25; blóð ok hold af vatni ok moldu L. 11; *cfr* L. 30; Sk. 25; G. 65; *ita quoque* fullr af ehu L. 20. 25. 48. —

6) af = *de; cum verbis dicendi, narrandi, simil., e. gr.* segja af ehu Hkv. 20; telja af ehu G. 67; tala af ehu L. 22; syngva lof af ehm L. 4; *cfr* L. 59. 92; Sk. 3. 6. 7. 18. 25. 90. — 7) af = með, *instrumentum indicat, e. gr.* vísan, vunnin af þessum munni L. 2; sunginn af tungum L. 26. 32 *cett.*; segja af tungu L. 39; grafa af tólum Sk. 200; af þvílíku móðurmáli *hac ipsa lingua patria* L. 4. — 8) *Ad verba passiva, intransitiva, simil., is qui agit hac structura significatur, e. gr.* sendast af ehm L. 23; innast af ehm L. 2; valdisk af páva veldi Hr. S. 1; *cfr* Mhk. 6; L. 29. 31. 33. 55. 56. 78. 79. 82; Sk. 18. 85; lífskínandi af helgum anda L. 11; góðir af hánum *ab eo ditati* Edr. 7. — 9) *Causam, modum, rationem, respectum rei significat, e. gr.* af falli Tryggva sunar *propter mortem Tryggvæi* Efdr. 21. 25; af aurum *præ divitiis* Jdr. 36; af því verki *ex hac re* G. 26; af því *id.* G. 40; af þvít *eam ob caussam, quod* Bgl. 5; af harkinu *propter tumultum (in tumultu)* Sk. 63; af yðrum frægðum *ob res a vobis præclare gestas* Hr. S. 21; af ástum Krists *propter Christi amorem* G. 68; ferð æðri af heimangerðum *agmen magnificentiore apparatu instructum* Hr. S. 18; gorisk illr af villu G. 58; ágætr af ehu Isl. 8; G. 39; hræddr af ehu Hr. S. 4; fǫlr af fǫstum L. 42; gǫfgask af gengi Mhk. 12; skjálfa af sútum L. 54; svíða af ehu L. 76; æpa af ótta L. 59; springa af mæði Sk. 156; Mhk. 13; af miskunn *ob misericordiam* L. 91; af fyrnsku *vetustate* L. 94; af magni Hr. S. 19; af megni Sk. 169; af mildi Hr. S. 2. 21; af þjóstbrjósti *vehementi animo* Þdr. 16; af sætu brjósti *ex sincero pectore* L. 99; af heilum hug Bgl. 7; af þínu ráði Hr. S. 9. 19; af trausti *confidenter* G. 54; af ríki *vehementer* G. 55; af huldu *occulte* L. 39; af list *artificiose* L. 93; af grunnum *funditus* L. 84; af hagleik *sollerter* Sk. 197. — 10) af = *inter;* frægstr af ǫllum Sk. 85; ein af sprundum L. 90. — 11) *De tempore;* af því *postea* G. 32. — 12) *Absolute l. adverbialiter:* leggja af *deponere* Sk. 202; týna af (= týna) *amittere* Sk. 101; ná af (= ná) *contingere* Sk. 55; taka af *deficere* L. 75.

afarauðigr, *adj., prædives;* frá Haraldi enum afarauðga Hkv. 1.

afbragðskempa, *f., fortis bellator;* afbragðskempur stórar Sk. 142.

afbrigði, *n., conversio; transgressio; violatio;* fyrir afbrigðin flestra dygða L. 76.

afbrýði, *n., zelotypia;* of afbrýði Yt. 21.

afklæða (dd), *v., veste exuere;* slógu Jesúm afklæddan L. 49.

afl, *m., ustrina;* afli soðinn *in ustrina coctus i. e. candens* Þdr. 15.

afl, *n., vis, robur;* mítt afl Snt. 12; sakar afl Snt. 9; afli *vi* Mhk. 13; af afli *id.* Þdr. 8; með afli *id.* Sk. 182.

afla (að), *v., comparare; c. gen. rei et dat. pers.* slík stórmerkin afla mér sóttarauka L. 40.

aflausn, *f., absolutio;* þeygi var sjá aflausn ill Mhk. 29.

afli, *m., potentia, potestas; copiæ militares;* með afla-slíkan *cum tanto exercitu* Hr. S. 16.
aflraun, *f., fortiter factum;* þat vas aflraun Þdr. 9.
afrek, *n. virtus, fortitudo; præclare factum;* afreks konungr *rex rebus gestis celeber* G. 8; til afreks vendr Sk. 18.
afreksmaðr, *m., vir fortis;* afreksmaðrinn fríði Sk. 119.
afskýfa (fð), *v., expellere; detrudere;* afskýfðr orða hlýðu *linguam præcisus* G. 26.
afspringi, *n., progenies;* viðr afspringit alt L. 13.
afspringr, *m.,* 1) *progenies;* frát maðr Freys afspring hafa eykja gørvi Yt. 19; — 2) *proventus anni, cibaria;* eskifaz afspringr *alimenta vasculis condita* Sgdr. 5.
Agnarr, *m. pr., filius Ragnaris 'hirsuto-braccati' et Thoræ;* Kkm. 17.
Agni, *m. pr., rex Upsaliensis;* Skjálfar ráð þóttu Agna her at skǫpum Yt. 16.
agnsvelgjandi, *part. comp., qui escam vorat;* ormr agnsvelgjandi L. 60.
aka (ók, ekinn), *v.,* 1) *trans. c. dat., loco movere;* aka ehm á bug *aliquem gradu demovere, incurvare:* ókat þeim ne einn á bug Mhk. 7. — 2) *intrans., curru vehi;* ók at ísarnleiki Hlg. 14.
akarn (*pl.* akarn *pro* akurn *l.* ǫkurn), *n., glans;* dólgs akarn *glandes (i. e. sedes) iræ, i. e. corda* Þdr. 10.
akr (*pl.* -ar), *m., ager;* akrar hvítir *agri albicantes* L. 94.
ala (ól, alinn), *v.,* 1) *gignere, procreare;* engi getr sunar iðgjǫld nema sjálfr ali Snt. 16. — 2) *alere, nutrire;* Sigtryggr elr sváru skæ við hræ S. S. 1; ól flagðs gota Hfl. 10; ala upp *educare:* hann ólst upp Sk. 7.
alað, *n., alimentum;* jóðs alað *i. e. lac; vide* aðal!
alda, *f., unda, fluctus;* œst alda Bdr. 2; of ǫldur Hr. S. 13; ǫldum varp *fluctus irruebant* Hr. S. 15.
aldingarðr, *m., hortus, pomarium;* í aldingarðinn Sk. 2.
aldinskógr, *m., silva arborum frugiferarum; acc. pl.* aldinskóga L. 10.
aldinn, *adj., annosus, vetustus;* viðbjǫrn veggja aldinna Bj. 6.
aldr, *m., ætas, vita,* of allan aldr *per totam ætatem* Bgl. 16; um aldr ok ævi L. 1; um allan aldr ævi sinnar Sk. 12; umb aldr Kkm. 21; lagði sinn aldr *vitam posuit* Hlt. 9; fœða flestan aldr und drifnu tjaldi Hr. A. 7; auka aldr Mhk. 9; biðk hans aldr haldask *oro, ut vita ejus servetur* O. S. 2; svipta aldri Isl. 6; lauk aldri G. 19; numinn aldri G. 62; á ungum aldri Sk. 7; á þrítugs aldri L. 37.
aldri, *adv.* (= aldrigi), *numquam;* Bgl. 10; Hr. A. 7. 11; R. 22; Edr. 8. 29; G. 10. 19. 63; Mhk. 24; Isl. 25; Hr. S. 18; L. 26. 32 *cett.* 29. 41. 78. 94. Sk. 27. 34. 55. 202.
aldrigi, *adv., numquam;* Efdr. 1. 27; Jdr. 2; L. 81.

aldrlag, *n., depositio vitæ i. e. mors;* at aldrlagi mínu Kkm. 24.
aldrminkandi, *part. comp., qui vitam abrumpit;* bella liðfǫstum aldrminkanda Þdr. 19.
aldrspell, *n., jactura vitæ, mors;* valda aldrspelli R. 5.
aldrstríð, *m., mæror capitalis, i. e. mors;* þat aldrstríð es fregit víða Edr. 31.
aldrtregi, *m., dolor mortifer;* af rótum aldrtrega *ex intimo dolore* G. 59.
aldyggr, *adj., fidelissimus;* aldyggr arfi Tryggva R. 4.
algífri, *n., res quam maxime noxia;* algífris lifra úlfs *soror lupi (Fenreri) quam maxime noxia, i. e. Hela* Rdr. 9.
alinmunnr, *m., os brachii, i. e. manus;* gein alinmunni *hiavit ore brachii i. e. pugno aperto prehendit* Þdr. 19.
alkeppinn, *adj., rem summo studio urgens;* fyr alkeppnum eyði dalreyðar ítrbóla Hrfm. 7.
alldýrr, *adj., perquam carus;* alldýrr konungr Efdr. 10.
allfár, *adj., perpaucus;* hefk ort allfátt *perpauca carmina feci* Jdr. 4.
allharðr, *adj., peracer;* sverðs él allhǫrð Isl. 12.
allhratt, *adv., valde cito;* Kkm. 12.
allítill, *adj., perparvus;* allítit er ungs manns gaman Mhk. 5.
allkeppinn, *adj., rem magno studio urgens;* rak allkeppna ǫld at Skotlandi Hrfm. 16.
allkœnn, *adj., persapiens;* allkœns Óláfs bœnir G. 31.
allmargr, *adj., permultus;* allmargr er *permulti sunt* Mhk. 14.
allmjǫk, *adv., permultum;* Mhk. 29.
allnenninn, *adj., valde strenuus;* bragr allnennins vísa G. 68.
allopt, *adv., persæpe;* Mhk. 21.
allprútt, *adv., admodum splendide, gloriose;* R. 2.
allr, *adj.,* 1) *omnis, quisque;* allr friðr Efdr. 21. 25; allr beininn Sk. 19; alt liggr und jarli Vkl. 10; Mhk. 17; Bgl. 15; of allan aldr Bgl. 16; Sk. 10. 12; hafði alla snilli Edr. 9; L. 10; R. 33; L. 64; Sk. 58. 91; leyfði alt Edr. 14; þiggr alt G. 18. 21 *cett.* 51; Mhk. 3; Sk. 116. 123; viðr afspringit alt L. 13; at ǫllum þessum frama G. 66; drepr allri teiti Jdr. 15. 19 *cett.;* með ǫllu *omnino* Bgl. 17; L. 8; at ǫllu Edr. 25. R. 11 *cett.;* ǫllu varða L. 96; yfirbjóðandinn allrar stéttar L. 1; G. 9; alls grœðari G. 21; ráð alls í heimi L. 12; allir menn Bgl. 13; Kkm. 26; Jdr. 36; Hr. S. 17. 18; Sk. 82. 96. 182; vér allir G. 7; allar áttir Hlg. 10; allar ár Mhk. 27; L. 71; allar þær (ɔ: tungur) L. 94; ǫll regin Hlg. 7; ǫll ginnungavé Hlg. 15; Efdr. 21; Jdr. 38; Mhk. 9. 15; Hr. S. 11; L. 3. 45. 61; við alla þessa bragna Sk. 122; Isl. 22; Sk. 48. 140; um allar aldir L. 74; L. 66. 79; hann batt bǫrn sín ǫll, enn nú leysti eitt hans barn oss ǫll L. 64; Vkl. 8; Hr. A. 14; G. 56; ǫllum øfri G. 5; hann heldr ǫllum hræddum hér Sk. 86; Mhk. 19; Hr. S. 2. 17; L. 7. 26. 32 *cett.* 85. 90;

Sk. 1. 4. 85; allra einherja grið Hkm. 16; jarteignir allra dáða R. 31; undirstaðan allra orða L. 97; R. 3; G. 3. 10; L. 51. 71. 86. — 2) *totus*; stóð allr í dreyra drifinn Hkm. 15; allr Nóregr Vkl. 14; Hr. A. 1; Kkm. 2; ǫll sú á Kkm. 4; L. 22; logandi ǫll (Márja) L. 25; L. 84; Sk. 71. 184; kvæðit skal með kynjum alt Mhk. 13; alt mannvit L. 38; eignask allan Nóreg Hr. A. 5; Edr. 4; Hr. S. 21; allan kviðinn *per totum ventrem* Sk. 170; Vkl. 8; á alla Danska tungu G. 26; G. 36; Vkv. 7; Edr. 26. 31; G. 56; Sk. 190; í heimi ǫllum L. 70; ǫll bekkþili Em. 2. — 3) *universus*; ǫll þjóð Snt. 12; Edr. 27; Hrfm. 6; L. 19; alt ýta lið Mhk. 10; einn mátt hegna alla jǫrð Bgl. 6; skapandi alt L. 24; ýtti allri yrþjóð Vkl. 13; Yt. 40; umbgeypnandi alls heims G. 16; alls stýrandi Edr. 31; loptin ǫll L. 31. — 4) *cunctus*; allr herr R. 11; Gldr. 8; skepnan ǫll L. 51. 57 *cett.*; L. 59; hirð ǫll Sk. 73. 90; alt var senn Sk. 28; alt er á reiðigangi Sk. 76; lét sér eigi alla mekt nægjast L. 7; vér allir senn L. 50; allir Aðils sinnar Bj. 1; Rdr. 6; G. 11; Sk. 177; ǫll snekkjuborð R. 4. — 5) *consumptus, peractus*; varð allr *periit* Isl. 9; vas ǫlsmið allra tíma *fortunæ cerevisiario consumptæ essent, de ejus fortunis actum esset* Snt. 8. — *Neutr.* alt *adverbii locum tenet: omnino, plene, perfecte; usque*; alt í gagnum Bgl. 3; alt of ǫldur Hr. S. 13; alt austr Hlt. 15; alt norðr Hr. S. 20; alt af Gautelfi Hrfm. 1; alt með Blálands jaðri Hr. S. 21. — *Gen. neutr. sg.* alls *adverbialiter*: alls engr *nullus omnino* Jdr. 39; *ceterum vide s. v.* alls. — *Gen. et sing.* alls *et pl.* allra *vim superlativi gradus auget, e. gr.* alls mest G. 63; með allra hæstum œgishjálmi Hr. A. 4.

allréttligr, *adj., justissimus*; halla allréttligum dómi Edr. 8.

alls, *conj., siquidem, quum, quandoquidem*; *c. ind.* alls konungr ferr Hkm. 14; alls sannliga segja hvárttveggja Efdr. 19; Efdr. 23.

allskonar, *adv.* (*proprie* alls konar; *konr, *m., genus*) *omnis generis*; bíðr allskonar œðri sælu G. 62.

allsnarpr, *adj., peracer*; þing allsnarpra hringa Isl. 18.

allsráðandi, *part. comp., omnipotens; deus*; til hallar allsráðanda *ad cœlum* G. 5.

allstórr, *adj., prægrandis*; allstórum mun fleira Jdr. 5.

allstyrkr, *adj., pervalidus*; dýrka allstyrkan geisla G. 7.

allsvaldandi, *part. comp., omnipotens; deus*; allsvaldandi kóngr *deus* L. 70; L. 4; bœnir allsvaldanda ens snjalla G. 1.

allsvaldr, *m., rex, imperator*; frák allsvald gjalda eisu más jarðar G. 50.

allvaldr, *m., rex, dominator; princeps*; végrimmr allvaldr Odr. 4; nœfr allvaldr Efdr. 3; allvaldr aldar *dominus populi* O. S. 5; R. 13; Hátt. 77. 78; Hr. S. 18; allvaldr! Vkv. 2; Hr. A. 15; Hr. S. 7. 20. 21; garmr beit allvald Yt. 7; Yt. 13; Edr. 4; of allvaldi nafnfrægjum Hrfm. 3; tók við allvalds skrúði Edr. 30; freistuðu allvalds Hkv. 9; Edr. 12.

almáttigr, *adj.*, *omnipotens*; almáttigr guð L. 1.
almenningr, *m.*, 1) *ager compascuus.* — 2) *classis comparata, classiarii conscripti*; almenningr varð út at sinna Hr. S. 12.
almætr, *adj.*, *ab omnibus magni æstimatus, præstantissimus*; jarl almætr Hátt. 78.
Alrekr, *m. pr.*, *rex Upsaliensis*; Yt. 18.
altari, *n.*, *altare*; standa á altari G. 50.
alþjóð, *f.*, 1) *universus populus*; verða fyr augum alþjóð *(dat.)* Snt. 9; 2) *terra habitata*; of alþjóð elgjar gálga *per terram glacialem, i. e. per totam Islandiam* Snt. 15.
alþýð, *f.*, *universus populus*; *congregatio universalis*; alþýð sús einum goði hlýðir *i. e. ecclesia christiana catholica* G. 6.
alþýða, *f.*, *universus populus, multitudo*: alþýða varð stilli at hlýða Edr. 23; lærð alþýða *ordo sacerdotalis*, yfirmaðr lærðrar alþýðu *episcopus* G. 9.
ambátt, *f.*, *ancilla, serva*; *amica*; ambáttir Danskar Hkv. 13.
amor, *m.*, *amor*; amors vess *carmen amatorium* Sk. 4.
Andaðr, *m. pr.*, *nomen histrionis*; Andaðr elskar at hundi Hkv. 23; orgáti þeira Andaðar Hkv. 22.
andagipt, *f.*, *donum spirituale, ingenium*; (Adám) fékk skýra andagipt L. 12.
andask (að), *v.*, *animam efflare*; andaðr *mortuus*; andat fólk Jdr. 35; minjar andaðs Mhk. 21.
andfetill, *m.*, *balteus*; *lorum a quo ensis dependet*; (á) gyltum andfetlum Hkv. 19.
andi, *m.*, *spiritus*; *anima*; andinn leið af Jesú L. 58; ofbeldit hefr veslan anda feldan L. 77; með skírleiks anda L. 25; gipt sjaufalds anda L. 80; L. 27. 54; G. 6; *de Spiritu Sancto:* L. 11. 24. 30. 57. 68. 90; *de diabolo:* sem andinn sęgði L. 39.
andlát, *n.*, *obitus*; í andláti Jesú L. 60.
andóttr (*pro* ǫndóttr), *adj.*, *atrox, terribilis*; innmáni ennis andóttr Hdr. 3.
andri, *m.*, *solea lignea, qua per nives curritur*; á Eynefis ǫndrum Kkm. 11; *quæ tamen forma referri potest etiam ad nom.* ǫndr *l.* ǫndurr, *q. v.*
andskoti, *m.*, *hostis*; andskoti Gauta Gldr. 7; bar út andskota Aðalráðs Kdr. 6.
andsvar, *n.*, *responsum*; hugði at andsvǫrum Hkv. 4.
andur-Jálkr (*pro* ǫndur-Jálkr), *m.*, *deus (Oden) solearum lignearum, i. e. Uller*; þǫrf andur-Jálks *res Ullero utilis, i. e. navis* Vkl. 15.
andvani, *adj.*, *expers, inops*; heimr lífs andvani L. 20; andvanar fylkis *rege orbati* Rdr. 5.
andvígr, *adj.*, *adversarius*; *c. dat.* andvígr Ægis mani Snt. 8; arngreddir varð andvígr Vkl. 20.

angr, *m., sinus;* angrs eldr *ignis sinûs, i. e. aurum;* angrs eldmeiðir *vir liberalis* Isl. 15.

angr, *n., dolor, molestia, mæstitia;* frá miklu angri G. 63.

angrfyldr, *adj., noxâ plenus, noxius;* ǫfund angrfyldrar aldar G. 58.

angrþjófr, *m., fur doloris, levator ægritudinis;* angrþjófr Óðins *i. e. Thor;* í gin angrþjóf Óðins Þdr. 15.

anna (að), *v., perficere; c. dat.* hvar vitu þann, es anni frama slíkum? R. 32.

annarr, *adj. pron. et num.,* 1) *alius, (alter);* annarr þegn Snt. 14; Edr. 14; Kkm. 5. 28; engi annarr Hr. S. 16. 20; Hr. A. 5; *c. gen.* annarr konungmanna Gldr. 9; engi ǫnnur (ɔ: þorna brú) Sk. 112; annat svín Sk. 14; annat líf Sk. 99; sás annan sýkr *qui proximum decipit* Mhk. 18; við styr annan Vkl. 15; Kdr. 3; Hr. A. 1; R. 32; annat fleira Jdr. 5; flest alt annat *omnia fere reliqua* L. 16; L. 53; ǫðrum borinn maðr í bróður stað Snt. 16; ǫdru nafni Sk. 35; í annars veldi Edr. 29; G. 3; *gen.* annars, *alterius, proximi,* Mhk. 5. 15. 16. 23. 24; eru ok aðrir *alii quoque sunt* Hkv. 24; aðrar dáðir R. 24; ǫll ǫnnur skip Jdr. 38; Sk. 68; hendir mik sem aðra Jdr. 3; Jdr. 39; Sk. 39; ǫnnur (ɔ: skæðin) Sk. 25; engi gǫrðist ǫðrum trúr Sk. 153; Mhk. 6. 26; ván Eiríks heldr en annarra Em. 5; *sæpe sequitur* en (*l.* enn): annat en *aliud quam* Hkv. 13; L. 2; ǫnnur lǫg, en hézt Bgl. 8; engi er ván á ǫðru enn pínu *nulla est spes nisi cruciatuum* L. 73; Isl. 6; L. 38. Annarr ... annarr = *alius ... alius, e. gr.* hefr aðra sveit langt yfir spheras, steypir ǫðrum niðr L. 72; *priore loco vox* annarr *abesse potest, e. gr.* því bregðr (ɔ: ǫnnur) ǫld við aðra Vkl. 6. *Eodem sensu* hverr annarr *sæpissime usurpantur, e. gr.* hverr lá þverr of annan Kkm. 16; L. 21; Sk. 152; hver (rǫnd) tók aðra Edr. 17; tákn ferr hvert á annat G. 46; rann glæpr af hverjum til annars L. 20; gǫrðir hvers sem annars L. 71; hverir drepa aðra Sk. 152. — 2) *alter, secundus;* heyja ǫnnur odda þing Vkv. 2; fœrri ǫðrum *altero expeditior* R. 26; annan dag *proximo die* Sk. 64; ǫðru sinni *iterum* Yt. 24; Vkl. 11; í ǫðru sinni L. 70; annat sinn R. 18. *Cum superlativo* annarr *conjungitur, v. c.* annarr œztr *alter præstantissimus i. e. præstantissimo proximus* Vkv. 15. — 3) *Interdum* annarr *optime redditur "ceterum", e. gr.* minni gnógt ok mannvit annat mest Edr. 9.

annlitshvítr, *adj., candidâ l. pulchrâ facie;* annlitshvít! L. 17.

aptann, *m., vespera;* bíða aptans síð *vesperam (sero i. e.) seram exspectare; ad seram vesperam differri* Bgl. 15.

aptr, *adv., retro; iterum; re-;* hann féll aptr á bak *resupinus cecidit* Sk. 134; beygðist aptr *retorquebatur* L. 66; leiða aptr *reducere* Hlg. 11; koma aptr *reverti* Em. 2; Sk. 16. 59; hvarfat aptr *domum non revertit* Vkl. 6; aptr byggva *reædificare* Vkl. 9.

aptur = aptr; spurði aptur *vicissim quæsivit* Sk. 95.

arfi, *m., hæres, filius;* arfi Jarðar Þdr. 10; Bgl. 5; Jdr. 24; G. 51; R. 4; Sk. 154; efla Véseta arfa Jdr. 7; Isl. 23; Sk. 83; gaf sigr sínum arfa G. 30; Hr. S. 2.
arfþegi, *m., hæres, filius;* arfþegi Áka Jdr. 28.
arfþegir, *m.,* = arfþegi; sem lýstak arfþegi *(acc.)* Tryggva (ɔ: annat hafa) R. 32.
arfvǫrðr *(ab* arfr, *m., hæreditas), m., custos hæreditatis; hæres;* Haralds arfvǫrðr Vkv. 7; *acc.* arfvǫrð Isl. 11.
argr, *adj., mollis, effeminatus; ignavus;* ilt kveða argan eggja Kkm. 22.
ari, *m.,* 1) *aquila;* ari getr verð O. S. 3; náttverðr ara *i. e. homines cæsi* Hfl. 10; Yt. 29. — 2) *imago aquilæ tergis hostium incisa, genus quoddam supplicii;* bak Ellu ara skorit *tergum Ellæ aquilâ incisum* Kdr. 11 *(cfr* rísta ǫrn á baki ehm*)*.
arinkjóll, *m., navigium foci, i. e. domus;* í arinkjóli *in ædibus* Yt. 7.
arin-Syn, *f., dea (foci, i. e.) saxi; gigas femina;* salvaniðbrauti arin-Synjar Þdr. 18 *(ubi voces tmesi sunt divisæ)*.
arka (að), *v., iter facere, proficisci;* arka þeir á jǫkla austr Sk. 53.
armglóð, *f., pruna brachii, i. e. aurum, annulus;* gaf gumnum armglœðr G. 45.
armgrjót, *n., saxum brachii, i. e. aurum gemmatum;* ógrœðir armgrjóts *auri prodigus, vir liberalis* Efdr. 18.
armleggr, *m., brachium;* armleggjar rǫf *glæsum brachii, i. e. aurum* Edr. 7.
armr, *m., brachium;* armar svíddu *lacerti urebantur* L. 56; farmr arma Hlg. 7; Þdr. 3.
armr, *adj., miser, infelix;* aldri mun ǫrmum þrjót batna illra meina Sk. 202.
armviðr, *m., arbor brachii;* fannar armviðr *permutatum pro* arms fannviðr; fǫnn arms *nix brachii i. e. argentum;* arms fannar viðr *l.* fannar armviðr *arbor argenti, i. e. vir liberalis;* hann lét armviðu fannar hǫggva bǫrðum í gras Isl. 12.
arngreddir, *m., qui aquilam satiat; bellator;* arngreddir varð andvígr Vkl. 20. *Cfr* greddir!
Arngrímr, *m. pr.;* Arngríms synir Sk. 74.
arnsúgr, *m., fremor volatûs aquilini;* lagði arnsúg at ehu *exuviis aquilæ indutus persecutus est* Hlg. 12.
Asiaheimr, *m., Asia; Asgardia;* ýtar kómu í Asiaheim Sk. 66.
askr, *m., fraxinus;* ættar askr *fraxinus i. e. surculus familiæ, filius* Snt. 20; askr álms *arbor arcûs i. e. bellator, vir* Isl. 3.
askr, *m., capsula, arcula;* hafit maðr ask Sgdr. 5.
askþollr, *m., arbor navis* (askr = *navis*); askr Ullar *navis Ulleri, quæ* Skjǫldr *nominata est; est igitur* askr Ullar = *clipeus, et* askþollar Ullar *arbores clipeatæ, i. e. bellatores;* stendr at trausti askþollum Ullar *præsidio est militantibus* Hkdr. 1.

asni, *m., asinus;* asni Ægis *i. e. navis* Kkm. 18.

at, *præp. c. dat. l. acc.; in, ad, apud, prope, versus; secundum; per; ab; ob; post; et quæ aliæ sunt significationes, quæ ex sequentibus patebunt.* — A) *Cum dativo conjuncta hæc præpositio significat:* 1) *locum, ubi (proprie: in cujus proxima vicinia) aliquid est l. fit, e. gr.* at Uppsǫlum Yt. 24. 32; at Jómi Jdr. 6; at Hvammi Sk. 29; Hdr. 2; Odr. 2; Hkv. 22; Kkm. 25; upp at Leiru *secundum Ligerim* Vkv. 14; at borði Vkv. 3; Gldr. 4; at báðum síðum L. 40; ganga at árum R. 25. *Eadem vi, ut ita dicam, locali* at *construitur cum vocibus, homines l. corporum partes significantibus, e. gr.* at Þorleifi *apud Th., coram Th.* Hlg. 1; ganga at hǫfðum *capita calcare* Vkl. 16; at hálsi Yt. 23; at enni L. 58. — 2) *tempus l. occasionem, ubi aliquid est l. fit, e. gr.* at morni Kkm. 19. 20; Sk. 20; at degi ǫndverðum Hkv. 3; at kveldi G. 47; Sk. 197; at því *hac in re* Jdr. 22; Isl. 5; Kdr. 8; Sk. 106; at því verki Isl. 18; at hváru, þó at hváru *nihilo minus* Efdr. 19; G. 32; Jdr. 3; at lesti *ad extremum* L. 20; at sinni Kkm. 8; L. 68; Sk. 165; sex at sinnum L. 36; at bragði *brevi* Kkm. 25; at þingi Hlg. 10; at þessu lofi G. 10; hvórki at mat né drykkju Sk. 37; at Óláfs messu G. 35; at fundi Vkv. 3; at vígi Kkm. 1. 3. 9; at morði Gldr. 4; Vkl. 15; R. 32; at gunni Gldr. 6; Efdr. 6. 18; Jdr. 13; Isl. 11; at Hás veðri Hlt. 8; at vápna sennu Efdr. 2; Kkm. 12. 17; at samtogi sverða Kkm. 23; at sverða gusti Kkm. 15; at randar regni Kkm. 15; at bǫð strangri Jdr. 29; at brynmóti Hrfm. 20; at hjálma móti Kkm. 7; at laufa leiki Jdr. 18; Kkm. 13. 21. 22; at hjaldri G. 32; Jdr. 9; Kkm. 6. 10. 13; Isl. 19. — 3) *Verba movendi, transferendi, eundi, veniendi, proficiscendi, irruendi, simil.,* at *præpositio cum dat. sequitur, locum l. hominem, in quem cursus dirigitur, monstrans; et sic quidem usurpatur cum verbis:* aka Hlg. 14; bera út Vkv. 1; bregða Mhk. 14; búa Sk. 126; detta Sk. 150; draga Jdr. 35; Yt. 49; drífa Vkv. 9; falla at hǫfði *in caput volvi* Rdr. 4; fara Kdr. 3; Sk. 109; *eodem modo* fara at gǫldrum *incantamenta exercere* Jdr. 2; fljúga Sk. 125; fœra Sk. 127; ganga Rdr. 11; Vkv. 5. 8; Efdr. 9; Edr. 18; Kkm. 1; Jdr. 25; Isl. 8. 21; Hr. S. 8; Hrfm. 19; Sk. 166. 178; *eadem ratione* ganga at ehu *aliquid arripere* Kkm. 7; geiga Hr. S. 15; gørask Bdr. 10; halda Hr. S. 7; hefja Yt. 16; Vkl. 11; hverfa Yt. 25; Vkl. 15; hvína Hlg. 19; hrǫkkva Sk. 161; knýja lagar stóð at ehu Hlt. 14; Edr. 19; koma *(trans.)* Jdr. 15. 19. *cett.;* Kkm. 22; koma *(intrans.) l.* komask Yt. 1. 46; Sgdr. 4; Odr. 3; Jdr. 17; Isl. 10; L. 27; krjúpa L. 81; láta vaxa Vkl. 4; leggja R. 18; Hlg. 12; lúta Hkm. 7; L. 79; rása ok reika L. 92; ráða at ehm Sk. 172; reiða Isl. 15; reka Hrfm. 16; Sk. 132. 134; renna R. 16. 21; Kkm. 6; Sk. 143; ríða Hdr. 6. 7; Vkv. 5; setja at ehm *premere aliquem* Sk. 41; sneiða Hr. S. 6; stinga Sk. 124;

sœkja Sk. 141. 148. 149. 151; teygja Hkdr. 4; þeysa Hlt. 13; þyrja Þdr. 8; vega Yt. 35; Þdr. 19; Jdr. 42; æða Sk. 157. 161; *sine verbo movendi similis structura invenitur:* upp ór skýjum ok niðr at grunnum L. 70. — 4) *Usu liberiore hæc structura ad alia quoque verba usurpatur ad id, quo quis agendo spectat, exprimendum; e. gr.* elska at ehu Hkv. 23; fregna *l.* frétta at ehu Hkv. 22; Efdr. 17; L. 60; geta hróðr at ferðar prýði Jdr. 1; hyggja at ehu Hkv. 4; Snt. 13; G. 8; Sk. 196; kveða at ehm Jdr. 43; kveðja ehn at óði Jdr. 1; Edr. 1; leita at ehu G. 35; setjast at ehm Sk. 105; spyrja at ehu Mhk. 19; Sk. 70; vilja hljóð at Hás liði Hlt. 1; vinna lof at ehm Hfl. 2; víkja at ehm *aliquem compellare* L. 28; Sk. 114. 117. *Hæc significatio finalis, quæ dicitur, etiam magis perspicua est in his locutionibus:* búa at sumblum Kkm. 25; eiga eht at drykkjumálum Hkv. 13; gefa at leiðar nesti L. 83; gøra eht at ehu Hr. A. 15; Sk. 78; gørask at illu Edr. 15; hafa eht at gamni Yt. 12; hafa eht at minnum *memoria tenere* Hr. A. 9; G. 34; Jdr. 20; kveða at gamni Yt. 36; lokka at ljótum ráðum L. 48; standa at trausti *auxilio esse* Hkdr. 1; vekja ehn at ehu Bj. 2; (vera) at skildi Hkv. 10, at aldrlagi Kkm. 24; verða at bana Yt. 18. 21; verða at sǫgum Yt. 30; *eodem modo* at meini L. 42; at gjǫldum Edr. 11; *similiter commutatio rei indicatur, e. gr.* verða at tungum *in linguas converti* L. 93; verða at grjóti G. 35. — 5) *Consequentiam, causam, rationem alicujus rei* at *indicat; est igitur = secundum, ex, cum, cett., e. gr.* at veg *cum gloria* Vkl. 8; at frétt *secundum famam* Kdr. 2; at flaums fellidómi *ex condemnatione temeraria* Bgl. 14; at skjǫldungs orðum *rege auctore* Edr. 13; at vilja *ex voto* L. 98; at skyldu *ut decuit* Jdr. 11; at glamma mun Rdr. 10; at skǫpum Yt. 16; at vísa ráði Hkv. 17; at mun banda Vkl. 3; at réttum dómi L. 19; at vísu L. 10. 36; at fullu L. 64; at makligleikum L. 92; at skírnarnafni Sk. 58. — 6) At *c. dat. adhibetur ad rem accuratius describendam = ratione habita; quod attinet ad; e. gr.* at mér *quod ad me attinet* Jdr. 3; at ǫllu R. 11. *cett.;* Edr. 25; at gǫrvǫllu Jdr. 8; at flestu Jdr. 8; Mhk. 28; at mestu Sk. 105 (*huc etiam referenda sunt verba* at eins Mhk. 17. 23, *si* eins *pro* einastu *accipimus);* snauðr at ástvinum Snt. 7; tólf vetra (ɔ: gamall) at aldri Odr. 1; glíkr at góðu Efdr. 28; saðr at rógi Mhk. 22; trúr at hug Mhk. 7; meiri at mætti *validior* L. 65; hraðr at ehu Sk. 73. 103; líkr at ehu Sk. 96; trǫll at mætti Sk. 159; svipr at syni Mhk. 9; sein at munni Mhk. 24; líðr at ævi *i. e. vergit ætas* Kkm. 27. — 7) *Cum verbis accipiendi* at *pro* af, *sequente dativo, conjungitur, v. c.* þiggja at ehm Hlg. 13. 20; Hkm. 16; fá sylg at hræm *ex cadaveribus* O. S. 3; nýta at þessum frama G. 66; *eadem fere ratione* gaman at lífi Sk. 24; henda gaman at nøkkvi Mhk. 1; gaman at stúru Mhk. 22; falls er ván at fornu tré Mhk. 23. —

8) At *cum dat. participii (l. adjectivi) et substantivi vicibus ablativorum consequentiæ Latinorum fungitur, e. gr.* at innsigli hǫldnu L. 33; at luktri ævi L. 83; at gǫrvum glæpum L. 73; at ǫlum stilli *rege inebriato* Yt. 49. — B) *Cum accusativo vim tantummodo temporalem habet, præpositioni Latinorum, quæ est* 'post', *accuratissime respondens; e. gr.* at þat *postea, deinde,* Hlg. 5. 10; Hfl. 6. 9; Efdr. 16; at dólga steypi *post debellatorem hostium (i. e. post obitum debellatoris hostium)* Edr. 31. *Ut apud Latinos, sic etiam in lingua norræna accusativo substantivi accusativus partic. l. adj. adjungitur, e. gr.* at gram dauðan *post regem mortuum* Efdr. 21; at mǫg fallinn Hdr. 6; at rofnar sættir Hr. S. 5. — C) *Absolute l. adverbialiter* at, *graviore ictu semper enuntiatum (qua re a præp.* at, *quæ semper proclitica est, facile discernitur), sæpe usurpatur, e. gr.* ganga at *impetu ferri* Bdr. 4; hyggja at *animum advertere* Hfl. 3; at berask *accidere* Gldr. 4; þyngja at *opprimere* L. 21; færast at *appropinquare* L. 84.

at, *adv., vid. supra!*

at, *nota infinitivi usitatissima, præpositioni consonæ maxime cognata, finalem quandam vim habens, passim occurrit; hæc structura sæpissime usurpatur:* 1) *post verba agendi, e. gr.* koma at hefna Yt. 14; Hkm. 13; Vkl. 22; rísa Valhǫll at ryðja, bekki at breiða, borðker at leyðra Em. 1; ríða at segja Óðni Hkm. 13; senda at kjósa Hkm. 1; eggja at ganga Bgl. 10; *simil.* — 2) *post verba voluntatis et affectuum, e. gr.* vildi at freista Vkl. 18; nennir at inna G. 56; leiddisk at halda Hkv. 10; þorðut at halda Edr. 15; Edr. 32; réð at hvetja Þdr. 1; R. 27; fýstusk at þrysta Þdr. 2; Edr. 10; *etiam cum verbis impersonalibus, v. c.* líkar at auka Hr. S. 20; hœfir at standa Hkv. 21; dugir at hrósa G. 15; *simil.* — 3) *post verbum* vera, *e. gr.* vasat at frýja Vkl. 2; hér 's at dœma R. 24; þar 's at yrkja Jdr. 6; Mhk. 5. — 4) *post verbum* verða, *quæ structura necessitatem significat, e. gr.* varð at hrósa gagni Vkl. 23; verðr at heyra Edr. 2; urðu at ganga á hǫnd Edr. 21; G. 29; Hr. S. 12; Mhk. 11; *cett.* — 5) *post alia quoque verba, præcipue in locutionibus periphrasticis, e. gr.* knátti at vakna Rdr. 3; nam at vinna Vkl. 3; Jdr. 26. 37; náði at bíta Kkm. 10; Jdr. 38; gat at hrósa Jdr. 8; *cett.* — 6) *cum substantivis, ad rem accuratius describendam, e. gr.* blóð at drekka Ódr. 6; nauðir at sœkja fund Vkv. 15; G. 57; ofrausn at vinna þat Bgl. 11; fríðr at líta R. 16; fǫr út at kanna Edr. 28; bráð at slíta Kkm. 8; þǫrf at frýja Kkm. 14; Jdr. 34; herr at verja hauðr Jdr. 22; *simil.* — 7) *cum pronomine, e. gr.* til þess at gylla Sk. 4. — 8) *cum adjectivis (l. partic.), eadem ratione, v. c.* ǫrvir at upp hlaupa Hkv. 17; Jdr. 12; óvist at vita Em. 6; gótt at taka Hkm. 17; Efdr. 17; tregt at hrœra Snt. 1; grimt at telja Snt. 10; tryggr at trúa Snt. 21; búinn at halda Vkl. 12; trauðr at láta Hkdr. 6; R. 19;

leitt at eiga Efdr. 9; hefr gram lattan at freista Bgl. 9; gjarn at auka óđ Jdr. 3; barr at fylgja Jdr. 13; ilt at eiga Jdr. 26; óđfúss at sjá Mhk. 5; seinn at sefast Mhk. 14; œgiligt at eiga Hr. S. 17; *simil.* — *Nonnumquam in hujusmodi locutionibus* at *particula omittitur, e. gr.* fúss emk vanda stef G. 18; ilt kveđa argan eggja Kkm. 22.

at, *part. demonstr. vel relat.*; 1) *eo, tanto; cum compar., e. gr.* styrr varđ ekki at minni *neque eo minor pugna exorsa est* Sk. 171; hví sé drengr at feigri, at hann í odda éli ǫndurđr látinn verđi *cur morti eo magis obnoxius sit, quod primorem aciem teneat?* Kkm. 22. — 2) *ubi; e. gr.* yzt viđ gátt at aulinn lá Sk. 189. — 3) *vicibus pron. rel. fungitur, e. gr.* skynsemd, at betri er gulli L. 5; engi gǫngugestr, at (= *dat. pron. rel.*) greiđa vili neita Sk. 97.

at, *conj., quod; acc. c. inf.; ut.* — *Hæc particula usurpatur:* A) *in enuntiationibus epexegeticis* 1) *cum modo indicativo sæpissime, et quidem ita, ut sententia secundaria, vocabulo* at *introducta, ad pronomen* hinn, sá *simil., vel ad aliam vocem sententiæ primariæ spectet; e. gr.* hitt ... at ruđu Yt. 8; hitt at lét Vkl. 13; Vkl. 17; orđ vas hitt, at ... Efdr. 4; Kkm. 24; hitt var satt, at Isl. 12; kennir hins, at Mhk. 4; þat, at ... Vkv. 2; þat varđ, at Sk. 150; Yt. 35; Hfl. 20; Vkl. 5; sagđi þat, at lifđi Efdr. 22; Sk. 39; þat orđ, at Yt. 15; fyr þá neyđ, at Sk. 100; kvittr'á því, at Sk. 27; skǫp þess, at Efdr. 23; þau verk, at Yt. 30; *pronomen demonstrativum tamen sæpe audiendum est, e. gr.* satt vas, at G. 14; 22. 34; L. 43; Isl. 17; raun 's, at G. 30; es svát (= svá, at) Vkl. 20; vasa bært, at Yt. 21; ráđ, át ... Hkdr. 5; verđr, at Mhk. 26; hlægir mik, at L. 60; fjarri hefr, at *procul abest, ut* Edr. 3. *Hoc modo præcipue enuntiationes objectivæ, quæ dicuntur, ab* at, *sequente indicativo, incipiunt post verba sentiendi l. declarandi, e. gr. post:* biđja Jdr. 36; finna L. 38. 42; fregna Yt. 14. 43; Odr. 3; Hr. A. 9. 11; Edr. 8; G. 38; Isl. 19. 21; L. 45; Sk. 17. 48. 52; segja Hkm. 13; G. 35; Jdr. 11. 16. 17; L. 30; Sk. 115; sjá Hkv. 19; L. 47; Sk. 175; skrǫkva Sk. 130; spyrja G. 12; vita Yt. 11; Vkv. 8; R. 26; G. 4. 40; vætta L. 97. — 2) *cum modo conjunctivo, ubi opiniones, rumores, spes, metus, simil., enuntiantur; e. gr.* hitt, at gangi Kkm. 23; sú miskunn, at L. 23; oss var flutt, at L. 60; varđar mest, at ... sé L. 97; L. 96; litlu verr, at Mhk. 13; væri betr, at Mhk. 25; vera kann þvi at L. 99; mætti verđa, at L. 53; ei er von, at Sk. 167; ekki er trútt, at Sk. 189; eyđisk hitt, at *id non accidet, ut* Edr. 14; *sic quoque post verba sentiendi, declarandi, voluntatis, affectuum, sim., e. gr. post* beiđa L. 3; biđja Isl. 1; L. 88; fregna G. 12. 15. 43; Jdr. 9. 29. 38; Isl. 12; Sk. 188; heyra Jdr. 20; hræđast L. 84; hyggja (*semper c. conj.*) Rdr. 8; Jdr. 33; Mhk. 22. 24; kvíđa L. 40; muna L. 88; segja L. 59. 61; Mhk. 24; sjá L. 26; trúa Sk. 35; ugga L. 18; veita L. 83; vilja L. 98; vænast

L. 87; vænta Kkm. 27. — 3) *cum imperativo modo (ut apud Græcos ὅτι cum imper.), e. gr.* segir, at svara mér skjótt L. 16; *cfr* L. 21. — B) *in enuntiationibus consecutivis*; 1) *cum ind., e. gr.* svá geisar eldr, at eigi finnst L. 70; svá at þykkja Mhk. 20; L. 80. 98; Sk. 155. 176; *omisso* svá, Edr. 7. — 2) *cum conj., v. c.* svá horsk, at G. 64; L. 3. 35; svá *omittitur* L. 2. 82. — C) *in enuntiatis finalibus; cum conj. e. gr.* var huldr, at mætti firrast kulda L. 35; L. 14. 23. 96; að ei (= *ne*) fari vit L. 16; Sk. 116. — *Conjunctio* at *interdum ab initio enuntiationis remota est, e. gr.* L. 23. 38. 61; *nonnunquam omittitur, e. gr.* æskik þína miskunn, (ɔ: at) veitist mér L. 2. 15; Sk. 168. 170. 188. 199.

-at, *part. negativa, verbis suffixa; vid.* -a, -at, -t!

at, *n., incitatio*; odda at *incitatio cuspidum, pugna* Hfl. 9; at Yggs *i. e. prælium* Vkv. 6; fregnk at *rebellionem fando accepi* Bgl. 9.

atferð, *ratio, modus*; atferðin Jesú burðar er undarlig L. 41.

atfrétt, *f., percontatio*; eyvit mun sjá atfrétt stoða Mhk. 29.

atgeirr, *m., lancea*; raka atgeir at ehm Sk. 134; þollr atgeirs *i. e. bellator, vir* Isl. 9.

atróðr, *m., remigatio*; greiða atróðr mikinn *magnam remigationem instituere, strenue adremigare* Jdr. 23.

atsókn, *f., impugnatio; impetus; prælium*; atsókn en sétta Vkv. 6; gọrði gilda atsókn ok stríða Sk. 187.

attu = at þú; L. 21.

auð-, *particula inseparabilis; conjuncta cum adj. et partic. facilitatem quandam denotat; vim ideo habet amplificativam, prorsus eodem modo, quo vox Latinorum* 'facile', *e. gr.* 'facile princeps', 'facile miserrimus', *simil.*

auðarmildr, *adj., largus, benignus*; auðarmildr sunr (*de Christo*) G. 5.

auðarnjótr, *m., possessor auri, vir*; blindr auðarnjótr G. 23.

auðbroti, *m. fractor i. e. largitor divitiarum; vir*; auðbrotar ógnrakkastir Jdr. 10.

auðfenginn, *part. compos., facile parabilis*; auðfengnar eru gelti sakar Mhk. 26.

auðfinnendr, *m. pl., qui divitias pariunt; viri*; audfinnọndum G. 3.

auðgintr, *part. comp. (a* ginna, *decipere), qui facile decipi potest; credulus*; mjọk auðgint *valde credula* L. 18.

auðigr, *adj.*, 1) *dives, opulentus*; auðigr þykkir einn sér hvar Mhk. 15; við Kjọtva enn auðga Hkv. 7. — 2) *ornatus, splendidus*; auðig skrín Edr. 12. — 3) *multiplex, multus*; með glæpum auðgum *plurimis sceleribus* L. 78.

auðit, *n. part. præt. defect., fortunâ concessum, fato destinatum; c. dat. pers. et gen. rei, e. gr.* audit vas flotnum dauða Hr. A. 12; skíði skorðu vas skriðar auðit *navi facultas currendi data est* Hr. A. 6; Heðins kvánar varð audit *pugnæ copia facta est* Kkm. 4; Kkm. 15; Hr. S. 5.

auðkylfa, *f., clava lignea* (ɔ: *arbor*) *divitiarum, i. e. vir liberalis*; auðkylfur œstusk Hkv. 11.
auðmjúkligast, *adv. superl., humillime*; gráta auðmjúkligast *humillime deplorare* L. 79.
auðna, *f., sors; prosperitas*; auðnan þín Sk. 89. 110.
Auðr, *m. pr., filius Noctis*; systir Auðs *i. e. Tellus, terra* Hkdr. 6.
auðr, *m.* (*sing. tantum*), *divitiæ, opes; aurum*; víss auðr Sk. 69; drengir þágu auð Edr. 7; Edr. 9. 30; Sk. 50; auði gœða ehn *divitiis aliquem beare* Edr. 4; Edr. 26; auðar Njǫrðr *i. e. vir* Isl. 11; auðar Baldr *id.*, Sk. 12; auðar beiðir, lundr, framstiklir *id.* G. 37; Hr. S. 13; Hrfm. 15; *gen.* auðar *pro adv., valde, admodum*; auðar hæstr *longe ornatissimus* Hrfm. 5.
auðr, *adj., vacuus; vastatus*; autt rúm Sk. 86; á auða trǫð Hkm. 20; Efdr. 18; lǫnd eru orðin auð Efdr. 21.
auðrýrir, *m., qui facile delet, consumit*; geirbrúar auðrýrir *eversor clipei, bellator* Vkl. 9.
auðsénn, *part. compos., manifestus, perspicuus*; auðsénna (*manifestius*) er annars vamm Mhk. 23.
auðskýfandi, *m. part. compos., aurum dispergens; vir liberalis*; ór kverkum auðskýfanda G. 40.
auðstefnir, *m. divitias erogans, vir liberalis*; valgammar fyldusk fjǫrseldum auðstefni Hrfm. 18.
auðþeystr, *part. compos., qui facile expromitur, movetur*; esa auðþeystr þagnafundr Snt. 2.
auga, *n. oculus; visus*; fékk slag í augat Sk. 139; njótid bauga sem Brúnn auga Hfl. 21; augun dǫpr ok móð L. 54; veitir blindum augu *cæcis visum reddit* L. 46; í ormfrán augu Jdr. 32; verðr fyr augum alþjóð *in conspectum populi venire* Snt. 9; L. 32. 33; njóta augna ústunginna G. 61.
augabragð, *n., momentum temporis*; þótt aldri þegði augabragð *etsi ne momentum quidem temporis tacuissent* L. 94.
augnabrún, *f. supercilium*; augnabrúnin á honum springr Sk. 154.
augsjón, *f. aspectus*; hann duldist fyr augsjón manna L. 15.
auk, *conj.; et, etiam, quoque; in initio versûs* Vkl. 1. 9. 21; Þdr. 14; G. 16. 40. 59; Jdr. 10. 37; *cett.; in medio versu* Vkl. 17.
auka (jók, aukinn), *v., augere, amplificare*; auka óð *carmen condere* Jdr. 3; auka vald Hr. S. 20; auka aldr Mhk. 9; L. 95; kvæðit mun aukask *carmen deducendum est* Hr. A. 15; frák annir aukask Jdr. 10; aukinn hauks bjálfa *exuviis accipitris indutus* Hlg. 12; þat kveða eigi aukit *negant hæc verbis aucta esse* Jdr. 22; Mhk. 9; jók þegns gnótt *augebat numerum civium* Vkl. 4.
auli, *m. baro, homo futilis, bliteus*; aulinn kvað Sk. 98; Sk. 188. 189. 193.

aumr, *adj., miser, infelix;* þú fyrdæmdir auma Evam L. 66; ór hǫfði aumum auðar beiði G. 37; (þau, Adám ok Eva) veltust aum L. 19; gefr hjálp aumum ferðum G. 38.
Aunn, *m. pr., rex Upsaliensis;* Ánasótt knátti Aun of standa Yt. 24.
aurar, *pl. m., vid.* eyrir!
aurborð, *n., tabula (quasi arenaria); ordo tabularum navis a carina secundus;* aurborðs eykir *jumenta tabularum, i. e. naves* Vkl. 17.
aurr, *m., glarea;* blandinn við aur Yt. 32.
ausa (jós, ausinn), *v. haurire; conspergere; c. dat.* jós sandi of stál Hr. S. 13; haugi ausinn *tumulo compositus* Yt. 52.
austan, *adv., ab oriente;* kómu austan Hkv. 7; Bgl. 6; Kdr. 6; Hr. A. 3. 4; austan ór Gǫrðum Edr. 5; fyr austan *in oriente* Vkv. 1; fyr Geitkjǫrr austan Hr. S. 7; fyr Elfi austan Hr. S. 11; *fere pro adj., e. gr.* austan ógnvaldr *bellator ex oriente profectus* Vkv. 9; bragnar austan *i. e. Norvegi* Hrfm. 12.
austmaðr, *m., (pl.* austmenn); *vir ab oriente veniens; de Norvegis, e. gr.* allvaldr austmanna Hkv. 9.
austmarr, *m., mare Balticum;* austmarr kveðr Gýmis ljóð Yt. 36.
austmǫrk, *f., silva orientalis; acc.* austmǫrk *per silvam orientalem* Yt. 28; *cfr tamen adnot. ad h. l.*
austr *l.* **austur**, *adv., ad orientem; in oriente;* austr of mar Hfl. 14; Hkdr. 1; Efdr. 24; Vkv. 3; O. S. 5; Isl. 12; L. 36; Sk. 53; austr í Gǫrðum Ódr. 2; Edr. 4; Kkm. 2. 3; austr til Egða býs Hlt. 15; austr um Skǫrð Sk. 29; austr af Nóreg Sk. 65; Sk. 54; austur þangat Sk. 49. 61; of austr Yt. 28 *(ex recensione Kringlæ).*
austrkonungr, *m., rex regionis orientalis; rex Upsaliensis;* hárr austrkonungr Yt. 26; við ofrkapp austrkonunga Hlt. 6.
austrland, *n., terra orientalis; pl.* austrland *pro* austrlǫnd Vkl. 3.
austrvegr, *m., regio orientalis; pl.* austrvegar *regiones Baltico mari adjacentes;* of allan austrveg Edr. 4; á Austrvega *(de Suecia)* Yt. 15.
austrœnn, *adj., ab oriente veniens; orientalis;* gœddir mani austrœnu Hkv. 16.
ave, *n., formula latina salutantis;* þér (ɔ: *Mariæ virgini*) færik ave L. 28.

Á.

á, *præp. cum dat. et accus.; in, prope, juxta, cett.* — A) *Cum dativo conjuncta significat:* 1) *locum, ubi (proprie in cujus superficie) aliquid est vel fit; ex. gr.* á Vendli Yt. 29; á Lofundi Yt. 33; á Kvinnum Hkv. 5, *et sic sæpissime cum nom. locorum et propriis et appellativis, v. c.* á jǫrðu Vkl. 10; L. 14. 15. 34; á jǫrð *(pro* jǫrðu) L. 22; á foldu L. 41; á moldu L. 29; á grundu Hr. S. 9. 12; L. 31. 37; á landi Vkv. 7. 14; Hr. S. 10; L. 40; á jarðríki G. 62; á snægrundu Isl. 3; á hólmi Isl. 26; á Endils mó Þdr. 3; á sandi

Rdr. 10; Gldr. 8; G. 59; á þaranum Sk. 63; á sundi Efdr. 15; á Fjǫrnis fjǫllum Yt. 54; á lægi Hr. S. 15; á unnum Hr. S. 16; á sjó Sk. 55; á rausn Gldr. 5; á nǫkkva Snt. 3; á sýju Jdr. 16; á brimskíđum Hrfm. 16; á randar botni Rdr. 7; á Geitis garđi Hlg. 20; á gólfi Rdr. 4; Sk. 148; á stóli G. 5; Sk. 71. 87; á krossi G. 3; á altari G. 50; á staf Sk. 101. 102; á stafnum Sk. 192; á belti Sk. 39; á vǫrrum L. 99; á hvárritveggju hendi Bgl. 16; á hjarta mínu L. 84; á snoppu Sk. 125; á kinnar vanga Sk. 136; á ristum Sk. 193; líta orm á hringum *videre serpentem annulis incubantem* Jdr. 37; *et sic passim. Cum hominum quoque nominibus conjungitur, e. gr.* í nefit á Skíđa Sk. 175; úr haus á Skíđa Sk. 194; augnabrúnin á honum Sk. 154; á sér Sk. 129. 137; á hreini gnípu Þdr. 13; litr á draugi Sk. 75; lemja á ehm (= lemja ehn) Sk. 135; *sæpe* á *usurpatur, ubi pro nostra loquendi consuetudine* í *expectandum erat, v. c.* yss á fólki *in populo, inter homines* Sk. 130; á heiđnum bókum L. 4; á himnum R. 33; á lopti Þdr. 16; Efdr. 4; L. 45; hliđ á frændgarđi Snt. 6; *eodem modo* lag á kvæđi (= kvæđislag) Mhk. 11. — 2) *instrumentum vel adjumentum, quo quid efficitur, e. gr.* rjóđa eht á ehm Yt. 20. 27; stangast á nǫglum L. 56; ríđa á bǫrg *verre vehi* Hdr. 5; borinn á Hálfs bana Yt. 10; brestr á Hamđis skyrtum Hkdr. 8; hlam vas á hlífum Hkv. 9; glumdi á hlífum Jdr. 32; vundin á strengjum L. 45; armar svíddu á broddum L. 56; fagna á króki L. 60; leika á þræđi Sk. 184. — 3) *rem, cujus ratione habita aliquid fit; ejusmodi locutiones cum substantivis et verbis sentiendi, cognoscendi, desiderandi, sperandi, tentandi, simil. sæpissime conjunguntur, e. gr.* ván á himnasælu L. 5; ván á ǫđru enn pínu L. 73; deili á því G. 41; kvittr á því Sk. 27; þokki á þessum L. 41; þǫrf á skæđum Sk. 23; vita skil á skálda reiđu Hkv. 18; sér á gerđum þeira, at . . . Hkv. 19; freista á ýmsum lǫstum L. 45; leika á litlum ævintýrum Sk. 5. — 4) *rem l. personam quam quis agendo spectat, aut statum, in quo quis est, e. gr.* brjóta bág á ehm *resistere alicui, contendere cum aliquo* Þdr. 4; halda fast á lǫgum Bgl. 4; varđ auđit sigrs á várum mǫnnum Kkm. 15; standa á enda *subverti* Snt. 4; vera á sinnum *comitari* Hkv. 8; vera á hæl *gradum referre* Bgl. 2; vera á leit *quærere* Mhk. 15; vera á reiđigangi *concuti, contremiscere* Sk. 76; vera á gangi *id.* Sk. 190. — 5) *certum temporis momentum, e. gr.* á morgni einum Isl. 23; á einni nóttu Jdr. 40; á einum vetri Hr. A. 15; á svipstund einni R. 30; á skǫmmu mæli *brevi temporis spatio* Jdr. 18; á þrítugs aldri L. 37; á ungum aldri Sk. 7; á efsta dómi L. 70; á því þingi Isl. 9; *cfr* L. 9. 23. 72; Sk. 128. — B) *Cum accusativo constructa præpositio motum ad rem (l. superficiem rei) vel ad personam significat, et ita quidem sæpissime subsequitur:* 1) *verba movendi, eundi, veniendi, simil.; ex. gr.* aka ehm á bug Mhk. 7; arka á jǫkla Sk. 53; álpa á haf Sk. 54; bera orđ

á Austrvega Yt. 15; mjǫđ á Engla bjǫđ Hfl. 2; sverđ á vali víka Bdr. 1; vápn á ehn Yt. 8; mat á seyđi Hlg. 2; binda upp (skó) á sik Sk. 39; breiđa á krossinn L. 55; draga á flot Hfl. 1; dratta á eht Sk. 34; drífa *(trans. et intrans.)* á eht Edr. 20; Jdr. 16; etja ehm á ehn Yt. 6; falla á jǫrđ Sk. 179; á fætur Sk. 173; á kné sín bæđi L. 51 *cett.*; blóđ fell á kesjur Jdr. 28; Edr. 19; L. 54; Sk. 134; fara á ýta sjǫt Hkm. 20; fara á svik *fraudem concipere* Bgl. 7; fella eht á ehn R. 22; ganga á eht Jdr. 15. 31. 40; Hr. S. 7; ganga á hǫnd Edr. 21; ganga á haukjóđs bý R. 8; es gengt á ís Mhk. 12; halda á lopt *sursum eniti* Mhk. 14; hrinda Hkm. 4; Hr. S. 12; hrjóta Bdr. 9; hrynja Bdr. 12; hrœra Hfl. 19; hverfa Snt. 10; hætta Hr. A. 7; keyra Kkm. 24; Sk. 158; koma *trans.* Hfl. 12; Vkl. 20; *intrans.* Hkm. 20; Efdr. 14; Vkv. 9; Kkm. 14; komask á þrefa *in disceptationem venire* Mhk. 4; láta skína Edr. 6; leggja Mhk. 21; Sk. 135; leggja eign á óđul *in publicum redigere* Bgl. 14; leggja á flótta *fugere* G. 29; nálgast Sk. 94; negla á krossin L. 49; ráđa á kaf *in mare se præcipitare* Jdr. 36; reka Gldr. 3; renna Yt. 34; L. 12; rigna Vkl. 4; rísa á sporđ Mhk. 5; róa Mhk. 2; senda Hr. S. 18; skjóta Edr. 5; Hdr. 3; Sk. 52; snyđja Hátt. 77; stíga Hr. A. 2; stinga Kkm. 8; stǫkkva Sk. 138. 189; svífa Hr. S. 13; sœkja á flótta *fugere* Þdr. 12; þryngva Gldr. 1; verpa Hr. A. 10; ýta Jdr. 15; æsast L. 35; *cum verbis quoque* sitja *et* standa *hæc constructio usurpatur* Sk 79; Snt. 14. — 2) *Translata significatione eadem structura occurrit cum verbis videndi, audiendi, sentiendi, hortandi, invocandi, sperandi, simil., v. c. cum* gægjast L. 60; heita Hkm. 3; G. 54; heyra L. 99; horfa Sk. 72; hyggja Hkv. 11; kalla L. 50; kjósa Sk. 115; kveđa Sk. 3; líta L. 91; sjá Em. 6; stara Hdr. 3; stunda L. 65; treysta L. 82; trúa G. 13; Isl. 25; venjask á þat Odr. 4; *eadem ratione* á *cum acc. sequitur adjectiva* gjarn *et* samr, Jdr. 17. 24. — 3) *Modum aut rem negotio vel conditioni alicui adjunctam hæc structura verborum sæpe significat, e. gr.* á þann veg L. 36; á ymsa (ɔ: vega) Mhk. 26; á Danska tungu ɔ: *inter gentes danice loquentes* Vkv. 15; G. 26; Edr. 27. — 4) *Apud poëtas posteriores* á *cum acc. ad tempus quoque indicandum usurpatur, v. c.* á vár Mhk. 6; fram á nátt Sk. 45; á þrettánda dag L. 36. — C) *Absolute vel loco adverbii usurpata hæc particula nonnumquam invenitur, e. gr.* heyra á Sgdr. 1; detta á L. 82; falla á Sk. 201; liggja á *interesse, referre* Sk. 37; þar á *in ea re* Sk. 6. — *Cum substantivis quibusdam particula* á *præpositiones, ut ita dicam, compositas fingit, e. gr.* á miđli Vkv. 4; á vit Vilja bróđur *ad visendum Odinem* Yt. 4; á hendi ehm *adversus aliquem* Snt. 18; á hendr ehm *id.* Kdr. 3; á baki þeim Sk. 19; á bak málum ganga *a fide recedere* Bgl. 10. — *Substantivo suo* á *postponitur* Sk. 3. 115. 128.

á, *adv., vide supra!*

á, *f., amnis;* á roðin unda gjálfri Kkm. 4; mækis á *fluvius gladii, i. e. sanguis* Hfl. 4; við skíra Skotborgar á Hr. A. 13.
áðan, *adv., antea, prius;* nú grœr jǫrð sem áðan Vkl. 9; Vkl. 22; Edr. 30; *ita quoque rectius scribitur* Yt. 28; *vide ann. ad h. l.*
áðr, 1) *adv., antea, olim;* Yt. 19. 28; Gldr. 8; Bgl. 11. 13; Hdr. 2; Efdr. 16; R. 7; G. 26. 31; Hátt. 70. — 2) *conj., priusquam, antequam; c. ind.* Gldr. 3; Snt. 21; Vkl. 6; Edr. 26; G. 28. 49; Mhk. 18; Isl. 3; L. 43; *c. conj.* Hlg. 6. 20; Hkv. 9; Gldr. 2; Hkm. 4. 20; Vkl. 3. 16; Þdr. 11; Efdr. 4. 18; G. 13. 15; Kkm. 5. 6. 7. 10. 11. 20; Jdr. 30. 36. 39. *Pro* áðr *nonnumquam* áðr en (*l.* enn) *usurpatur et c. ind., e. gr.* G. 25; Hrfm. 20; *et c. conj., e. gr.* Efdr. 15; L. 6. 10. 67. 82; *supervacaneo modo conjunguntur* fyrr . . . áðr en . . . Efdr. 28.
áður, *adv.* = áðr; Sk. 110.
áfengr, *adj., inebrians;* áfengt ǫl Sk. 108.
ágirni, *f. cupiditas; avaritia;* frost ágirni *gelu avaritiæ* L. 78.
ágæti, *n., celebritas famæ, claritas;* leita sér ágæta Jdr. 11.
ágætr, *adj., clarus, celeber; eximius;* ágætr Eysteinn G. 71; Isl. 8. 22; býðk brag ágætan G. 1; dýrð es ágæt orðin G. 11. 39; ágætt líf Sk. 99; L. 62; vef ágætu verndar skauti L. 86; þú ert ágætust L. 90.
ákafa, *adv., vehementer;* ákafa snarpr *vehementer acer* Isl. 20.
Áki, *m. pr., filius Palnatokii;* minni syni Áka *inferior filio Akii (i. e. Vagne)* Jdr. 8; arfþegi Áka Jdr. 28; Jdr. 29. 42.
Álasund, *n. pr., fretum quoddam;* í Álasundi Kkm. 20.
Áláfr, *m. pr.,* = Óláfr; Vkv. 2. 7; R. 4; *acc.* Áláf Efdr. 22; G. 54; *gen.* Áláfs Hr. A. 15.
Áleinn, *m. pr., dynasta Scotus;* Hrfm. 14.
Álfheimr, *m. pr., regio geniis (saxatilibus) habitata* (= Jǫtunheimr); Álfheims kálfar Þdr. 19.
álfold, *f., campus anguillæ i. e. mare;* álfoldar eldr *i. e. aurum* Hrfm. 5.
álfr, *m. genius; dæmon; in appellationibus virorum:* sóknar álfr Rdr. 4; fjǫrnis álfr Hr. S. 20; *deus tutelaris:* álfr Álfheims kálfa *numen montium Alfheimensium i. e. gigas Geirrodius* Þdr. 19; freista álfs myrkmarkar hlóðynjar *contendere cum præfecto Norvegiæ* Vkl. 18.
Álfr, *m. pr., rex Upsaliensis;* Yt. 20.
Álfur, *m. pr.* (= Álfr), *rex quidam:* Álfur kóngr hinn sterki Sk. 73.
Áli, *m. pr., pirata quidam;* Álá dólgr Yt: Ála él *procella piratæ i. e. pugna* Vkl. 3; Áli vaztar undirkúlu *pirata saxorum i. e. gigas* Rdr. 14.
áll, *m., gurges;* álar bifðusk fyrir *gurgites quassati sunt ante* (ɔ: *proram*) Hr. A. 10.
álmr, *m.,* 1) *ulmus;* álmr skjalda *ulmus clipeorum i. e. vir* Isl. 25. —

2) *arcus;* álmr vas dreginn Hfl. 13; álmr umđi Kkm. 12; *cfr* Kkm. 9; Jdr. 27; askr álms *fraxinus arcûs i. e. vir arcitenens* Isl. 3.
álmreyr, *n., arundo arcûs, sagitta;* álmreyrs lituđr G. 17.
álmtaug, *f. funis arcûs; nervus; Ægir* álmtaugar *numen arcitenens, vir* Þdr. 15.
álpa (ađ), *v., more vitulorum incedere; currere; abire;* þeir álpuđu frá landi Sk. 54.
Ánasótt, *f. morbus Anii i. e. languor senilis;* Ánasótt knátti Aun of standa Yt. 24.
ár, *adv., olim; mane;* flugdreki vas ár rođinn Kkm. 21; (Hlg. 2; *cfr ann. ad h. l.*).
ár, *f., remus;* óđar ár *remus carminis, i. e. lingua;* skáru óđar ár G. 40; hirđ knýđi árar R. 15; Hkv. 17; gekk at árum *per remos incedebat* R. 25; Hkv. 5; ár bens *remus vulneris, i. e. gladius:* blód þó bens árum *cruor lavabat gladios* Bdr. 9.
árablakkr, *m., equus remivagus i. e. navis;* yppiþollar unnartams árablakks Hr. S. 18.
árborinn, *part. comp., olim asportatus;* árborinn þagnafundr Snt. 2.
árflóđ, *n., effusio fluminis; accessus æstuum;* árflóđ stakar Mhk. 26.
ár-Gefn *(ab* ár, *n., annona), f., dea cibariorum, i. e. femina;* ár-Gefnar *feminæ!* Hlg. 2; *cfr tamen ann. ad h. l.!*
árgjarn, *adj., cupidus bonæ annonæ;* árgjǫrn kind Yt. 9.
árhjálmr (ár, *n.* = eir, *æs*), *m., cassis;* und árhjálmi Hkm. 3.
árla, *adv., mane, matutino tempore;* árla dags Sk. 21; Hátt. 77.
Ármóđr, *m. pr., dux Norvegus; acc.* Ármóđ Jdr. 21; *dat.* Ármóđi Jdr. 29.
árr (*pl. nom.* ærir, *acc.* áru), *m., famulus, minister; nuntius;* Ásu árr Yt. 50; árr orms landa *auri partitor; vir liberalis* G. 23; *eodem modo* ærir hauka háklifs elds *viri* Efdr. 20; árr oddbragđs *bellator* Efdr. 22; bark mærđ æri sverđregns Hdr. 9; ærir ǫrbragđs *sagittarii* R. 18; lætr áru byggva vé Vkl. 9.
ársæll (ár, *n., annona*), *adj., felix vilitate annonæ;* Kdr. 2.
Ása, *f. pr., mulier quædam;* Ásu árr Yt. 50.
ásamt, *adv., simul, una;* renna ásamt Hr. A. 9.
Ása-Þórr, *m. pr., Thor deus;* Sk. 46. 53.
Ásbjǫrn, *m. pr.; vir Islandus; gen.* Ásbjarnar Isl. 7.
ásjá, *f., facies, adspectus;* fyr ásjó (*pro* ásjá) þinni *coram facie tua* L. 51; *cett.*
ásjón, *f., facies;* međ ásjón fagri *facie pulchra* L. 52.
Áslaug, *f. pr., conjux Ragnaris Lodbrokii;* burir Áslaugar Kkm. 26.
Áslákr, *m. pr., cognomine* holmskalli; *servus Buii* Jdr. 13. 26. 34.
ásmegin, *n., robur divinum;* fremsk ásmagni slíku Vkl. 9.
Ásmundr, *m. pr., cognomine* berserkjabani, *pirata celebratus;* Mhk. 8.
Ásólfr, *m. pr.; vir Isl.,* Ásólfs gǫtu ætla ek drengrinn þrammi Sk. 29.
áss, *m., deus ex genere Ansium;* áss orđsæll Hdr. 3; Æsir tólf *Anses duodecim* Sk. 71; Hlg. 2; Kkm. 28; Sk. 61. 177; þigg þú

at Ásum ǫl Hkm. 16; Kkm. 29; Ása niðr Hlt. 3; Hlg. 5. 9; Isl. 16; áss hríðar Fróða *numen pugnæ, bellator* Vkl. 23; áss kykva nauðar *vir arcipotens* Þdr. 8.

áss, *m., trabs; vectis; pertica veli;* eisu áss *contus (ferri) ignitus* Þdr. 16; reiða ás at drengjum Isl. 15; fyr ási Yt. 45.

ást, *f. amor; favor; benevolentia;* seggr hverr taki ást G. 67; sannri ást *vero amore* L. 99; L. 85; ástir paradísar L. 13; af ástum Krists G. 68.

ástarorð, *n., dictum dulce; amice dictum;* með ástarorðum L. 4.

ástblindr, *adj., amore cæcus;* seggir eru ástblindir Mhk. 20.

ástvinr, *m., amicus intima familiaritate conjunctus;* ástvinr aldar Edr. 23; Kkm. 23; L. 37; snauðr at ástvinum Snt. 7.

áta, *f., esca, cibus;* úlfr stóð í átu *lupus stetit prædam devorans* Jdr. 31; G. 29.

átján, *num. card., duodeviginti;* átján hundruð Sk. 144; Jdr. 41; Sk. 82. 142.

átt, *f., familia; progenies; genus;* hǫfuð áttar yðvarrar G. 8; allar áttir Ingifreys Hlg. 10.

átta, *num. card., octo;* mǫgr átta ok einnar mœðra Hdr. 2; Hkm. 16; R. 15; Kkm. 3; Edr. 30; Isl. 15; Sk. 192.

átti, *num. ord., octavus;* átti dagr L. 35; gerði enn átta styr Vkv. 8.

áttkonr, *m., cognatus;* áttkonr Yngva Edr. 12; Yt. 42.

áttruðr *l.* áttrunnr, *m., cognatus; gentilis;* áttruðr Suðra *Geirrodius gigas* Þdr. 15; áttrunnr Hýmis *Thjassius gigas* Hlg. 9.

áttungr, *m., cognatus; progenies;* Freys áttungr Yt. 31; Hlt. 9; Týs áttungr Yt. 27; Hlt. 12; áttunga rjóðr *interfector filiorum* Yt. 25.

áþokkaðr, *adj., similis; c. dat.* ferð var áþokkuð eldingum Hrfm. 4.

ávalt (*pro* á valt *circulatim; continue; alii putant pro* of alt), *adv., semper;* konungs morgunn er langr ávalt Mhk. 13.

B.

baga (gð, bagat), *v., adversari;* bagði við ehm Hlg. 18.

bagall, *m., pedum episcopi;* gǫrðu bagalinn Sk. 200.

bak, *n., dorsum; tergum;* Ellu bak Kdr. 11; falla aptr á bak Sk. 134; af mars baki Hkm. 11; á baki þeim Sk. 19; Hkv. 11; ganga á bak málum *i. e. a fide recedere* Bgl. 10.

baka (að), *v., pinsere;* svanni vildi baka G. 35.

Baldr, *m. pr., deus, filius Odinis;* Eljuðnir vann sólginn Baldr Mhk. 9; Em. 2; bekkir Baldrs fǫður *sedilia patris Balderi, i. e. Odinis* Kkm. 25; Baldrs of barmi *i. e. Thor* Hlg. 16; *in appell. virorum:* hringa Baldr *deus annulorum, vir liberalis* Hr. S. 4; auðar Baldr. *id.* Sk. 12; af menja Baldri Sk. 7.

baldr, *m., vir eximius, strenuus (cfr anglos.* bealdor = *princeps)*; baldr varđi þeygi vísa Bj. 5.

ballr, *adj., validus, strenuus*; drepa ballastan dólg Hlg. 6.

band, *n., vinculum*; í bandi L. 22; af holdsins bǫndum L. 83; bǫnd ættar *vincula propinquitatis* Snt. 7; *plur.* bǫnd *numina, dii, e. gr.* band (*pro* bǫnd) ollu því Hlg. 17; Hkm. 10; banda vinr *i. e. Thor* Hdr. 3; vé banda Vkl. 8; at mun banda Vkl. 3.

bani, *m.*, 1) *mors*; bíđa bana Mhk. 8. — 2) *interfector*; at bǫnum urđusk Yt. 21; Yt. 18: bera bana Gođlaugs Yt. 22; Hlg. 16; á Hálfs bana *i. e. igne* Yt. 10.

bann, *n., interdictum*; *condemnatio*; leys mitt bann L. 83; L. 15: leysa ór banni *resacrare* L. 64. 80; hlátrar bann *risûs impedimentum i. e. lacrimæ* Mhk. 9.

banna (ađ), *v., prohibere, interdicere*; *c. dat. pers. et acc. rei*, máttut banna Óleifi sinn bœ *Olavum ab oppido suo prohibere non potuerunt* Vkv. 8; ek banna báđum ykkr at bíta eplit L. 14; hann át þat, er vissi bannat L. 18; L. 16. 39. 66.

bannsetja (tt). *v., exsecrari*; mađr bannsettur *vir exsecratus* L. 66.

baptista, *m. (vox Græca), qui baptizat*; Jón baptista L. 37.

barđ, *n., res quæque prominens*; 1) *continuatio carinæ l. trabs proræ, quæ laterum compagines committit*; *pars proræ superior ab utroque latere*; *prora*; hélug bǫrđ Hr. A. 11; Edr. 16; marir barđa *i. e. naves* Bdr. 2; barđa bláskíđ *id.*, Hátt. 79: lét þrungit skipa barđum (ɔ: bǫrđum) Gldr. 1. — 2) *terra editior, mons*; viđ barđi Þdr. 11. — 3) *barba*; hǫggva bǫrđum í gras *gramen barbis ferire, i. e. prosterni* Isl. 12.

Barđafjǫrđr, *m. pr., sinus quidam*; í Barđafirđi Kkm. 12.

bardagi, *m., pugna*; heyja bardaga stóra Jdr. 7.

barđi, *m., ceti genus*; lyngs barđi *cetus ericæ, i. e. serpens*; *gen.* barđa Vkl. 22.

barđmáni, *m., luna proræ, i. e. clipeus*; vann barđmána skarđan Efdr. 27.

barđraukn, *n., jumentum proræ, i. e. navis*; rǫđull barđraukns *i. e. clipeus* G. 53.

barka (ađ), *v., cutem induere (?)*; barkađr *convestitus*, ɔ: *loricatus*; hold barkađra Efdr. 6.

barklauss, *adj., decorticatus*; hjó birki barklaust Odr. 5.

barmi, *m., frater*; barmi Baldrs Hlg. 16; Erps barmar Rdr. 3.

barn, *n., infans*; *proles*; eitt barn L. 64; Márju barn! *fili Mariæ!* L. 85; Mhk. 5; fyr barni þínu L. 87. 88; bǫrn ǫll L. 64; þessi bǫrnin L. 49; þverrir barna þorns Þdr. 7.

barnungr, *adj., tenera ætate*; *nom.* barnungr Gldr. 1.

barr, *adj., promptus, paratus*; barr at fylgja Sigvalda Jdr. 13.

barrhǫddud, *adj. f. (a* barr, *n., spina pinorum, pinus, et* haddr). *pineto comata*; *acc.* barrhaddađa Hkdr. 3.

batna (að), *v.*, *meliorem fieri;* aldri trúi ek hann batni Sk. 34; *c. dat. pers. et gen. rei,* ǫrmum þrjót mun aldri batna illra meina Sk. 202; lítit batnar Skíða Sk. 201.

batnaðr, *m.*, *melior sors;* ván batnaðar gleðr hug G. 22.

baugdrífr, *m.*, *spargens annulos; vir liberalis; acc.* baugdríf *(de S:to Olavo)* G. 17.

bauglestir, *m.*, *vitiator annulorum, i. e. vir liberalis; gen.* bauglestis Hrfm. 15.

baugnafaðr, *adj.*, *circulo instar modioli rotæ* (nǫf, *f.*, *suethice* naf) *ornatus;* baugnafat hjól Hǫgna meyjar = baugskjǫldr *(vid. infra!)*; *gen.* baugnafaðs Rdr. 2.

baugnes, *n.* *promontorium* (ɔ: *terra*) *annuli, i. e. manus;* brandir *(ignes)* baugness *i. e. aurum* G. 69.

baugnjótr, *m.*, *possessor annulorum; vir;* flugskjarrir baugnjótar Hrfm. 13; af baugnjótum Hrfm. 10.

baug-Njǫrðr, *m.*, *deus (Njordius) annuli; vir; dat.* baug-Nirði Hrfm. 18.

baugr, *m.*, 1) *annulus; torques; armilla;* bera háls' baug Rdr. 8; gæða baugum Sk. 32; selja við baugum Snt. 15; njótið bauga Hfl. 21; *in appell. virorum:* bauga Týr *vir liberalis* Hkm. 6; bauga snyrtir *id.* G. 49; bauga brjótendr *id.* Efdr. 4; *in appell. feminæ:* bauga skorða *femina annulis ornata* Sk. 4. — 2) *circulus;* á hyrjar baugi *circulo igneo, rota ardente, i. e. cisio fulminante Thoris* Hlg. 14; *præcipue circulus in clipeo pictus e. gr.* baugs bifkleif Hlg. 13. 20; of bauga *supra clipeos (per synecdochen)* Hkm. 8. — 3) *hamus loricæ;* baugs meginserkr Efdr. 10.

baugset, *n.*, *sedes annuli, i. e. manus;* með baugseti Hfl. 14.

baugskjǫldr, *m.*, *clipeus circulo picto l. aurato ornatus;* beiðir baugskjaldar *bellator* G. 19.

baztr = beztr; *vid.* betri!

báðir, **báðar**, **bæði**, *adj. num.*, *ambo, uterque;* báðir brœðr Isl. 18; Sk. 141; sá báða Naðra Efdr. 18; Sk. 118. 159; falla á kné sín bæði L. 51 *cet.*; trúan bauð at sanna bæði senn *(utrumque eodem tempore):* mey ok móður, mann ok guð L. 34; L. 43; at báðum síðum L. 40; L. 41; med feðrum beggja Bgl. 17; bæði . . . ok = *et . . . et* G. 38; Bdr. 5; L. 7. 56; Sk. 179. 184.

bági, *m.*, *adversarius;* Hkm. 16; Hlt. 5; Hr. A. 8; úlfs of bági *lupi (i. e. Fenreri) adversarius, i. e. Oden* Snt. 23; troða ljóna liðs bága Yt. 4; Tveggja bága njǫrvanipt *i. e. Hela* Snt. 24.

bágr, *m.*, *repugnantia; controversia;* brjóta bág á ehm *cum aliquo contendere* Þdr. 4.

bál, *n.*, *rogus; flamma, ignis;* at sunar báli Hdr. 7; bragnar báli slegnir Hr. S. 10; Yggjar bál *ignis Odinis, i. e. gladius;* Yggjar báls él *pugna* Isl. 13.

Bálagarðr, *m. pr.*, *pars oræ Fennicæ;* Bálagarðs síða Vkv. 3.

Báleygr, *m. pr., Oden;* brúðr Báleygs, *i. e.* Jǫrð *terra* Hkdr. 4.
bálkaðr, *adj., circumsæptus;* friðland Feneyjar bálkat *libera urbs Venetorum, palis circummunita* Edr. 10.
bálkr, *m., trabs; dissæptum; medium spatium inter duas trabes;* við randar bálku *(allisi) ad sæpimenta circuli i. e. ad clipeos* Efdr. 8.
Bár, *n. (?) pr., oppidum Apuliæ, ubi humatus est S. Nicolaus;* gekk út í Bár Edr. 11.
bára, *f., unda;* bára hristisk Hr. A. 2; bens bára *i. e. cruor* Bdr. 11; á hola báru Edr. 5; már valkastar báru *i. e. aquila* Hlg. 3; ísugar bárur Jdr. 16.
bárufákr, *m., equus undæ, i. e. navis;* hrjóðr bǫrufáks Gldr. 1.
bátr, *m., scapha, lembus;* átti ek Fjǫlnis bát *(de poësi)* Sk. 6; draga báta Hrfm. 13.
beðr, *m.,* 1) *lectus; pulvinar.* — 2) *ripa; litus;* á beði Skútu Yt. 5; Yt. 50.
beiða (dd), *v., petere, rogare;* beiði ek þik, at . . . renni L. 3; L. 82; er valdit beiddi *vi superiore imperante* L. 61.
beiðir, *m., qui poscit;* brynþings beiðir *i. e. pugnator* Edr. 9; beiðir baugskjaldar *id.* G. 19; beiðir fjall-Gestils orðs *flagitator auri, i. e. vir* Isl. 4; *dat.* auðar beiði *id.* G. 37.
beimar, *m. pl., viri, homines;* beimar verða ungir L. 74; fremstr beima R. 1; ættir beima L. 39.
bein, *n., os;* hold ok bein L. 30. 93; G. 23; of brynjálfs beinum Yt. 44; bein foldar *ossa campi, i. e. lapides* Yt. 38; bein lagar *l.* sævar *ossa maris, lapides* Yt. 45, Hlt. 4.
beini, *m., officium hospitalitatis;* allr beininn Sk. 19; tormiðlúðr beina Hlg. 3.
beinn, *adj., rectus; directus;* beint *directe* Sk. 72; *prorsus* Sk. 104. 184; beint þar næst *proximo loco* Sk. 75; heyrðu til orða beinna *exaudi verba simplicia* G. 8.
beiskjaldi, *m., cognomen viri* Þorleifr; Sk. 35.
beita (tt), *v., petere; incitare;* beita ehm ehu *petere aliquem aliqua re* Isl. 3; beitti rekka harmi *viros dolore affecit* Þdr. 18; lómi beittr *dolo circumventus* Yt. 49; *c. dat.* beita skeiðum *cursum navium regere, ita ut vela in ventum obliquentur (sueth.* fryßa) R. 15.
bekkdómr, *m., contentio; altercatio;* við bráðan bekkdóm Efdr. 12.
bekk-karmr, *m., receptaculum scamnorum, i. e. domus;* bekk-karms rekkar *viri domestici, socii* Þdr. 18; *(vox tmesi divisa).*
bekkr, *m. (gen.* bekks *et* bekkjar); *scamnum; sedile;* at breiða bekki Em. 1; veitk bekki búna Kkm. 25; bekkjar dís goða *i. e. nympha deorum conviva* Hlg. 9; eldr ǫlna bekks *ignis sedis piscium, i. e. ignis maris, aurum* Rdr. 13.
bekkþili, *n., assis scamnorum;* braka ǫll bekkþili Em. 2.
Belgjadalr, *m. pr.,* = Hítardalr; í Belgjadal Sk. 35.
Beli, *m. pr., gigas quidam;* Belja dólgr *i. e. Freyus* Hlt. 5; Hlg. 18.

belja (að), *v.*, *mugire; fremere;* í honum beljar Sk. 160.
bella (ball), *v.*, *tangere; ferire; c. dat.* hǫggit ball honum Sk. 163.
bella (ld), *v.*, *agere; exercere; contendere; opprimere; c. dat.* styr beldi *pugnam commisit* Sgdr. 4; þótt svikum beldi *etsi dolos agitarent* Efdr. 20; bella aldrminkanda *percussorem devincere* Þdr. 19.
belti, *n.*, *zona;* á belti sér *in cingulo suo* Sk. 39.
ben, *f.*, *vulnus;* ben knátti blása. Jdr. 32; lét ben svíða R. 21; benja kólga *unda vulnerum, i. e. cruor* Hr. A. 4; Bgl. 12; Rdr. 9.
ben, *n.*, = ben, *f.*; bens ár Bdr. 9; ben fnýstu blóði Gldr. 5.
benda (nd), *v.*, *inflectere;* bendum benþvara *hastam torsimus* Kkm. 9.
bending, *f.*, *nutus monentis;* vinna bendingar G. 49.
beneldr, *m.*, *ignis vulnerans, i. e. gladius;* brunnu beneldar Hkm. 7.
benfúrr, *m.*, *ignis vulnerans, gladius; acc.* benfúr Hkdr. 8.
bengrefill, *m.*, *cælum (instrumentum cælatoris) vulnificum, i. e. gladius;* beit bengrefill Hfl. 8; Kkm. 10.
benkneif, *f.*, *hamus vulnerans, i. e. telum;* benkneif óð í blóði Efdr. 15.
benlaukr, *m.*, *allium (i. e. herba, arbor, lignum) vulnificum, i. e. ensis;* hvassir benlaukar Bdr. 7.
benmár, *m.*, *mergus vulneris, i. e. corvus;* benmás granar Hfl. 11.
bensíld, *f.*, *halec vulnerans, i. e. sagitta l. hasta;* bensíldr klufu skjǫldu Kkm. 4.
benþvari, *m.*, *rudicula vulnifica; hasta;* benþvara bendum Kkm. 9.
Bera, *f. pr.*, *conjux Alfii, regis Upsaliensis* Yt. 21.
bera (bar, borinn), *v.*; A) *verb. person.* — 1) *ferre, portare, gestare; passim sensu proprio, e. gr.* Vísundr berr þik Hr. A. 7; Yt. 10. 22; bar háls baug Rdr. 8; bark goll á hendi ok sjaldan herverk *aurum gestavi et raro operam rei militari dedi* Bgl. 16; báru skrín ok krossa ór ehu Edr. 29; Hlt. 2; bera ehn til landa Bdr. 3; drekar báru blá segl Kdr. 7; bera mat á seyði Hlg. 2; *sæpissime de armis et telis, e. gr.* bera vápn á ehn *arma intentare alicui* Yt. 8; bara maðr randir frá sæ Vkl. 22; Hkv. 21; Hr. A. 3; Gldr. 8; G. 53; hann hefr borit sverð Em. 5; Bdr. 1; Hlt. 8; hátt bárum geira Kkm. 3; báruð herskjǫld til ehs Hr. A. 11; báru fram stengr *signa inferebant* Edr. 18; Bdr. 4; *paulo liberius de iis quoque, quæ in animo sunt, e. gr.* bera hervíg í hug Kdr. 9; bera snart hjarta fram í styr Kkm. 5; bera orð frá ehu *famam alicujus rei deportare* Yt. 15. *Notandæ sunt hæ locutiones:* bera ǫrvar af bogum *sagittas ex arcubus emittere* Hfl. 13; bera ehn niðr af fletjum *(mortuum) e domo efferre* Snt. 4; bera sæmd ok heiðr af seggjum Sk. 30; frák sun báru *(inf. præt.)* hlut hæra en aðra *audivi filium ceteris superiorem discessisse* Isl. 6; bera launsigr af ehm *victoriam fraudulentam ab aliquo reportare* Yt. 50; *eodem modo absolute:* bera af ehm *aliquem superare* L. 7; — bera út eht *in mare projicere* Jdr. 37; bar ut *trans mare vexit* Kdr. 6; bar út at sundi *in altum provexit* Vkv. 1. — 2) *promere, præbere; e. gr.*

vasat sem konur vín bæri Kkm. 18; Kkm. 20; ber þú smyrsl í sárin L. 91. — 3) *proferre, recitare;* berk Óðins mjǫð Hfl. 2; Hfl. 1. 20; Vkl. 3; Isl. 1; drengr berr óð G. 8; bera mál ehm Bgl. 7; berum upp sǫgukvæði Jdr. 5; bera út eht ór orðhofi Snt. 5; ber fram bæna mál L. 88; bark mærð af hendi *carmen protuli* Hdr. 9. — 4) *gignere;* lét berask mannr G. 2; borinn í bróður stað Snt. 16; góðu dœgri borinn *fausto die natus* Hkm. 19; bornir hugum íþróttar hersa *animo bellicoso præditi* Þdr. 13; viti borinn *ingeniosus* Yt. 29; (*cfr s. v.* vit). — B) *verb. impers.* — 1) *trans. c. acc. obj., e. gr.* berr mik þar til ván *eo me spes adducit* L. 99; bera til = *concedere, largiri, c. acc. rei et dat. pers., e. gr.* með hverjum hætti henni bæri til fǫgnuð þenna *quo modo hæc lætitia sibi concederetur?* L. 30. — 2) *intrans. e. gr.* bar fyr hann í svefni *in somnis ei oblatum est* Sk. 195. *Eadem ratione:* at berask *accidere, e. gr.* svát (= svá at) barsk *ita accidit* Gldr. 4.

berg, *n., mons, rupes;* berg hristusk Hlg. 16.

bergdanir, *m. pl., monticolæ; gigantes;* brjótr bergdana Hlg. 18.

bergir, *m., qui gustat; potor;* bergir hræsævar *i. e. corvus* Hkv. 20.

berja (barða), *v.,* 1) *cædere; ferire;* hann barði í hel þá Sk. 179; berja ehn til heljar Sk. 160; Odr. 9; lysti at berja L. 52; hefr þú byst ok bart ymsa Sk. 191; barðir grjóti Hkv. 11; Rdr. 5; vann fíandr barða Vkl. 5; tæmdi grunnunga barða *comedit gados tundendo mollitos* Sk. 41; berjask = *pugnare;* Bgl. 9; Haraldur berst af móð Sk. 157; sveit barðisk Bdr. 9; G. 20; áðr berðisk G. 15; ýtar bǫrðusk R. 21; Bgl. 3; Jdr. 22; berjask við ehn Hrfm. 12; G. 28; Isl. 6. — 2) *illidere; impers. c. dat.,* barði skýja grjóti í augu *grando oculis illisa est* Jdr. 32. — 3) berjast um = *torqueri;* sálin berist um fast *anima vehementer torqueatur* L. 75.

berr, *adj.,* 1) *nudus;* berr vart bundinn L. 59. — 2) *apertus, perspicuus;* ber orð G. 67; undir berum himni *sub dio* G. 47.

berserkr, *m., athleta furiosus (pelle ursina indutus);* berserkr einn Sk. 160. 171; vega berserk Isl. 18; berserkir grenjuðu Hkv. 8; af berserkjum Hkv. 20.

bersi, *m., ursus;* langar eiga bersar nætr Mhk. 6; hefkat spurt, at bersa kali Mhk. 15.

bersǫgli, *f., libertas sermonis;* reiðask við bersǫgli Bgl. 8.

bersǫglisvísur, *f. pl., carmina aperte loquentia;* Bgl. *in tit.*

betr, *adv. compar.* (*posit.* vel), *melius;* Mhk. 25. 28.

betri, *adj. compar., et* baztr *l.* beztr *l.* bestr *superl.* (*posit.* góðr), *melior; optimus;* betri ǫðlingr G. 21; skynsemd, at betri er gulli L. 5; bíða betra konungs G. 13; G. 3; fátt er kyrru betra Sk. 94; Sk. 84. 86; et betra *res meliores, i. e. beneficia* Snt. 22; áttak vin mér baztan Rdr. 14; bazt kenninafn Yt. 53; beztr at ǫllu Edr. 25; gat bezta ætt Vkv. 15; beztu heilli R. 33; bóndinn bestr Sk. 32. 97; Sk. 200.

beygja (gð), *v.*, *flectere;* beygði háls L. 52; beygðist aptr *retorquebatur* L. 66.
biðill, *m.*, *procus;* biðill Greipar *i. e. gigas; gen.* biðils Hlg. 13.
biðja (bað, beðinn), *v.*, *petere, rogare; c. acc. pers., gen. rei, e. gr.* biðk dróttin orðgnóttar G. 10; Sk. 104; Hfl. 2; báðu þik sætta Hr. S. 17; biðja friðar Hlg. 8; Vkl. 12; Þdr. 2; G. 27; *sæpissime c. inf. l. acc. et inf., v. c.* bæðak upp rísa Em. 1; hann biðr seggi sitja Sk. 28; bað gram varða virki Vkl. 18; Hlg. 4. 5; Hkm. 18; Hr. A. 6; O. S. 2; R. 9. 22; Edr. 24; G. 8; Jdr. 15. 24. 33; Isl. 15; Sk. 33. 47; *nonnumquam sequitur* at *c. conj., e. gr.* bið þú, at . . . L. 88; Jdr. 36; Isl. 1; biðja ehm ehs = *imprecari alicui aliquid e. gr.* þeir báðut sér slíks skotnaðar Vkv. 10; Bgl. 15. *Absolute* bið ek L. 75; sem biðjum G. 65.
biðkván, *f.*, *femina, quam quis sibi poscit uxorem;* biðkván Þriðja *i. e. Tellus* Hkdr. 3.
bif, *n?*, *color, coruscamen;* bifum fáðr Hlg. 13. 20.
bifask (fð *et* að), *v.*, 1) *moveri; concuti; contremere;* sem þúsund bifisk Em. 2; hǫll bifðisk Þdr. 17; álar bifðusk fyrir Hr. A. 10; Hr. A. 2; hauðr bifaðisk L. 59; borgin bifaðist Sk. 184. — 2) *micare;* bifðisk goll Hr. A. 10.
bifgyrðill, *m.*, *cingulum mobile;* bifgyrðill jótrs *cingulum mobile dentis maxillaris, i. e. maxilla; acc.* bifgyrðil Þdr. 17.
bifkleif, *f.*, *clivus micans;* baugs bifkleif *clivulus micans circuli, i. e. clipeus coruscans et circulo picto ornatus* Hlg. 13. 20.
bil, *mora;* svefja bil Vkl. 1.
binda (batt, bundinn), *v.*, *vincire; religare;* bindr upp á sik Sk. 39. 42; hann batt sín bǫrn í dauðans pínu L. 64; Jesúm bundu, bundinn leiddu L. 49; Hlg. 11; Gldr. 6; L. 59; kona hefr bundit harm á hendi mér *femina me dolore implicavit* Jdr. 3.
bingr, *m.*, 1) *cumera, arca.* — 2) *lectus;* í bing Kkm. 13.
birki, *n.*, *silva betularum;* birki bǫðserkjar *betulæ loricatæ, i. e. pugnatores* Odr. 5; birki eggjar *betulæ aciei, i. e. gladii, et* gata eggjar birkis *semita (vestigia) gladiorum, i. e. vulnera* Rdr. 6.
birkisótt, *f.*, *morbus betularum, i. e. ignis;* Hr. S. 10.
birta (rt), *v.*, *clarum reddere; manifestare;* tákn, þaus birta brandél G. 51.
biskup, *m.*, *episcopus;* vígðr til biskups Edr. 27.
biti, *m.*, *buccea;* misjafnir bitar Mhk. 26.
bitr, *adj.*, *acutus; acer;* bitr benkneif Efdr. 15; af króki bitrum L. 82; ruðu bitra branda Jdr. 7; Kkm. 26.
bitsótt, *f.*, *morbus acutus (qs. mordens);* bitsótt hlíðar þangs *i. e. ignis* Yt. 34.
bíða (beið, beðinn), *v.*, 1) *exspectare, opperiri; c. gen.*, bíða hǫggs Hlg. 17; bíða Heljar Snt. 24; Efdr. 27; Bgl. 15; R. 7; G. 13; Sk. 121. 161. 203; beið sára ór stað Vkv. 2. — 2) *consequi, nan-*

cisci; frui; c. acc., (Óláfr) bíðr œðri sælu en . . . hyggi G. 62; lastar ei þó bíði lukku Sk. 53; beiðat elli Edr. 31; beið óvit á sér Sk. 137; bíða bana Mhk. 8; hefr beðit harm Mhk. 28.

bíta (beit, bitinn), *v.,* 1) *mordere; mandere, vesci;* bíta sætast blóm L. 16; L. 14; þótt eplit bítið L. 17. — 2) *secare; sæpissime de armis ac telis, e. gr.* sverð, fleinn, egg beit Hkm. 5; Hfl. 13; G. 29; *cfr* Yt. 7; Hfl. 8; R. 6. 17. 20; Kkm. 6; Isl. 26; Hrfm. 20; oddar bitu Hfl. 13; Gldr. 7; Efdr. 17; Vkv. 6; G. 31. 43; Kkm. 14. 21; oddr náði bíta Kkm. 4. 10; L. 84.

bjarg, *n., rupes; mons;* ganga í bjarg R. 27; bjǫrg brustu Hlg. 16; á horni bjarga Hkv. 2; Hlg. 2. 17.

bjarga (barg, borginn), *v., incolumem servare; auxiliari; c. dat., e. gr.* tyggi bergr seggjum G. 65; bjarg oss! G. 65; hvar getr þann, er sér megi bjarga? L. 21; barg varga fjǫrvi Vkl. 2; R. 28; G. 56; bjargask = *se tueri, vitam sustentare;* drengir burgusk vel *sese tuebantur* Jdr. 28; *præt. inf.* burgusk Jdr. 39; hykk burgusk vel varga *puto lupos largam cibi copiam nactos esse* Isl. 10.

bjarga (að), *v.,* = bjarga (barg, borginn); sá er engi bjargar L. 76.

Bjarki, *m. pr., cognomen Bodvaris, inclitissimi satellitis Hrolfii regis;* Mhk. 7.

Bjarni, *m. pr.,* 1) *filius Broddhelgii* Isl. 4. — 2) *poëta quidam;* R. 34; Isl. 16.

bjarthiminn, *m., cœlum sudum;* á bjarthimna Hrfm. 4.

bjartr, *adj., lucidus; clarus; candidus;* bjartr rǫðull G. 2. 19; Yt. 3; bjart líf Edr. 28; átti bjartan auð Edr. 9; leggja bjarta brúði í bing Kkm. 13; bjǫrtum eldi Hr. A. 12; Edr. 26; frá bjartri stjǫrnu G. 2; bjǫrtu holdi L. 24; bjartar jarteignir R. 31; bjǫrt brǫgð G. 49; Hkdr. 8; G. 51; stál bjartra mála Kkm. 1. — **bjartast,** *adv., splendidissime* Mhk. 27.

bjálfi, *m., pellis; mastruca;* hristi á sér bjálfann Sk. 129; hauks bjálfi *exuviæ accipitris* Hlg. 12; bjálfi Hnikars *i. e. lorica* Isl. 13.

bjóða (bauð, boðinn), *v.,* 1) *offerre; præbere; c. dat. et acc., e. gr.* ýmsir bjóða ǫðrum fár Mhk. 6; bauð úlfum hræ Hfl. 12. 15; Vkv. 6; Bgl. 1; G. 1; Hrfm. 12; bauða men hilmi Rdr. 9; buðumk (bauð mér) lǫð Hfl. 2; buðu ríki Geirmundi *vim ei intulerunt* Jdr. 17; bauð sik fram *se offerebat* L. 20; himnar bjóðast *cœli offeruntur* L. 62; L. 71; bjóðandi sína ǫnd L. 52; L. 68. — 2) *invitare; c. dat.* býðr hǫldum til himinsvistar G. 6; *sequ. inf.* býðk yfirmanni hlýða brag G. 9; inn þú bjóð Em. 4; Kristr bauð þeim af heimi R. 33; Yt. 47; Jdr. 18; Isl. 15; L. 74. 85; hafa boðit heim Hákoni Hkm. 10; heim bjóða mér dísir Kkm. 29; Kkm. 28. — 3) *jubere;* býðr vǫrnuð *cautionem jubet* Bgl. 12; býðr engli erendi L. 24; bjóða *(3 pl.)* mér færa stórmerkin í frásǫgn L. 5; L. 14. 34.

bjóðr, *m.,* 1) *præbitor;* b. hrammþvita *dator annulorum; vir* Hfl. 17. — 2) *mensa;* af breiðum bjóði Hlg. 5.

bjórr, *m.*, 1) *cerevisia*; drekkum bjór Kkm. 25; Yggjar bjórr *i. e. carmen* Jdr. 1; Mhk. 29; bjórr Haddingja vals hróka *cerevisia corvorum i. e. sanguis* Hlt. 11. — 2) *latex, liquor*; bjórs blik *fulgor aquæ i. e. aurum* Hrfm. 12; *vid.* blikrýrir!
bjúgr, *adj.*, *curvus*; ormr hinn bjúgi L. 60; L. 66; (tunga) bjúg *lingua debilitata* L. 22.
bjúgviđr, *m.*, *arbor curva*; ór bjúgviđum hausa *ex ramis inflexis calvariarum, i. e. ex cornibus (potatoriis) curvis* Kkm. 25.
Bjǫrn, *m. pr.*; 1) *frater regis Haquini* Hkm. 2. — 2) *frater Erici, regis Daniæ*; hlýri Bjarnar Edr. 26.
bjǫđ, *f.*, *terra*; á Engla bjǫđ Hfl. 2.
blađ, *n.*, *folium*; ilja blađ *folium plantis pedum subjectum, i. e. clipeus (Rungneri)* Rdr. 1. *Cfr SnE, AM I 274.*
blakkr, *adj.*, *fuscus*; *niger*; gaf blóđ blǫkku stóđi Odr. 6.
blakkriđi, *m.*, *qui equo* (blakkr, *m.*, *equus*) *vehitur*; vágs blakkr *equus sinûs, i. e. navis*; vágs blakkriđi *navigator* Vkl. 19.
blanda (blett, blandinn), *v.*, *commiscere*; blandinn viđ aur Yt. 32; blóđi blandinn Hlt. 10; G. 23; gall blandit međ dreggjum L. 58; randar blendusk viđ *clipei conserebantur* Hkm. 8.
bládúfa, *f.*, *unda cærulea*; bládúfur háfaldar Hrfm. 5.
blágammr, *m.*, *vultur niger*; blágammr benja kólgu *vultur sanguinis, i. e. corvus*; blágamms fœđir Hr. A. 4.
Bláland, *n. pr.*, *Mauritania*; *Africa*; međ Blálands jađri Hr. S. 21.
blár, *adj.*, *cæruleus*; *lividus*; blár bengrefill Kkm. 10; L. 77; blá hrǫnn Bdr. 2; holdit var blátt Sk. 196; skekr blán vegg Hátt. 78; und blám himni Yt. 53; blár randar Hfl. 7; blá segl Kdr. 7; Hátt. 74.
blása (blés, blásinn), *v.*, *flare*; *spirare*; hregg blés Hrfm. 16; Edr. 19; ben knátti blása *vulnus stridorem edebat* Jdr. 32; blása *ignem sufflare* Hlg. 4; *c. dat.* blés eitri *virus efflavit* Hdr. 3; hrǫnn hretviđri blásin *unda tempestate perflata* Þdr. 8; um blásin iđrin *per inflammata viscera* L. 77.
bláserkr, *adj.*, *livida tunica, i. e. lorica, indutus*; *loricatus*; *acc. sg.* bláserkjan mun Rdr. 6; *nisi h. l. potius legendum est* bláserkjar (= bláserkir), *a* bláserkr, *m.*, *vir loricatus (vide ann. ad h. l.)*.
bláskíđ, *n.*, *cærulea solea lignea*; bláskíđum barđa *i. e. navibus* Hátt. 79.
blástr (*dat.* blæstri), *m.*, 1) *flatus*. — 2) *halitus oris*; guđ breytti léttan blástr af lopti næsta L. 11.
bleikr, *adj.*, *pallidus*; hjoggum vér bleikan ná Kkm. 12; hrjóđr bárufáks ens bleika *vastator navis dealbatæ* Gldr. 1.
blekkja (kt), *v.*, *decipere, fallere*; at blekkja í synd *illicere in peccatum* L. 45; hold blekkist L. 78.
blessa (ađ), *v.*, *benedicere*; blessuđ mær! L. 28. 90. 95; um blessat ennit L. 49.

blessun, *f.*, *benedictio; acc.* blessun *(favorem, gratiam)* þessa G. 70.
bleyði, *f.*, *ignavia;* til bleyði Rdr. 9.
bleyðifirðr, *adj.*, *ab ignavia remotus; intrepidus* Efdr. 12.
bleyðiskjarr, *adj.*, *qui ignaviam timet; intrepidus;* á móti harra bleyðiskjars Edr. 29.
bleyðivandr, *part. compos.*, *timiditati adsuetus, timidus* Hlg. 2.
blik, *n.*, *splendor, fulgor;* enn unnar bliks *(i. e. auri)* mildi G. 33; borðs blik *i. e. clipeus* Isl. 24; bjórs blik *aurum* Hrfm. 12; sverða blik *aurum (ensibus incrustatum)* Hrfm. 17.
blika, *f.*, *fulgor;* hneitir undirjálfrs bliku Þdr. 19.
blikruðr, *m.*, *arbor splendoris;* Þróttar éla blik *splendor præliorum i. e. gladius;* blikruðr (= blikrunnr) Þróttar éla *arbor gladii, i. e. bellator* R. 2.
blikrýrir, *m.*, *consumptor fulgoris;* bjórs blikrýrir *auri distributor; vir liberalis* Hrfm. 12.
blikskerðir, *m.*, *scissor splendoris;* sverða blikskerðir *auri dispersor, vir* Hrfm. 17.
blinda (að), *v.*, *cæcare;* fjandinn gat blindat feðgin vár L. 18.
blindr, *adj.*, *cæcus;* óðfúss mundi blindr at sjá Mhk. 5; ofbeldit kvelr blindan feðr sinn, fjandann L. 9; með blindri blíðu L. 78; blinds manns bitar Mhk. 26; veitir blindum augu L. 46.
blíða, *f.*, *comitas; gratia;* þat er blíðan mest L. 13; með blíðu L. 78.
blíðr, *adj.*, *blandus; comis; clemens;* blíðr dróttinn L. 14. 63; Hátt. 79; *c. gen.* enn mærðar blíði *suaviloquens* Edr. 4; jungfrú blíð L. 30; gæddi blíðan hlýra Bjarnar Edr. 26; blíðu skapi bragna G. 58; með blíðum vọrrum L. 88.
blíkja (bleik, blikinn), *v.*, *splendere;* bliku vápn G. 53; Kkm. 17; lét blíkja R. 14; Hkv. 11.
blóð, *n.*, *sanguis; cruor;* brúnt blóð Ódr. 6; Vkv. 9; hold ok blóð L. 83; blóðit féll ór sárum L. 54; Efdr. 14; Kkm. 19; Bdr. 9; Jdr. 28; L. 11. 35. 67; heitu ok rauðu blóði L. 85; Rdr. 4; Hlg. 19; Gldr. 5; Hkm. 6; Hlt. 10; Hfl. 5; Hkdr. 8; Odr. 2. 3; Efdr. 12. 15; Edr. 20; G. 24; Kkm. 10; Isl. 4. 14; Hr. S. 8; L. 31; blóðs vanr Hfl. 11.
blóðrefill, *m.*, *mucro cruentus;* Hfl. 8.
blóðskati, *m.*, *vir cruoris prodigus; bellator;* Hfl. 14.
blóðugr, *adj.*, *cruentus;* blóðugr brandr R. 5; blóðugt fiðri Hr. A. 14; Em. 5; blóðgar randir Hkv. 21; í blóðgum undum Hkm. 7; álmr blóðugra skjalda Isl. 25.
blóðvalr, *m.*, *falco sanguinolentus;* bræddak blóðvali Kkm. 24.
blóm, *n.*, *fructus; flos; ornamentum;* bíta blóm L. 16; eta blóm L. 18; mektar blóm L. 25; af blómum valdrósar *ex ornamentis bellonæ, i. e. ex clipeis* Hrfm. 4.
blómi, *m.*, *fructus;* Márju blómi! *Christe!* L. 80.

blót, *n., cultus deorum (ethnicorum); res sacræ; sacrificium;* at leggja af blót Sk. 202; bjóðast hvárki blót né eiðar L. 71; hverfa til blóta Vkl. 9.

blóta (blét, blótinn), *v.,* 1) *colere; c. acc.* blótkak (*pro* blœtkak) bróður Vilis Snt. 22. — 2) *immolare; c. dat.,* blóta syni Jdr. 30.

blóthús, *n., delubrum; fanum;* mǫrg blóthús R. 9.

blývarða, *f., bolis; libra plumbea;* L. 9.

boð, *n., jussum;* einfalt boð L. 14.

boða (að), *v., annuntiare;* geisli boðar ljós G. 1.

boði, *m., qui offert;* fleinþings boði *pugnator* Kkm. 28.

boðorð, *n., jussum; præceptum;* boðorðit eitt L. 14.

bogi, *m., arcus;* veðr boga *tempestas arcûs, pugna* Rdr. 8; af bogum Hfl. 13.

bognir, *m., clipeus;* bogna hagl *i. e. sagittæ* Vkl. 2.

borð, *n.,* 1) *tabula; asser;* borð Skǫglar *l.* Gǫndlar, *i. e. clipeus;* skelfihríð Skǫglar borðs *i. e. pugna* R. 29; gnaust Gǫndlar borða *id.* R. 18; harð-Gleipnis borð *asser vinculi, i. e. Fenrer lupus* Þdr. 11; bratt borð = *rupes, ideoque* brattra borða byggvendr *gigantes* Hlg. 10. — 2) *margo; latus tabulatum navium; pl.* borð = *navis;* hrinda fyr borð *de nave ejicere* R. 29; hrutu fyr borð *e navibus excussa sunt* Bdr. 5; Jdr. 36. 37; hlaðin borð *navis onusta* Hátt. 76; sveiti hrundi á borð Bdr. 12; keyrðak borð á lǫg Kkm. 24; borð mjó *(acc. pl.)* O. S. 4; fyr borði *ad latus navis* Hdr. 3; svá at barsk at borði *ita accidit intra tabulata* Gldr. 4; Vkv. 3; tíða flaustr borði merkð *i. e. templa contabulata* Edr. 25; innan borðs Efdr. 14; borðs blik *fulgor lateris navigii, i. e. clipeus* Isl. 24. — 3) *mensa.*

borðgrund, *f., terra navis, i. e. mare;* Hátt. 74.

borðhǫlkvir, *m., equus tabulatorum, i. e. navis; acc.* borðhǫlkvi Gldr. 4.

borðker, *n., vasculum mensale;* Em. 1.

borðmarr, *m.,* = borðhǫlkvir; ríða borðmǫrum Vkl. 11.

borðviðr, *m., tignum lateris navigii;* studdi borðvið breiðan *latas navium tabulas munivit* Edr. 5.

borg, *f., arx;* borg Kantara Vkv. 8; borgin ǫll Sk. 184; borg brúna *arx superciliorum, i. e. caput* Jdr. 28; hjǫrva borg *i. e. clipeus* Edr. 32; mundriða borg *clipeus* G. 48; borgar menn *præsidium* Hr. A. 12; til borgar Óðins sunar *ad arcem, i. e. ad rogum, Balderi* Hdr. 5; Vinda borgir R. 3; í borgum Edr. 19; Edr. 29; Hr. S. 19.

borgarmúrr, *m., murus arcis; munimentum (de utero)* L. 30.

borgarstræti, *n., platea urbica;* Sk. 66.

borgarturn, *m., turris arcis;* borgarturnar glóa sem gull Sk. 68.

Borgundarhólmr, *m. pr., Bornholmia, insula Danica;* fyr Borgundarhólmi Kkm. 9.

Borró, *n.* (?) *pr., locus quidam Norvegiæ;* á Borrói Yt. 48.
botn, *m., fundus; solum;* á randar botni Rdr. 7; á élkers botni *in fundo aëris, i. e. in terra* Edr. 3.
bógr, *m., armus; lacertus; brachium;* þeims brúðr val-Týs und bœgi liggr *sub cujus lacerto (i. e. potestate) terra jacet* Hlt. 15; af drasils bógum Yt. 31; Heðins bóga rauðmáni Vkl. 1.
bógviti, *m., ignis brachii, armilla aurea;* brýtr bógvita *armillas dissecat (et distribuit)* Hfl. 17.
bók, *f., liber;* á heiðnum bókum *in scriptis ethnicis* L. 4.
ból, *n., habitaculum; prædium;* hátt ból *alta sedes, arx* Vkv. 10; Mhk. 27; dreka bóli *i. e. auro* G. 41; grettis bóli *id.* Sk. 71; hilmir sólar bóls *i. e. rex cæli, deus* G. 67.
bólginn, *part. præt. (verbi* *belgja), *tumidus;* ylgr gekk á bólgin ná Jdr. 31.
bólmr, *m., ursus;* fjálfrs bólmr *i. e. Rungner; acc.* bólm Hlg. 18.
bóndi, *m., ruricola;* bóndinn fríði S. 17; Sk. 32. 97.
Bót, *f. pr., una ex insulis Hebridibus* Hrfm. 10.
bót, *f., satisfactio; pl. nom. et acc.* bœtr *l.* bótir; bǫlva bœtr Snt. 22: skaða bótir *compensatio damni* R. 30; bíða bóta Efdr. 27.
bragarstóll, *m., sella carminis, i. e. os poëtæ carmen recitantis;* frá bragarstóli G. 67.
bragð, *n.,* 1) *motus celer, ideoque momentum temporis;* at bragði *brevi* Kkm. 25. — 2) *consilium callidum.* — 3) *res gestæ; facinus;* bjǫrt brǫgð *miracula* G. 49; G. 22; verri brǫgð *scelera* L. 47. — 4) *pl.* brǫgð = *consuetudines et rationes;* slíkt eru brǫgðin þaðra Sk. 39.
bragðmildr, *adj., celer; acer;* Þdr. 4.
bragðvíss, *adj., astutus;* Hlg. 5.
Bragi, *m. pr., deus e genere Ansium, protector poëtarum;* Em. 2. 3; Hkm. 14. 16; *pro voce poësis usurpatur* Snt. 3.
bragnar, *m. pl., viri; milites;* hvatir bragnar G. 27; Mhk. 14; Hr. S. 10; Hrfm. 9; Sk. 80. 191. 200; við bragna þessa alla *cum his omnibus viris* Sk. 122; Hrfm. 16; Sk. 55; hann segir brǫgnum frá Sk. 195; bragna syndir L. 90; Vkl. 16; G. 58; Bdr. 9; Hr. S. 19; Hrfm. 12.
bragningr, *m., rex;* Edr. 11; ráða ungum bragningi Bgl. 11; R. 33; bragnings þjóð R. 5; Yt. 32.
bragr, *m., carmen; poësis;* bragr verðr greiddr G. 40; G. 69; telja þenna brag G. 68; S. S. 3; G. 1. 45. 71; Mhk. 11; hlýða brag G. 9. 11; upphaf bragar O. S. 1; bragar tól *instrumenta poëtica, ars poëtica* G. 50; mart lag bragar *multa genera versuum* Hátt. 70.
braka (að), *v., fragorem edere;* braka ǫll bekkþili Em. 2; brǫkuðu broddar Hkm. 5; lætr skíðgarð braka Hfl. 16.
brak-Rǫgnir, *m., Oden, i. e. numen, fremitûs armorum; pugnator;* Vkl. 2.

bramla (að), *v., tumultuari;* ekki lítit bramla Sk. 74.
Brandingi, *m. pr., vir quidam;* Mhk. 8.
brandnór, *m., navis postium, i. e. domus;* í brandnói Yt. 34.
brandr, *m.* 1) *postis; vid.* brandnór! — 2) *lamina ensis; ensis, gladius;* brandr gall við slǫg R. 17; R. 5; Kkm. 4; skǫrpum brandi R. 6; Sk. 135; brandar brustu Hfl. 7; Hr. S. 8; blóð kom á branda Vkv. 9; bitrum brǫndum Kkm. 26; Hfl. 18; Kkm. 7. 18; Ullr branda *i. e. bellator* Vkl. 13; stormr branda *pugna* R. 29; byrr branda *id.* G. 53. — 3) *torris; ignis;* launaðr brǫndum baugness *igne manuum i. e. auro remuneratus* G. 69. — 4) *rostrum navis;* á skeiða brǫndum Hr. S. 14.
brattr, *adj., præceps; acclivis; arduus;* í bratta gnípu R. 28; á brǫttum sjó Sk. 55; brattra borða byggvendr Hlg. 10.
brauð, *n., panis;* at brauði brennheitu G. 35.
braut, *f., via; semita;* brautin var breið Sk. 66; Leifa braut *i. e. mare* Efdr. 9; lið brautar *auxilium viæ (conficiendæ), i. e. baculus (de conto ferreo)* Þdr. 18; grœnar brautir Þdr. 1; í braut *e medio, foras, procul, e. gr.* feta í braut *dare se in viam* L. 92; taka í braut *subducere, eripere* L. 23. — *Acc.* braut *adverbialiter eodem sensu usurpatur, v. c.* halda braut flota *classem abducere* Jdr. 33; reka braut *depellere* L. 19; *pro* braut *etiam scribitur* brott, *q. v.*
brá, *f., cilium; palpebræ;* brá (*pro* bráa) tungl *luna ciliorum, oculus* Þdr. 14.
brá (áð), *v., micare;* geislinn brár L. 33.
bráð, *f., præda venatorum; feræ l. aves captæ;* gefa ǫrnum bráð Mhk. 23; Kkm. 8; Hr. S. 9.
bráðfengr, *adj., subito paratus;* Mhk. 18.
bráðgett, *adv., præfestine;* Mhk. 14.
bráðliga, *adv., cito, celeriter;* Sk. 195.
bráðr, *adj., citus; celer;* við bráðan bekkdóm Efdr. 12; af mar bráðum Rdr. 11; **brátt** *pro adv., cito, mox; celeriter; mature;* Hlg. 17; R. 2; G. 20; Jdr. 29; Hátt. 78; L. 13; Sk. 44. 45. 122. 190. 196.
bregða (brá, brugðinn), *v., celeriter commovere; mutare; c. dat., e. gr.* brá stǫðum *stationes navium mutavit, i. e. signa movit* Hkv. 9; brá gœði *vitæ commoda mutavit, i. e. ademit* Efdr. 25; brá fǫstu *inediam diremit* Jdr. 35; brá sút hrafns *morbum corvi mutavit, i. e. depulit* Isl. 25; brá myrkrum *tenebras dispulit* G. 2; brá skini sólar *solem obscuravit* G. 19; setr sólar heilags siðar brá ljósi *(domicilium Christi i. e.) cœlum lumen amisit, cœlum tenebris obductum est* G. 3; gjálfr jarðbeltis brá sigrflaustum *undæ vexerunt victrices carinas* Hrfm. 1; sem í vatn (sverði) brygði *quasi gladium in aquam demersisses* Hkm. 5; brá valkera líki *vaginam detraxit, i. e. ferrum destrinxit* Odr. 7; brá sverði *gladium (e vagina) eduxit* Sk. 145. 148; með brugðnu sverði Isl. 10; bregður kylfu sinni *clavam vibrat* Sk. 171; bregður kreppu Sk. 40; lygi hefr brugðit blíðu skapi

bragna til heipta G. 58; *impers. c. dat., e. gr.* brá því fira lífi *idcirco vita hominum exstincta est* Kkm. 14. — bregða við ehn *contendere cum aliquo* Hdr. 2; bregða ehu við ehn *concelebrare, e. gr.* því bregðr ǫld við aðra Vkl. 6; bregða til *(adv.)* ehu *renovare, e. gr.* brá til hætti *novum iniit modum* L. 11. — bregðask *labare;* eigi brugðumk *non vacillavi* Bgl. 7.

breiða (dd), *v.,* 1) *expandere;* breiddi faðminn L. 55; breiddr á krossinn L. 55; breiðask *augeri* Hr. A. 4. — 2) *sternere;* bekki at breiða *triclinia sternere* Em. 1.

breiðleitr, *adj., lata facie præditus;* teygja at sér breiðleita brúði Hkdr. 4.

breiðr, *adj., latus; amplus;* brautin var breið Sk. 66; hafði flota breiðan úti *eduxit classem ingentem* Vkl. 1; Þdr. 5; Efdr. 27; Edr. 5; hefr upp øxi breiða Sk. 131; Hrfm. 10; á vatn et breiða Hr. S. 13; af breiðum bjóði Hlg. 5; Hr. S. 16; í virki breiðu Hr. A. 12; Þdr. 17; breiðar strandleiðir Hrfm. 13; ór borgum breiðum Hr. S. 19; breiðra brúna borg Jdr. 28.

breki, *m., unda irruens,* breki þaut O. S. 4; breka fall Hátt. 77.

brenna (brann, brunninn), *v., ardere; flagrare;* brenni allr beininn Sk. 19; sem vitar brenni Hr. A. 8; ljós brann G. 20; Yt. 5. 11. 34; Hlg. 16; brunnu beneldar Hkm. 7; Hrfm. 11; *inf.* brenna Hr. S. 11. 14; L. 73; brunninn Rdr. 4; brunnit land Hr. S. 10.

brenna (nd), *v., comburere; cremare;* Eiríkr brendi sali Edr. 22; brenna inni sikling Yt. 33; R. 9; L. 84; Varrandi varð brendr Vkv. 14; bygðir brendar R. 6.

brennheitr, *adj., fervidus;* brennheitt ból Mhk. 27; at brauði brennheitu G. 35.

brennuspánn, *m., assula ignescens;* bera brennuspán Hkv. 24.

bresta (brast, brostinn), *v., cum fragore rumpi; dissilire; crepitare;* hryngráp brestr á Hamðis skyrtum *grando (sagittarum) loricis crepitat* Hkdr. 8; remman brast af rót í kvistu L. 20; svát hvergi borgarmúrr brysti L. 30; brustu brandar Hfl. 7; Hlg. 16; Hfl. 13; R. 23; Bdr. 5; bǫðmána sák bresta Kkm. 14; bresta í tvau Efdr. 28.

brestr, *m., fragor; crepitus;* heyrði hávan brest Sk. 151; *acc. pl.* brestu Jdr. 25; *sed* bresti Sk. 169.

Bretar, *m. pl., Britanni;* Breta stríðir Efdr. 12.

breyta (tt), *v., mutare; transformare;* guð breytti blóð ok hold af vatni ok moldu L. 11.

Brezkr, *adj., Britannicus;* Brezkrar jarðar byggvendr Odr. 9.

brigða, *adv. (propr. gen. pl. vocis* brigð, *n. pl., commutatio; mobilitas), perquam, valde;* brigða mikill *permagnus* R. 2.

brigðalengi, *adv., perdiu;* Mhk. 18.

brigðr, *adj., mutabilis; inconstans;* numinn brigðu lífi þessa heims G. 17.

brigzli, *n., exprobratio;* brigzli ok hróp L. 73.

brim, *n., æstus maris; mare;* vegljómi brims *fulgor maris, i. e. aurum* Hrfm. 4; umb brims ǫndr *i. e. circa navem* Kdr. 4; brimi kníðr Edr. 24.
brimdýr, *n., animal pelagi, navis;* brimdýrs stýri Hátt. 74; of brimdýrum Bdr. 2.
brimill, *m., phoca major;* af brimils móði Hfl. 5.
brimleið, *f., via æstuosa, i. e. mare;* Kdr. 7 *(tmesi divisum).*
brimlogi, *m., flamma maris, i. e. aurum;* brimloga slǫngvir *vir* G. 56.
brimskíð, *n., asser maris, i. e. navis;* at borði brimskíðum Vkv. 3.
bringa, *f., pectus;* í bringu L. 56.
brinna = brenna *ardere;* Hlg. 13. 15.
brími, *m., ignis;* sóttar brími *ardor morbi* Snt. 19.
brímir, *m., gladius;* á brími *in gladium* Kkm. 6; brímis sund *cruor* G. 55.
Brísingr, *m. pr., torques Freyæ;* Brísings girðiþjófr *Lokius* Hlg. 9.
brjóst, *n., pectus;* brjóst þrútnar L. 54; L. 2. 45. 56. 76. 81; í brjósti Sk. 58; L. 28. 78. 99; at gumna brjóstum Kkm. 6; L. 48; ór brjóstum *ex mammis* L. 87.
brjóta (braut, brotinn), *v., frangere; rumpere; dissolvere;* limgarmr brýtr lá Hátt. 78; G. 58; Mhk. 17; hrǫnn braut hlið Snt. 6; Þdr. 14; vann brotit (= braut) leggi Jdr. 34; *impers. c. acc. obj.* braut borð *latera navis fracta sunt* O. S. 4; bauga brjótendr *i. e. viri liberales* Efdr. 4; brjóta borgir R. 3; Hkv. 17; Hátt. 74; brjóta bág *ad resistendum conniti* Þdr. 4.
brjótr, *m., qui frangit; oppressor;* bergdana brjótr *Thor* Hlg. 18; at randa brjót *i. e. in bellatorem* Sk. 143.
broddflet, *n., sedes telorum, clipeus;* verpr broddfleti Hfl. 14.
Brodd-Helgi, *m. pr., vir Islandus;* Isl. 3.
broddr, *m.,* 1) *cuspis;* brǫkuðu broddar Hkm. 5; Hfl. 13; brodda flaug Efdr. 4. — 2) *clavus;* á brýndum broddum L. 56; L. 96. — 3) *stimulus scipioni suffixus;* hann á stæltan brodd Sk. 11. — 4) *prima aut extrema pars alicujus rei;* í broddi styrjar *in fronte aciei* Hr. A. 8; í sumars broddi *prima æstate* Edr. 5; á raðar broddi *in extremo litore* Yt. 45.
broddrjóðr, *m., cuspidem rubefaciens; bellator;* G. 20.
brotna (að), *v., frangi;* rifin brotna Sk. 176; brotnuðu skildir Hkm. 5; flest hlíf varð brotna *plerique clipei diffringebantur* Bdr. 4; Vkv. 10.
brott = braut; koma brott *elabi* Efdr. 24; L. 73.
bróðir, *m., frater; nom. sg.* Þdr. 20; Edr. 5. 11; G. 49; Kkm. 16; *acc. sg.* bróður Hkm. 2; Snt. 22; brœðr Snt. 8; *dat. sg.* bróður Hátt. 69; *gen. sg.* bróður Yt. 4. 18. 45; Snt. 16; Isl. 8; *nom. pl.* brœðr Yt. 21; Isl. 18; *acc. pl.* Hr. S. 19.
brugga (að), *v., coquere cerevisiam; machinari; (diabolus)* bruggandi dauðans dreggjar L. 15.

brullaup, *n., nuptiæ;* brullaups frami Mhk. 18.
brųm, *n., gemma arborum;* bruma ekki *noxa gemmarum, i. e. securis* Isl. 24.
brumaðr, *adj., frondens;* brumaðr hári *comatus* Hkdr. 1.
bruna (að), *v., celeriter ferri; ruere;* bruna und jǫfri Hátt. 72.
Brunnakr, *m. pr., palatium Idunæ;* Brunnakrs dís goða bekkjar *dea Brunnakrensis, diis conviva* Hlg. 9.
brunnr, *m., puteus; fons;* at brunni Sgdr. 4; G. 23; við lifandi brunna *ad latices vivos* L. 25; full miskunnar sætleiks brunna L. 28.
brunnǫlskakki *(pro* ǫlbrunnskakki; ǫls brunnr *fons cerevisiæ; crater;* skakki *concussor), m., haustor vasis cerevisiarii (cfr dial. norveg.* ſkaka *haurire)* Rdr. 4.
brú, *f., pons;* steina brú Hlt. 16; þorna brú *i. e. femina* Sk. 112; vella brú *id.* Sk. 120; raums brú *i. e. clipeus* Hlg. 1; á minni brú fjalla Finns ilja *in clipeo meo* Hlg. 13.
brúðfǫr, *f., pompa nuptialis;* við brúdfǫr þeiri Hr. S. 2.
brúðkaup, *n., nuptiæ;* drekka brúðkaup *nuptiarum sollennia celebrare* Sk. 122.
brúðr, *f., sponsa; nova nupta; uxor; femina;* brúðr val-Týs *uxor Odinis, terra* Hlt. 15; G. 35; leggja bjarta brúði hjá sér Kkm. 13; Hkdr. 4; brjóta bág á brúði sefgrímnis mága *contendere cum puella gigantum* Þdr. 4; gimsteinn brúða L. 89.
brún, *f., supercilium;* hǫrgr brúna *i. e. caput* Yt. 28; brúna grund *id.* Vkl. 7; brúna borg *id.* Jdr. 28.
Brúnn, *m. pr., Odinis nomen;* Hfl. 21.
brúnn, *adj., fuscus; ater;* brún dǫgg *i. e. cruor* Kkm. 12; brún egg *acies gladii fusca, i. e. sanguine imbuta* Hrfm. 20; brúnt blóð Odr. 6; Vkv. 9; stytti næsta hinn brúna (*i. e.* Fofni) Sk. 163.
bryggja, *f., pons:* Lundúna bryggjur Vkv. 6.
bryngagl, *n., anserculus loricæ involans, i. e. sagitta;* bryngǫgl gnúðu Gldr. 5.
brynhríð, *f., procella loricæ, pugna;* til brynhríðar Hrfm. 17.
brynja, *f., lorica;* í brynju fara Hkm. 2; hratt brynju Hkm. 4; Rdr. 11; Hkm. 17; Sk. 180; brynjur sprungu Edr. 20; Kkm. 4.
brynjálfr, *m., genius loricatus, bellator;* of brynjálfs beinum Yt. 44.
brynn, *vide* **brýnn**!
brynreið, *f., fulmen in loricam invectum, i. e. gladius;* brynreiðar sól *sol gladii (manubrii), i. e. aurum* Hrfm. 3.
brynskíð, *n., lignum loricæ injectum; ensis;* brynskíðs viðr *bellator* R. 21.
brynþing, *n., conventus loricarum, i. e. pugna;* at brynþingi Hrfm. 18; brynþings beiðir *bellator* Edr. 9.
brytja (að), *v., minutatim consecare;* brytja ekki smátt Kkm. 18.
brýna (nd), *v., acuere;* á brýndum broddum L. 56.
brýnn, *adj., manifestus;* brynn (*pro* brýnn) byrr *ventus secundus* R. 15.

bræđa (dd), *v.*, *prædam dare; saturare;* (hergaupur, es . . .) verar þeira bræđi Hkv. 13; blóđvali bræddak Kkm. 24.
bræđivændr (bræđi, *f.*, *ira*), *adj.*, *iræ assuetus; iracundus;* Þdr. 4.
brœđraleysi, *n.*, *orbitas fratrum;* Snt. 13.
brǫgđóttr, *adj.*, *astutus;* brǫgđótt reyndisk fúa Mhk. 18.
buđlungr, *m.*, *rex;* Yt. 50; Hr. A. 12; Edr. 15. 28; Hátt. 74; sigrhafendr fálu buđlung Yt. 48.
bugr, *m.*, *flexus; curvamen; spira;* þeir gripu í bug snœrum *digitos inseruerunt spiris amentorum (græce διηγκυλοῦντο)* Jdr. 27; aka ehm á bug (*cfr suec.* få bugt på någon) *aliquem devincere* Mhk. 7.
bupp, *n.*, *singultus morientium;* bǫlvat bupp Sk. 163.
burđr, *m.* *generatio;* atferđin Jesú burđar L. 41.
burr, *m.*, *filius;* Snt. 17; Bgl. 6; gekk sínum bur í drauma G. 28; *gen. sg.* burs Yt. 32 *et* burar Hlg. 19; allir burir Áslaugar Kkm. 26; *gen. pl.* bura Yt. 37.
bú, *n.*, 1) *prædium.* — 2) *res domestica.* — 3) *pecora;* hǫggva bú þegna *pecora civium mactare* Bgl. 11.
búa (bjó, búinn), *v.*, 1) *parare; instruere; ornare;* bjók kvæđi *carmina contexui* Hátt. 69; bjó flaustr *navem instruxit* Edr. 5; bjuggu stirđan streng Hr. S. 5; *sic sæpissime part.* **búinn**; *e. gr.* búinn til pretta Sk. 15; Vkl. 12; Sk. 28. 33. 157; búin gríma *ornata imago* Hr. A. 2; helvíti búit međ bǫlvi *i. e. orcus miseriam minans* L. 20; međ búnu reiđi Hr. S. 6; Hr. S. 15; búnir at brenna mik L. 84; veitk bekki búna at sumblum Kkm. 25; Edr. 26; *reflex.* **búask** *iter parare; e. gr.* harri bjósk Edr. 28. *Similiter a)* **búa um eht** = *aliquid disponere, ordinare; e. gr.* býr um skó á belti sér *ad balteum calceum alligat* Sk. 39; *b)* **búa at ehm** = *tractare aliquem;* hví búi þér svó hart at mági mínum? Sk. 126. — 2) *habitare; sedere; versari; e. gr.* býr á Kvinnum Hkv. 5; Hkv. 9; Blót-Haraldur býr þar næst Sk. 75; Fróđi bjó þar Yt. 1; Yt. 47; bjó úti á skeiđum R. 14; bjogguđ nær þvís vissuđ nái liggja Hkv. 3. — 3) *se gerere; agere;* at búa efnum *i. e. pro facultatibus sumptus facere* Mhk. 18.
búandi, *m.* (*propr. part. verbi* búa); *colonus rusticus; villicus;* búendr gǫfgir Bgl. 14; Vkv. 2; Bgl. 4. 8.
búđ. *f.*, *taberna; domus;* hvals búđ *domus ceti, i. e. mare;* hvals búđar húđ *cutis maris i. e. glacies* Isl. 2; búkarls búđir Hr. S. 10; liđ átti búđir *copiæ mansiones habebant* Vkv. 6.
Búi, *m. pr.*, *Vesetii filius, cognomine* enn digri; frœkn Búi Bdr. 11; Búa þegnar Jdr. 36; Bdr. 8; Jdr. 9. 12. 13. 14. 25.
búkarl, *m.*, *rusticus; colonus;* búkarls búđir Hr. S. 10.
búkr, *m.*, *venter; corpus; cadaver;* hinn fúli búkr Sk. 201; svát bukinn hristi *ut corpus concutiat* L. 75; í kringum búka *circa cadavera* L. 73.
búmađr, *m.*, *agricola, colonus; pl.* búmenn Bgl. 12; búmanna bygđir Hrfm. 11.

búningr, *m., apparatus;* búningr hlunna reiðar *instrumentum navale* Hr. A. 8.
bygð, *f., territorium; tractus habitatus; habitaculum;* Jórsala bygð Edr. 28; at renna um bygð L. 46; bygð hreinleiks dygða L. 30; bygðin allra dygða L. 86; L. 84; hrygðin jarðar neðstu bygðar (= helvítis) L. 5; Íra bygðir R. 6; Hr. A. 3. 4; Hrfm. 11; L. 61; í Vinda bygðum Edr. 22; Hr. S. 6. 11. 13; Sk. 97.
byggva (gð), *v., habitare, incolere;* Góinn byggvir sal hjarta Kkm. 27; L. 28; þau bygðu í Manheimum Hlt. 3; byggva útrǫst Hlt. 5; meðan heimrinn byggvisk Hr. A. 14; byggvendr Brezkrar jarðar Odr. 9; Hlg. 10; á bygðu landi Peitu Vkv. 14.
Byleistr, *m. pr., frater Lokii;* mær Byleists bróður *i. e. Hela* Yt. 45.
bylgja, *f., unda;* þó bylgjur risi Sk. 55.
bylr, *m., procella;* í bylja kasti L. 81.
byrðr, *f.,* 1) *onus;* svelgja byrði Visburs vilja Yt. 6; (*vide tamen v.* byrgi!) — 2) *penus;* safna byrðum Sk. 35.
byrgegn, *adj., in tempestate sollers;* brands byrgegnir *in tempestatem ensis* (ɔ: *pugnam*) *intenti* Hrfm: 9.
byrgi, *n., arx, munimentum;* byrgi vilja *arx voluntatis, i. e. pectus;* Yt. 6 (*ex scriptura Jǫfraskinnæ*).
byrgi-Týr, *m., numen muniens;* byrgi-Týr bjarga *gigas* Hlg. 2.
byrgja (gð), *v., claudere;* byrgjast úti *excluduntur* L. 71; byrgðr *obmutescens* L. 92.
byrja (að), *v.,* 1) *incipere;* byrja hátt kvæði G. 38; byrja ǫfugmæli *auctorem esse calumniæ* G. 61. — 2) *exponere;* byrjak blíð verk G. 23.
byrla (að), *v., poculum infundere;* valkyrjur byrla Em. 1.
byrmǫrk, *f., campus vento agitatus, i. e. amnis;* í byrmǫrk (*tmesi divisum*) *in fluvium* Þdr. 6.
byrr, *m., ventus (secundus);* byrr fell í váðir Jdr. 33; Hátt. 78; R. 15; hafa hamra vífs byr *spiritum mulieris montivagæ (i. e. alacritatem giganteam) habere* Ísl. 2; í byr branda *i. e. ad pugnam* G. 53; í byr kǫldum *spirante vento frigido* Jdr. 33; Kdr. 7; drǫsull *l.* viggr byrjar *i. e. navis* Rdr. 8; Hkdr. 3; Heðins byrjar Freyr *bellator* Vkl. 13; byrjar vegr *i. e. cælum* G. 64.
byrskíð, *n., asser, vento provectus, i. e. navis;* blá byrskíð Hátt. 74.
byrstr, *adj., setosus; horridus;* ríðr á bǫrg enum golli byrsta *verre setis aureis ornato vehitur* Hdr. 5; fara byrst *horrendo modo se gerere; sævire;* Mhk. 10.
byrtjald, *n., tentorium venti; cælum;* þengill byrtjalls (*pro* byrtjalds) R. 33.
byrvindr, *m., ventus secundus;* kemr mér í byrvind málu Þjaza *i. e. mihi in mentem venit* Snt. 13.
bysta *l.* **byrsta** (st), *v., peniculo tergere; setis fricare; male tractare;* þú hefr byst ok bart ymsa Sk. 191.
bý, *n., apis;* unda bý *apes vulnificæ, sagittæ;* Hfl. 15.

býr (= bœr), *m.*, *villa; pagus; oppidum;* í sandmens bý Gldr. 8; ganga á bý haukjóđs = ganga á hǫnd R. 8; til Egđa býs Hlt. 15.
býskip, *n.*, *navis apium, aër, cælum;* býskips bœr *domicilium celeste, i. e. Valhalla;* Snt. 17.
bæđi, *conj.; vid.* báđir!
bægja (gđ), *v.*, *resistere, obniti;* bægja viđ ehn Odr. 8; bægjask viđ valdi ehs *imperium alicujus detrectare* Sgdr. 6.
bæn, bær, *vide* bœn, bœr!
bærr, *adj.*, *ferendus; tolerabilis;* vasa bært Yt. 21.
bœn (*et* bæn, L.), *f.*, *petitio; preces;* stođa bœn G. 71; at veita bæn L. 18; L. 82; Sk. 104; óđr ok bœnir G. 1; G. 31; bæna mál L. 88.
bœr *l.* bær (= býr), *m.*, *villa; pagus; oppidum;* Vkv. 14; Sk. 17; fyr jarls bœ Vkv. 11; Snt. 17; Vkv. 8.
bœta (tt), *v.*, 1) *meliorem reddere;* þaz hag várn bœtir Edr. 13; hann bœtti háttu manna R. 11. — 2) *consulere;* sál at bœta *animæ consulere* Edr. 12. — 3) *expiare;* siklingr bœtti sín mein G. 14.
bœti-Þrúđr, *f.*, *dea (Thruda) sanans;* b. benja *i. e. Hilda* Rdr. 9.
bǫđ, *f.*, *pugna;* í bǫđ ramri Efdr. 18; Efdr. 10; Jdr. 29; bǫđvar snjallr Edr. 25.
bǫđfróđr, *adj.*, *pugnæ peritus;* Hdr. 5; enn bǫđfróđi Hrfm. 12.
bǫđfúss, *adj.*, *pugnandi cupidus;* of bǫđfúsa bragna Hrfm. 16.
bǫđgerđ, *f.*, *cingulum militare; balteum;* herđir bǫđgerđar *pugnator* Hrfm. 6.
bǫđgjarn, *adj.*, *pugnæ cupidus;* bǫđgjarnastir niđjar Jdr. 7.
bǫđharđr, *adj.*, *bellicosus;* Hátt. 74.
bǫđmáni, *m.*, *luna pugnæ, clipeus;* sák bǫđmána bresta Kkm. 14.
bǫđmildr, *adj.*, *bellicosus;* fylgja bǫđmildum Sigvalda Jdr. 13.
bǫđserkr, *m.*, *subucula bellatoria; lorica;* bǫđserkjar birki *milites* Ódr. 5.
bǫđsvellandi, *part. comp.*, *pugnam ciens;* Jdr. 36.
bǫl, *n.*, *malum; damnum; noxa; periculum;* flótta bǫl Vkv. 13; G. 17; hringserkja bǫl *i. e. gladius* Jdr. 26; međ bǫlvi *calamitose* L. 64; L. 20; G. 13; en bǫls of fylda Rdr. 8; bǫlva bœtr Snt. 22.
bǫlkveitir, *m.*, *oppressor malorum;* bǫlkveitir Loka *Thor, qui periculum a Lokio avertit* Þdr. 4.
bǫllfagr, *adj.*, *tuberibus pulcher;* bǫllfǫgr ennihǫgg *ictus fronti inflicti, rubra et nitentia tubera relinquentes* Rdr. 6.
bǫlva (ađ), *v.*, *exsecrari;* bǫlvat bupp Sk. 163.
bǫlverđung, *f.*, *noxium satellitium;* b. Belja *gigantes;* fjǫrspillir bǫlverđungar Belja *Thor* Hlg. 18.
bǫrgr, *m.*, *verres;* ríđr á bǫrg enum byrsta Hdr. 5.
bǫrr, *m.*, *arbor;* hellis bǫrr *i. e. gigas;* lét hellis bǫr sóttan Hlg. 14.

C.

Cesarr, *m., Cæsar; imperator;* ǫðlingr náði Cesars fundi Edr. 26.

D.

dagból, *n., sedes diei, cœlum;* dagbóls konungr *deus* G. 5.
dagligr, *adj., quotidianus;* dagligt yndi L. 5.
Dagr, *m. pr., rex Upsaliensis;* Yt. 14; Dags fríendr Yt. 18.
dagr, *m., dies;* dagr es upp kominn Bj. 1; G. 47; L. 35; annan dag *proximo die* Sk. 64; Em. 1; Hlt. 13; G. 4. 31; L. 36. 37; Sk. 79; at degi ǫndverðum Hkv. 3; árla dags Sk. 21; sex daga grein L. 36. 68.
dagráð, *n., tempus opportunum;* Vkl. 21.
dagræfr, *n., tectum diei, cœlum;* dagræfrs dýrð *gloria cœlestis* G. 51.
dagskjarr, *adj., lucem fugiens;* Yt. 2.
dalgautr, *m., numen (Oden) arcitenens, i. e. bellator;* dalgauta drótt Hrfm. 17.
dalnauðr, *f., tormentum arcûs, i. e. manus;* svell dalnauðar *i. e. argentum l. aurum* Bj. 4.
dalreyðr, *f., salmo vallis, i. e. serpens;* dalreyðar ítrból *i. e. aurum* Hrfm. 7.
Danagrund, *f. pr.* = Danmǫrk; harri Danagrundar Edr. 1.
Danaveldi, *n. pr.* = Danmǫrk; í Danaveldi Hr. A. 10; Hr. S. 10. 16.
danga (að?), *v., pulsare, verberare* = dengja; krátins synir danga Sk. 136.
Danir, *m. pl., Dani;* R. 20; Hr. S. 17; flóðrifs Danir *i. e. gigantes* Þdr. 12; Dǫnum á hendr Kdr. 3; Efdr. 5; Vkv. 4; Hr. S. 3; í Dana bygðum Hr. S. 6. 11; Kdr. 5. 8; Edr. 29. 32.
Danmǫrk, *f. pr., Dania;* of alla Danmǫrk G. 36; Kdr. 5; Edr. 5; Sk. 65; í Danmǫrk Edr. 27; í Danmarku (*pro* Danmǫrku) Odr. 5; til Danmarkar Jdr. 10; Vkl. 17.
dans, *m., chorea; saltatio;* kappa dans *pugna* Sk. 172.
Danskr, *adj., Danicus;* herr Danskr Vkv. 9; R. 18; á Danska tungu Vkv. 15; Edr. 27; G. 26; tók konu Dǫnsku Hkv. 14; með Danskri tungu L. 4; blóð Danskrar þjóðar Hr. S. 8; G. 35; ambáttir Danskar Hkv. 13; með Danska dólga Jdr. 40; fundr Danskra jǫfra Vkl. 17.
dapr, *adj., tristis;* dǫpr augun ok móð L. 54.
darr, *n., hasta;* dǫrr en reknu Hr. A. 3; Jdr. 40; dǫrrum dreif *hastæ volabant* Vkv. 9; darra dynsveigir *bellator* Hrfm. 13; rjóðendr dreyrgra darra *id.* Jdr. 10; darra hljómboði *id.*, Isl. 19; hljómviðr darra *id.*, Isl. 20; gnýr darra *pugna* Jdr. 15. 30; dynr darra *id.* Jdr. 39.
darraðr, *m., jaculum; hasta;* Hkm. 2; vefr darraðar *textum hastæ, clipeus* Hfl. 5.

dauđi, *m.*, *mors;* esat sýtandi dauđi Kkm. 28; kvikr er dauđinn L. 73; L. 82; í sáran dauđa L. 52; Edr. 31; G. 3; L. 19. 43. 65. 76; til lífs frá dauđa L. 85; Kkm. 25; L. 20. 59. 67. 79; auđit vas flotnum dauđa Hr. A. 12; Hr. S. 5; í dauđans pínu L. 64; L. 15. 16. 73. 78.

dauđr, *adj.*, *mortuus;* hann féll dauđr Sk. 173; Isl. 6; L. 21; af manni dauđum Isl. 11; bragnar eru dauđir Sk. 191; Sk. 198; veitir dauđum andir L. 46; lífgari dauđra manna L. 63.

daufligr, *adj.*, *tristis;* einum þykkir daufligt saman Mhk. 5.

daufr, *adj.*, *surdus;* veitir daufum at hlýđa L. 46.

dáđ, *f.*, *facinus; res (præclare) gesta;* fǫgnuđum dáđ slíkri Hkv. 12; vísar dáđir *nota facinora* R. 2; R. 24; G. 12. 14; međ dáđum ǫllum L. 90; allra dáđa jarteignir R. 31; R. 25.

dáđgjarn, *adj.*, *facinora committere cupiens;* Yt. 31.

dáđmildr, *adj.*, *virtutem liberaliter exhibens;* dáđmilds úlfnistanda kista G. 25.

dáđsnjallr, *adj.*, *fortis;* dáđsnjalls dǫglings verk G. 56.

dáđstyrkr, *adj.*, *præpotens; gloriosus;* dáđstyrk dyrđar merki R. 29.

dáđsæll, *adj.*, *rebus gestis clarus l. beatus;* Yt. 32.

dáđvandr, *adj.*, *rerum præclare gestarum peritus; gloriosus;* G. 6.

dáđǫflugr, *adj.*, *rebus gestis potens;* mæla dáđǫflgan gram kvǫđu Efdr. 2.

dála, *adv.*, *omnino; prorsus;* dála *mirandum in modum* G. 51; dála hrjóđa *graviter vastare* Bdr. 12; galt dála *severe punivit* R. 8.

dándismađr, *m.*, *vir probus et honestus;* viđ dándismenn Sk. 9.

dár, *adj.*, *animum vehementer movens, aut jucunde aut injucunde;* vera ehm dátt of eht *delectari aliqua re; e. gr.* dreng vas dátt of svarra *juvenis amore mulieris captus est* Jdr. 4.

dár, *n.*, *illusio; ludibrium;* međ nógu dári *multum infatuando* L. 18.

deigr, *adj.*, *hebes, obtusus;* enn deigi lé Mhk. 13.

deila (ld), *v.*, 1) *partiri;* deila hval Hlg. 5; *impers. c. acc. obj., e. gr.* víkr deilir *sinus scinduntur* Hlt. 7. — 2) *tribuere;* deila sér fullan Hlg. 4; geđ deilisk mér Isl. 2. — 3) deila viđ ehn = *certare cum aliquo;* afli deilir sízt viđ sjá Mhk. 13; deila megn viđ dróttin *viribus cum deo certare* L. 8.

deili, *n. pl.*, *nota; indicium;* sǫnn deili á því *certa argumenta ejus rei* G. 41.

detta (datt, dottinn), *v.*, *delabi; procidere;* Sk. 164; Skíđi datt Sk. 63; Sk. 150; detta á *(adv.)* = *irruere;* áđr enn dauđinn detti á L. 82.

deyja (dó, dáinn), *v.*, *mori;* lifa ok deyja Bgl. 15; Yt. 32; Hlg. 11; Ódr. 9; Kkm. 29; L. 14. 17. 67; deyr fé Hkm. 21; L. 76; deyja frændr Hkm. 21.

digr, *adj.*, *crassus; quadratus; robustus;* hinn digri drǫttr Sk. 60; sigr grams ens digra Hr. A. 13; Bgl. 16.

dikta (ađ), *v.*, *excogitare;* dikta eitthvat klókt L. 39.

diktan, *f.*, *carmen;* heyra á diktan þessa L. 99.

diktr, *m.*, 1) *argumentum; res proposita;* at skorđa mjúkan dikt í

kvæði *lepidam rem versibus includere* L. 92. — 2) *carmen;* gjalda ehm hrærðan dikt *carmen cœptum alicui dicare* L. 4.
dimmr, *adj., obscurus;* dimt regn *imber densus* R. 31.
dígull, *m., catinus;* dígla eldr *ignis (i. e. massa candescens) catinorum, aurum* Hr. S. 14.
díki, *n., fossa (obsidionalis); fovea;* verja díki Vkv. 6; ór djǫfla díki L. 23.
dís, *f.,* 1) *dea;* heim bjóða mér dísir (= valkyrjur) Kkm. 29; Brunnakrs dís *i. e. Iduna* Hlg. 9. — 2) *femina; soror;* dís Loga *soror Logii, Skjalva* Yt. 16; dísir dramblátar *feminæ superbæ* Hkv. 13.
djarfmælt(u)r, *adj., audacter loquens;* djarfmæltur við ehn Sk. 9.
djúphugaðr, *adj., altius aliquid indagans; de Lokio* Hlg. 6.
djúpleikr, *m., profundum;* sǫktisk í djúpleik jarðar L. 9.
djúpr, *adj., altus, profundus;* ráða djúpum kjǫlum Hkv. 5.
djúprǫst, *f., unda alta; gurges;* við djúprastar *(tmesi divisum)* falli *ob propulsum verticis* Þdr. 10.
djǫfull, *m., diabolus;* frá djǫfla bygðum L. 63; L. 23. 85.
Dofrar, *f. pl. pr., regio Norvegica;* Dofra dróttinn Vkl. 17.
dorg, *f., funiculus hamulo piscario instructus;* dorgar vangr *campus ejusmodi funiculi, i. e. mare;* Jdr. 4.
dólg, *n., hostilitas; pugna;* dólgs akarn *corda* Þdr. 10; dólga Sága *dea pugnarum, Bellona* Vkl. 21.
dólgár, *f., remus pugnæ, i. e. gladius;* drúpðu dólgárar Hkm. 2.
dólgferð, *f., hostilis multitudo;* Þdr. 12 *(tmesi divisum).*
dólgminnigr, *adj., memor pugnæ; pugnax; gen.* dólgminnigs R. 29.
dólgr, *m., hostis;* hlenna dólgr Hr. A. 8; Yt. 32; drepa dólg vallar *(i. e. Thjassium gigantem)* Hlg. 6; þyrma dólgi manna Hlg. 16; Yt. 9. 37; útrǫst dólgs Belja Hlt. 5; dólgar yðrir Hr. A. 4; með Danska dólga Jdr. 40; dólga fang *luctatio cum hostibus, pugna* Efdr. 2; Bgl. 7; Edr. 31.
Dómaldi, *m. pr., rex Upsaliensis;* bera vápn á Dómalda Yt. 8.
dómari, *m., judex;* heims dómari *deus* G. 42.
Dómarr, *m. pr., rex Upsaliensis;* Yt. 10.
dómr, *m.,* 1) *judicium;* hræðumst ek dóm ok dauða L. 76; við dóminn hryggva L. 71; á efsta dómi L. 70; Edr. 8; L. 19. 72; Svǫlnis dómr *i. e. pugna, e. gr.* í rómu Svǫlnis dóms R. 3; njóta norna dóms *judicio parcarum frui, i. e. fato perfrui l. vitæ cursum a parcis datum conficere* Yt. 47. — 2) heilagr dómr = *sacræ reliquiæ;* sótti helga dóma Edr. 12.
dóttir, *f., filia;* dóttir guðs L. 89; Sk. 113; senda sína dóttur Hr. S. 2; við dóttur þinni Hr. S. 18; til dóttur Þorketils Jdr. 14.
draga (dró, dreginn), *v., trahere; ducere;* drók eik á flot Hfl. 1; drótt *deduxisti* Hr. A. 11; straumr dró út andat fólk Jdr. 35; dró umbráð at hilmi *dolum regi intendit* Yt. 49; baugnjótar drógu báta Hrfm. 13; dragðu mik! *eripe me!* L. 63; vas álmr dreginn *arcus intentus est* Hfl. 13.

dragreip, *n., funis ductarius*; dragreip mœta greipum *funes ductarii obviam eunt manibus, i. e. manibus prensantur* Hátt. 77 *(cfr. ann. ad h. l. I 207!)*.
dramblátr, *adj., superbus*; dísir dramblátar Hkv. 13.
drasill, *m., equus*; sótti drasil sunda *equum fretorum, i. e. navem, aggressus est* Efdr. 5; af drasils bógum Yt. 31.
dratta (að), *v., lente et duriter incedere*; hann drattar Sk. 34; þeir dratta Sk. 65.
draugr, *m.*, 1) *larva; umbra mortui*; flagðs er litr á draugi Sk. 75. — 2) *truncus; in appellationibus virorum usurpatur, e. gr.* Heðins váða draugr *bellator* Vkl. 21; bera eht ørlygis draugi *aliquid bellatori afferre* Rdr. 8.
draumr, *m., somnium*; við illan draum Rdr. 3; G. 15; vakna af illum draumi Sk. 44; ganga ehm í drauma G. 28; hvat es þat drauma? Em. 1.
Draupnir, *m. pr., annulus Odinis*; Draupnis dýrsveiti *i. e. aurum* Bj. 3.
dráp, *n., nex*; dœma drápi *neci damnare, i. e. interficere* Hrfm. 17 *(ex scriptura libri Flat.)*.
drápa, *f., carmen (laudativum) intercalare*; vil ek, at drápan heiti Lilja L. 98; ek fæ drópu (*pro* drápu) hróðri stœrða *ego carmen laudativum elaboravi* R. 35.
drápulag, *n., metrum carminis intercalaris*; S. S. 3.
dregg, *f., fæx*; *acc. pl.* dreggjar L. 15; með dreggjum L. 58.
dreifa (fð), *v., spargere*; menn dreifast í flokka tvenna *homines in duas classes dividuntur* L. 72.
dreki, *m.*, 1) *draco; serpens*; dreka ból *i. e. aurum* G. 41; drekarnir rísa á sporð Mhk. 5. — 2) *navis bellica*; of dreka þínum Hr. S. 14; drekar landreka Kdr. 7.
drekka (drakk, drukkinn), *v., bibere, potare*; drekkum bjór Kkm. 25; bið ek at runnar drekki mjǫð Isl. 1; gaf blóð at drekka Odr. 6; Hr. A. 15; Kkm. 29; vísi drakk þaðra R. 13; Yt. 25; drakk til Skíða *Skidio propinavit* Sk. 108; drekka jól *festum brumale bibendo celebrare* Hkv. 6; drekka brúðkaup *nuptias celebrare* Sk. 122.
drengmaðr; *homo strenuus*; drengmenn hugum strangir Jdr. 39.
drengr, *m.*, 1) *vir strenuus et honestus*; sýtira drengr við dauða Kkm. 25; G. 8; Kkm. 22; Jdr. 40; drengrinn Sk. 9. 19. 29. 43; hér er við dreng at skipta Sk. 115; eiga vaskan dreng Sk. 120; við drenginn fína Sk. 22; þat 's drengs aðal Kkm. 23; drengir sœfðusk Edr. 19; G. 22; Jdr. 28. 29; Hr. S. 8; með drengi gilda Sk. 172; Isl. 6; reiða ás at drengjum Isl. 15; Sk. 20; vanr slíkra drengja Efdr. 10. — 2) *vir juvenis*; drengr enn ungi Isl. 21; sák hárfagran dreng *(amatorem)* meyjar Kkm. 20; dreng vas dátt of svarra Jdr. 4. — 3) *miles, regi l. duci subditus*; drengr landreka G. 47; þengill hafði sínn dreng und hendi R. 28; drengir þágu auð af yngva Edr. 7; Edr. 18; Hr. S. 6; kveða við drengi Efdr. 2;

þengill barg drengjum G. 56; hǫfðingi hvatra drengja Jdr. 8; Efdr. 3; Hrfm. 17. — 4) *vir;* lokka leiðan dreng L. 48.

drep, *n., mortificatio;* drep græðgi L. 78.

drepa (drap, drepinn), *v.,* 1) *ferire, verberare; e. gr.* áðr dræpi dólg stangu *priusquam hostem pertica inflixisset* Hlg. 6; né dólgs akarn drápu stall *corda sedem non pulsabant, i. e. non trepidatione palpitabant* Þdr. 10; drepnir menn L. 73. — 2) *caedere, interficere;* hvórir drepa aðra Sk. 152; *inf.* drepa L. 47; Sk. 177; *vi reciproca* drepask Yt. 18; drap ótal þegna Edr. 20; Hrfm. 17 *(cfr. ann. ad h. l. I 208).* — 3) *rumpere, demoliri, cum dat., e. gr.* drepr allri teiti fyr mér *mihi omnem lætitiam perimit* Jdr. 15. 19. *cet.*

dreyma (md), *v., somniare; impers. c. acc. pers., e. gr.* ferlig undrin frá ek hann Skíða dreymdi Sk. 45.

dreyra (rð), *v., manare;* lét undir dreyra Innþrœndum G. 17.

dreyri, *m., cruor;* dreyri hraut ór sárum Bdr. 9; dreyrinn Krists L. 5; L. 49; í dreyra drifinn Hkm. 15; Kkm. 9; Jdr. 40; Isl. 10. 13; G. 23; dreyra vers Þdr. 4; R. 31.

dreyfár, *adj., cruentus;* dreyrfáar dróttir Rdr. 3.

dreyrugr, *adj., cruentus;* rjóða mæki dreyrgan Yt. 20; með dreyrgum hamri Þdr. 18; með dreyrgu nefi Hkv. 3; dreyrug vápn Yt. 8; L. 87; Hfl. 10; bœti-Þrúðr dreyrugra benja Rdr. 9; dreyrgra darra rjóðendr Jdr. 10.

drif, *n., nix vento coacervata;* hagl ok drif L. 93.

dríf, *f., nimbus nive gravidus;* drífar hregg *procella nivifera;* fólkveggs drífar hregg *pugna* Vkv. 10.

drífa (dreif, drifinn), *v.,* 1) *transit., spargere; impers. c. dat., e. gr.* dǫrrum dreif *hastæ ferebantur* Vkv. 9; blóði dreif Edr. 20; í dreyra drifinn *cruore conspersus* Hkm. 15; Kkm. 12; und drifnu tjaldi Hr. A. 7; drifnar dúfur *undæ spumantes* Hr. S. 13; ræðr drifnum tjǫldum Hkv. 5. — 2) *intrans., spargi; ferri; festinare;* flesdrótt dreif Þdr. 12; Hr. S. 4; G. 55; Kkm. 6; Jdr. 16.

drífa, *f., tempestas nivosa; nives;* gerðu drífu randa *i. e. pugnam ciebant* R. 17; Hávars drífa *pugna* Vkl. 4; ǫrva drífa *id.* Vkl. 2; Jdr. 30; fleina drífa *id.* Hr. S. 8.

drjóni, *m., taurus, bos;* flæmingr drjóna *ensis tauri, i. e. cornu; cfr annot. ad* Yt. 27.

drjúgr, *adj., copiosus; suppeditans;* drjúgr at ljúga *in mentiendo ingeniosus* Þdr. 1; dróttins þing urðu drjúg Bgl. 16; *dat. pl.* drjúgum *pro adv., vehementer,* L. 54.

drjúpa (draup, dropinn), *v., stillare;* andaðs drjúpa minjar *recordatio hominis mortui guttatim evanescit* Mhk. 21.

dropi, *m., gutta;* dropar ok gneistar L. 93.

Droplaug, *f. pr.; mater Helgii;* Droplaugar sun Isl. 6.

drós, *f., femina;* drós svinneyg Mhk. 3; til drósar Þrós hné *in feminam (uxorem) Odinis, i. e. in terram collapsus est* Isl. 17; Þdr. 16.

drótt, *f.*, *cohors; satellitium; homines;* mǫrg drótt hné R. 18. 20; Hr. A. 11; G. 15. 18. 22; Hrfm. 17; jǫru drótt *caterva prœliaris* Gldr. 3; aldrspell Enskrar dróttar R. 5; gramr dróttar G. 12; Þdr. 12; Efdr. 25; Norrœnar dróttir R. 8; Rdr. 3; G. 28; *dat. comm.* dróttum, *in gratiam hominum,* Edr. 27; Isl. 24.

dróttinhollr, *adj.*, *regi fidelis;* gumnum dróttinhollum Bgl. 1.

dróttinn, *m.*, 1) *rex; dominus;* foldar dróttinn *Oden* Hlg. 5; dróttinn Norðmanna Hkv. 5; Vkl. 17; Odr. 4; Efdr. 4; Vkv. 13; Bgl. 14; G. 25; Hr. A. 1; Hr. S. 17; við Nóregs dróttin Hr. S. 4; Efdr. 25; G. 10. 22. 64; rjóða fold sínum dróttni Yt. 8; vættik dróttins Efdr. 26; Bgl. 8. 16; Mhk. 5; jǫfra dróttins (*ducis præfectorum, i. e., regis*) ferð Hr. S. 18; *nom. pl.* dróttnar Kdr. 5. — 2) *summus dominus, deus;* dróttinn blíðr L. 63; L. 10. 14. 16. 21. 26. 32. 38. 39. 55. 69. 75. 82. 85. 95; drottinn (*pro* dróttinn) L. 2; við dýran dróttin L. 8; L. 50. 56. 88; með dróttni G. 62; L. 37. 90; með dróttins englum R. 31; L. 5. 11. 36. 45. 72. 76.

dróttna (að), *v.*, *dominari; c. dat.*, dróttna ehm L. 87.

dróttning, *f.*, *regina;* L. 87. 92. 89.

drukna (að). *v.*, *undis submergi;* drukna í tára flóði L. 54.

druknan, *f.*, *submersio;* í dauðans druknan L. 73.

drúpa (pð). *v.*, 1) *superpendere; e. gr.* drúpir á nesi Hlt. 7; Yt. 44. — 2) *se inclinare; vergere;* drúpðu dólgárar Hkm. 2. — 3) *demisso capite esse; lugere;* herr drúpir Edr. 31.

drykkja, *f.*, 1) *symposium;* við drykkju Rdr. 13. — 2) *potus;* hvórki at mat né drykkju Sk. 37.

drykkjumál, *n. pl.*, *sermones convivales;* at drykkjumálum Hkv. 13.

drykklangr, *adj.; acc.* drykklanga stund *id temporis spatium, quod viatores conficere solent, priusquam ad hospitem aut cauponem potandi causa devertunt* Sk. 65.

drýgja (gð), *v.*, *facere ut quid sufficiat; rem gerere; efficere;* heimsku drýgir *stultitiæ indulget* Hkv. 23; heiðsæi drýgði Yt. 54; drýgðu bǫl G. 17.

drǫsull, *m.*, *equus;* til byrjar drǫsla *ad naves* Rdr. 8.

drǫttr, *m.*, *vir segnis et nequam;* Sk. 60.

dubba (að), *v.*, *affligere; verberare;* dubba ehn Sk. 60. 143.

duga (gð, dugat), *v.*, 1) *utilem esse; valere; sufficere;* rann dugir rétt G. 10; lið dugðit G. 53; hjǫrtu dugðu Kkm. 26; hykk hug vel duga Kdr. 2. — 2) *opem et auxilium ferre; c. dat., e. gr.* attu sjálfr dugi (*imperat.*) nú ferð L. 21. — 3) *impers.* *decet, oportet;* dugir at hrósa hans rausn G. 15.

dugandligr, *adj.*, *strenuus;* Yt. 29.

dul, *f.*, 1) *dissimulatio:* kveðkak dul, nema . . . *haud dissimulans loquor* Yt. 12. — 2) *error; stultitia; arrogantia;* vil ok dul Efdr. 26.

dulgreypr, *adj.*, *arroganter ferox;* dœmdi dulgreypa drótt drápi Hrfm. 17 (*cfr.* *I 208*).

Dulsi, *m. pr.*; Dulsa konr *i. e. Svegder* Yt. 2.
dumbr, *adj.*, *mutus*; veita . . . dumbum . . . orð L. 46.
duna, *f.*, *strepitus*; vesa fleina dunu *pugnam excitare* Isl. 13.
dupt, *n.*, *pulvis*; dupt ok sandar L. 93.
Durnir, *m. pr.*, *nanus quidam*; Durnis niðjar *cognati Durneri, i. e. nani*; Durnis niðja salr = *aula nanorum i. e. saxum*; Durnis niðja salvǫrðuðr *nanus saxicola* Yt. 2.
dúfa, *f.*, *columba*; hreinlífis dygðar dúfa L. 89.
dúfa, *f.*, *unda*; dúfur drifnar Hr. S. 13.
dúnn, *m.*, *pluma mollis*; *culcita*; dúni grafvitnis *culcitâ serpentis i. e. auro (Fafner enim serpens divitiis aureis incubuit)* Bj. 3.
dúnsfullr, *adj.*, *plumis refertus*; leiðask vǫttu dúnsfulla Hkv. 6.
dúsa (að), *v.*, *cubare*; *cernuare*; Sk. 173.
dvala (að), *v.*, *differre*; skala lof dvala *laus non est differenda* Hátt. 68.
Dvalinn, *m. pr.*, *nanus quidam*; Dvalins veigar *potiones nani i. e. carmen, poësis*; Isl. 1.
dvelja (dvalda), *v.*, *morari*; dvelja skilning *intellectum morari* L. 98; dveljask = *(se) commorari*; *e. gr. (deus)* dvelst í jungfrú iðrum L. 31.
dvergr, *m.*, *nanus*; Greland dvergr Sk. 14; ept dvergi Yt. 2; dvergs dreyri *cruor nani, i. e. poësis* R. 31; átján dvergar Sk. 82.
dvína (að), *v.*, *cessare*; lítt skulu hǫggin dvína Sk. 168.
dvǫl, *f.*, *mora*; hafa dvǫl *commorari* Sk. 108.
dygð, *f.*, *virtus*; *probitas*; dygðar menn *homines fidi* Hr. S. 13; L. 89; í dygðum slíkum. L. 25; bygðin allra dygða L. 86; L. 30. 76.
dyggleikr, *m.*, *fidelitas*; *religio*; með dyggleik hreinum L. 14.
Dyggvi, *m. pr.*, *rex Upsaliensis*; Dyggva hrør Yt. 12.
dyggr, *adj.*, *bonus*; *præstans*; *pius*; G. 62; at dyggvan steypi dólga Edr. 31.
dylja (dulði), *v.*, 1) *celare*; *dissimulare*; *c. gen.*, *e. gr.* dyljat meðr þess G. 21; hvat of dylði þess hǫlðar? Odr. 2; duldr em ek *celor de ea re* L. 39; dveljask = *se abscondere*, *e. gr. (diabolus)* duldist fyr augsjón manna L. 15. — 2) *(jurejurando) negare*; *c. gen.*, *e. gr.* dylja má þess 's einnhverr segir Mhk. 1.
dyngja, *f.*, *gynæceum*; leiðask varma dyngju Hkv. 6.
dynja (dunða), *v.*, *strepere*; dynja hana fjaðrar Bj. 1; á dynjanda bana Hálfs Yt. 10; mána vegr dunði Hlg. 14.
dynkr, *m.*, *fragor*; *crepitus*; ei varð dynkrinn minni Sk. 134; heyrði stóra-dynki Sk. 133.
dynr, *m.*, *strepitus*; gerðu dyn vid barði *terræ obstrepebant, terram ingressu quatiebant* Þdr. 11; í dyn Skǫglar *in pugna* Gldr. 5; dynr fleina *pugna* Sgdr. 2; d. geira *id.* R. 22; Kkm. 18; d. skjalda *id.* G. 13; d. sverða *id.* Kkm. 23; d. darra *id.* Jdr. 39.
dynskot, *n.*, *ictus alte sonans*; kveðjask dynskotum Gldr. 4.
dynsveigir, *m.*, *qui cum strepitu vibrat*; *gen.* dynsveigis Hrfm. 13.
dynsæðingr, *m.*, *larus strepitûs*; Heita dýrbliks dynr *strepitus clipei*,

pugna; Heita dýrbliks dynsæðingr *larus pugnæ, i. e. corvus; gen. pl.* dynsæðinga Efdr. 19.
dyrð, *vide* dýrð!
dyrka, *vide* dýrka!
dyrr, *f. pl., fores;* falla út um dyrr Sk. 144.
dýnflóki, *m., floccus pluneus;* snókr dýnflóka *i. e. corvus* Hrfm. 9.
dýr, *n., animal; quadrupes;* L. 10. 93; vandar dýr *animal mali, i. e. navis* Vkl. 11.
dýrblik, *n., ea quæ animal splendidum faciunt;* Heita dýrblik *i. e. clipeus; gen.* dýrbliks Efdr. 19.
dýrð (*scribitur* dyrð G. 24. 45; L. 68. 74), *f., laus; gloria; magnificentia;* dýrð ǫðlings G. 39; dyrð fremr konung G. 45; Vkv. 4; G. 11. 21. 51. 66; Hr. S. 20; L. 26. 32 *cet.;* dýrð englanna = *Christus* L. 23; dyrð = *res gloriosa, miraculum* G. 24; venja lið dýrð (*dat.*) *adsuefacere viros suos ad splendidum cultum ecclesiæ Romanæ* Edr. 10; til himna dyrðar L. 68; L. 74; dýrðar fúss R. 31; dýrðar merki *gloriæ monumenta* R. 29; dýrðar stóll *thronus* G. 5; á dýrðar skriptum *in splendidis picturis* Hr. S. 14; órýrr jǫfra dýrða *regiarum laudum haud inops* Bgl. 16.
dýrðardróttinn, *m., rex gloriosus; deus;* G. 6.
dýrðarmaðr, *m., vir egregius; pl.* dýrðarmenn L. 36.
dýrðarváttr, *m., martyr gloriosus;* G. 62.
dýrðarvinr, *m., amicus gloriosus; dat.* dýrðarvin G. 64.
dýrka (að), *v., splendidum reddere; laudare; venerari;* þanns ǫll þjóð dýrkar Edr. 27; G. 56; Hr. S. 2; *scribitur* dyrka G. 7. 57; dýrkask *celebraris* Hr. S. 21.
dýrligr, *adj., pretiosus; præstans:* vann spell dýrligri skikkju R. 30; ef heyrði dýrligra brag S. S. 3.
dýrr, *adj., pretiosus; præstans; splendidus; magnificus;* dýrr dróttinn harra *deus* G. 25; Efdr. 25; G. 47; Isl. 22; hinn dýri L. 21. 44. 85; dýr v's dǫglings fǫr Kdr. 7; kappasveitin dýra Sk. 70; við dýran dróttin L. 8; R. 18; G. 22; fyr faðminn dýra L. 57; fyr miskunn dýra L. 69; láta dýrt dróttins orð Mhk. 5; með Aðalsteini dýrum Isl. 9: at hróðrgǫrð dýrri Edr. 1; at húsum dýrs Fjǫlnis Kkm. 25; veita eht dýrum seggjum Edr. 7; Sk. 5; Týr dýrra hjǫrva Odr. 9; *comp.* dýrri vǫrðr Edr. 3; L. 6; til heims ens dýrra Edr. 28; *superl.* móðir dýrust L. 88.
dýrsveiti, *m., sudor pretiosus;* dýrsveita Draupnis Bj. 3.
dœgr (dægr L.), *n., spatium unius diei l. noctis (12 horæ); dies; dies et nox;* góðu dœgri borinn Hkm. 19; sex dœgr Kkm. 11; sex dægrin L. 10; dægranna rásir *cursus dierum* L. 67.
dœma (mð), *v., judicare; existimare;* engi of dæmir sjálfan sik *nemo de se ipso judicat l. se ipsum condemnat* Mhk. 10; dœma of slœm harða stóran R. 24; dœmði drótt drápi *neci cohortem damnavit, i. e. interfecit* Hrfm. 17.

dœmi (dæmi L.), *n., exemplum; experientia, peritia;* slíks dœmi Mhk. 11. 14 *cet.;* svát dœmi finnisk Hr. S. 16; Mhk. 3; dæmin góđ L. 47.
dǫgg (*gen.* dǫggvar), *f., ros:* brún dǫgg *i. e. cruor* Kkm. 12; hræva dǫgg *id.* Rdr. 4.
dǫggvast (gđ), *v., conspergi;* vatni dǫgđist L 37.
dǫglingr, *m., rex;* dǫglingr rauđ mæki Yt. 20; Bgl. 8; Hr. A. 11; R. 31; Edr. 27; gleđja dǫgling G. 21; fǫr dǫglings Kdr. 7; G. 5. 15. 22. 56; dǫglingar sátu Hkm. 9; ræsir hitti dǫglinga þrenna R. 16; tveim dǫglingum R. 20; haldit dǫglinga tveggja Isl. 12; Gldr. 4.
døkkr (dǫkkr L.), *adj., niger; fuscus; obscurus;* látr ens døkkva hrøkkvibaugs lyngs (ɔ: *serpentis*) G. 16; ræsir glæsir døkkva hreina Hátt. 73; dǫkkvir fjaudans flokkar L. 84.

Đ.

'đ, *vide* eđ!
đanns *pro* þanns, þann es; Efdr. 3.
đar *pro* þar; Efdr. 23; L. 18.
đat *pro* þat; Hlg. 12 (*cfr T 183*).
đeim *pro* þeim G. 41.
đér *pro* þér L. 26. 32 *cet.*
đit *pro* þit L. 96.
đvílíkt *pro* þvílíkt L. 39.
đvít *pro* þvít Bgl. 5. 7 (*cfr T 198*).

E.

Edda, *f. pr., liber Sturlæi de arte poëtica;* Eddu regla *præceptum ex arte poëtica sumptum* L. 97.
eđ, *part. relat.,* = er (es); sá 'đ L. 9; Adám nefndr, eđ . . . átti L. 12.
eđa, *conj., aut, vel, sive;* eđa ok þó Kdr. 1; Jdr. 12; *hac voce transitus ad enuntiationes interrogativas significatur, e. gr.* eđa þóttist þú . . .? eđa hugđir þú . . .? L. 65.
eđr = eđa; Hkv. 6; Em. 2; Hfl. 21; Snt. 1; Efdr. 15. 24; Hr. A. 8; R. 27. 30; eđr þó Efdr. 19; eđr ella *aut alias* Hr. A. 7; *tanquam formula quædam transitus usurpatur* Sk. 57.
eđr = endr, *adv.; olim;* Rdr. 3; Hlg. 19.
ef, *conj.* — 1) *si: in enunt. hypothet. sæpissime c. ind., e. gr.* Yt. 16; Hkv. 6; Hfl. 3. 7; Vkl. 12; Bgl. 9; G. 62. 69. 70; L. 14. 18. 92; Sk. 3. 50. 64. 89. 105. 106. 113. 121. 168; *nonnunquam c. conj., e. gr.* Em. 4; Snt. 8. 11; Efdr. 20; G. 18; Kkm. 26; L. 59. 95. 99;

Sk. 25. 186. — 2) *an, num; in enunt. interrog., e. gr.* segi mér, ef . . . S. S. 3; hafi frétt, ef . . . L. 60.

efla (ld), *v., viribus augere; confirmare; auxilio sublevare; c. acc.* efla ván G. 4; efla Véseta arfa *heredibus Vesetii opem ferre* Jdr. 7; efla þrek *edere specimen virtutis* Jdr. 12; efla orð *verba concinnare* L. 51; eflir útisetuna *abnoctat* Sk. 56.

efna (nd), *v., præstare; perficere;* nema efna heit Jdr. 43; ef efnið eigi boð *si præcepta non observaveritis* L. 14; lét efnda hefnd *pœnas expetivit* R. 5; efnask = *contingere* G. 3.

efni, *n.,* 1) *materia;* skákmanns efnit Sk. 164; minna yrkis efni Sk. 195. — 2) *indoles;* efni ills þegns Snt. 11. — 3) *facultates, copiæ;* efnum = *pro facultatibus, pro re nata* Mhk. 18.

efri, efstr, *adj. comp. et superl., superior; supremus, postremus;* yfir spheras efri L. 72; á efsta dómi *in judicio extremo* L. 70; efsta sinn *ultima vice* R. 15.

Egðir, *m. pl., incolæ provinciæ Agdensis;* fylkir Egða *i. e. rex Norvegiæ* G. 26; stillir Egða *id.* Hr. S. 17; Egða býr *territorium Agdense* Hlt. 15.

egg, *n., ovum;* ór eggi Hkv. 4.

egg, *f., acies ferri, teli;* frán egg G. 29; brún egg Hrfm. 20; eggjar birki Rdr. 6; eggjar týndu lífi seggja Edr. 19; Jdr. 21; eggja gnat Hfl. 9; R. 20; Bdr. 4; Jdr. 23; Sk. 139; G. 59.

eggdjarfr, *adj., in acie armorum adhibenda, i. e. in pugnando strenuus;* Isl. 15.

egghríð, *f., procella aciei i. e. pugna;* egghríðar Ullr Jdr. 43; Hrfm. 20.

eggja (að), *v., incitare; hortari;* hverr eggjar þik? Bgl. 10. 11; eggja argan Kkm. 22.

egglituðr, *m., aciem gladii (sanguine) tingens;* Gldr. 5.

eggmót, *n., congressus mucronum, pugna;* eggmóts menn *bellatores* R. 10.

eggtog, *n., vibratio mucronum;* at eggtogi *in pugna* Hfl. 18.

eggþing, *n., conventus mucronum, pugna;* fóru eggþings (= til eggþings) Vkl. 14.

eggþrima, *f., tonitru mucronum;* frá eggþrimu *e prælio* Em. 7.

Egill, *m. pr.,* 1) *rex Upsaliensis;* á Agli Yt. 27. — 2) *sagittarius celebratus;* Egils vápn *i. e. arcus* Hkdr. 8. — 3) *pirata quidam;* Egils ǫndrum *i. e. navibus* Kkm. 5; Kkm. 17. — 4) *poëta Islandus, filius Skallagrimi;* Isl. 10.

ei, *adv.* (= eigi), *non;* Kkm. 27; L. 1. 16. 30 *cet.*; Sk. 37. 51. 53 *et passim.*

eiðbróðir, *m., frater juratus;* arnar eiðbróðir *i. e. corvus* Hkv. 4.

eiðljúgr, *m., violator jurisjurandi, i. e. Geirrodius gigas* (= meinsvarans hapt); hlaut meiða óngdjarfan eiðljúg Þdr. 10 *(ubi vocabulum a me restitutum per tmesin dividitur).*

eiðr, *m., jusjurandum;* bjóðast hvárki blót né eiðar L. 71.

eiðsvara, *adj., jurato fœdere conjunctus;* eiðsvara fríðar Þdr. 8.
eiðvandr, *adj., jusjurandum servans;* Vkl. 1.
eiga (á, átta, átt), *v.,* 1) *habere; possidere; uti; e. gr.* ek á heimult *licitum habeo, mihi licitum est* Mhk. 3; ák hróðrar kvǫð *carminis debitum habeo, i. e. carmen debeo* Hfl. 2; þú átt brœðr, átta Hkm. 16; margr á lítinn kost und sér *multi possident parvas facultates* Mhk. 25; á ból *sedem habet* Mhk. 27; Vkv. 10; hverr á húsin? Sk. 69; hann á stóran staf Sk. 11; Sk. 143; svát konungr eigi (ɔ: kenninafn) Yt. 53; (þeir) eiga langar nætr Mhk. 6; þann áttak vin *(cum duobus accus.) illum habui amicum* Rdr. 14; átti sunu mæta Isl. 22; átti (ɔ: veldi) Edr. 15; átti (ɔ: skipa stól) *classem habebat* R. 2; átti búðir Vkv. 6; átti bjartan auð ok frœknligt hjarta Edr. 9; G. 50; Sk. 10. 13; átti ráð alls *omnium rerum potestatem habebat* L. 12; Mhk. 7; áttum odda messu *sacrum hastarum celebravimus, i. e. prœlium commisimus* Kkm. 11; nǫkkut ættak kyn til þess *ad hæc indolem aliquam haberem* Mhk. 2; móðir var ei svá rík, at ætti góða reifa L. 35; eiga sakar afl *viribus pugnando idoneis uti* Snt. 9; eiga Yggjar bjór *carmen possidere, i. e. auctorem esse carminis* Mhk. 29; *eodem modo* átti ek Fjǫlnis bát Sk. 6; sá, sem Gnóð hefr átt Sk. 78; eiga eht at ehu = *uti aliqua re ad aliquam rem; e. gr.* eiga annat at drykkjumálum *aliud proponere, de quo sit inter pocula sermo* Hkv. 13; eiga eht við ehn = *aliquid commune cum aliquo habere, e. gr.* áttak gótt við geirdróttin *mihi cum Odine gratia fuit* Snt. 21; eiga geigurþing við ehn *pugnam cum aliquo habere* Efdr. 9; Hr. S. 17; *etiam absolute, e. gr.* eiga við Áslák *cum Aslakio dimicare* Jdr. 26. — 2) *in matrimonio habere; nubere; e. gr.* hverr hana á Sk. 113; átti Ónars eingadóttur *terram uxorem duxit (i. e. in suam potestatem redegit)* Hkdr. 5; eiga Ingibjǫrgu Jdr. 45; eiga *maritum habere* Hr. S. 19; at eiga vaskan dreng *forti viro nubere* Sk. 120; **eigast** = *nuptiis jungi, e. gr.* þó vit Hildur ættumst (= ættimst) Sk. 116. — 3) *sequente infinitivo cujusdam verbi notionem officii l. cohortationis habet (= debere), e. gr.* ák at standa frammi L. 21; áttu (= þú átt) at yrkja um L. 22; sá sem á at hugsa fyr mǫrgu Sk. 21; (herr es) átti vega *exercitus, cui dimicandum erat* Hkm. 9; ættik aldri ugglauss vera L. 78; vér ættim at kalla á Jesúm L. 50; langt eigum *(1. pl. imperat.)* fregna til gafa *e longinquo tantummodo cognoscamus viros improbos* Mhk. 6. — 4) *periphrastice cum infin. usurpatur, e. gr.* fár átti því fagna *nemo ea re gavisus est* Kkm. 19; áttu at ganga *iverunt* Sk. 65; *etiam pro verbo auxiliari adhibetur, e. gr.* fullvel ættak varit til þess *facile in eam rem sumptum impendissem* (ɔ: *si voluissem*) Mhk. 2.
eigi, *adv., non; haud; haudquaquam;* eigi látask *non dicunt, i. e. negant* Efdr. 11; Bgl. 7; Hr. A. 3. 8; eigi lítil merki R. 10;

Kkm. 24. 25; Jdr. 11. 13. 21. 22. 38. 40. 43; Mhk. 15. 18; Isl. 5; L. 7. 14. 17. 60. 70. 88. 97; eigi einkar *non nimis, haud admodum* R. 35; eigi at eins *non solum* Mhk. 17.

eign, *f.*, 1) *possessio;* gáfu friđ eignum lofđa Bgl. 5. — 2) *vindiciæ; jus possessionis;* leggja eign á óđul *in possessionem prædiorum involare* Bgl. 14; syndir kalla sína eign á hjarta mínu L. 84.

eigna (ađ), *v., tribuere, adscribere;* eignask *sibi adscribere, potiri;* eignask óđal þegna Hr. A. 5.

eik, *f.*, 1) *quercus;* eik hefr þaz af ǫđrum skefr Mhk. 26. — 2) *navis querna;* drók eik á flot Hfl. 1; Hátt. 72.

eiki, *n.*, 1) *quercetum;* Óđins eiki *quercetum Odinis, milites* Hfl. 8. — 2) *navis querna;* eiki gǫfugt *l.* farligt Hr. A. 6. 7.

eikìrót, *f.*, *radix quercus; truncus quercus cum radice;* af eikirótu *e trunco quercus, i. e: trunco quercus insidens* Hlg. 6.

eilífliga, *adv.*, *in æternum;* eilífliga sunginn heiđr L. 26 *cet.*

eilífr, *adj.*, *æternus;* eilíf nauđ L. 73.

einarđr, *adj.*, 1) *sincerus, integer.* — 2) *stabilis, firmus;* einart *firmiter, audacter* Sk. 190. — 3) *perpetuus, continuus;* einart *perpetuo, semper* Edr. 23.

einbani, *m.*, *necator unicus l. præcipuus;* jarla einbani Hkm. 3.

einberni, *n.*, *proles unica;* sá sitt einbernit hanganda L. 56.

Einderiseyjar, *f. pl.*, *insulæ quædam (Orcades, sec. Rafnium);* fyrir Einderiseyjum Kkm. 8.

Eindriđi, *m. pr.*, *Thor deus;* stokkinn Eindriđa blóđi Hlg. 19.

eineygr, *adj.*, *unoculus;* valr lá enum eineygja Friggjar fađmbyggvi Hkv. 12.

einfaldr, *adj.*, *simplex;* einfalt bođ *apertum jussum; simplex mandatum* L. 14.

eingadóttir, *f.*, *filia unica;* átti eingadóttur Ónars Hkdr. 5.

eingetinn, *adj.*, *unigenitus;* at viđrlíkjast eingetnum syni guđs L. 8.

einharđr = einarđr; *stabilis, firmus;* einharđr í dyn sverđa Kkm. 23.

einherjar, *m. pl.*, *viri cæsi, in Valhallam recepti;* vekđak einherja Em. 1; einherja griđ Hkm. 16.

eining, *f.*, *unitas;* eining sǫnn í þrennum greinum L. 1.

einka, *adj.* (*proprie gen. pl. subst.* * eink), *unicus;* minn einka son L. 24; hans einka dóttir Sk. 113.

einkar, *adv.* (*proprie gen. sg. subst.* * eink), *præcipue; admodum, valde;* einkar mildr R. 13; einkar tíđr Edr. 4; einkar rǫskr Mhk. 5; Isl. 16; einkar snarla R. 21; eigi einkar *haud admodum* R. 35.

einkum, *adv.* (*proprie dat. pl. subst.* * eink), *imprimis;* vildu þá einkum ǫldurmenn at . . . Jdr. 11.

einn, ein, eitt, *adj. num.*; 1) *unus; e. gr.* einn vá viđ tváa Efdr. 3; ein persóna L. 31; eitt bregđsk Mhk. 1; bođorđit eitt L. 14; L. 20; margr um einn *multi contra unum* Sk. 180; G. 54; hefk framđar fólkorrostur fimm tegum sinna ok eina (ɔ: fólkorrostu

framđa) Kkm. 28; und einum jarđbyggvi Vkl. 24; þótt smátt sé und einum *etsi parum in uno viro momenti sit* Efdr. 26; Hr. A. 15; G. 6; Isl. 23; Hrfm. 2; Sk. 28; á einni nóttu Jdr. 40; R. 30; í einu ranni G. 10; ekki er því til eins manns skotit Mhk. 3; G. 1; mǫgr átta ok einnar mœđra Hdr. 2; ilt vas eins at gæta Kkm. 8; *sæpe verti potest = unus et idem, e. gr.* þér ok þinni móđur, er í einn stađ settik L. 96; mér þykkir ǫllum eitt leiđa af því gamni Sk. 1; allir réđu at kalla einni rǫddu Sk. 177. — 2) *unicus, singularis; e. gr.* ein af sprundum *unica mulierum* L. 90; eitt es mál ǫfgast *dictum singulare est et quidem acerbissimum* Bgl. 14; eitt vas sér, þaz *res erat singularis, quod . . .* Edr. 29. 3) *solus; e. gr.* ef skal einn ráđa Hkv. 6; einn mátt hegna alla jǫrđ *solus potes totum regnum defendere* Bgl. 6; Mhk. 12. 15; sjálfr hann einn *ipse solus* L. 64; L. 95; Sk. 85; eitt hans barn L. 64; mitt eitt líf hit ljóta L. 76; láta konu eina *uxorem solam relinquere i. e. repudiare; ita* láta Auđs systur eina *divortium facere cum Terra, a terra discedere* Hkdr. 6; *nonnunquam* einn *cum* saman *conjungitur, e. gr.* einum þykkir daufligt saman *qui solus est, tædio afficitur* Mhk. 5. *In hoc usu vox* einn *et substantivis et adjectivis sæpe postponitur et verti potest: tantum, solum, tantummodo, non-nisi, v. c.* hugdjǫrfum einum þar hœfir at standa Hkv. 21; gǫfugra einna vánir Em. 1; ortu flokka eina *tantummodo carmina breviora composuerunt* R. 34; dáđir kunnar gođi einum G. 14; víkingum einum at móti Jdr. 22; þrír tegir einir Jdr. 39; eplit eitt L. 14; umrennandi sex daga grein ok fjórum einum L. 36. 68; þótt yrđi at tungum einum L. 93; nema Freyju eina Sk. 111. — 4) *aliquis; quidam; apud recentiores vicibus articuli indefiniti fungitur; e. gr.* einn konungr Kkm. 9; berserkr einn Sk. 160. 171; né einn *nullus, nemo* Mhk. 7; ein ítrmanns konan Jdr. 15 *cet.*; sú tǫnnin ein Sk. 162; of eina óttu Kkm. 14; þylja of eina ǫlselju Jdr. 4; innan í einum ormi L. 15; býđr engli einum L. 24; at húsi einu L. 27; sumir einir *pauci quidam* Mhk. 24.

einnhverr *l.* einn hverr, *pron. indef.*, 1) *unus aliquis;* dylja má þess 's einnhverr segir Mhk. 1. — 2) *unusquisque;* einn hverr ýta L. 92. — 3) *aliquis;* eitthvert sinni L. 53.

Einriđi, *m. pr.;* Einriđi ungi *vir Norvegus* (?) G. 45. *Cfr* Eindriđi.

eins, *adv., tantum, tantummodo; cum* at *conjungitur, e. gr.* at eins Mhk. 23; eigi at eins Mhk. 17. Eins *pro* einastu *(superl. dat. n.) abbreviatum videtur.*

einvígi, *n., pugna singularis;* bjóđa ehm til einvígis *provocare aliquem* Isl. 15.

eirarsamr, *adj., clemens, mitis;* eirarsamt veldi Hr. S. 2.

Eiríkr, *m. pr.*, 1) *rex Upsaliensis; dat.* Eiríki Yt. 18. — 2) *rex Norvegiæ; gen.* Eiríks Em. 5; Em. 3. 4. 7; Hfl. 6. 9. 12. 14. 15. — 3) *dynasta Norvagensis;* Efdr. 15. 16; R. 22; Bdr. 12; Jdr. 21.

38. 41. 44; Isl. 15. — 4) *rex Daniæ;* Edr. 2. 7. 8. 9. 12. 13. 22. 23. 30.

eisa, *f., ignis; prunæ;* eldr ok eisa L. 70; más jarðar eisu *i. e. auro* G. 50; eisu áss *contus ignitus* Þdr. 16; eisur kyndusk hátt *flammæ sublimes ardebant* Edr. 22; Hr. S. 14.

Eistneskr, *adj., Estlandicus;* herr Eistneskr Yt. 35.

Eistr, *m. pl., Estones;* Eistra dólgr = Ǫnundr Yt. 37.

eitr, *n., virus, venenum;* linna eitr þrútit L. 80; ormrinn spjó eitri Sk. 161; Hdr. 3; Þdr. 5; í ǫfundar eitri L. 77.

eitrfullr, *adj., venenosus;* ormar eitrfullir Kkm. 26.

eitrhvass, *adj., peracutus;* ormr eitrhvass Kkm. 12.

eitthvat, *n. pron. indef., aliquid;* eitthvat klókt L. 39; Sk. 140.

ek, *pron. 1. pers. — Nomin. sing.* ek *syllabam rhythmicam in antiquioribus carminibus rarius, in recentioribus sæpius explet, e. gr.* þeims ek mey heyrða Hkv. 1; Hr. A. 1; en ek þagna R. 35; G. 71; G. 51; L. 2. 3. 14 *cet.;* Sk. 1. 6. 29 *cet.; nonnumquam in numeris, quos solutos metrici appellant,* ek *locum tenet, e. gr.* mér veitist ef ek eptir leita L. 2; smjǫrlaus er ek at mestu Sk. 105; Sk. 203; *cet. Ubi vox* ek *accentum habet, alliterationem quam dicunt sustinere potest, velut in L. 59*[1] *priorem literam servam, in R. 35*[2] *literam principem continet. Sæpissime nom.* ek *cum 1. sing. verborum ita connectitur, ut amissa vocali reliquum illud -k formæ verbali suffigatur; quam rem antiqui* bragarmál *appellant. Formis verborum monosyllabis, sive in longam vocalem sive in consonam desinunt, hoc pronomen suffigitur, e. gr.* ák, bjók, drók, frák, mák, sák, sék, ték, þák; bark, berk, biðk, býðk, emk, ferk, fórk, fregnk, gatk, hefk, hykk (= hygg ek), tekk (= tek ek), *alia. Pariter formis verborum disyllabis adjungitur, e. gr.* áttak, bræddak, bæðak, gørðak *cet.;* fœrik, gørik, heyrik, hittik, *alia. Ubi et* ek *pronomen et particula negativa* -a, -at, *formis verborum simul suffiguntur, pronomen priorem locum habet, e. gr.* veitkat Efdr. 19; *plerumque tamen iteratione quadam -k illud et ante et post particulam negativam ponitur, v. c.* kveðkak Yt. 12; mákak Snt. 18; blótkak Snt. 22. *Etiam post alia vocabula pron.* ek *aphæresin patitur, e. gr.* hvé 'k Hfl. 3. 19. — *Accus. sing.* mik Jdr. 3; L. 22, *cet. — Dat. sg.* mér; at mér *quod ad me attinet* Jdr. 3; Bgl. 17; G. 1. 19; *cet. — Gen. sg.* mín L. 69. 99, *cet. — Nom. dual.* vit Hkm. 13; Sk. 116. — *Gen. dual.* okkar Bgl. 15. — *Nom. plur.* vér Hkv. 4; Hkm. 15; Edr. 13; *cet. — Dat. pl.* oss Hkm. 15; Kkm. 20; *cet. Nonnumquam* ek *et* vér *pronomina prorsus omittuntur, e. gr.* hófum hróðr, enn hygg leyfa vin rǫðuls tyggja G. 9; hljóðs biðjum hann, þvít hróðr of fann Hfl. 2.

ekki, *adv. (proprie n. adj.* engi), *non, haudquaquam. Apud recentiores pro* eigi *usurpatur, velut* Kkm. 18; Mhk. 2. 3. 7. 15. 26;

L. 41; Sk. 1. 2. 4. 24. 36. 37. 44. 52. 59. 74. 81. 91. 96. 110. 121. 130. 131. 138. 140. 144. 171. 189.

ekki, *m.*, *dolor; ægritudo animi;* hǫfugligr ekki Snt. 2; með bruma ekka *cum dolore* (= *noxa*) *gemmarum l. germinum, i. e. cum securi* Isl. 24; ekki varðat forðum farald Mhk. 11 *cet.*

Ekkill, *m. pr.*, *regulus quidam maritimus;* Ekkils ýtiblakkr *equus piratæ, i. e. navis* R. 16.

ekkja, *f.*, 1) *vidua.* — 2) *femina quævis;* ekkja Svǫlnis *i. e. Tellus, terra;* málvinir ekkju, kyssa unga ekkju Kkm. 20; hrekk-Mímis ekkjur *feminæ gigantes* Þdr. 9.

eldbroti, *m.*, *fractor ignis;* eldr Yggjar *ignis Odinis, i. e. gladius, unde* eldbroti Yggjar *fractor gladii, bellator* Jdr. 37; eldr lagar *ignis maris, i. e. aurum, unde* lagar eldbroti *auri fractor, vir liberalis;* veldi lagar eldbrota *(de imperatore Græciæ)* G. 53.

elding, *f.*, *fulmen;* Hr. S. 15; ferð áþokkuð heims eldingum Hrfm. 4.

eldmeiðir, *m.*, *lædens ignem;* angrs eldmeiðir *qui aurum lædit, comminuit, distribuit, i. e. vir* Isl. 15.

eldr, *m.*, *ignis;* eldr geisar L. 70; Jdr. 19; himna eldr *ignis cælestis* Hr. S. 16; of eld *supra ignem* Hkv. 24; Hr. S. 10; L. 10; fara eldi, bjǫrtum eldi Hr. A. 12; Hr. A. 10; Hr. S. 12; L. 9. *Sæpe in circumlocutionibus, quibus aurum et gladius exprimuntur, vox* eldr *usurpatur; est igitur ignis amnis l. maris l. manûs* = *aurum, ignis Odinis l. Bellonæ* = *gladius; e. gr.* ýta eldi Órunar Bj. 4; þiggja eld ǫlna bekks Rdr. 13; varrar eldi *auro* Hr. S. 19; eldr Ægis *aurum, i. e. signa aurata* Hrfm. 3; eldi álfoldar Hrfm. 5; hati ýsetrs elds Ódr. 1; ærir elds hauka háklifs Efdr. 20; með Gauts eld *cum gladio* Sgdr. 4; med Yggjar eldi *id.* Jdr. 26; sker-Baldr Skǫglar elda R. 7; geymir Fjǫlnis elda *custos ignium Odinis i. e. gladiorum, bellator* Isl. 8.

eldreið, *f.*, *gestatrix ignis;* eldr dorgar vangs *ignis maris i. e. aurum;* eldreið dorgar vangs *gestatrix auri, i. e. femina* Jdr. 4.

eldruðr, *m.*, *arbor ignis;* eldruðr ǫlna foldar *arbor ignis marini (auri), vir* R. 27.

eldvellr, *m.*, *qui coquit ignem, vomitor ignis; caminus;* ungr leiddisk eldvell Hkv. 6 *(ubi alii legunt* eldvelli, *n.*, *æstus ignis).*

eldviðr, *m.*, *arbor gladii* (eldr = *gladius*), *i. e. pugnator; dat. pl.* eldviðum Efdr. 6.

elði, *n.*, *alimentum;* gnótt góðs elðis G. 28.

Elfr, *f. pr.*, = Gautelfr; *fluvius Gotorum;* fyr Elfi útan Hr. S. 5; Hr. S. 11. 13.

elgr, *m.*, *alces;* elgjar gálgi *patibulum (exitium) alcis, i. e. glacies (quod alces, ubi semel in glaciem deciderit, resurgere nequeat); itaque* alþjóð elgjar gálga *tota Islandia* Snt. 15; elgr fens *alces maris, i. e. navis, unde* elgs fenviðr = elgs fens viðr *arbor navis, i. e. navigator, vir* Isl. 6; Týr ára elgs *deus alcis remorum, i. e.*

vir Isl. 8; hætta elgjum œđiveđrs *periculo objicere alces procellæ i. e. naves* Hr. A. 7.

elgreynir, *m., existimator alcis peritus:* Hundings elgreynir *qui alcem Hundingii, i. e. navem, temptat; vir* Isl. 3.

eljunfimr, *adj.* (eljun, *f., constantia, fortitudo*), *constans, firmus* R. 33.

eljunfróđr, *adj., strenuus:* eljunfróđr lǫgđis seiđs *qui tumultum gladiorum bene novit; strenue pugnandi peritus; dat. sg.* eljunfróđum Gldr. 8.

eljunhress, *adj., qui constanti animo labores perfert;* dýrđ eljunhress þjóđkonungs G. 11.

eljunþungr, *adj., strenuus, fortis* Edr. 27.

Ella, *m. pr.;* 1) *rex quidam;* Ella steins Lista *rex montanorum, i. e. gigas, et ita* aldrminkandi Ellu steins Lista *Thor* Þdr. 19. — 2) *rex Northumbriæ; acc.* Ellu Kkm. 24; í Ellu Kkm. 27; Ellu kind *Angli* Vkv. 7; Kdr. 11.

ella, *adv., alias, alioquin;* R. 22; Mhk. 11; eđr ella Hr. A. 7.

ellegar, *adv., alioquin; quod si non fit;* Sk. 60. 89. 110.

elli, *f., senectus;* stillir beiđat elli *(gen.)* Edr. 31.

ellifti, *num. ord., undecimus;* vann ellifta styr Vkv. 11.

ellilyf, *n. pl., remedia senectutis;* ellilyf Ása *i. e. poma Idunæ* Hlg. 9.

ellri (*i. e.* eldri), *comp. adj.* gamall, *q. v.*

ellveldr, *part. præt. comp.* (*pro* eldveldr; vella = *coquere*), *igne coctus, igne procusus;* herđimeiđar ellvelds hríngskóđs *qui ensem igne procusum torquent, bellatores* R. 32.

elri, *n., alnus;* eldr elri skœđr Jdr. 19; elris grand *noxa alni i. e. ignis* Edr. 22.

elrisgarmr, *m., canis alni, vastator alni, i. e. ignis* Hr. S. 11.

elska (ađ), *v., amare;* þjóđir elska eyđendr geima vals Hr. A. 9; elskar at hundi *canem ludificatur, cane delectatur* Hkv. 23; elskiđ veg vísa vagnræfrs G. 71; þú ert elskandi *amanda es* L. 90.

elskufundr, *m., conventus amantium;* af kærleiks elskufundum Sk. 3.

emja (ađ), *v., ululare, misere ejulare;* emjuđu úlfheđnar Hkv. 8; tók at emja Sk. 138.

en *l.* **enn**, *conj. compar., quam; usurpatur præcedente vel adjectivo vel adverbio gradus comparativi, e. gr.* fyrri en Þdr. 3; meiri en Hr. A. 1; Sk. 95; G. 62; L. 38; Isl. 6; þynnri enn súđ Sk. 24; verra en trǫll Mhk. 15; Mhk. 26. 27; heldr en Rdr. 10; Em. 5; meir enn L. 4; Sk. 20; fyrr enn Sk. 144. 202; *itidem post* annarr *vocabulum, e. gr.* engi annarr en þú Hr. S. 20; Bgl. 8; L. 2. 73; *eodem modo post* áđr, *sequente conjunctivo, v. c.* áđr en Eiríkr næđi Ormi Efdr. 15; L. 6. 10. 67. 82; *sequ. indic.* G. 25. *Ubi* en = en at, *conjunctivus sequitur, e. gr.* valkǫstr lá hærri en varga ætt klífa mætti Hr. A. 13; Hkv. 13; Mhk. 23; Hr. S. 20; L. 94. 97.

en *l.* **enn**, *conj. advers., sed, autem, vero, at; sæpissime tantummodo est formula transeundi eandemque fere vim atque* ok *habet; e. gr.*

Rdr. 14; Yt. 2. 4. 27. 28. 45; Hlg. 5 (*ubi* enn *legendum*). 7. 13. 14. 15. 18; Hkv. 3. 13. 17; Hkm. 2. 12; Hlt. 6. 16; Hfl. 1. 3. 11. *cet.*; Snt. 9. 18; Vkl. 15; Hdr. 3. 7. 8. 9; Þdr. 6. 8; Ódr. 1; Efdr. 5. 16. 20; Vkv. 1. 2. *cet.*; Kdr. 3. 7; Bgl. 1. 3. 4. 12; Ó. S. 4; Hr. A. 2. 4. 14; R. 17. 35; Edr. 7. 16. *cet.*; G. 9. 29. 35. 57. 71; Hátt. 75; Isl. 2. 4. 7. 20. 26; Hr. S. 10; L. 8. 9. 14. 16. *cet.*; Sk. 39. 42. 67. *cet.* *Ab* en *l.* enn *interrogationes et interclusiones sæpe incipiunt, e. gr.* enn hversu vegnar? L. 8; L. 16. 21; enn byrjak blíð verk G. 23; G. 38. 46.

enda (nd), *v., finire; reflex.* endask, *sufficere;* rǫdd randa endisk *vox clipeorum (pugna) suffecit* Gldr. 4.

endi, *m.* (= endir), 1) *pars extrema alicujus rei;* við stangar enda Hlg. 7; með fjórum endum himins Vkl. 24; stendr á enda *subvertitur* Snt. 4. — 2) *finis;* veitk lífs enda Eysteins Yt. 33.

endilangr, *adj., ab intima ad extremam partem porrectus; continuus;* fyr Danmǫrk endilanga *secundum cunctam Daniam* Sk. 65.

endilágr, *adj., sub cælo per totam longitudinem extensus;* grund endilág Hlg. 15.

Endill, *m. pr.,* 1) *gigas quidam;* Endils mór *saltus Endilis; regio montana* Þdr. 3. — 2) *pirata quidam;* Endils niðjar *bellatores maritimi* Kkm. 18.

endr, *adv.,* 1) *olim;* Yt. 22. 24; Hdr. 9; Þdr. 2; Ódr. 4; Vkv. 7. 9; Bgl. 8; R. 6. 21; þat vas endr *id olim fuit* R. 28. — 2) *iterum;* endr týndir frá tru *qui a vera religione defecerunt; apostatæ* G. 40.

engi, engi, ekki, *pron. indefin. adj., nullus; nemo; substantivi quoque vicibus fungitur. Nom. sg. m.* engi *(subst.)* Snt. 16; R. 23; Mhk. 10. 16. 19. 23. 24; L. 59. 76; Sk. 45. 139. 153; engi *(adj.)* Vkl. 22; Edr. 2. 29. 32; Mhk. 23; Hr. S. 1. 4. 16. 20; L. 72; Sk. 97; engr *(subst.)* Bgl. 11; Edr. 4. — *Acc. sg. m.* engan Kkm. 5; Mhk. 24; ǫngvan Jdr. 1. — *Dat. sg. m.* engum L. 8. — *Nom. pl. m.* ǫngvir Mhk. 21; einigir Jdr. 1. — *Acc. pl. m.* ǫngva Jdr. 39; enga Sk. 12. — *Nom. sg. f.* engi L. 26. 73. 87; Sk. 106. 112. — *Gen. pl. f.* engra Sk. 60. — *Nom. sg. n.* ekki, *nihil; nullum;* Bj. 2; R. 12; Mhk. 2. 27; L. 2. 65; Sk. 62. — *Dat. sg. n.* engu Sk. 146. — *Nom. pl. n.* engi L. 34. — *Cfr voc.* ekki!

engill, *m., angelus (gr.* ἄγγελος); engill L. 7. 15; engillinn L. 9; engli einum *(de Gabriele)* L. 24; af engli L. 55; rǫdd engilsins L. 55; menn ok englar L. 34; L. 94; með dróttins englum R. 31; L. 13. 89; engla fylki Hr. A. 9; G. 4; L. 1. 28. 40. 86; dýrð englanna *i. e. deus* L. 23.

England, *n. pr., Britannia;* á Englandi R. 5.

Englanes, *n. pr., promontorium quoddam;* Kkm. 11.

Englar, *m. pl., Britanni;* bægja við Engla Ódr. 8; bauð Englum Yggs at Vkv. 6; Vkv. 9.

englastétt, *f., ordo angelorum; (deus)* prýddi hann (ɔ: *cælum*) með englastéttum L. 6.

Engus, *m. pr., præfectus quidam Canteriæ peninsulæ* Hrfm. 7.

enn, en, et, *artic. præpos.* — 1) *Conjungitur cum omnibus adjectivorum gradibus; cum gr. posit. nom. sg. m.* enn harðgreipi Bj. 2; Rdr. 2; Yt. 49; Hkv. 7; Em. 3. 6; Efdr. 28; R. 23; Edr. 4; G. 29. 33. 44; Bdr. 11. 12; Jdr. 14. 29; Mhk. 13. 18. 22; Isl. 3. 9. 10. 14. 16. 21; Hr. S. 17; Hrfm. 6. 7. 12. 14. 17; Sk. 46; *etiam in vocat. e. gr.* enn dýri dróttinn L. 85; L. 26. 80. 96; *acc. sg. m.* enn Bj. 6; Hkv. 7; R. 19. 22; G. 27; Sk. 72; *dat. sg. m.* enum Hkv. 1. 10; Hdr. 5; *gen. sg. m.* ens Rdr. 2; Hkv. 9; Bgl. 16; Hr. A. 13; Edr. 28; G. 1. 16. 44. 67. 70; Isl. 21; Hr. S. 4; *nom. pl. m.* enir Bj. 1; *nom. sg. f.* en Hkv. 2; Hkm. 13; Bdr. 2; Jdr. 30; Hrfm. 19; (*acc. sg. f.* ena Hrfm. 17); *nom. et acc. sg. n.* et Hlg. 20; Efdr. 14; Hr. A. 9. 10; Bdr. 10; Jdr. 32; Hr. S. 13; *dat. sg. n.* enu Mhk. 28; *nom. et acc. pl. n.* en *e. gr.* Bjarkamál en fornu Bj. *in tit.*; Hr. A. 3; Hrfm. 15; *cum gr. compar.* Yt. 25; Snt. 22; Edr. 28; G. 69; Mhk. 23. 27. 28; Isl. 9; *cum gr. superl.* Bj. 3; Jdr. 9; Mhk. 2; L. 96. — 2) *Eodem modo conjungitur cum participiis, e. gr.* enn skjótandi Bj. 2; en bǫls of fylda Rdr. 8; et skreytta skrín G. 41; Hr. S. 13. — 3) *Pariter cum numeral. ordinal., v. c.* enn sétti Em. 8; en sétta Vkv. 6; et fimta R. 31; Vkv. 5. 8; R. 29. 35; Jdr. 21; Mhk. 10; Hátt. 69.

enn, *adv., præterea; insuper; porro; etiam, etiamnunc;* þat mank enn Snt. 20; þar með enn Sk. 10; Yt. 31; Hlg. 14; Hkv. 20; Vkl. 11; Efdr. 7. 24; Vkv. 2. 4. 7; Bgl. 4. 17; Hr. A. 11; R. 7; G. 10; Jdr. 3. 4. 11; L. 43. 70. 88; Sk. 87. 96. 142. 164; *cum comparativis, e. gr.* enn lengra Vkl. 22; Efdr. 11; Kkm. 5.

enni, *n., frons;* at enni L. 58; í enni Sk. 170; um ennit L. 49; ennis innmáni *luna frontis i. e. oculus* Hdr. 3.

ennihǫgg, *n., ictus fronti inflictus;* bǫllfǫgr ennihǫgg Rdr. 6.

Enskr, *adj., Britannicus;* aldrspell Enskrar dróttar R. 5.

epli, *n., pomum;* fyr epli bannat L. 66; bíta eplit L. 14. 17.

ept, *præp., post; c. dat.* ept dvergi hljóp Yt. 2; hann réð ept manni *virum secutus est* R. 28; gekk ept skǫfnungi Isl. 21.

eptir, *præp., post; cum acc. (vi temporali);* grétu eptir hann *post eum* (ɔ: *mortuum*) Mhk. 9.

eptir, *adv., postea; deinceps; re- (in compositis);* þar eptir *deinceps* Jdr. 39; Jdr. 37; lá eptir *remansit* G. 60; lást eptir *relictum est* Sk. 185; eptir leita *expetere, affectare* L. 2; eptir hlaupa *i. e. pretio parare, suppeditare* Sk. 106.

eptirdæmi, *n., exemplum;* minnilig eptirdæmi L. 52.

er, *part. relationis, a qua et enuntiationes relativæ et aliæ sententiæ secundariæ incipiunt.* — 1) *Sæpissime vicibus pronominis relativi fungitur, sive præcedit pronomen demonstrativum* sá *l.* hinn *sive omissum est; e. gr.* sá er *is qui* Mhk. 8. 28; L. 76; Sk. 23. 57; hinn er Mhk. 22; er *qui* L. 7. 37. 48. 51. 66; Sk. 17. 160. 171;

þann er *eum qui* Mhk. 26; L. 21. 64 *(cum conj.)*; þeim er *ei qui* Mhk. 14; hverr er *quicunque* Mhk. 29; L. 74. 99; er *quem* L. 47. 52. 66. 87. 96; Sk. 46; er *cui* L. 39; þeir er *ii qui* Mhk. 3; er *qui (pl.)* L. 4. 36. 73; er *quos* L. 61; er *quæ (f. sg.)* L. 45. 54. 80 *(cum conj.)*. 82. 85. 88; Sk. 162; þá 'r *quam* L. 64; þess er *ejus quod* Mhk. 28; þat er *id quod* L. 18. 20. 67. 76; Sk. 98; *formula* þat er *plures res antea enumeratas in unum complectitur, e. gr.* jǫrð ok lopt, þat er dróttinn gerði L. 10; hold ok blóð, þat er tókt af móður L. 83. — 2) *Vim aut localem, quæ dicitur, aut temporalem, aut denique causalem his locis particula habet;* þar . . . er *ibi, ubi* L. 15; er *quum, ubi* Hr. S. 6. 15; L. 55. 59. 61. 96 (þá . . . er). 99; Sk. 136. 180; undrast myrkr er *(quod)* ljós er styrkra L. 61; hvert þat sinn er *ubicunque* L. 81. — *Aphæresin patitur, e. gr.* þá 'r L. 64; hverr 'r L. 74; þá 'r L. 99. *Plerumque* er *particula in initio enuntiationis locum habet; nonnunquam tamen ab eo paullulum remota est, e. gr.* leiðar nest, leysir er ǫnd af holdsins bǫndum L. 83; L. 65. *Apud recentiores* er *interdum omittitur, e. gr.* Sk. 30. 32. 50. 93. 112. 123. *Cfr formam antiquiorem* es!

er = es, *3 sg. præs. verbi* vesa, *q. v.*

erendi, *n., negotium;* bjóða ehm erendi *mandare alicui negotium* L. 24.

erfa (fð), *v.,* 1) *hereditatis jure aliquid accipere.* — 2) *ultionem cædis alicujus hereditate accipere; ulcisci, e. gr.* hafði fǫður erfðan *patrem (cædem patris) ultus est* Vkl. 6.

erfð, *f., hereditas;* telja erfðir þangat Edr. 23; varði erfðir *heredia defendit* Bgl. 3.

erfi, *n., epulum funebre;* drekka erfi *parentalia celebrare* Jdr. 10.

erfiðr, *adj., molestus; laboriosus;* erfitt verðr þeim 's illa kann *imperitis molestum erit* Mhk. 24.

erfingi, *m., heres; filius;* erfingi Ásbjarnar Isl. 7; frák erfingja Skólms hart fram gingu Isl. 13.

erkistóll, *m., sella archiepiscopi; archiepiscopatus;* dǫglingr lét erkistól settan skamt frá Lundi Edr. 27; kvámu erkistóli hingat G. 65.

ern, *adj., strenuus;* Hlg. 12; *c. gen.* ern valbrodda *in telis tractandis strenuus* Hátt. 79.

Erpr, *m. pr., filius Jonakeri et Gudrunæ;* Erps of barmar *i. e.* Hamðir ok Sǫrli Rdr. 3.

errinn, *adj., strenuus;* Hr. S. 18.

erumk = 1) er mér *est mihi;* erumk glatt hjarta Em. 1; Em. 4; Snt. 1. 6. 24. — 2) eru mér *sunt mihi; e. gr.* erumk vánir Em. 1.

erumka = er mér eigi *non est mihi* Snt. 17.

es, *particula relationis, a qua incipiunt secundariæ quælibet fere sententiæ.* — 1) *Pro relativo pronomine usurpatur, sive præcedit pronomen demonstrativum sive omissum est, e. gr.* hinn 's *is qui (sg.)* Yt. 17; sá es Hkm. 19; Kkm. 22; es *qui* Hkv. 9. 14; Em. 3;

Hlt. 9; Vkv. 14; G. 41; hverr es *quicunque* G. 66; þeim es *ei qui* Mhk. 24; þann es *eum qui (c. conj.)* Snt. 16; sá es *is quem* Yt. 5; þeir es *ii qui* Edr. 21; G. 12; hinir es Hkv. 24; es Hkv. 18; þeim es *iis qui* Jdr. 18; es *quos* Hkv. 19; es *quæ (f. sg.)* Hkv. 2 *(bis)*; þær es *quas* G. 64; es *quod* Snt. 6; Vkv. 10; Efdr. 2; es *quocum* Snt. 23; þau es *ea quæ* Edr. 25. — 2) *Ab* es *particula incipiunt enuntiationes declarativæ, quæ vicibus subjecti aut objecti funguntur; e. gr.* hitt . . . es Edr. 10. 28; G. 19; Yt. 53; es Hlg. 14; þat es Hfl. 19; því es Hkm. 12; Hr. A. 8; Hr. S. 7. — 3) *Vim localem, quæ dicitur, habet; e. gr.* es *(ubi)* hvílir jǫfurr G. 26. — 4) *Enuntiationum temporalium facit initium, e. gr.* Rdr. 10; Yt. 20. 25. 40; Hkv. 1. 9. 17. 21; Hkm. 18; Hlt. 6. 13; Snt. 13. 14. 20. 22; Vkl. 20; Bgl. 6. 13; Hr. A. 9; G. 48; Kkm. 1. 3. 13. — 5) *Causalem vim habet, e. gr.* Hkv. 18; Hkm. 10. — 6) *Post vocabula gradus comparativi* es *est = quam; v. c.* muni síðar es *(paulo posterius quam)* þvegit hǫfðu G. 23. — *Aphæresin e vocalis patitur, e. gr.* ból hátt 's víkingar áttu Vkv. 10; *persæpe particula per crasin illam, quam* bragarmál *vocant, cum formis pronominis l. adverbii demonstrativi in unum confunditur, velut* sás, þás, þars *q. v.* — *Pro* es *recentiores habent formam* er, *q. v.*

eskifat, *n., vas fraxineum;* eskifaz (*i. e.* eskifats) afspringr Sgdr. 5.

eta (át, etinn), *v.*; 1) *comedere;* ǫrn of etr undarn *aquila cibum comedit* O. S. 3; át okbjǫrn *taurum comedit* Hlg. 6; L. 18. — 2) *consumere; absumere, spoliare;* léta etask af (= léta eta af sér) *se spoliari bonis non passus est* Kdr. 8.

etja (atta), *v., incitare; c. dat.* etja jǫfrum saman Mhk. 22; ǫttu markar meinþjóf á sinn fǫður Yt. 6; þótt etti jǫfrum Rdr. 9.

etjulund, *f., ingenium calidum; fervor animi;* setja jǫfra etjulund Vkl. 1.

Eva, *f. pr., mater gentis humanæ;* L. 16. 18. 66; *voc.* L. 16; *acc.* Evam L. 13. 43. 66.

ey, *adv., semper, perpetuo;* ey óðr *semper ferox* Gldr. 2.

ey, *f., insula;* í eyju Hkm. 6; víða of eyjar Jdr. 19; Jdr. 35; Hrfm. 13.

Eydanir, *m. pl., Dani insulares;* ægir Eydana Hkm. 3; Edr. 24.

eyða (dd), *v., vastare; vacuefacere; delere, ad internecionem occidere;* eyða grund langviðrum Mhk. 24; eyddu eyjar Hrfm. 13; G. 56; *c. dat.* eyddi Skotum Ódr. 8; eyddi hringum Edr. 7; eyddi vǫrgum *proscriptos exstirpavit* Edr. 8; eyðendr geima vals *vastantes navem, bellatores* Hr. A. 9; at eyðǫndum Hlt. 13 *(ubi fortasse melius scribitur* Eydǫnum); í eyddri Eysýslu Vkv. 2; Ormr enn langi nam eyðask R. 23; eyðisk land ok láð Hkm. 21; eyðask = *longe abesse, e. gr.* hitt eyðisk, at *longe abest, ut* Edr. 14.

eyðing, *f., desolatio;* eyðing lasta L. 89.

eyðir, *m., vastator; oppressor;* eyðir svikfólks Edr. 5; eyðir úlfa gráðar *bellator* Hr. A. 5; fyr eyði dalreyðar ítrbóla *perditori*

auri, i. e. viro liberali Hrfm. 7; skip eyðis unnglóða *navigia vastatoris auri, i. e. viri navigia* Bdr. 12.
Eyjar, *f. pl., Orcades et Færoæ insulæ;* vann kristnat Ísland, Grœnaveldi ok Eyjar R. 11.
eykr, *m., jumentum; equus;* jǫtuns eykr *i. e. taurus* Yt. 27; eykir aurborðs *naves* Vkl. 17; eykja gørvi *ornamenta equorum i. e. frena* Yt. 19.
eyland, *n., terra insularis;* eylands jarlar Yt. 30.
eymd, *f. miseria;* með eymd ok ópi L. 72.
Eynefir, *m. pr., regulus quidam maritimus;* á Eynefis ǫndrum *in soleis ligneis Eynefiris, in navibus* Kkm. 11.
eyra, *n., auris;* lét hnefa skjalla við eyra Hdr. 4; eyru ór *aures nostræ* Bgl. 7; hann greip fyr eyrun sín Sk. 109.
Eyrasund *l.* Eyrarsund, *n. pr., Danicum fretum;* í Eyrasundi Kkm. 2; at Eyrarsundi Hr. S. 15.
eyrir, *m., octava pars libræ;* hagl hvert vá eyri Bdr. 9; *pl.* aurar = *divitiæ, e. gr.* gefa aura Jdr. 44; af aurum *præ divitiis* Jdr. 36.
eyrnalauss, *adj., auribus privatus;* at eyrnalausum (hundi) Hkv. 23.
eyrr, *f., acta arenosa; lingula arenosa;* út fyr eyri Kkm. 21.
Eysteinn, *m. pr.;* 1) *rex Upsaliensis;* Eysteinns líf Yt. 33. — 2) *rex Norvagensis, filius Halfdani;* Yt. 45. — 3) *rex quidam Ullarakrensis* Kkm. 7. — 4) *rex Norvegorum, filius Haraldi Gilli;* G. 8. 71.
eystri, *adj., orientalis;* salt et eystra *mare Balticum* Hr. A. 2.
Eysýsla, *f. pr., Osilia, insula maris Baltici;* í eyddri Eysýslu Vkv. 2.
eyverskr, *adj., insulanus;* lét eyverskan her deyja Odr. 9.
eyvit, *f., nihil;* eyvit týr *nihil prodest* Mhk. 12; Mhk. 29.

É.

él, *n., turbo; procella;* œða él *turbinem movere* Jdr. 32; élin þykkja mǫrgum ljót *vertices venti omnibus asperi videntur* Mhk. 19. *Sæpissime vox* él *in appellationibus pugnæ usurpatur, e. gr.* él sverðs *procella gladii, i. e. pugna* Isl. 12; él eggja *procella telorum, i. e. pugna* Bdr. 4; él stála *pugna* Jdr. 27; Efdr. 22; Ála él *turbo piratæ, pugna* Vkl. 3; í odda éli *in pugna* Kkm. 22; í Yggjar éli Jdr. 29; í éli Yggjar báls Isl. 13; Þróttar éla *(procellarum Odinis, i. e. præliorum)* blikruðr R. 2; Svǫlnis éla *(præliorum)* sól R. 16; él Gǫndlar þeys *impetus pugnæ, atque ita* éla skyndir Gǫndlar þeys *bellator* R. 11.
élbjóðr, *m., qui procellam offert;* él hrotta *procella gladii, pugna; itaque* élbjódr hrotta *qui pugnam offert, bellator* Isl. 22.
él-Freyr, *m., deus (Freyer) procellæ;* él-Freyr Ullar kjóla *deus procellæ clipeorum, deus pugnæ, bellator* R. 6.
élkaldr, *adj., procellæ instar frigidus;* élkaldr Vǫðlu straumr Yt. 46.

élker, *n., vas procellarum, i. e. aër*; í élkers botni Edr. 3.
élmarr, *m., equus procellæ, i. e. navis*; élmars typpi Hr. A. 10.
élsvellandi, *part. compos., qui procellam tumefacit*; élsvellandi Yggjar *procellam Odinis tumefaciens, bellator* Jdr. 43.
ér, *pron. pers. 2 pl., vos; nom.* ér Hkv. 20; *acc. et dat.* ydr Bj. 2; L. 2; Sk. 47.

F.

fadir, *m., pater*; fadir hinn sæti! L. 79; Hlg. 6. 8. 12; Snt. 12; lǫgseims fadir *Lokius* Þdr. 1; fadir Magna *Thor* Þdr. 20; Bgl. 3; L. 81; Sk. 121; *acc. sg.* fǫdur Yt. 6; Bgl. 7; G. 27; Kkm. 27; Isl. 3; fedr Hlg. 4; L. 9; *dat. sg.* fedr Rdr. 8; Bgl. 2; L. 57; fedrnum L. 87; *gen. sg.* fǫdur Vkl. 3; R. 5; Kkm. 25; Isl. 4. 5; *dat. pl.* fedrum Bgl. 17; *gen. pl.* fedra Jdr. 10.
fadma (ad), *v., amplecti*; fadma fedgin þessi L. 9.
fadmbyggvir, *m., qui in sinu alicujus habitat; maritus*; einum eineygja Friggjar fadmbyggvi *i. e. Odini* Hkv. 12.
fadmr, *m., sinus, amplexus*; breiddi fadminn *amplexum dedit* L. 55; L. 57. 68.
fagna (ad), *v.*; 1) *lætari, gaudere; c. dat.* fagna átu G. 29; Isl. 4; Kkm. 19; Hr. S. 20; jafnan fagnar kvikr madr kú Mhk. 4; þegnar fagna frid Bgl. 2; vargr fagnadi tafni Kkm. 9; fǫgnudum dád slíkri Hkv. 12; því vas úlfr feginn Hfl. 13; *absol.* eigi mun ormr fagna L. 60. — 2) *bene excipere; cum dat., e. gr.* ér fagnid verum Hkv. 20; god fagni bragningi R. 33; Bgl. 17. — 3) *convivium apparare*; fens fúr-Rǫgnir fagnar Sgdr. 6.
fagnadarlaug, *m., lavatio gaudio excitata*; fagnadarlaug af augum *i. e. lacrimæ gaudio prolectatæ* L. 32.
fagnadr, *m., gaudium*; finna fagnad *gaudia reportare* L. 74.
fagnafundr, *m., lætus congressus*; Hlt. 13.
fagr (*f.* fǫgr, *n.* fagrt), *adj., pulcher, splendidus, venustus*; kvad standa stiga fagran G. 15; G. 9; L. 10. 82; Sk. 200; á fǫgrum botni Rdr. 7; Vkv. 10; gœddir fǫgrum mækum Hkv. 16; fǫgr seima Gudr Jdr. 6; fiskastykkit fagrt ok hvítt Sk. 40; í fǫgru *in re pulchra* Mhk. 17; Hdr. 2.
fagrbúinn, *part. compos., pulchre vestitus*; gengum fagrbúnir Bj. 5.
fagrbyrdr, *f., onus splendidum*; gœda ehn fagrbyrdi Bj. 3.
fagrrendadr, *part. compos.* (* renda = *striare*), *pulchre striatus*; á feldum vel fagrrendudum Hkv. 19.
falda (felt, faldinn), *v., caput apice redimire*; hjálmi faldinn *galeatus* Vkv. 17; Edr. 18; ferd faldin œgishjálmi Hr. S. 8.
faldrudr, *m., arbor apice induta*; faldr Hamdis *apex Hamderi, i. e. galea, unde* Hamdis faldrudr = *arbor galeæ, i. e. pugnator, vir* Jdr. 14.

fall, *n.*, 1) *lapsus; ruina;* breka fall *æstuatio fluctuum* Hátt. 77; við falli djúprastar Þdr. 10; falls er ván at fornu tré Mhk. 23. — 2) *casus; cædes, e. gr.* rak hann niðr rammligt fall *magno impetu eum projiciebat* Sk. 176; flotna fall Rdr. 7; Snt. 10; af falli Tryggva sunar Efdr. 21. 25.

falla (fell *l.* féll, fallinn), *v.;* 1) *cadere; labi; proprio sensu usurpatur de animantibus, e. gr.* falla af drasils bógum Yt. 31; falla á kné sín bæði *in utrumque genu procidere* L. 51 *cet.;* fell at hǫfði Rdr. 4; fell und ara greipar Yt. 29; hann féll ǫfugr á bak Sk. 134; *eodem modo de rebus inanimis, v. c.* sér mar falla of herðir Þdr. 7; hallir náðu at falla *ædes collapsæ sunt* Edr. 22; hrǫnn fellr of sker Mhk. 27; skinn fellr at enni *cutis corrugatur in fronte* L. 58; falli fagnaðarlaug af augum L. 32; sveiti fell á valkǫst Edr. 19; Kkm. 3; Jdr. 28; L. 54; Hkm. 7; fell byrr í váðir *ventus vela implevit* Jdr. 33; hrannir fellu *fluctus ruebant* R. 14; Hr. S. 11; lungun féllu um nára Sk. 144; sárin féllu á (ɔ: búkinn) *vulnera inciderunt in alvum, i. e. erant in alvo* Sk. 201; tennur fallnar úr haus Sk. 194. — 2) *occidere (in prælio);* falla Hlg. 18; Ódr. 4; Bgl. 1; falla fyr mæki Kkm. 17; Sk. 146. 151. 153. 158. 179; fell Yt. 18; Vkl. 12; Vkv. 9; Bgl. 4; R. 18; G. 44; Kkm. 9. 14. 19; Bdr. 9; Isl. 3. 9; féll Sk. 144. 150. 173; fellu Hlt. 10; Vkl. 5; Efdr. 5; Vkv. 11; R. 5; Bdr. 6; Hr. S. 8; Hrfm. 10. 11; felli Hkv. 9; Hfl. 8; G. 13; Kkm. 5. 6. 7. 10. 11. 20; at mǫg fallinn Hdr. 6. — 3) *Sensu translato usurpatur, e. gr.* þás mál falla *tempore incidente opportuno* Hátt. 75; féll þat ekki úr minni Sk. 91; féll beint í kǫr *prorsus ex sententia processit* Sk. 104.

falljǫtunn, *m., gigas prostratus;* falljǫtuns rekkar bekk-karms Þdr. 18.

falr, *adj., venalis;* haukstrandar mǫl es hilmi fǫl *rex aurum venumdat, largitur* Hfl. 17; fljóðin læt ek fǫl *feminas habeo venales* Sk. 111.

fang, *n., certamen, luctatio;* dólga fang *pugna, atque ita* dólga fangs menn *milites* Efdr. 2.

fanga (að), *v., capere; decipere;* lukkan hefr þik fangat Sk. 49; Sk. 61.

fangsæll, *adj., in præda facienda prosper;* fylkir fangsæll Vkl. 16; Hlg. 8.

far, *n.;* 1) *iter;* tíva of far *iter deorum* Hlg. 1. — 2) *ratio agendi;* svás mitt of far Hfl. 1; Eiríks of far Hfl. 14; annars rœðr margr of far Mhk. 15. — 3) *navis* = farkostr; far Ullar *navis Ulleri, i. e. clipeus;* af gulli Ullar fars Hr. S. 14.

fara (fór, farinn), *v.;* 1) *ire; venire; ferri; proficisci, cet.; de personis, e. gr.* fara með Óðni Hkm. 1; fara dauða orði *i. e. decedere, mori* Yt. 14; fara í brynju *loricam sibi induere* Hkm. 2; Hkm. 20; ferk *venio* Bgl. 9; hvatt ferr *cito cursu fertur* Hátt. 78; ferr til hallar Hkm. 14; Ǫnundr ferr á hendr Dǫnum Kdr. 3; að ei fari vit hrǫpum *ne præcipites eamus* L. 16; farðu *propera!* Sk. 107; fǫrum í vápn Bgl. 9; fórk of ver Hfl. 1; Bgl. 17; fórt of óþjóð

eldi *cum incendiis terram improborum peragrabas, i. e. barbaros incendiis vastabas* Hr. A. 12; fórtu ór landi þínu Sk. 100; fór til orrostu Hkm. 3; Yt. 45; Hkm. 21; Vkl. 19; Þdr. 9; Edr. 12. 28; Jdr. 42; fór heim *domum reversus est* Sk. 165; Sk. 57. 173; fór at sofna *dormitum ivit* Sk. 45; fóru at slátra Sk. 21; fóru saman *congressi sunt* Vkl. 14; váru farnir *in via erant* Hlg. 4; *cum accus. viæ, v. c.* fara lýrgǫtu *per mare proficisci* Kdr. 2; *eodem modo de iis, quæ anima carent, v. c.* jǫrđ ferr und menþverri *terra in potestatem viri venit* Hkdr. 6; ferr (ɔ: kyttr) *fama divulgatur* Bgl. 12; fremdin þín ferr um heiminn víđa Sk. 48; tákn ferr hvert á annat *miracula se invicem excipiunt* G. 46; orđin fara *voces sparguntur* Mhk. 16; birkisótt fór um búkarls búđir Hr. S. 10; orđ fóru á svik *verba fraudem spectabant* Bgl. 7; var sem elding fœri Hr. S. 15; sem at honum fæeri vóđinn Sk. 109. — 2) *esse, fore, fieri; versari; se gerere, etc., e. gr.* sem ferk máli *ut carmine persequor* Vkv. 7; hvék fer verka G. 8; ferr *(impers.)* af huldu *ex occulto res agitur* L. 39; þanninn ferr *(impers.)* þeim unga manni *ita se gerit hic juvenis* L. 41; hlutgjarn ferr međ annars sǫk *importunus alienis rebus implicatur* Mhk. 16; fara međ hvíta glófa *digitalibus albis indutæ sunt* Sk. 87; þótt alt fari byrst *etsi omnes horrendo modo se gerebant* Mhk. 10; fórk andvígr *adversarius fierem* Snt. 8; fórk aldrigi at gǫldrum *numquam incantamenta exercui* Jdr. 2; hvé hon fór víđ mik *quibus moribus in me usa sit* Mhk. 3; fór *(impers.)* svá fram *ita evenit* Hfl. 20; svá fór þat *ita evenit* L. 16; hugđi at boga veđr fœri til fárhuga *putabat prælium periculosum fore* Rdr. 8; varđat sás fœri fram slíku jarls ríki *non exstitit, qui tanta prætoria potestate prodiret, i. e. tantum potestate valeret* Vkl. 6; ekki hefk međ flimtun farit *ludibriis non usus sum* Mhk. 2; sás hafđi farit afskýfđr orđa hlýđu *cui lingua excisa erat* G. 26. — 3) fara *transitivum* = fyrirfara; *perdere, delere, exstirpare; c. dat. obj., e. gr.* fór glaums niđjum Þdr. 18; fara fjǫrvi sínu Yt. 40.

farald, *n., late vagans morbus;* ekki varđat forđum farald *ægritudo (amantium) olim non fiebat vulgaris, raro accidebat* Mhk. 11 *cet.*

farđir, *f. pl.* = ferđir; *eventa, res gestæ;* þær of farđir Hlg. 20.

farlengđ, *f., longinquitas itineris;* þú skalt farlengđ þína inna Sk. 93.

farligr (*pro* fagrligr), *adj.; pulcher;* farligt eiki Hr. A. 7; fákhlađendr farligs húfs Efdr. 9; *(cfr tamen Gislason, Om Helrim 57).*

farlyst, *f., cupido proficiscendi;* farlystir kómu fylki Kdr. 9.

farma-Týr, *m., deus (Tyr) onerum, i. e. Oden;* svanir farma-Týs *i. e. corvi* Hlt. 11.

farmr, *m., onus;* farmr Sigynjar arma *onus brachiorum Sigynæ i. e. Lokius* Hlg. 7; farmr arma hapts meinsvarans *i. e.* Gjálp, *femina gigas* Þdr. 3; í gálga farms *(i. e. Odinis)* hverlegi *in carmine* Hlt. 1.

farmǫgnuđr, *m., itinera suscipiens; de Odine* Hlt. 2.

farri, *m., taurus,* Yt. 27, *ut plerique vertunt. Potius tamen accipiendum est* farri = *erro;* farri jǫtuns eykr *taurus erro; cfr annot. ad h. l.*

fasta, *adv., firmiter;* stóðu fasta *firmo gradu steterunt* Þdr. 12.

fasta (að), *v., cibo abstinere;* léta ǫrn né ylgi fasta Kkm. 16.

fasta, *f., jejunium, inedia;* brá fǫstu gífrs hesta Jdr. 35; fǫlr af fǫstum L. 42.

fasthaldr, *m., vinculum, compes;* fasthaldr varð á Fenri lagðr Mhk. 21.

Fasti, *m. pr., dux quidam militum; gen.* Fasta Yt. 30.

fasti, *m., firmitas, robur;* fœrðr í fasta *in firmitudinem illatus, i. e. robore indutus (cfr* fœrask í asmegin) Þdr. 13.

fasti, *m., ignis;* fasti unnar *i. e. aurum* Hr. S. 14; týnir fasta vala strætis *qui dispergit ignem manûs, i. e. auri prodigus* G. 25.

fastligr, *adj., validus;* fastligr-garmr fýris *ventus vehemens* Hr. A. 10.

fastna (að), *v., despondere;* fastna Hildi *sibi Hildam despondere* Sk. 123.

fastorðr, *adj., verax;* fastorðr skyli þengill vesa Bgl. 10.

fastr, *adj.,* 1) *firmus, durus;* rak sinn fastan flein Sk. 162; í fǫstum þokk *duro animo* Snt. 18; óðu fast *firmo gradu processerunt* Þdr. 8; *neutr.* fast *pro adverbio = vehementer, e. gr.* sálin berist um fast L. 75; tók at svíða fast Sk. 175. — 2) *fixus;* varð fastr *adhæsit* Hlg. 7; halda fast á lǫgum *leges tueri* Bgl. 4; sverð stóð fast í tǫnnum *ensis dentibus obhæsit* Sk. 155.

fat, *n., vestis;* Hildar fat *i. e. clipeus;* á hlýri Hildar fats Hlg. 1; fǫt Sǫrla *vestes Sorlii, i. e. loricæ* Hkdr. 8.

fá (fekk *l.* fékk, fengum *l.* fingum, fenginn), *v.;* 1) *capere, accipere; obtinere; usurpatur de personis aliisque animantibus, e. gr.* fá eitthvat Sk. 140; létt fæk holl laun óðar G. 70; ylgr fær sylg O. S. 3; Edr. 29; [at] fyrðasveitin fái vist L. 15; fekktu ǫll þeira flaust Hr. A. 14; nafn fekk hann Bgl. 1; R. 12; G. 24. 26. 28. 38; Isl. 11. 12; þú fékkt (ɔ: neyð) Sk. 100; fékk L. 12. 64; Sk. 125. 136. 139. 178; sá fǫrnuðr, es fenguð Hr. A. 13; þeir fingu hringa Rdr. 10; meðr fengu mikit veðr O. S. 4; áðr enn jǫrð féngi alla prýði L. 10; viðr afspringit, þat er [þau] féngi L. 13; hefr fengit Sk. 191. 192; hafði fengit L. 7. 15; fenginn *captus, captivus* Vkv. 13. — 2) *uxorem ducere, in matrimonium ducere aliquam, e. gr.* vér fengum Þóru Kkm. 1; Heðinn vill gjarna Hildi fá Sk. 88. — 3) *dare; conciliare, comparare; e. gr.* hjǫrr fær hjarl Sigurði Sgdr. 2; at jarðlig tunga fái þér stef til handa L. 26; fá honum *da ei!* Sk. 107; fekk mart sorgar Pǫrtum Vkv. 8; Isl. 10; Hrfm. 14; fengum gera gisting Kkm. 3; Kkm. 8. 24; fenguð yrkisefni Hr. A. 15; ótti fengins golls *terror auri comparati* Hr. A. 7; Míms vinr hefr fengnar *(datas habet i. e. dedit)* mér bǫlva bœtr Snt. 22; lét hræ fingin hrafni *cadavera corvo tradita esse sivit (= tradidit)* Isl. 7; *etiam cum dat. pers. et genit. rei, v. c.* þat fær þjóðar snytri tírar

Vkl. 5; tunga fekk mér golls Bgl. 17; G. 41; Kkm. 26; **fengum** vér fótgúlum fugli mikils verđar Kkm. 2; *pass.* fásk, *e. gr.* oddamađr fæsk *(i. e. creatur, eligitur)* enn þriđi Mhk. 10; hagnađr fekksk ór styr *lucrum e pugna perceptum est* G. 32; tafn fekksk vǫrgum Kkm. 10; *reflex.* fást í = *se dare alicui rei, negotio aliquo implicari, e. gr.* ef fæst þar í *si huic rei assentitur* Sk. 121; fást í móti þér *te adoriri, te aggredi* Sk. 137. — 4) *Periphrastice usurpatur, e. gr.* ek fæ drópu stœrđa hróđri *carmen laudibus auctum (i. e. impletum) habeo; carmen laudativum elaboravi* R. 35.

fá (fáđa), *v., pingere; part. præt.* fáđr (*n.* fát *l.* fátt) *pictus, obductus, illitus;* þaz á Leifa landa laufi fátt *ea in clipeo depicta sunt* Rdr. 4; þat 's of fát Hlg. 13; þák bifkleif bifum fáđa Hlg. 13. 20; grundar vals gulli fáđar *manus auro (annulis) ornatæ* Kkm. 7.

Fáfnir, *m. pr., filius Reidmaris in serpentem conversus;* Fáfnis miđgarđr *terra Fafneri (cui incubuit), i. e. aurum* Bj. 3.

fákhlađandi, *part. compos., equum onerans;* húfs fákr *equus marginis navigii, i. e. navis, atque ita* húfs fákhlađendr *navem onerantes, i. e. viri* Efdr. 9.

fákr, *m., equus; canterius;* fákr gríđar *equus gigantis feminæ, i. e. lupus;* lét gríđar fák fagna blóđi Isl. 4.

fála, *f., gigas femina; lamia;* fálu hestr *equus lamiæ, i. e. lupus* Kkm. 8; međ fjǫrnis fálu *cum lamia (= noxia bestia, noxa) galeæ, i. e. cum securi* Jdr. 42.

fálma (ađ), *v., prætemptantem ire; trepidare;* kváđu fjandmenn yđra fálma Hr. A. 4.

fár (fá, fátt), *adj., paucus; sæpissime* fár *est = nullus, nemo (per litotem quandam); e. gr.* fár beiđ ór stađ sára *nemo loco manens vulnera exspectavit* Vkv. 2; fár hringdrífr Kdr. 10; fár konungr O. S. 6 *(vid. I 141);* Kkm. 19. 24; mjǫk fár *admodum pauci* Mhk. 12; fátt ór fjǫlđa af jartegnum G. 67; fátt er þat, er siđuna váttar L. 76; fátt *(nihil)* er kyrru betra Sk. 94; ráđa fá (= fáu) *parvas facultates habere* Mhk. 13; mjǫk fás gá *admodum pauca (nihil fere) curare* Mhk. 20; Væringjar harđa fáir G. 53; trúik fá *(paucos = neminem)* munu hitta hans feđrætt L. 41; fám vikum síđar G. 37; ek veit færi (*acc. pl. compar.;* ɔ: fremja) þær (íþróttir) R. 25; fæstr gramr *nullus omnino rex* G. 14; fæstir sjá viđ prettum L. 43; fæst foldar rán Kdr. 8; fæst, *adv., minime* Sk. 75.

fár, *n., noxa, pernicies;* bjóđa ǫđrum fár *aliis afferre perniciem* Mhk. 6; fár randa *noxa clipeorum, i. e. gladius* Bdr. 6.

Fárbauti, *m. pr., pater Lokii;* Fárbauta mǫgr *Lokius* Hlg. 5; Hdr. 2.

fárbjóđr, *m., qui cladem affert;* fárbjóđr Skota *Scotos prosternens* Hfl. 10.

fárhugi, *m., periculum;* fara til fárhuga *cum periculo esse, periculosum esse* Rdr. 8.

fárskerðandi, *part. compos., perniciem avertens;* fárskerðandi fyrða *averruncus malorum humanorum* G. 63.
fátalaðr, *part. compos., pauca loquens* L. 52.
fátíðr, *adj., ingratus, invisus;* nam fátíða frœði *molestam accepit notitiam* Þdr. 15.
fátœkr, *adj., pauper;* fatækt (*i. e.* fátœkt) fólkit Sk. 43. 191. 192.
fávíss, *adj., stultus;* L. 9.
feðgin, *n. pl.* — 1) *pater et filia l. filiæ;* feðgin þessi (= faðir *et* ofbeldit, *quod ab eo procreatum est; vox* feðgin *h. l. usurpatur, quia vocabula* faðir *et* ofbeldit *diversi sunt generis*) L. 9. — 2) *pater et mater, parentes;* fyrstu feðgin vár *parentes universi generis humani* L. 18.
Feðja, *f. pr.* (= Fenja), *ancilla Frodii;* Feðju steði *incus Fenjæ, lapis (molaris), saxum;* Þdr. 6.
feðrpersóna, *f., prima persona Sanctæ Trinitatis;* L. 24.
feðrætt, *f., paternum genus; accus.* feðrætt L. 41.
feginn, *adj., lætus;* fegnir lífi *salute gaudentes* Hr. S. 17.
feigð, *f., mors brevi instans;* til gumna feigðar Efdr. 8; feigðar orð *præsens fatum* Yt. 1.
feigr, *adj., cui mors præsens imminet; e. gr.* sjaldan hittisk feigs vǫk frørin Mhk. 25; feigir fleinþollar Hrfm. 11; oddr beit Skota feiga R. 6; feigra firða fjǫrrǫnn Efdr. 17; *comp.* feigri Kkm. 22.
feikr, *adj., immanis, immensus;* feikt ofbeldit L. 9.
feitr, *adj., pinguis;* átti hirzlu innan feita Sk. 13.
fela (fal, fólginn), *v., condere; celare;* fálu *(sepeliverunt)* buðlung Yt. 48; veitk enda fólginn *finem scio occultum* Yt. 33; fólgin orð Bgl. 7; auðnan felst hér undir Sk. 89.
feldr, *m., pallium, toga;* stinga nǫsum niðr í feldi Bgl. 13; á feldum rauðum Hkv. 19.
fella (ld), *v.*, 1) *sternere; dejicere;* gilðar feldu mar Hdr. 8; bað ránsíks stœriaska fella remmilauka á Orm enn langa *jussit viros in Serpentem longum tigna valida demittere* R. 22; ofbeldit hefr várn anda feldan L. 77. — 2) *occidere, trucidare;* Vagn feldi virða Bdr. 12; Jdr. 28; Mhk. 7; Isl. 26; Sk. 142; skatnar feldu gram G. 17; lét fimm of felda Isl. 23.
fellidómr, *m., condemnatio;* at flaums fellidómi *ex condemnatione præcipiti l. temeraria* Bgl. 14.
fellihryn, *f., ruina proturbans;* fellihryn fjalla *i. e. torrens stridulus* Þdr. 6.
felli-Njǫrðr, *m., deus (Njardius) profligans;* flótta felli-Njǫrðr *fugientes prosternens* Vkl. 21.
fellir, *m., prostrator;* fellir fjall-Gauts *i. e. Thor* Hdr. 4; fellir goða fjǫrnets flugstalla *i. e. Thor* Þdr. 1 (*acc.* felli); fellir lífdvalar *i. e. mors* Hrfm. 14 (*acc.* felli).

fen, *n., palus; mare; liquor;* hrosta fen *cerevisia; mulsum poëticum (cfr SE,AM I 216 sqq.), poësis;* hrosta fens vǫrðr *i. e. Oden* Snt. 18; fens fúrr *ignis maris, i. e. aurum (SnE,AM I 336);* fens fúr-Rǫgnir *vir liberalis* Sgdr. 6.
Feney, *f. pr., Venetia;* Feneyjar friðland Edr. 10.
fengeyðandi, *part. compos., prædam consumens;* fengeyðandi fljóða *res muliebres i. e. ornamenta erogans; femina liberalis* Rdr. 11.
fengr, *m., præda; res pretiosa;* eigi at eins í fǫgru 's fengr Mhk. 17; namk Yggjar feng *prædam Odinis, i. e. poësin (carmen) didici* Jdr. 2.
fengsæll, *adj., magnas prædas faciens;* Bgl. 10.
Fenja, *f. pr., ancilla Frodii regis, quæ aurum ei moluit;* Fenju forverk *i. e. aurum* Bj. 3.
Fenrir, *m. pr., Fenrer lupus, filius Lokii;* fasthaldr varð á Fenri lagðr Mhk. 21; Fenris kván *i. e. femina gigas* Þdr. 13; **fenrir** *nomen appellativum est* = *lupus; e. gr.* í fóðri fenris *in pabulo lupi, i. e. in sanguine* Isl. 7.
Fenrisúlfr, *m. pr., Fenrer lupus;* Hkm. 20.
fentǫnn, *f., dens maris, i. e. lapis, mons;* fentanna Sýr Sgdr. 1.
fenviðr, *m., arbor maris;* fenviðr elgs = viðr fens elgs *arbor alcis maris, i. e. arbor navis (navem possidens, gubernans) i. e. vir;* Helgi vann elgs fenviðu svipta aldri Isl. 6.
ferð, *f.* — 1) *iter;* ferð áþokkuð eldingum Hrfm. 4; Hr. S. 18; í ferðum mín Sk. 94; Sk. 18; búinn til ferða Sk. 28. — 2) *agmen, milites; homines; e. gr.* vísa ferð Yt. 15; Hr. S. 8; Hrfm. 10; hykk ferð friðar mistu Bdr. 11; gekk í gagnum ferð *per aciem (hostium) pervasit* Bgl. 3; ferð himneska *(angelos)* G. 42; snjallri ferð G. 15; duga ferð L. 21; at ferðar prýði *in laudem virorum* Jdr. 1; brúðfǫr Svía ferðar Hr. S. 2; Gldr. 3. 7; Jóta ferðir R. 19; Hr. S. 4. 15; gefr hjálp aumum ferðum G. 38; úlfa ferða tungu rjódr Hr. A. 3. — 3) *conditio, status* (= atferð); *e. gr.* greppa ferðir Hkv. 18; kænn til húsgangs ferða Sk. 42.
fergir, *m., consumptor;* Vinda fergir *oppressor Vendorum* Edr. 8.
ferill, *m., via, semita;* hafa feril metinn fetum Kdr. 10.
ferja (farði), *v., transportare, vehere;* farði of sæ *per mare deduxit* Vkl. 8.
ferligr, *adj., immanis, monstruosus;* ferlig undrin Sk 45. 152.
ferri, *adv.* (= fjarri), *procul; c. dat.* mjǫk ferri máli sǫnnu *admodum procul a veritate* Efdr. 22; Efdr. 26.
festa (st), *v.* — 1) *figere; firmare;* festist mér í brjósti *meo pectori infigitur* L. 78. — 2) *promittere, spondere;* festu gjǫld *spoponderunt se tributa collaturos esse* Edr. 23.
festr, *f., retinaculum; rudens;* leysti flaust ór festum Hrfm. 15; hestr festa *i. e. navis* Hátt. 71.
fet, *n., passus;* fetum metinn Kdr. 10.

feta (fat; *part. præt. deest*), *v.* — 1) *viam invenire; exitum invenire;* sem seggr feti hvergi ór vǫlundarhúsi L. 92; feta þar ekki fræðin úr *carmina his rebus non se expediunt* Sk. 2. — 2) *in conj. periphrast., e. gr.* ek fat þylja = ek þulda Hfl. 3; ek fat yrkja = ek orta Hfl. 19.

fetill, *m., balteus;* fyr fetils svelli Hfl. 8.

Fetlafjǫrðr, *m. pr., sinus quidam in Gallia situs* (?); í Fetlafirði Vkv. 12.

fetrunninn, *part. compos., passibus transmeatus;* vann fetrunnar hlaupár *amnes rapidos pedibus transiit* Þdr. 5.

fé, *n., pecus; pecunia; opes;* deyr fé Hkm. 21; mǫrgum þykkir fullgott fé *multis opes videntur summum bonum* Mhk. 13; fé *(dat.)* gœddir Hkv. 16.

fégjǫfull, *adj., liberalis, munificus;* Hkv. 15.

fémildr, *adj., liberalis, munificus;* fémildr konungr Vkl. 12. 18; R. 9; fylgðak þínum fémildum feðr Bgl. 2.

fésærandi, *part. compos., opes sauciens, i. e. vir liberalis;* at fœra fésæranda *(dat.)* Sgdr. 5.

fiðri, *n., plumatile; vestimentum plumeum;* blóðugt fiðri Hr. A. 14; hárit líkast fiðri Sk. 196.

fiðrirjóðr, *m., plumas rubefaciens;* Yggjar máş fiðrirjóðr *qui plumas corvi rubefacit, i. e. bellator* Hr. A. 4.

fimm, *num. card., quinque;* Em. 8; R. 21; Edr. 11. 25; G. 25; fimm tegum sinna *quinquagies* Kkm. 28; Jdr. 6. 22; Isl. 23; L. 33; Sk. 191.

fimtán *l.* **fimmtán**, *num. card., quindecim;* R. 16; Sk. 179.

fimti, *num. ord.; quintus;* hin fimta (ɔ: tǫnn) Sk. 194; víg et fimta Vkv. 5; R. 31; hálft fimta hundrað G. 55.

fingr, *m., digitus;* skjóta ǫrum af fingrum sér Bdr. 10.

finna (fann, fundinn), *v.* — 1) *reperire; invenire; e. gr.* fannk aldri vildra val G. 10; vargar fundu hræ G. 56; þeir fundu tǫnn Sk. 199; *sæpissime de personis = incidere in aliquem, e. gr.* (Kristi kenning) finnr (lærisveina) L. 46; hann finnur Skíða Sk. 47; fann enga menn Sk. 12; fundu Jesúm, fundinn hrǫktu L. 49; L. 58; fundu þeir mann Sk. 56; Hlg. 11; né megu finna hæfra konung G. 51; Efdr. 11; Sk. 93; *reflex. l. pass.* finnask = *inveniri, esse, exsistere; e. gr.* móðernit finnst hér L. 41; G. 51; L. 70. 72; orð finnask mér *verba mihi suppeditant* G. 41; svát dœmi finnisk Hr. S. 16; hjǫrr vas fundinn *(repertus est)* G. 44; vas mestr landherr saman fundinn *maximæ copiæ terrestres congregatæ sunt* Jdr. 18; fundit mun þaz reynt er lengr *inventum erit, quod diutius experiendo investigatum erit* Mhk. 17. — 2) *excogitare, invenire; v. c.* hróðr (ek) of fann Hfl. 2; fannt fyrstan prett *primi doli auctor eras* L. 66; slíkr háttr verðr sjaldstundum fundinn R. 35. — 3) *intelligere, perspicere; v. c.* finn ek, at alt mannvit mæðist L. 38; L. 42; fann léttliga léttleikann L. 17. — 4) *capere, percipere;*

finna fagnađ L. 74; biđ, at hverr finni miskunn L. 88; at undirstađan sé fundin L. 97. — *Reflex.* finnsk *(impers.)* ehm at ehu = *aliquid percipitur ab aliquo ex aliqua re, i. e. aliquis aliqua re commovetur; v. c.* ætt *(dat.)* manna fannsk at því *ea re commoti sunt viri* Kdr. 8.

Finna, *f., mulier Finnica, nomine* Snjófríđ, *amata Haraldi pulchre comati;* Finnan gat œrđan Harald Mhk. 11 *cet.*

Finnbygđir, *f. pl., Finnorum territoria;* ór Finnbygđum Hrfm. 1.

Finnir, *m. pl., Finni;* ór Finna bygđum Hr. S. 13.

Finnlendingar, *m. pl., incolæ Finnlandiæ;* at fundi Finnlendinga Vkv. 3.

Finnr, *m. pr., nanus, genius quidam;* fjalla Finnr *genius montium, i. e. gigas;* á fjalla Finns ilja brú Hlg. 13.

firar, *m. pl., viri, homines;* firar unnu hánum Bgl. 4; Hfl. 7; G. 49; Jdr. 17; lagđisk líf firum Efdr. 8; Þdr. 10; lýtk fira jǫfri G. 12; Kkm. 14.

firđar, *m. pl., viri, homines;* firđa kyn Edr. 7; Hfl. 6; Efdr 17.

firmamentum, *n., cælum quod imminet orbi;* firmamentum *(acc.)* innan pentat *per firmamentum intus variatum* L. 27.

firn, *n. pl., nefaria; gen.* firna *vice adverbii fungitur ad vim vocis cujusdam amplificandam, e. gr.* viđ firna slœgjan mǫg *adversus filium (Farbautii) admodum astutum* Hdr. 2; firna mǫrg blóthús R. 9; *eodem modo dat.* firnum *valde, mirifice* R. 20.

firra (rđ), *v., removere; c. dat.* liđsvaldr firđi sik syndum G. 62; firrast kulda, dauđa L. 35. 79; *c. acc.* firrist hlátr *risum aversatur* L. 42; firđisk vætr viđ bekkdóm Heđins rekka *e pugna se non subduxit* Efdr. 12; firđr lýđum ok láđi Efdr. 20; vammi firđ íþrótt Snt. 23.

fiskastykki, *n., frustum piscis;* fiskastykkit fagrt ok hvítt Sk 40.

fiskr, *m., piscis; nom. pl.* fiskar L. 93; *acc. pl.* fiska L. 10.

fit, *f., planta pedis;* hné firđa fit *viri supplantati sunt* Hfl. 6.

Fitjar, *f. pl. pr., prædium regium in Storda, insula Norvegiæ;* á Fitjum Bgl. 4; Isl. 11.

fíkr, *adj., avidus, vehemens; dat. pl.* fíkjum *pro adv. = vehementer; e. gr.* hregg fíkjum grimt Bdr. 10; Edr. 8; Jdr. 12. 26. 41; Mhk. 21.

fíkula, *adv. vehementer;* bygđir fíkula brendar R. 6.

fíll, *m., elephas;* hann gat sótt fílinn Mhk. 7.

fínn, *adj., subtilis; elegans;* viđ drenginn fína Sk. 22; þú leiđir mér mey svó fína Sk. 114; ýtum stýrđi fínum Sk. 18.

Fjalir, *m. pl., provincia Norvegiæ;* á Fjǫlum Hlt. 9.

fjall, *n., mons altus; rupes;* hátt fjall R. 27; jǫrđ ok fjǫll *per terram et montes* L. 70; svana fjǫll *montes cygnorum, i. e. maria* Hátt. 76; hauks fjǫll *montes accipitris, i. e. manus (in manu enim venatoris falco l. accipiter venaticus sedere solebat)* Bdr. 7; á fjǫllum humra *in montibus cammarorum, i. e. in undis* Bdr. 2; Yt. 54; fellihryn fjalla *torrens de montibus decurrens* Þdr. 6; Hildr fjalla *dea montium, gigas femina* Hdr. 8; Hlg. 13; Rdr. 13.

fjall-Gautr, *m., deus (Oden) montium, i. e. gigas;* fellir fjall-Gauts Hdr. 4.
fjall-Gestill, *m.* (Gestill, *regulus maritimus*), *regulus montium, i. e. gigas;* fjall-Gestils orð *verba gigantis, i. e. aurum (cfr SnE,AM I 214)* Isl. 4.
fjallgylðir, *m., lupus montium; gigas Thjassius* Hlg. 4.
fjandi, *m.* — 1) *hostis;* þínir fjandr flugu Hkm. 12; Hrfm. 10; gerðak vísa fjandr af vélǫndum Snt. 23; *acc. pl.* fíandr Vkl. 5; und fjǫndum G. 53. — 2) *diabolus; orcus;* hinn forni fjandi L. 65; L. 39. 47; fjandinn L. 16. 18. 60. 62; kvelr í eld feðr sinn fjandann L. 9; L. 44; niðr í fjandann miðjan *in medium orcum (sedem inferorum)* L. 72; hins neðsta fjanda L. 22; fjandans flokkar L. 84; L. 45. 49. 82; fjandr hlaupa L. 61; L. 73.
fjandliga, *adv., hostiliter;* Sk. 174.
fjandmaðr, *m., hostis; nom. pl.* fjandmenn Hr. S. 17; Hr. A. 4; *acc.* Hr. A. 4.
fjara, *f., æstuarium; pars litoris, accessui et recessui maris obnoxia;* í fjǫru Storðar Hkm. 7; í fjǫrunni Sk. 56; fjǫru þjóð *gens litorea, i. e. gigantes litus scopulosum Jotunheimi incolentes* Þdr. 11.
fjara (að), *v., mare refluum facere; in æstuarium ejicere;* fjara ehn uppi *aliquem derelinquere, ad desperationem redigere; v. c.* verða menn þeirs uppi fjarar *(impers.) sunt viri* ɔ: *multi sunt, quos difficultates circumsistunt* Mhk. 19.
fjarðepli, *n., pomum sinus maritimi, i. e. saxum;* fjarðeplis jǫrð *terra saxosa, ergo* fjarðeplis jarðar kván *femina gigas (Gjalpia)* Þdr. 15.
fjarri, *adv., procul; c. dat.;* fjarri sæ *procul a mari* Vkv. 14; R. 14; G. 48; fjarri hefr at *longe abest ut* . . . Edr. 3; *compar.* firr, *e. gr.* nær ok firr *sive propius sive remotius est* L. 24.
fjálfr, *n., mons;* fjálfr ólágra gjálfra *mons fremituum altisonorum, mons alte resonans* Hlg. 18.
fjón, *f., odium, ira;* hǫrð fjón G. 59; grimm fjón Jdr. 12.
fjórði, *num. ord., quartus;* en fjórða lofun Hátt. 69; fjórða sinni Vkv. 4; en fjórðu merki dýrðar *quarta indicia gloriæ* R. 29; of hálfan fjorða *(sic propter concentum syllabarum scribere oportet)* teg Isl. 24.
fjórðungr, *m., pondus decem librarum;* hálfan fjórðung hafði í Sk. 103.
fjórir, fjórar, fjǫgur, *num. card., quatuor;* fjórir broddar L. 96; tennur fjórar Sk. 142. 194; Hr. A. 15; skóna gǫrði fjóra Sk. 38; Hlg 5; fjórum einum (ɔ: dǫgum umrennandum) *præterlapsis quatuor diebus* L. 36. 68; L. 33; Vkl. 13. 24; Isl. 15.
fjúk, *n., nivosa procella;* með fjúka lasta *cum nimbo vitiorum* L. 78.
fjǫðr, *f., penna; pluma; gen. sg.* fjaðrar Hlg. 12; *nom. pl.* fjaðrar Bj. 1; fjaðrir L. 93.
fjǫl, *n. (cfr got.* filu), *multitudo, caterva;* flotna fjǫl Hfl. 17.

fjǫlblíðr, *adj., perquam comis, affabilis; gen.* fjǫlblíðs Bgl. 4.
fjǫlð, *f., multitudo;* fjǫlð sagna Rdr. V. 12; Vkl. 11; Hr. S. 19; með fjǫlð seggja Efdr. 7.
fjǫlði, *m., multitudo;* fátt ór fjǫlða *pauca ex multis* G. 67.
fjǫlgegn, *adj., valde justus, æquus;* Bgl. 4.
fjǫlgóðr, *adj., perbonus;* G. 24.
fjǫlkunnigr, *adj., artium magicarum peritus;* fjǫlkunnigr L. 15; at forðast fjandann fjǫlkunnigan L. 44.
fjǫlkunnr, *adj., perquam notus; neutr.* fjǫlkunt Hlt. 7.
fjǫlmagnaðr, *part. compos., artibus magicis corroboratus;* fjǫlmagnat hregg *tempestas incantamentis effecta* Hrfm. 16.
fjǫlmennr, *adj., magna caterva stipatus;* veitk þengil fjǫlmennan Hátt. 69.
Fjǫlnir, *m. pr.* — 1) *Oden deus;* at dýrs Fjǫlnis húsum Kkm. 25; Fjǫlnis eldar *gladii* Isl. 8; Fjǫlnis glóð *gladius* Isl. 14; Fjǫlnis bátr *lembus Odinis, i. e. carmen, poësis (cfr SnE,AM II 428), e. gr.* Fjǫlnis átti ek fornan bát Sk. 6; Fjǫlnir fjalla *deus montium, i. e. gigas, quare* fyllr Fjǫlnis fjalla = *poculum gigantis, i. e. mulsum poëticum, poësis, carmen (cfr SnE,AM I 244)* Rdr. 13. — 2) *rex Sveciæ;* at Fjǫlni Yt. 1; Fjǫlnis niðr Yt. 11.
fjǫlsnerrinn, *adj., valde bellicosus;* Vkl. 12.
fjǫlsnœrðr, *part. compos., valde ligatus; varie connexus;* semk mærð fjǫlsnœrða Hátt. 68.
fjǫr, *n., vita;* þiggja fjǫr Jdr. 43; létu sitt fjǫr Sk. 198; Vkl. 4. 21; Vkv. 2; Bdr. 4; fleinn hitti fjǫr *telum vitalia percussit* Hfl. 10; *dat.* fjǫrvi Rdr. 6; Yt. 31. 40; Hkm. 7; Hlt. 11; Vkl. 2. 6; Ódr. 4; Hr. A. 4.
fjǫrbann, *n., impedimentum vitæ; mors;* Vkv. 12.
fjǫrðr, *m., sinus;* yfir um fjǫrð Sk. 16; vestr um fjǫrðu Sk. 19; í Skotlands fjǫrðum Kkm. 24.
fjǫrlami, *m., læsio vitæ; cædes;* tíðr fjǫrlama Hlg. 17.
fjǫrleygr, *m., ignis vitæ = qui consumit vitam, i. e. gladius;* stóðsk fólk þeygi fyr fjǫrleygi *acies gladio (regis) resistere non potuit* Hfl. 18 *(ubi tamen potius fortasse legendum est* stóðsk fjǫr þeygi fyr fólkleygi; leygr fólks *ignis aciei, ignis pugnæ = gladius).*
fjǫrleystr, *adj., qui vitam pretio redemit;* af Nes-þjóðum fjǫrleystum Hrfm. 6.
fjǫrnet, *n., rete mundum circumplicans, i. e. cælum* (fjǫr = *got.* faihrvus *mundus*); fjǫrnets flugstallr Þdr. 1.
fjǫrnir, *m., galea, cassis;* fjǫrnis máni *splendor (luna) galeæ, i. e. gladius* R. 16; fjǫrnis land *l.* stallr, *i. e. caput* Bdr. 6. 7; fjǫrnis fála *securis* Jdr. 42; í gný fjǫrnis *in fremitu galeæ, in pugna* Isl. 17; fjǫrnis álfr *bellator* Hr. S. 20.
Fjǫrnir, *m. pr., pirata quidam;* Fjǫrnis fjǫll *montes piratæ, i. e. mare* Yt. 54.

fjǫrrann, *n., domus vitæ, pectus;* sverð bitu fjǫrrǫnn Efdr. 17.
fjǫrseldr, *part. compos., qui vitam amisit, cæsus; dat. sg.* fjǫrseldum Hrfm. 18.
fjǫrspillir, *m., necator;* fjǫrspillir Belja bǫlverðungar *i. e. Thor* Hlg. 18.
fjǫrvanr, *adj., vita privatus;* seggir hnigu fjǫrvanir Gldr. 5.
fjǫturr, *m., compes;* láta laust menn, er fjǫtrar spenna L. 61.
flagð, *n., femina gigantea;* flagð et forljóta Bdr. 10; flagðs litr Sk. 75; flagðs goti *equus feminæ giganteæ, i. e. lupus* Hfl. 10; hlífar flagð *gigas (femina) clipei, i. e. securis; itaque* hlym-Narfi hlífar flagðs *bellator* Vkl. 15.
flagna (að), *v., fatiscere; desquamari;* búkr flagnaði Sk. 201.
flaug, *f., volatus;* brodda flaug Efdr. 4.
flaumr, *m.* — 1) *inundatio vehemens.* — 2) *significatione translata = impetus, præcipitatio, e. gr.* í sverða flaumi *in impetu gladiorum, in pugna* Rdr. 3; støkkvir stála flaums *qui undam irruentem gladiorum dispergit, i. e. bellator* Rdr. 6; flaums fellidómr *condemnatio præceps, temeraria* Bgl. 14; flaumr *est quoque = exsultans lætitia, v. c.* seima Guðr rænir mik flaumi Jdr. 6.
flaust *l.* **flaustr**, *n., navis;* vegligt flaustr Edr. 5; tíða flaustr *(pl.) i. e. templa* Edr. 25; ǫll flaust Hr. A. 14; Hr. S. 15; Hrfm. 15; flaustum Hr. A. 11; Edr. 24; sex tegum flausta R. 18; fylgimeiðar flausta *comitatus navium, i. e. viri (navigantes)* Isl. 16.
fláráðr, *m., perfidus, fraudulentus;* fláráðum má trautt of trúa Mhk. 28.
fleinbǫrr, *m., arbor teli, pugnator;* fleinbǫrvar fellu Bdr. 6.
fleinglygg, *n., procella telorum, pugna;* heyja fleinglygg *prælium committere* Isl. 9.
fleinn, *m., spiculum, telum;* fleinn hitti fjǫr Hfl. 10; Hfl. 13; rak sinn flein Sk. 162; at æsa fram flein ódygðar *(spiculum scelerum)* L. 42; laust hæfis hausfleini á nasar Hákonar *telum calvariæ bovinæ in nares Haquini conjecit, i. e. os adversum Haquini cornu potorio verberavit* Isl. 16; fleins valdr *bellator* Isl. 23; fleins flugstœrir *bellator* Hrfm. 2; flóð fleina *cruor* Hkm. 7; í fleina drífu, í dyn fleina, við fleina hnit *in pugna* Hr. S. 8; Sgdr. 2; Hfl. 6; fleina duna *pugna* Isl. 13; fleina lundrinn *vir* Sk. 127; fleina þrym-Nirðir *viri* Isl. 26.
fleingaldrvǫlr, *m., gladius;* fleingaldr = *cantus telorum, pugna, itaque* fleingaldrvǫlr *baculus pugnæ, i. e. gladius;* Helgi rauð fleingaldrvǫlu Isl. 7.
fleinrjóðr, *m., qui telum rubefacit; bellator* R. 25.
fleinþing, *n., conventus telorum, pugna;* fleinþings boði Kkm. 28.
fleinþollr, *m., arbor teligera, i. e. bellator;* Hátt. 75; fleinþollar Hrfm. 11.
fleiri, *adj. comp., plures; e. gr.* meir fleira hróðr gørik *etiam majorem laudem facio* Sgdr. 3; fleiri vígdróttir Hrfm 2; meir

fleiri hollvinir *etiam plures amici* Efdr. 5; frágum fleira *plura audivimus* Hfl. 7; þótt fleira vas gefit Edr. 30; annat allstórum mun fleira *alia multo plura* Jdr. 5; fleira þykkir gott en sé Mhk. 23. *Adverbii locum tenet* fleira = *plus, v. e.* hóti fleira *paulo copiosius* R. 24. *Cfr adj. posit.* margr, *superl.* flestr.

flekklauss, *adj., labe carens;* flengđu hann flekklausastan L. 65.

flekkun, *f., contaminatio;* af dauđans flekkun L. 78.

flengja (gđ), *v. flagellare;* fyrđar flengđu hann L. 65.

flesdrótt, *f., incolæ scopulorum* (fles, *f., scopulus planus in mare procurrens*); flesdrótt Ívu nesja *gigantes scopulos Ivianos incolentes* Þdr. 12.

flestr, *adj. superl., plurimi, plerique;* flestr mađr Hfl. 3; flestr of nam Hfl. 20; flestr mun sik til nǫkkurs spara Mhk. 27; fœđa flestan aldr Hr. A. 7; mátti meira jǫfri flestum Edr. 9; flest hlíf varđ brotna Bdr. 4; at flestu *in plerisque rebus, plerumque* Jdr. 8; Mhk. 28; flestr *sæpe est* = allr, *e. gr.* rauđ flesta rǫnd Hr. S. 14; æ lét flest (ɔ: alt) Snt. 12; flestir henda at nǫkkvi gaman Mhk. 1; Edr. 7. 32; vá fólkmeiđa flesta Isl. 4; mest flestum *omnibus fere* Efdr. 26; frár flestra dáđa R. 25. *Nonnumquam cum* allr *vox* flestr *conjungitur, ubi est* = *permultus, e. gr.* flest alt annat *omnia reliqua, quæ permulta sunt* L. 16; flestir allir *omnes iique permulti* L. 53 (*apud alios scriptores voces* flestr allr, flestir allir *nonnumquam verti debent: 'omnes fere'*).

flet, *n., domus, domicilium; scamnum, sedes;* bera niđr af fletjum *efferre (mortuum) a sede, e domo* Snt. 4.

fletbjǫrn, *m., ursus scamnorum (qui scamna habet, gestat), i. e. domus; gen.* fletbjarnar Þdr. 17.

fleygja (gđ), *v., conjicere; mittere;* fleygđi tólf í mæni Sk. 179; fleygjandi frakkna *missor hastarum, pugnator* Hkdr. 6; fleygjendr fjǫrnis mána *pugnatores* R. 16.

fleygr, *adj., alatus;* Hrfm. 10 (*ubi* fleygr *legendum*).

flimtun, *f., probrum; contumelia verborum;* fara međ flimtun *probrosum carmen condere* Mhk. 2.

fljóđ, *n., femina; puella;* fljóđin læt ek fǫl hjá mér Sk. 111; fljóđin verđa at ǫldrum kørin Mhk. 25; til fljóđa Þdr. 4; Rdr. 11.

fljóta (flaut), *v.* — 1) *innatare;* sá Trǫnu fljóta auđa Efdr. 18; átti ek bát, sem flaut Sk. 6; gnótt nás flaut fyr nesjum Vkl. 14. — 2) *manare;* fljóti fagnađarlaug af hvers manns augum L. 32; svarđfen flaut Þdr. 8; Rdr. 4.

fljótliga, *adv., celeriter;* Sk. 62.

fljótr, *adj., celer, citus;* í kvæđi fljótu *versibus facile currentibus* Hr. A. 1; fljótt *cito* Hlg. 5.

fljuga (flaug *l.* fló), *v.* — 1) *volare;* fljúga um heiminn Sk. 152; fljúg ok seg L. 24; bar fljúgandi Hlt. 2; þeita fló R. 17; Hlg. 2. 8. 17; Þdr. 16; hræzlan flaug um heljar bygđir L. 61; Hlg. 12; flugu dreyrug spjǫr Hfl. 10. 11. 15; Bdr. 6; fleinn floginn Hfl. 13;

fregnin hefr flogit at oss Sk. 125. — 2) *fugere;* fló ór landi Yt. 27; þínir fjandr flugu Hkm. 12.

flokkr, *m.* — 1) *caterva, cohors;* í miðjum flokki Bgl. 2; Jdr. 20; fjandans flokkar L. 84; Bgl. 3; dreifast í flokka tvenna L. 72; ferð flokka Hrfm. 4. — 2) *carmen laudativum brevius et non intercalatum;* ortu flokka eina *sola carmina breviora composuerunt* R. 34.

flot, *n., altum (cui innatat navis);* drók eik á flot *navem in altum deduxi* Hfl. 1.

floti, *m., classis;* hafði flota breiðan Vkl. 1; siklingr ýtti flota miklum Hr. A. 6; Hlt. 13; Jdr. 17. 33; Hr. S. 4. 14. 16.

flotnar, *m. pl., classiarii; milites; viri;* flotnum vas auðit dauða Hr. A. 12; Hr. S. 5; flotna sendir *missor militum, dux, rex* Bgl. 16; flotna fjǫl Hfl. 17; Rdr. 7; Yt. 34; Edr. 3; Bdr. 4.

flóa (óð), *v., inundari;* móðir guðs í tárum flóði *in lacrimas effusa est* L. 53.

flóð, *n., flumen; mare;* flóð fleina *flumen telorum, i. e. cruor* Hkm. 7; flaustum vas flóð ristit *navibus pelagus sulcatum est* Hr. A. 11; drukna í tára flóði L. 54.

flóðrif, *n., costa maris, i. e. saxum;* flóðrifs Danir *gens montana, gigantes* Þdr. 12.

flótti, *m.* — 1) *fuga;* kom Sǫxum á flótta Vkl. 20; Efdr. 3; hyggja á flótta Efdr. 2; leggja á flótta G. 29. — 2) *fugientium turba;* í reknum flótta Hr. S. 8; sœkja á flótta Þdr. 12; flótta felli-Njǫrðr Vkl. 21; flótta bǫl Vkv. 13.

flugbeiddr, *part. compos., ad volandum incitatus;* sǫngr flugbeiddra vigra Gldr. 7.

flugdreki, *m., draco volans;* flugdreki sára *i. e. hasta* Kkm. 21.

flugr, *m., volatus;* í ǫrva flug *in pugna* G. 54.

flugskjarr, *adj., fugam detestans;* flugskjarrir baugnjotar Hrfm. 13.

flugstallr, *m., alta sedes;* fjǫrnets flugstallar *altæ sedes cæli, i. e. montes altissimi;* fjǫrnets fjǫrstalla goð *dii montium, gigantes* Þdr. 1.

flugstyggr, *adj., fugam detestans, intrepidus;* af falli flugstyggs sunar Tryggva Efdr. 21. 25.

flugstœrir, *m., volatum augens;* fleins flugstœrir *qui impetum teli auget, bellator;* vígdróttir fleins flugstœris Hrfm. 2.

flugþverrir, *m., fugam prohibens; dux* Efdr. 1.

flúrr, *m., signa florum exsculpta;* með fagran flúr grófu þeir hana Sk. 200.

flytja (flutta), *v., vehere, deportare; carmen recitare;* oss var flutt *nobis traditum est* L. 60.

flýja (ýð), *v., fugere, aufugere; præs. inf.* flýja Bj. 2; Hkv. 9; varð flýja *fugere coactus est* Gldr. 8; *inf. præt.* flýðu Kkm. 5; hvártki flýr þú hyr né málm Hr. A. 8; hildingr flýði heiman R. 7; hǫlðar flýðu R. 17; Edr. 23; L. 53.

flýta (tt), *v., properare; incitare; c. dat.* flýtandi sínum sveitum at drepa (Jesúm) L. 47.
flæma (mđ), *v., pellere;* Knútr flæmđi út hvern Kdr. 1.
Flæmingjar, *m. pl., incolæ Flandriæ;* hold Flæmingja Ódr. 7; í Flæmingja veldi Kkm. 10.
flæmingr, *m., ensis;* rauđ flæming Yt. 27; *ubi plerique legunt et vertunt* flæmingr = *vir sæpius expulsus vel in fugam conjectus. Cfr annot. ad h. l.*
flærđ, *f., fallacia, dolus;* flærđum settr *fraudibus imbutus* L. 17.
flærđarfullr, *adj., astutiarum plenus;* skeytin ǫll hin flærđarfullu L. 45.
flœđr, *f., flumen; accessus maris; mare;* flœđar stjarna *stella maris; sic appellata est S:ta Maria;* G. 2.
flœja (œđ), *v.,* = flýja; Girkir flœđu undan G. 52.
fnýsa (st), *v., naso proflare; profundere; c. dat.* bęn fnýstu blóđi Gldr. 5.
fnœsa (st), *v.,* = fnýsa; fnœstu eitri Þdr. 5.
fogl-Hildr, *f. pr.* = Svanhildr; fjǫrvi næma fogl-Hildar mann *maritum Svanhildæ, i. e. Ermenricum, vita privare; cfr. ann. ad Rdr. 6.*
fold, *f., planities, campus; terra, regnum;* fold of verr fólk-Baldr O. S. 6 (*vid.* I 141); Hkv. 15; fold ruđu *campum cruentarunt* Yt. 8; á foldu L. 41; foldar þrǫmr *l.* síđa *i. e. ora, litus* Yt. 52; Edr. 24; foldar rán *jactura regni* Kdr. 8; missa foldar Hr. A. 14; foldar dróttinn *dominus terræ, Oden* Hlg. 5; foldar valdr *l.* vǫrđr *rex* G. 28; Edr. 4; R. 2; Isl. 9; foldar bein *ossa campi, i. e. lapides* Yt. 38; linna fold *campus serpentis (cui incubat), i. e. aurum, unde* linna foldar Freyr *vir liberalis* Isl. 8; ǫlna fold *campus piscium, i. e. mare, atque ita* eldruđr ǫlna foldar *vir* R. 27.
foldvǫrđr, *m., custos terræ, rex;* flestir ugđu foldvǫrđ Edr. 32.
forđa (ađ), *v., amovere, removere; c. dat.* fjǫrvi forđa *vitam ex periculo eripere, vitam servare* Hr. A. 4. *Reflex.* **forđast** = *fugere, vitare; c. acc.* at forđast fjandann L. 44; varđa, at ǫndin forđist pínu L. 96.
forđum, *adv., olim;* Kkm. 10; Mhk. 11 *cet.;* L. 39. 43.
fordæđa, *f., malefica, venefica; de Hilda cæsos resuscitante* Rdr. 11.
forljótr, *adj., valde turpis, deformis;* flagđ et forljóta *monstrum horrendum* Bdr. 10.
forlǫg, *n. pl., fata;* fylgjum forlǫgum *fata sequimur* Kkm. 24.
forma (ađ), *v., formare, fingere;* forma mál *verba facere* L. 15.
forn, *adj., priscus; vetus; e. gr.* forn Adám L. 64; hinn forni fjandi L. 39. 65; átti ek fornan bát Sk. 6; und fornan fótlegg Þdr. 17; af fornum þolli Hlg. 3; á beđi fornum Stiflusunds Yt. 50; lagđi hina fornu (ɔ: skóna) í klassekk Sk. 67; í sitt forna híđ Sk. 165; falls er ván at fornu tré Mhk. 23; Vkv. 15; Bjarkamál en fornu Bj. *in tit.;* forn ok klók fræđin L. 4; forn orđ *vetera proverbia* Mhk. 1; forn minni *res priscæ memoria servatæ* Mhk. 8.

Fornjótr, *m. pr., gigas quidam;* sunr Fornjóts, *i. e.* Logi = *ignis* Yt. 41.
fornyrði, *n., vetus proverbium;* hulin fornyrðin *dicta obsoleta et obscura* L. 98.
fors *l.* **foss**, *m., torrens; cataracta;* und forsum *sub cataractis (ad magiam exercendam)* Jdr. 2; blóðit féll fossum *cruor tamquam fluminis vi effundebatur* L. 54.
forsmá (áð?), *v., contemnere;* forsmái ek ekki hann Sk. 121.
forsnjallr, *adj., valde fortis;* forsnjallir jarlssynir Vkl. 5.
forverk, *n., opus;* gœða ehn Fenju forverki *i. e. ornare aliquem auro* Bj. 3.
forvitni, *f., curiositas;* hans forvitni mun teygjast til vansa L. 60.
fóðr, *n., pabulum;* í fóðri fenris Isl. 7.
fólk, *n.* — 1) *acies militum; agmen;* stóðsk fólk þeygi Hfl. 18; hrætt fólk varð at leggja á flótta G. 29; andat fólk *agmen necatum* Jdr. 35; fyr vegnu fólki Em. 1; yss á fólki Sk. 130; fólkum stýrir Hdr. 5; fólka treystir Edr. 24. — 2) *pugna;* í fólk hafa *ferre in pugnam, in pugna uti* Yt. 19; vaða í fólk Hkv. 20; gekk hart fram í fólki Jdr. 25. — 3) *populus; cives;* fólk Hildar flaums *populus Hildæ tumultûs, i. e. milites* Rdr. 6 (*vide tamen ann. ad h. l.*); heiðit fólk Hr. A. 12; L. 47; Hr. S. 6; misjafnt þekkur fólki Sk. 11; fróns fólk *populus montuosæ regionis, gigantes, itaque* fróns fólka reynir *Thor* Hdr. 3. — 4) *familia; domestici;* fólkit skyldi hátta Sk. 36; Sk. 43. 191. 192.
fólk-Baldr, *m., deus (Balder) aciei, dux;* O. S. 6. (*vid.* I 141).
fólkeflandi, *part. compos., pugnam augens;* Vkl. 16.
fólkglaðr, *adj., in acie hilaris;* lofun fólkglaðs friðrofa Hátt. 69.
fólkland, *n., provincia;* af fjórum fólklandum (*pro* fólklǫndum) Vkl. 13.
fólkleikr, *m., ludus acie instructa commissus;* fólkleikr Heðins reikar fúrs *ludus galeæ acie instructa commissus i. e. prælium justum* Vkl. 24.
fólkmeiðr, *m., arbor pugnæ (l. gladii), i. e. vir;* vá fólkmeiða Isl. 4.
fólkorrosta, *f., prælium acie instructa commissum;* at freista fólkorrostu Bgl. 9; hefk fólkorrostur framðar Kkm. 28.
fólkrakkr, *adj., in acie strenuus;* enn fólkrakki Hrfm. 14.
fólkreifr, *adj., in pugnando hilaris; dat. sg.* fólkreifum Efdr. 11.
fólkskíð, *n., lamina (lignea) prælii, i. e. gladius;* fólkskíðs Freyr *deus gladii i. e. vir* Vkl. 6.
fólksterkr, *adj., in pugnando fortis; gen.* fólksterks G. 26.
fólkvaldr, *m., dux agminis; rex;* G. 13.
fólkvápn, *n., arma bellica;* fólkvápn glumðu Edr. 20.
fólkveggr, *m., paries pugnæ, i. e. clipeus; gen.* fólkveggs Vkv. 10.
fólkverjandi, *part. compos., populum defendens;* Mœra fólkverjandi Vkl. 13.
fórn, *f., munus oblatum; sacrificium;* Jesúm tígna fœrðar fórnir L. 40.

fóstr, *n., educatio;* þá fóstr *educatione fruitus est, educatus est* R. 2.
fóstri, *m.* — 1) *nutricius;* fastr við fóstra ǫndurgoðs *cum nutricio Skadeæ i. e. cum Thjassio connexus* Hlg. 7. — 2) *alumnus;* með fóstra Aðalsteins *i. e. cum Haquino Bono, rege Norvegiæ* Isl. 13; Bgl. 4.
fótgúlr, *adj., flavis pedibus;* fótgúlum fugli *i. e. aquilæ* Kkm. 2.
fótleggr, *m., crus;* fótleggr veggjar fletbjarnar *crus parietis domus, crus laterale, i. e. columna* (súla); *acc.* fótlegg Þdr. 17.
fótr, *m., pes;* lustu sundr fót seggs G. 59; Vkv. 1; Mhk. 16; móðum fœti Edr. 12; hrægum fóti Yt. 29; njóta lamiðs fótar G. 61; hendr sem fœtr Rdr. 4; á fætr Sk. 52. 138. 173. 173 (fætur); at fótum þér L. 79; Vkv. 2; L. 81.
fótverkr, *m., ægritudo pedum;* Yt. 52.
'fr = hefr; Snt. 22.
frakka, *f., hasta;* fleygjandi frakkna Hkdr. 6.
Frakkar, *m. pl., Franci;* með fylki Frakka Vkl. 19.
Frakkland, *n. pr., Francogallia;* Frakklands stýrir Edr. 26.
fram, *adv., prorsum, protenus; pro- l. ex-; sæpissime conjungitur cum verbis ferendi, eundi, simil., e. gr.* bera fram *proferre* Edr. 18; G. 53; Kkm. 5; L. 88; bjóða sik fram *se offerre* L. 20; draga fram *provehere* Hlg. 15; fara fram *evenire* Hfl. 20; fara fram ehu *cum aliqua re prodire, aliqua re valere* Vkl. 6; fœðast fram *partu edi, nasci* L. 29; ganga fram *procedere* Rdr. 11; Þdr. 13; Efdr. 9; Kkm. 21; Jdr. 24. 25. 29; Isl. 13. 14; hverfa fram *procedere* Bgl. 3; koma fram *aperiri, revelari* Jdr. 30; Sk. 188; láta fram *edere* L. 14; líða fram *provolare* Efdr. 4; renna fram *prosilire* Sk. 143; sendast fram *emitti, egredi* L. 19. 23; þramma fram *procedere* Hdr. 8; þyrja fram *proruere* Vkl. 14; vaða fram *procedere* Hátt. 69; æða fram *proruere* Sk. 157. 161; æsa fram *cum impetu projicere* L. 42; *etiam cum præpositionibus conjungitur, v. c.* fram á nótt *multa jam nocte* Sk. 45; fram í stofunni *in parte interiore atrii* Sk. 36; fram of Haka veg *super mare* Hátt. 76; fram of (*A* yfir) skapadœgr *ultra diem vitæ supremum* Mhk. 23. — *Compar.* fremr *porro, amplius;* fremr munk segja Hfl. 7. — *Superl.* framast *in primo loco;* létumk framast *me principem locum tenere passus est* Bgl. 16.
framan, *adv., in adversa parte;* framan í enni *in adversa fronte* Sk. 170; framan úr haus Sk. 194.
framgenginn, *part. compos., vita defunctus;* Efdr. 25.
framgengr, *adj., ad finem perductus;* varð framgengt Yt. 1.
frami, *m., virtus, præstantia; honor;* brullaups frami *nuptiarum sollennia* Mhk. 18; þeir hafa lýstan frama þengils G. 12; at þessum frama G. 66; anna frama slíkum R. 32; frágum til frama Hfl. 7.
framla, *adv., strenue; studiose;* Hr. S. 4; G. 71.
framlyndr, *adj., promptus animi;* framlyndr stillir G. 42; (enn) framlyndi Hkv. 6; framlyndum gram G. 28.

frammi, *adv.*, *in parte anteriore, adversa;* fjǫrseldr frammi *in prima acie prostratus* Hrfm. 18; frammi stattu *procede!* L. 88; frammi at standa *i. e. suppliciter prodire* L. 21.

framr, *adj.*, *primum locum tenens; excellens; fortis;* Svía gramr er framr O. S. 6 (*vid.* I 141); sínum frǫmum arfa (= *Magno Bono*) G. 30; *neutr.* framt *pro adv.* = *audacter* L. 17. 43; seggir framir Hátt. 72; G. 6; unndýrs frǫmum runnum Hkdr. 8. — *Compar.* fremri, *e. gr.* fæstr fremri gramr G. 14; Kkm. 28; finna enn fremra mann Efdr. 11; Hr. A. 1; Edr. 2. — *Superl.* fremstr; *e. gr.* fremstr hǫfuðjǫfurr Kdr. 5. 8. 10; R. 1; af fremstu meistara tólum Sk. 200.

framráðr, *adj.*, *ad res gerendas promptus;* freistuðu ens framráða Hkv. 9.

framstiklir, *m.*, *distributor;* framstiklir auðar *vir liberalis* Hrfm. 15.

frá, *præp.* — 1) *ex; usurpatur cum verbis eundi, veniendi, trahendi, auferendi, petendi, mittendi, simil., ad locum, unde aliquis l. -quid amovetur, significandum, e. gr.* álpa frá landi Sk. 54; draga ehn frá ehn L. 63; hverfa frá Uppsǫlum Yt. 42; klífa frá miðju (fjalli) R. 27; koma frá bragarstóli G. 67; rísa frá moldu G. 4; senda frá Herjans hǫllu Kkm. 29; skilja eht frá verum vilja *aliquid e pectore expromere, narrare* Hfl. 16; stíga frá hauðri G. 5; *similiter, ubi agitur de statu quodam l. actione l. opinione quadam, unde aliquis removetur, v. c.* bera eht frá vígi Yt. 15; fylgja ehm frá eggþrimu Em. 7; koma frá rómu Hkm. 15; bjóða ehm (ɔ: at koma) til lífs frá dauða L. 85; leysa ehn frá nauðum G. 33. 68; nemask frá angri miklu G. 63; spenja ehn frá bǫlvi G. 13; týnask frá trú *alienari a doctrina Christiana* G. 40. *Eodem modo* frá *adhibetur cum adverbiis loci ad situm quendam determinandum, v. c.* enn lengra frá sæ Vkl. 22; út frá Rómi Edr. 12; skamt frá Lundi Edr. 27. *Hac præpositione etiam indicari potest, aliquem ab aliquo discedere, v. c.* gørðisk frá Þriðja Þdr. 2; *itemque hoc modo origo indicatur, e. gr.* (Kristr) lét berask frá flœðar stjǫrnu G. 2. — 2) *ab, ex; conjuncta cum verbis exspectandi, accipiendi, merendi, simil., præpositio* frá *ad eum, ex quo aliquid exspectatur cet., significandum adhibetur, e. gr.* bíða hǫggs frá ehm Hlg. 17; vera verðr ehs frá ehm Hkm. 12; taka eht frá ehm Sk. 187. — 3) *de; cum verbis narrandi, e. gr.* segja frá Haraldi, frá málum Hkv. 1; Efdr. 24; saga frá honum Mhk. 9. *Etiam adverbium est, v. c.* sagt er frá *narratum est* Mhk. 25; segja frá *narrare* Sk. 195.

fráneygr, *adj.*, *acri oculorum acie præditus; lynceus;* fráneygr fylkis niðr Kdr. 6; gaf val fráneygjum vargi Bgl. 1.

fránleitr, *adj.*, *acriter inspiciens;* Hdr. 3; en fránleita Hkv. 2.

fránlyndr, *adj.*, *animo acer;* Jdr. 25.

fránn, *adj.* — 1) *coruscus;* af fránum naðri Hdr. 4. — 2) *acer, acutus;* frán egg G. 29.

frár, *adj., celer, promptus; c. gen.* frár flestra dáða *artium plurimarum peritus* R. 25; Hátt. 75.
frásǫgn, *f., narratio;* færa í frásǫgn *referre* L. 5.
fregn, *f., rumor, fama;* sú fregnin hefr flogit at oss Sk. 125.
fregna (frá, freginn), *v.* — A) *audire; fama accipere.* — *Verbum hac significatione usurpatum sequitur* 1) *accus. obj., e. gr.* fregn ek *(in præt. sign. eodem modo quo Græcorum ἀκούω)* alt G. 51; fregnk at *(accus.)* Bgl. 9; skilit frák Efdr. 12; *etiam duo accus., v. c.* fregna Ǫzur vígðan Edr. 27; frák víg vakit G. 17; frák baugdríf numinn lífi G. 17; roðin frák dǫrr Jdr. 40; ei frá ek þá váta Sk. 55; *in construct. passiva* þat aldrstríð es víða fregit Edr. 31; svá fregnisk Bgl. 6. — 2) *præpos.* til *cum genit., e. gr.* fregna til gafa Mhk. 6; frágum til frama þeira Hfl. 7. — 3) *accus. cum infin., e. gr.* frák þau verk verða at sǫgum Yt. 30; Hlg. 16; Ódr. 4; Vkv. 4; Hr. A. 5; R. 5. 10. 26; G. 50; frák (ɔ: menn) liggja hundruðum *audivi prostratos esse catervatim* Kkm. 11; Bdr. 1. 8; Jdr. 7. 10. 12. 21. 28. 30. 32. 36. 39; Isl. 6. 7. 11. 13. 23. 25; Hr. S. 19; Sk. 56; frát maðr *nemo audivit* . . . Yt. 19; frágum styrlund hrinda . . . R. 29; Jdr. 6. 41. — 4) *enuntiatio ab* at *l.* hvé *l.* hvat *incipiens, sequente indicativo; e. gr.* frák at skyldi Yt. 14. 31. 43; frák hitt, at . . . Ódr. 3; Vkv. 11; Hr. A. 9; Isl. 19. 21; Sk. 17. 52; fráttu at . . . Edr. 8; frá, hvat . . . Hfl. 3; fregna hvé . . . Bgl. 7; *apud recentiores* at *nonnumquam omittitur, v. c.* Sk. 36. 43. 44. 45. — 5) *enuntiatio cum* at *et conj., e. gr.* frák at felli Hfl. 8; G. 12. 43; Jdr. 29. 38; Isl. 12; frágum at væri Jdr. 9; fregit hefk satt at segði G. 15; at *omissum est* Sk. 40. 54. — *Vox* frák *in interclusione posita est* Efdr. 23; Sk. 188. — B) *percontari; c. acc. pers., e. gr.* hafðak fregit menn, hvar væri . . . Yt. 10; hefk fregit þik at ehu Hkv. 22; *c. gen. rei, v. c.* hins vildak þik fregna, hvat fylgr Em. 7.
freista (að), *v., experiri, tentare; c. gen.* freista fólkorrostu Bgl. 9; Vkl. 18; Edr. 32; púkans slægð freistar dróttins L. 45; freistuðu ens framráða Hkv. 9; *absol.* L. 17. 43.
freki, *m., lupus* (Freki *canis Odinis*); Hfl. 11.
frekr, *adj., vorax, rapax;* frekum vargi Kkm. 2.
frelsari, *m., Salvator;* fæddi frelsarann L. 55.
frelsi, *n., libertas;* týndu frelsi sínu Hr. S. 7; með frelsi ok náðum *libera et tranquilla potestate* L. 12.
fremð *l.* **fremd**, *f., honor, gloria;* fremdin þín Sk. 48; fremðar gjarn *gloriæ cupidus* Vkv. 15; fremðar verk *præclara facinora* R. 10.
fremðarlystr, *adj., cupidus honoris* G. 25.
fremðarmaðr, *m., vir eximius;* allra fremðarmanna G. 10.
fremðarsnauðr, *adj., infamis, honoris expers* L. 65.
fremðarþjóð, *f., homines probi, pii* G. 27.

fremja (framði), *v.* — 1) *perficere;* gramr framði íþróttir R. 25; Efdr. 3; framði stœrra *majora perpetravit* R. 26; hefk fólkorrostur framðar *magna prœlia commisi* Kkm. 28. — 2) *honore afficere, celebrare;* dyrð fremr konung G. 45; fremsk ásmagni slíku Vkl. 9; framði sik *gloriam sibi comparavit* Edr. 20; Edr. 7. 27; G. 20.

Freyr, *m. pr.* — 1) *Freyer deus, filius Njordii;* Freyr ríðr á bǫrg Hdr. 5; Freys afspringr *progenies Freyeri, reges Upsalienses* Yt. 19; áttungr Freys Yt. 31; Hlt. 9; *in circumlocutionibus, e. gr.* Freyr fólkskíðs, Freyr Heðins byrjar, Freyr sverða *bellator* Vkl. 6. 13; Isl. 10; gekk inn at Frey linna foldar *introivit ad Freyerum auri i. e. ad virum* Isl. 8; Freys leikr *ludus Freyeri, pugna* Hkv. 6. — 2) *rex quidam Flandriœ* Kkm. 10.

frétt, *f.* — 1) *consultatio oraculi;* gekk til fréttar Vkl. 21. — 2) *fama; nova res;* at frétt *ut fama fert* Kdr. 2; þú skalt segja mér fréttir Sk. 93.

frétta (tt), *v.* — 1) *audire, cognoscere;* at frétta at því Efdr. 17; frétta til hans Efdr. 19; fréttuð ferð Hr. S. 18; frétt hefk, at ... G. 38; L. 45. 60; frétt es Eiríks far Hfl. 14. — 2) *interrogare, percontari;* (María) fréttir nú, með hverjum hætti henni bæri L. 30.

fréttalaust, *n. adj., quod nihil memorabile habet;* fréttalaust er í ferðum mín *nihil memorabile in meis itineribus accidit* Sk. 94.

friðarsýn, *f., adspectus jucundus;* í hæstri friðarsýn himnavalds *in jucundissimo aspectu Dei* G. 63.

friðgegn, *adj., pacis amans;* af jartegnum friðgengs Óláfs G. 67.

friðland, *n., terra, ubi quis tuto vivere potest; regio pacata* Edr. 10.

friðlauss, *adj., securitatis expers;* friðlausir jǫfrar Hrfm. 8.

friðr, *m., pax; lœtitia;* friðr vas loginn Hfl. 13; allr friðr glepsk Edr. 21. 25; friðr gekk sundr Vkv. 4; vasat friðr hauks fjǫllum *quies non data est manibus* Bdr. 7; R. 16; gáfu frið eignum lofða Bgl. 5; Vkl. 10; brjóta frið G. 58; kanna bygð friði trygða Edr. 28; sitja í frið Sk. 28; biðja friðar Hlg. 8; Vkl. 12; Bdr. 11; friðar samband *vinculum pacis* L. 40.

friðrofi, *m., violator pacis;* friðrofi ljóselds lagar *qui auro non dat quietem; vir liberalis;* lofun friðrofa Hátt. 69.

friðsein, *f., mora pacis; pugna* Þdr. 13.

friðskerðir, *m., ruptor pacis; bellator;* ferð friðskerðis Hrfm. 10; friðskerðir hringa *qui annulis (aureis) quietem non concedit, eos liberaliter distribuit; vir munificus* Hrfm. 4.

Frigg, *f. pr., Frigga dea, uxor Odinis;* Friggjar faðmbyggvir *Oden* Hkv. 12; Friggjar sunr *i. e. Balder* Mhk. 9.

fritt, *adj. n., pacatum;* hvergi var fritt at bíða *nusquam pacatas res exspectare licuit* Sk. 161.

fríða (dd), *v., delectare;* hann vill hafa alla, sem heimsins lystir fríða Sk. 48.

fríđar, *m. pl., qui aliquem ornant, spectabilem faciunt;* fríđar Gauta setrs *ornatores Asgardi* Þdr. 8; fríđar vargs *qui lupos fovent, lupis cibum parant, i. e. bellatores* Þdr. 4.

fríđr, *adj., pulcher, ornatus; eximius, præclarus;* fríđr þengill R. 5. 7; Kdr. 6; bóndinn fríđi Sk. 17; Sk. 92. 119; bjóđandi fađminn fríđa L. 68; smíđa lof fríđum, mildum skýrunn Þróttar R. 1; stađnum þeim hinum fríđa Sk. 30; beimar verđa fríđir L. 74; rauđ fríđa Fjǫlnis glóđ *pulchrum gladium rubefecit* Isl. 14; svínit frítt Sk. 40. *Compar.* fríđri; und fylki fríđra *sub principe præclariore* Hr. A. 7; skínn gerđusk jǫfn eđr fríđri R. 30.

Frísir, *m. pl., Frisones;* međ fylki Frísa Vkl. 19; Ódr. 6.

frjá (áđ), *v., amare;* annars barn's sem úlf at frjá Mhk. 5. *Cfr* frændi!

frjáls, *adj.,* (*cfr got.* freihals), *liber;* frjálsir beimar L. 74.

frjósa (fraus *l.* frera, frerinn *l.* frosinn), *v., congelari;* sjaldan hittisk feigs vǫk frerin *numquam congelata invenitur rima glacialis ejus qui ad mortem destinatus est* Mhk. 25.

frost, *n., gelu;* frost ágirni L. 78; í fýlu ok frosti L. 73; í glæpa frosti L. 81.

Fróđi, *m. pr.,* 1) *rex Daniæ;* Yt. 1. 30; Vkl. 10; Edr. 7; Fróđa mjǫl *farina Frodii, i. e. aurum* Hfl. 17. — 2) *regulus maritimus;* Fróđa hríđ *procella Frodii, i. e. pugna (maritima)* Vkl. 23.

fróđr, *adj., prudens; doctus, eruditus;* vaskak fróđr Jdr. 2; G. 1; Isl. 8; Hrfm. 6; þjóđ hilmis ens mærđar fróđa (*c. gen.* mærđar fróđr *eloquens*) Hr. S. 4; fyr rekka harđla fróđa Sk. 25; Yt. 10.

fróđugr, *adj., callidus;* međ fróđgum tíva Hlg. 8.

frón, *n., terra montuosa;* fróns fólk Hdr. 3.

frónband, *n., vinculum terræ, i. e. mare;* frónbands fœriǫndr *navis* R. 7.

frónlæstr, *adj., terræ infixus;* ór frónlæstum festum Hrfm. 15.

frumseyrir, *m., qui præcipue urget;* frumseyrir himintargu *insectator solis, i. e. gigas;* til fljóđa frumseyris himintargu Þdr. 4.

frú, *f., domina; matrona l. virgo nobilis;* frúin skínandi! *i. e. S. Maria* L. 29; Óđinn spurđi unga frú Sk. 120; ungar frúr Sk. 2.

frýja (ýđ *l.* úđ), *v., abjudicare; c. dat. pers. et gen. rei* frýja ehm ehs *abjudicare aliquid alicui; dicere aliquem alicui rei deesse;* vasat at frýja sverđa sverrifjarđar svanglýjađi ofbyrjar ǫrva *non dicendum erat bellatorem prœlio deesse* Vkl. 2; at frýja ǫldum Hildar leiks Kkm. 14; frýđut Bjarna einkar hraustum hugar *Bjarnium, virum fortissimum, laude virtutis non fraudaverunt* Isl. 16.

frægđ, *f., gloria; celebritas;* frægđ fylkis vinnr af því G. 26; frægđar fúss Yt. 14; til frægđar *gloriæ (bellicæ) causa* Mhk. 6; af yđrum frægđum *ob laudes tuas bellicas, i. e. ob res a te præclare gestas* Hr. S. 21; međ frægđum Hr. S. 1.

frægđarmađr, *m., vir gloriosus;* međ kǫrskum frægđarmǫnnum Sk. 155.

frægr, *adj., clarus, insignis, inclitus*; frægr reinvári Hdr. 2; frægr fǫrnuðr G. 2; Hr. A. 13; Efdr. 1. 3; Jdr. 20; Hr. S. 12; fræg ferð Hrfm. 10; Vilhjálmr réð vígja þik frægjan Hr. S. 1; herskip hilmis frægs Hr. S. 16; frægra fyrða fjón Jdr. 12; Hr. S. 8; *compar.*: annarr jarl enn frægri Kkm. 5; *superl.* frægstr, frægastr, *e. gr.* frægstr af ǫllum kóngum Sk. 85; frægstur gotna Sk. 176; frægast víf L. 28.

frændgarðr, *m., sæpimentum gentilicium*; brjóta hlið á frændgarði *sæpem familiæ aperire, i. e. orbitatem alicui inferre* Snt. 6.

frændi (*proprie part. præs. verbi* frjá, *q. v.*), *m., cognatus; propinquus*; lemr á frænda mínum Sk. 135; frænda (*i. e. filii*) fall Snt. 10; Snt. 4; *plur.* frændr, *e. gr.* deyja frændr Hkm. 21; *antiquiorem formam* fríendr *metri causa restitui* Yt. 18.

frænuskammr, *adj., cujus acumen* (fræna, *f., acumen, a* fránn *acutus*) *non diu permanet; qui brevi hebescit*; frænuskammr 's enn deigi lé Mhk. 13.

frœði, *f., scientia; rerum cognitio*; nam fátíða frœði *acerbam scientiam cognovit, acerbam rem experta est* (ɔ: *gigas femina*) Þdr. 15.

frœði (*l.* **fræði**), *n. pl., carmen*; forn ok klók fræðin á heiðnum bókum (*cfr Guðm. Dr. II 79*) L. 4; fræðin feta þar ekki úr Sk. 2; fræða salr *i. e. caput* Sk. 188.

frœkn (*l.* **frækn**), *adj., fortis, generosus*; frœkn Búi Bdr. 11; Hr. A. 15; Jdr. 14; enn frœkni G. 44; með fullhuga frœknum Jdr. 29; fara fjǫrvi frœknu Yt. 40; R. 5; fákhlaðendr frœknir Efdr. 9.

frœknligr, *adj., fortis, animosus*; frœknligt hjarta Edr. 9.

frǫmuðr, *m., qui protendit*; frǫmuðr Hǫgna hrers *qui gladium protendit, bellator* Yt. 38.

frǫskr, *m., rana* Mhk. 5.

fugl, *m., avis*; fótgulum fugli Kkm. 2; *acc. pl.* fugla L. 10; fjaðrir fugla L. 93.

fuglsrǫdd, *f., sermo avium*; kunna fuglsrǫdd Hkv. 2.

fullgóðr, *adj., admodum bonus*; fullgott fé Mhk. 13.

fullhugaðr, *adj., perquam animosus*; G. 13.

fullhugi, *m., vir ingentis animi*; með fullhuga frœknum Jdr. 29.

fullkerskr, *adj., valde strenuus*; sák fullkerska verðung falla Bgl. 1.

fullr, *adj., plenus*; *c. gen.* flotna fullr Yt. 34; tegr vas fullr *decuria completa est* Vkv. 10; fullr af grandi L. 20; bað deila sér fullan (ɔ: hlut) *rogavit, ut plenam portionem sibi tribueret* Hlg. 4; Kkm. 8; fullum hætti *perfecte* L. 94; Márja full af sóma L. 25; L. 5. 28; hegðan full heimsins Sk. 68; fundu fulla smán L. 58; *c. dat., e. gr.* ofbeldit vindi fult (?) L. 77; matsvín fult Sk. 20; með fullu trausti L. 50; at fullu *plene* L. 64; til fulls *satis, plane* Isl. 22; sveitum . . . fullum upp af grimdar galli L. 48.

fullsnart, *adv., perquam strenue* R. 5.

fullstrangr, *adj., gravissimus, durissimus*; fullstrǫng mannraun Mhk. 7.

fullting, *n., auxilium;* biðja fǫður fulltings G. 27.
fullvel, *adv., perbene;* Mhk. 2.
fullǫflugr, *adj., admodum validus;* fullǫflugr fellir Hdr. 4; fullǫflug fjalla Hildr Hdr. 8.
fund, *f.,* = fundr, *m. (cfr Suec. antiq.* fynd, *f.);* við jǫfurs fundir Hfl. 7.
fundr, *m.,* 1) *conventus;* áðr ǫðlingr náði Cesars fundi Edr. 26; af ykkrum fundi Sk. 59; halda til fundar við ehn Hr. S. 13; á fund *est quasi præpositio composita, c. gen., v. c.* sækja á fund hans *eum visere* Sk. 51. — 2) *conventus hostilis; pugna, certamen; e. gr.* harðr fundr G. 32; Jdr. 20; sœkja fund ehs Vkl. 17; Vkv. 15; at fundi ehs Hlg. 15; Vkv. 3; fara til fundar Bgl. 9.
funhristir, *m., ignem excutiens, i. e. Thor;* ættir funhristis *i. e. dii Anses* Þdr. 12.
fúa, *f., vulpes;* Mhk. 18.
fúll, *adj., fœtidus; turpis;* fúll metnaðrinn L. 8; hinn fúli búkr Sk. 201.
fúrr, *m., ignis;* í skúrum Þróttar fúrs *in præliis* Vkl. 5; fúrr = *res splendens, quare* Heðins reikar fúrr *quod in capite Hedinis splendet, i. e. galea, et* fólkleikr Heðins reikar fúrs *prælium* Vkl. 24.
fúrrunnr, *m., arbor ignis;* fylla fúrr *ignis marium, i. e. aurum, ergo* fylla fúrrunnar *arbores auri, i. e. viri liberales;* við fylla fúrrunna Isl. 22.
fúss, *adj., cupidus; c. gen.* frægðar fúss Yt. 14; R. 31; L. 81. 92; fúss (at) vanda stef G. 18; fúsir þess Sk. 178; L. 49; of sœmðar fúsa ǫðlings brœðr Hr. S. 19; *c. præp.* til, *e. gr.* fár randa vas fúst til fjǫrnis landa *noxa clipeorum (gladius) avide appetebat terras galeæ (capita)* Bdr. 6.
fylgðarmaðr, *m., assecla; comes;* Kristi fylgðarmenn L. 53.
fylgimeiðr, *m., socius;* fylgimeiðar flausta Isl. 16.
fylgja (gð), *v., comitari; sequi; c. dat.* fylgja framlyndum gram G. 28; Hdr. 7; Efdr. 17; Jdr. 13. 14; Isl. 11; hvat jǫfra fylgir þér? Em. 7; fylgjum forlǫgum Kkm. 24; fylgðak feðr þínum Bgl. 2; sveit fylgði Vagni Jdr. 39; G. 70; Haraldi vér fylgðum Hkv. 4; fylgðu því hvergi lestir Edr. 9.
fylgja, *f., comitatus* (= fylgð); vildi mína fylgju Bgl. 2.
fylgsni, *n., latebra; conditivum;* hugar fylgsni *latebra animi, pectus* Snt. 1.
fylki, *n.,* 1) *acies instructa; cohors;* með fylki Frísa Vkl. 19; engla fylki Hr. A. 9. — 2) *provincia; præfectura;* við ǫndurt fylki Vkl. 15; kom sjau fylkjum und sik Vkl. 7.
fylking, *f., acies instructa;* í fylking Mhk. 7.
fylkir, *m., princeps; imperator; rex;* fylkir framlyndi Hkv. 6; Hfl. 3; Vkl. 16; R. 9; Edr. 7. 10. 20. 32; fylki skal til frægðar hafa Mhk. 6; Yt. 34; Hr. A. 7; kómu fylki farlystir Kdr. 9; fylkis niðr Kdr. 6; Rdr. 5; Hlt. 7; Vkv. 3; G. 26. 44,

fylkja (kđ), *v., aciem instruere; c. dat.* hildingr fylkđi liđi miklu Edr. 17.
fylla (ld), *v., implere;* fylla svín Sk. 107; Sk. 98; stillir fyllir himneska ferđ *cœtum cœlicolarum implet* G. 42; fyllask *c. dat., e. gr.* fyldusk valgammar fjǫrseldum auđstefni Hrfm. 18; loptin ǫll af ljósi fyllast L. 31; *c. gen.* bǫls of fylda Rdr. 8.
fyllr, *f.,* 1) *haustus; poculum;* viđ fylli Fjǫlnis fjalla Rdr. 13. — 2) *mare;* fylla fúrrunnar *i. e. viri* Isl. 22.
fylvingr, *m., piscis quidam (cetus?);* hallvallar fylvingum *gigantibus* Þdr. 14.
fyr, *præp. c. dat. et accus.* — I) *Cum dativo:* 1) *ante; ad; exadversum; ubi de loco agitur, e. gr.* fyr landi Gldr. 6; fyr nauststdurum Snt. 3; fyr nesjum Vkl. 14; fyr borđi *ad latus navis* Hdr. 3; Vkv. 5. 11; fyr gnóđ Kdr. 4; Edr. 16; G. 40; Kkm. 3. 9. 13. 19. 21; Hr. S. 3; fyr brjósti byggva *ante pectus, i. e. in gremio incolere* L. 28; fyr norđri miđju Sk. 82. — 2) *coram; præ; in; e. gr.* fyr gram *coram rege* Hfl. 20; fyr skylja Efdr. 12; G. 8; fyr þjóđ *coram populo* G. 57; Jdr. 1; fyr barni þínu *coram filio tuo* L. 87. 88; fyr sér *præ se* Sk. 127; fyr þeim *præ iis* Sk. 66; fyr augum várum *ante oculos nostros* L. 33; fyr ásjó þinni L. 51 *cet.;* verđa fyr augum ehm *in conspectum alicujus venire* Snt. 9; *eodem modo* verđa fyr ǫfund *in invidiam venire* G. 58; verđa fyr ehm *in aliquem incidere* Vkl. 15; dyljast fyr augsjón manna *se occultare (in, i. e.) e conspectu hominum* L. 15. — 3) *adversus; e. gr.* halda landi fyr ehm *regnum adversus aliquem tueri* Hkv. 10; varđa eht fyr ehm Vkl. 18; *simili ratione* standask fyr fjǫrleygi Hfl. 18. — 4) *ad tempus definiendum, e. gr.* fyr lǫngu *jam pridem, longum abhinc tempus* Yt. 42; Kkm. 1; Jdr. 4; Sk. 166; fyr langu Hlg. 6; fyr óskammu Hlg. 2. — 5) *cum verbis intransitivis præpositio* fyr, *dativo adjuncta, ad res l. personas, quarum opera aliquid efficitur, indicandas usurpatur; e. gr.* falla fyr vápnum Yt. 29; Hfl. 8; Kkm. 17; fara fyr ási *i. e. pertica percussus* Yt. 45; flýja fyr Skota þverri Gldr. 8; ganga hræddr fyr ehm Isl. 14; gefa upp eht fyr ehm Hrfm. 7; hníga fyr ehm *l.* ehu Hlg. 18; Gldr. 5; Hkm. 8; Kkm. 11; hrøkkva fyr ehm Kkm. 23; Jdr. 30; lúta fyr hjǫrvi G. 52; støkkva fyr ehm ór landi Hr. A. 5; vađa í blóđi fyr Óleifi Efdr. 15; vægja fyr ehm Vkl. 12; *ad verba passiva* fyr *sæpe est* = af; *e. gr.* trǫddusk fyr (= af) harđfótum Hkm. 6; verđa brendr fyr (= af) ehm Vkv. 14; vesa grápi hrundin fyr (= af) ehm Hlg. 15. — 6) *pro; in utilitatem alicujus; e. gr.* fyr vegnu fólki Em. 1; offrast fyr oss L. 36; bæna mál fyr kristnum sálum L. 88; L. 99; hugsa fyr mǫrgu Sk. 21. — 7) fyr *usurpatur in locutionibus, ubi de prodigiis prænuntiis agitur, e. gr.* fyr Eiríki glymr Em. 3; þat vas fyr ljósi G. 3. — 8) fyr *cum dativo objectum indirectum, quod dicitur, significat, e. gr.* ráđa fyr liđi Jdr. 9; geta

ráđ fyr sér Þdr. 7; Mhk. 25; segja eht fyr ehm Sk. 39; *itemque dativis commodi l. incommodi respondet, v. c.* G. 16; Jdr. 15. 19 *cet.* 41. — II) *Cum accusativo:* 1) *ante; præ; v. c.* grípa fyr eyrun sín *auribus prætendere manus* Sk. 109; fyr unnar meiđ *ante navem* Hr. S. 12; fyr Danmǫrk endilanga *secundum Daniam* Sk. 65. *Sæpissime cum adverbiis in* -an *desinentibus ad situm quendam accuratius describendum conjungitur; e. gr.* fyr haf sunnan *a regione maris in meridiem versa* Gldr. 6; Efdr. 17; Isl. 21; fyr lǫg sunnan Efdr. 4; Hr. S. 17. 18; sunnan fyr Heiđabœ Ódr. 5; fyr norđan Vík *a septentrionali Vikiæ parte* Vkl. 10; Edr. 25; Hr. S. 11; fyr Geitkjǫrr austan Hr. S. 7; fyr sæ handan Efdr. 20; fyr ofan sjó Ó. S. 4; fyr innan Ǫlvishaug G. 13; fyr Elfi útan Hr. S. 5. 11. 13; *etiam cum aliis adverbiis, v. c.* fram fyr hlífar *ante vexilla* (?) Jdr. 24. — 2) *coram, præ (apud recentiores); e. gr.* fyr ýta *coram hominibus* Jdr. 5; fyr ýđvarn sóma *coram vestra majestate* L. 80; fyr rekka Sk. 25; fyr sik *præ se* Sk. 40; bar fyr hann *ei apparuit* Sk. 195. — 3) *desuper; de;* hrjóta fyr borđ *de navibus excuti* Bdr. 5; stíga fyr húf hesti hrófs *de nave se projicere* Bdr. 11; fyr borđ Jdr. 36. 37. — 4) *ante; de tempore, e. gr.* fyr dag Em. 1. — 5) *propter; ob; præ; in; per;* fyr hefnd *propter vindictam* Vkl. 3; fyr leiknar hest *in gratiam lupi* Ódr. 6; fyr úlfa Kkm. 18; fyr hauka Kkm. 12; fyr umsjá þína L. 3; fyr ódygđ slíka L. 19; fyr nauđsyn mína *meæ necessitatis sublevandæ causa* L. 52; fyr græđing manna *in sanationem hominum* L. 56; fyr Máríu fađminn, fyr Máríu grát L. 57; fyr miskunn dýra *per misericordiam tuam summam* L. 69; L. 82. 83; fyrdœma fyr epli bannat *condemnare de pomo vetito* L. 66; fyr lítillæti *ob humilitatem* L. 90; fyr þat Sk. 88. 119; Sk. 100. 167. — 6) *pro; loco alicujus; v. c.* gjalda eisu más jarđar fyr hjǫr *solvere aurum pro ense* G. 50; gjalda verđ fyr gǫrđir L. 70; hvat vill Skíđi hafa fyr skemtan sína? Sk. 22; hafa Hilditǫnn fyr vátt Sk. 122. — *Composita præpositio* fyr hǫnd *cum genitivo conjungitur;* fyr hǫnd ehs *pro aliquo* Rdr. 11. — Fyr *etiam adverbium est, e. gr.* fyr austan viđ sker Sóta Vkv. 1; settu fyr *prætenderunt* Þdr. 6.

fyrbjóđa (-bauđ), *v., vetare; c. dat.* fyrbjóđandi henni at hræđast L. 29.

fyrdœma (md), *v., condemnare;* þú fyrdæmdir auma Evam L. 66.

fyrđar, *m. pl., viri, homines;* fyrđar hétu mik Lođbrók Kkm. 1; Hr. S. 20; L. 65; lađar fyrđa til himna dyrđar L. 68; međ fyrđum Jdr. 41; G. 24; Jdr. 26; Sk. 75. 152; fjón fyrđa G. 59; Vkl. 13; fyrđa fǫt Sǫrla *loricæ virorum* Hkdr. 8; Bgl. 10; G. 3. 45. 63; Jdr. 12. 20; Isl. 9; Hr. S. 17; L. 74.

fyrđasveit, *f., genus humanum;* fyrđasveitin L. 15.

fyrir, *adv. et præp., ante, præ. Adv.* hǫfđusk hlífar fyrir *obtenderunt ante se clipeos* Hkm. 11: lúta fyrir *succumbere, cedere* Þdr. 12; bifđusk fyrir Hr. A. 10; leitask fyrir *providere, salutem circum-*

spicere Isl. 15. — *Præp.* fyrir *nonnumquam apud recentiores reperitur, e. gr.* fyrir Einderiseyjum Kkm. 8; fyrir hers gnótt *coram multitudine virorum* Hátt. 68; fyrir afbrigđin dygđa *ob violationem virtutis* L. 76.

fyrláta (-lét), *v., ignoscere; c. dat.* fyrlátiđ mér L. 79.

fyrn, *n. pl., præstigiæ;* hann hefr fært þau fyrn at oss Sk. 127. *Cfr* firn!

fyrnask (nd), *v., e memoria excidere; c. dat.* sú dyrđ muna fyrnask fyrđum G. 24.

fyrnska, *f., vetustas;* af fyrnsku L. 94.

fýrr *l.* fyrri, *adv. comp., prius, antea; olim:* lá þat fyrr und Sveini Edr. 23; hitt vas fyrr, at ... Yt. 8; *sæpe usurpatur cum vocabulo quodam negante, e. gr.* vissi aldri fyrri mann kvaddan L. 29; engi ... fyrr né síđar L. 34; aldri fyrr var sá ... L. 41; fyrr enn *c. conj.* L. 94, *c. ind.* Sk. 144. 202; fyrr, *sequente* áđr en, Efdr. 28.

fyrri, fyrstr, *comp. et superl., prior, primus;* varđ fyrri hníga Kkm. 15; Vkl. 12; Þdr. 3; Efdr. 1; Jdr. 42; fýsa munk ens fyrra vara Mhk. 27; fyrri menn *vetustiores* L. 4; fyrrum. *dat. pl. pro adv., olim* Sk. 85; Freyr ríđr fyrstr Hdr. 5; Yt. 40; fannt fyrstan prett L. 66; fyrsta sinni Vkv. 1; fyrstu feđgin vár L. 18; fyrst *adverbialiter, primum,* Snt. 5; Hrfm. 6; Sk. 51. 65; *scribitur* fyst Sk. 91. 93.

fyrsta, *f., principium;* í fyrstu L. 6; *scribitur* í fystu L. 66.

fýla, *f., fœtor;* í fýlu ok frosti L. 73.

Fýri, *n. pr., amnis Sueciæ;* viđ Fýri Yt. 11.

fýri, *n., pinetum;* fýris garmr *canis pineti, i. e. ventus* Hr. A. 10.

fýsa (st), *v., hortari, incitare; c. gen.* fýsa ehs Mhk. 27; margir menn fýstu þess *multi viri id suadebant* Jdr. 45; hirđ gǫndlar fýst *satellitium pugnæ avidum* R. 32; *impers.* mik fýsir at æsa L. 42. — *Reflex.* fýsask, *cupere, e. gr.* fýsumk hins at hætta Kkm. 29; R. 24; fýsumst synda líkn L. 80; fýstisk at ganga Edr. 10; fýstisk sár en iđri læknask Edr. 28; fýstist hann at viđrlíkjast L. 8; fýstusk at þrýsta Þdr. 2.

fægir, *m., qui polit, splendidum facit* (*cfr* fá, fáđa); jǫru fægir *cultor certaminis, vir bellicosus* Hfl. 19.

fæla (ld), *v., terrere;* fældr *perterritus* L. 92.

fættast (tt), *v., deminui; pauciores fieri;* fættist fólkit L. 47; fættust orđ L. 58.

fœđa (*l.* fæđa, dd) *v., gignere; alere, nutrire;* frammi stattu, er fæddir dróttin L. 88; fæddi frelsarann L. 55; fœđiđ flestan aldr *plurimum temporis degere* Hr. A. 7. — *Reflex.* fœđask, *nasci; nutriri; e. gr.* betri munat fœđask G. 21; Efdr. 28; fæđast fram L. 29; flotna vǫrđr fœđisk Edr. 3; G. 11; sveinn fæđist L. 33; fæstr hefir fremri fœzk G. 14; mađr fæddr L. 41; fæddr mjólku *lacte nutritus* L. 42; undrast fæddan mann L. 39; L. 55; fyrđasveitin fædd á jǫrđu L. 15.

fœđing (fæđing), *f., ortus;* skapan ok fæđing L. 5; átti dagr af fæđing L. 35.
fœđir, *m., nutritor;* blágamms benja kólgu fœđir *nutritor corvi, bellator* Hr. A. 4; fœđir ráđa *auctor consiliorum* Edr. 4.
fœra (*l.* færa, rđ), *v., ferre, afferre, apportare, offerre;* fœra ehm eht Hlg. 9; Sgdr. 5; L. 3. 58; Sk. 107; fœra erkistól utan umb Saxa merki *cathedram archiepiscopalem ultra fines Saxonum transferre* Edr. 13; fœra fram Yggjar bjór fyr ǫldum *hominibus apponere cerevisiam Odinis* Jdr. 1; fœra í frásǫgn *referre* L. 5; fœra saman *congerere* Mhk. 1; þér fœrik ave L. 28; *c. dat.* áđr fœri lagar skíđum til rimmu Gldr. 2; fœrđi ofan *dejecit* Sk. 174; jǫfrar fœrđu hjálmhirđa hausa Hrfm. 8; hann hefr fært fyrn at oss Sk. 127; fœrđr í fasta Þdr. 13; fœrđar fórnir L. 40; fœrast at *appropinquare* L. 84; fœrđist nær *appropinquavit* L. 54.
fœraglǫggr (færaglǫggr), *adj., occasioni callidissime inserviens;* L. 60.
fœriǫndr, *m., solea lignea, qua per nives curritur;* frónbands fœriǫndrum lét haldit *æquoris trabes cursorias (i. e. naves) direxit* R. 7.
fœrr, *adj., qui ire potest; agilis;* beimar verđa fœrir L. 74; lézk fœrri ǫđrum í hamri *se altero peritiorem scandendæ rupis contendebat* R. 26.
fǫđurfall, *n., mors patris;* Snt. 5.
fǫđurleifđ, *f., patrimonium; res paternæ;* selja út fǫđurleifđ Bgl. 14.
fǫgnuđr, *m., gaudium; acc.* fǫgnuđ L. 30.
fǫlna (ađ), *v., pallescere;* fǫlnar skinn L. 58.
fǫlr, *adj., pallidus;* fǫlr íss randa Hlg. 17; fǫlr af fǫstum L. 42.
fǫnn, *f., nix;* fannar armviđr Isl. 12.
fǫr, *f.,* 1) *iter; expeditio;* fǫr til Sogns Vkl. 13; Kdr. 7; hann gerđi fǫr út *peregre profectus est* Edr. 28; í fǫr þeiri Isl. 9; Hlg. 13; þdr. 3; Jdr. 13. — 2) = far, *consuetudo;* of fǫr vífa *in consuetudine cum mulieribus, in re amatoria* Jdr. 3. — 3) = far, *navigium;* nafnit farar *nomen navigii* Mhk. 19. *(Mœbius aliter).*
fǫrnuđr, *m., prosperitas; fortuna; salus;* Hr. A. 13; G. 2. 24.
fǫstumóđr, *adj., jejunio afflictus; gen.* fǫstumóđs L. 45.

G.

Gabriel, *m. pr., archiangelus;* L. 27.
gafi, *m., vir improbus;* fregna til gafa *(gen. pl.)* Mhk. 6.
gafl, *m. paries transverse domum terminans;* hrukku innar at gafli Sk. 182.
gagarr, *m., canis;* gagarr es skaptr þvít geyja skal Mhk. 4.
gagl, *n., anserculus;* fá verđ unda gagli *cibum parare anseri vulnerum i. e. corvo* Isl. 10; hungreyđandi hanga gagls *qui famen anserculi cadaverum (i. e. corvi) depellit, i. e. bellator* Hkdr. 7.

gagn, *n.*, 1) *utilitas, commodum*; herr hafi gagn kvæða *cœtus utilitatem ex carminibus percipiat!* R. 35; koma at gagni *usui esse* Kkm. 22. — 2) *victoria*; vá gagn *victoriam pugnando adeptus est* Þdr. 20; hrósa gagni Vkl. 23; ráða gagni G. 32; verðir gagns *victoria digni* Hkm. 12.

gagnsær, *adj.*, *pellucidus*; gagnsætt gler Mhk. 27.

gala (gól, galinn), *v.*, *canere; incantare*; áðr ryðs hœlibǫl gœli *priusquam cotem incantamentis elicuisset* Hlg. 20.

galdr, *m.*, 1) *incantamentum; carmen*; gǫrr galdrs *magiæ peritus* Þdr. 3; fórk aldrigi at gǫldrum Jdr. 2. — 2) *sonitus quilibet; præcipue in circumlocutionibus pugnæ hæc vox usurpatur, velut* vápna galdr, Gunnar galdr, hjaldrskíðs vébrautar *(clipei)* galdr = *pugna*; *e. gr.* valda Gunnar galdrs upphǫfum Vkv. 4; af vápna galdri G. 43; œskimeiðr galdra hjaldrskíðs vébrautar *qui ad pugnam lacessit, bellator* Gldr. 2.

gall, *n.*, *bilis; virus acerbitatis*; gall blandit með dreggjum L. 58; fullr af grimdar galli L. 48.

galli, *m.*, *noxa*; maðr misti roðins galla mundriða borgar *(noxæ clipei, i. e. gladii)* G. 48.

gallopnir, *m.* *aquila*; gallopnis hǫll *palatium aquilæ, i. e. rupes* Þdr. 3.

gamall, *adj.*, *antiquus; vetustus; priscus*; und gamlan gnapstól Gldr. 9; Sk. 127; líta má Starkað gamla Sk. 74; í gǫmlum gemlis-ham Hlg. 2; gamals þegns gengileysi Snt. 9; lét gengit í gamla Gunnvaldsborg Vkv. 13; gamlar áttir Hlg. 10; ór porti gǫmlu Edr. 21. — *Compar.* ellri; G. 69; Isl. 9.

gaman, *n.*, *jocus, oblectamentum*; gaman gengur mǫrgum til þess at ... Sk. 4; gaman at ehu Mhk. 1. 22; Sk. 24; hafa eht at gamni *aliqua re delectari* Yt. 12; Yt. 36; leiða ehm af gamni Sk. 1.

gammleið, *f.*, *via vulturis, i. e. aër; ex ambiguo dicitur* gammleið *pro* lopt *(aër), quod æque sonat ac* Lopt, *accus. nom. pr.* Loptr = Loki; Þdr. 2.

gammr, *m.*, *vultur*; gammr nás *vultur cadaveris, i. e. corvus*; und hramma gammi nás Vkl. 16.

gandr, *m.*, *lupus*; hallar gandr *lupus i. e. vastator ædium, ignis* Hr. S. 10; storðar gandr *i. e. ventus* Hr. S. 13.

Gandvík, *f. pr.*, *Mare Album, sinus Oceani Glacialis*; skatar Gandvíkr *viri Gandvikiæ i. e. gigantes* Þdr. 2.

ganga, *f.*, *ambulatio; iter; expeditio*; gangan tókst þér greyliga Sk. 181; í stríðri Herdala gǫngu Vkv. 3; biðja sik geðstrangrar gǫngu Þdr. 2; er minna treystir gǫngum Sk. 23.

ganga (gekk, gengum *l.* gingum, genginn; *præt. inf.* gingu Isl. 13), *v.*; 1) *ire, incedere; nonnumquam verti potest* = *esse*; *e. gr.* sás hæst gekk manna *qui altissime incedebat i. e. excellentissimus erat hominum* R. 2; gekk húsum hæri Hr. S. 10; því skólaust gengi lǫngum Sk. 23; gengum fagrbúnir Bj. 5; fríðar gengu Þdr. 4; Hrfm. 9;

gingu hræddir *perterriti erant* Isl. 14. — 2) *præterire, labi;* þess es gengit hefr *eorum quæ præterita sunt* Mhk. 28; rásir dægranna géngu *dies lapsi sunt* L. 67. — *Verbum* ganga *sæpissime sequitur particula quædam (præpositio cum casu substantivi vel adverbium), velut:* ganga af hlunni *e phalanga deduci* Hátt. 71; ganga austr af Nóreg Sk. 65; Rdr. 11. — ganga á *cum acc. pers.* = *invadere in aliquem, e. gr.* ylgr gekk á ná bólgin Jdr. 31; *cum acc. rei,* ganga á land *in terram egredi* Jdr. 38; Hr. S. 7; gekk herr á skip *navem conscendit* Jdr. 15; *cum dat.* ganga á þaranum *algas calcare* Sk. 63; ganga á Gautlandi Kkm. 1. — ganga at *(præpos.); cum dat. pers.* ganga at ehm *alicui obviam ire* Sk. 166. 178; Efdr. 9; ganga inn at ehm *introire ad aliquem* Isl. 8; *c. dat. rei,* 1) ganga at gunni *in pugnam procedere* Vkv. 5; at hjaldri Edr. 18; Kkm. 1. 21; Jdr. 25; Hr. S. 8; Hrfm. 19; 2) ganga at hǫfđum bragna *inculcare capitibus virorum* Vkl. 16; gekk at árum *remis inculcavit* R. 25; 3) gekk at hálsi *ad collum accommodatus fuit* Yt. 23; grundar vals gengu at brǫndum *manus ad enses accommodatæ sunt, i. e. gladios arripuerunt* Kkm. 7; 4) gekk at virki *in munimentum invasit* Vkv. 8. — ganga at *(adv.)* = *impetu ferri* Bdr. 4. — ganga fram = *procedere;* ganga fram af ehu at ehu Rdr. 11; ganga hart fram viđ ehn Isl. 14; frá ek Skólms erfingja gingu *(præt. inf.)* hart fram Isl. 13; fram gingu *(3 pl. præt. ind.)* at ehm Efdr. 9; Þdr. 13; Kkm. 21; Jdr. 24. 25; *eodem modo* gekk lengra *longius processit* R. 28. — ganga í *cum acc.; e. gr.* gakk í hǫll Em. 7; Sk. 90; gekk í haug Isl. 21; gekk út í Bár Edr. 11; Vkv. 13; at ganga í bjarg *ascendere montem* R. 27; ganga í bratta gnípu R. 28; ganga upp í lopt *in aërem scandere* G. 16; ganga niđr í herđar Jdr. 26; ganga í drauma ehm *alicui in somnis apparere* G. 28; *translate eodem modo, velut* virđum gengur varla í hag *viris vix placet* Sk. 64; þetta gengur í vil *hæc ex sententia procedunt* Sk. 116. — ganga með; *c. dat. e. gr.* hundrađ kónga ganga *(plur. pro sing.)* međ honum Sk. 79; *c. acc.* gekk međ Gauts eld *gladio armatus processit* Sgdr. 4. — ganga meinilla *infeliciter cedere* R. 20. — ganga niđr í herđar *adigi in humeros* Jdr. 26. — ganga of *cum acc.* 1) *perlustrare, percurrere, e. gr.* gekk of skeiđar Efdr. 6; 2) *præterire, i. e. evadere, v. c.* fár gengr of skǫp norna Kkm. 24. — ganga sundr *frangi, dissilire, e. gr.* Svǫlnis ekkja gekk sundr *terra fatiscebatur* Hlg. 15; friđr gekk sundr *pax dissoluta est* Vkv. 4; Bdr. 7. — ganga til ehs 1) *ad l. in aliquid venire, e. gr.* gekk til fréttar Vkl. 21; Isl. 3; *c. acc. viæ,* ganga langan veg til Róms Edr. 10; 2) *causam esse alicujus rei, v. c.* mǫrgum gengur gaman til þess at . . . Sk. 4. — ganga um = *præterire, e. gr.* ganga sunnan um Satíri Hrfm. 9. — ganga und merkjum *ad signa aggregari* Hr. S. 9. — ganga upp = *escendere, e. gr.* at ganga þar upp Jdr. 38; Vkv. 13; G. 16. — *Cum præpositionibus compositis, quæ dicuntur,*

vox ganga *sæpe conjungitur, e. gr.:* ganga á bak málum *a promissis recedere* Bgl. 10. — ganga á hǫnd *se dedere* Edr. 21, *quare* gengu á þengils bý haukjóðs = gengu á hǫnd þengils *in partes principis transierunt* R. 8. — ganga í gegn ehm = *obviam ire alicui, e. gr.* gangið í gegn grami Em. 4; Hkm. 14; gekk í gegn rekkum at gunni Vkv. 5; at ganga í gegn her þeira Vkl. 19. — ganga í gegnum (*l.* í gagnum *l.* gegnum) eht *perrumpere l. pervadere aliquid, e. gr.* ganga gegnum lið þeira Bdr. 8; gekk í gagnum ferð Bgl. 3; sem gingi í gegnum harðan reyk *quasi fumum densum permeavissent* G. 55. — ganga í (*l.* á) móti ehm *obviam ire alicui;* hitt telk jafnt, at sveinn gangi í móti sveini Kkm. 23; Jdr. 24. — *Infinitivo verbi cujuslibet vox* ganga *ad consilium indicandum adjungitur, v. c.* gekk heyja odda þing Vkv. 2; gekk at eiga Ingibjǫrgu Jdr. 45.

gangr, *m., impetus; grassatio;* rimmu gangr gerðisk *pugna grassata est* R. 19; vann gang upp at Leiru Vkv. 14; þú hefr verit einart í gangi Sk. 190.

Garðar, *m. pl.* = Garðaríki; *Russia;* ór Gǫrðum Ódr. 1; R. 4; Edr. 5; í Gǫrðum Ódr. 2; R. 2; Edr. 4.

garð-Rǫgnir, *m., deus (Oden) aggeris; garðr* geirrásar *agger volantibus hastis objectus, i. e. clipeus;* geirrásar garð-Rǫgnir *numen clipei i. e. bellator* Vkl. 19.

garðr, *m., agger, sæpes; domicilium l. territorium sæpto munitum;* verja garð með gumnum Vkl. 20; í garði Harða Knúts Bgl. 17; úr garði sín Sk. 14; geira garðr *agger hastarum, clipeus, et* Hlórriði geira garðs *bellator* Vkl. 8; oddhríðar garðs (= *clipei*) grand (= *gladius*) G. 50; í garða grjót-Níðaðar Hlg. 9; fyr Vinda gǫrðum Edr. 16; grundar seilar garðar *domicilia serpentis, i. e. aurum, quare* Nirðir garða grundar seilar *numina auri, viri liberales* Isl. 2; garðr Gǫndlar *agger Bellonæ i. e. clipeus, atque ita* runnar garða Gǫndlar *arbores clipeorum (clipeatæ), i. e. bellatores, viri* Isl. 20; á garði Gęitis *i. e. in clipeo* Hlg. 20.

garmr, *m., canis;* glóða garmr *canis prunarum, i. e. ignis* Yt. 7; fýris garmr *i. e. procella* Hr. A. 10.

garpr, *m., bellator, vir fortis;* Hrómundr þótti garpr Mhk. 7; garprinn! Sk. 83; Sk. 78. 132; sœkja garp Isl. 20; slíkt es raun gǫrpum Bdr. 10; Sk. 85.

gata, *f. via, semita;* þramma Ásólfs gǫtu Sk. 29; launa gǫtu eggjar birkis *(semitam, i. e.) vestigia gladii referre, i. e. vulnera ulcisci* Rdr. 6.

Gaukr Trandils sun, *m. pr., vir Islandus* Isl. 19.

gaupa, *f., lynx;* of gaupu ver *i. e. per terram* Þdr. 5.

gaupn, *f., cava manus; vola;* spendi ilja gaupnum á mó Þdr. 3.

Gautar, *m. pl., Goti;* Gautar spurðu leiðangr Hr. S. 6; andskoti Gauta Gldr. 7; Vkl. 21; Gauta stýrir *Birger dynasta* Hr. S. 2. —

Gautar *nonnumquam pro appellativo nomine est habendum* = *viri, homines;* Gauta spjalli *i. e. Oden* Snt. 20.
Gautatýr, *m., deus (Tyr) Gotorum, i. e. Oden* Hkm. 1.
Gautelfr, *f. pr., Albis (flumen) Gotorum;* austan af Gautelfi Hrfm. 1.
Gauti, *m. pr.,* = Gautr; Gauta setr *sedes Odinis, i. e. Asgardia* Þdr. 8.
Gautland, *n. pr., terra Gotorum;* á Gautlandi Kkm. 1.
Gautr, *m. pr., Oden deus;* Gauts eldr *gladius* Sgdr. 4; *pro appellativo sæpe habendum, e. gr.* herþrumu Gautr *deus tonitrus bellici, i. e. Thor* Þdr. 1; stála gautr *deus armorum, bellator, vir;* stukku at stála gaut Sk. 124.
Gauzkr, *adj., Goticus;* hjá jǫfur Gauzkum Yt. 46.
gá (áð), *v., animum intendere in aliquid; aliquid curare; c. gen.* mjǫk fás gá *nihil fere curant* Mhk. 20.
gálgi, *m., patibulum;* gálga farmr *onus patibuli, i. e. Oden (cfr* Hávamál, *str. 138 sqq.);* alþjóð elgjar gálga *Islandia* Snt. 15.
gálkn, *n., monstrum horrendum; bestia monstruosa;* hlífa gálkn *feræ clipeorum i. e. gladii* Efdr. 8.
gátt, *f., antepagmentum ostii; janua, ostium;* yzt við gátt Sk. 78. 85. 189.
geð, *n.,* 1) *animi indoles; ingenium;* þat geð Snt. 23. — 2) *animi attentio;* meðan geð deilisk mér til þess Isl. 2.
geðfastr, *adj., animo constans, stabilis;* raukn rasta báru rekka geðfasta Bdr. 3.
geðjǫrð, *f., terra animi, i. e. pectus;* lá geðjarðar Grímnis Hdr. 1.
geðreynir, *m., tentator animi; sodalis;* geðreynir herþrumu Gauts *Lokius amicus Thoris* Þdr. 1.
geðstirðr, *adj., animo asper; pugnax;* virðar geðstirðir Hrfm. 14.
geðstrangr, *adj., animo molestus; gravis; laboriosus;* lét biðja sik geðstrangrar gǫngu Þdr. 2; geðstrangir logrunnar Hrfm. 9.
geðstyrkr, *adj., animo constans; firmus;* krapt geðstyrks goðs G. 57.
geðvǫrðr, *m., animi custos; vir animosus* (?) Gldr. 6; *sed h. l. melius est vel* goðvarðr *vel* geðharðr *legere; cfr annott. ad h. l.*
gefa (gaf, gefinn), *v.,* 1) *dare; donare; concedere, largiri alicui aliquid;* gefa ehm eht, *e. gr.* ró skyldu menn reiði gefa Mhk. 4; Óðinn gefr þér auð ok seim Sk. 50; G. 38; Sk. 141; rǫskvir menn gefa ǫrnum bráð Mhk. 23; gef þú hold ok blóð hjarta mínu L. 83; Sk. 101. 104; stillir gaf mér þat við fylli Fjǫlnis fjalla *(pro carmine)* Rdr. 13; gaf stóði blóð at drekka Ódr. 6; Bgl. 1; R. 12; Edr. 7; G. 30. 34. 43. 45. 46; gaf upp *in potestatem tradidit* Hrfm. 7. L. 13; Sk. 14. 32. 33. 99. 123. 126; gafumk = gaf mér Rdr. 7. 12; Snt. 23; gáfu frið eignum lofða Bgl. 5; gáfu hundum smjǫr Sk. 198; ef þú gæfir ǫnnur (ɔ: skæðin) mér Sk. 25; þangat til er þau (ɔ: Adám ok Eva) gæfi þakkir L. 13; lét gefit *dedit* Jdr. 44; auðnan, sem ek hef þér gefna *prosperitas, quam tibi largitus sum* Sk. 110; guðs hjálpræði, gefit á jǫrð L. 22; valtafn varð gefit

hrafni Kkm. 16; nest gafsk hrǫfnum Bdr. 3; þeim gafsk rausn ok ríki *hi potentia et magnificentia valebant* Jdr. 10. — 2) *offerre* (= *græc.* διδόναι); þótt fleira vas gefit *etsi plura oblata erant* Edr. 30. — 3) *reflex.* gefask = *se gerere;* svá nǫkkut gafsk Rannveig mér *ita fere erga me Rannveiga se gessit* Mhk. 18. — 4) *reflex.* gefask = *evenire; eventum habere;* svá kǫllum vér ráð sem gefask Mhk. 14.

Gefn, *f. pr., cognomen Freyæ;* bjarga Gefn *dea montium, i. e. gigas femina; vide ann. ad* Hlg. 2.

gegn *l.* gǫgn, *n. pl., id quod est alicui rei contrarium vel oppositum. Hæ voces non usurpantur nisi ad præpositiones compositas* í gegn *et* í gegnum *formandas.* — I) í gegn *cum dat.* = *obviam; contra; e. gr.* ganga í gegn ehm Em. 4; Hkm. 14; Vkl. 19; Vkv. 5; þessu í gegn *e contrario* L. 74. — II) í gegnum *l.* í gǫgnum *cum acc.* = *trans; per; e. gr.* stíga í gegnum ehn *aliquem proculcare* Yt. 39; ganga (í) gegnum lið þeira *aciem eorum perrumpere* Bdr. 8; gekk alt í gagnum (*pro* gǫgnum) ferð Bgl. 3; ganga í gegnum reyk *fumum permeare* G. 55; geislin brár í gegnum glerit *radius per vitrum pellucet* L. 33; standa í gegnum brjóst *pectus transfodere* L. 45; reka í gegnum ehn *transadigere ferrum per aliquem* Sk. 143.

gegn, *adj.* 1) *aptus, conveniens, commodus; c. gen.* hyggju gegn *prudentiâ insignis* Jdr. 43. — 2) *strenuus; fortis;* gegnir fyrðar Hr. S. 20.

geiga (að), *v., cursum mutare;* geiga at Eyrarsundi Hr. S. 15.

geigr, *m., malum; damnum;* vinna geig ehm Isl. 19.

geigurþing, *n., conventus perniciosus;* geirs geigurþing *l.* geigurþing Gunnar logs = *pugna;* Efdr. 9; Hr. S. 17.

geimi, *m., mare;* á geima þrútinn Hr. S. 18; slóð geima *via maris* Hátt. 71; geima skævaðr *equus maris, i. e. navis* Efdr. 5; geima valr *falco maris; navis* Hr. A. 9; geimi sára *mare vulnerum, i. e. cruor, unde* geima sárjǫkull (= geima sára jǫkull) *gladius* Isl. 14.

geipun, *f., sermo otiosus; nugæ;* sjá geipun veit gleði minnar *hæ nugæ lætitiam meam indicant* Mhk. 1.

geirbrík, *f., tabula hastarum i. e. clipeus;* geirbríkar gæti-Njǫrðr Vkl. 10.

geirbrú, *f., pons hastarum, i. e. clipeus;* geirbrúar auðrýrir Vkl. 9.

geirdróttinn, *m., dominus hastarum, Oden;* við geirdróttin Snt. 21.

Geirfiðr, *m. pr., dynasta quidam;* Vkv. 13.

geirhríð, *f., procella hastarum, pugna;* til geirhríðar Jdr. 18.

Geiri, *m. pr., vir Islandus;* arfvǫrðr Geira, *i. e.* Glúmr; Isl. 11.

Geirmundr, *m. pr., colonus Norvegus;* buðu Geirmundi ríki Jdr. 17.

geirr, *m., hasta;* geirr glumði Kkm. 17; hann rauð geir at gunni Efdr. 18; hátt bárum geira Kkm. 3; *sæpe in appellationibus pugnæ, e. gr.* dynr geira R. 22; Kkm. 18; glygg geira Hrfm. 1; gnýr geira Jdr. 35; gǫll geira G. 52; Bdr. 8; hregg geira Gldr. 5; hríð geira

Ódr. 9; geira gnýbjóðr *bellator* R. 24; geira garðr *clipeus* Vkl. 8. — Geirr svigðis *hasta bovis i. e. cornu;* vágr svigðis geira *unda cornuum potoriorum, i. e. cerevisia, mulsum* Yt. 1.

geirrás, *f., volatus hastæ;* geirrásar garð-Rǫgnir Vkl. 19.

geirróta, *f., procella hastæ; pugna;* geirrótu gǫtvar Hkdr. 7.

geirrǫdd, *f., vox (sonitus) hastarum; pugna;* geirraddar haukr *accipiter pugnæ, i. e. corvus* Isl. 19.

Geirrǫðr, *m. pr., gigas quidam;* til Geirrǫðar veggjar viggs Þdr. 1.

geirskapt, *n., manubrium hastæ;* studdisk geirskapti Hkm. 10.

Geir-Skǫgul, *f. pr., Skagula hastata (cfr* Skǫgul) Hkm. 12.

geirþeyr, *m., tepor (imber tepidus) hastarum; pugna;* gǫrðu geirþey Ódr. 4; *dat. pl.* geirþeyjum Hrfm. 13.

geirvangsrǫð, *f., agmen clipeatum;* of glaðar geirvangsraðar *supra ordines militum clipeis splendentes (Egilssonius s. v.* geirvangr: *super naves clipeis splendentes).*

geirviðr, *m., arbor hastata, i. e. pugnator;* geirviðir hǫggum rammir Jdr. 25.

geisa (að), *v., impetu ferri;* eldr geisar jǫrð *ignis per terram furit* L. 70.

geisli, *m., radius;* geisli sólar L. 27; geisli lopta L. 89; geislinn brár L. 33. Geisli gunnǫflugr miskunnar sólar *radius bello validus e Christo emissus i. e. Olavus Sanctus* G. 1; dyrka geisla goðs hallar *i. e. venerari S:tum Olavum* G. 7; *ex his circumlocutionibus nomen* Geisli *carmini Einaris inditum est.*

Geitir, *m. pr.,* 1) *regulus maritimus;* á Geitis garði *in aggere Geitiri, in clipeo* Hlg. 20. — 2) *vir Islandus;* Isl. 3. 4.

Geitkjǫrr, *m. pr., paludes in Hallandia, Sueciæ regione, sitæ;* fyr Geitkjǫrr austan Hr. S. 7.

gemla, *f., ovis femina effeta;* brǫgðótt reyndisk gemlu fúa Mhk. 18.

gemlis-hamr, *m., exuviæ aquilinæ* (gemlir, *m., aquila*); í gemlis-ham gǫmlum Hlg. 2.

gengi, *n., comitatus;* gengi Norðmanna Hkm. 3; gengi goða Hkm. 10; gǫfgask mætti af gengi hverr *quisque honestatur pro comitatu, pro numero comitum* Mhk. 12; hykk gram mistu gengis Efdr. 3.

gengileysi, *n., penuria comitum* Snt. 9.

gengiligr, *adj., meabilis;* vasat gengiligt at ganga í gegn her þeira *haud facile fuit obviam ire copiis eorum* Vkl. 19.

gengr, *adj., meabilis;* trauðla 's gengt á ís of vár Mhk. 12.

gera (rð), *v.* (=gerva); *facere;* gerði styr Vkv. 8; gerðu dyn Þdr. 11.

gerð, *f., confectio; pl.* gerðar *ornatus; armatura;* gerðar várar Hkm. 17; á gerðum þeira Hkv. 19.

geri, *m., lupus;* gera fengum gisting Kkm. 3; gera bróðir *frater lupi, i. e. lupus* Kkm. 16.

gerningar, *f. pl., artes magicæ;* mœtti gerningum *objecit se incantamentis* Hrfm. 15.

Gerzkr, *adj., Russicus;* eiki gǫfugt Gerzkum málmi Hr. A. 6; með Gerzku reiði Hr. A. 2.
Gestill, *m. pr., pirata quidam;* Gestils skeiðhestr *celes Gestilli, i. e. navis* Hrfm. 3.
gestr, *m., hospes;* Sk. 32.
geta (gat, getinn), *v.,* 1) *nancisci; adipisci; c. acc.* ari getr verð O. S. 3; engi getr iðgjǫld Snt. 16; Hkm. 19; ef ek þǫgn of gat Hfl. 3. 19; eigi gaztu liðskost lágan Hr. A. 3; orðstír of gat Hfl. 6. 9; gat dagráð dólga Ságu Vkl. 21; *assequi, consequi, v. c.* gatat ráð fyr sér *nullam consilii copiam assecutus est* Þdr. 7; gatk hróðr of hugðan *sinceram laudem consecutus sum* Jdr. 1; vér gátum stillis lof Hlt. 16; gat bezta ætt *genus nobilissimum habuit, i. e. optimo genere natus est* Vkv. 15; hvar getr *(impers.)* þann *ubi eum invenimus* L. 21; geta þann gram *icere, ferire hunc regem (de furca fenaria)* Yt. 15. *Hac significatione sæpe periphrastice usurpatur verbum* geta *cum infinitivo vel part. præt. verbi cujusdam conjunctum, e. gr.* sás getr greiða *(explicare potest* ɔ: *explicat)* G. 1; gat teygja at sér Hkdr. 4; gat at hrósa sigri Jdr. 8; hrafnar gátu hafa bráð Kkm. 8; Jdr. 11. 42; fílinn gat hann í fylking sótt Mhk. 7; Finnan gat þó œrðan Harald Mhk. 11 *cet.;* fjandinn gat svá blindat feðgin vár L. 18. — 2) *procreare;* þann gat Ása niðr við járnviðju Hlt. 3; gat sunu við Óðni Hlt. 4. — 3) *commemorare; mentionem facere alicujus rei; c. gen.* hans aldar mun vesa getit Hkm. 19; geta máls Efdr. 2; geta glíkligs Efdr. 23; Jdr. 8; Mhk. 28; geta grams skrautfara Hátt. 70; Isl. 7; geta vór Sk. 5; getit er Skíða gǫngumanns Sk. 15. — *Absolute* gat rétt áðr *antea recte commemoraverat l. judicaverat,* ɔ: *de vi miraculosa S:ti Olavi* G. 31; geta mjǫk ferri máli sǫnnu Efdr. 22.
geta, *f., captura; esca, cibus;* glaðr getu Kkm. 16.
geyja (gó), *v., latrare;* Mhk. 4.
geyma (md), *v.,* 1) *custodire, tueri;* borgarmúrr geymandi bygð *cet.* L. 30. — 2) *curare;* segginn engi geymdi Sk. 45; geym þat Sk. 107.
geymir, *m., custos, servator;* geymir silkis síma brúna grundar *custos vittæ bombycinæ, i. e. vir princeps* Vkl. 7; geymir Fjǫlnis elda *servator gladiorum, vir* Isl. 8.
geymirunnr, *m., arbor custodiens, i. e. vir qui custodit;* gunnelds geymirunnr *custos gladii, bellator; dat. pl.* geymirunnum R. 32.
geysa (st), *v., extrudere;* vant herskip geyst af hlunni *naves ex cylindro ligneo extrusisti* Hr. A. 2. — *Refl.* **geysask** = *impetu ferri;* geystisk hlýr *prora concutiebatur* Hr. A. 2; leon geysist *leo grassatur* Sk. 132.
geysitíðr, *adj., sæpe tractatus;* geysitíðar dáðir R. 24.
geysta, *adv., vehementer, ferociter;* Jdr. 25.
-gi, *particula negativa, quæ nominibus, pronominibus indefinitis, ad-*

verbiis suffigitur, e. gr. úlfgi (= úlf eigi) Kkm. 22; *cfr* aldrigi, eigi, engi, hvárgi, hvergi, *cet.* — *Cfr* -ki!

gil, *n., fauces jugi;* gilja grund *terra faucium, jugum* Hlg. 18.

gildir, *m., sodalis* (?); kveđja Óláfs gilda G. 10.

gildr, *adj., insignis; illustris, præclarus;* slíkt tel ek rekka gilda Sk. 72; Sk. 83. 172; hátíđ gild *festum sollenne* L. 74; gǫrđi gilda atsókn Sk. 187; sprakk af gildri þrá *desiderio flagranti consumptus est* Mhk. 13.

gilđir, *m., lupus;* gilđar hjálmelda *lupi ensium, i. e. bellatores;* Hropts gilđar hjálmelda = berserkir Óđins; Hdr. 8.

Gillingr, *m. pr., pater Suttungi gigantis;* Gillings gjǫld *mulcta pro cæde Gillingi (SnE, AM I 216 sqq.), i. e. mulsum poëticum; carmen;* Hlt. 1.

gimsteinn, *m., gemma;* gimsteinn vífa, brúđa *i. e. Sancta Maria;* L. 27. 89.

gin, *n., fauces;* laust í gin angrþjóf Óđins *in fauces Thoris conjecit* Þdr. 15; fell í gin úlfi *in fauces lupi incurrit* Kkm. 19.

gindýr, *n., animal hiscens, i. e. navis draconaria;* gindýra stýrir Hrfm. 8.

ginna (nt), *v., allicere; seducere;* þú gintir hingat Skíđa Sk. 181.

ginnregin, *n. pl., numina excelsa;* Hlg. 13.

ginnungavé, *n. pl., vasta domicilia, diis sacra, in cælo sita; cælum* Hlg. 15.

gipt, *f., donum;* send mér sjaufalds anda sanna gipt L. 80.

gipta (pt), *v., maritare, nuptui dare;* gipta Hildi Sk. 115; ǫndin giptist guđdóms krapti *anima virtuti divinæ connubio juncta est* L. 31.

gipta, *f., fortuna;* giptu vegr *via fortunæ* L. 89; *(deus)* lér gram þeima hárar giptu G. 57.

girđiþjófr, *m., fur torquem subripiens* Hlg. 9.

Girkir, *m. pl., Græci;* Girkir flœđu G. 52; í Girkja liđi G. 44.

Girkland, *n. pr., Græcia;* á Girklandi G. 51.

girnask (nd), *v., desiderio teneri alicujus rei;* allar girnask ár í sjá Mhk. 27.

gisting, *f., hospitium; cibus, dapes;* gera fengum gnóga gisting Kkm. 3.

Gizurr, *m. pr.* 1) *educator Heidrekii regis (cfr Fornald. S. I 490 sqq.).* — 2) Gízurr hvíti *vir Islandus;* Isl. 20.

gífr, *n., gigas femina; furia;* gífrs hestr *equus furiæ, i. e. lupus* Jdr. 35.

gína (gein *l.* ginda, ginit), *v., hiare;* salr Sǫkkvamímis gein viđ jǫfri Yt. 3; vargr gein of sal mergjar *lupus inhiavit ossibus* Jdr. 31; gein alinmunni *ore brachii hiavit, i. e. manum protendit* Þdr. 21; vargar gindu of hræ G. 29.

gjafli, *f., munificentia, liberalitas;* gjafli rœmdr Gldr. 9.

gjald, *n., sæpissime in plur.* gjǫld, *tributum, præmium; remuneratio; mulcta cædis;* góđ gjǫld ehs Rdr. 2; gǫr munu gjǫld G. 61;

hǫldar festu gjǫld Edr. 23; Hrfm. 6; gjǫldum leggja brú *remunerationibus sternere (= carmine digno remunerari) pontem* Hlg. 1; at gjǫldum *pro mercede, præmii loco* Edr. 11; otrs gjǫldum *mulctá pro cæde lutræ, i. e. auro* Bj. 4; yppa Gillings gjǫldum *i. e. proferre carmen* Hlt. 1.

gjalda (galt, goldinn), *v., solvere, persolvere; remunerari;* gjalda ehm eht L. 4. 70; gjalda lofsǫng L. 95; gjalda eht fyr eht G. 50; gjalda fótum fjǫr *vitam pedibus debere* Vkv. 2; geld hánum heiđ Sgdr. 3; gjalt varhuga viđr kytt *cautionem adhibe contra rumorem* Bgl. 12; Áláfr galt oráđ illri þjóđu R. 8; segik hvé ófriđ gulduđ Hr. S. 3; lét hold goldit hrǫfnum Ódr. 7.

gjalla (gall, gollinn), *v., resonare; clangere;* í hólkinum lét hann gjalla Sk. 151; hjǫrr gall viđ hlífar Gldr. 5; Hfl. 18; R. 5 *(bis)*. 17; hrafnar gullu R. 18; gullu hræs haukar Bdr. 7.

gjallr, *adj., sonorus, tinnulus;* međ gjallan Gauts eld Sgdr. 4; leggja brú gjalla raums Hlg. 1; gjǫld ens gjalla Hǫgna meyjar hjóls *præmium pro clangenti clipeo* Rdr. 2.

gjarđvenjuđr, *m., cingulo adsuetus; cinguli usurpator i. e. Thor* Þdr. 2.

gjarn, *adj., cupidus; alicui studens, favens; c. gen.* tírar gjarn Ódr. 9; Vkv. 15; Isl. 4; œrit gjarn at auka óđ Jdr. 3; gjarnir á hernuđ Jdr. 17; ben svíđa heiptar gjǫrnum viđum brynskíđs R. 21; því at ek gjarn sják *quasi (ei) faverem* Snt. 22.

gjarna, *adv., libenter;* L. 95; Sk. 88.

gjálfr, *n.,* 1) *fremitus;* gjálfr jarđbeltis *fremitus maris, i. e. mare fremens* Hrfm. 1; gjálfrs grund *i. e. mare* G. 40; fjálfr ólágra gjálfra Hlg. 18. — 2) *mare fremens;* Ásmundr tamdi Gnođ viđ gjálfr Mhk. 8; gjálfri kringđr *mari sonoro circumdatus* Edr. 3; á rođin unda gjálfri heitu *amnis cruore tepido rubefactus* Kkm. 4.

gjálfrtamiđr, *part. compos., mari adsuetus;* á gjálfrtǫmdum Gestils skeiđhestum Hrfm. 3.

gjálfr-undinn, *part. compos., cum fremitu contextus;* gjálfrundit grundar grand Hrfm. 16.

Gjálp, *f., gigas femina;* Gjálpar skær *i. e. lupus* Hfl. 12.

gjóđr, *m., haliaëtus;* gráđr þvarr geira hríđar gjóđi *voracitas cessavit haliaëto pugnæ, i. e. corvo* Ódr. 9.

gjósa (gaus, gosinn), *v., prorumpere;* logi gaus upp *flamma emicuit* Jdr. 19.

Gjúki, *m. pr., heros quidam;* Gjúka niđjar Rdr. 6; Gjúka ættar klæđi *amictus Gjukiæ gentis i. e. arma* Hr. A. 6.

gjǫf, *f.* (*pl.* gjafar *l.* gjafir), *donum;* ték at gjǫf Grímnis geđjarđar lá *carmen dono do* Hdr. 1; stórar gjafar Edr. 26; G. 6. 64; gjafir ok mútur L. 71.

gjǫfli, *f., munificentia;* venr sik gjǫfli *(dat.)* S. S. 3.

gjǫfull, *adj., largus; munificus;* enn gjǫfli Hkm. 3; enn gjǫflasti Bj. 3.

gjǫr, *n., multitudo;* gjǫr hrafna *grex corvorum* Hfl. 10.
glađa (ađ), *v.,* = gleđja; glađar flotna fjǫl viđ Fróđa mjǫl *multos auro delectat* Hfl. 17.
glađfœđandi, *part. compos., equum* (glađr, *m., equus*) *saginans;* glađfœđandi Gríđar *Gridæ (furiæ) equum (i. e. lupum) pabulo reficiens; bellator* Sgdr. 4.
glađr, *adj.,* 1) *splendidus;* glađar geirvangsrađar Hfl. 5; í iđrum glađrar jungfrú *(de S:ta Maria)* L. 31. — 2) *lætus, hilaris;* skalk glađr Heljar bíđa Snt. 24; Vkl. 1; Efdr. 18; G. 47; Kkm. 29; *c. gen.* glađr grœđis meldrar *lætus æquoreâ farinâ* R. 13; glađr getu *lætus prædâ* Kkm. 16; glatt hjarta Em. 1; glađir beimar L. 74; G. 68. — 3) *comis; blandus;* glađr viđ gumna Jdr. 21; þýđr ok glađr Sk. 22.
glađværr, *adj., alacer, hilaris;* enn glađværi Hkm. 4.
glamm, *n., strepitus;* glamma gemlishamr *exuviæ aquilinæ strepituum i. e. alæ stridulæ aquilinæ* Hlg. 2.
glammi, *m., lupus;* at glamma mun *ex voluntate luporum* Rdr. 10; glamma ferđ *agmen luporum* Gldr. 3; glamma stǫđ *statio luporum, montana* Þdr. 10.
Glasir (*l.* Glásir?), *m. pr., lucus ante fores Valhallæ situs;* Glasis glóbarr *frons splendida Glaseri, i. e. aurum* Bj. 3.
glaumr, *m., gigas;* glaums niđjar *progenies gigantea; gigantes* Þdr. 18.
glaumvekjandi, *part. compos., strepitum* (glaumr, *m., strepitus*) *excitans;* glaumvekjandi grímu *galeæ strepitum (pugnam) excitans, bellator* G. 47.
glaupsa (ađ?), *v., liberius de aliqua re loqui;* at glaupsa of ehu Mhk. 3.
gleđi, *f., gaudium;* gleđi týnisk G. 63; seint tók gleđin at rakna Sk. 44; inna út alla gleđi L. 64; brá gleđi *(dat.) lætitiam ademit* Efdr. 25; gleđi minnar veit geipun sjá Mhk. 1; gleđinnar past L. 89.
gleđiligr, *adj., gaudium afferens;* gleđiligur geisli sólar L. 27; gleđiligt jóđit *proles exoptata* L. 33.
gleđja (gladda), *v., exhilarare; delectare;* gleđja dǫgling G. 21; ván batnađar gleđr hug G. 22; gleđr sá mađr er opt er kátr Mhk. 8; gladdi hauka *i. e. bellavit* Isl. 19; gladdi ehn ehu Bj. 5; L. 55; nú gleđjumk Mhk. 4; gladdisk svanr hanga Bdr. 8; Bdr. 11; mær gladdist L. 55; glǫddusk varrar eldi Hr. S. 19; gladdir gumnar G. 56.
glepja (glapta), *v., corrumpere; vitiare;* friđr glepsk Efdr. 21. 25.
gler, *n., vitrum;* brjóta gler Mhk. 17; í gegnum glerit, af glerinu heilu L. 33.
gleyming, *f., oblivio;* gleyming sorga L. 89.
Glitnir, *m. pr., ædes cælestes Forseti; cælum;* Glitnis gná Yt. 12.
glíkligr, *adj., verisimilis;* geta glíkligs Efdr. 23.
glíkr, *adj., similis; par; c. dat.* glíkr Óleifi at góđu Efdr. 28; Visundr berr þik glíkan hauki Hr. A. 7; typpi eldi glík Hr. A. 10.

glóa (óð), *v., fulgere, coruscare;* gull kná glóa Hátt. 72; (hǫll) glóar af greiparmjǫll Sk. 71; L. 33; borgarturnar glóa sem gull Sk. 68; í glóanda gulli L. 3; glóðu élmars typpi Hr. A. 10.
glóbarr, *n., frons splendida; dat.* glóbarri Bj. 3.
glóð, *f., pruna;* glóða garmr *i. e. ignis* Yt. 7; hrafna víns glœðr *prunæ cruoris, i. e. gladii, et* hrafna víns glóða hneigendr *qui gladios vibrant; viri* Isl. 1; Fjǫlnis glóð fríða rauð *rubefecit pulchrum gladium* Isl. 14.
glóðfjálgr, *adj., prunis inclusus;* Yt. 41.
glóðrauðr, *adj., candescens; rubescens prunarum instar;* lýstisk glóðrauðum eldi álfoldar Hrfm. 5.
glófi, *m., digitale;* fara með hvíta glófa Sk. 87.
glumra (að), *v., crepare;* glumruðu Hkm. 5, *ubi tamen* glumðu *potius est legendum.*
Glúmr, *m. pr., poëta Islandus;* Isl. 11.
glygg, *n., ventus; procella;* glygg náir greiða váð Hátt. 77; glygg eggja *procella mucronum, i. e. pugna* Jdr. 23; geira glyggs (*i. e. pugnæ*) glymstœrir Hrfm. 1.
glymhringr, *m., gladius tinnulus;* glumðu glymhringar Hkm. 5.
glymja (glumða), *v., clangere; strepere; resonare;* glymja við mǫl Þdr. 6; Gldr. 3; Hkdr. 2; knáttu glymja Gldr. 7; Efdr. 7; Edr. 17; glymjandi fellr hrǫnn of sker Mhk. 27; Yt. 7; fyr Eiríki glymr Em. 3; Sk. 68; und of glumði Hfl. 5; Vkl. 14; Kkm. 17. 21; Jdr. 32; Hrfm. 3; ísarn glumðu Hkv. 8; Edr. 20.
glymr, *m., clangor;* sjá glym járna Jdr. 7.
Glymsteinn, *m. pr., locus in regione Hallandiæ situs;* fyr Glymstein norðan Hr. S. 11.
glymstœrir, *m., qui strepitum auget;* sveitir sóttu glymstœri geira glyggs (*eum, qui strepitum pugnæ auget, i. e. bellatorem*) Hrfm. 1.
glysligr, *adj., splendidus;* Mhk. 8.
glysmál, *n. pl., sermones splendidi;* Iðja glysmálum *i. e. auro (SnE, AM I 214)* Bj. 4.
glæhvarmr, *adj., palpebris splendide candentibus instructus;* en glæhvarma Hkv. 2.
glær, *m., mare;* gríðar glær *mare l. liquor securis, i. e. sanguis;* kom (*impers.*) gríðar glæ (*dat.*) á skæ Gjálpar *cruor lupo inspersus est* Hfl. 12.
glæsa (st), *v., splendidum facere; ornare;* herskip glæsir Hr. A. 8; Hátt. 73; herskip glæsti ór Gǫrðum *navem ornavit (et eduxit) e Russia* Ódr. 1; (viðr) var glæstr Kdr. 6; of flóta glæstum Hr. S. 14; sendi dóttur gulli glæsta Hr. S. 2; hneigði fúru glæstri Hr A. 10.
glæsiligr, *adj., splendidus aspectu;* Márja glæsilig sem roðnuð rósa L. 25.
glœpr (*l.* glæpr), *m., scelus;* rann þá glæpr af hverjum til annars

L. 20; glæpir þverri L. 88; at gǫrvum glæpum L. 73; L. 78; í glæpa frosti L. 81.

glǫggr, *adj.*, *perspicuus; dilucidus;* eigi glǫgg Eddu regla L. 97.

gnapsalr, *m.*, *atrium maris, i. e. mare altum* (gnap, *n.*, *mare*); ríđvigg gnapsalar Gldr. 2.

gnapstóll, *m.*, *sella excelsa* (gnapa, *v.*, *eminere*); und gnapstól sólar *sub sella excelsa solis, i. e. sub cælo* Gldr. 9.

gnat, *n.*, *collisio;* eggja gnat *collisio mucronum, pugna* Hfl. 9.

gnauđa (ađ), *v.*, *stridere; crepare;* eldr gnauđađi Jdr. 19.

gnaust, *n.*, *conflictio;* gnaust Gǫndlar borđa *collisio clipeorum, pugna* R. 18.

gnaustan, *f.*, *crepitus;* í málma gnaustan *in pugna* Efdr. 4. 24.

Gná, *f. pr.*, *dea quædam ex genere Ansium;* Glitnis gná *dea cæli, i. e. Sol* Yt. 12; Gná hringa *dea annulorum, i. e. femina* Jdr. 42;

gneisti, *m.*, *scintilla;* dropar ok gneistar L. 93; elrisgarmr hratt gneistum Hr. S. 11.

gnesta (gnast), *v.*, *crepare;* málmar gnustu Efdr. 26; Bdr. 7.

gnípa, *f.*, *præcipitium;* í bratta gnípu R. 28.

gnísta (st), *v.*, *frendere;* gnísta tennr *dentibus frendent* L. 73.

Gnođ (*l.* Gnóđ?), *f.*, 1) *navis Asmundi;* Ásmundr tamđi Gnođ viđ gjálfr Mhk. 8. — 2) *navis quælibet;* gnúđi fyr gnóđ *in (ante) navem æstuavit* Kdr. 4.

Gnóđar-Ásmundr, *m. pr.*, *possessor navigii, cui erat nomen* Gnođ; Sk. 187.

gnógr, *adj.*, *sufficiens;* hafa byr gnógan Isl. 2; gera fengum gnóga gisting Kkm. 3; minni gnógt *memoria acris* Edr. 9; gnóg hlífa gálkn *gladii satis magni* Efdr. 8.

gnótt, *f.*, *copia; numerus; cum gen. sg., e. gr.* þegns gnótt *multitudo civium* Vkl. 4; hers gnótt hǫlđa *numerosa turba civium* R. 1; fyrir hers gnótt *coram multitudine virorum* Hátt. 68; gnótt nás Vkl. 14; G. 28.

gnýbjóđr, *m.*, *strepitum offerens;* geira gnýbjóđr *strepitum hastarum offerens, bellator;* gnýbjóđs dáđir R. 24.

gnýja (gnúđa), *v.*, *stridere; fremere;* hjálmunlá gnúđi Kdr. 4; svalr sær gnúđi á sýju Jdr. 16; Hfl. 11; Jdr. 27. 33; bryngǫgl gnúđu Gldr. 5.

gnýlinnr, *m.*, *serpens strepens;* gnýlinnr Gǫndlar *gladius;* runnr gnýlinns Gǫndlar *bellator* R. 25.

gnýr, *m.*, *strepitus; sæpissime in circumlocutionibus pugnæ, velut* gnýr vas hár hlífa Bdr. 10; viđ stóran gný vinar Lóđurs Hlt. 10; kunni darra gný Jdr. 15; Jdr. 30; miklandi gný geira Jdr. 35; í odda gný Hlt. 9; í gný stála G. 54; í gný nadda Isl. 5; í gný fjǫrnis Isl. 17; hjǫrva gnýs ský *i. e. clipeus* Odr. 1.

gnýstœrandi, *part. compos.*, *strepitum augens;* Grimnis gnýstœrandi *augens strepitum Odinis, i. e. pugnam; bellator;* Gldr. 2.

gný-Þróttr, *m., deus (Oden) strepitûs; dux;* gný-Þróttr jǫru dróttar *dux militum* Gldr. 3.
goð *l.* **guð**, *n., deus; apud antiquiores (ethnicos) pluralis numerus plerumque usurpatur, v. c.* goð véltu Þjaza Sgdr. 5; Vkl. 8. 23; Hdr. 6; heiðin goð Hkm. 21; R. 9; fjǫrnets flugstalla goð *i. e. gigantes* Þdr. 1; frá goðum Hkm. 12; goða varnendr Hlg. 4; Hlg. 9; Hkm. 10. 13; Hlt. 1. — *Sing.* goð *l.* guð, *m., de Deo Christianorum, v. c.* goð fagni bragningi! R. 33; G. 20. 63. 67; guð L. 1. 6. 11. 29. 57. 100; Sk. 118; trúa á goð G. 13; G. 31; *acc.* guð L. 34. 48; bað sjálfan guð signa hans líf Sk. 33; goði et næsta Hr. A. 9; G. 6. 14. 22; guði L. 3. 25. 43; goðs lǫg Edr. 8; Edr. 11; G. 1. 7. 18. 21 *cet.* 57. 61. 70; guðs L. 8. 22. 37. 44. 53. 68. 86. 89.
goðdómr, *m., divinitas; numen divinum;* magna goðdóm *insignem reddere Dei gloriam* Edr. 11.
goðfaðir, *m., sponsor baptizati; pater spiritualis;* hefk goðfǫður Efdr. 27.
goðheimr, *m., regio deorum;* upp í goðheim Snt. 20.
goðjaðarr, *m., princeps deorum;* blóta goðjaðar Snt. 22.
Goðlaugr, *m. pr.,* 1) *regulus quidam;* Goðlaugs bani Yt. 22. — 2) *rex Norvegus;* Hlt. 6.
Goðormr, *m. pr., nepos Olavi Sancti;* G. 31. 34.
Goðrǫðr, *m. pr., rex Scaniæ* Yt. 49.
goðvefr, *m., pannus pretiosus; vestis purpurea;* R. 30.
goll *l.* **gull**, *n., aurum;* bauð goll gumnum Bgl. 1; Bgl. 16; Hr. A. 10; glóa sem gull Sk. 68; með golli rauðu Edr. 12. 30; Hdr. 5; G. 34. 44. 50; ótti fengins golls Hr. A. 7; Bgl. 17; gull Hátt. 72; gulli Kkm. 7; Mhk. 8; Hr. S. 2. 14; L. 3. 5.
gollbaugr, *m., annulus aureus;* á gollbaugum Hkv. 19.
gollhjálmr, *m., galea inaurata;* und gollhjálmi Hkm. 4.
gollhringr, *m., annulus aureus;* spara gollhring S. S. 3.
gollhroðinn *l.* **gollroðinn**, *p. compos., inauratus;* gollhroðinn geirr Kkm. 21; gollroðnum rǫndum Hkv. 5.
gollmildr, *adj., auri largus;* R. 11.
gollskerðir, *m., aurum distribuens; vir liberalis; acc.* gollskerði Ódr. 4.
Gotar, *m. pl., Goti;* Gota fjǫrvi hættr Ódr. 4.
goti, *m., equus;* ól flagðs gota Hfl. 10; stýrði gota hlýrs *navem gubernavit* Efdr. 16.
gotnar, *m. pl., viri, homines;* gotnar þykkjat geta glíkligs Efdr. 23; gotna spjalli Hr. A. 5; Hkm. 5; Kkm. 13; Sk. 176.
góðr, *adj., bonus; præstans;* ættum góðr *genere illustris* Vkl. 10; L. 7. 51; enn góði konungr Hkm. 17; G. 29; Mhk. 22; Sk. 104; umb gram góðan Efdr. 16; enn góða fǫður Magnúss *(de Olavo Sancto)* G. 27; góðum vilja Snt. 24; af uxanum þínum góða Sk. 25; góðs grams dauði Efdr. 25; G. 28; urðu góðir af hánum *ab eo*

divites reddebantur, divitiis beati sunt Edr. 7; Sk. 5; eiga góða reifa L. 35; unnandi góðum mǫnnum L. 25; góð ætt Jdr. 15 *cet.*; kendi trúu góða R. 9; gótt gengi Hkm. 3; Hkm. 17; Hfl. 19; áttak gótt við geirdróttin *i. e. amicitiam cum Odine colui* Snt. 21; Efdr. 17. 28. Ó. S. 5; ekki annat gott L. 2; Mhk. 23; hjálpræði hit góða L. 22; borinn góðu dœgri Hkm. 19; góðu blóði L. 31; at góðu *l.* góðu *benigne, feliciter* Hkm. 19; Sk. 154; glíkr at góðu Efdr. 28; góð gjǫld Rdr. 2; L. 47.

Góinn, *m. pr., serpens radices Yggdrasilis arrodens; serpens quivis;* Kkm. 27.

gólf, *n., pavimentum;* á gólfi Rdr. 4; Sk. 148; halrinn datt at gólfi Sk. 150.

gólfhǫlkvir, *m., equus pavimenti, i. e. cubiculum dormitorium; gen.* gólfhǫlkvis Rdr. 5.

gómsparri, *m., tigillum palato injectum; tendicula rostri (cfr SnE, AM I 112); (vir)* þátti sinn gylðis kindar *(i. e. Fenreris)* gómsparra *(i. e. gladium)* G. 48.

grafa (gróf, grafinn), *v., fodere; scalpere;* grefst hér inn *huc infoditur* L. 78; þeir grófu hana með fagran flúr Sk. 200. *Part.* grafinn *exsculptus;* (með) grǫfnum tinglum Hkv. 7; (á) grǫfnum hjálmum Hkv. 19.

grafvitnir, *m., serpens;* at grafvitnis morði Kkm. 1; dúni grafvitnis *i. e. auro* Bj. 3.

gramr, *m., rex; dux satellitum; nom.* gramr Bj. 3; Gldr. 5. 6; Hkm. 4. 19; Sgdr. 6; Vkl. 1. 15; Efdr. 6. 19. 22; S. S. 3; Vkv. 13; Kdr. 4; O. S. 6 *(comment. p. 141)*; R. 25; Edr. 8. 14. 25; G. 14. 15. 20. 61. 69; gilja grundar gramr *i. e.* gigas Hlg. 18; *vocat.* gramr! Bgl. 2; Hr. A. 1. 5; *acc.* gram Yt. 15; Hfl. 4. 20; Vkl. 12. 18; Efdr. 2. 3. 16. 21. 23; Vkv. 4; Kdr. 3; Bgl. 9; G. 12. 17; *dat.* grami Em. 4; Hkm. 14; *sed* gram Efdr. 14; Bgl. 1; R. 4. 16. 33; G. 16. 21 *cett.* 28. 44. 57; *gen.* grams Hfl. 5; Hkdr. 2; Efdr. 25; Hr. A. 13; R. 26; G. 34.

granar, *pl., vid.* grǫn!

grand, *n., noxa; damnum;* grimt grand *noxa crudelis* Kkm. 27; fullr af grandi *malorum plenus* L. 20; elris grand *i. e. ignis* Edr. 22; oddhríðar garðs (= *clipei*) grand *i. e. gladius* G. 50; grundar grand *noxa terræ, tempestas* Hrfm. 16.

grandvarr, *adj., a vitiis abstinens; probus;* grandvarr geymir Vkl. 7; Mhk. 22.

Grani, *vid.* Gráni!

granni, *m., vicinus;* með sínum grǫnnum L. 9.

granstraumr, *m., flumen labiorum;* þylk granstrauma Grímnis *recito flumina labiorum Odinis, i. e. flumina mulsi poëtici, carmina* Þdr. 3.

gras, *n., gramen; herba;* hǫggva bǫrðum í gras *i. e. cadere* Isl. 12; lúta í gras *id.* Isl. 25; grǫs ilmandi *herbæ fragrantes* L. 93.

gráðr, *m., aviditas; fames;* gráðr þvarr Odr. 9; Jdr. 31; eyðir úlfa gráðar *luporum aviditatem sedans, i. e. bellator* Hr. A. 5.
Gráni (*alii* Grani), *m. pr., equus Sigurdi Fafnericidæ;* fagrbyrðr Grána *i. e. aurum* Bj. 3.
gránn, *adj.,* 1) *gracilis, agilis;* gaf val gránum vargi Bgl. 1. — 2) *subtilis;* varð at gránu grjóti *in.glaream subtilem convertebatur* G. 35. — 3) *lenis, mollis;* grán skinn *pelles lenes, alutæ;* R. 30. — *Alii hanc vocem vertunt* = *canus, griseus, cinereus; cfr annales, qui inscribuntur* Germania *XVI 263.*
gránserkr, *m., tunica corpori bene accommodata;* Hamðis gránserkr, *i. e. lorica* Kkm. 17, *ubi tamen verisimile est rectius legi* gráserkr = *tunica leucophæa, atque ita* gráserkr Hamðis = *lorica.*
gráp, *n., procella;* grund grápi hrundin Hlg. 15.
grár, *adj.,* 1) *canus, griseus, cinereus;* grár trolls marr R. 17; laust grán hǫtt Þdr. 13; grá hjálmunlá *mare spumosum* Kdr. 4; gráir oddar, málmar Bdr. 4. 7. — 2) *inimicus, infestus;* skatna þykkir hugrinn grár Mhk. 12.
gráta (grét), *v., flere, lacrimare; deplorare;* ák grátandi frammi at standa L. 21; L. 81; hann kann at gráta L. 42; ek vil gráta orð *deplorabo verba* L. 79; hon grét L. 56; mær grét morginskœru Kkm. 10; ǫll grétu þau eptir hann (ɔ: Baldr) Mhk. 9.
grátr, *m., fletus, lacrimæ;* Mardallar var glysligr grátr Mhk. 8; fyr Máríu grát hinn sára L. 57; með gráti *i. e. lacrimantes* L. 50.
greddir, *m., saturator;* úlfa greddir *qui lupos satiat, i. e. bellator* Odr. 8. (*Ab aliis vertitur* greddir = *qui aviditatem excitat* [*quasi a* gráðr]; *cfr quæ de origine vocis disseruit Bugge in* Arkiv for Nordisk Filologi II 238 *sqq.*).
greiða (dd), *v.,* 1) *explicare;* greiða váð *carbasa explicare* Hátt. 77. — 2) *promere, proferre; fundere;* hverr seggr, es greiðir lof siklings G. 67; greiða óð ok bœnir G. 1; verðr bragr greiddr af því G. 40; greiða atróðr *remigationem instituere* Jdr. 23.
greiði, *m.,* 1) *auxilium, adjumentum;* minstan tel ek þat greiða Sk. 1; lítinn tel ek þat greiða Sk. 131. — 2) *hospitalitas, officiositas;* neita greiða Sk. 97.
greiði, *n., armamenta equi; frenum;* eykja greiði Yt. 19 (*ex cod.* Jǫfraskinna).
greiðr, *adj., expeditus, facilis;* mér er ekki greitt um mansǫng *mihi haud in promptu est carmen amatorium concinnare* Sk. 1. — *Neutr.* greitt *pro adv.* = *facile;* G. 21. 24 *cett.;* Bdr. 8; greitt *prompte* Sk. 104.
greifi, *m., præfectus provinciæ;* selja út fǫðurleifð konungs greifum Bgl. 14.
grein, *f.,* 1) *ramus.* — 2) *discrimen; distinctio; species;* ein persóna þrennrar greinar L. 31; eining sǫnn í þrennum greinum L. 1. — 3) *spatium;* umrennandi sex daga grein (*dat.*) *sex dierum spatio*

præterlapso L. 36. 68. — 4) *pl.* greinir *jurgia;* hvass í greinum Sk. 9.

g r e i n a (nd), *v., discernere; disserere;* svá 'r greinanda *ita narratione exponendum est* L. 9. 27; fleira at greina Sk. 111.

G r e i p, *f. pr., gigas femina, filia Geirrodii;* ørþrásir Greipar *i. e. Geirrodius* Þdr. 16; sunr biðils Greipar *i. e. Thjassius* Hlg. 13.

g r e i p, *f.,* 1) *manus ad aliquid prehendendum dispansa;* greipum mœta (drag)reip Hátt. 77. — 2) *unguis;* falla und ara greipar *in ungues aquilæ incidere* Yt. 29.

g r e i p a r m j ǫ l l, *f., nix manûs, i. e. argentum;* glóar hun af greiparmjǫll Sk. 71.

G r e l a n d, *m. pr., nanus quidam;* Greland dvergr Sk. 14.

g r e n j a (að), *v., ululare; fremere;* brandr grenjaði við brynjur Kkm. 4; þjóstr grenjaði L. 48; grenjuðu berserkir Hkv. 8; Kkm. 7.

g r e n n i r, *m., qui aliquem sibi vicinum* (granni) *facit, aliquem ad se allicit vel e latebris elicit;* grennir gunnmás *i. e. bellator* Gldr. 6. — (*Egilssonius vertit* grennir = greddir, *qui avidum facit; cfr quæ de hac re disseruerunt Gislasonius,* Aarb. 1884 *pag.* 144, *et Bugge,* Arkiv II 240).

g r e p p r, *m.,* 1) *vir;* sá greppr vas glaðr við gumna Jdr. 21; greppar róa Hátt. 72; buðu greppum til geirhríðar Jdr. 18. — 2) *maritus;* greppar fentanna Sýrar *mariti feminæ gigantis, i. e. gigantes, unde* jast-Rín greppa fentanna Sýrar = *carmen* Sgdr. 1. — 3) *poëta;* orti greppr of óhljóð snertu Jdr. 5; Hátt. 70; þess m'n grepp vara S. S. 3.

G r e t t i r, *m. pr.,* enn sterki *appellatus, vir Islandus, cujus vita in* Grettis Saga *narratur;* rǫskvari Gretti *Grettio fortior* Isl. 17.

g r e t t i r, *m., serpens rugosus;* grettis rauða ból *i. e. aurum* Sk. 71.

g r e y l i g a, *adv., fœde, improbe;* greyliga tókst þér gangan Sk. 181.

g r e y p r, *adj., ferox, sævus, intractabilis;* heldr greypt es þat Bgl. 13; hleypa greypa slóð geima Hátt. 71; á greypum hreini gnípu Þdr. 18; ógnarbára greyprar þjóðar Hr. S. 9.

g r i ð, *n. pl., pax, securitas;* einherja grið *securitas apud incolas Valhallæ* Hkm. 16; Jdr. 44; sá rænti gumna griðum Jdr. 19.

g r i ð m i l d r, *adj., facilis in induciis concedendis;* enn griðmildi Hrfm. 6.

g r i m d, *f., crudelitas, sævitia;* af grimdar galli L. 48.

g r i m m l i g a, *adv., crudeliter; immaniter;* G. 40; Sk. 132.

g r i m m l i g r, *adj., dirus, immanis;* grimmlig sótt L. 73; heill grimmligra meina G. 61.

g r i m m r, *adj., sævus, crudelis, acerbus;* Hákon grimmr ýtum Jdr. 30; grimmr sverða sǫngr Jdr. 28; temja grimman Sigars jó Hlt. 6; vegr vísa vellum grimms G. 69; grimmir hǫlðar Edr. 23; gerðu grimma vápna brestu Jdr. 25; of grimra hǫlða meginblóði Hr. S. 9; grimm fjón Jdr. 12; grimt hagl Jdr. 32; Snt. 6. 10; víg hjálmum grimt Vkv. 5; R. 18; Kkm. 27; Bdr. 4. 10; kømr grimmu stríði at mér Jdr. 15. 19. *cet.;* vápn eru grimm tǫrgum Bdr. 3.

griplur, *f. pl., anagramma; griphus; lusus verborum;* henda griplur *verbis ludere, per ambages significare aliquid* Mhk. 1.
Gríðr, *f. pr., gigas femina;* með vǫl Gríðar Þdr. 9; Gríðar glaðfœðandi Sgdr. 4. *Hoc vocabulum etiam vicibus appellativi, quod dicunt, nominis fungitur, e. gr.* fákr gríðar *i. e. lupus* Isl. 4.
gríðr, *f., securis;* gríðar glær *latex securi effusus, i. e. cruor* Hfl. 12.
gríma, *f.,* 1) *persona, larva.* — 2) *cassis; galea;* glaumvekjandi grímu G. 47. — 3) *imago sculpta et inaurata, rostro imposita;* búin gríma Hr. A. 2. — 4) *nox;* óró grímu Snt. 18; þrjár grímur *per tres noctes* G. 49.
Grímhildr, *f. pr., furia nocturna; incubo nocturnus* (= mara) Yt. 4.
Grímnir, *m. pr., Oden deus;* Grímnis gnýstœrandi Gldr. 2; Grímnis geðjarðar lá *latex Grimneri (Odinis) pectoris, i. e. mulsum poëticum, carmen* Hdr. 1; granstraumar Grímnis *carmina* Þdr. 3.
Grímr, *m. pr., filius Droplaugæ, vir Islandus;* fróðr Grímr Isl. 8.
grípa (greip, gripinn), *v., prehendere;* þeir gripu í bug snœrum Jdr. 27; hann greip (ɔ: hǫndum) fyr eyrun *auribus manus admovit* Sk. 109.
Gríslupollar, *m. pl. pr., locus quidam in Vallandia situs;* í Gríslupollum Vkv. 11.
grjón, *n., ptisana; farina;* grjón varð at grjóti G. 35.
grjót, *n. (collect.), lapides, saxa; glarea;* viðr ok grjót L. 94; Bdr. 4. 7; barði skýja grjóti *saxa nubium (i. e. grando) illisa sunt* Jdr. 32; G. 35; Sk. 88.
grjót-Niðaðr, *m.* (Niðaðr, *rex quidam*), *rex montium, i. e. Thjassius gigas;* í garða grjót-Niðaðar Hlg. 9.
Grjótún, *n. pl. pr., l.* **Grjótúnir**, *f. pl. pr.* (*pro* Grjót-tún *l.* Grjót-túnir), *domicilium Rungneri gigantis;* Grjótúna haugr *collis, ubi id erat domicilium* Hlg. 14.
gróa (grera *l.* grœra, gróinn), *v., germinare; virescere;* jǫrð grœr Vkl. 9; fjón grœr af aldrtrega rótum G. 59; átti Ónars eingadóttur viði gróna *habuit (uxorem) terram arboribus virescentem* Hkdr. 5.
grund, *f., terra; territorium;* grund endilág Hlg. 15; Bgl. 9; langviðrum skal eyða grund Mhk. 24; *dat.* grund Yt. 51; Hr. S. 1; *sed* grundu G. 48; Hr. S. 3. 9; L. 31. 37; grundar gilja gramr Hlg. 18; brúna grundar *(i. e. capitis)* sími *i. e. vitta* Vkl. 7; Hr. A. 11; R. 11; Edr. 26. 27; grundar salr *camera terræ, i. e. cælum* G. 19; G. 31. 32. 44; fyr gjálfrs grundar *(maris)* skauti G. 40; Isl. 2; Hr. S. 15; grand grundar *i. e. tempestas* Hrfm. 16; *pl. nom.* grundar vals *territoria falconis, i. e. manus* Kkm. 7; grundir L. 93.
Grund (= grund), *f., Tellus dea;* Grundar sveinn *i. e. Thor* Hlg. 19.
grunn, *n., et* **grunnr**, *m., fundus; imum;* laust hlusta grunn *percussit fundum aurium i. e. caput* Hdr. 4; af munar grunni Hfl. 19; niðr at grunnum L. 70; af grunnum *funditus* L. 84.

grunnungr, *m., gadus; asellus (piscis)*; grunnungi Gunnar beita ehn *gado pugnæ i. e. gladio aliquem appetere* Isl. 3; (tæmdi) sjau grunnunga barđa *septem asellos tundendo mollitos comedit* Sk. 41.
græđa = grœđa, *q. v.!*
græđgi, *f., voracitas*; græđgi (*gen.*) drep *mortificatio avaritiæ* L. 78.
græđing (*i. e.* grœđing), *f., sanatio*; veita hrjúfum græđing L. 46; fyr græđing manna *in sanationem hominum* L. 56.
grænn = grœnn, *q. v.!*
grœđa (dd), *v., mederi; sanare*; sál at grœđa *animæ medendi gratia* Edr. 28; græđ þú mein hin stóru L. 91; græddi gumna, græddi oss L. 55.
grœđari, *m., sanator*; alls grœđari *omnium sanator, i. e. deus*, G. 21.
grœđir, *m., qui auget; qui colit*; vísdóms grœđir *cultor sapientiæ* Edr. 25.
grœđir, *m., mare*; grœđir hristi hélug bǫrđ Edr. 16; á skelfđan grœđi Hr. A. 7; Hr. S. 17; geima valr grœđi lostinn Hr. A. 9; grœđis meldr *i. e. aurum* R. 13.
Grœnaveldi, *n., Grœnlandia*; vann kristnat Grœnaveldi R. 11.
grœnn (*apud recentiores* grænn), *adj., viridis*; á grænni grundu L. 37; grœnar brautir Þdr. 1; L. 93; ríđa grœnna heima gođa Hkm. 13.
grǫf, *f., sepulchrum; scrobs*; leggja ehn í grǫf G. 22.
grǫn, *f., mystax; labium*; benmás granar *labia i. e. rostrum corvi* Hfl. 11.
guđ, *vide* gođ!
guđdómr, *m., divinitas; natura divina*; líkjast viđ guđdóm L. 17; L. 65; af guđdóms hendi L. 23; L. 31.
guđleiđr, *adj., diis invisus*; af baugnjótum guđleiđum Hrfm. 10.
Guđr, **guđr**, *vide* Gunnr, gunnr!
guđslaun, *n. pl., retributio dei*; hafi þér guđslaun *Deus vobis retribuat* Sk. 109.
Gullbúi, *m. pr., Buius aurosus*; ólmr, hraustr Gullbúi Jdr. 26. 37.
gullhlađ, *n., fascia aurea*; hjá gullhlađs skorđum Sk. 5.
gulli, *m., assentator*; gulli Ullar *qui Ullero blanditur, i. e. Thor, utpote vitricus Ulleri* Þdr. 17.
gullmen, *n., aurea torques*; međ gullmeni Yt. 16.
gullormr, *m., serpens auro incubans*; Mhk. 27.
gumnar, *m. pl., viri; milites*; gunnrakkastir gumnar Jdr. 27; Edr. 23; G. 56; glađr viđ gumna Jdr. 21; Jdr. 19; L. 55; međ gumnum Vkl. 20; Gldr. 6; Bgl. 1; G. 18. 21 *cett.* 45; Bdr. 10; til gumna feigđar Efdr. 8; Efdr. 9; Kkm. 6.
Gunnarr, *m. pr.* — 1) *filius Hamundi, vir Islandus, in historia, quæ* Njála *inscribitur, maxime celebratus*; Isl. 20. — 2) *Gjukii filius*; Sk. 84. 154.
gunndjarfr, *adj., in prælio audax*; gunndjarfr herkonungr Yt. 52; hjǫrr gunndjarfs harmstríđanda G. 44.

gunneldr, *m., ignis Bellonæ, i. e. gladius;* gunnelds geymirunnar *bellatores* R. 32.
gunnfani, *m., vexillum militare;* koma und gunnfaná Hkm. 2.
gunnfíkinn, *adj., pugnæ avidus;* R. 14.
gunngangr, *m., impetus prœliaris;* gunngangs vanir *impugnare assueti* Þdr. 4 *(ubi* gunngangs *tmesi dividitur).*
Gunnhildr, *f. pr., regina Norvegorum;* bǫrr Gunnhildar *filius Gunnhildæ, i. e.* Haraldr gráfeldr, *rex Norvegiæ;* Isl. 11.
gunnmár, *m., larus pugnæ, i. e. corvus;* gunnmás grennir *prœliator* Gldr. 6.
Gunnr *l.* **Guðr**, *f. pr., Bellona;* Guðr vas á sinnum Hkv. 8; seima Guðr *dea (Bellona) auro ornata, i. e. femina* Jdr. 6; galdr Gunnar *pugna* Vkv. 4; Gunnar ský *i. e. clipeus* G. 43; Gunnar grunnungr *gladius* Isl. 3; Gunnar log *lumen Bellonæ, gladius* Hr. S. 17.
gunnr *l.* **guðr**, *f.* (= Gunnr *l.* Guðr), *pugna, prœlium;* guðr óx umb gram Hfl. 4; gunnr óx Efdr. 16. 17; gunnr svall Sgdr. 4; strǫng gunnr Vkl. 16; at gunni *in prœlio* Gldr. 6; Efdr. 6. 18; Isl. 11; ganga at gunni Vkv. 5; Jdr. 25; fremja gunni Efdr. 3; skipta gunni Hkm. 12; hafa Hávarð at gunni *comitem pugnæ eligere Havardum* Jdr. 13; gunnar lundr *arbor prœlii, i. e. prœliator* Vkl. 16; gunnar runnr *id.* Þdr. 8; hraðskyndir gunnar Þdr. 16; gunnar már *corvus* G. 52; gunnar tamðr *pugnæ assuetus* Jdr. 14; gunnar rakkr Jdr. 30.
gunnrakkr, *adj., in pugna animosus;* en gunnrakka hirð Hrfm. 19; gunnrakkastir gumnar Jdr. 27.
gunnríkr, *adj., bellipotens;* rúni grams gunnríkr Hkdr. 2.
gunnskári, *m., mergus Bellonæ, i. e. corvus;* gœðir gunnskára *prœliator* Bdr. 11.
gunnspell, *n., noxa Bellonæ, pugna;* gunnspelli *bello exitioso* Hrfm. 14.
gunntjald, *n., tentorium Bellonæ, i. e. clipeus;* gunntjalda aldar *homines clipeorum i. e. milites clipeati* Hrfm. 20.
gunnþing, *n., concentus Bellonæ, i. e. pugna;* gunnþings heggr *prœliator* Efdr. 6.
Gunnvaldsborg, *f. pr., oppidum in Francogallia situm;* Vkv. 13.
gunnveggr, *m., paries Bellonæ, i. e. clipeus;* rekkar gunnveggjar *viri clipei, i. e. viri in clipeo depicti* Hlg. 1.
gunnveitir, *m., pugnam offerens; prœliator;* Bj. 5.
gunnvers, *n., carmen prœliare; clamor bellicus;* hersar kvǫddu hǫlða gunnversum Hrfm. 19.
gunn-Viðurr, *m., deus (Oden) pugnæ, i. e. prœliator* Vkl. 19.
gunnǫflugr, *adj., bellipotens;* gunnǫflugr geisli G. 1.
gustr, *m., ventus; flatus;* at sverða gusti *in vento ensium, in pugna* Kkm. 15.
gyggva (gð?), *v., male evenire; impers. c. dat. pers. e. gr.* sjaldan hykk at gyggvi vǫrum *numquam res, opinor, cautis male eveniunt* Mhk. 22.

gyldir, *m., lupus;* gyldir stóð of meginblóði Hr. S. 9; G. 28; gyldis jóð *proles lupi i. e. lupus* Jdr. 31; gyldis kind *i. e. Fenrer lupus* G. 48.

gylla (ld *l.* lt), *v., inaurare;* í gyltan Hǫgna kufl Kkm. 10; gylt hlýr R. 14; gyltar sýjur Hr. S. 15; gyld vé Bdr. 9; R. 13; (á) gyltum andfetlum Hkv. 19; at gylla ehn í orðum *verbis quasi aureis alicui blandiri* Sk. 4. 98.

gyrða (rð), *v., cingere; cingulo circumdare;* gerðu gyrðan gólfhǫlkvis sá *lectum circumdederunt* Rdr. 5; gyrðisk vettrimar naðri *gladio cinctus est* G. 47.

Gýmir, *m. pr., deus maris;* Gýmis ljóð *cantilena Gymeri, fremitus maris* Yt. 36.

gæða, *vid.* gœða!

gæfumaðr, *m., qui fortuna prospera utitur;* Mhk. 17.

gægjast (gð), *v., furtive et limis oculis aspicere;* oss var flutt, at fjandinn hafi gægzt á krossinn L. 60.

gærkveld, *n., vesper hesternus;* í gærkveld *heri vesperi* Sk. 32.

gæta (tt), *v., curare; observare, custodire; c. gen.* sás landfólks gætir *(de deo) qui hominum curam gerit* G. 16; seg meyju þeirri 'r ek skal gæta *dic virgini quæ mihi curæ erit* L. 24; ilt vas eins at gæta *difficile erat singula attendere* Kkm. 8.

gæti-Njǫrðr, *m., deus (Njordius) custodiens;* gæti-Njǫrðr geirþríkar *custos clipei i. e. prœliator* Vkl. 10.

gætir, *m., custos;* gætir norðsætra Hrfm. 6; und iljar bjarga gæti *sub vola custodis montium i. e. gigantis* Hlg. 17; sigrflaust, hirð gætis hásæta *(i. e. regis)* Hrfm. 1. 19; sárs logrunnar gætis vegmæta *(i. e. regis)* Hrfm. 9.

gætti, *n.,* 1) *antepagmentum.* — 2) *ostium; valvæ;* rak þá út um gætti *eos foras extrusit* Sk. 159.

gœða *l.* gæða (dd), *v., bonum facere; ornare; donare; c. acc. pers. et dat. rei, e. gr.* gæða baugum *annulis ornare* Sk. 32; gramr gœddi hirð Fenju forverki Bj. 3; Edr. 26; auði allvald gœddu *divitiis regem beaverunt* Edr. 4; fé gœddir *opibus ditati* Hkv. 16.

gœði, *n., opes, fortunæ;* grams dauði brá gœði *(dat. sg.)* ófárar þjóðar *mors regis opes multorum evertit* Efdr. 25, *ubi pro* gleði *vel* gœði *vel* gœðum *(dat. pl.) legendum puto.*

gœðingr, *m., vir illustris; rex;* gœðingr glíkr at góðu Efdr. 28; hefja gœðing at lopti Yt. 16; góð ætt gœðings Jdr. 15. 19. *cet.*

gœðir, *m., qui bonum facit; qui auget;* gœðir gunnskára *saturator corvi i. e. pugnator* Bdr. 11; ef líkar hræsíks þrimu gœði *si placet pugnæ incitatori i. e. prœliatori* G. 70.

gœzka, *f., bonitas;* háleitri gœzku *de eximia sua bonitate* G. 14.

gǫfga (að), *v., ornare, decorare;* skrín hnossum gǫfguð Edr. 29; gǫfgask *honestari* Mhk. 12.

gǫfuglátr, *adj., magnificus;* enn gǫfugláti Yt. 49.

gǫfugr, *adj., generosus; præclarus; illustris;* gǫfugr þengill G. 56; gǫfugr svanni *generosa matrona* Hr. S. 19; gǫfug hvítings Hǫrn *(de matre Sigurdi Hierosolymipetæ)* G. 37; gǫfug dyrđ G. 45; eiki gǫfugt Gerzkum málmi *navis Russico ære ornata* Hr. A. 6; gǫfugt ljós G. 1; dyrka gǫfgan geisla gođs hallar G. 7; laun gǫfugs óđar G. 70; búendr gǫfgir Bgl. 14; vánir hǫlđa gǫfugra Em. 1.
gǫll, *f., sonitus;* gǫll geira *i. e. pugna* Bdr. 8; í geira gǫll G. 52.
gǫltr, *m., majalis; dat.* gelti Mhk. 26.
Gǫndul, *f. pr., Bellona; una ex Valkyriis; nom. et acc.* Gǫndul Hkm. 10. 1; veđr *(plur.)* Gǫndlar *i. e. pugna* Vkl. 1; þeyr Gǫndlar *ventus (tepidus) Bellonæ, i. e. prœlium* R. 11; borđ Gǫndlar *i. e. clipeus* R. 18; gnýlinnr Gǫndlar *gladius* R. 25; *pro appellativo (= pugna) nonnumquam habendum est, velut* gǫndlar fýst hirđ *satellitium pugnæ cupidum* R. 32.
gǫngugestr, *m., i. q.* gǫngumađr; Sk. 97.
gǫngumađr, *m., mendicus vagabundus;* af Skíđa gǫngumanni Sk. 6; getit er Skíđa gǫngumanns Sk. 15.
gǫra, gǫrask, *vid.* gerva!
gǫrđ, *f.* — 1) *factum;* allar gǫrđir L. 71. 79; gjalda verđ fyr gǫrđir *retribuere factorum mercedem* L. 70. — 2) *opus;* steflig gǫrđ *opus intercalari carmine ornatum* L. 2.
gǫrla, *adv., accurate, perfecte;* Hlg. 20; gǫrla kunna Hkv. 18; buđu gǫrla til geirhríđar *ad pugnam aperte provocabant* Jdr. 18.
gǫrr, *adj.* — 1) *factus; pro part. præt. vb.* gerva, *e. gr.* er hun (hirzlan) gǫr sem annàt svín Sk. 14; Sk. 197; hróp at gǫrvum glæpum *probra commissorum scelerum* L. 73; *periphrastice cum* hafa *l.* láta, *velut* lét fǫr of gǫrva Vkl. 13; þú hefr ǫrva hríđir gǫrvar Hr. A. 15. — 2) *bene et artificiose confectus;* hjǫrvar sungu viđ hlífar gǫrvar *gladii insonuerunt tegumentis solidis* Bdr. 6. — 3) *promptus, paratus;* gǫr munu gjǫld, þeims byrja ǫfugmæli G. 61; gótt es til gǫrs at taka *bonum est in promptu aliquid habere* Hkm. 17; *c. gen.* gǫrr galdrs *i. e. magiæ peritus* Þdr. 3; *c. præp.* til *et gen. e. gr.* flest er gǫrt til væla Sk. 2.
gǫrva, *adv., plene, perfecte; bene; prompte;* ǫrvar liđu fram gǫrva Efdr. 4; Þdr. 18; Efdr. 17; Vkv. 13; Jdr. 15; Mhk. 12.
gǫrvallr, *adj., omnis; cunctus;* um gǫrvalt landit þetta Sk. 15; L. 38; snjallastr at gǫrvǫllu Jdr. 8; gǫrvǫll orđin, rifin Sk. 127. 176.
gǫtvar, *f. pl., vestimenta;* geirrótu gǫtvar *indumenta bellica, i. e. loricæ,* Hkdr. 7.
gerva *l.* **gǫra** (gerđa *l.* gǫrđa; *præt. inf.* gerđu; *præt. part. deest*), *v.,* — 1) *facere, conficere; fabricari;* gerva musteri fimm af steini Edr. 25; gerva róđu G. 34; gerik hróđr Sgdr. 3; skóna gǫrđi fjóra Sk. 38; bragnar gǫrđu bagalinn Sk. 200. — 2) *creare;* guđ gǫrđi himin ok jǫrđ, gǫrđi heim L. 6; L. 10. — 3) *facere, efficere; perficere; instituere;* gerir bjǫrt tákn G. 51; hann gerđi fǫr út

Edr. 28; gǫrđi skyndikross, gamlan kross *crucis signum manu fecit* Sk. 125. 127; gørđi friđ slíkan Vkl. 10; *sæpissime de prælio committendo, e. gr.* gørđi jǫru glymja *effecit, ut pugna sonaret* Gldr. 3; gørđi sverđleik Ódr. 8; Sk. 165. 187; þótt gørđi (*præt. conj.*) styr harđan Vkl. 19; gørđu (*3 pl.*) drífu randa R. 17; Jdr. 25; frák gollskerđi gørđu (*præt. inf.*) geirþey Ódr. 4. — 4) *uti aliqua re ad aliquid;* gørik slíkt at málum *talibus rebus ad carmen conficiendum utor* Hr. A. 15; gǫrir sér flest at happi *i. e. lucrum sibi facit ex quavis re* Sk. 78. — 5) *agere;* gørir sá betr *melius is agit* Mhk. 28. — 6) *præstare, parare alicui aliquid, v. c.* gørva sér létt of tal *facilitatem l. libertatem loquendi habere l. sibi parare, i. e. libere et ingenue loqui* Mhk. 4; oddar gørva jarli megin *arma bellatori vim parant* Mhk. 6; gørđak mér vísa fjandr af vélǫndum *hostes apertos pro (ex) insidiatoribus mihi paravi* Snt. 23; beininn, sem mér gǫrđu Sk. 19. — 7) *reddere; cum duobus accus., v. c.* bragna gǫrir þat káta Sk. 55; G. 66; L. 67; Sk. 50. 89. — 8) *periphrastice cum infin., e. gr.* gǫrđi réttast Sk. 51; Sk. 128. 146; gørđu sitja *sedebant* Jdr. 40; gørđut viđ vægjask *non cedebant* Efdr. 10; gørđut freista Edr. 32. — *Forma reflex.* gørvask *l.* gǫrask *has habet significationes:* 1) *fieri;* hugr gørisk illr G. 58; gørđumk tryggr Snt. 21; sveitin gǫrđist sár ok móđ Sk. 156; Sk. 153; áttir gørđusk gamlar ok hárar Hlg. 10; R. 30. — 2) *oriri, exstare;* gørđisk rimmu gangr R. 19; Vkl. 15; G. 20. — 3) *succedere;* villan gørđisk þeim at illu *defectio illis male succedebat* Edr. 15. — 4) *se gerere;* verđung gørđisk vel Efdr. 14. — 5) *se ad aliquid parare; procedere;* gørđisk (*profectus est*) frá Þriđja til ýmsa kindar Þdr. 2; grimt hregg gørđisk at gumnum *vehemens procella impendit in viros* Bdr. 10; í honum gǫrdist (*abiit, discessit*) illur kuđr Sk. 34; *itidem modo fere periphrastico, v. c.* gørđisk at hǫggva *se ad feriendum paravit, ictum intendit* Jdr. 42; gørđisk bægja Ódr. 8.

gørvar, *f. pl., ornatus, vestitus;* leysti gørvar af jǫfri Yt. 41.

gørvi, *f., ornatus; apparatus;* eykja gørvi *i. e. frena* Yt. 19, *ubi tamen magis placet* eykja greiđi *cum cod.* Jǫfraskinna *legere.*

H.

haddbjǫrt, *adj. f., capillis candidis prædita;* heyra mey haddbjarta Hkv. 1.

Haddingi, *m. pr., Haddingus Grami filius;* Haddingja val *delectus Haddingi, i. e. milites* Hlt. 11.

haddr, *m., coma muliebris;* haddr jarđar *coma telluris, i. e. gramen, atque ita* hníga í hadd jarđar *humi cadere* Bj. 7.

hađna, *f., capra;* hǫđnu leif *reliquiæ capræ, funis ex corio capellæ factus* Yt. 23.

haf, *n., mare;* fyr haf sunnan Gldr. 6; Efdr. 17; Isl. 21; hafs bragnar *classiarii* Vkl. 16; Sk. 54.

hafa *(1 sg. præs. ind.* hef *l. hefi, apud recentiores* hefr; *2 et 3 sg.* hefr *l.* hefir, *per aphæresin* 'fr Snt. 22; *præt.* hafða), *v.* — *A] Verbum transit.* — 1) *habere, possidere; uti, frui aliqua re; e. gr.* hafa gerðar Hkm. 17; hafa einherja grið Hkm. 16; hafa lǫg Bgl. 8; hafa dvǫl *commorari* Sk. 108; hefk goðfǫður Efdr. 27; hefr gótt líf O. S. 5; hafi gagn *utilitatem percipiat* R. 35; hafði lið minna G. 32; hafði gótt gengi Hkm. 3; hafði alla snilli Edr. 9; hǫfðu hamra vífs byr Isl. 2; kómu farlystir fylki, hafanda staf Kdr. 9. — 2) *accipere, ad se recipere; nancisci; tenere, retinere; e. gr:* hvat vill Skíði hafa? Sk. 22; þat hefr hverr er verðr er loks Mhk. 25; eik hefr þaz af ǫðrum skefr Mhk. 26; Kristr hafi konungs ǫnd Efdr. 28; hafi *(2 pl. conj.)* þér guðslaun Sk. 109. — 3) *adhibere aliquem l. aliquid ad aliquam rem l. in aliqua re conficienda, e. gr.* hafa eykja greiði (Jöfr.) í fólk Yt. 19; hafa Hávarð at gunni *Havardum habere comitem pugnæ* Jdr. 13; skal hafa fylki til frægðar Mhk. 6; þenna leik, er hafðan kennir *hunc lusum, quem peractum sentit* L. 47. — 4) *parare, comparare;* hǫfðu útboð *delectum copiarum fecerunt* Hr. S. 3. 12. — 5) *perferre;* hafa foldar rán Kdr. 8; hefr meiri svǫrf Sk. 23. — 6) *gestare;* hafði sinn dreng und hendi R. 28; frá ek hann hefði í skreppu Sk. 40; hefr í brjósti *in pectore gestat, in mente tenet* Sk. 58. — 7) *Cum adverbiis l. præposs. varias habet significationes, e. gr.:* a) hafa eht at ehu *uti aliqua re ad aliquid, habere aliquid pro aliqua re (cfr A 3), e. gr.* þat hefr þjóð at minnum *id homines memoria servant* Jdr. 20; slíkt hafa menn at minnum G. 34; inndrótt es hǫfð at minnum Hr. A. 9; Glitnis gná hefr Dyggva hrør at gamni Yt. 12; *eodem modo* hafa *cum* at *et inf., e. gr.* hafa bráð at slíta Kkm. 8; hafði at sýna Sk. 64. — b) hafa eht á eht *aptare aliquid ad aliquam rem, e. gr.* hefk lag á kvæði Mhk. 11. — c) *impers.,* fjarri hefr at *procul abest ut* Edr. 3. — d) hafa ehn fyr vátt *testem aliquem habere* Sk. 122. — e) hafa illa *infelicem esse; e. gr.* illa hefr *infelix est* Mhk. 18; þeir hafa verr *deterius se habent* Mhk. 3. — f) hafa eht í *impendere, absumere, v. c.* hálfan fjórðung hafði í Sk. 103. — g) hafa til sín *apud se congregare* Sk. 48. — h) hafa uppi *memoria tenent* Jdr. 41. — i) hafa sik út *exire* Sk. 103. — j) hafa úti *educere;* hafði flota úti *classem eduxit* Vkl. 1. — k) hafa vel *bene se habere;* vel hefr *felix est* Mhk. 6. 22. — *B] Verbum auxiliare.* — 1) *cum acc. sing. n. præt. part., e. gr.* Yt. 10. 47; hefk fregit Hkv. 22; G. 15; Em. 5; Hkm. 10. 18; Snt. 7; Bgl. 6. 11. 13; R. 24; G. 12. 14. 23. 26. 35. 36. 38. 58. 71; Jdr. 3. 4. 21. 26. 29; Mhk. 2. 3. 4. 7. 15. 20. 24. 25. 28; Hr. S. 1; L. 7. 15. 16. 60; hefr ek ordit L. 43; frétt hefr ek L. 45; L. 77; Sk. 16. 19. 31. 48. 49. 61. 78. 93. 94. 121. 127. 155. 190. 191. 192.

203. — 2) *cum præt. part. in forma cum subst. congruente, e. gr.* hefr allvald of leikinn *regem decepit* Yt. 13; Yt. 28; hǫfðu Fróða veginn Yt. 30; hergaupur es Haraldr hafi sveltar Hkv. 13; marr hefr mik miklu ræntan Snt. 10; þó 'fr (= hefr) bœtr fengnar Snt. 22; hafði erfðan fǫður Vkl. 6; hef orrostur níu talðar Vkv. 9; hafa feril metinn Kdr. 10; hefr gram lattan Bgl. 9; Hr. A. 15; hǫfum skýrða dýrð jǫfurs G. 66; G. 12. 33. 70; Kkm. 28. 29; L. 22. 77; Sk. 110. — *Verbum reflex.* hafask = *se gerere; versari;* með Haraldi hafask *apud H. versari* Hkv. 18. — *Nonnumquam* hafask *non vim reflexivam habet, sed est mera conglutinatio pro* hafa sér, *v. c.* hafask und linda drepit *pro* hafa und linda sér drepit Hkv. 24; hǫfðusk fyrir *pro* hǫfðu fyr sér *ante se obtenderunt (clipeos)* Hkm. 11.

hafbekkr, *m., scamnum maris, i. e. navis;* hniggrund hafbekks *terra mobilis navium, i. e. mare* Hátt. 75.

haffaxi, *m., equus maris, i. e. navis;* haffaxi Hávars drífu *i. e. navis bellica* Vkl. 4.

hafglóð, *f., pruna maris, i. e. aurum;* hilmir sáði hafglóð R. 12.

haflauðr, *n., spuma æquoris;* haflauðr skeflir Hátt. 76.

hafna (að), *v., repudiare; recusare; spernere; c. dat.* hafna nafni Hr. A. 8; nema hafni *(3 pl. conj.)* Dvalins veigum Isl. 1; hafnaði meyjum Hkv. 14.

hafnýra, *n., ren maris, i. e. lapis;* ræðr fǫgru hafnýra Hdr. 2, *ubi de monili Freyæ gemmis ornato usurpatur.*

hafr, *m., caper;* hafrar hógreiðar *capri rhedæ commodæ l. rhedam commodam trahentes* Hlg. 15.

Hafrsfjǫrðr, *m. pr., sinus maris Norvegici;* í *l.* ór Hafrsfirði Hkv. 7. 11.

hafrǫst, *f., vertex maris;* hafrǫst hristir hlunnvigg Hátt. 74.

haf-Sleipnir, *m., (Sleipnir, i.e.) equus maris, navis;* lét haf-Sleipni fram þramma Hdr. 8.

hafstraumr, *m., vertex maris;* um hafstrauma Hrfm. 4.

hafsætr, *n., locus maritimus;* hafsætra hǫll *ædes mari adjacentes* Hrfm. 11.

haga (að), *v., concinnare; ordinare; c. dat.* hagaði orðum Sk. 47.

Hagbarði, *m. pr., regulus maritimus;* Hagbarða hurð *tabula piratæ i. e. clipeus* Vkl. 18.

Hagbarðr, *m. pr., regulus, qui patibulatus est;* Haka líta ok Hagbarð má Sk. 74; leif hǫðnu Hagbarðs *funis Hagbardii, i. e. laqueus* Yt. 23.

hagl, *n., grando; granum grandinis;* hagl ok drif L. 93; hvert hagl vá eyri Bdr. 9; Jdr. 32; L. 10; bogna hagl *grando arcuum i. e. sagittæ* Vkl. 2; við strengjar hagli hlýðut *a grandine nervi (i. e. a sagittis) non defenderunt* Hkdr. 7; hlaupár oltnar af hagli *amnes tempestate grandinea turbati* Þdr. 5.

hagleikr, *m., sollertia manuum;* af hagleik *sollerter* Sk. 197.

hagliga, *adv.*, *dextre, scite;* hagliga ganga upp í lopt G. 16.
hagligr, *adj.*, *sollers, aptus;* sveinn, haglig myndan *(apta formatio)* heilags anda L. 30.
hagnadr, *m.*, *commodum, lucrum;* hagnadr vas þat Vkl. 16; G. 32.
hagr, *m.*, *utilitas; conditio; sors; vitæ ratio;* bœta hag várn Edr. 13; gengur varla í hag virđum *viros vix adjuvabit, viris minime placet* Sk. 64.
hagr, *adj.*, *sollers; callidus; in fabricando artifex;* allir hagir í smiđju Sk. 82.
Haki, *m. pr.*, *regulus maritimus;* Haka líta má Sk. 74; skær Haka *equus Hakii, i. e. navis* Hfl. 16; hnigfákr Haka *id.* Hátt. 71; vegr Haka *mare* Hátt. 76.
Haklangr, *m. pr.*, *regulus Norvegus;* Hkv. 9.
hald, *n.*, *tutela;* hljóta hald hilmis *præsidio regis tutum esse* Isl. 25; fekk haldit hæsta *præstantissimum præsidium habuit* Isl. 12.
halda (helt, haldinn), *v.* — I) *Cum dat.* 1) *tenere; detinere; sustinere; e. gr.* halda mæki hjarđar Yt. 26; rýnis reiđ réttri upp halda *caput erectum tenere* Snt. 18; hann heldr ǫllum hræddum *omnes terrore tenet, terrificat* Sk. 86; halt mér *retine me, defende me* L. 63; mér upp helt *me sustentavit* Snt. 12; heldum Hlakkar tjǫldum Kkm. 13; Hálfi kóngi var haldit þá *Halfius rex tum detentus est* Sk. 140. — 2) *servare; e. gr.* þótt sáttum haldi *etsi pacem servat* Snt. 17; hefr haldit því skapi oss *nobis hunc affectum aluit* Jdr. 4. — 3) *defendere; obtinere; v. c.* halda landi fyr ehm Hkv. 10; halda veldi Edr. 15; halda velli *i. e. impetum hostium sustinere* Vkl. 12; jǫfurr heldr lǫndum Hfl. 18; þú helzt velli Hkm. 12; hafiđ haldit ramri grund Hr. S. 1; Hr. S. 20. — 4) *cursum tenere; dirigere cursum (navis); se conferre; e. gr.* liđ helt þingat Vkv. 10; Hr. A. 10; helt skipum þangat Edr. 16; Hr. S. 5; Hrfm. 7; helduđ flota miklum Hr. S. 4; Hr. S. 15; heldu skipum til Danmarkar Jdr. 10; Jdr. 16; ýtar heldu at láđi Hr. S. 7; Hr. S. 13; hykk at hann heldi braut flota Jdr. 33; áđr Þorketill heldi undan *(evaderet)* af snœris vitni Efdr. 18; lét haldit fœriǫndrum frónbands til Nóregs *naves in Norvegiam direxit* R. 7. *Etiam translata significatione, e. gr.* (þeim) er heldr á lopt *qui alte spectat* Mhk. 14. — II) *Cum accus.* 1) *obtinere, in possessione retinere; e. gr.* helt jǫfra sess *segem regiam tenuit* Edr. 2; stađi haldandi *i. e. permanens* L. 1. — 2) *custodire; servare;* halda gođs lǫg *leges divinas observare* Edr. 8; lét lǫg haldask *leges servari jussit* Bgl. 5; biđk hans aldr haldask *preces fundo ut vita ejus incolumis servetur* O. S. 2; at hǫldnu innsigli *salvo sigillo* L. 33. — 3) *celebrare;* hátíđ međ virđing haldin L. 74; G. 36. — III) *Cum præpos. e. gr.* 1) halda fast á ehu *in proposita quadam re manere;* þjǫđ helt fast á lǫgum *populus leges tuebatur* Bgl. 4. — 2) halda viđ ehn *dignitatem adversus alqm tueri;* Hallr helt viđ alla fúrrunna fylla Isl. 22.

haldboði, *m., qui aliquid geri jubet;* haldbodi hildar *præliator* Vkl. 21.

haldorðr, *adj., verax; constans;* sák haldorða Endils niðja Kkm. 18.

hall *pro* hǫll(u), G. 11; *v.* hǫll!

halla (að), *v., in iniquo loco ponere; inclinare; c. dat.* halla allréttligum dómi *a justa sententia declinare* Edr. 8.

Halland, *n. pr., Hallandia, provincia Sueciæ;* láta Halland herjat Hr. S. 7; Hallands ferðir Hr. S. 4; Hr. S. 11.

halland, *n., terra saxosa; mons;* marr hallands *mare montis, i. e. amnis de monte decurrens* Þdr. 7.

hallardyrr, *f. pl., januæ atrii;* hann hnykti Skíða um hallardyrr Sk. 183.

Hallfreðr, *m. pr., poëta Islandus;* R. 34; Isl. 12.

Hallgarðr, *m. pr.,* (= Grjótgarðr); vinir magar Hallgarðs Hlt. 10.

hallr, *adj., inclinis; inclinatus;* verðr halt á ýmsa *i. e. nunc huic, nunc illi res male geritur* Mhk. 26.

Hallr, *m. pr., vir Islandus;* Sídu-Hallr Isl. 22; *gen.* Halls Isl. 23.

hallvarpr, *m., in præceps vergens, i. e. senex* Yt. 43; *ubi* hallvarps hlífinauma *quidam vertunt "parum parcens senibus". Melior est lectio* hallvarþr *custos montis, i. e. gigas, atque ita* hallvarþs hlífinauma *femina præsidium præstans giganti, femina gigas, i. e. Hela dea (ob giganteam originem).*

hallvǫllr, *m., campus lapidosus; montana;* fylvingar hallvallar *pisces montium i. e. gigantes* Þdr. 14.

halr, *m., vir;* sjá halr Hlt. 8; Isl. 20; halrinn Sk. 13. 15. 90. 109. 150; *acc.* hal Kkm. 17; *nom. pl.* halir Hkv. 24.

hamalt, *adv. (neutr. adj.* *hamall *cuneatus), cuneatim;* fylkja liði hamalt *aciem cuneatim instruere* Edr. 17.

hamarr, *m.* — 1) *rupes;* fœrri í hamri R. 26; hamra víf *mulier monticola i. e. gigas femina* Isl. 2. — 2) *malleus;* með stæltan hamar í hendi Sk. 46; hamri slegnar váðir Hkdr. 2; hringskyrtur hamri þœfðar Efdr. 9; Kkm. 12; fyr skǫrpum hamri *(de Mjolnere)* Hlg. 18; Þdr. 18.

Hamðir, *m. pr., filius Jonakeri;* Rdr. 5; Hamðis gránserkr *i. e. lorica* Kkm. 17; Bdr. 4; Hamðis skyrtur *l.* klæði *loricæ* Hkdr. 8; Ódr. 1; G. 52; Hamðis faldruðr *bellator* Jdr. 14.

hamla, *f.* — 1) *struppus l. stropha, qua remus ad scalmum alligabatur;* samnask til hǫmlu *ad struppum (remi) conferri, i e. in bellum navale exire* Hr. A. 6; dreif til hverrar hǫmlu Hr. S. 4; at slíta hǫmlur Hkv. 17. — 2) *tolleno; tigillum (cfr. dan.* Hammel); hamla vígs *tolleno cædis, i. e. gladius;* herr hǫmlu vígs *multitudo gladiis instructa, i. e. milites* Edr. 21.

hamla (að), *v., mutilare, lædere;* meinsamliga hamlaðr G. 60.

hamljótr, *adj., deformis;* regin heldr hamljót *numina valde deformia* Hlg. 10.

hamr, *m., forma, species; exuviæ, involucrum;* ór hlátra ham *ex involucro risuum i. e. e pectore* Hfl. 20.
hams, *m., exuviæ;* ormar skríða ór hamsi á vár Mhk. 6.
handan, *adv., ultra; ab ulteriore parte;* fyr sæ handan *trans mare* Efdr. 20.
handbál, *n., pyra i. e. ignis manûs, aurum;* hnykkilundar hreins handbáls R. 34.
handbærr, *adj., qui manu gestari potest;* hringum handbærum Hkv. 19.
handfagr, *adj., pulchris manibus præditus;* handfǫgr kona Jdr. 3.
handsax, *n., pugio, gladiolus;* lék handsǫxum vandla R. 25.
handvíst, *adv. (neutr. adj. = certa manu factum l. prehensum); certo, haud dubie* R. 11.
hanga (hekk, hanginn; *caret forma præs. temp.*) *v., pendere;* sá sjálfan dróttin hanganda L. 56.
hangi, *m., homo suspensus; cadaver;* und hanga Jdr. 2; hanga gagl *anserculus cadaveris, i. e. corvus* Hkdr. 7; svanr hanga *olor suspensorum, corvus* Bdr. 8.
hani, *m., gallus;* hana fjaðrar Bj. 1.
hann, hón (hon, hun), *pron. sing. tertiæ personæ; masc. nom. et acc.* hann Bj. 6; Yt. 40; Hfl. 18; S. S. 2; G. 7. 11. 13 *(ubi syllabam assonantem efficit);* G. 18. 32. 38. 66; Kkm. 22; Jdr. 13. 24. 26. 28. 29. 33. 34. 37. 42; Mhk. 7. 9; Isl. 6. 12. 19. 25; L. 6. 8. 9. 12. 15. 17. 18. 38. 42. 65. 68. 72; Sk. 7. 11. 20. 27. 28 *et permultis aliis locis; nom.* hann *apud antiquiores rarius invenitur, apud recentiores sæpissime.* — *Dat. masc.* hánum Hlg. 3. 14; Edr. 7. 26. 27; G. 4; Jdr. 42; Mhk. 9. 11; hǫnum G. 32; honum L. 42. 60; Sk. 14. 33. 34. 36 *cet.* — *Gen. masc.* hans Bgl. 9; Edr. 4; G. 15. 22; Isl. 4; L. 40. 41. 47. 60. 64. 65; Sk. 20. 32. 33 *cet.* — *Nom. fem.* hón Mhk. 3; hon L. 18. 56; hun Sk. 14. 69. 71. 87. 112. 113. 175. — *Acc. fem.* hana L. 85; Sk. 113. 194. 200. — *Dat. fem.* henni L. 29. 30. — *Gen. fem.* hennar L. 24. 33. 44. 99. *Hoc pronomen cum* sjálfr *conjungitur, e. gr.* sjálfr hann einn *ipse solus* L. 64; á hann sjálfan Hkm. 13. *Nonnumquam supervacaneum est, e. gr.* hann (hilmir) R. 11; hann (Adám) L. 43; hann (fjandi) L. 47; hann (yfirmorðinginn) L. 48; hann (Skíða) Sk. 45; hans (hildings) R. 10; hun (Valhǫll) Sk. 69.
happ, *n., res prospera; prosper successus;* vann sjaldan happ *secunda fortuna numquam usus est* Isl. 26; gørir sér flest at happi *omnia ad suam utilitatem convertit, i. e. omnia ei prospere cedunt* Sk. 78; valda hǫppum R. 10.
happsdáðir, *f. pl., res prospere gestæ;* happsdáðir Ólafs *miracula S:ti Olavi* G. 70.
hapt, *n.* — 1) *vinculum.* — 2) *numen;* meinsvarans hapt *deus (perjurii i. e.) perjurus;* farmr arma hapts meinsvarans Þdr. 3. *Hanc significationem sæpissime habet plur.* hǫpt, *v. c.* hapta snytrir Hlg. 3; hapta vé Vkl. 9.

haptsœni, *n., piamentum ad deos placandos; mulsum poëticum, poësis (nam initia et origo poësis a pace inter Anses Vanosque repetuntur; cfr SnE, AM I 216)*; haptsœnis heiđ *tributum poëticum, carmen laudativum* Sgdr. 3.

Haraldr, *m. pr.* — 1) *Haraldus "pulchre comatus", rex Norvegiæ; nom.* Haraldr Hkv. 13. 19; Gldr. 9; *acc.* Harald Mhk. 11. 14 *cet. dat.* Haraldi Hkv. 1. 4. 18; *gen.* Haralds Hkv. 16. 22. — 2) *Haraldus, cognom.* grenski, *pater Olavi Sancti;* Vkv. 7; Bgl. 5; G. 51. — 3) *Gormi filius, rex Daniæ:* Haralds haukey *i. e. Norvegia* Bgl. 15. — 4) *Frater Erici, regis Daniæ;* Edr. 12. — 5) *dynasta Selandiæ, vulgo* Strút-Haraldr *nominatus* Jdr. 7. 24. — 6) *Haraldus, cogn.* enn harđráđi, *frater Olavi S:ti* G. 49.

harđa, *adv., magnopere, valde; cum adj.* Hr. A. 2; R. 8. 24; G. 53; Bdr. 2; Jdr. 32; Isl. 1. 11; Hr. S. 12.

Harđa-Knútr, *m. pr., Canutus Hordensis (cognomen duxit ab* Hǫrđ, *parte quadam Jotlandiæ septemtrionalis)* Bgl. 17.

harđbrotinn, *part. compos., vi effractus;* hein harđbrotin Hlg. 19.

harđfengr, *adj., fortis, strenuus;* Efdr. 5; G. 28.

harđfótr, *m., pes durus;* hjalta hardfótr *pes durus capulorum (ensium), i. e. lamina gladii;* hjalta hardfótum *i. e. duris gladiis* Hkm. 6.

harđgerr, *adj., firmiter factus, firmus;* harđgervum hjǫrvi Efdr. 15.

harđgleipnir, *m. (Gleipner = compes, qua Fenrer vinctus est), vinculum astrictum;* harđgleipnis borđ *i. e. Fenrer* Þdr. 11.

harđglóđ, *f., durus ignis;* harđglóđ borđs bliks *durus ignis clipei, i. e. durus ensis;* borđs bliks harđglóđar Móđi Isl. 24.

harđgreipr, *adj., manu fortis;* Hár enn harđgreipi Bj. 2.

harđla, *adv., valde, vehementer; sæpissime cum adj., ut in* Edr. 24. 30; Sk. 8. 10. 25; *etiam in alia structura, e. gr.* harđla líđr at ævi Kkm. 27.

harđleygr, *m., durus ignis;* harđleygr storms stirđra branda *durus ignis procellæ asperorum ensium (i. e. pugnæ), i. e. durus gladius;* styrlundr harđleygs stirđra branda storms R. 29.

harđr, *adj., durus; asper; sævus; strenuus;* harđr hilmir Vkl. 5; harđr bengrefill Kkm. 10; G. 32; Hrfm. 2; gørđi styr harđan Vkl. 19; klauf harđan svarđar stofn Efdr. 6; Efdr. 7; Edr. 28; G. 55; Jdr. 17; slítr harđan styrk *validum robur discerpit* L. 77; at hǫrđum leiki Hildar Bj. 2; frá hǫrđum ofrúna Hlg. 17; harđir menn Edr. 19; Hr. S. 5; viđ harđa herđendr Isl. 6; hǫrđum herđimýlum Rdr. 5; kempan kappi hǫrđ Sk. 16. 29; hǫrđ fjón G. 59; hǫrđ bríđ Kkm. 14; Jdr. 33; en harđa heipt Jdr. 30; til hjǫrþrymu harđrar Jdr. 13; hart hǫgg Jdr. 26; hugar korn hart Mhk. 7; huldr hǫrđu heyvi L. 35; hǫrđ járn Kkm. 2; hǫrđ hræskóđ Ódr. 2. — *Neutr.* hart, *adv., vehementer, magna vi; e. gr.* Hkdr. 8; Bgl. 3; G. 54; Jdr. 21. 24. 25. 34; svó hart Sk. 126; *eodem modo* mest harđast *quam vehementissime* Efdr. 4.

harðráðr, *adj., strenuus;* harðráðr Búi Jdr. 9; Gldr. 1.
harðvaxinn, *part. compos., robustus;* of harðvaxnar herðir *super humeros compactos* Þdr. 7.
hark, *n.* — 1) *obtunsio; erosio;* af harkinu því hinu langa Sk. 63. — 2) *strepitus;* hann heyrði hark Sk. 184.
harki, *m., strepitus, tumultus;* lítill harki Sk. 149.
harma (að), *v., deplorare, lugere;* menn harma siklings dauða Edr. 31.
harmr, *m., dolor, mæror; noxa; res dolenda;* hættr harmr Jdr. 14; Kkm. 15; hugga skal þanns harm hefr beðit Mhk. 28; Jdr. 3; beita ehn harmi Þdr. 18; (họfuðdróttningin) harmi þrungin *luctu turgida* L. 54; harmi bura Jónakrs *noxâ Jonakeri filiorum, i. e. lapidibus* Yt. 37; hefndu harma Rdr. 3.
harmskerðandi, *part. compos., dolorem minuens, evertens; (vir)* sótti heim harmskerðanda *(de Olavo S:to)* G. 38.
harmstríðandi, *part. compos.; qui dolorem expellit;* hjọrr ens háva, gunndjarfs harmstríðanda *(de Olavo S:to)* G. 44.
harri, *m., princeps, rex, dominus;* harri heiptar strangr! Bgl. 10; Edr. 28; harri hauðrtjalda *deus* G. 19; himna harri *deus* Isl. 22; herr sótti dýran harra R. 18; Edr. 1. 32; af harra sjálfum Edr. 30; Hátt. 68; á móti harra bleyðiskjars Edr. 29; harra spjalli *regum amicus* Edr. 26; slengvir harra *fugator regulorum* Edr. 7; dróttinn harra *deus* G. 25.
hasl-rekkar, *m. pl., viri coryleti;* hausa hasl *coryletum calvariarum, i. e.* hár *coma, capilli; hæc vox* hár *homonymum est voci* Hár = Óðinn, *ideoque per amphibolium (de qua re cfr Præf. p. IV et SnE, AM II 130—132) quandam* hausa haslrekkar = rekkar Hás (Óðins), *i. e. Anses; ideoque* mjọðr hausa haslrekka *mulsum Ansium, mulsum poëticum, carmen;* drekka hausa haslrekka mjọð *i. e. aures præbere carmini* Isl. 1.
hati, *m., osor;* hati elds ýsetrs *osor annuli, i. e. vir liberalis, annulos distribuens* Ódr. 1.
hauðr, *n., terra;* bifaðisk hauðr L. 59; hilmir lauk hauðr skjaldborg rauðri Edr. 24; verja hauðr Jdr. 21. 22; Isl. 9; reka Hákon af hauðri Jdr. 12; G. 5; at herði hauðrs runn Þdr. 8.
hauðrtjald, *n., tentorium terræ, i. e. cælum;* harri hauðrtjalda *deus* G. 19.
haugr, *m.* — 1) *collis;* Grjótúna haugs *(sic cum cod. Worm. legendum!)* hellis bọrr *i. e. gigas in antro montis Grjotunagardensis habitans* Hlg. 14. — 2) *tumulus (sepulcri);* gekk í haug Kraka Isl. 21; ausinn haugi Yt. 52; af haugi Mhk. 8. — Þráinn "í haugi", Sk. 75, *ubi* "í haugi" *pro cognomine est.*
haukey, *f., insula accipitrum l. falconum;* Haralds haukey *i. e. Norvegia, ob tributum Haraldo Gormi filio solutum, quod falconibus constabat* Bgl. 15.
haukjóð, *n., proles accipitris, i. e. accipiter;* haukjóðs býr *terri-*

torium accipitris, i. e. manus (ubi accipiter l. falco venaticus sedere solebat); ganga á þengils bý haukjóðs = ganga á hǫnd þengils *regis imperio se submittere* R. 8.

haukligr, *adj., accipitri similis; fortis, animosus*; þat vas haukligt Jdr. 41; haukligar heitstrengingar *vota audacia* Jdr. 11.

hauklundaðr, *adj., indole (accipitris i. e.) bellica præditus*; harra kveðk hauklundaðan Edr. 1.

hauklyndr, *adj.* = hauklundaðr; *acc.* hauklyndan Jdr. 42; *dat.* hauklyndum Jdr. 8.

haukr, *m.* — 1) *accipiter*; haukr sleit hold Kkm. 19; hauks bjálfi Hlg. 12; hauks fjǫllum *i. e. manibus (vid. SnE, AM II 429)* Bdr. 7; hræs haukar *i. e. corvi* Bdr. 7; gleðja geirraddar hauka *delectare accipitres pugnæ i. e. corvos* Isl. 19; Hlakkar hauka (ɔ: *corvos*) lætr þú drekka Hr. A. 15; Kkm. 12; hauka háklif *i. e. manus* Efdr. 20. — 2) *fortis prœliator*; haukr réttr Hr. A. 1; glíkr hvǫssum hauki Hr. A. 7; þínir haukar Hr. S. 21; hauka skyldir *dux militum* Efdr. 1.

haukstrǫnd, *f., litus l. terra accipitris i. e. manus (cfr SnE, AM II 429)*; haukstrandar mǫl Hfl. 17.

hausfleinn, *m., gladius calvariæ*; hæfis hausfleini *gladio calvariæ taurinæ i. e. cornu* Isl. 16, *ubi* hausfleini *tmesi divisum est.*

hausreyti, *m., calvæ sulcator*; Hýmis hausreyti *sulcator calvæ Hymeri i. e. cœli l. aëris, ales, volucris*; kvaddi Hýmis hausreyta *(de corvo)* Hkv. 2.

hauss, *m.* — 1) *calvaria*; færði ofan í Fjǫlnis haus Sk. 174; veðja haus manns hringi ljósum R. 26; í hausi Óðins burar Hlg. 19; framan úr haus Sk. 194; hausar Norðmanna Hkm. 6; fœrðu hjálmhirða hausa Hrfm. 8; í gotna hausum Hkm. 5; Kkm. 6; ór bjúgviðum hausa Kkm. 25; hausa haslrekkar *i. e. Anses* Isl. 1. — 2) *caput l. simulacrum navi præfixum*; af roðnum hausi Edr. 6; roðnir hausar Hr. S. 14; af herskips hausum Hr. S. 6.

haust, *n., auctumnus*; þat haust *(acc. temp.)* es komt austan Bgl. 6.

há, *f., pugna*; fara at há *in prœlium exire* Kdr. 3.

hábrjóstr, *adj., elato pectore*; hábrjóstr hǫrva Sleipnir *i. e. patibulum elatum* Yt. 22.

háfaldr, *adj., alto apice* (faldr) *caput velatus*; háfaldar bládúfur *undæ elatæ apicibus altis* Hrfm. 5.

háklif, *n., alta rupes*; hauka háklif *rupes accipitrum i. e. manus*; eldr hauka háklifs *i. e. aurum* Efdr. 20.

Hákon *l.* Hákun, *m. pr.*; *nom. et acc.* Hákon Hkm. 18. 21, *dat.* Hákoni Hkm. 10 *(de Haqvino Bono)*; *idem nomen habent dynastæ nonnulli, e. gr.* Hlt. 9; Jdr. 12. 21. 30; *nom.* Hákun Bgl. 4; *dat.* Hákoni Jdr. 24; *gen.* Hákonar Sgdr. 3; Vkl. 10; Vkv. 15; Isl. 16.

hála, *adv., valde, magnopere; diligenter*; snekkjubǫrð hála tjǫrguð R. 4; hála halda goðs lǫg Edr. 8; G. 47.

háleitr, *adj., vultu erecto; excelsus; excellens;* enn háleiti dróttinn stjǫrnureitar L. 26; sveitir sóttu háleitan glymstœri Hrfm. 1; háleit bygðin dygða L. 86; L. 5; leyndi háleitri gœzku G. 14.
Háleygir, *m. pl., incolæ Halogalandiæ;* hét á Háleygi Hkm. 3.
Hálfdan, *m. pr. — Nonnulli reges et heroës ita nominati sunt; nom. acc.* Hálfdan Yt. 47; Sk. 72; *gen.* Hálfdanar Yt. 43; Hkv. 4.
Hálfr, *m. pr., rex Hordalandiæ;* Hálfs bani Yt. 10.
hálfr, *adj., dimidius;* hálfan fjórðung hafði í Sk. 103; hildingr þá hǫfgan auð, hálfa lest, Edr. 30; svínit hálft Sk. 41. — *Cum numeris ordinalibus* hálfr *conjungitur; e. gr.* hinn's sté of teg hálfan fjorða *qui tres decurias et dimidiam (= 35) vicit* Isl. 24; hálft fimta hundrað *quatuor centuriæ et dimidia* G. 55.
háligr, *adj., venerabilis; verecundus; honestus;* meðal okkar alt's háligt *inter nos omnia sunt honesta* Bgl. 15.
háll, *adj., lubricus;* hálar hvelvǫlur marka Þdr. 6.
háls, *m., collum; jugulum;* hneigði sinn háls L. 52; at hálsi Yt. 23; háls *(gen.)* baugr *torques* Rdr. 8; jǫtuns háls *(gen.)* undir Snt. 3.
hálsdigr, *adj., crasso collo præditus;* hilmi enum hálsdigra Hkv. 10.
hár, há, hátt, *adj.; compar.* hæri *l.* hærri, *superl.* hæstr. — 1) *altus, celsus; sublimis; arduus;* hár á ungum aldri Sk. 7; vá Þórhadd hávan Isl. 23; við hám loga himni Þdr. 14; hlóð háva valkǫstu Ódr. 3; fyr hári Kinnlima síðu Vkv. 5; hávar hallir Hr. S. 11; hátt ból Vkv. 10; hátt fjall R. 27; hátt *pro adv., sublime* Edr. 22; Kkm. 3. 13; Bdr. 4; há sverð *sublime vibrati enses* Kkm. 21; valkǫstr lá hæri en varga ætt klífa mætti Hr. A. 13; *(ignis)* gekk húsum hæri Hr. S. 10; miklu hærra *multo superius* L. 43; manna hæstur *omnium longissimus* Sk. 8; kynda hæstan eld Hr. S. 10; Hr. A. 12; hæst var rǫnd í miðju Sk. 103; í hæstri hall Krists G. 11; G. 63. — 2) *excellens, eximius; magnus; præstans;* hár hlýri móður *(i. e. Olavus S:tus)* G. 32; lík hás dǫglings G. 22; G. 64; vegr hás vísa vagnræfrs G. 71; verðr hás sóma G. 42; hjǫrr ens háva harmstríðanda G. 44; hverr leyfir háva ævi *laudat unusquisque eximiam vitam* Edr. 3; í hárri sæmd L. 91; Edr. 23; *(deus)* lér gram þeima hárar giptu G. 57; hátt kvæði G. 38; englum hærri L. 89; L. 28; bera hæra hlut en ehrr *i. e. superiorem discedere* Isl. 6; hvergi kýs ek hærra á Sk. 115; hæstr skjǫldungr G. 6; sá harmr kom hæstr Kkm. 15; kraptr enn hæsti L. 96; krapti hæstum *summa vi* G. 4; L. 72; með hæstum œgishjálmi Hr. A. 4; ást ens hæsta hilmis sólar bóls *(dei)* G. 67; í vegsemd hæstri L. 7; L. 74; hæstrar tíðar *faustissimo tempore* Gldr. 1; hæst lof aldar Edr. 30; haldit hæsta dǫglinga Isl. 12; ganga hæst *altissime incedere, e. gr.* gekk hæst manna *omnium excellentissimus fuit, omnes longe superavit* R. 2. — 3) *alte sonans; turbulentus;* hár sǫngr vigra Gldr. 7; hár gnýr hlífa Bdr. 10; Bdr. 12; hátt *alte, magna voce, e. gr.* hátt grenjuðu hrottar Kkm. 7; Bdr. 6; Sk. 31. 69.

hár, *m., scalmus;* brjóta hái *(acc. pl.)* Hkv. 17.
hár, *n., crinis; coma;* hár ok horn L. 93; hárit líkast fiðri Sk. 196; brumaðr hári Hkdr. 1; hárs hneigihlíð Hlg. 20.
Hár, *m. pr.* — 1) *Oden;* at Hás liði *i. e. carmini* Hlt. 1; at Hás veðri *in pugna* Hlt. 8. — 2) *præliator quidam;* Hár enn harðgreipi Bj. 2.
hárfagr, *adj., pulchre crinitus;* hárfagran dreng sák hrǫkkva Kkm. 20.
hárr, *adj., canus;* hárr austrkonungr Yt. 26; hárir menn Bgl. 13; áttir hárar Hlg. 10.
hárǫdd, *f., alta vox;* hárǫdd hrings *alta vox gladii, i. e. pugna;* þollar háraddar hrings *bellatores* Isl. 14.
háseymðr, *adj., magnis clavis ornatus;* við háseymða hjálma Kkm. 2.
hásæti, *n., princeps sedes; solium;* hásæta gætir *custos soliorum, rex* Hrfm. 1. 19.
hátíð, *f., festum; sollenne;* gild hátíð er þeim haldin L. 74; G. 36.
hátta (að), *v., cubitum ire;* fólkit skyldi hátta Sk. 36. 50.
háttr, *m.* — 1) *modus; res, ratio;* brá hætti til *novum iniit modum* L. 11; með hverjum hætti *quomodo* L. 30; af þessum hætti *ex his rebus* L. 56; fullum hætti *plene, perfecte* L. 94. — 2) *mos; ratio vivendi;* bætti háttu Nóregs manna *mores Norvegorum emendavit* R. 11. — 3) *metri genus; carminum genus; e. gr.* slíkr háttr verðr fundinn sjaldstundum R. 35; hótt (*pro* hátt) þeim of vandak *carmen ei elaboro* R. 8; í kvæðis hætti L. 97; nemi hann háttu hróðrs *modos carminis laudatorii auscultet* O. S. 1.
háttr (*pro* hættr), *adj., periculosus;* Vinḍum háttr Vkv. 8.
Hávarðr, *m. pr.; comes Buii; sæpe appellatus* Hávarðr hǫggvandi; *nom.* Hávarðr Jdr. 26; *acc.* Hávarð Jdr. 13; *dat.* Hávarði Jdr. 34.
Hávarr, *m. pr., nomen Odinis;* Hávars drífa *i. e. pugna* Vkl. 4.
Hávi (= *sublimis; ab adj.* hár) *m. pr., nomen Odinis;* í Háva hǫll Sk. 90. 184.
heðan, *adv., hinc, ex hoc loco;* vas numinn heðan *de vita excessit* G. 63.
Heðinn, *m. pr., filius Hjarrandii, regulus maritimus; cujus nomen in circumlocutionibus rerum bellicarum sæpe usurpatur, e. gr.* Heðins bóga rauðmáni *clipeus* Vkl. 1; Heðins byrr *pugna* Vkl. 13; Heðins veggr *scutum* Vkl. 14; Heðins váðir *lorica* Vkl. 21; Heðins reikar fúrr *ignis capitis Hedinis, res in capite Hedinis fulgens, i. e. galea* Vkl. 24; hylhríðar Heðins reikar *prælia* Þdr. 11; bekkdómr Heðins rekka *pugna* Efdr. 12; Heðins meyjar (= Hildar *Bellonæ*) vindr *pugna* Efdr. 15; Heðins kván (Hildr) *pugna* Kkm. 4. — *Dat.* Heðni Sk. 113.
hefða (að), *v., suo jure vindicare; tenere, servare;* hans vǫrn hefðisk firnum *defensio ejus valde celebretur* R. 20.
hefill, *m., tolleno; funis velo attollendo;* hestr hefils *i. e. navis* Kkm. 5; hefils vǫllr *campus funium, i. e. velum* Bdr. 2.

hefja (hóf, hafinn), *v.* — 1) *tollere; suscipere; efferre;* hann hefr sveit yfir spheras efri L. 72; hefr upp øxi *securim vibrat* Sk. 131; hóf upp rógsegl *clipeum subduxit* Vkl. 1; hóf at lopti *in sublime sustulit* Yt. 16; hóf ættar ask upp í goðheim *filium in sedem deorum suscepit* Snt. 20; áðr en hæfi *priusquam elevavit* L. 67; *impers. c. acc. obj.*, hóf vandar dýr at landi *i. e. naves ad terram appulsæ sunt* Vkl. 11. — 2) *suscipere; recipere;* hefja heitstrengingar Jdr. 11. 12. — 3) *incipere, ordiri;* rekstefju tekk hefja *Rekstefjam ordiri incipio* R. 1; hóf ræðu sína Sk. 114; hófum hróðr G. 9; skǫpt (*vel potius* skǫf) hófu brinna *ramenta ardere cœperunt* Hlg. 13; upp vas hildr of hafið *pugna cœpta est* Hkm. 2.
hefna (nd), *v., ulcisci, vindicare; c. gen., e. gr.* hefna hringþverris Hrfm. 18; spǫrs at hefna Yt. 14; Isl. 5. 17; hefndi bróður Isl. 8; hefndu harma Rdr. 3.
hefnd, *f., ultio; vindicta;* fyr hefnd síns fǫður Vkl. 3; R. 5; eigi veit áðr hefndum lýkr Mhk. 18; kvíðir hefndum L. 76.
hefnir, *m., ultor;* hefnir Hákonar *i. e. Ericus dynasta* Efdr. 16; hefnir Áláfs *i. e. filius Olavi* Hr. A. 15.
hegðan, *f., gestus; mores; conditio;* heimsins hegðan Sk. 68.
heggr, *m., prunus padus;* heggr gunnþings *prunus pugnæ i. e. prœliator* Efdr. 6.
hegja, *f., fatum, eventus;* segja hilmis hegju R. 23.
hegna (nd), *v.* — 1) *sæpire; tutari;* hegna alla jǫrð Bgl. 6. — 2) *punire, castigare;* hegna heiptar rán Bgl. 4; Hr. S. 3; *cum acc. rei, dat. pers.* hegna þegnum ósíð Edr. 8.
hegnir, *m., coërcitor, repressor;* rógs hegnir Edr. 20.
heið, *n., serenitas; sudum cœlum;* upp í heiði *in cœlo sudo* Hr. A. 8; sól skínn í heiði Mhk. 27.
heið, *n., stipendium;* heið haptsœnis *stipendium ex mulso poëtico constans, i. e. carmen laudativum* Sgdr. 3.
Heiðabœr, *m. pr., oppidum prope Slesvigiam;* sunnan fyr Heiðabœ Ódr. 5 (*ubi vox tmesi divisum est*).
heiðbjartr, *adj., serenus;* ból heiðbjartrar sólar *i. e. cœlum* G. 67.
heiðingi, *m., paganus;* heiðingjar skóku hǫfuðin L. 53; lið heiðingja G. 55.
heiðinn, *adj. paganus; ethnicus;* heiðinn hildingr R. 7; Edr. 21; Isl. 6; smíða óð jarli heiðnum Isl. 18; heiðit fólk Hr. A. 12; heiðnir hæddu L. 49; við heiðnar dróttir G. 28; á heiðnum bókum L. 4; heiðin goð Hkm. 21; R. 9; heiðin hjǫrtu Edr. 22.
heiðr, *m.,* — 1) *honor, gloria;* bar sæmd ok heiðr af seggjum Sk. 30; með hæstum heiðri L. 72; L. 17. 92; heiðar (*pro* heiðrar?) maðr *vir magnæ dignitatis, princeps* Edr. 4. — 2) *encomium;* sé þér . . . sunginn heiðr L. 26. 32. *cet.*
heiðr, *f., tesqua; saltus; montana;* á heiði Gldr. 2; und heiða sal *sub cœlo* G. 7.

heiðr, *adj.*, *serenus;* heiðar stjǫrnur L. 93.
heiðrekr, *m.*, *præfectus montanorum (montana obiens), i. e. gigas;* Þdr. 17.
heiðsæi, *f.*, *timor; metus;* drýgja heiðsæi *timorem facere l. injicere* Yt. 54.
heiðumhár, *adj.*, *instar montium altus; celsissimus;* Yt. 53.
heilagr, *adj.*, *sanctus; diis sacer;* heilagr konungr G. 9; G. 41; heilagr viðr G. 65; sendi helgan anda L. 68; G. 42; af helgum anda L. 11; af helgum skutli Hlg. 4; G. 12; myndan heilags anda L. 30; L. 90; setr heilags siðar sólar *(domicilium Christi i. e. cælum)* brá ljósi G. 3; Ólafs ens helga G. 70; heilagt veldi Edr. 27; helgir leiðast L. 62; láta laust helga menn L. 61; sótti helga dóma *reliquias sanctorum visitavit* Edr. 12.
heili, *m.*, *cerebrum;* himintungl heila *astra (cerebri, i. e.) capitis, i. e. oculi* G. 59; heila líkn *medela cerebri, i. e. solatium* Efdr. 20.
heill, *adj.*, *sanus; salvus, integer;* hann komi ei aptr heill Sk. 59; Kkm. 19; báðu Hákon heilan koma Hkm. 18; *c. genit. e. gr.* hǫnd Óláfs vann þræl goðs heilan grimmligra meina G. 61; af heilum hug Bgl. 7; glóar sól af glerinu heilu *sol vitro integro splendet* L. 33. — *In formula salutandi usurpatur, e. gr.* heill þú *salve* Em. 7; heill ok sæll, minn Skíði Sk. 92.
heill, *n.*, *omen; auspicium;* beztu heilli *faustissimo omine* R. 33.
heilsa, *f.*, *sanitas; e. gr. (Christus)* veitir krǫmðum heilsu L. 46; fekk máls heilsu *loquendi facultatem restituit* G. 41.
heilsa (að), *v.*, *salutare;* Ǫlmóðr heilsar á Þór Sk. 57; Skíði heilsar Fjǫlni Sk. 91.
heim, *adv.*, *domum;* hljópu heim Hkv. 11; fór heim Sk. 165; bjóða ehm heim Hkm. 10; Kkm. 29; sœkja heim *visere, visitare* G. 38; Sk. 19.
heima, *adv.*, *domi;* Mhk. 16; Sk. 188.
heiman, *adv.*, *domo;* at hvetja ehn heiman *aliquem perducere, ut domo proficiscatur* Þdr. 1; hildingr flýði heiman R. 7; taka himin heiman *cælum e (domo i. e. e) loco suo arripere, i. e. fortunâ prosperrimâ uti* Bgl. 6. *(Hoc loco* heiman *verti potest = ex aëre, nam* heimr *aëris quoque significationem habet).*
heimangerð, *f.*, *apparatus itineris;* ferð œðri af heimangerðum *iter apparatu magnificentius* Hr. S. 18.
Heimdallr, *m. pr.*, *deus ex genere Ansium;* kostigr Heimdallr Hdr. 6; Sk. 126; *acc.* Heimdall Sk. 128.
heimleið, *f.*, *reditus; deductio; prosecutio;* með hæstri prýði heimleiðar *cum summo honore deductionis* L. 74.
heimr, *m.* — 1) *mundus;* heimrinn stundi L. 58; guð gǫrði heim L. 6; í heimi ǫllum L. 70; Sk. 116; heims myrkr G. 2; heims ljós G. 2; umbgeypnandi alls heims G. 16; heims læknir *deus* G. 57; G. 42; yfirspennandi heima þrennra *(deus)* L. 22. — 2) *terra;*

terrarum orbis; heimr ok himnar Efdr. 28; L. 20. 21; koma í heim L. 23; austr í heim L. 36; L. 39; prýđa heiminn allan Hr. S. 21; Sk. 48; snúa heimi Mhk. 24; ór heimi Yt. 47; Em. 1; Snt. 19; í heimi Hr. A. 9; G. 2; L. 12. 19; af heimi R. 33; heims ok himna jǫfurr G. 64; G. 65; Sk. 58. — 3) *regio; plaga;* um heiminn kalda Hr. S. 20; ríđa grœnna heima gođa *perequitare per virentes (amœnas) regiones a diis habitatas* Hkm. 13; til heims ens dýrra *ad plagam cœli præstantiorem* Edr. 28. — 4) *res terrestres, vanæ; e. gr.* líf þessa heims G. 17; heimsins lystir Sk. 48. 91; Sk. 68. — 5) *aër;* fljúga um heiminn þađra Sk. 152; áþokkuđ heims eldingum *similis aëriis fulminibus* Hrfm. 4.

heimsalr, *m., domicilium; ædes;* til heimsala Óđins *i. e. ad Valhallam* Kkm. 4.

heimsbygđ, *f., orbis terrarum habitatus;* of alla heimsbygđ Edr. 31; G. 39.

heimska, *f., stultitia;* heimsku drýgja *stultitiæ indulgere* Hkv. 23; heimsku mæla Em. 3.

heimskr, *adj., stultus; stolidus;* villa 's dælst of heimskan mann Mhk. 28.

heimsstýrandi, *part. compos., rector mundi;* hǫfginn rann á þenna heimsstýranda *(de Adamo)* L. 12.

heimta (mt), *v.* — 1) *citare, arcessere, e. gr.* heimtum Helsingja til Óđins heimsala *ad ædes Odinis Helsingos citabamus, i. e. Helsingos leto dabamus* Kkm. 4. — 2) *adipisci;* hálft fimta hundrađ Norđmanna vann heimtan nýztan tír G. 55.

heimþinguđr, *m., visitator;* heimþinguđr herju Vingnis *qui lamiam visitat, i. e. gigas (Rungner);* hein heimþingađar herju Vingnis *i. e. cos a gigante Rungnere pro telo usurpata* Hlg. 19.

heimull, *adj., jure concessus;* heimult á ek *in mea potestate est* Mhk. 3.

hein, *f., cos (ad falcem exacuendam);* Hlg. 19.

heinsǫđull, *m., sella (equestris) cotis, i. e. gladius;* hlamm heinsǫđull Hfl. 8.

Heinverskr, *adj., ex Heinmarkia* (Heinmǫrk *prædium quoddam Norvegiæ) oriundus;* hafnađi hverri Heinversku Hkv. 14.

heipt, *f.* — 1) *ira inveterata; odium atrox; hostilitas;* heipt svall í Hǫgna Rdr. 10; heipt en harđa Jdr. 30; heiptar rán *rapinæ hostiles* Bgl. 4; heiptar strangr Bgl. 10; heiptar gjarn *vindictæ cupidus* R. 21; Jdr. 22; viđ heiptir *iracunde* Isl. 25; bregđa skapi til heipta G. 58; heipta blóđ *sanguis per hostilia effusus* Odr. 3. — 2) *noxa, damnum;* heipt hrísungs *noxa a notho illata, i. e. ruina montis (cfr Annal. f. nord. Oldkynd. 1850, pag. 305)* Yt. 37; *sed fortasse legendum est* heipt hrísrunns *noxa virgulti, i. e. saxa ruentia.*

heiptarmildr, *adj., bellicosus;* G. 32.

heiptbráðr, *adj., in iram præceps;* Hkdr. 2.
heiptfíkinn, *adj., ultionis avidus; hostilis;* ríkri hverjum heiptfíknum jǫfri Efdr. 27.
heiptmildr, *adj., ulciscendi cupidus; bellicosus;* frák heiptmildan Sigvalda hefja heitstrenging Jdr. 12.
heiptrækr, *adj., cupidus vindictæ;* hǫfuð heiptrækt Yt. 49.
heiptugligr, *adj., vehemens;* heiptugligr sóttar brimi Snt. 19.
heiptǫrr, *adj., infestus;* Jdr. 42.
heit, *n., promissum;* rjúfa heit Bgl. 10; strengja heit Jdr. 14; efna heit Jdr. 43.
heita (hét, heitinn), *v.* — 1) *compellare; advocare; auxilium alicujus implorare;* hét á *(cohortatus est)* Háleygi Hkm. 3; hétu hart á ítran Óláf G. 54. — 2) *nominare; appellare;* heita mátti ynki Sk. 133; þeir es *(quos)* hétu hǫfuðskáld G. 12; Kkm. 1; es heitinn heiðum-hár Yt. 53. — 3) *nominari; appellari (in qua signif. præs. ind. sg. est* heiti, heitir); *e. gr.* þanns heitir ítr Óláfr G. 7; þars heitir Hlíð G. 37; Kkm. 11; Sk. 16; heita úlfheðnar Hkv. 21; L. 48; vil ek at drápan heiti Lilja L. 98; frá ek hann Ǫlmóð heita Sk. 56; Sk. 13; Hákun hét fjǫlgegn Bgl. 4; Sigvaldi hét hǫfðingi Jdr. 9; Vkv. 13; Sk. 17. 30. 160. 171; frák at hjǫrr héti Hneitir G. 43; Sk. 99. — 4) *promittere; c. dat. pers. et rei, e. gr.* Heðni hef ek heitit því Sk. 121; hafa ǫnnur lǫg en hézt mǫnnum Bgl. 8; hétusk (hétu sik) reka Jdr. 12.
heitfastr, *adj., promissa firmiter servans;* G. 64.
Heiti, *m. pr., regulus maritimus;* Heita dýr *animal piratæ i. e. navis;* Heita dýrblik *splendor navis i. e. clipeus* Efdr. 19.
heitleikr, *m., calor;* guð breytti heitleik lífs *(calorem vitalem)* af sólar reitum L. 11.
heitr, *adj., calidus; fervidus;* sveiti heitr Kkm. 6; Hrfm. 11; á valkǫst heitan Edr. 19; kyndu eld heitan Hr. S. 10; heitu ok rauðu hjartans blóði L. 85; Kkm. 4.
heitstrenging, *f., votum; voti nuncupatio;* hefja heitstrenging Jdr. 12; hefja haukligar heitstrengingar Jdr. 11.
Hel, *f. pr., dea mortis;* bíða Heljar *i. e. mortem exspectare* Snt. 24. — *Sæpe pro subst. appellativo, quod dicunt, habenda est vox* hel, *f.* — 1) *orcus;* um heljar bygðir L. 61. — 2) *mors;* í hel *usque ad mortem* Mhk. 8; Sk. 179; berja ehn til heljar Sk. 160.
heldr (heldur), *adv. compar. et conj.* — 1) *potius; magis;* Efdr. 1; Jdr. 42; Mhk. 16; Sk. 5; heldr en *potius quam* Rdr. 10; Em. 5. — 2) *valde, magnopere, admodum; c. adj.* heldr ungr Kkm. 2; heldr hamljót Hlg. 10; Bgl. 13; Jdr. 17; Sk. 13. 83; *c. adv.* heldr náliga at kveldi G. 47; *c. verbo* heldr þverra *valde deminui* Jdr. 41; Isl. 19. — 3) *immo;* heldr hóti minni *immo multo inferior* Jdr. 8. — 4) *conj. sed (post enuntiationem negativam), e. gr.* eigi munu þit . . . heldr munuð L. 17; Bj. 2; Sk. 36. 167.

helfǫr, *f., descensio ad orcum; nex;* lét helfarar verđa veittar Ásláki *i. e. plagas letiferas Aslakio inflixit* Jdr. 34.
Helganes, *n. pr., promontorium in Jotlandia septemtrionali situm;* viđr Helganes Hr. A. 14.
Helgi, *m. pr.* — 1) *filius Asbjarnii* Isl. 7. 8. — 2) *filius Droplaugæ* Isl. 6. — 3) *filius Thorgilsii* Isl. 3; *vid.* Brodd-Helgi!
Heljarskinn, *n. pr., cognomen Geirmundi;* at Heljarskinni Sk. 134.
helkannandi, *part. compos., qui orco aliquem tradit;* helkannandi hlenna *latrones exstirpans* Gldr. 3.
hellir, *m., spelunca, antrum;* hellis bǫrr *arbor speluncæ (in antro habitans) i. e. gigas* Hlg. 14; hellis Kumrar *i. e. gigantes* Þdr. 13; hellis sprund *femina gigas, lamia* Þdr. 14.
helmingr, *m., (propr. dimidia pars alicujus rei) pars quævis exercitus, copiæ; e. gr.* viđ minna helming Hr. A. 13; međ helming harđan Edr. 28; helmings oddr Edr. 5.
Helsingjar, *m. pl., incolæ Helsingiæ;* Helsingja heimtum til heimsala Óđins Kkm. 4.
helstríđ, *n., afflictatio extrema* L. 55.
helvíti, *n., sedes impiorum; Tartarus;* opit helvíti bauđ sik fram L. 20; helvítis járnhliđ skjálfa L. 61.
helzti, *adv., nimium quantum; valde; c. adj. l. adv.* Mhk. 8. 28.
henda (nd), *v.* — 1) *manu prehendere; capere; occupare;* óteitan hendir mik *tristitia me cepit* Jdr. 3; nær sem hendak *(1 sg. præs. conj.)* mula Mhk. 11; sem hendi *(3 sg. præs. conj.)* griplur Mhk. 1; henda gaman at ehu *jucunditatem aliqua ex re percipiunt* Mhk. 1. — 2) *accidere alicui; c. acc.* slíkt ætlak nú henda mik Mhk. 10.
heppinn, *adj., felix, fortunatus;* heppinn drótt bǫrđ *felix deduxisti naves* Hr. A. 11.
hepta (pt), *v.* — 1) *pedicâ vincire; impedire;* heptr *oppressus* Yt. 37; brodda flaug vas lítt hept *volatus telorum minime impeditus est* Efdr. 4; hept máltól *lingua impedita* G. 19. — 2) *opprimere, exstirpare; c. dat. e. gr.* gramr hepti víkingum Edr. 8.
herađ, *n., territorium; regio;* hefr þú kannat heruđin vestr? Sk. 31. *Cfr* hérađ!
herbergi, *n., domus; deversorium;* of herbergi *per ædes, domi* Snt. 12; guđs herbergi L. 89.
herblótinn, *part. compos., a populo cultus; de Thore* Þdr. 19.
herbygđr, *part. compos., militibus impletus;* á herbygđum brimskíđum *in navibus armatis* Hrfm. 16.
Herdalar, *m. pl. pr., convalles in Finlandia sitæ;* í Herdala gǫngu *in expeditione Herdalensi* Vkv. 3.
herdrótt, *f., cohors militaris;* sóttir herdróttum svanteigar *oppugnati a classiariis* Hrfm. 11.
herđa (rđ), *v., indurare; intendere;* herđa hringa þing *pugnam ciere* Isl. 18; herđendr sverđa þrimu *i. e. pugnatores* Isl. 6; herđu her-

ferðir *iter intenderunt* Hrfm. 14; hála herðum vettrímar naðri *gladio egregie indurato* G. 47.

herðimaðr, *m.*, *vir strenuus*; herðimenn heiptar hvattir Jdr. 22.

herðimeiðr, *m.*, *arbor incitans*; *is qui incitat, auget*; herðimeiðar hringskóðs *tela vibrantes*; *pugnatores* R. 32.

herðimýll, *m.*, *durus globulus*; herðimýlum Hergauts vinu *duris globulis Telluris i. e. lapidibus* Rdr. 5.

herðir, *m.*, *qui constringit*; herðir bǫðgerðar *qui balteum militare sibi astringit*; *bellator*; við herði bǫðgerðar Hrfm. 6.

herðiraun, *f.*, *res aspera, gravis*; í herðiraunum Jdr. 8.

herðr, *f.*, *humerus*; *scapula*; hrǫnn þurði at herði Þdr. 8; *plur.* herðar *l.* herðir *plerumque usurpatur e. gr.* of harðvaxnar herðir Þdr. 7; ganga niðr í herðar Jdr. 26; Sk. 145; L. 56; meðal herða Hlg. 6; Sk. 28. 42.

herfall, *n.*, *strages*; *cædes militum*; Vkv. 7.

herfang, *n.*, *præda*; herfangs hirði-Týr Hlg. 6.

herfenginn, *part. compos.*, *bello captus*; gaf upp herfengna Il Hrfm. 7.

herferð, *f.*, *iter militum*; *expeditio*; herðu herferðir *accelerato gradu invaserunt* Hrfm. 14.

herforðaðr, *m.*, *militum saluti consulens*; *dux*; Vkl. 6.

herfǫr, *f.*, *expeditio bellica*; sǫkum herfarar Kdr. 5.

hergammr, *m.*, *vultur præliaris, i. e. aquila* Yt. 29.

hergaupa, *f.*, *lynx præliaris, i. e. lupus*; hergaupur Hkv. 13.

Hergautr (hergautr), *m.* — 1) *nomen Odinis*; Hergauts vina *amica Odinis i. e. Tellus* Rdr. 5. — 2) *deus (Oden) præliaris, i. e. præliator*; her-Gauts hendr *manus præliatoris, vires præliatore dignæ* Snt. 11.

hergramr, *adj.*, *hominibus infestus*; hergramr rógálfr Hátt. 75.

herja, *f.*, *Bellona*; Vingnis herja *dea præliaris gigantis Vingneri, i. e. gigas femina*; *gen.* herju Hlg. 19.

herja (að), *v.*, *vastare*; at herja und Sǫrla ranni Vkl. 22; lét Skáney herjaða Kdr. 5; lét herjat vestrlǫnd R. 4; Hr. S. 7; herjuð hofs land (ɔ: lǫnd) *devastata territoria, fano subjecta* Vkl. 8.

Herjan (herjan), *m.*, *cognomen Odinis*; frá Herjans hǫllu *ex aula Odinis i. e. e Valhalla* Kkm. 29; Herjans hurðir *fores Odinis, i. e. clipei* Isl. 11. — *Apud scriptores Christianos* herjan *est cognomen diaboli*; herjans hǫttr *petasus diaboli (Odinis), i. e. galea* = *vir galeatus* Sk. 60, *ubi est ignominiosa appellatio* = *vir improbe!*

herklæddr, *part. compos.*, *armatura indutus*; við herklæddan herði bǫðgerðar Hrfm. 6.

herklæði, *n. pl.*, *armatura*; báru herklæði á vali víka Bdr. 1; brustu herklæði Bdr. 5.

herkonungr, *m.*, *rex bellicosus*; Yt. 52.

herlið, *n.*, *exercitus*; Mhk. 7.

herlundr, *m., arbor aciei, i. e. bellator;* R. 9.
hermargr, *adj., permultus* (her- *intens.*); framði hermart stœrra *permulta majora perpetravit* R. 26; hermart hvikkvæði R. 34; þjóðir hermargar Bj. 5; hermǫrg snekkjubǫrð R. 4.
hermð, *f., ira, animus iratus;* hermðar orð *acerbe dicta* Mhk. 3.
hermðarkraptr, *m., vis iræ;* hermðarkraptr brýtr frid G. 58.
Hermóðr, *m. pr., deus ex genere Ansium, filius Odinis;* Hkm. 14; Mhk. 9.
hernaðr *l.* **hernuðr**, *m., bellica expeditio;* reka hernað mestan *maximam facere expeditionem* R. 3; við hernað ólman *in sævo bello* Edr. 24; gjarnir á harðan hernuð Jdr. 17.
herr, *m.* — 1) *multitudo hominum; populus;* hundmargr herr Efdr. 5; Jdr. 22; Vkl. 24; Edr. 19. 21. 29. 31; reiðr 's herr *populus irascitur* Bgl. 11; herr prúðr hǫrvi *cœtus lino ornatus, i. e. feminæ* R. 35; með her mikinn Hkm. 10; hers gnótt *(in acc.) copiam multitudinis, i. e. numerosam turbam* R. 1; fyrir hers gnótt *coram multitudine* Hátt. 68; herjum kunnr *hominibus notus* Vkl. 8. — 2) *exercitus; acies;* allr herr Rdr. 11; Gldr. 8; Yt. 35; Hkm. 9; Vkl. 12; Vkv. 5. 9; R. 17. 18. 19; Kkm. 6; Bdr. 4. 6; Jdr. 15. 30. 40; lét her deyja Odr. 9; með her Sœnskan Kdr. 3; í gegn her þeira Vkl. 19; Yt. 16; í her *in acie, i. e. in bello* Kdr. 2; í miðjum hers flokki Bgl. 2; (*ubi alii legunt* í miðjum hans flokki; *cfr s. v.* hæll).
herra, *m., dominus;* herra guð L. 6; L. 19; herra Óðinn Sk. 92; Sk. 101; góði herra! Sk. 104; herrann vitr! Sk. 79; L. 74; af herra þínum L. 22; Sk. 109; á staf míns herra Skíða Sk. 102.
Herrauðr, *m. pr., regulus maritimus;* Kkm. 5.
herruðr, *m., arbor aciei, i. e. bellator;* R. 14.
hersir, *m., præses provinciæ; dux;* hersar hervaldir Hrfm. 19; hersa íþrótt *ars ducum, ars militaris* Þdr. 13; hersa dróttinn Odr. 4; Yt. 23; Vkl. 4; Edr. 24. 28. 30.
herskatnar, *m. pl., milites;* Hrfm. 13.
herskerðir, *m., qui delet exercitum (hostium), victor hostium* Efdr. 6.
herskip, *n., navis bellica;* herskip geyst af hlunni Hr. A. 2; Odr. 1; Hr. A. 8; Edr. 30; Hr. S. 16; af herskips hausum Hr. S. 6; Hr. S. 5. 12.
herskíð, *n., bellica solea lignea;* hríða skíð *solea ventis agitata = navis: itaque* hríða herskíð = *navis bellica; dat.* herskíðum Hrfm. 2.
herskjǫldr, *m., clipeus bellicus;* herskjǫld báruð til Venda grundar *terram Vendorum infestis signis invasistis* Hr. A. 11; með herskjǫldu Hrfm. 16.
herstefnir, *m., evocator militum; dux;* Odr. 7.
hervaldr, *part. compos., a populo electus;* hervaldir hersar Hrfm. 19.
herváð, *f., vestis bellica; armatura;* ór herváðum Hkm. 4.
herverk, *n., militia;* bera hrygg herverk á hendi *aspera munia belli obire* Bgl. 16.

hervíg, *n., pugna, prœlium;* bar hervíg í hug Kdr. 9; lét laðmenn til hervígs búna Edr. 26.
herþarfr, *adj., valde utilis* (her- *intens.*); herþarfir Hlakkar móts *(viri) bello utiles* Vkl. 9.
Herþjófr, *m. pr., regulus maritimus; dat.* Herþjófi Kkm. 15.
herþruma, *f., tonitrus bellicus;* herþrumu Gautr *Thor* Þdr. 1.
hestr, *m., equus;* magran skyldi kaupa hest Mhk. 21; ríða hesti Hdr. 6. *Sæpe in circumlocutionibus hæc vox usurpatur, e. gr.* hestr hefils, festa, hrófs = *navis;* hestr gífrs, leiknar, fálu = *lupus;* hestr Signýjar vers = *patibulum;* lætr hesta festa ganga af hlunni Hátt. 71; á hefils hestum Kkm. 5; fyr húf hesti hrófs Bdr. 11; fyr styggvan leiknar hest Odr. 6; fasta gífrs hesta Jdr. 35; Kkm. 8; temja svalan hest Signýjar vers Yt. 17.
hetja *f., bellator;* hetjan fór Sk. 173; hraustar hetjur Jdr. 41.
hey, *n., fœnum;* hylja hǫrðu heyvi L. 35.
heyja (háða, háiðr), *v., efficere; commovere; e. gr.* háðu stríðan straum Þdr. 9; háðum rendr í dreyra *clipeos ad cruorem admovimus l. in cruorem immersimus* Kkm. 9. *Sæpissime hæc vox usurpatur, ubi de pugnando sermo est, e. gr.* Freys leik heyja *pugnam committere* Hkv. 6; heyja þrumu hjaldrskíðs við ehn Gldr. 2; heyja valmey Vkl. 12; heyja odda þing Vkv. 2; heyja barðaga stóra Jdr. 7; háði geira hregg Gldr. 5; háði hjǫrlautar hyrjar þing Vkl. 22; áðr hæði hylhríðar Heðins reikar Þdr. 11; háðum leik *(ludum, scil. gladii)* Kkm. 19; háðu fleinglygg Isl. 9; láta sverðþing verða háit Vkv. 7; víg snarla háit Vkv. 11; háðisk hildr G. 52.
heyra (rð), *v., audire, exaudire;* heyra hvé ... Rdr. 1; Hr. A. 11; heyra Eiríks lof Edr. 2; G. 22; Sk. 199; heyra at *c. conj.* Jdr. 20; heyrik at *c. conj.* Mhk. 24; heyrik Bgl. 13; hverr er heyrir á diktan þessa L. 99; jǫfurr heyri upphaf O. S. 1; heyri á *animum attendat* Sgdr. 1; heyrðu *(audi)* mik L. 86; heyrðu til beinna orða G. 8; heyrðak svá ðat Hlg. 12; heyrða mey, es rœddi Hkv. 1; heyrðir hve ... Hkv. 7; heyrði þat. hvat ... Hkm. 11; heyrði brag S. S. 3; L. 29; Sk. 133. 150. 151. 169. 184; heyrði til, þar ... Sk. 173; eyru heyrðu (orð) Bgl. 7; málmhríðar spá heyrðisk Hfl. 4; tíðendin heyrðust L. 34; ek hef heyrt hver ... Sk. 203.
heyrinkunnr, *adj., auditione acceptus;* heyrinkunn saga Mhk. 9; Mhk. 29.
héla (ld), *v., pruinâ tegi;* héldir húfar *gelida latera navium* Jdr. 16; héldum húfum Hrfm. 5.
hélugr, *adj., pruinosus; rorulentus;* hélug bǫrð Hr. A. 11; Edr. 16.
hér, *adv., hic, hoc loco;* Em. 3. 7; Kdr. 6; R. 24; G. 34. 38. 65; Kkm. 26; L. 34. 41. 60. 70. 78. 98; Sk. 77. 86. 93. 114. 115. 130. 155. 169. 191. 192. 203; inni hér Hkm. 16; hér sem hvar *hic ut ubique* Hfl. 14; hér með *simul* Sk. 11; hér næst *deinceps, proxime* Sk. 83; hér undir *sub hac re* Sk. 89; hér ... til Sk. 113.

hérað, *n., territorium; regio;* of héruð *per territoria* Edr. 25; *cfr* herað!
hiðra, *adv.,* = heðra *hic, hoc loco* Bgl. 12.
hildfrœkn, *adj., strenuus, fortis;* Isl. 21.
hildibǫrr, *m., arbor pugnæ, i. e. prœliator;* mǫrgum hildibǫrrum œðri Sgdr. 2.
hildingr, *m., rex;* hildingr skaut R. 23; S. S. 3; R. 7; Edr. 17. 27. 30; frák hilding ganga R. 28; hildings mildi R. 12; R. 4. 10.
Hilditǫnn, *f. pr., cognomen regis Haraldi;* horfðu beint á Hildartǫnn Sk. 72; Sk. 122. 129.
Hildr, *f. pr., Bellona; filia Hognii;* Hildr hin mjóva Sk. 87. 112; Hildur Sk. 116; *acc.* Hildi Sk. 88. 115. 123; *gen.* Hildar Sk. 188; hringar Hildar Rdr. 10; fjalla Hildr *Hilda l. dea montium, i. e. femina gigas* Hdr. 8; *hæc vox sæpius in circumlocutionibus, quæ ad res militares spectant, usurpatur; e. gr.* Hildar leikr *ludus Bellonæ, i. e. prœlium* Bj. 2; Kkm. 13. 14; Hildar leikmildr *bellicosus* G. 69; Hildar flaumr *pugna* Rdr. 6 *(cfr tamen annot. ad h. l.)*; Hildar hregg *id.* Gldr. 4; Hildar fat *vestis Hildæ, i. e. clipeus* Hlg. 1. — Hildr þróask Snt. 13; Hildr vas í vexti Kkm. 10; vekja Hildi Kkm. 26; *in quibus locutionibus vox* Hildr *etiam pro appellativo (= pugna) haberi potest. His quoque locis accipiendum est* hildr, *f., = pugna:* hildr vas of hafið Hkm. 2; háðisk hildr G. 52; gekk at hildi Hr. S. 8; haldboði hildar Vkl. 21; hildar hugreifr *in prœlio fortis* Hdr. 1; hildar rammr Edr. 7; hildar ǫrr Jdr. 24.
hilmir, *m., rex;* ǫrr hilmir Bj. 4; Gldr. 2. 6; Hfl. 2. 10; Vkl. 5; Odr. 2; Efdr. 5; Vkv. 10. 14; R. 11. 12. 15; Edr. 24; G. 41; Hr. S. 12; Sk. 115; umb hilmi sterkan Edr. 19; mætum hilmi Rdr. 9; Yt. 35. 49; Hkv. 10; Hfl. 17; Isl. 13; ást hilmis sólar bóls *(dei)* G. 67; Odr. 1; Vkv. 5; Hr. A. 11; R. 23; Isl. 25; Hr. S. 4. 15. 16.
himinn, *m., cælum;* allr himinn Hr. A. 1; guð gǫrði himin ok jǫrð L. 6; taka himin heiman handum *cælum ex aëre manibus arripere, i. e. summam felicitatem nancisci* Bgl. 6; í himininn hvassa L. 10; und blám himni Yt. 53; Hkm. 8; við hám loga himni *sub altum ignis (domestici) cælum, i. e. sub laquearia* Þdr. 14; und randar himni Efdr. 7; uppi í himni Edr. 22; undir berum himni *sub dio* G. 47; af himni þriðja L. 40; með himins fjórum endum Vkl. 24; yfirvaldandi himins ok landa L. 52. 58; L. 86; heimr ok himnar Efdr. 28; L. 59. 62. 94; und himnum Kdr. 2. 6; á himnum R. 33; himna eldr *ignis cælestis* Hr. S. 16; Edr. 27; af jǫrðu til himna G. 15; G. 64. 66; himna harri *deus* Isl. 22; L. 67. 68. 89; guð himnanna L. 29; L. 37.
Himinfjǫll, *n. pr. pl., mons quidam;* und Himinfjǫllum Yt. 37.
himinríki, *n., regnum cæleste;* opna himinríki fyr ehm G. 16.
himinsjóli, *m., rex cæli;* á seil skaunar himinsjóla *(i. e. Thoris)* Þdr. 9.

himinsvist, *f., mansio in cælo*; þjóða ehm til himinsvistar G. 6.
himintarga, *f., clipeus cæli, i. e. sol*; til fljóða himintargu frumseyris *ad feminas gigantis* Þdr. 4.
himintungl, *n., astrum cæli*; himintungl *(acc. pl.)* heila G. 59.
himnadýrð, *f., gloria cælestis*; himnadýrðin L. 34; til himnadýrðar L. 14.
himnagǫrvir, *m., creator cælorum*; af píningarkrossi himnagǫrvis G. 65.
himnaríki, *n., regnum cælorum*; um himnaríki L. 87.
himnasæla, *f., beatitudo cælestis*; ván á himnasælu L. 5.
himnaþengill, *m., rex cælorum*; *gen.* himnaþengils Hr. A. 9.
himnavaldr, *m., dominus cælorum*; *gen.* himnavalds G. 63.
himneskr, *adj., cælestis*; fylla ferð himneska G. 42.
hingat, *adv., huc, in hunc locum*; hingat norðr Edr. 13; hingat í stað þenna G. 65; L. 68. 80; Sk. 181.
hinig (= hinnig, hinn veg), *adv., huc*; hinig til hallar Hkm. 14.
hinn, hin, hitt, *pron. demonstr. et determ.* — 1) *ille*; hinir eru ok aðrir Hkv. 24; hinir *illi* Sk. 193. — 2) *hic*; *e. gr.* kvað hitt *hæc (quæ sequuntur) dixit* Jdr. 14. — 3) *pron. determ.*, *is*; hinn *sequitur particula rel.* es *l.* er (*vid.* es *et* er!), *quæ structura pro pron. relativo usurpatur, e. gr.* hinn es *l.* hinn's *(is) qui* Yt. 20. 22; Sgdr. 4; Kdr. 11; Efdr. 22; G. 44; Jdr. 15; engr hinn es *nemo qui* Edr. 4; hinn er Mhk. 22; hinn es Isl. 11. 14. 24; hinn 's *eum qui* Yt. 17; Hlt. 2; hinn 's *is cui* Hkdr. 2. — *Neutr.* hitt *sæpe sequitur aut enuntiatio ab* at *l.* es *incipiens, aut interrogatio indirecta*; hitt at Yt. 8; Vkl. 13. 17; Ódr. 3; Efdr. 4; Edr. 14; Kkm. 23. 24. 25; Isl. 12; hitt es Edr. 10. 28; G. 19; Kkm. 1; *post* hitt *vox* at *omittitur* Sk. 59; hitt hvárt ... eðr Efdr. 19; *neutr. gen. sg.* hins at Kkm. 27; Mhk. 4; hins ... hvat Em. 7; hins ... hvar Snt. 13; hins ... hverr Jdr. 8; *explicatur* hins *sequente* at *cum infin. e. gr.* hins at hætta Kkm. 29.
hinn, hin, hit, *artic. præpositivus; apud recentiores pro* enn, en, et *usurpatus. Conjungitur:* 1) *cum adjectivis; e. gr.* hinn dýri dróttinn L. 21; L. 38. 39. 44. 60. 63. 65. 79; Sk. 60. 73. 169. 190. 201; hinn brúna Sk. 163; L. 57; hins neðsta fjanda L. 22; L. 46; Sk. 83; lagði hina fornu (ɔ: skóna) í klassekk Sk. 67; Hildr hin mjóva Sk. 87. 112; Sk. 164; líf hit ljóta L. 76; L. 22; Sk. 198; mein hin stóru L. 91; L. 27. 45. — 2) *cum numeris ordinalibus, e. gr.* hin þriðja Sk. 87; hin fimta Sk. 194. — *Pronomina* sá hinn *conjuncta eodem sensu interdum usurpantur, e. gr.* stýrði staðnum þeim hinum fríða Sk. 30; af harkinu því hinu langa Sk. 63.
hirð, *f., satellitium; aulici*; prúð hirð R. 15; hirð gǫndlar fýst R. 32; Bj. 3; R. 18; G. 5; Hrfm. 19; Sk. 73; hirðin ǫll Sk. 90; innan hirðar L. 48.
hirða (rð), *v.* — 1) *servare, custodire*; hirða vel hjálm ok brynju

Hkm. 17. — 2) *curare;* ekki hirði ek, hvat Ívarr lætr Sk. 138; skaltu ekki hirða at nefna hann *neglige eum nominare* Sk. 110.
hirðir, *m.* — 1) *custos;* hirðir víðis veltireiðar *custos navis, i. e. dux classis* Efdr. 7; hirðir orma setra *possessor auri, i. e. vir* Sk. 86. — 2) *pastor;* hirðar runnu L. 34.
hirði-Týr, *m., deus (Tyr) custodiens;* herfangs hirði-Týr *custos prædæ, i. e. Lokius* Hlg. 6.
hirðmaðr, *m., satelles;* hirðmenn konungs R. 13; Hátt. 75; Hr. S. 5. 7. 10; frák tvenna hirðmeðr veðja R. 26.
hirzla, *f., scrinium; arcula; cista;* hirzla hans Sk. 197; í hirzlu Sk. 104; Sk. 13.
hirzlutǫturr, *m., pera lacerata;* úr hirzlutǫtri Skíða Sk. 198.
hitna (að), *v., incalescere;* hitnandi hǫll L. 90.
hitta (tt), *v.* — 1) *invenire, reperire;* trúik fá munu hitta feðrætt hans L. 41; fleinn hitti fjǫr *telum vitalia offendit* Hfl. 10; hermðar orð munu hittask í Mhk. 3; sjaldan hittisk feigs vǫk frørin Mhk. 25. — 2) *obviam fieri alicui; offendere aliquem;* þengill hitti jarl Vkv. 15; R. 16; hittusk *congressi sunt* Jdr. 20. — 3) *visere aliquem;* Knútr, es hittik *ad quem adeo* Bgl. 17.
híð, *n., latibulum;* Fofnir fór í sitt forna híð Sk. 165.
Hítardalr, *m. pr., nomen loci;* í Hítardal Sk. 7. 188 *(cfr* Belgjadalr! *Vid. Chr. Kaalundii Topogr. Isl. I 387).*
Hítarvatn, *n. pr., lacus Islandiæ;* með Hítarvatni Sk. 34.
Hjaðningar, *m. pl., milites Hedinis;* fyr Hjaðninga vági *ad sinum Hjadningorum* Kkm. 13.
hjal, *n., loquela; sermo;* eigi spillir hyggins hjali Mhk. 15.
hjaldr, *m., strepitus; pugna, prælium;* mildingr gekk at miklum hjaldri Edr. 18; at hjaldri *in prælio* Kkm. 6; Kkm. 13. 18; Jdr. 9; Isl. 19; Hrfm. 19; hjaldrs orri *corvus* G. 43.
hjaldrframr, *adj., in pugna fortis; bellicosus;* hjaldrfrǫmum gram *(de Olavo S:to)* G. 57.
hjaldrganga, *f., itio ad pugnam;* hjaldrganga vas snǫruð þangat *eo celeriter ad pugnam itum est* Edr. 19.
hjaldrgegnir, *m., belli gerendi administrator;* Bgl. 11.
hjaldrmǫgnuðr, *m., pugnam augens;* Bgl. 10.
hjaldrríkr, *adj., bellipotens;* R. 12.
hjaldrskíð, *n., asser præliaris i. e. gladius;* hjaldrskíðs þruma *prælium* Gldr. 2.
hjaldrstríðr, *adj., atrox;* hjaldrstríðr hermðarkraptr G. 58.
hjaldrtrani, *m., grus præliaris i. e. corvus; pl.* hjaldrtranar Hfl. 11.
hjaldrþorinn, *adj., in pugna audax;* Efdr. 18.
hjaldrǫrr, *adj., in pugnando acer;* Isl. 26.
hjald-Viðurr, *m., deus (Oden) strepitûs;* hjaldr haffaxa Hávars drífu *tumultus navium bellicarum, pugna navalis;* hjald-Viðurr h. H. d. *deus pugnæ navalis, i. e. præliator* Vkl. 4.

hjalt, *n., globulus ab utraque parte capuli; capulus;* hjalt vǫrru *globus maris i. e. saxum;* Nanna vǫrru hjalts *i. e. femina gigas* Þdr. 5; hjalta harðfœtr *duri pedes capulorum, i. e. gladii* Hkm. 6.
Hjaltar, *m. pl., incolæ insularum Shetlandicarum;* Hjalta grund = Hjaltland R. 11.
hjarl, *n., terra; regio;* hjǫrr fær hjarl jarli Sgdr. 2; Vkl. 24; flýja af hjarli R. 7.
hjarn, *n., nix congelata; acc. pl.* hjǫrn L. 10.
hjarna, *n., cerebrum; caput;* mœnir hjarna *fastigium cerebri l. capitis, i. e. vertex* Hlg. 19; Yt. 32; Kkm. 7.
Hjarrandi, *m. pr., nomen Odinis;* hurð Hjarranda *i. e. clipeus* Rdr. 11.
hjarta, *n., cor;* glatt hjarta Em. 1; frœknligt hjarta Edr. 9; Kkm. 5. 22; hjartat hristist L. 54; L. 80; við hjarta syni mínum Kkm. 17; lagar hjarta *cor pelagi i. e. lapis* (= steinn), *itaque* við lagar hjarta = *apud* Steinn *(nomen villæ)* Yt. 35; frœknu hjarta *forti animo* R. 5; L. 83. 84. 95; Góinn byggvir sal hjarta Kkm. 27; standa til hjarta Yt. 28; slítr af hjarta rótum *de præcordiis penitus discerpit* L. 77; rauðu hjartans blóði L. 85; L. 50; hugfull hjǫrtu Bgl. 3; stalldræp hjǫrtu Hr. A. 12; Edr. 22; Kkm. 26; hjǫrtun játi L. 32.
hjá, *præp. et adv., apud, juxta; coram.* — 1) *præp. c. dat.;* hjá jǫfur Gauzkum Yt. 46; hjá mér Sk. 92. 108. 111; Kkm. 13; L. 40; Sk. 3. 5. 74. 77. 81. 86. — 2) *adv.;* fátækt fólkit hvíldi hjá Sk. 43; þar hjá Sk. 80.
hjálmaðr, *adj., galeatus;* (valkyrjur) sátu hjalmaðar Hkm. 11.
hjálmaskóð, *n., noxa galearum, i. e. gladius;* hreggviðir hjálmaskóðs Jdr. 20.
hjálmeldr, *m., ignis galeæ, i. e. ensis;* gilðar hjálmelda Hdr. 8.
hjálmfaldinn, *part. compos., galeatus;* Hlg. 3; Vkl. 5.
hjálmhirðr, *part. compos., galeâ tectus;* fœrðu hjálmhirða hausa Hrfm. 8.
hjálmnjǫrðungar, *m. pl., viri galeati, pugnatores;* G. 55.
hjálmr, *m., galea;* skal hirða hjálm vel Hkm. 17; Kkm. 13; hjálmi faldinn Vkl. 17; Edr. 18; á skǫr hjálmi Kkm. 8; hjálms hristir *prœliator* Kkm. 15; hjálms runnar *pugnatores* Isl. 14; hjálms hregg *procella galeæ, pugna* Isl. 21; kljúfa hjálma Jdr. 24. 26; Vkv. 11; Hr. A. 6; Kkm. 2; (á) grǫfnum hjálmum Hkv. 19; Ódr. 1; Vkv. 5; at hjálma móti *in pugna* Kkm. 7.
hjálmrǫðull, *m., sol (i. e. ignis) galeæ, i. e. gladius;* við hjálmrǫðul Hfl. 8.
hjálmskœðr, *adj., galeis infestus;* hjálmskœð hríð Hamðis klæða *pugna* G. 52.
hjálmsproti, *m., virga galeæ, i. e. gladius;* verja hjálmsprotum Efdr. 5.

hjálmstofn, *m., statumen galeæ, i. e. caput;* skjómar bitu hjálmstofn Kkm. 14.
hjálmtamiðr, *part. compos., galeæ assuetus;* hólmreyðar hjálmr *galea serpentis* = œgishjálmr, *galea terrifica, qua tectus Fafner serpens thesauro incubuit;* hólmreyðar hjálmtamiðr *assuetus galeæ terrificæ; qui terrorem aliis injicit* Gldr. 6.
hjálmþrima, *f., tonitru galeæ, i. e. pugna;* gjarn hjálmþrimu Isl. 4.
hjálmunlá, *f., æstuarium gubernaculi* (hjálmun = hjálm, *f., gubernaculum*), *terra gubernaculi, i. e. mare;* grá hjálmunlá gnúði Kdr. 4.
hjálp, *f., auxilium;* gefa hjálp ehm *opem alicui ferre* G. 38; fyr sinni hjálp ok minni *pro sua et mea salute* L. 99; til hjálpar mǫnnum L. 86; L. 85.
hjálpa (halp, holpinn), *v., opem ferre; juvare;* hjálp mér, dróttinn! L. 75; hjálpast lýðir *homines salvantur* L. 62.
hjálpræði, *n., auxilium; præsidium;* hjálpræði guðs L. 22.
hjól, *n., rota;* hjól Hǫgna meyjar *i. e. clipeus;* gjǫld hjóls meyjar Hǫgna Rdr. 2.
hjúfra (að), *v., flere; plorare;* engan þarf at hjúfra mann Mhk. 24.
hjúka (að), *v., curare; tueri; c. dat.* hjúka drengjum Sk. 20; honum var ekki hjúkat þar Sk. 36.
hjǫrdjarfr, *adj., in ense tractando audax;* Ódr. 4.
hjǫrð, *f., grex;* mækir hjarðar *gladius gregis i. e. cornu* Yt. 26.
hjǫrflóð, *n., flumen gladio effusum, i. e. cruor;* hnigreyr hjǫrflóðs R. 24.
hjǫrgráp, *n., procella gladii; pugna;* hríðǫflugr hjǫrgráps R. 34.
hjǫrkleyfðr, *part. compos., gladio dissectus;* of hjǫrkleyfðu valtafni Hrfm. 10.
hjǫrlaut, *f., pascuum gladii, i. e. clipeus;* hyrr hjǫrlautar *ignis clipei, i. e. ensis* Vkl. 22.
hjǫrleikr, *m., ludus gladii; pugna;* hjǫrleiks hvati Hfl. 14.
hjǫrr, *m., gladius;* hjǫrr gall R. 5; æfr hjǫrr Gldr. 5; Sgdr. 2; G. 43. 44; hœfis hjǫrr *cornu* Yt. 28; rjóða hjǫr Hfl. 10; G. 50; með hjǫrvi Kkm. 1 *cett.;* Bgl. 2; harðgervum hjǫrvi Efdr. 15; Bgl. 15; G. 52; á hjǫr þunnum Efdr. 6; óþyrmir hjǫrs Vkl. 2; hjǫrs hríðremmir Vkl. 4; hjǫrvar sungu hátt Bdr. 6; hreggboði hjǫrva *præliator* Jdr. 36; hjǫrva hríðgørvandi *id.* Isl. 21; hreggviðr hjǫrva *id.* Jdr. 30; hjǫrva hlam *pugna* Hfl. 4; hjǫrva gnýr *id.* Ódr. 1; hjǫrva borg *clipeus* Edr. 32.
hjǫrregn, *n., pluvia gladii, i. e. pugna;* Njǫrðr hjǫrregns Isl. 20.
hjǫrstœrðr, *part. compos., gladio auctus;* at hjǫrstœrðum hjaldri Hrfm. 19.
hjǫrtr, *m., cervus;* stinga hjǫrtr *cervus rostri, i. e. navis;* skreytir stafna hjǫrtum stinga *proras navium ornat* Hátt. 73.
hjǫrþryma, *f., sonitus gladii; pugna;* til hjǫrþrymu harðrar Jdr. 13.

Hjǫrungavágr, *m. pr., sinus maris Norvegici;* á víđum Hjǫrungavági Jdr. 20.
hjǫrveđr, *n., procella gladii; pugna;* hjǫrveđrs óđstafr Vkl. 6.
hlađa (hlóđ, hlađinn), *v.* — 1) *struere, exstruere;* hlóđ valkǫstu Ódr. 3; at kesti, þeims gođ hlóđu Hdr. 6. — 2) *onerare aliquid aliqua re;* hlađa eht ehu, *e. gr.* hlóđk mærđar hlut *(dat.)* hugknarrar skut *(acc.), oneravi carmine pectus, i. e. carmen memoriæ mandavi* Hfl. 1; hlóđ vǫllu valfǫllum Vkl. 23; hlóđu hlýrvigg Hamđis klæđum Ódr. 1; hlađnar skeiđr Hr. S. 13; hlađin borđ Hátt. 76; hlađinn *c. gen., e. gr.* (knerrir) vǫru hlađnir hǫlđa ok hvítra skjalda Hkv. 8. — 3) *prosternere; c. dat. e. gr.* virđar hlóđu vegstórum baug-Nirđi Hrfm. 18; hlóđu seglum *vela deduxerunt* Hr. S. 6; frák at hann hlœđi Ármóđi Jdr. 29.
hlam, *n., clangor, strepitus;* hlam vas á hlífum Hkv. 9; hjǫrva hlam Hfl. 4.
hlaupa (hljóp, hlaupinn), *v., currere;* halrinn hleypr Sk. 15; fjandr hlaupa L. 61; ept dvergi hljóp Yt. 2; hljóp þar í milli Sk. 183; hljópu of Jađar Hkv. 11; Bdr. 2; fúsir hlupu L. 49. — *Cum adv., e. gr.* hlaupa **eptir** *ire petitum, currere alicujus rei parandæ causa* Sk. 106; hlaupa **upp** *consurgere* Hkv. 17; Sk. 129. 131. 135.
hlaupá, *f., amnis rapidus; acc. pl.* hlaupár Þdr. 5.
hlátr, *m., risus;* (hann) firrist hlátr L. 42; hlátrar bann *lacrimæ* Mhk. 9; ór hlátra ham Hfl. 20.
hlátrelliđi, *m., navis cachinni, i. e. pectus;* kjǫlr hlátrelliđa *carina hujus navis i. e. spina dorsi* Þdr. 14.
hlekkr, *m., vinculum; catena;* á Manar hlekk *super vinculum Menaviæ, i. e. super mare* Hátt. 77.
hlenni, *m., prædo; latro;* helkannandi hlenna hlymræks Gldr. 3; hlenna hneigir Vkv. 5; hlenna rýrir, dólgr, þrýstir Hr. A. 8. 12.
hleypa (pt), *v., in cursum incitare; c. dat. instr. (obj.) et acc. viæ, e. gr.* hleypa hnigfák Haka slóđ geima *equum Hakii (i. e. navem) per undas regere* Hátt. 71; hleypir hlunna skíđum svana fjǫll Hátt. 76; brandar hleyptu blóđi *gladii cruorem emiserunt* Hr. S. 8.
hleypimeiđr, *m., (arbor) in cursum incitans;* hlunnviggja hleypimeiđr *incitator navium* Ódr. 5.
hliđ, *f.* — 1) *latus;* standa á hliđ mér *ad latus meum se applicare* Snt. 14. — 2) *cornu, latus exercitûs;* hliđ vasat á hæl *ala (exercitûs) pedem non retulit* Bgl. 2 *(cfr tamen ann. ad h. l.).*
hliđ, *n., apertura ostii;* hliđ á frændgarđi *lacuna sæpimenti gentilicii, damnum familiæ* Snt. 6. — *Huc fortasse* vasat (hliđ á hæl Bgl. 2 *referendum (cfr ann. ad h. l.).*
***hlimma** (hlamm, *hlumminn), *v., sonare, clangere, strepere (cfr anglosax.* hlimman *l.* hlymman); hlamm heinsǫđull Hfl. 8.
hlíđ, *f., clivus;* hlíđar þang *i. e. silva* Yt. 34; hlíđir *(acc.)* Meita *i. e. undas* Hr. A. 9.

Hlíđ, *f., locus quidam Norvegiæ;* þars heitir Hlíđ G. 37.

hlíf, *f. clipeus;* flest hlíf vard brotna Bdr. 4; málmr beit hlíf Isl. 26; hlífar valdr *possessor clipei, prœliator,* Gldr. 4; viđ hlífar þram Hfl. 4; hlífar flagđ *furia clipei; securis* Vkl. 15; Þdr. 11; hlífar brustu R. 23; Edr. 17; fram fyr hlífar *ante clipeos, i. e. ante vexilla* Jdr. 24; Gldr. 5; Hkm. 11; Bdr. 6; hlífum keyrđi Edr. 24; á hlífum Hkv. 9; Jdr. 32; gnýr hlífa Bdr. 10; hlífa gálkn *gladii* Efdr. 8.

hlífa (fđ), *v., tueri, protegere; c. dat.* hylli gođs mun hlífa stilli Edr. 11.

hlífinauma, *f., dea l. femina præsidium præstans;* hlífinauma hallvarþs *Hela* Yt. 43 (*cfr ann. ad h. l. et art.* hallvarpr).

hlífskjǫldr, *m., clipeus tegens; præsidium;* hlífskjǫldr Dana *tutor Danorum* Kdr. 8.

hljóđ, *n., silentium; attentio aurium;* viljak hljóđ Hlt. 1; hljóđs biđjum hann Hfl. 2; R. 1; Jdr. 1.

hljómbođi, *m., qui crepitum movet;* hljómbođi darra *crepitum ensium movens; bellator* Isl. 19.

hljómr, *m., sonus, clangor;* hljóms lof *(acc.) laudem sonoram* Vkl. 3.

hljómváttandi, *part. compos., qui crepitum contestatur;* hrælinns hljómváttandi *qui præsens in crepitu gladiorum (in pugna) interest; bellator* R. 3.

hljómviđr, *m., arbor crepitum movens;* darra hljómviđr *bellator; acc. pl.* hljómviđu Isl. 20.

hljóta (hlaut, hlotinn), *v.* — 1) *sortiri; nancisci; obtinere;* vér hljótum þat Edr. 13; hlautk mein af því Efdr. 5; Óđinn hlaut val Vkl. 23; hlaut sigr Gldr. 7; Hdr. 4. 7; Þdr. 18; Isl. 25; Sk. 124; sorg hlutu víf G. 29; hafa þau dœmi hlotit *hæc experti sunt* Mhk. 3. — 2) *cogi; debere; aliquid faciendum habere; c. infin. e. gr.* viđbit hlýtr at synja sjálft Sk. 41; þótt regla hljóti at víkja undan *quamvis regula exceptionem necessario patiatur* L. 97; hlaut at láta laust helga menn *viros sanctos dimittere cogebatur* L. 61; hlaut blása *(ignem) sufflare debebat* Hlg. 4. — 3) *periphrastice usurpatur c. inf., e. gr.* hlaut meiđa = meiddi Þdr. 10.

hlóđyn, *f., tellus, terra;* álfr hlóđynjar myrkmarkar *i. e. præfectus Norvegiæ* Vkl. 18. (*Cfr* Hlóđyn, *f. pr.* = *dea Tellus).*

Hlórriđi, *m. pr., Thor deus;* Hlórriđi geira garđs *deus (Thor) procellam ensium movens, i. e. prœliator* Vkl. 8.

hlummr, *m., manubrium remi;* spenna hlummi *complecti manubria remorum* Hátt. 75.

hlunnr, *m., scutula; phalanga lignea navibus subducendis l. deducendis subjecta;* af stinnum hlunni Hr. A. 2; af hlunni sléttum Hr. A. 11; ganga af hlunni Hátt. 71; ór dregnum hlunni Hr. S. 12; af nýjum hlunnum Hr. S 3; hlunna reiđ *rheda phalangarum, i. e. navis* Hr. A. 8; hlunna skíđ *navis* Hátt. 76.

hlunnvigg, *n., jumentum scutulæ i. e. navis;* hafrǫst hristir hlunnvigg Hátt. 74; hleypimeiðr hlunnviggja Ódr. 5.
hlust, *f., cochlea auris;* hlustar munnum *oribus l. ostiis auris, i. e. auribus* Isl. 1; hlusta grunnr *i. e. caput* Hdr. 4.
hlutgjarn, *adj., qui alienis negotiis libenter se immiscet;* Mhk. 16.
hlutr, *m.* — 1) *sors; fortuna; conditio;* velja hlut ehm R. 8; meiri *l.* hæri hlutr = *melior fortuna, victoria, quare* bera hæra hlut *victoriam reportare, superiorem discedere* Isl. 6; áðr næði Ormi eðr meira hlut *(dat.)* Efdr. 15. — 2) *pars;* hverfa at sér enn mjóvara hlut mækis Yt. 25; þrímr hlutum minna *triplo minorem exercitum* G. 32. — 3) *res; e. gr.* hlaða mærðar hlut *(dat.)* hugknarrar skut *onerare pectus l. animum rebus poëticis i. e. carmen memoriæ mandare* Hfl. 1.
hlym-Narfi, *m., Narvius (gigas) strepens;* hlym-Narfi hlífar flagðs *gigas strepens securifer i. e. prœliator* Vkl. 15.
hlym-Njǫrðr, *m., Njardius (deus) strepens;* hlym-Nirðir Hagbarða hurða *numina clipeis strepentia i. e. prœliatores; dat. pl.* hlym-Njǫrðum Vkl. 18.
hlymr, *m., strepitus;* hlymr varð hellis Kumra Þdr. 13.
hlymrækr, *adj., strepitum amans; turbulentus;* helkannandi hlenna hlymræks Gldr. 3 *(ubi F. Jonssonius legit* drótt Þróttar hlymræks *= turba bellatoris;* Þróttar hlymr *= strepitus Odinis, pugna;* þróttar hlymrækr *= prœliator).*
hlymþél, *f., lima sonora, i. e. baculus præferratus;* hlymþél hreggi hǫggvin Þdr. 6.
hlynr, *m., acer; platanus;* hlynr peitu *acer hastæ l. hastatum, i. e. vir; dat.* hlyn þessum Isl. 2.
hlýða, *f., pluteus utrilibet navis lateri affixus ad fluctus avertendos;* hlýðan skalf Edr. 16; studdi borðvið hlýðu *tabulas navium pluteo munivit* Edr. 5; orða hlýðu afskýfðr *pluteum verborum i. e. linguam præcisus* G. 26.
hlýða (dd). *v.* — 1) *aures præbere; c. dat.* hlýða brag *(carmini)* G. 9. 11; hlýð nú orðum várum L. 28; þótt einigir ýtar mér hlýði Jdr. 1; *alia structura est* hlýð til óðar Hr. A. 1; hlýðið til hvat búmenn vilja Bgl. 12; Hkv. 1; at hlýða *auribus percipere* L. 46. — 2) *obedire; c. dat.* hlýðir einum goði G. 6; L. 24; at hlýða stilli Edr. 23; L. 14.
hlýðinn, *adj., obediens;* hold hennar *(i. e. Mariæ)* hlýðinnar L. 24.
hlýja (hlýða *l.* hlúða), *v., tegere, defendere; c. dat.* gǫtvar hlýðut hungreyðǫndum við strengjar hagli Hkdr. 7.
hlýr, *n., una pars cujusvis rei bipartito distributæ aut eorum quæ bina sunt; e. gr.:* 1) *gena.* — 2) *latus clipei;* á hlýri Hildar fats *in latere l. in tabula laterali Hildæ vestis, in latere clipei* Hlg. 1. — 3) *prora;* gylt hlýr R. 14; kalt hlýr Hátt 76; Hr. A. 2; hlýrs goti *equus proræ, navis* Efdr. 16; hlýr þolðu hríð Vkv. 5; skaut hlýrum

proras deduxit Edr. 5; hrǫnn þó hlýrum *unda proras aspersit* Bdr. 2; Jdr. 33.

hlýri, *m., frater;* Haralds hlýri Edr. 12; G. 32; gœddi hlýra Bjarnar Edr. 26; at hefna síns hlýra Isl. 17; hlýrar tveir Isl. 9.

Hlýrskógsheiðr, *f. pr., tesqua in confinio Jotlandiæ septentrionalis et meridionalis sita;* á Hlýrskógsheiði G. 28.

hlýrvigg, *n., jumentum proræ, i. e. navis;* hlaða hlýrvigg ehu Ódr. 1.

hlæja (hló, hleginn), *v., ridere;* hirðin tók at hlæja Sk. 90; seggrinn hló Sk. 146. — *Cfr* **læja**!

hlœgja *l.* **hlægja** (gð), *v., oblectare, risum excitare;* hlœgir jǫfur *regem oblectat* Hkv. 23; hlœgir (hlægir) mik *me gaudet* Kkm. 25; L. 60.

hlǫðr, *m., prostrator;* hlǫðr Fenris kvánar *Thor* Þdr. 13; Dana hlǫðr *i. e. Olavus Sanctus* Kdr. 5.

Hlǫkk, *f. pr., una ex Bellonis (Valkyriis) antiquorum; hæc vox sæpe in circumlocutionibus usurpatur, e. gr.* runnar Hlakkar *i. e. prœliatores, viri* Isl. 24; Hlakkar segl *clipei* Vkl. 2; Hlakkar tjǫld *id.* Kkm. 13; Hlakkar mót *pugna* Vkl. 9; Hlakkar haukar *i. e. corvi* Hr. A. 15.

hnakkmarr, *m., equus vector (a* hnakkr = *ephippium);* með hnakkmars hǫfuðfetlum Yt. 18.

hnefi, *m., pugnus;* lét hnefa skjalla við eyra Hdr. 4.

hneiga *l.* **hneigja** (gð), *v., inclinare, demittere;* hrafna víns glóða hneigendr *qui gladios inclinant; vibratores gladiorum* Isl. 1; hneigði háls *collum inflexit* L. 52; hneigð *incurva* L. 54.

hneigihlíð, *f., clivus submissus;* ór hárs hneigihlíðum *ex clivis comæ devexis, e calvaria* Hlg. 20.

hneigir, *m., repressor;* hlenna hneigir Vkv. 5.

hneitir, *m., qui repellit, concutit;* hneitir undirjálfrs bliku *fragoris fulmen concutiens i. e. Thor* Þdr. 19; jǫfra hneitir *oppressor regum* Hr. S. 5.

Hneitir, *m. pr., gladius Olavi Sancti* G. 43.

hnekkir, *m., qui repellit;* tortrygðar hnekkir *qui desperationem pellit* Efdr. 2.

hneppa (pt), *v., in augustum cogere; premere;* skatnar lágu hneptir Sk. 185.

hnepta (pt), *v., arcte conferre; c. dat.* hnepta hǫfðum *i. e. congregantur* Bgl. 13.

hnigfákr, *m., equus mobilis, (fluctibus) jactatus;* hnigfákr Haka *i. e. navis, quare* hleypa hnigfák *(dat.)* Haka *in nave equitare, navigare* Hátt. 71.

hniggrund, *f., terra fluctuans;* hniggrund hafbekks *i. e. mare;* hrinda hniggrund *(dat.)* hafbekks Hátt. 75.

hnigreyrr, *m., arundo vibrabilis;* hnigreyrr hjǫrflóðs *arundo cruorem effundens i. e. gladius; gen.* hnigreyrs R. 24.

Hnikarr, *m. pr., nomen Odinis*; bjálfi Hnikars *i. e. lorica* Isl. 13.
hnit, *n., conflictus; collisio*; við fleina hnit Hfl. 6.
hnitveggr, *m., agger conflictûs (pugnæ), i. e. clipeus*; við harðan hnitvegg Efdr. 7.
hníga (hné *l.* hneig, hniginn), *v.* — 1) *cadere*; hníga fyr sverðum Kkm. 11; Kkm. 15; Haraldr hné Sk. 133; hné fyr hamri Hlg. 18; Hkm. 8; Hfl. 6; Efdr. 25; R. 18. 20; hnigu fjǫrvanir Gldr. 5; hniginn 's *prostratus est* Bj. 7. — 2) *descendere*; himnadýrðin hneig á jǫrðu L. 34. — 3) *inclinato corpore venerari*; hirð hnígr þingat G. 5.
hníta (hneit, hnitinn), *v., allidi, infligi*; slíðra þorn hneit við hjarta Kkm. 17.
hnjósa (hnaus), *v., sternuere*; ekki er trútt at hnjósi Sk. 189.
hnoss, *f., res pretiosa; ornamentum*; hollar hnossir H. S. 21; skrín gǫfguð hnossum Edr. 29.
hnykkilundr, *m., arbor dispergens*; hnykkilundar hreins handbáls *qui aurum purum dispergunt, i. e. viri* R. 34.
hnykkimeiðr, *m., arbor vibrans = vir qui vibrat alqd*; hnykkimeiðum hjǫrflóðs hnigreyrs *gladium vibrantibus, i. e. viris* R. 24.
hnykkir, *m., qui quassat alqd*; at hrækluugrs hnykki *i. e. ad bellatorem, ad virum* Isl. 21.
hnykkja (kt), *v., arripere; eripere; c. dat.* hnykti hann Skíða um hallardyrr Sk. 183.
hnøggvi, *f., tenacitas*; hnøggvi slíta *tenacitatem dirumpere, i. e. a tenacitate abstinere* Edr. 4.
hoddabrjótr, *m., fractor auri*; (hodd, *thesaurus, divitiæ*), *i. e. vir liberalis; acc.* hoddabrjót G. 37.
hodd-dofi, *m., tenacitas, sordes (quasi torpor auri)*; lofa hodd-dofa Hfl. 17.
hoddlógandi, *part. compos., aurum dissipans; acc. pl.* hoddlógendr *viros* Isl. 2.
hoddmildr, *adj., auri liberalis*; hoddmildum Óleifi Hdr. 1.
hof, *n., fanum, delubrum*; hofs land *fundus templi* Vkl. 8.
hofgylðir, *m., lupus fani, i. e. ignis* Yt. 41.
hofreginn, *m., genius fanorum; deus in fanis cultus; acc.* hofregin *de Thore* Hlg. 15.
hold, *n., caro*; hold loðir í klóum Hkv. 3; haukr sleit hold Kkm. 19; hold ok blóð L. 83; hold ok bein L. 93; holdit blátt Sk. 196; Ódr. 7; Efdr. 6; L. 11. 30. 54. 78; af holdi þínu L. 29; L. 12. 24; af holdsins bǫndum L. 83.
holdgan, *f., incarnatio*; í holdgan þinni L. 32.
hollr, *adj.* — 1) *benevolus; propitius; c. dat.* hollr hánum Hlg. 3; Edr. 25; Isl. 4; hverr es gerir hann hollan sér G. 66; Isl. 23; hendr holls vinar Hlg. 7; róða seggjum holls (*pro subst.* = *Christi*) G. 34. — 2) *gratus; acceptus*; hollar hnossir Hr. S. 21; holl laun G. 70.

hollvinr, *m., amicus favens;* hollvinr minn! Hr. A. 7; mínir hollvinir Efdr. 5.
holr, *adj., cavus;* (hirzla) innan hol sem kista Sk. 14; á hola báru *in undam cavam* Edr. 5.
holt, *n., clivus silvester;* holt ok mýrar L. 93.
Holt, *n. pr., prædium quoddam in regione Norvegiæ Vestfoldensi situm* Yt. 47.
horfa (fđ), *v., spectare; intueri;* horfđu *(specta tu)* á Hilditǫnn Sk. 72.
horn, *n.* — 1) *cornu;* skóf horn Mhk. 8. — 2) *cornu potorium;* međ stúti horns Sk. 126; gyld horn R. 13. — 3) *cacumen; promontorium;* á horni bjarga *in cacumine montium* Hkv. 2; á millum horna lands Sk. 15.
Horn, *n. pr., promontorium Islandiæ;* austr af Horni Sk. 54.
hornklof, *n., furca cornuum (bubulorum);* hornklofi halda ehu *aliquid cornibus tenere, in sua potestate habere* Hfl. 18.
horskr, *adj., prudens; elegans; sapiens;* horskr Em. 7; enn horski Bragi Em. 3; tunga es svá horsk, at G. 64; fella hǫlda horska Isl. 26; munuđ horsk ok rík viđ guđdóm líkjast L. 17.
hóf, *n., modus; temperantia;* í hófi *moderate* Bgl. 12.
hófa (ađ?), *v., convivium* (hóf, *n.* = *convivium, epulæ*) *celebrare;* sú, (er) jafnvel kunni hófa Sk. 112.
hófr, *m., ungula;* hófr skotnađra *ungula jaculorum, i. e. cuspis stimulorum;* fyr settu hóf skotnađra í byrmǫrk *cuspidem in fluvio sibi prætenderunt* Þdr. 6.
hógbrotningr, *m., ramus commodus;* hógbrotningi skógar *i. e. baculo Gridæ* Þdr. 19.
hógdrœgr, *adj., facilis protractu; promptus;* esa vænligt né hógdrœgt Snt. 1.
hógreiđ, *f., cisium commodum;* hafrar hógreiđar Hlg. 15.
hól, *n., jactantia;* hvórki er þat hól né skrum Sk. 61.
Hólar, *f. pl. pr., sedes episcopi Islandica;* á Hólum Sk. 200.
hólkr, *m., munimentum tubulatum, baculo præfixum;* hólkrinn stórr Sk. 169; gef mér hólk á staf Sk. 101; Sk. 102. 192; hólkinn misti húsgangsmann Sk. 63; í stæltum hólki Sk. 130; Sk. 11; í hólkinum Sk. 151.
hólmfjǫturr, *m., vinculum (cingulum) insulæ, i. e. mare;* Hǫrđa hólmfjǫturs valdr *dominus maris Hördensis (i. e. Norvegici), Haquinus dynasta* Vkl. 17.
Hólmgǫngu-Bersi, *m. pr., vir Islandus, pugnis singularibus* (hólmgǫngur) *sæpe implicatus* Isl. 24.
Hólmgǫngu-Starri, *m. pr., vir Islandus* Isl. 27.
hólmr, *m.* — 1) *propr. culmen; collis.* — 2) *locus sæptus, e. gr. ad pugnam singularem faciendam adaptatus;* vinna sjaldan happ á hólmi Isl. 26; *etiam locus ubi est refugium, e. gr.* hólm lézk at skildi *loco sæpto l. refugio (alii: insulâ) pro clipeo usus est* Hkv. 10.

— 3) *parva insula;* í hólmi Rdr. 11; á randar hólmi *in insula clipei, in clipeo* Hlg. 18.
Hólmr, *m. pr.* = Borgundarhólmr, *Bornholmia insula;* at Hólmi Ódr. 2.
hólmreyðr, *f., salmo (alpinus) insulæ l. terræ, i. e. serpens;* hólmreyðar hjálmtamiðr Gldr. 6.
Hólmrygir, *m. pl., incolæ insularum Rogalandiæ;* hét á Hólmrygi Hkm. 3; hafnaði Hólmrygja meyjum Hkv. 14.
hóp, *n., mare;* hóps hyrr *ignis maris, i. e. aurum;* hóps hyr-Njǫrðr R. 35.
hót, *n., multum; aliquantum:* hóti fleira *aliquanto copiosius* R. 24; heldr hóti minni *sane aliquanto inferior* Jdr. 8; hóti síðr Mhk. 1.
hót, *n. pl., minæ;* ætla hót at móti ehm Bgl. 13; engi þarf at hræðask hót Mhk. 16.
hóttr, *vide* háttr!
hraðmæltr, *adj., eloquio citus; disertus;* enn hraðmælti Hrfm. 7.
hraðr, *adj., celer;* hraðr at snildar verki Sk. 73; Sk. 103.
hrąðskyndir, *m., qui rem aliquam cito accelerat;* hraðskyndir gunnar Þdr. 16.
hrafn, *m., corvus;* hrafn enn hvassleiti Bdr. 12; Ódr. 3; Kkm. 2; Isl. 10; Hrfm. 10; ræða við hrafn Hkv. 1; *dat. sg.* hrafni Hfl. 11; Kkm. 16; Isl. 7; bregða sút hrafns *curas corvi dissipare, i. e. corvum præda delectare* Isl. 25; *nom. pl.* hrafnar R. 18; Kkm. 8; *voc.* Hkv. 3; *acc. pl.* hrafna Hdr. 7; *dat. pl.* hrǫfnum Ódr. 7; *gen. pl.* hrafna Hfl. 10; vǫrðr hrafna hranna *custos corvorum undarum i. e. navium* Vkl. 3; stefnir stǫðvar hrafna *cursum dirigens corvorum stationis navalis i. e. navium* Hkdr. 4; hrafna vín *i. e. cruor* Isl. 1.
hrafnáss, *m., deus ex genere Ansium, corvorum possessor, i. e. Oden;* vin hrafnásar *amicus Odinis i. e. Lokius* Hlg. 4.
hrafnblár, *adj., corvi instar lividus; niger;* hrafnbláir Erps of barmar Rdr. 3.
hrafnfreistaðr, *m., corvorum consultor, i. e. Oden;* mǫgr kynfróðs hrafnfreistaðar *i. e. Balder* Hdr. 6.
Hrafnketill, *m. pr., vir quidam a rege Ragnare ad Bragium poëtam missus* Rdr. 1.
hrakferð, *f., iter ignominiosum;* spáðu mér engra hrakferða Sk. 60.
hrammr, *m., manus expansis digitis; ungues;* und hramma gammi nás Vkl. 16.
hrammþviti, *m., lapis digitorum, i. e. annulus gemmatus;* bjóðr hrammþvita *præbitor annulorum, vir liberalis* Hfl. 17.
hrannabrjótr, *m., fractor undarum; vir navigandi peritus* Jdr. 13.
hrap, *n., præceps ruina, prolapsio;* fara hrǫpum *præcipitanter cadere* L. 16.
hrapmunnr, *m., os velox;* hrapmunnum handa svalg *oribus velocibus manuum glutivit i. e. digitis velocibus arripuit* Þdr. 16.

hraun-Atli, *m., Atlius i. e. gigas in aspretis* (hraun = *massa rigida saxorum igne subterraneo liquefactorum*) *habitans;* sprakki hraun-Atla *uxor gigantis* Isl. 5.
hraundrengr, *m., vir in aspretis habitans; gigas* Hlg. 17.
hraustla, *adv., fortiter;* Hkv. 7.
hraustr, *adj., fortis;* hraustr Óláfr G. 18. 21 *cet.;* Ódr. 1; G. 63; Jdr. 36. 37; Isl. 17; Vagn enn hrausti Jdr. 14; ugðu foldvǫrð hraustan Edr. 32; *dat. sg. m.* hraustum Isl. 16; hraustir menn G. 54; Jdr. 20; hraustar hetjur Jdr. 41.
hregg, *n., procella;* hvast hregg Bdr. 2; grimt hregg Bdr. 10; hríðar hregg Hrfm. 16; í hreggi Mhk. 21; hlymþél hreggi hǫggvin Þdr. 6; skýja grjóti hreggi keyrðu *grandine vento incitatâ* Jdr. 32; húfstjóri vafreyða hreggs Þdr. 14. *Sæpe in circumlocutionibus pugnæ usurpatur, e. gr.* geira hregg *pugna* Gldr. 5; mækis eggja hregg *id.* R. 20; hjálms hregg *id.* Isl. 21; fólkveggs drífar hreggi *pugná* Vkv. 10; til Hildar hreggs *ad pugnam* Gldr. 4.
hreggboði, *m., procellam offerens;* hjǫrva hregg *pugna, et* hjǫrva hreggboði *pugnator* Jdr. 36.
hreggský, *n., nubes turbida, procella* (ɔ: *telorum*); hreggský slitu hringa Kkm. 9.
hreggvana, *adj. indecl. neutr., procellæ egenum; impers. c. dat. pers. et gen. rei, e. gr.* Þorkatli varat hreggvana sprakka hraun-Atla Isl. 5; *ad verbum = Thorketillo non fuit egenum* (ɔ: *Thorketillus non fuit egenus*) *procellæ uxoris gigantis i. e. animositatis l. fortitudinis. Cfr SnE, AM I 540, ubi legitur:* huginn skal svá kenna, at kalla vind trǫllkvenna *i. e. animus sic denominandus est, ut appelletur ventus feminarum gigantearum; est itaque* hregg sprakka hraun-Atla = *animus.*
hreggviðr, *m., arbor procellæ;* hjálmaskóðs hregg *procella gladii, pugna; quare* hreggviðir hjálmaskóðs *arbores pugnæ, i. e. bellatores* Jdr. 20; *eodem modo* fyr hreggviðum hjǫrva Jdr. 30.
hreinferðugr, *adj., purus et castus;* sendi helgan anda hreinferðugastan *misit spiritum sanctum castissimum* L. 68; innsigli hreinferðugastra meydómsgreina L. 33.
hreingróinn, *part. compos.; pure, splendide obductus;* blað hreingróit steini *folium pulchro colore obductum, pulchre pictum* Rdr. 1.
hreingǫrr, *adj., splendide elaboratus;* á hreingǫru hlýri Hlg. 1.
hreinleikr, *m., castitas;* borgarmúrr geymandi bygð hreinleiks dygða *(de virginitate S:tæ Mariæ)* L. 30.
hreinlífi, *n., castitas;* sjálft hreinlífit *(de S:ta Maria)* L. 27; hreinlífis dygðar dúfa L. 89.
hreinn, *adj., purus, mundus; serenus, clarus;* Kristr enn hreini Efdr. 28; hrein hǫfn Hrfm. 5; með dyggleik hreinum L. 14; G. 70; L. 30; af meyju hreinni L. 33; með hreinu vatni G. 22; G. 24; hǫnd hreins Óláfs G. 61; hnykkilundar hreins handbáls R. 34; með æðar

hreinar L. 37; hrein musteri *templa splendida* Edr. 25; dróttinn einn er hreinni Márju L. 95; hreinast hold L. 83.

hreinn, *m., tarandus; rheno;* hreinn gnípu *tarandus rupis i. e. gigas;* á hreini gnípu Þdr. 13; rein hreins *ager tarandi, i. e. mons, rupes* Hlg. 16; ræsir glæsir hreina Rǫkkva reina *imperator splendidos reddit rhenones marium, i. e. naves* Hátt. 73; œsi-Þróttr hreina unnar *incitator rhenonum undis innatantium, i. e. navium* Isl. 15.

hreinsa (að), *v., purgare, mundare;* hreinsað brjóst L. 2.

hreistr, *n., squama;* hreistr ok ull L. 93.

hrekja (hrakta), *v., pellere;* hrekið hann Skíða Sk. 177; hraktr er fjandinn L. 62.

hrekk-Mímir, *m., gigas dolosus;* ekkjur hrekk-Mímis Þdr. 9.

hrekkr, *m., dolus, fraus; dat. pl.* hrekkjum L. 45.

hrella (ld), *v., tristitiâ afficere;* hreldr *contristatus* L. 78.

hretviðri, *n., procella;* hretviðri *(dat.)* jarðar skafls *tempestate e montibus veniente* Þdr. 8.

hreyfa (fð), *v., movere, commovere; c. dat.* hreyfði brandi sínum Sk. 135; Sk. 92; hreyfðisk *se movebat* Hkv. 4; Hrfm. 10.

hreystimaðr, *m., vir fortitudine præstans;* hverr hreystimadr Jdr. 8; *nom.* hreystimann Sk. 58; vinnur hreystimanna Jdr. 6.

hreytir, *m., qui dispergit;* hringa hreytir *annulorum distributor* Jdr. 43; Hátt. 73.

hrinda (hratt, hrundinn), *v., trudere, pellere, ejicere; c. dat., e. gr.* hrinda Þorkatli fyr borð af Ormi R. 29; hrinda hniggrund *repellere terram fluctuantem* Hátt. 75; Hr. S. 12; hratt brynju á vǫll *loricam in humum projecit* Hkm. 4; Kkm. 9; Hr. S. 11; hratt hyggju á flótta *consilium fugiendi pepulit, i. e. animum a fuga abduxit* Efdr. 2; grund grápi hrundin *terra tempestate adflicta* Hlg. 15.

Hringar, *m. pl., incolæ* Hringaríki, *provinciam Norvegicam, inhabitantes;* Hringa viðþingaðr Hrfm. 7.

hringbálkr, *m., trabs (i. e. arbor) ensifera* (hringr = *ensis*), *i. e. vir;* hringbálkar þornranns *i. e. gigantes* Þdr. 13.

hringberandi, *part. comp., annulos gestans, i. e. vir;* hlýði hringberendr Hkv. 1.

hringbrjótr, *m., fractor annulorum, i. e. vir liberalis* Hfl. 17.

hringdrífr, *m., annulos spargens, i. e. vir liberalis* Kdr. 10.

hringja (gð), *v., campanis sonare;* herr tók hringja Edr. 29.

Hringmaraheiðr, *f. pr., montana in regione, quæ* Ostangeln *appellatur, sita; acc.* Hringmaraheiði Vkv. 7.

hringofinn, *part. comp., hamis contextus;* (á) serkjum hringofnum *i. e. (in) loricis* Hkv. 19.

hringr, *m.* — 1) *orbis, circulus; dat. pl.* hringum *circumcirca; omnino; plene* Bgl. 9; Edr. 12; með hringum *id.* Bgl. 16; Hr. A. 14. — 2) *annulus;* veðja hringi ljósum R. 26; hrings særendr *i. e. viri*

liberales G. 22; hrings virðar *æstimatores annuli, viri* Hrfm. 18; þeir fingu Hildar svika (*alii:* svíra) hringa Rdr. 10; G. 46; á hringum Jdr. 37; (á) hringum handbærum Hkv. 19; Edr. 7; hringa meiðr *i. e. vir liberalis* Jdr. 14; hringa hreytir *id.* Jdr. 43; hringa Baldr *vir annulatus* Hr. S. 4; Gná hringa *i. e. femina annulos gestans* Jdr. 42; Rdr. 8. — 3) *hamus; annulus loricæ;* hreggský slitu hringa Kkm. 9. — 4) *gladius, ensis;* hrings hárǫdd *pugna* Isl. 14; hrings þing *id.* Isl. 9; hringa þing *id.* Isl. 18; *cfr* hringbálkr *et* stétthringr.

hringserkr, *m., subucula hamis contexta, i. e. lorica;* hringserkja bǫl *noxa loricarum, gladius* Jdr. 26.

Hringsfjǫrðr, *m. pr., sinus quidam Armoricæ* (Bretagne), *ut videtur;* í fǫgrum Hringsfirði Vkv. 10.

hringskóð, *n., noxa hami (loricæ), i. e. gladius, telum; gen.* hringskóðs R. 32.

hringskyrta, *f., subucula hamis contexta; lorica;* hringskyrtur hamri þæfðar Efdr. 9.

hringþverrir, *m., qui annulos diminuit, i. e. dispergit; gen.* hringþverris Hrfm. 18.

hringvarpaðr, *m., qui annulos projicit; vir liberalis;* ævi hringvarpaðar Edr. 3.

hrista (st), *v., concutere, commovere;* hafrǫst hristir hlunnvigg Hátt. 74; grœðir hristi hélug bǫrð Edr. 16; *impers. c. acc.* svát búkinn hristi L. 75. — *Reflex. l. pass.* darraðr hristisk Hkm. 2; Hr. A. 2; hjartat hristist *cor contremit* L. 54; berg hristusk Hlg. 16.

hristimeiðr, *m., arbor concutiens, i. e. vir qui quassat;* hristimeiðar hjǫrva borgar *clipeum concutientes, bellatores* Edr. 32.

hristir, *m., concutiens;* hristir hjálms *qui galeam concutit, bellator* Kkm. 15.

hristi-Sif, *f., dea (Sifa) spargens;* hristi-Sif hringa *quæ annulos largitur, i. e. femina Hilda* Rdr. 8.

hríð, *f., procella; tempestas; ventus nimbosus;* hǫrð hríð Jdr. 33; Kkm. 14; R. 17; Jdr. 16; hlýr þolðu hríð Vkv. 5; hríðar hregg Hrfm. 16; hríða herskíð *navis bellica* Hrfm. 2. — *Sæpissime in circumlocutionibus pugnæ hæc vox cum vocabulo arma quædam l. bellatorem significante conjuncta usurpatur; e. gr.* branda hríð Bdr. 6; stáls hríð Vkv. 3; stála hríð Sk. 165; Hamðis klæða hríð G. 52; Fróða hríðar áss Vkl. 23; geira hríðar gjóðr Ódr. 9; geta skjaldar hríðar *prælium commemorare* Isl. 7; ǫrva hríðir *i. e. prælia* Hr. A. 15.

hríðblásinn, *part. comp., vento perflatus;* und heiða hríðblásnum sal G. 7.

hríðfeldr, *part. comp., procellis agitatus;* hríðfeld svana fjǫll Hátt. 76.

hríðgørvandi, *part. comp., procellam commovens;* hríðgørvandi hjǫrva *procellam ensium* ɔ: *pugnam ciens, bellator* Isl. 21.

hríðremmir, *m., procellam augens;* hjǫrs hríðremmir *i. e. pugnam ciens, prœliator;* meilregn hjǫrs hríðremmis Vkl. 4.
hríðǫflugr, *adj., in impetu faciendo strenuus;* hríðǫflugr hjǫrgráps *in impetu pugnœ strenuus; dat.* hríðǫflgum stilli R. 34.
hrím, *n., pruina; spuma maris;* gríma hrími stokkin Hr. A. 2.
hrímnir, *m., gigas;* hrímnis drós *femina gigantis* Þdr. 16.
hrís, *n., virgultum; frutex;* með hrísi skal þjokkva hrœsinn við Bgl. 2.
hrísgrimnir, *m., lupus;* serkr hrísgrimnis *pellis lupina* Hlt. 8.
hrísungr, *m., nothus;* heipt hrísungs. Yt. 37; *ubi tamen* hrísrunns *legere malo; cfr. s. v.* heipt.
hrjóða (hrauð, hroðinn), *v.* — 1) *vacuefacere; vastare;* hrjóða lung Efdr. 14; hrjóða skip Bdr. 12; skip váru hroðin Jdr. 38; hrjóðendr fjǫru þjóðar *vastatores gigantum* Þdr. 11. — 2) *emittere; spargere; impers. c. dat.* eldi hrauð *ignis prorupit* Hr. S. 12; hrauzk ór herváðum *exuit se ex armatura* Hkm. 4.
hrjóðr, *m., vastator;* hrjóðr harðráðr bárufáks Gldr. 1. *Cfr* rjóðr Yt. 25.
hrjóta (hraut, hrotinn), *v.* — 1) *cum impetu et stridore ferri; dispergi;* (tǫnnin) tók úr honum at hrjóta Sk. 162; víða hrjóta *late feruntur* Hr. S. 21; dreyri hraut á lǫg ór sárum Bdr. 9; hǫfuð hrutu fyr borð *capita e navibus excussa sunt* Bdr. 5. — 2) *fremere; fervere;* hraut unda fjǫld *ferbuit multitudo vulnerum* Vkl. 11; uðr hraut of brimdýrum Bdr. 2.
hrjúfr, *adj., squalidus; (Christus)* veitir hrjúfum græðing *leprosis sanationem confert* L. 46.
hroði, *m.* — 1) *turbo;* hroði vágs *qui mare turbulentat, i. e. Karius;* hroða vágs bróðir *frater Karii, i. e. Ægir* Snt. 8. — 2) *inhumanitas, asperitas;* er mér lund til hroða Mhk. 29.
Hropta-Týr, *m. pr., Oden deus;* Hkm. 14; Hdr. 7.
Hroptr, *m. pr., Oden deus;* Hropts gilðar hjálmelda Hdr. 8.
hrosti, *m. (cfr. Suec.* roſte), *substramen, per quod cerevisia ex hordeo cocta colatur;* fen hrosta *liquor ejusmodi strati, i. e. cerevisia* Snt. 18.
hrotti, *m., gladius, ensis;* hrotta élbjóðr Isl. 22; hátt grenjuðu hrottar Kkm. 7.
hrotti, *m., longurio; vir nequissimus;* hrottinn þinn mun verða at stúta Sk. 167; Sk. 129; af stórum hrotta Sk. 192.
hróðigr, *adj., gloriosus, celeber;* Edr. 9.
hróðr, *m.* — 1) *honor; laudes;* grams hróðr es þat G. 34; drápa stœrð hróðri *carmen laudibus impletum* R. 35. — 2) *carmen laudativum;* gatk hróðr of hugðan Jdr. 1; bera hróðr stœri styrs Hátt. 68; Hfl. 2. 20; Sgdr. 3; G. 9; hróðrar kvǫð Hfl. 2; nemi hann háttu hróðrs míns O. S. 1.
hróðrargjarn, *adj., qui poësin laudativam colit;* R. 34.
hróðrgǫrð, *f., concinnatio laudum; carmen laudativum;* kveðk harra at hróðrgjǫrð dýrri Edr. 1.

hróðrmál, *n. pl., carmen laudativum* Hdr. 7.
hróf, *n., navale;* ór hverju hrófi Hr. S. 13; hestr hrófs *i. e. navis* Bdr. 11.
Hrókr, *m. pr., satelles regis Halfii;* Hrókr hinn svarti Sk. 141.
hrókr, *m., corvus frugilegus (svethice* råt); Haddingja vals hrókr *corvus frugilegus militum, i. e. corvus corax; gen. pl.* hróka Hlt. 11.
Hrólfr, *m. pr.* — 1) *rex Daniæ;* Hrólfr enn storláti Bj. 7; Hrólfur kraki Sk. 73; Sk. 149; 150. — *Cfr* kraki! — 2) *athleta, cognomine* skjótandi (*l.* skjóthendi), *satelles Rolfii regis* Bj. 2. — 3) *rex quidam; filius Gautreki* Sk. 83. 172.
Hrómundr, *m. pr., vir fortis, de cujus vita in* Saga af Hrómundi Greipssyni *narratum est* Mhk. 7.
hróp, *n., calumnia; convicium;* brigzli ok hróp L. 73.
hrósa (að), *v., laudare, celebrare; c. dat.* hrósak verkum vísa G. 30; hrósak veg *(dat.)* þess vísa G. 69; Hr. A. 8; rausn *(dat.)* hans dugir at hrósa G. 15; hrósa gagni *victoriam laudibus extollere, victoria frui l. potiri* Vkl. 23; hrósa sigri Jdr. 8.
Hrungnir, *m. pr., gigas quidam;* at Hrungnis fundi Hlg. 15.
hrunsær, *m., mare obstrepens;* hrunsær hræva *mare fremens cæsorum, i. e. sanguis;* hundr hrunsæva hræva *i. e. fera sanguinem sitiens; de Lokio* Hlg. 11.
hrygð, *f., tristitia;* hrygðin slítr styrk af hjarta rótum L. 77; L. 5; hrygðar fólk *homines tristitia affecti* Hr. S. 6; hrygðar stund Hr. S. 11.
hrygðafullr, *adj., plenus sollicitudinis;* hjǫrtu hrygðafull Edr. 22.
hryggr, *adj., mæstus; tristis;* við dóminn hryggva L. 71; jarðar *(prædia, agri)* hryggs lagar eldbrota G. 53; stórbygðir hryggs vargfœðis Hrfm. 14; hirð vas hrygg R. 32; urðut hryggvir Hlg. 10; hrygg herverk *dura munia belli* Bgl. 16.
hryggva (gð), *v., contristare; dolore afficere;* þat tér verǫld hryggva Edr. 31.
hryngráp, *n., grando crepitans;* hryngráp Egils vápna *grando arcûs, i. e. sagittæ* Hkdr. 8.
hrynja (hrunda), *v., cum strepitu ruere;* brún dǫgg hrundi af sverðum *cruor de ensibus ferventer manavit* Kkm. 12; Bdr. 12.
hræ, *n., corpus mortuum; cadaver;* hofgylðir svalg hræ Óláfs Yt. 41; hræs þefr Hkv. 3; of hræs lanar Hfl. 11; Bdr. 7; vápnsundrúð hræ G. 56; bjóða úlfum hræ Hfl. 12. 15; Ódr. 6; S. S. 1; Bgl. 1; R. 17; G. 29; Bdr. 5; Isl. 7; ylgr fær at hræm (*pro* hræum) sylg Ó. S. 3; hræva dǫgg *i. e. cruor* Rdr. 4; hrunsær hræva *id.* Hlg. 11.
hræddr, *adj., v.* hræðask!
hræðask (dd) *vel* **hræðast** (L., Sk.), *v., timere; metuere; perterritum esse;* engi þarf at hræðask hót Mhk. 16; frák hǫld aldri hræðask Isl. 25; fyrbjóða ehm at hræðast L. 29; hræðumst ek dóm ok dauða L. 76; hræðumst ek, at . . . muni L. 84; hræðask við eht

metuunt alqd Hr. A. 6; ek hræddumst L. 41; hræddist strákinn Sk. 43. — *Part. præt.* hræddr *sæpe pro adj. habendum est; e. gr.* klǫkkr ok hræddr L. 79; Isl. 3; hræddr við Tryggva sun Efdr. 13; ǫld hrædd Hrfm. 6; hrætt fólk G 29; ófáir gingu hræddir Isl. 14; hræddir urðu at forða fjǫrvi *i. e. de salute solliciti sunt* Hr. A. 4; hræddar ferðir, dróttir Hr. S. 4. 10; hann heldr ǫllum hræddum hér Sk. 86.

hræðiliga, *adv., horrendum in modum;* hræðiliga blekkist hold L. 78.

hrægammr, *m., vultur cadavera vorans, i. e. corvus;* sá hrægamma ramma Vkl. 21.

hrækja (kt). *v., spuere* (hráki = *sputum*); réð at hrækja Sk. 51; hrækjandi skóku heiðingjar hǫfuðin L. 53.

hræklungr, *m., sentis cadaveris, i. e. gladius;* hnykkir hræklungrs Isl. 21.

hrælinnr, *m., serpens cadaveris, i. e. gladius l. hasta;* hrælinns hljómváttandi R. 3.

hrælǫgr, *m., liquor cadaverum, i. e. cruor;* drekka hrælǫg Hr. A. 15.

hrænaðr, *m., serpens cadaveris, i. e. hasta;* þyrna jǫrð oddum hrænaðra Hátt. 79.

hræra, *vid.* **hrœra**!

hræsíkr, *m., salmo lavaretus cadaverum, i. e. ensis (de splendore piscis hæc circumlocutio petita est);* hræsíks þrima *i. e. pugna* G. 70.

hræsíld, *f., haringus cadaverum, i. e. ensis (cfr.* hræsíkr); at hræsílda hjaldri *in pugna* Kkm. 13.

hræskóð, *n., noxa cadaverum, i. e. gladius;* hræskóð roðin blóði Ódr. 2.

hræsær, *m., mare cadaverum, i. e. cruor;* bergir hræsævar Hkv. 20.

hræugr, *adj., cruore cadaveris sparsus, cruentus;* hrægum fóti Yt. 29.

hræzla, *f., metus; timor;* hræzlan flaug um heljar bygðir L. 61.

hrœra (rð; **hræra** L.), *v., sede movere; transferre; transvehere;* erumk tregt tungu at hrœra Snt. 1; hrœrðak Óðins ægi Hfl. 19; gjalda ehm hrærðan dikt *cæptum carmen dicare* L. 4; hrærð *(n. pl.)* af list *arte commotâ* L. 93.

hrœrir, *m., qui movet, ducit;* sagna hrœrir *dux agminum, Lokius; acc.* hrœri Hlg. 9.

hrœsinn, *adj., gloriosus; elatus, excelsus:* hrœsinn viðr *arbores excelsæ; acc.* hrœsinn við Bgl. 2.

hrǫkkva, *vid.* **hrøkkva**!

hrǫnn, *f., unda; mare;* hrǫnn þurði Þdr. 8; hrǫnn þó hlýrum *fluctus lavit latera* Bdr. 2; Snt. 6; Mhk. 27; Hátt. 78; hrannir fellu R. 14; Hátt. 76; sunnan of hrannir Jdr. 16; við hrǫnnum *ad undas* Hdr. 4; hranna hrafnar Vkl. 3.

hrøkkva *l.* **hrǫkkva** (hrǫkk, hrokkinn), *v.* — 1) *contrahi; corrugari.* — 2) *recellere; ruere; fugere;* hrøkkva fyr ehm *fugere alqm;* Jdr. 30; móti hrøkkva *ad alqd recellere, obstupescere* Hlg. 16

hrǫkkva *cedere* Kkm. 20; hrøkkvit *ne cedat* Kkm. 23; hann hrǫkk utar *se foras abripuit* Sk. 161; varta hrǫkk *pluteus fatiscebat* Hr. A. 2; hrukku innar. at gafli, Sk. 182.

hrøkkva *l.* hrǫkkva (kt), *v., depellere;* fundu Jesúm, fundinn hrǫktu L. 49.

hrøkkvibaugr, *m., annulus in spiram retortus;* lyngs hrøkkvibaugr *i. e. serpens; gen.* hrøkkvibaugs G. 16.

hrør, *n.* — 1) *corpus mortuum; funus;* móður hrør Snt. 5; kǫgglar frænda hrørs Snt. 4. — 2) *tumulus sepulcri;* of Yngva hrør Yt. 10; Yt. 12; Hlt. 7.

hrørr (= hreyrr *pro* reyrr), *m., arundo; calamus;* hrørr Hǫgna *arundo Hognii i. e. gladius; gen.* hrørs Yt. 38.

hugaðr *l.* hugðr, *vid.* hyggja!

hugblauðr, *adj., mollis, timidus;* hugblauðum kømr hvergi hjarta sitt at gagni Kkm. 22.

hugdjarfr, *adj., audax;* hugdjǫrfum einum þar hœfir at standa Hkv. 21.

hugdyggr, *adj., animosus, fortis;* við hugdyggvan sun Tryggva Efdr. 13; of sun hugdyggs Tryggva R. 34.

hugframr, *adj., audax animi;* Efdr. 18.

hugfullr, *adj., audaciæ plenus;* hugfull hjǫrtu Bgl. 3.

hugfyldr, *part. compos., audaciæ plenus;* um svírum hugfyldra hǫlða Gldr. 7.

hugga (að), *v., consolari;* hugga skal þanns harm hefr beðit Mhk. 28; þótt miskunn huggi L. 78.

Huginn, *m. pr., corvus humeris Odinis insidens; corvus quivis;* Magnús lét Hugin fagna átu G. 29; munnrjóðr Hugins *(de Olavo Sancto)* G. 14; vekja Hugins teiti G. 41.

hugknǫrr, *m., navis animi, i. e. pectus;* hugknarrar skutr Hfl. 1.

hugnast (að), *v., placere;* ei mun Heðni hugnast Sk. 113.

hugprúðr, *adj., generosus; magnanimus;* hugprúðr Búi Jdr. 13; hugprúðr skjalda álmr Isl. 25; hugprúðum Ármóði Jdr. 29; hugprúðir hrings virðar Hrfm. 18.

hugr, *m.* — 1) *mens, animus;* illr hugr G. 58; skatna þykkir hugrinn grár Mhk. 12; ván batnaðar gleðr hug G. 22; Kdr. 2; bar hervíg í hug *bellum in animo habuit, paravit* Kdr. 9; af heilum hug Bgl. 7; vera í hug Mhk. 4; trúr at hug Mhk. 7; klǫkkum hug L. 2; ór hugar fylgsni Snt. 1; hugar korn *animi granum, i. e. cor* Mhk. 7; bornir hugum hersa íþróttar *animis bellicosis præditi* Þdr. 13; hugum strangir Jdr. 39. — *Plur.* hugir = *cogitationes;* Sighvats hugir Bgl. 17; sjám vér hans hugi *cogitata ejus perspicimus* Hkm. 15. — 2) *fortis animus, e. gr.* frýja ehm hugar Isl. 16; *lætus animus, e. gr.* vasa í hugum *hilari animo non erat* Hkm. 9. — 3) *studium, cura rei;* hugr fylgði því ráði *i. e. in ea re diligentia adhibita est* G. 70.

hugraun, *f., tentamentum animi; specimen fortitudinis;* hugraun þǫrfum meiri Jdr. 33.
hugreifr, *adj., animo alacer;* glíkr hugreifum Óleifi Efdr. 28; Hdr. 1.
hugrekki, *f., animi fortitudo;* Efdr. 1.
hugreynandi, *part. compos., explorator animi, amicus;* hugreynandi Hœnis *i. e. Lokius* Hlg. 12.
hugsa, (að), *v., animo perpendere, cogitare;* hugsa fyr mǫrgu Sk. 21; Vkl. 24.
hugsan, *f. cogitatio;* orð ok hugsan L. 71. 79.
hugstórr, *adj., magnanimus;* Þórólfr hinn hugstóri Isl. 9.
humarr, *m., cammarus;* á fjǫllum humra Bdr. 2.
hundforn, *adj., pervetustus;* braut hundfornan kjǫl hlátr-ellida Þdr. 14.
Hundingr, *m. pr., regulus quidam maritimus;* elgreynir Isl. 3.
hundmargr, *adj., permultus;* hundmargr herr Efdr. 5; Jdr. 22; hundmarga menn sák falla Kkm. 17.
hundr, *m., canis;* fundu hund hrunsæva hræva *(de Lokio)* Hlg. 11; elska at hundi Hkv. 23; gefa hundnm smjǫr Sk. 198.
hundrað, *n., numerus centenarius; centum;* hálft fimta hundrað Norðmanna G. 55; hundrað kónga Sk. 79; Sk. 150; með átján hundruð sára Sk. 144; þrimr hundruðum Vkl. 16; Jdr. 28; hundruðum frák liggja *centuriatim (catervatim) prostratos jacere audivi* Kkm. 11.
hungr, *m., fames;* slekkva þungan hungr G. 52.
hungrdeyfir, *m., qui famem sedat;* hungrdeyfir dynsæðinga Heita dýrbliks *famem corvorum exstinguens; prœliator; acc.* hungrdeyfi Efdr. 19.
hungreyðandi, *part. compos., famem exstinguens;* hungreyðǫndum hanga gagls *i. e. prœliatoribus* Hkdr. 7.
hurð, *f., janua;* hrǫkk utar at hurðu Sk. 161. — *In circumlocutionibus clipei hæc vox usurpatur, e. gr.* und hurðir Hjarranda Rdr. 11; Herjans hurðir Isl. 11; hlym-Nirðir hurða Hagbarða Vkl. 18.
húð, *f., cutis; corium;* úr skarpri húð Sk. 24.
húðlendingr, *m., qui terram corii incolit;* hvals búðar húð = íss *glacies; adeoque* hvals búðar húðlendingar = Íslendingar; *gen. pl.* húðlendinga Isl. 2.
húfa, *f., pileus;* drepa logǫndum húfum und linda Hkv. 24.
húfjafn, *adj., æquis lateribus prœditus;* stýrði húfjǫfnum gota hlýrs Efdr. 16.
húfr, *m., latus navis; tertia l. quarta tabula lateris navis, numero a carina inito;* húfr svall R. 14; kaldr húfr Hátt. 78; steig fyr húf hesti hrófs Bdr. 11; farligs húfs fákhlaðendr Efdr. 9; héldir húfar Jdr. 16; Hr. S. 13; héldum húfum Hrfm. 5; Jdr. 37; Hr. S. 15.
húfstjóri, *m., rector navis (propr. lateris navis);* húfstjóri vafreyða hreggs *rector navigii fulmineæ procellæ, rector carri fulminantis, Thor* Þdr. 14.
húni *l.* **húnn**, *m., tessera; talus;* húnum of verpa Hkv. 16.

Húnlenzkr, *adj.*, *Hunnicus;* gœddir málmi Húnlenzkum Hkv. 16.
húnn, *m.*, *apex mali; carchesium;* snara segl við húna Jdr. 33.
húnn, *m.*, *catulus ursæ;* húns nótt *nox ursi, i. e. hiems* R. 13.
húnskript, *f.*, *tabula picta carchesio applicata, i. e. velum variegatum;* lætr húnskript *(dat.)* ósvipt *velum non demittit* Hátt. 78.
hús, *n.*, *domus; ædes;* í húsi með dróttins englum *in ædibus cum angelis Dei* R. 31; L. 27; Sk. 91; þessi húsin stór Sk. 69; at húsum Haralds Hkv. 22; í húsum mín Sk. 110; Edr. 22; Kkm. 25; Jdr. 19; Hr. S. 10.
húsgangr, *m.*, *mendicatio;* þreyta húsgang Sk. 12; kænn til húsgangs ferða Sk. 42.
húsgangsmaðr, *m.*, *mendicus; erro;* Skíði húsgangsmaðr Sk. 22; *nom.* húsgangsmann Sk. 63.
húskarl, *m.*, *famulus domesticus; satelles;* velja vín húskǫrlum sínum R. 13.
húsþjófr, *m.*, *fur domûs, i. e. ignis* Yt. 39.
hvaðan, *adv. interrog.*, *unde?* Hkv. 3.
hvalr, *m.*, *cetus;* hvalr þrymseilar Várar *i. e. taurus ferus; acc.* hval Hlg. 5; búð hvals *mare* Isl. 2.
Hvammr, *m. pr.*, *nomen prædii Islandici;* at Hvammi Sk. 29.
hvaptr, *m.*, *bucca;* líða of hvapta *per ora labuntur; in buccam veniunt* Hdr. 7.
hvar, *adv.* — A) *sensu interrogativo = ubi? In interrogatione directa usurpatur et cum ind., e. gr.* hvar vitu herðimeiðar þann . . .? R. 32; hvar getr þann, er . . .? L. 21; *et cum conj. e. gr.* hvar viti ǫld . . .? Vkl. 24; *in interrogatione indirecta c. ind. e. gr.* sá hvar valr lá Hfl. 3; skýra, hvar kempur sitja Sk. 70; *et cum conj. e. gr.* fregna hvar væri Yt. 10; Snt. 14. — B) *sensu indefinito = ubique;* hér sem hvar Hfl. 14; auðigr þykkir einu sér hvar Mhk. 15.
hvardyggr, *adj.*, *semper fidus;* hvardyggr sunr Tryggva Bgl. 5; *acc. pl.* hvardyggva armviðu Isl. 12.
hvargegn, *adj.*, *semper comis; omnium commodis inserviens; acc. sg.* hvargegnan Edr. 27.
hvarkunnr, *adj.*, *ubique notus;* Efdr. 4.
hvars (= hvar es), *adv. relat.*, *ubi;* Efdr. 10.
hvass, *adj.* — 1) *acer, asper; fortis;* hvass í greinum Sk. 9; *acc. sg.* hvassan baugdríf G. 17; með hvǫssum knífi Sk. 24; glíkr hvǫssum hauki Hr. A. 7; hvassir skjómar Kkm. 14; Bdr. 7; *acc. pl.* hvassa hoddlógendr Isl. 2. — 2) *ventosus; vento vehementer impulsus, afflictus;* í himininn hvassa *in aërem ventosum* L. 10; hvast hregg Isl. 21; Bdr. 2. — *Neutr.* hvast *pro adv. = acriter;* R. 23. 28; Kkm. 15.
hvassleitr, *adj.*, *acri oculorum acie præditus;* hrafn enn hvassleiti Bdr. 12.
hvat, *n.*, *pron. interr. et indefin.* — A) *interrogative, nom.* hvat = *quid?*

acc. hvat = *quid? cur?* — *Nom.* hvat *in interrogatione directa, e. gr.* hvat es þat drauma? Em. 1; hvat þrymr þar? Em. 2; Hlg. 3; Hkv. 3; enn hvat er til ráða L. 21; hvat er tíðenda? *quid novi?* L. 62 *(bis); eodem modo in interrogatione indirecta, e. gr.* fregna, hvat jǫfra fylgr þér Em. 7; Mhk. 28. *Similiter acc.* hvat *in interrogatione et recta et indirecta usurpatur, e. gr.* hvat mun vilja hann? Sk. 90; Sk. 22. 114; hvat þarf ek of slíkt at jaga? Mhk. 9; *cum conj.* hvat of dylði þess hǫldar? Ódr. 2; heyrði þat, hvat valkyrjur mæltu Hkm. 11; Hfl. 3; Bgl. 12; G. 31; Sk. 138. 195. *Dat.* hví = *cur?* hví nú? *cur nunc?* L. 62; hví *in interrog. directa, sequente indic.* Em. 6; Hkm. 12; L. 16. 65; Sk. 126; *sequ. conj.* Kkm. 22. — B) *indefinite,* hvat *quidvis, quodcunque;* vita vel hvat Em. 3.

hvata (að), *v., accelerare; celeriter absolvere;* skal mærð hvata Hfl. 16.

hvati, *m., concitator;* hjǫrleiks hvati *prœliator* Hfl. 14.

hvatlyndr, *adj., animo promptus; strenuus;* hrinda hvatlyndum Þorkatli fyr borð R. 29.

hvatr, *adj., acer; fortis; strenuus;* með hilmi hvatum (*pro* hvǫtum) Isl. 13; málunautr hvats mildings Hlg. 8; hvatir skatnar, bragnar G. 17. 27; hǫfðingi hvatra drengja Jdr. 8. — *Neutr.* hvatt, *adv., cito cursu* Hátt. 78.

hválf, *n., fornix; concameratio;* í musteris hválfi *sub concameratione templi* L. 36.

hvárr, hvár, hvárt, *pron. adj.* — A) *interrog., uter? Neut.* hvárt, *utrum, incipit interrogationem indirectam, e. gr.* veitkat hitt hvárt ... eðr ... Efdr. 19. — B) *indefinite, et quidem* 1) = *uterque;* hvárr hjǫrva snyrtir R. 26; í hvára hǫnd sér Bdr. 11; þrír með flokki hvárum Jdr. 20; jafntrúr hvárra liði Mhk. 10; 2) = *utercunque, utervis;* þó at hváru *utut est* G. 32; Jdr. 3; at hváru Efdr. 19; 3) = *alteruter;* hvórir (*pro* hvárir) drepa þar aðra Sk. 152.

hvárrgi, hvárgi, hvártki *l.* hvárki, *pron. indef., neuter.* — Hvártki *l.* hvárki = *neque;* hvártki upp eðr niðr *nec sursum nec deorsum* R. 27; Hr. A. 8; hvárki blót né eiðar L. 71; L. 20; hvórki (*pro* hvárki) skrum né skjal Sk. 7; Sk. 37. 61.

hvárrtveggja *l.* hvárrtveggi, *pron., uterque;* á hvárritveggja hendi Bgl. 16; hvárttveggja *utrumque* Efdr. 19; hváru tveggja *(tmesi divisum)* sprundi Þdr. 14.

hveðra, *f., femina gigas;* brynju hveðra *furia loricœ i. e. securis;* Viðrir brynju hveðru *i. e. prœliator* Rdr. 11.

hveðrungr, *m., gigas; de Lokio* Yt. 47, *ubi* hveðrungs mær *filia Lokii, i. e. Hela.*

hveim, *dat. sg. masc. pron. indefin.* * hva; hveim *cuique* Mhk. 10.

hveldr, *vid.* hvelfa!

hvelfa (fð), *v., arcuare, concavare;* stétt á skǫrum hveldan (*pro* hvelfdan *ut concentui syllabarum satisfieret)* skeiðarhúf *conscendisti latus navis coassationibus convexum* Hr. A. 2.

hvelvala, *f., vertebra rotunda;* hvelvǫlur markar *vertebræ campi, i. e. lapides* Þdr. 6.
hverfa (fð), *v., vertere;* hverfði at sér mækis hlut Yt. 25.
hverfa (hvarf, horfinn), *v., se convertere aliquo;* hverfa at landi Vkl. 15; hverfa til blóta Vkl. 9; hverfa fram *procedere (in prælio)* Bgl. 3; hvarf af lífi á munvega *e vita subductus est ad sedes beatorum* Snt. 10; hvarf frá Uppsǫlum *ex Upsalia evanuit* Yt. 42; hvarfat aptr *domum non revertit* Vkl. 6; horfinn foldàr beinum *i. e. lapidibus obrutus* Yt. 38.
hvergi, *adv., nusquam;* Hr. A. 12; Edr. 9. 32; Kkm. 22; L. 21. 30. 92; Sk. 108. 115. 161.
hverlǫgr, *m., liquor lebetis;* í hverlegi gálga farms *in liquore lebetis Odiniani, i. e. in carmine* Hlt. 1.
hverr, hver, hvert, *pron., et substantivi, sæpe quidem cum genitivo conjuncti, et adjectivi vicibus fungitur.* — A) *interrogative; quis? quisnam?* 1) *in interrogatione directa;* hverr Hkv. 22; Bgl. 10. 11; Hrfm. 18; L. 62; Sk. 31. 57. 69. 129; hver *nom. f. sg.* Sgdr. 6; G. 64; hver *nom. pl. n.* Vkl. 23; hverjum *quibusnam* L. 62. — 2) *in interrog. indirecta;* hverr Hkm. 1; Jdr. 8; Mhk. 29; Sk. 113; hvern Efdr. 17; S. S. 2; hverjum *dat. sg.* L. 30; hver *n. pl. nom.* Sk. 203. — B) *indefinite; quisque; quilibet; quicunque; omnis; nom. sg. m.* hverr Yt. 43; Efdr. 13; Edr. 3; Hr. A. 1; G. 66; Jdr. 8; Mhk. 2. 12. 16. 18. 25; Isl. 3; L. 74. 88. 99; hverr 's *quicunque* G. 67; hverr er *id.* Mhk. 29; hverr sem *id.* Sk. 177; *acc. sg. m.* hvern Kdr. 1; L. 45; Sk. 79; *dat. sg. m.* hverjum Jdr. 9; L. 6. 20. 52; *gen. sg. m.* hvers L. 20. 32. 71. 93; Sk. 27; *nom. sg. f.* hver Edr. 17; *acc. sg. f.* hverja R. 13; *dat. sg. f.* hverri Hkv. 14; *gen. sg. f.* hverrar Hr. A. 6; Hr. S. 4; *nom. et acc. sg. n.* hvert Bgl. 7; G. 46; Bdr. 9; hvert sinn *quacunque vice* L. 81; *dat. sg. n.* hverju R. 3; Hr. S. 13; L. 40; Sk 68. — *Pron.* hverr *sæpe respondet vocabulo* annarr, *e. gr.* hverr lá þverr of annan Kkm. 16; L. 21; Sk. 152; Edr. 17; af hverjum til annars L. 20; gǫrðir hvers sem annars *facta omnium et singulorum* L. 71; G. 46. — *Neutr.* hvert, *adv., quorsum?* L. 62.
hversu, *adv., quomodo?* hversu vegnar *quomodo cedet?* L. 8; Hkv. 15. 20; Kkm. 21.
hvervitna, *adv., ubique;* Jdr. 7. 30.
hvessimeiðr, *m., arbor acuens;* hvessimeiðr morðlinns *qui ensem acuit, bellator* R. 14.
hvetja (hvatta, hvattr), *v., acuere; stimulare, impellere alqm ad alqd; c. acc. pers. et gen. rei, e. gr.* hvetja ehn vígs Yt. 21; at hvetja ehn heiman Þdr. 1; hvattir heiptar *ad iram incitati* Jdr. 22.
hvé, *adv., quomodo? In sententia primaria usurpatur, e. gr.* hvé skal leggja? Hlg. 1; Bgl. 9. — *Etiam in interrogatione secundaria, e. gr.* heyra, hvé . . . Rdr. 1; Hkv. 7; Hr. A. 11; *cfr* Hkm. 18;

Hfl. 3. 19; Bgl. 7; G. 8. 71; Hr. S. 3; ef vissi viđfarar ossar, hvé . . . Kkm. 26.
hvikkvæđi, *n., carmen incertæ fidei;* ortu hermart hvikkvæđi R. 34.
hvíla (ld), *v., quiescere;* es hvílir jǫfurr *ubi rex sepultus est* G. 26; G. 9; fólkit hvíldi hjá Sk. 43.
hvíld, *f., pax; otium;* í hvíldum *in pace, in summo otio* Mhk. 7.
hvína (hvein, hvininn), *v., stridere;* hein hvein Hlg. 19.
hvítingr, *m., poculum; cornu potorium;* hvítings Hǫrn *femina, regina* G. 37 (*cfr* hvítings bylgja *i. e. cerevisia,* Konráđs Rímur IV 38).
hvítr, *adj., albus, candidus;* ek heyrđa mey hvíta Hkv. 1; strengja heit til hvítrar dóttur Þorketils Jdr. 14; fiskastykkit fagrt ok hvítt Sk. 40; akrar hvítir *agri albicantes* L. 94; međ hvíta glófa Sk. 87; Hr. A. 3; hvítum rítum Hátt. 73; hyr-Baldr hvítra skjalda R. 25; Hkv. 8.
hvórir, *vid.* hvárr!
hvórki, *vid.* hvárrgi!
hvǫt, *f., incitatio; alacritas;* hinn 's hvǫt líkar *cui placet strenuitas* Hkdr. 2.
hyggiliga, *adv., prudenter; caute;* létu hyggiliga Hkm. 11.
hygginn, *adj., prudens;* Þorkatli hyggnum Isl. 5; hjal hyggins Mhk. 15; tæla marga hyggna Mhk. 20.
hyggja, *f.* — 1) *mens, animus; cogitatio;* hyggju stađr *sedes animi, pectus* Snt. 2; hratt hyggju á flótta Efdr. 2. — 2) *prudentia;* hyggju gegn Jdr. 43.
hyggja (hugđa; *part.* hugđr, *neutr.* hugat), *v.* — 1) *opinari; putare;* hykk (= hygg ek) *c. acc. et inf.* Efdr. 3. 9. 25; Kdr. 2; Bgl. 5; Kkm. 5; Bdr. 11; Isl. 10; hykk fleygjanda frakkna mjǫk trauđan (ɔ: vesa) Hkdr. 6; eigi hugđak Ellu at aldrlagi mínu (ɔ: verđa) *non credideram Ellam meæ vitæ finem impositurum* Kkm. 24; hykk, at *c. conj.* Jdr. 33; Mhk. 22. 24; hugđak, at skyldi Kkm. 28; hugđi, at *c. conj.* Rdr. 8. — 2) *scire;* hykk hǫfuđsmenn hingat kvámu erkistóli G. 65; hygg rán leiđask rekkum þínum Bgl. 11. — 3) *cogitare; suspicari; reputare;* œđri, en þjóđ of hyggi G. 62; sem fjandinn hugđi L. 16; hugđir þú líkams lygđir? L. 65. — 4) *cogitare; velle; in animo habere;* (ek) hygg leyfa vin G. 9; hykk meir geta hríđar Isl. 7. — *Cum præpos. et adv. conjungitur* hyggja *e. gr.* hyggja á ehu = *de aliqua re cogitare;* hugđu á mjǫđdrykkju Hkv. 11; hyggja at ehu = *cogitare de aliqua re, conspicere alqd, e. gr.,* hugđi at andsvǫrum Hkv. 4; hygg (ek) at því Snt. 13; Sigurđr, hygg at því G. 8; hugđu at Skíđa *Skidium conspexerunt* Sk. 196; hyggja at *(adv.), animum advertere ad alqd;* hygg at, hvé Hfl. 3; hyggi at hvé Hfl. 19. — *Reflex.* hyggjask *sibi videri, putare se . . .;* ef einn hverr hyggst orđum skorđa L. 92; hugđumk (= hugđa mik) rísa Em. 1; hugđisk upp ganga í lopt

G. 16; púkans slægđ hugđist vǫn hrekkjum at blekkja L. 45; hyggjask umb = *considerare, meditari, e. gr.* hyggjumk umb Snt. 13. — *Part. præs.* hyggjandi *prudens, cautus;* seggir hyggjandi Hkv. 11. — *Part. præt.* hugđr, *neutr.* hugat; *animatus; animo affectus; sæpe est = bene animatus, benevolus, sincerus; e. gr.* annarr þegn mér hugđr Snt. 14; gatk hróđr hugđan at ferđar prýđi Jdr. 1; Hallfređr vann smíđat hugđa drápu R. 34; *neutr.* hugat *ex animo, sincere;* mæla hugat Hfl. 14.

hylhríđ, *f., procella tegminis;* hylja (*f.* = *tegmen*) reikar Heđins *tegmen capitis Hedinis, i. e. galea; itaque* hylhríđ Heđins reikar *procella galeæ i. e. pugna; pl.* hylhríđar Þdr. 11.

hylja (hulda), *v., tegere, condere, celare. Refl.* hyljast *indui, e. gr.* ǫndin huldist góđu blóđi Márju L. 31; *part.* huliđr *l.* huldr, *e. gr.* huliđr sandi *arena conditus* G. 25; huldr heyvi L. 35; af huldu *occulte* L. 39; hulin fornyrđin L. 98.

hylli, *f., favor, gratia;* hylli gođs *gratia divina* Edr. 11.

hyr-Baldr, *m., deus (Balder) ignis;* hyrr skjalda = *ignis clipeorum i. e. ensis;* hyr-Baldr skjalda *deus ensium, bellator* R. 25.

hyrna, *f.* — 1) *cornu (securis).* — 2) *rostrum (corvi);* of hyrnu þerđi Hkv. 4.

Hyrningr, *m. pr., affinis Olavi Tryggviadis* R. 21.

hyr-Njǫrđr, *m., deus (Njardius) ignis;* hóps hyr-Njǫrđr *vir auri prodigus* R. 35.

hyrr, *m., ignis;* hvártki flýr þú hyr né málm Hr. A. 8; hyrjar ljómi Hr. A. 12; hyrjar leistum *i. e. igneis soleis* Yt. 39; Þundar hyrr *ignis Odinis i. e. gladius;* kneyfir Þundar hyrjar *qui gladium vibrat, præliator* Vkl. 11; þing hjǫrlautar hyrjar *conventus ensium* Vkl. 22; hyrjar baugr *i. e. cisium fulminans Thoris* Hlg. 14.

hyr-tælir, *m., qui ignem consumit;* unnar hyrtælir *(tmesi divisum) ignem undæ consumens i. e. auri prodigus* Isl. 23.

Hýmir, *m. pr., Hymer gigas;* áttrunnr Hýmis Hlg. 9; Hýmis = Ýmir Hkv. 2.

hæđ, *f.* — 1) *altitudo;* yfir himna hæđir *super excelsa cælorum* L. 67. — 2) *dignitas;* hæđ stóls vex G. 9.

hæđa (dd), *v., deridere, contumeliâ violare;* heiđnir hæddu (Jesúm), hæddan slógu L. 49.

hæfr, *adj., præstans;* finna hæfra konung *invenire præstantiorem regem* G. 51.

hældræpr, *adj., calce feriendus (ignominiosum epitheton histrionum);* hældræpir halir Hkv. 24.

hæll, *m., calx pedis;* vesa á hæl = ganga á hæl, *gradum referre;* vasat á hæl hliđ (= lid?) Bgl. 2; *si vera est lectio; cfr ann. ad. h. l.*

hæstr, *vide* hár!

hætta (tt), *v., cessare, desistere ab aliqua re;* fýsumk hins at hætta Kkm. 29.

hætta (tt), *v., periculo exponere; c. dat.* hætta elgjum œđiveđrs Hr. A. 7; *omisso dat.* hætti (= hætti sér) Efdr. 5.
hættr, *adj., periculosus; difficilis; c. dat.* hættr vas Gota fjǫrvi Ódr. 4; hættr harmr Jdr. 14; hætt es at frétta til hans Efdr. 19; Bgl. 13; G. 59.
hœfa (fđ), *v.* — 1) *spectare ad aliquid.* — 2) *assequi, æquare;* ekki hœfđi hildings mildi *liberalitatem regis nihil æquavit* R. 12. — 3) *convenire alicui, decere aliquem; c. dat. pers.* hugdjǫrfum hœfir Hkv. 21; þér hœfir Bgl. 10.
hœfir, *m., bos, taurus;* hjǫrr hœfis *cornu* Yt. 28; hœfis hausfleinn Isl. 16.
hœgr (hægr L.), *adj.* — 1) *placidus;* hǫfginn hægr L. 12. — 2) *facilis, affabilis;* ekki var hann hœgr Mhk. 7. — 3) *æquabilis;* hægar rásir dægranna *æquabiles cursus dierum* L. 67. — *Compar.* hœgri (hægri) *dexter;* til handar hægri L. 68.
hœla (ld) (hæla Sk.), *v., laudibus efferre; c. dat.* skylt er því at hæla Sk. 31.
Hœli, *n.* (?) *pr., arx in Normandia sita (hodie Mont S:t Michel);* á Hœli Vkv. 10.
hœlibǫl, *n., noxa gloriosa;* ryđs hœlibǫl *noxa ferruginis famosa, i. e. cos Rungneri* Hlg. 20.
Hœnir (Hænir Sk.), *m. pr., deus ex genere Ansium;* Hœnis vinr *i. e. Lokius* Hlg. 3. 7; hugreynandi Hœnis *id.* Hlg. 12; hann barđi Hæni í hel Sk. 179.
hœverskr (hæverskr), *adj., urbanus; decorus;* hæversk læti Sk. 68.
hǫđr, *m., pugna; bellum;* stǫđva hǫđ *sistere pugnam* Rdr. 10.
hǫfđingi, *m., dux; princeps; prætor;* hǫfđingi drengja Jdr. 8; Jdr. 9; hǫfđinginn engla ok manna *(deus)* L. 28; sǫgđu Ármóđ vesa hǫfđingja Jdr. 21; hǫfđingjar hraustir Jdr. 20; frágum fimm hǫfđingja sitja at Jómi Jdr. 6.
hǫfgi, *m., sopor;* hǫfginn rann á þenna heimsstýranda L. 12.
hǫfn, *f., portus;* hrein hǫfn Hrfm. 5; hǫfnum fjarri *procul a portubus* R. 14.
hǫfuđ, *n.* — 1) *caput;* sló hǫfuđit á Sk. 128; fell at hǫfđi *præceps cecidit* Rdr. 4; ór hǫfđi auđar beiđi G. 37; ór hǫfđi prest G. 59; kom breiđu hǫfđi und . . . *latum caput condidit sub* . . . Þdr. 17; hǫfuđ ok hendr manna Bdr. 5; heiđingjar skóku hǫfuđin L. 53; at hǫfđum bragna Vkl. 16; Hkv. 10; Bgl. 13. — 2) *homo;* hǫfuđ heiptrækt *homo vindex* Yt. 49. — 3) *caput; princeps;* máttigt hǫfuđ áttar yđvarrar *(de Olavo Sancto)* G. 8; hǫfuđ vina *amicorum principes, amici præstantissimi* Bj. 1. — 4) *rostrum navis;* međ gínǫndum hǫfđum Hkv. 7.
hǫfuđbađmr, *m., progenies; acc.* hǫfuđbađm Yt. 54.
hǫfuđdróttning, *f., princeps reginarum;* hǫfuđdróttningin L. 54.
hǫfuđengill, *m., archiangelus;* hǫfuđengillinn *(Gabriel)* L. 29.

hǫfuđfetill, *m., frenum;* međ hǫfuđfetlum Yt. 18.
hǫfuđjǫfurr, *m., princeps regum* Kdr. 5. 8. 10 *(ubi vox per tmesin scripta est).*
hǫfuđkirkja, *f., templum cathedrale;* hǫfuđkirkjur virki skrýddar Edr. 25.
hǫfuđniđi, *m., cognatus primarius; gen. sg.* hǫfuđniđja; Randvés hǫfuđniđi *cognatus Randveri, i. e. pater Randveri, Ermanaricus;* rann Randvés hǫfuđniđja Rdr. 3.
hǫfuđsár, *n., vulnus capiti inflictum;* hǫfuđsára ógnarbára *i. e. cruor* Hr. S. 9.
hǫfuđskáld, *n., princeps poëtarum; acc. pl.* hǫfuđskáld G. 12.
hǫfuđskjǫldungr, *m., rex augustissimus; gen. pl.* hǫfuđskjǫldunga Edr. 11.
hǫfuđsmađr, *m., vir illustris; acc. pl.* hǫfuđsmenn heims *(de papa et cardinalibus)* G. 65; vegr *(honor)* hǫfuđsmanna Isl. 22.
hǫfuđstafn, *m., cervix; calva;* á hǫfuđstafni hrafni *in capite (alii: in rostro) corvi* Hfl. 11.
hǫfugligr, *adj., gravis;* ekki hǫfugligr *gravis dolor* Snt. 2.
hǫfugr, *adj., gravis;* hildingr þá hǫfgan auđ í golli rauđu *rex graves rubri auri divitias accepit* Edr. 30.
hǫgg, *n., verber; plaga;* hǫggit ball honum Sk. 163; hann fékk hǫgg Sk. 125. 178; hart hǫgg Jdr. 26; hǫggit þađ Sk. 126; bíđa hǫggs Hlg. 17; hǫggin þrjú Sk. 130; Sk. 167. 168; geirviđir hǫggum rammir *pugnatores validos ictus inferentes* Jdr. 25.
hǫggrammr, *adj., validos ictus inferens;* Jdr. 34.
hǫggva (hjó, hǫggvinn), *v., cædere; percutere; ferire;* hǫggva bú þegna Bgl. 11; Jdr. 42; *c. dat.* hǫggva bǫrđum í gras Isl. 12; hann hǫggr jǫtuninn Sk. 173; skatnar hǫggva í skjǫld Hkv. 21; hverr veit, nema hǫggvi kónginn Sk. 129; hjó þjóđir Ódr. 9; hjó birki barklaust Ódr. 5; hjó stórt Isl. 26; hjó til Skíđa hǫggin þrjú Sk. 130; Sk. 155. 170; hjoggum vér međ hjǫrvi Kkm. 1 *sqq.;* heggr lá hǫggvinn Efdr. 6; hlymþél hreggi hǫggvin Þdr. 6; hǫggnar hendr Rdr. 4.
Hǫgni, *m. pr.* — 1) *regulus maritimus;* í Hǫgna Rdr. 10; Sk. 88. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 126. 176. *Ejus nomen in circumlocutionibus ad res bellicas spectantibus sæpe usurpatur, e. gr.* Hǫgna mær *i. e.* Hildr *Bellona, pugna; est itaque* hjól Hǫgna meyjar *clipeus* Rdr. 2; Hǫgna meyjar viđr *arbor pugnæ i. e. bellator* Hlt. 9; Hǫgna hrørr *arundo Hognii, gladius* Yt. 38; Hǫgna váđir *lorica* Hkdr. 2; Hǫgna kufl *i. e. galea* Kkm. 10. — 2) *filius Gjukii;* Sk. 84.
hǫldr *(apud recentiores* hǫldr), *m., colonus liber; proprii agri arator; civis; vir; acc. sg.* hǫld Isl. 25; *nom. pl.* hǫldar *(l.* hǫldar) Ódr. 2; R. 5. 17; Edr. 23; Hr. S. 12; Sk. 37. 198; *acc. pl.* of hǫlda *inter viros* Kkm. 15; Jdr. 30; Isl. 20. 26; Hrfm. 19; Sk. 83; *dat. pl.* hǫldum G. 6; *gen. pl.* hǫlda Hkv. 8; Gldr. 7; Em. 1;

Vkl. 4. 12; Bgl. 12; R. 1. 9; Edr. 22. 27; G. 4; Kkm. 6; Hr. S. 9; Sk. 152.

Hǫlgabrúðr, *f., Holgii filia, Thorgerda;* frák Hǫlgabrúði œða él Jdr. 32.

Hǫlgi, *m. pr., Holgius, rex Halogalandiæ;* (mær) Hǫlga ættar *virgo ex Halogalandia oriunda* Hkv. 14.

hǫll, *f., ædes; aula;* hǫll bifðisk Þdr. 17; L. 90; gakk í hǫll Em. 7; Sk. 90; frá Herjans hǫllu Kkm. 29; Óðins hǫllu nærri Sk. 66; inst í hǫll *(dat.)* Sk. 71. 73; Sk. 184; í hæstri hall (*pro* hǫll) Krists *in cælo* G. 11; und hǫll sólar *sub æde solis, sub cælo* R. 10. 11 *cett.;* til hallar Hkm. 14; G. 5; Kkm. 25; Sk. 107; á hallar gólfi Sk. 148; veðrs hallar *(i. e. cæli)* vísi G. 2; geisli goðs hallar *radius aulæ divinæ i. e. Olavus Sanctus* G. 7; hallar gandr *l.* lífgalli *i. e. ignis* Hr. S. 10; Hrfm. 11; hávar hallir fellu Hr. S. 11; Edr. 22; varða hallir Hr. A. 12; gallopnis hallir *ædes aquilæ, rupes, unde* manntælir halla gallopnis *i. e. Thor* Þdr. 3.

hǫnd, *f.* — 1) *manus;* hǫnd Óláfs vann þræl goðs heilan G. 61; stytta hǫnd Bgl. 12; í hvára hǫnd sér Bdr. 11; rétti skítna hǫnd Sk. 123; ór siklings hendi Hkm. 5; með hamar í hendi Sk. 46; á hvárritveggja hendi Bgl. 16; *nom. acc. pl.* hendr Hlg. 7; Bdr. 5; Rdr. 4; Edr. 8; í hǫndum Hlg. 7; handum (*pro* hǫndum) Bgl. 6; handa hrapmunnum *i. e. digitis velocibus* Þdr. 16. — 2) *lacertus, brachium;* hafði und hendi *sub ala portavit* R. 28; miklar hendr ok síðar Sk. 8. — 3) *vires; robur;* hergauts hendr *vires prœliatoris* Snt. 11; herr neytti handa *exercitus vires intendit* Bdr. 6. — *E voce* hǫnd, *cum præpositione quadam conjuncta, novæ præpositiones, quas compositas appellamus, oriuntur; hæ vel cum dat. vel cum gen. conjungi solent; e. gr.* af guðdóms hendi *divinitus* L. 23; bera af hendi *proferre* Hdr. 9; koma at hendi ehm *invadere in aliquem* Yt. 37; Jdr. 14; ganga á hǫnd ehm *alicui se dedere* Edr. 21; fara á hendr Dǫnum *adversus Danos ferri* Kdr 3; standa á hendi mér *mihi instare* Snt. 18; binda harm á hendi ehm *aliquem dolore impedire* Jdr. 3; fyr hǫnd ehs *nomine alicujus, pro aliquo* Rdr. 11; til hægri handar guðs *ad dextram dei* L. 68; þér til handa *ad te, tibi* Hr. A. 3; L. 26.

Hǫrðar, *m. pl., incolæ Hordalandiæ; gen.* Hǫrða Hkv. 14; Vkl. 6. 17; Hr. A. 1; R. 34; G. 15. 21. 39. — Hǫrðar *viri universe* Þdr. 11 *dicuntur, ubi* Hǫrðar harð-Gleipnis borðs *viri a Fenrero oriundi, i. e. gigantes;* barð Hǫrða harðgleipnis borðs *terra gigantum* Þdr. 11.

Hǫrðavinr, *m., amicus Hordensium; de Olavo Tryggvii filio* Ódr. 1.

hǫrgbrjótr, *m., demolitor delubrorum* Ódr. 3.

hǫrgr, *m., delubrum (non tectum);* hafa brúna hǫrg *(i. e. caput)* borinn Yt. 28; brenna blóthus ok hǫrga R. 9; hǫrga herr *populus delubrorum, i. e. populus ethnicus, pagani* Edr. 19.

Hǫrn, *f. pr., nomen Freyæ deæ;* hvítings Hǫrn *dea pocula ministrans, i. e. femina (de matre Sigurdi Hierosolymipetæ)* G. 37.
hǫrr, *m.* — 1) *linum; linteum;* hǫrvi prúðr *linteo ornatus* R. 35. — 2) *nervus arcûs;* hǫrvar báru ǫrvar af bogum *nervi sagittas ex arcubus expulerunt* Hfl. 13. — 3) *laqueus lineus;* hǫrva Sleipnir *equus laqueorum, i. e. patibulum* Yt. 22.
hǫsfjaðri, *adj., cæsiis plumis;* (enn) hǫsfjaðri *cineraceus (volucris), i. e. corvus* Hkv. 4.
hǫss, *adj., cæsius; canus;* Úlfr enn hǫsvi Em. 6; bera hǫsvan serk hrísgrimnis Hlt. 8.
hǫttr, *m., petasus; pileus;* herjans hǫttr Sk. 60; grár hǫttr *petasus cineraceus i. e. galea;* laust grán hǫtt á greypum hreini gnípu Þdr. 13.
hǫtuðr, *m., osor;* varrbáls hǫtuðr *inimicus auri; vir liberalis* Hr. S. 1.

I.

iðgjǫld, *n. pl., remuneratio, pretium;* sunar iðgjǫld Snt. 16.
Iði, *m. pr., gigas quidam, filius Olvaldi, frater Thjassii;* Iðja glysmál *splendida loquela Idii, i. e. aurum (cfr SnE, AM I 214)* Bj. 4; Iðja setr *vocatur Gandvikia* Þdr. 2.
iðr, *n. pl., exta; viscera;* um blásin iðrin L. 77; í iðrum glaðrar jungfrú L. 31.
iðran, *f., pœnitentia;* fyr iðran sanna L. 83.
iðri, *compar.* (= innri), *interior;* sár en iðri *vulnera interna, i. e. peccata* Edr. 28.
Iðunn, *f. pr., Iduna dea;* Ið-unn *tmesi divisum* Hlg. 10.
iðvandr, *adj.* — 1) *sedulus, gnavus* R. 24. — 2) *bonus, optimus;* iðvandr Kristr G. 4.
if, *n., dubium; plur.* hver sé if, nema . . . Vkl. 23.
iflaust, *adv., sine dubio, certo;* G. 4. 71.
ifunarlaust, *adv., sine dubio, indubitate* L. 50.
il (*gen. sg.* iljar, *n. pl.* iljar), *f., planta pedis;* fló und iljar Hlg. 17; ilja blað Rdr. 1; ilja brú fjalla Finns *pons plantis gigantis subjectus, i. e. clipeus* Hlg. 13; ilja gaupn *vola plantarum* Þdr. 3.
Il, *f. pr., insula quædam Scotiæ ab occasu solis sita; acc.* Il Hrfm. 7.
ilbleikr, *adj., pede pallido, fulvo; dat. sg.* ilbleikum orra G. 43.
illa, *adv., male; vix, ægre;* illa er talat Sk. 119; Mhk. 18. 24; eigi líka sér illa *sibi minime displicere* Jdr. 13; unir við illa *ægre fert* L. 15.
illmæli, *n., contumelia verborum;* reka illmælis Isl. 23.
illr, *adj.* — 1) *malus;* hugr manna gørisk illr G. 58; illr af aurum *propter divitias malignus* Jdr. 36; illur gǫrðist kuðr Sk. 34; enn illi Ása-Þórr Sk. 46; ilt mein Efdr. 26; él et illa Jdr. 32; við illan

draum Rdr. 3; af illum draumi Sk. 44; gjalda óráđ illri þjóđu R. 8; gørask ehm at illu *malo esse alicui* Edr. 15; ills þegns efni Snt. 11; batna illra meina Sk. 202. — 2) *difficilis;* þeygi var sjá aflausn ill Mhk. 29; ilt vas eins at gæta Kkm. 8; Kkm. 22; Jdr. 26.

illúđigr, *adj., iniquus, malevolus; c. dat.* illúđigr oss Hkm. 15.

ilma (md), *v., fragrare;* grǫs ilmandi L. 93.

Ingi, *m. pr., rex, filius Haraldi Gilli;* fyr Inga G. 8. — *Etiam pro appellativo usurpatur* Ingi *l.* ingi = *rex; e. gr.* óþjóđir Inga *improbi populi regis (Scotiæ)* Hrfm. 15; *dat. sg.* þrekhvǫssum inga *(de rege Constantinopolitano)* G. 49.

Ingibjǫrg, *f. pr., filia Thorketilli* "Leira"; *acc.* Ingibjǫrgu Jdr. 45.

Ingifreyr, *m. pr., Freyer deus;* áttir Ingifreys *cognati Freyeri, i. e. dii Anses* Hlg. 10.

Ingjaldr, *m. pr., rex Upsaliensis; acc.* Ingjald Yt. 39.

-inn, -in, -it, *articulus substantivis suffixus, rarius apud veteriores, sæpius apud recentiores* (Lilja, Skíđaríma *cet.*) *invenitur. Etiam in vocativo formæ suffixo præditæ usurpantur, e. gr.* yfirbjóđandinn engla ok þjóđa L. 1. 100; mildin sjálf! L. 95; *cfr* ǫrva lundrinn ríki! Sk. 26; seima lundrinn fríđi! Sk. 92. *In ejusmodi locis* inn *potius tamen ad adj. referendum est.*

inn = hinn *(art. præpos.), e. gr.* Sk. 180.

inn, *adv., intro; intus, intra;* inn koma Em. 3; Sk. 46; ganga inn Isl. 8; inn í hǫll Sk. 184; *cfr* Em. 4; L. 78; Sk. 77. 185. 186. *Compar.* innar; hrukku innar *in interiores recessus atrii fugitarunt* Sk. 182; Sk. 108.

inna (nt), *v.* — 1) *palam pronuntiare, proferre; referre, narrare;* inna út alla gleđi *eloqui omne gaudium* L. 64; R. 29; G. 56; Sk. 93; mál, sem innik G. 7; innir til viđ Skíđa *Skidium alloquitur* Sk. 166; sem int er mér Sk. 10. — 2) *facere; præstare;* innist ekki annat gott L. 2; ógnar innendr *i. e. bellatores, viri* G. 51.

innan, *adv. et præp.* — A) *adv., intus, intro;* (hirzla) innan hol sem kista Sk. 14; Hdr. 4. 7; G. 29; L. 27; Sk. 13; innan í lypting Hr. A. 7; innan í einum ormi L. 15; um hjartat innan *intus circa præcordia, i. e. circa intima præcordia* L. 80. *Cum præp.* fyr *conjungitur* innan (*vide* fyr); fyr innan *c. acc.* = *intra* G. 13. — B) *præp. c. gen., intra;* innan borđs *intra navis latera* Efdr. 14; Hr. S. 15; innan lands Bgl. 11; innan hirđar L. 48.

innanlands, *adv., in patria, in ipso regno* Hr. S. 18. 21.

inndrótt, *f., satellites aulici;* Hr. A. 9; viđ indrótt sína Hkv. 15.

inni, *adv., in ædibus, sub tecto;* hér inni Hkm. 16; úti ok inni L. 1; Yt. 33; Hkv. 6; L. 27; Sk. 91.

inni, *n., ædificium, habitaculum;* ǫll innin Hr. S. 11.

innmáni, *m., luna, quæ intus est in aliqua re;* ennis innmáni *luna fronti inclusa, i. e. oculus* Hdr. 3.

innsigli, *n., sigillum; signum;* at hǫldnu insigli *salvo signo* L. 33.
innstr *l.* instr, *adj. superl., intimus;* ívarr sitr instr Sk. 79; af innstum rótum L. 50; inst í hǫll *in intima parte atrii* Sk. 71. 73.
Innþrœndir, *m. pl., incolæ Throndheimiæ interioris; dat.* Innþrœndum G. 17.

Í.

í, *præp. et adv., in; inter; ad; cum; etc.* — I) *Præp.* í = *in, c. dat. conjungitur, ubi de loco, quo aliquis l. aliquid est, de statu cujusvis rei l. personæ, de temporis momento, simil., sermo est.* — 1) *Usurpatur igitur* í *præpositio ad locum, ubi est l. fit aliquid, indicandum; sæpissime cum nom. propr. locorum, e. gr.* í Limafirði Yt. 22; í Nóregi Yt. 51; í Valhǫllu Hkm. 1; í Danmarku Odr. 5; Yt. 44; Hkv. 7; Hlt. 3; Vkv. 2. 4. *cet.;* Bgl. 8; Edr. 4. 30; G. 31. 34; Kkm. 2. 4. 6 *cet.;* Hr. S. 10; L. 27; Sk. 7. 35. 188; *eodem modo cum nomin. locorum appellativis, velut* í ranni Rdr. 3; G. 10; í heimi Hr. A. 9; G. 2; L. 12. 19. 36. 70; Sk. 116; *cfr* Rdr. 11; Yt. 7. 34; Hkv. 16; Gldr. 8; Hkm. 6; Odr. 4; Bgl. 17; Hr. A. 8. 12; R. 26. 31; Edr. 2. 19. 22. 29. 31; G. 11. 23; Kkm. 10. 20. 24. 29; Mhk. 5; Hr. S. 6. 11. 14. 16; Hrfm. 2. 13. 20; L. 1. 36. 69. 100; Sk. 36. 40. 56. 68. 71. 73. 75. 91. 110. 184. *Etiam cum nominibus animantium, in quibus aliquid inesse dicitur, vel cum appellationibus partium corporis l. animæ, quibus aliquid retentum vel quasi inclusum esse putamus, præpositio* í *usurpatur, v. c.* í Hǫgna Rdr. 10; í Ellu Kkm. 27; í syni mínum Snt. 11; í honum Sk. 34. 100; í hǫndum Hlg. 7; í hendi Sk. 46; í hausi Hlg. 19; Hkv. 5; í fjǫrnis stǫllum Bdr. 7; í tǫnnum Sk. 155; í brjóstum, brjósti L. 48. 78; Sk. 58; í hjarta L. 95; í klóum Hkv. 3; í hug Mhk. 4; í óðar ranni Sk. 6. *Pariter alia, quibus aliquis l. aliquid continetur, circumdatur, circumfunditur, per præp.* í *c. dat. indicantur, v. c.* í gemlisham Hlg. 2; í einum ormi L. 15; í reiðu Sgdr. 3; í dreyra Hkm. 15; Kkm. 9; Jdr. 40; Isl. 10. 13; *cfr* L. 9; Rdr. 4; Hkdr. 8; Efdr. 15; Isl. 14; Kkm. 2; Hkm. 7; Jdr. 31; Isl. 7; L. 2. 3. 22. 31. 53. 54; Sk. 132. 199. — 2) í = *inter;* í Suðreyjum *inter Hebudes* Hrfm. 10; í liði Girkja G. 44; í fólki Jdr. 26; í flokki Bgl. 2; í flótta Hr. S. 8. — 3) *Hac præpositione c. dat. etiam significatur, qua tempestate, (cfr infra mom. 8) aliquid factum sit, e. gr.* í byr *vento secundo* Kdr. 7; Jdr. 33; í veðri óðu Edr. 5; í ǫldugangi Edr. 16; í logni Mhk. 13; í hreggi Mhk. 21; í fýlu ok frosti, í myrkri L. 73; í bylja kasti L. 81. — 4) *Conditio, status, affectus, quo aliquis l. aliquid utitur, per præp.* í *c. dat. exponitur, v. c.* í kunnleik Hkv. 19; í bróður stað Snt. 16; í fǫstum þokk *duro animo* Snt. 18; í hæstri friðarsýn G. 63; vesa í vexti Kkm. 10; í hvíldum Mhk. 7;

í kyrðum Hr. S. 5; L. 1. 6. 21. 77. 79. 81. 82. 86. 91. 99. 100; Sk. 28. 128. 195. — 5) *Res l. ratio, qua aliquid efficitur, præp.* í *cum dat. significatur, e. gr.* lét skella í hólki Sk. 130. 151; í slíku *talibus rebus* L. 42; í hófi *moderate* Bgl. 12; í prýði *pulchre* L. 7; í skyldu *ex debito* L. 14; í svarabna reikan *in vacillatione responsorum* L. 17. *Sæpe de variis modis loquendi et de concinnitate verborum, velut* í orðum (= með orðum) Sk. 4. 12. 98; í kvæði L. 92. 98; *cfr* Hr. A. 1. 11; Edr. 4; G. 57; L. 3. 95. 97. — 6) *Ad ea, ex quibus aliquid constat, significanda præp.* í *cum dat. usurpatur, v. c.* auðr í golli rauðu Edr. 30; eining í þrennum greinum L. 1. 100; miskunn í hóldgan þinni L. 32. — 7) í *cum dat.* = *abl. respectûs apud Latinos, et sic quidem cum adjectivis conjungitur, e. gr.* hvass í greinum Sk. 9; hagr í smiðju Sk. 82; Sk. 83. 124; minni í herðiraunum Jdr. 8; í skærleik, í vegsemd L. 7; L. 25. — 8) *Tempora, quibus accidit aliquid, per præp.* í *cum dat. indicantur, v. c.* í sumars broddi Edr. 5; í sólroð *tempore matutino* Hátt. 77; í kveldi Sk. 108; í umbúð Mhk. 19; í fǫr Hlg. 13; Isl. 9; Edr. 12; Sk. 94; í andláti Jesú L. 60; Bgl. 14; G. 64; L. 6. 59. 64. 66. 70; Sk. 160; í her *in bello* Kdr. 2; í bǫð Efdr. 10. 18; *cfr* Hkv. 21; Ódr. 4; Kkm. 5. 11, *et sic sæpissime in pugnæ circumlocutionibus, velut* í sverða flaumi Rdr. 3; í dyn Skǫglar Gldr. 5; *cfr* Hkm. 8; Hlt. 9; Hfl. 8; Sgdr. 2; Vkl. 1; Efdr. 4. 24; Hr. A. 8. 14; R. 22; G. 13. 52. 53. 54; Kkm. 18. 22. 23; Jdr. 29. 30; Isl. 5. 13. 17; Hr. S. 8; Sk. 147. — II) *Præp.* í = *in, ad, cum accus. conjuncta motum ad locum significat.* — 1) *Hæc igitur constructio sæpe sequitur verba l. locutiones, quibus notio aliqua motus inhæret, velut verba movendi, ferendi, jaciendi, mittendi, feriendi, eundi, proficiscendi, veniendi, cadendi, dissiliendi, simil.; velut c. verbis* bera L. 91; Hr. A. 7; berja Jdr. 32; Sk. 179; beygjast L. 66; binda L. 64; bíta Kkm. 10; bjóða L. 64; sjálfboðinn í sess Sk. 92; blekkja L. 45; bregða Hkm. 5; bresta í tvau Efdr. 28; bresta af rót í kvistu L. 20; detta Sk. 164; dreifast L. 72; falla Kkm. 3. 19; Jdr. 33; Sk. 104; fara Bgl. 9; Hkm. 2; L. 16; Sk. 165; fá slag í augat Sk. 139; feta L. 92; fleygja Sk. 179; færa L. 5; Sk. 174; ganga Vkv. 13; R. 27. 28; Edr. 11; G. 16; Jdr. 26; Isl. 21; Sk. 90; ganga ehm í drauma G. 28; ganga í hag, vil Sk. 64. 116; gefa Sk. 104; geysa Hr. A. 2; girnask Mhk. 27; grípa Jdr. 27; hafa, hafa út, Yt. 19; Sk. 103; halda Hr. A. 10; hefja upp Snt. 20; herða herferðir Hrfm. 14; hlaupa Yt. 2; hníga Bj. 7; hvína Hlg. 19; hrinda Hr. S. 11; hǫggva Hkv. 21; Isl. 12; kasta Sk. 42; kljúfa Sk. 145; koma *(transit.)* Hlg. 9; G. 65; koma *(intrans.)* Em. 2. 3; Snt. 13. 17; Vkl. 5; Hr. A. 4; L. 23; Sk. 38. 46. 66. 146. 170. 172. 188; leggja G. 22; Kkm. 13; Sk. 67. 114. 165; leggjask Mhk. 24; leiðast L. 62; leita Mhk. 29; líða L. 27; ljósta Þdr. 15. 17; lúta Isl. 25; nema Bdr. 11; pressa L. 10; reka L. 19. 73;

Sk. 162; senda Hr. S. 18; setja Edr. 27; L. 96; Sk. 195; skjótast Sk. 141; slá Sk. 168; slǫngva G. 45; sofa í hel Mhk. 8; steypa L. 72; stinga Hkv. 10; Sk. 175; svíkja L. 43; sœkja Mhk. 7; søkkvask L. 9; taka Sk. 156; tæla Sk. 2; vađa Hkv. 20. — 2) *Apud recentiores* í *cum acc. nonnumquam pro* í *cum dat. usurpatur, v. c.* **í bringu ok herđar L. 56; í lopt Sk. 43; í hana Sk. 194.** — 3) *Temporalem quoque vim habet præp.* í *cum acc., e. gr.* **í sinn et fimta R. 31; í kveld Sk. 50; í gærkveld Sk. 32; í alla nótt Sk. 190.** — III) *Cum adv.* **sundr** *præp.* í *conjungitur* **Bdr. 7; Sk. 67. 152. 193** — IV) *Absolute l. adverbialiter* í *usurpatur* **Mhk. 3; Sk. 38. 69. 103. 106; þar í Sk. 121. 197.**

íbyggvari, *m., incola; dat. pl.* íbyggurum L. 71.

Ífa, *f. pr., fluvius quidam; acc.* Ífu Kkm. 4.

ífjǫrr, *adj., cui vita inest; vivus;* reyks rǫsuđr trađ Ingjald ífjǫrvan Yt. 39.

ífrá, *præp.* = frá; *sæpissime cum adverbiis, v. c.* utar ífrá Sk. 74. 80. 81. 82. 84; ofan ífrá Sk. 170.

ílendr, *adj., in terram egressus; redux;* Kdr. 8.

ímunborđ, *n., tabula pugnæ* (ímun, *f., pugna*), *clipeus;* imunborđs veđrgœđir Vkl. 10.

ímundís, *f., dea pugnarum præses; nom. pl.* ímundísir *(tmesi divisum)* Hlg. 17.

Írar, *m. pl., Hiberni; gen. pl.* Íra Ódr. 9; R. 6; Kkm. 19.

Írland, *n. pr., Hibernia;* stýra Írlandi Kkm. 16.

ísabrot, *n., fractio l. dissolutio glaciei; tempus, quo glacies diffringitur, ver, æstas;* viđ ísabrot *æstate* Hfl. 1 *(alii vertunt:* ísabrot, *f.,* = ísa braut, *via, terra glacialis, i. e. Islandia).*

Ísaland, *n. pr., Islandia;* á Ísalandi Sk. 95. 96.

ísarn, *n. pl., tela (ferrea);* ísarn glumđu Hkv. 8.

ísarnleikr, *m., ludus armorum; pugna;* at ísarnleiki Hlg. 14.

Ísland, *n. pr., Islandia;* R. 11.

íss, *m., glacies;* íss randa *glacies circulorum, i. e. clipeus* Hlg. 17; trauđla 's gengt á ís of vár Mhk. 12.

ísugr, *glacialis;* ísugar bárur Jdr. 16.

Ísungr, *m. pr., rex quidam;* Ísungs synir Sk. 81.

ítr, *adj., splendidus; eximius, præstans;* ítr Óláfr G. 7; Þdr. 17; R. 21; G. 21; Isl. 15; *c. gen.* ítr lista *artium peritus* R. 11; leysa ítran brag G. 71; G. 54; viđ ítra inndrótt Hkv. 15; Hkdr. 6; Jdr. 4; ítrum Óláfi G. 1; G. 66; vinir ítrs jǫfurs Efdr. 14; G. 47; ítrir menn Edr. 4.

ítrból, *n., sedes splendida; splendidum cubile;* ítrból sólar *i. e. cælum, et* gramr sólar ítrbóls *deus* R. 33; ítrból dalreyđar *aurum, quare* eyđir ítrbóla dalreyđar *vir liberalis* Hrfm. 7.

ítrfermdr, *part. compos.* (ferma = *onerare*), *splendide onustus;* réđ ítrfermđum Ormi Efdr. 16.

ítrgeðr, *adj.*, *generosus*; lof ítrgeðs Óláfs G. 10.
ítrmaðr, *m.*, *vir nobilis*; ítrmanns konan *femina generis nobilitate clara* Jdr. 15. 19. 23 *cet.*
íþrótt, *f.*, *ars, virtus*; gafumk (= gaf mér) íþrótt Snt. 23; hersa íþrótt *ars ducum, ars militaris, et* hugr hersa íþróttar *animus bellicosus* Þdr. 13; *acc. pl.* íþróttir *fortia facta* Hkv. 1; R. 25.
Íva, *f. pr.*, *fluvius Jotunheimiæ*; Ívu nes *promontoria prope Ivam* Þdr. 12.
Ívarr, *m. pr.* — 1) *rex, cognomine* enn Víðfamni; Sk. 73. 79. 137. 138. 139. — 2) beinlausi *appellatus, filius Ragnaris* loðbrókar Kdr. 11.

J.

Jaðarr, *m. pr.*, *regio Norvegiæ*; of Jaðar Hkv. 11; at Jaðri Jdr. 17.
jaðarr, *m.*, *extremitas*; *ora, margo*; *regio*; með Blálands jaðri Hr. S. 21; jǫrð með jaðri élsnœrðum *terram cum ora procellis afflicta, i. e. totius regni fines* Hátt. 79; und sólar jaðri *sub regione solis, sub cælo* Efdr. 13.
jafn (jǫfn, jafnt), *adj.* — 1) *æqualis*; *par bonitate*; skinn gørðusk jǫfn *pelles factæ sunt æque pulchræ* R. 30 — 2) *æquus*; hitt telk jafnt *id æquum censeo* Kkm. 23. — 3) *talis, tantus*; engi vurðu jǫfn tíðendin *nulla exstitere tanta nova* L. 34. — *Neutr.* jafnt *pro adv.* = *perpetuo*; *æque*; jafnt of allan aldr Bgl. 16; jafnt sem *perinde ac* Hr. A. 9; jafnt ok síðan *æque atque exinde* L. 6.
jafna (að), *v.*, *æquare*; jafnask við ehn Edr. 29.
jafnaldra, *adj.*, *æqualis*; *ejusdem spatii temporis* teygði tvá jafnaldra tíma *extendit tempora bina et æqualia* L. 6.
jafnan, *adv.*, *perpetuo*; *assidue*; *semper*; R. 17; Kkm. 25; Mhk. 2. 4. 19. 23. 26; L. 77.
jafngóðr, *adj.*, *æque bonus*; Hkm. 20; Hr. S. 1.
jafnmargr, *adj.*, *totidem*; *acc. pl. m.* jafnmarga Jdr. 39.
jafnstórr, *adj.*, *æque magnus*; ráða jafnstórt *similia efficere* Edr. 14.
jafntrúr, *adj.*, *æquus*; *æque fidus*; Mhk. 10.
jafnvel, *adv.*, *æque bene*; *tam bene*; Sk. 112.
jaga (að), *v.* — 1) *persequi*; *insectari*; *urgere*. — 2) *multis verbis disputare, contendere*; at jaga of slíkt Mhk. 9.
jall, *m.*, = jarl; Hálfdan jall Sk. 176; hjá Andra jalli Sk. 81.
Jamtr, *m. pl.*, *incolæ Jamtlandiæ in Suecia*; Jamta kindir Ódr. 4.
jara, *f.*, *pugna*; jǫru drótt Gldr. 3; Hfl. 19.
jarðbelti, *n.*, *cingulum terræ, i. e. mare*; gjálfr jarðbeltis Hrfm. 1.
jarðbyggvir, *m.*, *incola prædii, possessor fundi*; und einum jarðbyggvi Vkl. 24.
jarðligr, *adj.*, *terrestris*; jarðlig tunga L. 26.
jarðráðandi, *part. comp.*, *prædiator*; *pl.* jarðráðendr Hlt. 11. 13.

jarðríki, *n., orbis terrarum;* á jarðríki *uspiam locorum* G. 62.
jarl, *m., minister aulicus; princeps; dynasta; præfectus provinciæ; n. sg.* Vkl. 11. 12. 22; Vkv. 13; Hr. A. 14; R. 7. 21; Kkm. 5; Hátt. 77. 78. 79; *acc. sg.* jarl Efdr. 3; Vkv. 15; *d. sg.* jarli Sgdr. 2; Vkl. 10; Jdr. 33. 43; Mhk. 6; Isl. 18; *g. sg.* jarls Vkl. 6; Vkv. 11; Isl. 15. 16; *n. pl.* jarlar Yt. 30; Jdr. 18; *acc. pl.* jarla Vkl. 24; Bgl. 5; Kkm. 3; *g. pl.* jarla Hkm. 3. 16; Hlt. 5; Efdr. 9; Edr. 32; Bdr. 9.
jarlssunr, *m., filius dynastæ;* þrír jarlssynir Vkl. 5.
jarplitaðr, *part. comp.* (jarpr *fuscus;* lita *colorare*), *fuscus;* jóð arnar jarplitaðs G. 29.
jartegn, *f.* = jarteign; af jartegnum Óláfs G. 67.
jarteign, *f.* — 1) *indicium, documentum;* bjartar jarteignir allra dáða R. 31. — 2) *miraculum;* miklar jarteignir G. 20; G. 49; skína jarteignum *inclarescere miraculis* G. 7; at minnum jarteigna G. 34.
jast-Rín, *f., Rhenus (amnis) fermenti* (jastr, *m., fermentum*), *i. e. cerevisia;* jast-Rín fentanna Sýrar greppa *cerevisia gigantum, i. e. mulsum poëticum, poësis, carmen; acc.* jast-Rín Sgdr. 1.
járn, *n., ferrum;* þetta járnit Sk. 64; járni sýja Hkdr. 7. — *Pl.* járn = 1) *tela, gladii;* járn sungu *gladii, tela insonuere* Edr. 19; Kkm. 2; járna glymr *pugna* Jdr. 7. — 2) *clavi;* þessir keyra járn *hi clavos pangunt* L. 49.
járnfaldinn, *part. comp., ferro caput velatus;* hirð járnfaldin Hrfm. 19.
járnhlið, *n., porta ferrea;* ǫll helvítis járnhlið skjálfa L. 61.
járnleikr, *m., ludus telorum; pugna;* í járnleiki Hfl. 8.
járnviðja, *f., femina gigas;* við járnviðju Hlt. 3.
játa (tt), *v., annuere, confiteri;* hjǫrtun játi L. 32; *c. dat.* ef játar flestu Sk. 105.
Jesús, *m. pr., Salvator hominum; nom.* L. 36. 62; *voc.* Jesús L. 51; Jesú L. 59. 63. 80. 82. 85; *acc.* Jesúm L. 40. 43. 49. 50; *gen.* Jesú L. 35. 37. 41. 48. 58. 60. 64. 65. 71. 88.
Jóan, *m. pr., primus archiepiscopus Norvegorum;* G. 9.
jóð, *n.* — 1) *proles;* munnr arnar jóðs G. 29; gráðr gylðis jóða (*i. e. luporum*) þvarr Jdr. 31. — 2) *infans;* gleðiligt jóðit L. 33; jóðs aðal (*l.* alað) Yt. 24.
jódís, *f., soror;* Úlfs ok Narfa jódís *i. e. Hela* Yt. 12.
jól, *n. pl., festum brumale;* drekka jól Hkv. 6.
jólanótt, *f., nox brumalis; acc. sg.* Jdr. 17.
jólnar, *m. pl., dii;* jólna sumbl Hlt. 16.
Jólnir, *m. pr., Oden deus;* Jólnir útvés *deus (Oden) regionis extimæ, i. e. Geirrodius gigas;* flóðrifs Danir útvés Jólnis *gigantes, comites Geirrodii* Þdr. 12.
Jóm, *n. pr., insula, in qua sita fuit* Jómsborg; *hodierna insula* Wollin; suðr á Jómi Hr. A. 12.

Jómsvíkingar, *m. pl., piratæ Jomenses;* Jdr. 17.
Jón, *m. pr., Ioannes baptista* L. 37.
Jónakr, *m. pr., rex, de quo narrant fabulæ antiquæ;* synir Jónakrs Rdr. 6; harmr Jónakrs bura *noxa filiorum Jonakeri, i. e. lapides (cfr SnE, AM I 370)* Yt. 37.
jór, *m., equus; acc. sg.* jó Hlt. 6.
Jórđán, *f. pr., Jordanes fluvius;* í Jórđán L. 37.
Jórsalir, *m. pl. pr., Hierosolyma;* Jórsala bygđ Edr. 28.
Jórvík, *f. pr., Eboracum;* sitja at Jórvík Kdr. 11.
Jótar, *m. pl., Cimbri; Dani;* Jóta grund *Jutlandia l. Dania* Edr. 26; Jóta dólgr *i. e. Domaldius* Yt. 9; Hr. A. 1; R. 19; Hr. S. 4.
Jótland, *n. pr., Jutlandia;* Jótlands jǫfurr Kdr. 8.
jótr, *m., dens maxillaris;* bifgyrđill jótrs Þdr. 17.
Józkr, *adj., Cimbricus; acc. pl. m.* Józka Yt. 33.
jungfrú, *f., virgo; nom.* L. 29. 30; *gen.* jungfrú L. 31.
jurt, *f., herba; n. pl.* jurtir L. 94.
Júđar, *m. pl., Judæi;* leiđir Júđar L. 53; L. 48.
Júđas, *m. pr., Judas Ischariotes;* L. 48.
jǫfurr, *m., rex, princeps; dux; præfectus; nom. l. voc. sg.* Em. 3; Hfl. 15. 18; Efdr. 16. 20; Kdr. 2. 8; O. S. 1; G. 26. 28. 31. 64; Hr. S. 1; *acc. sg.* jǫfur Hkv. 23; *dat. sg.* jǫfri Rdr. 13; Yt. 3. 36. 41. 47. 50; Vkl. 12; Efdr. 27; Bgl. 11; R. 30; Edr. 9; G. 12. 71; Hátt. 72; jǫfur Yt. 46; *gen. sg.* jǫfurs Hfl. 7; Efdr. 14; Bgl. 7; R. 19; G. 12. 23. 26. 66; *pl. n.* jǫfrar Gldr. 4; Vkv. 11; Edr. 32; Hrfm. 8; *acc. pl.* jǫfra Efdr. 3; *dat. pl.* jǫfrum Rdr. 9; Mhk. 22; *gen. pl.* jǫfra Em. 7; Vkl. 1. 17. 23; Vkv. 1. 4; Bgl. 3. 16; Hr. A. 8; R. 3; Edr. 2. 29; G. 5. 50. 70; Hr. S. 5; jǫfra dróttinn *dux præfectorum, i. e. rex* Hr. S. 18.
jǫkull, *m., mons glacialis;* arka á jǫkla austr Sk. 53.
jǫrđ, *f., tellus, terra; regio;* jǫrđ grœr Vkl. 9; Hkdr. 6; jǫrđ ok lopt L. 10; hegna alla jǫrđ Bgl. 6; jǫrđ ok fjǫll L. 70; Hátt. 79; á jǫrđu Vkl. 10; af jǫrđu til himna G. 15; Gldr. 6; falla til jarđar Kkm. 14; Bj. 7; Hlt. 12; Þdr. 8. 15; Ódr. 9; G. 3. 50; Hr. S. 16; L. 5. 9; *pl. n.* jarđar *prædia, territoria* G. 53; jarđir Hrfm. 8; meingarđr margra jarđa R. 30.
Jǫrđ, *f. pr., Tellus dea;* Jarđar sunr *Thor* Hlg. 14; arfi Jarđar *Thor* Þdr. 10.
jǫrmungrund, *f., terra vasta, immensa;* til jǫrmungrundar Hr. S. 15.
Jǫrmunrekr, *m. pr., rex quidam, de quo fabulæ veterum narrant* Rdr. 3.
jǫrmunþrjótr, *m., vir pertinax vasto corpore; dat.* jǫrmunþrjóti *(de Rungnero gigante)* Hlg. 18.
Jǫrundr, *m. pr., rex Upsaliensis;* Yt. 22.
jǫtunbygđr, *part. comp., a gigantibus habitatus* Yt. 3.

Jǫtunheimar, *m. pl. pr., regio gigantum;* ór Jǫtunheimum Snt. 2; reimuðr Jǫtunheima Hlg. 7.

jǫtunn, *m., gigas;* hann hǫggr jǫtuninn Sk. 173; jǫtuns *(i. e. Ymeri)* háls undir þjóta *vulnera juguli gigantis sonant, i. e. mare fremit* Snt. 3; Yt. 27; með jǫtnum Hlg. 10; jǫtna ótti *terror gigantum, i. e. Thor* Hlg. 14; valfall jǫtna *strages gigantum, i. e. mare (ortum ex sanguine Ymeri, quo gigantes submersi sunt; cfr SnE. AM I 48)* Vkl. 8.

K.

'k, *per aphæresin pro* ek, *quod vide!*

kaf, *n., altum; mare;* ráða á kaf *in mare desilire* Jdr. 36.

kafna (að), *v., suffocari;* hefr ek næsta kafnat L. 77.

kala (kól, kalinn), *v., frigerare; impers. c. acc. obj.* hefkat spurt at bersa kali *(3 sg. præs. conj.) numquam audivi, ursos frigore affici* Mhk. 15.

kaldr, *adj.* — 1) *frigidus;* kaldr marr *mare frigidum* Jdr. 16; Hátt. 78; kalt hlýr *frigidum proræ latus* Hátt. 76; um heiminn kalda Hr. S. 20; í byr kǫldum Jdr. 33. — 2) *malevolus, infensus;* verða fyr kaldri ǫfund G. 58.

kalla (að), *v.* — 1) *nominare; existimare; c. duobus acc.* kalla hann Skíða Sk. 58; þat má undur kalla Sk. 158; Sk. 136. 153; skrautligt kǫllum nafnit farar Mhk. 19; Mhk. 14. 26; *cfr* est þú óvægr kallaðr *immitis existimaris* Hr. A. 15. — 2) *dicere; intelligere;* Jóan kallak *Ioannem dico* G. 9; Mhk. 19; kalla sína eign á ehu *i. e. arrogare, ad se trahere alqd* L. 84; kalla *sequente conjunctivo et* at *omisso* Sk. 3. — 3) *acciere;* kallar til sín Sk. 102; Sk. 107. — 4) *clamare;* Skíði kallar Sk. 185; Sk. 177. — **kalla á** ehn *aliquem invocare* L. 50. — **kallask** *se vocare, se prædicare;* (sól) es kallaðisk ljós heims G. 2.

kampasíðr, *adj., prolixe barbatus* (kampr, *m., barba labri superioris*); halrinn kampasíði Sk. 90.

kanna (að), *v., lustrare; rimari; explorare;* kanna Jórsala bygð Edr. 28; hræ nam vargr kanna *cadavera lupus rimabatur* Bdr. 5; hríð kannaði lýði *procella tentavit, i. e. exercuit viros* Jdr. 16; hefr kannat vestursveitir Sk. 16; Sk. 31; allar gerðir eru kannaðar L. 71.

Kantara borg, *f. pr., Cantuaria (propr. arx Cantiorum)* Vkv. 8.

kapp, *n., contentio; certamen;* strengja kapp *contentionem urgere, contendere* Edr. 32; kappi *summa vi, contentione* Vkl. 1; yppa yðru kappi *virtutem vestram celebrare* Hr. A. 1; kempan kappi hǫrð Sk. 16. 29; kapps lystr Hkv. 7.

kappasveit, *f., comitatus bellatorum;* kappasveitin Sk. 70.

kappi, *m., heros; vir fortis;* er sá mesti kappi Sk. 78; Hkm. 14; kappinn Víkarr Sk. 77; Sk. 124. 158; þrífr upp kappann Víkar Sk. 174; kappa dans *pugna* Sk. 172; *pro cognomine* kappi *habendum est* Isl. 26.
kappstuddr, *part. comp., contentiosus;* kvǫddu kappstudda hǫlda *salutabant colonos pertinacia fidentes* Hrfm. 19.
kardináli, *m., episcopus cardinalis;* Hr. S. 1.
karl, *m., vir;* karl! Sk. 100.
karlfólk, *n., rustici; coloni;* Bgl. 5.
karskr, *adj., alacer; strenuus;* karskr maðr Snt. 4; með kǫrskum frægðarmǫnnum Sk. 155.
kast, *n., jactus;* í bylja kasti *in impetu turbinum* L. 81.
kasta (að), *v., jacere, abjicere; c. dat.* kasta sǫltum kjalar stíg *i. e. undas repellere* Hátt. 76; múgrinn kastar grjóti Sk. 88; Sk. 42; herr kastaði skjǫldum Kkm. 6; Kkm. 15.
kaupa (keypta, keyptr), *v., emere;* kaupa smjǫr Sk. 106; Mhk. 21.
káklast (að), *v., verberari;* káklast um *in toto corpore vapulare* Sk. 61.
kálfi, *m., sura; crus;* kálfar Álfheims *crura (tibiæ, ossa) terræ Alfheimensis, i. e. montes;* álfr Álfheims kálfa *i. e. Geirrodius* Þdr. 19 *(aliter Egilssonius).*
kámleitr, *adj., sordidus* (kám, *n., sordes*); *acc. sg.* enn kámleita Bj. 6.
kápa, *f., amiculum;* Skǫglar kápa *lorica* Kkm. 18.
kátr, *adj., lætus, hilaris;* gleðr sá maðr er opt er kátr Mhk. 8; skemtun kát Sk. 6; verið kátir Sk. 117; veri kátar nú virða sveitir! *jam valeto audientium corona!* L. 97; bragna gerir þat káta Sk. 55; hjá kátum silkihrundum Sk. 3.
keisari, *m., imperator; dat.* keisara Kdr. 9; *gen.* Edr. 26.
kempa, *f., vir fortis; bellator;* kempan kappi hǫrð Sk. 16. 29; kempur ríkar Sk. 77; Sk. 70.
kengr, *m., gibba;* kengr upp úr kryppu Sk. 8.
kenna (nd), *v.* — 1) *novisse; animadvertere; videre; c. acc.* kenna sókn *pugnam conspicere* Rdr. 12; ei kennandi kvitt af syndum *ne famam quidem peccatorum sibi cognitam habens* L. 90; þola leik, er hafðan kennir L. 47; kendu hendr sem fœtr *viderunt (homines) pedes manusque* Rdr. 4. *Part. præt.* kendr *notus;* af skǫtnum kendr Sk. 18; snilli kendr *fortitudine insignis* Edr. 5. — 2) *docere; monstrare; c. dat. pers. et acc. rei, e. gr.* kennik þér nafn allra Em. 8; R. 9; *cum dat. pers. et inf., v. c.* es þeim flýja kendi *qui eos fugere docuit, eos fugavit* Hkv. 9; Isl. 25; kenndu mér at forðast fjandann L. 44; eins goðs þrenning má kenna mér (ɔ: at kveða) G. 1. — 3) *sentire; persentire; c. gen.* kenna ǫlteiti *frui lætitia convivali* Þdr. 15; ek kenni kulda L. 81; kennir *(3 sg. præs., impers.)* hins, at . . . Mhk. 4; sveitir kendu allvalds *homines (regem i. e.) mores regis persenserunt* Edr. 12. — *Reflex.* **kennast**

= *apparere, manifestum fieri;* kennast með lýðum L. 37. — kennast við *agnoscere;* kennstu við *agnosce* (ɔ: *me*) L. 69.
kenninafn, *n., cognomen;* Yt. 53.
kenning, *f.* — 1) *doctrina;* kenning Kristi L. 46. — 2) *circumlocutio.*
kennir, *m., qui novit;* auðar kennir *cognitor (i. e. possessor) divitiarum; vir; dat. sg.* kenni Efdr. 24.
keppinn, *adj., pugnax, strenuus;* Hr. A. 14.
keppr, *m., baculum: fustis;* keppa sag *i. e. pugna* Sk. 136.
kesja, *f., framea; gæsum;* exir ok kesjur sungu Sk. 156; Jdr. 28.
Ketill, *m. pr., frater regis Rolfii, filii Gautreki* Sk. 172.
keyra (rð), *v., propellere, agere; percutere, pangere;* keyra járn *clavos pangunt* L. 49; keyra ofan Eiríks vini *amicos Erici detrudere* Jdr. 38; keyrði (ɔ: stein) á Haralds kinnarbein Sk. 158; *c. dat.* hlífum keyrði *clipeos, i. e. agmen clipeatum, duxit* Edr. 24.
-ki, *suffixum negativum, post* s *l.* t *pro* -gi, *quod vide!*
kind, *f., proles; progenies; gens;* Svía kind Yt. 9; Yt. 35; Sgdr. 6; Ellu kind *i. e. Angli* Vkv. 7; lýða kind (= lýðir) L. 19; til ýmsa kindar *i. e. ad gigantes* Þdr. 2; G. 48; Jamta kindir *Jamti* Ódr. 4; virða kindir R. 4; Hr. S. 7; rekka kindir Edr. 17; kenna hǫlða kindum trúu góða R. 9.
kingr, *m., curvatura; inflexus;* hefr næsta komit til kings *ad inflexum, i. e. ad lapsum, ad ruinam pæne ventum est* Sk. 155.
kinn, *f. gena;* á kinnar vanga Sk. 136; tár af kinnum L. 35.
kinnarbein, *n., mala;* Sk. 158; skotit út kinnarbeinum *i. e. malæ prominebant* Sk. 9.
Kinnlimar, *f.* (?) *pr.;* Kinnlima síða *pars regionis maritimæ Frisiæ;* fyr hári Kinnlima síðu Vkv. 5.
kirkja, *f. ædes sacra;* í kirkju miðri G. 34.
kista, *f.* — 1) *arca, cista;* innan hol sem kista Sk. 14; Búi nam kistu í hvára hǫnd Bdr. 11; með þungar kistur Jdr. 36; Jdr. 37. — 2) *loculus, capulus; (deus)* lét kistu *(Olavi)* koma upp G. 25.
kjaptr, *m., rictus; fauces;* rjóða kjapt O. S. 3; í þína kjapta L. 66.
kjóll, *m., navis;* Ullar kjóll *navis Ulleri, i. e. clipeus* ("Ullr átti skip, þat er Skjǫldr hét; því er skjǫldr kallaðr skip Ullar". *SnE.*); él Ullar kjóla *procella clipeorum; pugna* R. 6.
kjósa (kaus; kosinn, kørinn), *v., eligere, optare;* kjósa of konunga, hverr . . . Hkm. 1; Yt. 12; Bgl. 5; Sk. 100. 123; kýs ek þorna brú Sk. 112; kaus of ǫðlings brœðr *ex regis fratribus elegit* Hr. S. 19; Jesús kaus offrast L. 36; fljóðin verða at ǫldrum kørin Mhk. 25. — kjósa sí = *optare;* hvergi kýs ek hærra á *i. e. nusquam opto mihi præstantiorem generum* Sk. 115.
kjǫlr, *m.* — 1) *carina;* braut kjǫl hlátr-elliða *i. e. spinam dorsi diffregit* Þdr. 14; alda skaut kili *(dat. sg.) unda carinam propulit* Bdr. 2; kjalar stigr *semita carinæ, mare* Hátt. 76; kjalar raukn *jumenta carinæ, naves* Hátt. 77; svalir kilir Kdr. 3; Kdr. 7;

ráða djúpum kjǫlum Hkv. 5. — 2) *sentina;* stinga hǫfðum í kjǫl Hkv. 10.

Kjǫtvi, *m. pr., regulus Norvegus; acc.* Kjǫtva Hkv. 7.

klassekkr, *m., mantica; pera;* lagði í klassekk víðan Sk. 67.

kleif, *f., clivus;* of hjarna kleifar *in cerebri clivos, i. e. in capita* Kkm. 7.

kliðr, *m., garritus; susurrus;* í einum klið Sk. 28.

klífa (kleif, klifinn), *v., scandere; conscendere;* klífa hátt fjall R. 27; Hr. A. 13.

kljúfa (klauf, klofinn), *v., findere; dissecare;* annarr frægri jarl klýfrat lunda vǫll Egils ǫndrum Kkm. 5; klauf stálum virða kindir *virorum subolem ferro concidit* R. 4; hann klauf Ála Sk. 145; Efdr. 6; G. 43; Jdr. 24. 26. 28; Isl. 10. 11; bensíldr klufu skjǫldu Kkm. 4.

klofna (að), *v., diffindi;* rann *(nom. pl.)* Reifnis klofnuðu G. 54.

kló, *f., unguis;* í klóum Hkv. 3.

klókr, *adj., prudens; consideratus;* dikta eht klókt *aliquid subtile excogitare* L. 39; kunna fræðin forn ok klók *doctrinas antiquas et sapientiæ plenas callere* L. 4; með klókar varnir *cum captiosa defensione* L. 72.

Klúspetrúss, *m. pr., S. Petrus, jus clavium habens;* Klúspetrúsi *(dat. incomm.)* Kdr. 9 *(aliter Egilssonius).*

klæða (dd), *v., vestire;* klæddi sveininn reifum *(puerum fasciis induit),* leiddi klæddan með sér L. 55; reifum klæððist L. 42.

klæði, *n., sæpissime in pl., vestis;* klæði Gjúka ættar *armatura* Hr. A. 6; Hamðis klæðum *i. e. loricis* Ódr. 1; hríð Hamðis klæða *pugna* G. 52.

klǫkkr, *adj.* — 1) *timidus; lamentabilis;* klǫkkr ok hræddr L. 79; klǫkkum hug L. 2; líttu á klǫkk tárin *aspice mæstas lacrimas* L. 91. — 2) *lentus, mollis;* hold er klǫkt *caro est emollita* L. 54.

knáttu (*præt. inf.; præs.* kná; *impf.* knátta); *v., posse; potestatem l. occasionem habere rei faciendæ; e. gr.* sás trúa knegum *is, cui confidere possimus* Snt. 15; lýðir knegu líta orm á hringum Jdr. 37; fylkir knátti ganga at hǫfðum bragna Vkl. 16. — *Sæpissime hoc verbum periphrastice cum inf. usurpatur, v. c.* kná glóa = glóar Hátt. 72; kná lypta Hátt. 77; kná þyrna Hátt. 79; knátti at vakna *experrectus est* Rdr. 3, *cfr* Yt. 6. 24; Þdr. 6; R. 3; Edr. 5; Jdr. 32; knáttu glymja *increpuerunt* Gldr. 7; Efdr. 7; Edr. 17; *cfr* Hlg. 15; Þdr. 12; R. 13; Kkm. 13; Jdr. 7; *eodem modo præt. inf.* knáttu Bgl. 5.

knetta (tt), *v., conqueri;* engi knettir of annars mein *nemo de casibus alienis conqueritur* Mhk. 24.

kneyfir, *m., qui versat; qui propellit;* með dróttar kneyfi *cum duce agminis* Þdr. 12; Vkl. 11.

kné, *n. genu;* falla á kné sín bæði L. 51. *cet.*

knífr, *m.*, *culter;* með stæltan kníf Sk. 175; Sk. 33. 99; með hvǫssum knífi Sk. 24; G. 60.
Knútr, *m. pr.*, *rex Daniæ et Angliæ;* Kdr. 1. 2. 6; *gen.* Knúts Edr. 5.
knýja (knúða *l.* knýða *l.* knída), *v.*, *tundere, pulsare; propellere, protrudere;* knúði lagar stóð *classem propulit* Hlt. 14; hregg knúði á hefils vǫllum Bdr. 2; hirð prúð knýði árar R. 15; knídusk at morði *(sese propulerunt, i. e.) ruebant ad cædem faciendam* Edr. 19; lukði foldar síðu brimi knída *circumdedit latus terræ, æstu marino afflictum* Edr. 24.
knǫrr, *m.*, *navis; n. pl.* knerrir Hkv. 7; *acc. pl.* knǫrru R. 12; Edr. 7.
koma (kom, kominn), *v.* — I) *intrans.*, *venire, advenire;* báðu Hákon koma heilan Hkm. 18; koma at sjá Hkm. 13; koma at gjalda L. 70; Yt. 14; engi gǫngugestr kemr Sk. 97; engi annarr þengill kom þar Hr. S. 16; G. 23; sá harmr kom *(evenit)* hæstr Kkm. 15; kómu fylki (*dat.*) farlystir *cupido proficiscendi regem incessit* Kdr. 9; sem vísi kœmi *quasi rex veniret* Em. 1; sǫgðu at ódæmin kœmi L. 61; syngva lof komnum kóngi L. 34. — *Sæpe cum adverb. et præpos. verbum* koma *conjungitur, v. c.:* koma af; komt af því þingi Vkv. 11. — koma aptr, *reverti* Em. 2; mik uggir, hann komi ei aptr Sk. 59; kominn aptr Sk. 16. — koma at ehm *l.* ehu *pervenire ad alqm; invenire, offendere alqm l. alqd;* kemr at vági Yt. 46; kemur at Hvammi Sk. 29; kom at Fjǫlni Yt. 1; Þdr. 18; L. 27; hrafn kom at blóði *corvus invenit sanguinem* Ódr. 3; Isl. 10; koma at gagni *usui esse* Kkm. 22; koma at hendi ehm *aliquem incessere* Yt. 37; Jdr. 14. — koma á *cum acc., e. gr.* áðr komi á trǫð Hkm. 20; kom á flótta Efdr. 3; blóð kom á þrǫm Efdr. 14; Þdr. 9; Vkv. 9; Kkm. 14; Bdr. 4. — koma á móti *excipere impetum* Sk. 169. — koma brott *elabi;* frá tyggja brott of komnum *de rege (ex pugna) elapso* Efdr. 24. — koma fram *ad effectum pervenire;* heipt kom fram Jdr. 30. — koma frá ehu Hkm. 15; G. 67. — koma hjá ehm Sk. 3. — koma inn *intrare;* Sk. 46. — koma innar *inferri* Sk. 108. — koma í *cum acc., e. gr.* kemr í byrvind Snt. 13; kom í fræða sal Sk. 188; Vkl. 5; Hr. A. 4; Sk. 146. 170; kom í reikning Sk. 38; kómu í kappa dans Sk. 172; Sk. 66; at ljós kœmi í heim L. 23; smjǫr var komit í Sk. 197; kominn í býskips bœ Snt. 17. — koma niðr *defluere;* bára kom niðr Bdr. 11. — koma ór; ór eggi kómum Hkv. 4; kominn ór éli stála Efdr. 22; Efdr. 23; G. 25. — koma til *c. gen.;* kemk til Viðris hallar Kkm. 25; á kemr til sævar Hdr. 9; her hefr komit til kings Sk. 155; Yt. 14; Hkv. 21; Þdr. 4; L. 36. — koma til *(adv.)* með ehm *controversari inter aliquos* Sk. 50. — koma und; kemrat und gnapstól sólar *sub cælum non venit* Gldr. 9; kominn und gunnfana Hkm. 2. — koma upp *emergere, patefieri, oriri; (deus)* lét kistu koma upp G. 25; dagr es upp kominn Bj. 1; mærð es

upp komin G. 9. — vel kominn *benigne exceptus;* vel skalt kominn (ɔ: vesa) *salve!* Em. 7. — koma við *tangere;* heldr opt kømr *(impers.)* við sáran fót Mhk. 16; lítt kom við *(adv.)* eðr ekki Sk. 62. — *Cum advv. in -an desinentibus* koma *sæpe jungitur, e. gr.* hvaðan eruð komnir Hkv. 3; at heill þaðan kœmi Kkm. 19; komt austan Hr. A. 4; Bgl. 6; kómu austan Hkv. 7; kom norðan Vkl. 18; kom sunnan Vkv. 14; Edr. 15; kvámu sunnan Jdr. 18; kómu vestan Kdr. 7. — II) *transit., adducere; c. dat. obj., e. gr.* kømr grimmu stríði at mér *acerbum dolorem mihi affert* Jdr. 15. 19 *cet.;* kom Vanlanda á vit Vilja bróður *Vanlandum ad Odinem misit* Yt. 4; kom dísi í garða Hlg. 9; kom *(impers.)* gríðar glæ á Gjálpar skæ *i. e. cruor lupo inspersus est* Hfl. 12; kom fylkjum und sik *provincias sibi subjecit* Vkl. 7; kom Sǫxum á flótta *Saxones in fugam convertit* Vkl. 20; Þdr. 17; hykk hǫfuðsmenn heims kvámu (*præt. inf.* = *transtulisse*) erkistóli G. 65. — komask, komast = koma sér *se conferre;* engi kømsk of skapadœgr fram *nemo diem supremum transcendit* Mhk. 23; komist þú þangat Sk. 61; Urðr komsk at brunni Sgdr. 4. — komask = *proferri;* raunlítit kømsk opt á þrefa *inania sæpe in sermonem (hominum) veniunt* Mhk. 4.

kona, *f.* (*gen. pl.* kvenna), *mulier; uxor;* handfǫgr kona Jdr. 3; ítrmanns konan Jdr. 15. 19 *cet.;* taka konu Dǫnsku Hkv. 14; vasat sem konur vín bæri Kkm. 18; kunleggr kvenna kveldrunninna Þdr. 21.

konr, *m., filius; cognatus;* ragna konr *diis oriundus* Vkl. 23; Yt. 2; kannk skil, hvern konungmanna kon vil mæra S. S. 2.

konungmaðr, *m., vir regia dignitate ornatus; rex;* jafngóðr konungmaðr Hkm. 20; kjósa konungmann Yt. 12; ríkstr konungmanna R. 9. 12 *cet.;* Gldr. 9; S. S. 2.

konungr, *m., rex; nom. sg.* Yt. 53; Hkv. 7. 14; Hkm. 14. 17. 18; Vkl. 12. 18; Ódr. 8; Efdr. 10; Vkv. 9. 15; Bgl. 8. 11. 17; O. S. 6 *(vide Comment. p. 141);* Edr. 14. 28; G. 5. 8. 9. 15. 18. 33; Kkm. 6. 7. 9. 10. 16. 20. 28; Hr. S. 6; *acc. sg.* konung Hkv. 5. 19; Hkm. 2; Bgl. 9; Edr. 31; G. 45. 51; Isl. 12; *gen. sg.* konungs Vkl. 6; Hkdr. 5; Efdr. 28; Vkv. 1; Bgl. 14; O. S. 1; R. 13. 26; Edr. 32; G. 13. 24. 34; Mhk. 13; Hátt. 69; *n. pl.* konungar Em. 8; Hkm. 6; *acc. pl.* konunga Hkm. 1.

Kormakr, *m. pr., vir Islandus;* Isl. 25.

korn, *n., granum;* L. 93; hugar korn *i. e. cor* Mhk. 7.

kostalauss, *adj., omnium bonorum expers;* í kostalausu glæpa frosti *in flagitioso scelerum gelu* L. 81.

kostigr, *adj., eximius; præstans;* kostigr Heimdallr Hdr. 6.

kostnaðr, *m., sumptus; impensa;* kostnaðrinn Sk. 105.

kostr, *m.* 1) *sors, conditio;* þér mun kostr *tua sors erit* Sk. 61. — 2) *bona; res familiaris;* lítinn kost á margr und sér *multi exigua bona habent* Mhk. 25.

kostsamr, *adj., multis virtutibus insignis; acc. sg.* enn kostsama Hkm. 2.

kólga, *f.* — 1) *unda (propr. unda frigida);* benja kólgu blágammr Hr. A. 4. — 2) *tempestas frigida;* kólgu Svíþjóđ *Suecia frigida;* dólgferđ Svíþjóđar kólgu *hostilis multitudo Sueciam frigidam (i. e. Jotunheimiam) habitans* Þdr. 12.

kóngr *l.* **kóngur** (*contr. ex* konungr), *m., rex; nom. sg.* kóngr L. 70; Sk. 73. 172; kóngur Sk. 46. 47. 70. 135. 148; kóngrinn L. 85; Sk. 80; *acc. sg.* kóng Sk. 72. 122; kónginn Sk. 117. 129; *dat. sg.* kóngi L. 4. 34; Sk. 140; *dat. pl.* kóngum L. 4; Sk. 50. 85; *gen. pl.* kónga Sk. 79.

kóngsnafn, *n., regium nomen;* kappinn hlaut kóngsnafn Sk. 124.

kóróna, *f., corona;* skrýddr kórónu (*dat.*) Hr. S. 1.

Kraki, *m., pusio; cognomen Rolfii, regis Danorum;* Hrólfur kraki Sk. 73; haugr Kraka ens milda Isl. 21.

kraptr, *m., vis; virtus;* kraptr enn hæsti (*de deo*) L. 96; meiri kraptr Sk. 59; dyrka krapt gođs G. 57; ǫndin giptist guđdóms krapti L. 31; G. 4; krapta þrǫng *virium defectus* L. 90.

krátinn (= kraden?), *m., malus genius; diabolus;* kratins synir Sk. 136.

krefja (krafđa), *v., poscere; flagitare; c. gen. rei, e. gr.* krafđir landa Bgl. 6; *(deus)* krafđi konung andar *a rege animam depoposcit* Edr. 31; leyfđi alt, sem konungr krafđi Edr. 14.

kreista (st), *v., pressare;* kreistu *(exprime)* mjólk ór brjóstum L. 87.

kremja (kramda), *v., contundere;* búnir at kremja mik L. 84; *(Christus)* veitir krǫmdum heilsu L. 46.

kreppa, *f., angustiæ; difficultas;* bregđur kreppu *i. e. se ex angustiis expedit* Sk. 40.

kringja (gđ), *v., circumdare;* á botni élkers gjálfri kringđum *in terra mari circumdata* Edr. 3.

kringr, *m.* (*cfr* hringr), *circulus;* standa í kringum *circumstant* L. 73.

kristinn, *adj., christianus;* um manninn þann inn kristna Sk. 180; fyr kristnum sálum L. 88.

kristna (ađ), *v., ad cultum Christi traducere;* kristnađi þrenn lǫnd R. 10; vann kristnat Ísland, Grœnaveldi ok Eyjar R. 11.

kristni, *f.* 1) *doctrina Christi.* — 2) *gentes christianæ;* hæstr skjǫldungr (*vîſ*) kristni (= *deus*) G. 6; kristni stýrir *i. e. Papa* Hr. S. 1.

Kristr, *m. pr., Christus; nom.* Kristr Efdr. 28; G. 4; Kristur L. 66; *voc.* Kristr L. 96; Kriste L. 81. 82; *acc.* Krist L. 49. 66; *gen.* Krists Edr. 14; G. 11. 33. 34. 68; L. 5; Kristi L. 37. 46. 53. 95.

kristskirkja, *f., templum cathedrale; in tmesi:* Krists í kirkju G. 34.

krjúpa (kraup, kropinn), *v., repere;* svát krjúpak at fótum þínum *ut ad tuos pedes procumbam* L. 81.

kross, *m.* — 1) *crux, impr. crux Christi;* þessir negldu Krist á krossinn L. 49; L. 54. 55. 60. 62; á krossi G. 3; menn báru skrín

ok krossa Edr. 29. — 2) *signum crucis;* gǫrði hann fyr sér gamlan kross Sk. 127.
krossfestr, *part. comp., crucifixus;* enn krossfesti L. 96.
krókpallr, *m., scabillum in angulo* (krókr, *angulus*) *cubiculi positum;* kastar sér í krókpall niðr Sk. 42.
krókr, *m., hamus (piscatorius);* af króki bitrum L. 82; L. 60; með krókum stinnum L. 78.
krumma, *f., manus (ad prehendendum porrecta);* krummur harðla víðar Sk. 8.
kryppa, *f., tergum inflexum, incurvum;* upp úr kryppu Sk. 8.
kuðr, *adj.* (= kunnr), *notus;* illr kuðr *homo nequam et infamis* Sk. 34; í Suðrvík Dǫnum kuðri Vkv. 4. — *Forma* kuðr *non usurpatur nisi in nom. sg. m., dat. et gen. sg. f., gen. pl.*
kufl, *m., cucullus;* bíta í gyltan Hǫgna kufl *inauratam galeam corrodere* Kkm. 10.
kuldi, *m., frigus;* firrast kulda L. 35; kenna kulda L. 81.
Kumbrskr, *adj., Cumbricus;* Kumbrskar þjóðir Ódr. 9.
Kumrar, *m. pl., incolæ Cumbriæ in Britannia;* hellis Kumrar *Cumbri in antris habitantes i. e. gigantes; gen.* Kumra Þdr. 13.
kundr, *m., filius;* hilmis kundr Hr. A. 11; G. 44; Hr. S. 15; sæmeiðr bar út jǫfra kund Vkv. 1.
kunleggr (= kynleggr; ættleggr), *m., stirps; progenies;* rauðbiti kunleggs kveldrunninna kvenna *candens offa a progenie noctivagarum (i. e. a Geirrodio gigante) missa* Þdr. 21 (*cfr annott. Gislasonii in* Tidskr. f. Filol. og Pædag. VI 240).
kunna (*præs.* kann, *præt.* kunna; kunnat), *v.* — 1) *posse; sæpissime cum inf., v. c.* kunna sjá við snǫrum Mhk. 22; kunna at skýra Sk. 57. 70; engi kann segja R. 23; kann œpa Mhk. 5; kann verða Mhk. 26. 28; kann vera L. 99; Sk. 20. 32. 111. 143; sem kunnum *i. e. pro viribus* G. 71; frák Geira arfvǫrð kunnu (*præt. inf.*) vel fylgja Gunnhildar bǫr Isl. 11. — kunna við ehu = *ferre posse alqd* (*sueth.* kunna med något); kannkak við manna veifanar orði *rumorem hominum vagum ferre non possum, parum probo* Efdr. 24. — *Nonnumquam fere periphrastice* kunna *usurpatur, e. gr.* kann at græta (= grætr) L. 42; velja kunni (valði) R. 8; Efdr. 6; Edr. 8. — 2) *nosse; scire; cognitum habere; c. acc., v. c.* kunna konung *regem cognitum habere* Hkv. 5; kunna greppa ferðir Hkv. 18; kannk minni til margs *multarum rerum memoriam habeo, multas res memoriâ teneo* Vkv. 1; es kunni Ása ellilyf Hlg. 9; Hkv. 2; Jdr. 15; Isl. 22; menn er kunnu fræðin L. 4; *c. inf.* sigrs valdari kunni halda goðs lǫg Edr. 8; vas engr es kunnit reiða í lofi *nemo fuit, qui nesciret laudare* Edr. 4; *callere, didicisse, c. inf. vel acc., e. gr.* kannk mála mjǫt Hfl. 20; yrkja kann ek Mhk. 2; es illa kann Mhk. 24; Hátt. 71; kunni slœgðir Mhk. 18; kunnuð hætta elgjum œðiveðrs Hr. A. 7.

kunnigr, *adj.* — 1) *callidus, peritus.* — 2) *celeber*; kunnigt lof L. 34.
kunnleikr, *m.*, *familiaritas*; vesa í kunnleik við konung *rege familiariter uti* Hkv. 19.
kunnr, *adj.*, *notus*; *celeber*; *inclitus*; *c. dat.* kunnr manni mǫrgum Isl. 24; Vkl. 8; Hr. A. 3. 14; dróttinn vann styr kunnan Vkv. 13; L. 67; dreyri Óláfs seggjum kunns G. 23; menn Skáneyjum kunnir G. 35; eldviðum kunnum *viris notis* Efdr. 6; kunn réttlætis sunna (*de Christo*) G. 4; Hr. A. 13; dáðir kunnar goði G. 14; kvæði kunn þjóð *carmina populo nota* Hátt. 69.
kúga (að), *v.*, *cogere*; *domare*; sjálf náttúran, kúguð af nærri nógu L. 31.
kvarði, *m.* — 1) *modulus cubitalis.* — 2) *limbus vestimenti cujusvis* (*sueth.* linning), *e. gr. indusii, manicæ, bracarum etc.*; (*cfr vocem* qwarð *l.* qwarðe *in dialectis suethicis*); setr (*impers.*) at honum kvarða (*dat.*) *i. e. limbus bracarum ei valde adstringitur, eum premit* (*propter ventrem nimio cibo gravatum*) Sk. 41.
kváma, *f.*, *adventus*; í Jesú kvámu L. 64.
kván, *f.*, *uxor*; *femina*; kván fjarðeplis jarðar *femina gigas* Þdr. 15; Heðins kván *uxor Hedinis, i. e. Hilda = pugna*; Heðins kvánar varð auðit Kkm. 4; Snt. 17. 20; Þdr. 13.
Kváran, *m. pr.*, *cognomen Olavi, regis Dublinensis*; Kvárans son S. S. 2.
kveða (kvað, kveðinn), *v.* — 1) *dicere*; *pronuntiare*; kvað *dixit* Hlg. 3; Hkm. 13. 14. 16. 17; Sk. 60. 98. 119. 126. 167; kveða at ehm *dicere alicui* Jdr. 43 (*bis*); helzti mjǫk 's at flestu kveðit Mhk. 28; *c. acc.* kveðkak dul Yt. 12; kvað hitt Jdr. 14; *c. inf.* kvað ei liggja á Sk. 37; kvað svíða Sk. 194; *c. acc. et inf., e. gr.* kveðk ragn magna Hákonar ríki Vkl. 23; ǫld kveðr Áláf vesa kominn Efdr. 22; kveða (*ajunt*) þat eigi aukit (ɔ: vesa) Jdr. 22; Bgl. 15; Kkm. 22; Jdr. 25; kvað brautir liggja Þdr. 1; kvað hugrekki sér þekkja (ɔ: vesa) Efdr. 1; kvað sér nauðir (ɔ: vesa) Vkv. 15; G. 15; Jdr. 13; kvað eigi ráð (ɔ: vesa) Jdr. 40; kvað sér þǫrf (ɔ: vesa) Sk. 23; kváðu Dags fríendr of drepask Yt. 18; kváðu Józka menn brenna inni sikling Yt. 33; Efdr. 17; Vkv. 4; Hr. A. 4; Isl. 18; (mál) es menn mæla gram kváðu (*præt. inf., dixisse*) við drengi Efdr. 2. — **kveðask** *l.* **kveðast** = *dicere, se c. inf., e. gr.* kveðask (= kveða sik) hafa Bgl. 8; kvazk (= kvað sik) G. 28; Jdr. 13; hann kvaðst mundu hraðr (ɔ: vera) at því Sk. 103. — 2) *recitare*; *cantare*; austmarr kveðr Gýmis ljóð Yt. 36; kalla þær sé kvedit sik á (*feminæ*) *contendunt de se fabulam narrari* Sk. 3. — 3) *poëma componere*; þótt ek kvæða slætt Mhk. 2.
kveðja (kvadda), *v.* — 1) *compellare*; *salutare*; *c. acc.* hann vilk kveðja Hdr. 1; kveðja Óláfs gilda G. 10; kvaddi Hýmis hausreyta Hkv. 2; rǫdd engilsins kvennmann kvaddi; kvadda af engli dróttinn

gladdi L. 55; *(Maria)* vissi aldri mann kvaddan L. 29; kvǫddu hǫlda Hrfm. 19; kvǫddusk dynskotum *se invicem ictibus sonoris compellaverunt* Gldr. 4. — 2) *postulare; petere; c. acc. pers., gen. rei, e. gr.* kveðk hers gnótt hǫlða mér hljóðs *a turba civium mihi posco silentium* R. 1; Jdr. 1; kvaddi vígs Vkl. 19. — 3) *invitare; c. acc. pers., sequente præp.* at *c. dat.;* kveðk harra at hróðrgerð dýrri *invito regem ad audiendum præstans encomium* Edr. 1.

kveisuflug, *n., dolor vagus et pustulans* (kveisa *pustula*); Mhk. 4.

kveld, *n., vesper;* í kveld *vesperi* Sk. 50; í kveldi Sk. 108; at kveldi G. 47; Sk. 197.

kveldriða, *f., femina (gigas) noctivaga;* kveldriðu stóð *lupus* Ódr. 6.

kveldrunninn, *part. comp., noctivagus;* kunleggr kveldrunninna kvenna *progenies mulierum noctivagarum, i. e. feminarum gigantum* Þdr. 21.

kvelja (kvalða), *v., cruciare;* ofbeldit kvelr fjandann í eldi L. 9; sá . . . es mara kvalði Yt. 5; kvaldr í pínum L. 99; L. 47. 79; (at ljós) tæki kvaldar andir í braut L. 23.

kvennmaðr, *m., femina;* rǫdd engilsins kvennmann kvaddi L. 55.

kverk, *f. (pl.* kverkr), *sinus sub mento; guttur; jugulum;* skáru ór kverkum G. 40.

kverkhvítr, *adj., collo candido; nom. sg. f.* en kverkhvíta Hkv. 2.

kviðr, *m., alvus; venter;* allan kviðinn ætla ek sverðit renni Sk. 170.

kvikr, *adj., vivus;* jafnan fagnar kvikr maðr kú Mhk. 4; L. 73; skalk leyfa dauðan eðr þó kvikvan Efdr. 19.

Kvinnar, *f.* (?) *pl., regio Norvegiæ;* á Kvinnum Hkv. 5.

kvistr, *m., ramus;* af rót í kvistu *(acc. pl.)* L. 20.

kvittr, *m., rumor;* ei kennandi kvitt af syndum *ne famâ quidem et auditione peccatorum experta* L. 90; hafði kvitt á því, at . . . Sk. 27.

kvittr, *adj., reconciliatus;* séu þit kvittir Sk. 118.

kvíða (dd), *v., metuere;* kvíðik, at . . . ríði L. 40; *c. dat.* brjóst kvíðir hefndum L. 76.

kvónfang, *n., matrimonium;* kjósa kvónfang Sk. 111.

kvæði, *n., carmen, poëma;* kvæði mitt Mhk. 22; kvæðit mun aukask Hr. A. 15; Mhk. 13; byrja hátt kvæði G. 38; skorða dikt í kvæði L. 92; L. 98; í fljótu kvæði Hr. A. 1; Mhk. 11; í kvæðis hætti L. 97; þrenn kvæði Hátt. 69; nǫkkur kvæðin Sk. 3; gagn kvæða R. 35.

kvæðisorð, *n., verbum poëticum;* njóta kvæðisorða þrǫngskorðaðra L. 96.

kvǫð, *f., quod aliquis præstare debet; debitum;* ák hróðrar kvǫð *carmen mihi recitandum est* Hfl. 2.

kvǫl, *f.*, *cruciatus, tormentum*; engi kvǫl L. 87; leysa þjóð frá strangri kvǫl G. 68; í kvǫlum ok sóttum L. 82.

kykvi, *m.* — 1) *caro viva et sensum habens, quæ est sub unguibus hominum, circa ungulas equorum l. sub cornibus pecudum (sueth. qwicke).* — 2) *musculus vivus; impr. musculus brachialis;* **kykva** *(gen. pl.)* **nauðr** *id, quod intendit musculos brachiales, i. e. arcus;* kykva nauðar áss Þdr. 8.

kylfa, *f.*, *clava*; með kylfu Jdr. 34; Sk. 171.

kyn, *n.*, *genus; proles, progenies;* firða kyn (= firðar) Edr. 7; Yt. 42; við kyn þjóðar (= við þjóð) G. 20; jǫfra kyni *regibus* G. 70; Mhk. 9. 29.

kyn, *n.*, *peritia*; eiga kyn til ehs *peritum esse alicujus rei* Mhk. 2.

kyn, *n.*, *res mira;* kvædit skal með kynjum alt *totum carmen mirum in modum accommodatum erit* Mhk. 13.

kynda (nd), *v.*, *accendere;* kynduð hæstan hyrjar ljóma Hr. A. 12; hirðmenn kyndu eld Hr. S. 10; eisur kyndusk hátt Edr. 22.

kynfróðr, *adj.*, *mirifice prudens; gen. sg.* kynfróðs Hdr. 6.

kynna (nd *l.* nt), *v.*, *notum facere;* þat kyndisk, hvé . . . Hkm. 18.

kynni, *n.* — 1) *mos, consuetudo; indoles.* — 2) *familia; hospitium familiare;* kynnis leita *cognatos invisere* Snt. 17.

kynprýddr, *adj.*, *genere conspicuus;* Hr. S. 1.

kynstórr, *adj.*, *generosus;* Kormakr kynstórr Isl. 25; konungr enn kynstóri Hkv. 7; Hkv. 14.

kynviðr, *m.*, *surculus generis;* kynviðr kvánar *progenies uxoris, i. e. filius; acc.* kynvið Snt. 20.

kyrð, *f.*, *quies, otium;* sitja í kyrðum Hr. S. 5.

kyrkja (kt), *v.*, *strangulare (cfr* kverk); kyrkja ehn Bj. 6.

kyrr, *adj.*, *quietus; immotus;* hann lá kyrr Sk. 183; jungfrú kyrr L. 29; und hurðir Hjarranda kyrrar *sub clipeis immotis* Rdr. 11; láta sitt kyrt vesa *pati se quiescere* Kkm. 27; fátt er kyrru betra *nihil quiete melius* Sk. 94.

kyrrleikr, *m.*, *tranquillitas;* í kyrrleiks valdi *in imperio tranquillo* L. 1. 100.

kyssa (st), *v.*, *osculari;* kyssa unga ekkju Kkm. 20.

kyttr (*pro* kvittr), *m.*, *rumor, fama; dat.* kytt Bgl. 12.

kýr, *f.*, *vacca; dat.* kú Mhk. 4.

kæra, *f.*, *accusatio;* með ópi ok kæru L. 84.

kærir, *m.*, *curator;* kærir Norðmœra *i. e. rex Norvegiæ; gen.* kæris Hrfm. 19.

kærleikr, *m.*, *amor;* af kærleiks elskufundum Sk. 3.

kærr, *adj.*, *carus; c. dat.* ræsir kærr keisara Kdr. 9; Hátt. 68; goði kæran Sygna dróttin *(de Olavo S:to)* G. 22; kenning hins kæra Kristi L. 46; mær, dróttni kærust L. 90; L. 91.

kœnn (kænn), *adj.*, *peritus; sollers;* kænn ok ǫrr Sk. 124; kænn til húsgangs ferða Sk. 42; kœns konungs ǫnd Efdr. 28.

kǫggull, *m., condylus; artus;* kǫgglar frænda hrørs *artus mortui corporis cognati (filii), mortuum filii corpus; acc. pl.* kǫggla Snt. 4.
kǫr (= kjǫr, keyr), *n., optio; arbitrium; delectus;* féll beint í kǫr *prorsus ex sententia processit* Sk. 104.
kǫrgripr, *m., res eximia;* kjósa kǫrgrip Sk. 100.
kǫstr, *m., strues (lignorum);* ríđr at kesti *ad rogum equitat* Hdr. 6.

L.

lađa (ađ), *v., invitare;* lađar fyrđa til ehs L. 68.
lađmađr, *m., qui invitat l. deducit alqm aliquo; comes;* lét hánum lađmenn snjalla Edr. 26.
lafđi (*cfr anglosax.* læfdige, *angl.* lady), *f., dispensatrix; peni proma et conda;* lafđi mín Sk. 106.
lag, *n.* — 1) *stratum; ordo.* — 2) *status, dispositio.* — 3) *societas; conjunctio.* — 4) *metri genus;* stuttligt lag á kvæđi Mhk. 11; mart bragar lag *multa genera versuum* Hátt. 70. — *Cfr* lǫg!
lagast (ađ), *v., manare* (*cfr* lǫgr); lagast tár af kinnum L. 35.
land, *n., terra; regio; fundus; regnum; n. et acc. sg.* land Hkm. 4. 21; Jdr. 40; Hr. S. 7. 10; landit Edr. 24; Sk. 15; *dat. sg.* landi Yt. 27; Hkv. 10; Gldr. 6; Em. 5; Vkl. 7. 11. 15; Vkv. 7. 14; Hr. A. 5; Hr. S. 10; L. 40; Sk. 54. 100; *gen. sg.* lands Bgl. 11; Hr. S. 16; L. 19; Sk. 15; *n. et acc. pl.* lǫnd Efdr. 12. 21; Kdr. 4; R. 10; Hr. S. 18; *sed* land Vkl. 8; *dat. pl.* lǫndum Hfl. 18; Efdr. 28; Edr. 31; *gen. pl.* landa Rdr. 4. 10; Bgl. 6; Hr. A. 5; G. 23; Bdr. 3. 6; Hátt. 79; Hrfm. 2. 5; L. 52. 58. 71.
landfólk, *n., populus; incolæ regni;* Bgl. 6; G. 66; *gen.* landfólks G. 16.
landherr, *m., cives regni; populus;* Yt. 8; Bgl. 8; Jdr. 18; *dat.* landher Efdr. 23.
landi, *m., popularis; acc. sg.* landa minn *popularem meum* Sk. 131.
landreki, *m., rex; imperator;* drengr ítrs landreka *(de imperatore Græco)* G. 47; drekar landreka Kdr. 7; sjau landrekar Vkl. 14; Hlt. 12.
landsfólk, *n.* = landfólk; Hr. A. 3.
landvǫrđr, *m., custos regni; rex;* Efdr. 20.
lǫngbarđr, *m., gladius; nom. pl.* langbarđar Hkm. 7.
langr, *adj.* — 1) *longus;* Ormr enn langi R. 15. 23; líta langan orm Jdr. 37; langan veg Hlg. 8; Edr. 10; á pallinn langa Sk. 79; R. 19. 22; lǫngum staf Sk. 62; lætr langa hesta ganga Hátt. 71; lung et langa Efdr. 14. — *Neutr.* langt *procul, longe* Vkv. 1; L. 72; *e longinquo* Mhk. 6; *comp.* lengra *ulterius* Vkl. 22; R. 28; *latius* Hr. S. 20; talađi lengra *amplius dixit* L. 29; auka lengra *ulterius amplificare* L. 95. — 2) *diutinus;* langr morgunn Mhk. 13;

um langan tíma L. 20; Edr. 2; lǫng pín Sk. 164; langa stund Hr. S. 3; langar nætr Mhk. 6; af harkinu því hinu langa Sk. 63. — *Dat. sg.* lǫngu *l.* fyr lǫngu = *olim, jam pridem, longum abhinc tempus;* lǫngu Yt. 49; fyr lǫngu Yt. 42; Kkm. 1; Jdr. 4; Sk. 166; fyr langu (= lǫngu) Hlg. 6. — *Dat. pl.* lǫngum *adverbialiter* = *sæpe, diu;* L. 55. 77; Sk. 23. 43.

langrǫst, *f., gurges vastus;* bláúfur langrastar Hrfm. 5.

langskip, *n., navis longa, bellica;* á langskipum Kkm. 5.

langviðri, *n., diuturna tempestas, hiems;* langviðrum skal eyða grund Mhk. 24.

langvinr, *adj., vetus amicus; longo usu familiaris;* langvinr Þrangvar *Thor* Þdr. 16; langvinr lausnara *Olavus Sanctus* G. 68.

lasta (að), *v., calumniari; diffamare;* leiðsǫgumaðrinn lastar ei þó bíði Sk. 53.

lauðr, *n., spuma maris;* verpa ljótu lauðri Hr. A. 10.

lauf, *n., frons, folium;* lauf Leifa landa runna *folium navium, i. e. clipeus (nam latera navium clipeis ornabantur); dat. sg.* laufi Rdr. 4.

laufgask (að), *v., frondescere;* mærðar timbr máli laufgat *materia poëtica sermone (carmine) frondens, i. e. exornata* Snt. 5.

laufi, *m., gladius;* laufa lundr *bellator* Sk. 67; laufa viðrinn *id.* Sk. 52; vas at laufa leiki *prælio interfuit* Jdr. 18; laufa veðr *procellæ gladiorum, i. e. prælia* Vkl. 4.

laufugr, *adj., frondosus;* laufgir pálmar L. 94.

laug, *f., lavatio; lavacrum;* laugar nátt *nox inter diem Saturni et diem dominicam* Sk. 202; varmar laugar *calida lavacra* Kkm. 20.

lauga (að), *v., tingere;* (svá at mætti orðin) laugast í glóanda gulli *rutilante auro tingi, i. e. splendidissime elaborari secundum artem poëticam* L. 3.

laukjafn, *adj., ab omni parte æqualis, instar allii;* lǫg laukjǫfn *leges æquissimæ* Bgl. 5.

laukr, *m.* — 1) *allium.* — 2) *arbor navis, i. e. malus;* lypta lauki *malum erigere* Hátt. 77.

laun, *n. pl., præmium; retributio;* laun gǫfugs óðar G. 70.

launa (að), *v., remunerari;* launa ehm eht Rdr. 6; bragr raundýrliga launaðr G. 69.

launsigr, *m., victoria fraudulenta;* bera launsigr af ehm Yt. 50.

lausn, *f., redemptio;* njóta lausnar L. 57.

lausnari, *m., redemptor, i. e. Christus;* lausnara spjalli, vinr, langvinr *(de Olavo Sancto)* G. 30. 62. 68.

lauss, *adj., solutus; avulsus; missus;* Álfr varð lauss Sk. 174; hin fimta (tǫnn) er orðin laus Sk. 194. — **Láta laust** = *demittere; c. acc.* láta laust helga menn L. 61; lát mik aldrigi laust *ne me umquam demittas* L. 81.

lá, *f.* — 1) *æstuarium;* austr við lá *i. e. ad oram maris Baltici, in mari Baltico* Vkv. 3. — 2) *unda; mare; latex;* stundum þýtr

í lǫgni lá Mhk. 13; Hdr. 1; limgarmr brýtr lá *ventus fluctum perrumpit* Hátt. 78.

lábrostinn, *part. comp.*, *in æstuario diffractus*; lǫgr lábrostinn Hrfm. 15.

láđ, *n.*, *terra; regnum;* land ok láđ Hkm. 21; suđr međ láđi Hr. A. 6; Hr. S. 4; flýja af láđi Gldr. 8; Efdr. 20; G. 13. 25. 27; Hr. S. 7.

lág, *f.*, *truncus; arbor cæsa l. dejecta;* lágir marka Snt. 4.

lágr, *adj.*, *humilis, submissus; exiguus;* eigi gaztu liđskost lágan Hr. A. 3; ek fæ eigi einkar lága drópu *carmen haud admodum humile elaboravi* R. 35.

lágraustađr, *adj.*, *submisse loquens;* L. 52.

lána (ađ), *v.*, *commodare; præstare;* lánuđ er þér list ok vit Sk. 49.

lánardróttinn, *m.*, *dominus, herus;* bera mál lánardróttni Bgl. 7.

láta (lét, látinn), *v.* — 1) *ponere; disponere; collocare; dare, tradere, relinquere alicui alqd; e. gr.* aldri lætk sein at munni Mhk. 24; lét sjálfbođit Skíđa Sk. 30; æ lét flest *semper omnia intacta reliquit, i. e. omnia probavit* Snt. 12; lét hánum lađmenn *comites ei dedit* Edr. 26; verđa látinn *collocari* Kkm. 22; *c. duobus acc., e. gr.* láta Auđs systur eina Hkdr. 6; láta yndit falt Mhk. 21; læt ek fljóđin fǫl Sk. 111. *Sæpe cum adverbiis, v. c.* láta **fram** = *proponere, edicere, velut* dróttinn lét fram bođorđit eitt L. 14; láta **í** = *stipare, condere (alqd in arcam)* Sk. 106; láta **laust** = *dimittere, v. c.* lát aldrigi laust mik L. 81; láta laust helga menn L. 61; láta **uppi** = *palam proferre, v. c.* lætk uppi Sgdr. 1. — 2) *facere, ut . . .; sequente acc. et infin., e. gr.* þú lætr hauka drekka Hr. A. 15; lætr áru byggva vé Vkl. 9; Hfl. 16; Þdr. 7; Hkdr. 2; G. 21; Hátt. 71. 75. 77; létk fǫđur fregna Bgl. 7; léztu skeiđr svífa Hr. S. 13; lét bólm falla Hlg. 18; lét sígask (= sik síga) Hlg. 4; lét dag sinn prýđask međ sigri G. 31; lét helfarar verđa veittar *necem attulit* Jdr. 34; Vkl. 4; Hdr. 4. 8; Ódr. 4. 9; Efdr. 12. 15; Vkv. 7. 10; Kdr. 2; Bgl. 5; R. 14. 21; Edr. 6; G. 17. 29. 50. 61; Jdr. 26. 41; Isl. 4. 12; Hr. S. 12; Sk. 140. 164. 171; létuđ sýjur geiga Hr. S. 15; látu stjǫlu upp stúpa Hkv. 10; létu salnæfrar blíkja Hkv. 11; létu skeiđr sneiđa Hr. S. 6; *sequente inf., e. gr.* lét skella Sk. 130; lét gjalla Sk. 151. *In tali structura verborum inf.* vesa *l.* verđa *plerumque omittitur, v. c.* hólm lézk (= lét ser) at skildi (ɔ: vesa) *sibi insulam pro clipeo habuit, i. e. ad insulam profugit* Hkv. 10; lét vé banda sǫnn (ɔ: verđa) Vkl. 8. — 3) *pati; permittere; sinere; c. inf. l. cum acc. et inf., v. c.* sás eht líđa lætr *qui alqd se præterire patitur; qui æquo animo alqd perfert* Mhk. 6; lætrat *(non sinit)* stǫđva hǫđ Rdr. 10; lát mik njóta lausnar L. 57; látum tenn leika Sk. 5; látiđ mik þessa njóta L. 96; láta sitt kyrt vesa Kkm. 27; lét gjafar sér líka Edr. 26; Þdr. 2; L. 7; lét berask *se gigni passus est, voluit* G. 2; Jesús lét pínast L. 62; Sk. 17; léta ǫrn fasta *aquilam esurire non sivit* Kkm. 16; léta etask af

Kdr. 8; eigi létuđ mannkyn hafna yđru nafni Hr. A. 8. *Inf.* vesa *et* verđa *sæpe omittuntur, e. gr.* létumk (= lét mik) framast (ɔ: vesa) Bgl. 16. — 4) *jubere; sequente inf., v. c.* láta brenna blóthús R. 9; lét styđja Gjúka niđja Rdr. 6; lét stýfa þjófa hendr Edr. 8; Edr. 25 *(bis)*; G. 16. 34. 37. — 5) *se gerere, præbere;* láta bráđgett *insane se gerere* Mhk. 14; garprinn lætr grimmliga Sk. 132; lét æ svá sem orrustu letti *sic se gessit, quasi pugnam vetaret; simulavit se pugnam vetare* Rdr. 9; létu hyggiliga Hkm. 11. — 6) *dicere; e. gr.* vǫrrum láta *labiis efferre, eloqui* L. 59; lætr lítit *modestam dicit sententiam* Sk. 52; Sk. 138; *c. duobus accus., e. gr.* lætr ræsi verđan sóma G. 42; menn láta dróttins orđ dýrt Mhk. 5; menn láta skips rár skammar Mhk. 12. — lætask = *dicere, se ...;* engi læzk (= lætr sik) valda því Mhk. 10; ýtar látask eigi finna fremra mann Efdr. 11; búinn lézk, barr lézk *paratum se dixit* Vkl. 12; Jdr. 13; R. 26; Jdr. 14. — 7) *amittere, perdere;* mađr lætr ǫnd G. 60; hann lét lífit Sk. 144. 160; létu sitt fjǫr Sk. 198. — 8) *periphrastice vb.* láta *usurpatur, α) cum neutr. sg. part. præt., e. gr.* lætr ósvipt (= sviptir eigi) húnskript *velum non demittit* Hátt. 78; lézt valdit (= ollir) sorgum Hr. A. 13; Hr. S. 5; lét gefit (= gaf) griđ ok aura Jdr. 44; lét upp gengit *escendit* Vkv. 13; Gldr. 1; Vkl. 11; Ódr. 6; Kdr. 4; R. 4. 7; létu herjat (= herjuđu) Halland Hr. S. 7. — *β) cum forma participii præt. congruente cum substantivo, v. c.* lét lindihjǫrt bundinn Gldr. 6; lét Agnar ræntan Kkm. 17; Hlg. 14; Edr. 27; lét hljómviđu særđa Isl. 20; Isl. 23; Hr. S. 1; lét fǫr of gǫrva Vkl. 13; Kdr. 5; R. 5; lét bygđir brendar R. 6; lét Ellu bak skorit Kdr. 11; Ódr. 7; lét hræskóđ róđin Ódr. 2; Isl. 7.

látreldr, *m., ignis cubilis;* látr *(n.)* valrugar *cubile telorum, i. e. clipeus;* látreldar valrugar *ignes clipeorum, i. e. gladii;* látr-ęldar *in tmesi* Þdr. 19.

látrstríđandi, *part. comp., cubili inimicus;* látr lyngs hrøkkvibaugs *aurum (cfr SnE, AM I 360)*; látrstríđandi lyngs hrøkkvibaugs *inimicus auri, vir liberalis* G. 16.

leggja (lagđa), *v.* — 1) *ponere;* leggja dróttin í grǫf G. 22; leggja brúđi í bing Kkm. 13; leggja í lófann þér *tibi in carpum, i. e. in manum, dare alqd* Sk. 114; lagđi hina fornu (ɔ: skóna) í klassekk Sk. 67; fasthaldr varđ á Fenri lagđr Mhk. 21; stála hríđ lǫgđ í minni *pugna in mentionem illata* Sk. 165. — *Sæpe cum præp. l. adv., e. gr.* leggja af = *deponere (consuetudinem), velut* leggja af *(adv.)* blót Sk. 202. — leggja at ehm = *aggredi alqm;* lǫgđu at linna sex tegum flausta *Serpentem Longum (navem) aggressi sunt sexaginta navibus* R. 18. — leggjast niđr = *prolabi (ad genua alicujus)*; leggstu niđr Sk. 168. — leggja saman = *conserere;* lǫgđu saman randir Vkl. 20; Jdr. 22. — leggja upp *α) apponere (cibum alicui), v. c.* lagđi upp þjórhluti fjóra *quattuor*

portiones carnis bubulæ apposuit Hlg. 5; *β) appellere (navem), e. gr.* lǫgðum upp (ɔ: skip) í Ífu *in Ivam appulimus* Kkm. 4. — leggja eht við eht = *appellere alqd in alqd;* lagði andur-Jálks þǫrf við ǫndurt fylki *navem appulit ad terram obversam* Vkl. 15. — 2) *ponere, i. e. amittere, perdere;* lagði sinn aldr *vitam posuit* Hlt. 9; líf lagðisk skjótt firum Efdr. 8. — 3) *sternere;* leggja brú raums gjǫldum *pontem gigantis (i. e. clipeum) remunerationibus sternere (= remunerari)* Hlg. 1. — 4) *transfodere, transfigere;* of lagðak lyngál Kkm. 1; Isl. 8. — 5) *instituere; decernere; destinare;* leggja líftjón á ehn *pœnam capitis alicui proponere* Sk. 135; dróttinn leggr eign sína á óðul þegna *rex prædia civium ad se vindicat; privata publicat* Bgl. 14; lagði arnsúg at ehm *volatum aquilinum in alqm instituit, volatu aquilino alqm persecutus est* Hlg. 12; þannig hefr mér lagzk í lund *ita mihi in animo institutum est* Mhk. 24; fjǫrbaun varð lagit mannum *mors viris destinata est* Vkv. 12. — 6) *intrans. = impelli;* leggja á flótta *in fugam se conjicere* G. 29.

leggr, *m., tibia pedis aut brachii; os; crus;* storðar leggr *os terræ, i. e. saxum, et* storðar leggs stirðþinull *serpens Midgardiæ* Hdr. 3, *ubi tamen* leggs *melius fortasse conjungitur cum* fróns (fróns leggr = *saxum*) fólka reyni, *præsertim quum* storðar stirðþinull *sine illo* leggs *eandem habet significationem;* reyrar leggr *os silvæ, i. e. saxum, et* reynir reyrar leggs *gigas* Hdr. 4; mœrar leggs menn *gigantes* Þdr. 15; stýfðu liðs leggi *crura militum succidebant* Bdr. 7; Þorleifr vann brotit þjokkva leggi Jdr. 34.

leið, *f.* — 1) *via, iter;* alla leið *per totum viæ spatium* Edr. 26; Hr. S. 16; leiðar nest *viaticum* L. 83; leygs leiðir *per vias maris* Hrfm. 7; af leiðum lífs *de tramitibus vitæ* L. 16. — 2) *iter maritimum; mare; expeditio maritima;* leið leysti skeiðar *mare (i. e. æstus maris) naves disjecit* Vkv. 3.

leiða (dd), *v., ducere, deducere;* leiða mik í dróttins reiði L. 76; nema leiðir mey aptr *nisi feminam domum reducis* Hlg. 11; leið orð í stuðla skorðum *deduc verba in pedes metricos* L. 2; helgir leidast *sancti deducuntur* L. 62; leiddi klæddan með sér L. 55; (Júðar) leiddu (Jesúm) bundinn L. 49; leiddr af móður L. 55.

leiða (dd), *v., absterrere, avocare; c. dat. pers.* leiða ǫllum af því gamni Sk. 1. — *Reflex.* **leiðask** *l.* **leiðast**, *α) detestari, c. acc. rei e. gr.* ungr leiddisk eldvell, vǫttu dúnsfulla Hkv. 6; *β) detestatum esse; c. dat. pers., e. gr.* leiddisk hilmi at halda landi Hkv. 10; leiddist Skíða skraf *Skidium pertæsum est nugarum* Sk. 62; hygg rán leiðask rekkum Bgl. 11.

leiðangr, *m., expeditio maritima;* leiðangr þóttit ýtum lítill *expeditio viris parva non visa est* Hr. S. 3; Gautar spurðu leiðangr *Goti expeditionem cognoverunt* Hr. S. 6.

leiðarstjarna, *f., sidus arctoum;* und leiðarstjǫrnu Hr. S. 20.

leiðiþírr, *m., servus ducens;* leiðiþírr ǫl-Gefnar *servus deductor Idunæ, ignominiosa Lokii appellatio (alii* leiðiþírr = *servus invisus aut servus illiciens); acc.* leiðiþír Hlg. 11.
leiðkunnandi, *part. comp., viæ gnarus;* ǫnd, leiðkunnandi um líkams æðar L. 11.
leiðr, *adj., invisus, ingratus; improbus; acc.* leiðan dreng *(de Juda Ischariote)* L. 48; leiðir Júðar L. 53; létu hit leiða fjǫr Sk. 198; hykk leitt váru *(præt. inf.) credo ingratum fuisse* Efdr. 9.
leidsǫgumaðr, *m., dux itineris;* leiðsǫgumaðrinn Sk. 53.
leif, *f., quod aliquis relinquit; reliquiæ;* hǫðnu leif *i. e. restis* Yt. 23.
leifa (fð), *v., relinquere, tradere;* (at) þú leifir mér mey Sk. 114.
Leifi, *m. pr.* — 1) *regulus maritimus;* Leifa land *i. e. mare* Rdr. 4; Leifa braut *id.* Efdr. 9. — 2) *vir, alias* Þorleifr beiskjaldi *appellatus* Sk. 37.
leika (lék, leikinn), *v.* — 1) *ludere;* lék við ljóðmǫgu *cum popularibus lusit (lætum se præbuit)* Hkm. 4; lék handsǫxum vandla *dextre gladiolis lusit* R. 25. — 2) *ludificare;* hefr leikinn *decepit* Yt. 13. — 3) *ferri vago et incerto motu; volitare;* látum tenn leika á litlum ævintýrum *i. e. dentibus nudatis arrideamus fabellas* Sk. 5; ef léki á vǫrrum *si labiis titubatur, si balbo ore proloquor* L. 99; var sem léki á þræði *perinde erat ac si filo penderet* Sk. 184; leika við *alludere ad alqd, attingere alqd, v. c.* sár tungan leikr við tanna *sauciam linguam dentes offendunt* Mhk. 12; veðr Skǫglar skýs léku við *(adv.)* of bauga *procellæ nubis Skagulæ clipeos circumflaverunt* Hkm. 8; halr lék sárt við hǫlda *vir cives graviter lacessivit* Isl. 20.
leikari, *m., histrio, ludio; dat. pl.* leikurum Hkv. 22.
leikblað, *n., palma mobilis;* fjaðrar leikblað *palma pennæ mobilissima, i. e. ala velox; gen.* leikblaðs Hlg. 12.
leikmiðjungr, *m., gigas ludens;* Þriðja logs leikr *ludus gladii, i. e. pugna;* Þriðja logs leikmiðjungr *gigas ludum gladii ludens, præliator; nom. pl.* leikmiðjungar Vkl. 20.
leikmildr, *adj., ludum cupide exercens;* Hildar leikr *pugna;* Hildar leikmildr *bellicosus* G. 69.
leikn, *f., femina gigas;* leiknar hestr *i. e. lupus* Ódr. 6.
leikr, *m., ludus, certamen;* þoldi þeygi þenna leik L. 47; skýzt í leikinn *certamini implicatur* Sk. 141; leikum svíkja *ludendo decipere* Hlg. 12. — *Vox* leikr *in appellationibus pugnæ sæpe usurpatur, velut* leikr Hildar, Freys, sverða *cet., e. gr.* Freys leik heyja Hkv. 6; vekja ehn at hǫrðum Hildar leiki Bj. 2; Kkm. 13; vas at laufa leiki *pugnæ interfuit* Jdr. 18; at lǫgðis leiki Kkm. 21; at sverða leiki Kkm. 22; frýja ǫldum Hildar leiks Kkm. 14. — *Eodem modo* heyja leik við ehn *pugnam cum aliquo committere* Kkm. 19, *ubi gen.* Hildar *audiendus est.*

leik-Þundr, *m., deus (Oden) ludens;* sverðs leikr *pugna, quare* sverðs leik-Þundr = *deus pugnæ, i. e. præliator* Isl. 17.
leiptr (leiptur L.), *f., fulgur;* L. 93.
Leira, *f. pr.* — 1) *Liger* (*hodie* Loire), *fluvius Galliæ;* upp at Leiru *secundum Ligerim* Vkv. 14. — 2) *cognomen Thorketilli, ducis Norvagensis;* Þorketill Leira Jdr. 42.
leistr, *m., solea; crepida;* stíga hyrjar leistum Yt. 39.
leit, *f., investigatio;* vesa á leit *(dat. sg.)* ehs Mhk. 15.
leita (að), *v., quærere; c. gen.* kynnis leita Snt. 17; leita sér ágæta Jdr. 11; Sk. 56; *(Christus)* leitar lífþjónandi lærisveina L. 46; orða er leitat mér í munn Mhk. 29; *cum* at *l.* eptir, *v. c.* leita at brauði G. 35; ef ek eptir leita L. 2. — **leitask fyrir** *providere, cavere* Isl. 15.
lemja (lamða), *v., contundere, frangere, percutere;* lemja ehn Sk. 138. 166; lemdu *(imper.)* hann ekki Sk. 131; grjót lamði seggi *lapides viros contundebant* Bdr. 7; húfar lǫmðu bárur Jdr. 16; L. 49; *etiam* lemja á ehm, *velut* þann sem *(eum, qui)* lemr á frænda mínum Sk. 135. — *Part. præt.* lamdr L. 61; njóta lamiðs fótar G. 61; *(Christus)* veitir lǫmdum *(claudis)* at standa L. 46; lamðar lágir Snt. 4.
lend, *f., lumbus;* af Adáms lendum L. 19.
lenda (nd), *v., appellere navem aliquo;* lenda við Danmǫrk *ad Daniam appelli* Edr. 5.
lengi, *adv. (propr. subst., f.), diu;* Yt. 28; Hlg. 17; Efdr. 10; Bgl. 9; Kkm. 23; Mhk. 25; Hr. S. 5; L. 87; svá lengi *etiamnunc* R. 23; *cum gen., velut* lengi vetrar Sk. 201. — *Comp.* lengr *diutius;* fundit mun þaz reynt er lengr Mhk. 17; Sk. 166. — *Superl.* lengst *diutissime* Mhk. 15.
lengja, *f., scheda pellicea oblonga;* ristir mikla lengju ok síða Sk. 27.
leon, *m. l. n., leo;* geysist leon í viðjum Sk. 132.
lesa (las, lesinn), *v., legere;* ef letrit læsi *si scripturam legeret* L. 59.
lest, *f.* — 1) *onus navigii* = farmr. — 2) *amphora; duodecim pondo nautica (sec. P. Vidalinum);* hildingr þá hálfa lest *rex sex pondo (auri) accepit* Edr. 30.
lesta (st), *v., violare;* þeirs lestu lǫg G. 59
lesti, *vide* lǫstr!
lestir, *m., qui detrimentum affert alicui; violator;* lestir grundar linns *(i. e. auri)* = *vir liberalis* G. 32; lofða lestir *præliator* Isl. 17.
letja (latta), *v., dissuadere, dehortari; retardare; c. gen. rei, e. gr.* sem orrostu letti *quasi a prælio retardaret* Rdr. 9; lífs of lattr *vita privatus* Yt. 22; Hlt. 12; Sighvatr hefr gram lattan Bgl. 9.
letr, *n., scriptura; narratio;* letrit af píslum þínum L. 59.
leyðra (ad?), *v. colluere;* at leyðra borðker Em. 1.
leyfa (fð), *v.* — 1) *laudare;* leyfa ehn Rdr. 1; Efdr. 19; G. 9; hverr maðr leyfir háva ævi hringvarpaðar Edr. 3; mjǫk leyfa þat þjóðir

Jdr. 44; leyfðr skati Hátt. 71; G. 61; Hátt. 79. — 2) *promittere, concedere;* pávi leyfði alt, sem konungr krafði Edr. 14.
leygr, *m., mare;* leygs leiðir *per vias maris* Hrfm. 7.
leyna (nd), *v., celare; c. acc. pers. et dat. rei, e. gr.* lofðungr leyndi snara þegna háleitri gœzku G. 14.
leysa (st), *v.* — 1) *solvere, dissolvere; liberare;* er leysir *(impers.)* ǫnd af bǫndum holdsins L. 83; gipt, er leysi ór banni mína ǫnd *donum, quod a malo liberet animam meam* L. 80; G. 68; leys mitt bann L. 83; leystir hana blóði *sanguine illam redemisti* L. 85; leysti oss ór banni L. 64; leysti gervar af jǫfri *regi vestes exuit* Yt. 41; leysti bládúfur *dissecuit undas* Hrfm. 5; lǫgr leysti flaust *mare naves disjecit* Hrfm. 15; Vkv. 3; nema guðs hjálpræði hefði leystan mik L. 22; konungr hefr leysta ǫld frá nauðum G. 33, — 2) *absolvere; perficere;* segið, hvé brag leystak G. 71.
létta (tt), *v., finem imponere rei; avertere; levare; c. acc.* léttir *(impers.)* hvárki ugg né ótta *nec timor nec metus cessant* L. 20; áðr drengmenn létti dyn darra *priusquam juvenes a prælio destiterunt* Jdr. 39; *cum dat. et rei et pers.,* létta gumnum stríðum *homines a mæroribus liberare* G. 18. 21 *cett.;* léttu syndafári *leva peccatorum pestem* L. 91.
léttleiki, *m., levitas; (diabolus)* fann ljósan léttleikann L. 17.
léttliga, *adv., facile;* L. 16. 17.
léttr, *adj., levis; facilis; expeditus;* breytti guð léttan blástr *(levem flatum)* af lopti L. 11; gerva ætlak mér létt of tal *i. e. ingenue loqui in animo habeo* Mhk. 4. — *Neutr.* létt = *facile;* G. 70.
lið, *n.* — 1) *exercitus, milites; homines; cœtus;* hilmis lið Vkv. 5; ýta lið Mhk. 10; Vkv. 6. 10; G. 53. 55; Kkm. 3. 11; Bdr. 4; *acc.* lið Efdr. 10; Edr. 10; G. 32. 46; Bdr. 8; Jdr. 28. 36. 41; at liði þeira Hlt. 14; Efdr. 23; Bgl. 3; Edr. 17; G. 44; Jdr. 9. 26; Mhk. 10; liðs gramr Kdr. 4; Yt. 4; Vkv. 4; Bdr. 7. — 2) *auxilium;* brautar lið *i. e. baculus præferratus* (= Gríðar vǫlr) Þdr. 18.
lið, *n., navis;* láta lið fara lyrgǫtu *naves per mare ducere* Kdr. 2.
lið *l. (rectius fortasse)* líð, *n., cerevisia;* Hás lið *cerevisia Odinis, i. e. carmen;* at Hás liði Hlt. 1; lid Loðurs vinar *id.* Isl. 1.
liðfastr, *adj., operam l. auxilium strenue navans;* bella liðfǫstum aldrminkanda *(de Thore)* Þdr. 19.
liðfastr, *adj., navi affixus;* af liðfǫstum blómum valdrósar Hrfm. 4.
liðgegn, *adj., strenuus, fortis;* G. 14.
liðhati, *m., qui auxilium odit l. recusat;* hlífar liðhatar *tutelam clipei recusantes* Þdr. 11.
liðhraustr, *adj., qui operam fortiter navat; strenuus;* Edr. 28.
liðr, *m., artus; articulus; membrum;* blessun þessa goðs liðs *(de Olavo S:to)* G. 70.
liðskostr, *m., copia militum; copiæ;* eigi gaztu liðskost lágan Hr. A. 3.

liðsvaldr, *m., princeps populi l. exercitus;* G. 62.
lifa (fð, lifat), *v., vivere; manere;* hann lifir enn Sk. 164; *(Olavus S:tus)* lifir G. 11. 63; þróttar orð lifa *fortiter dicta manebunt* Efdr. 2; lifðu í sæmd hárri *vive tu in magna gloria* L. 91; lifandi guð L. 57; lifanda ljós L. 23; runnin upp við lifandi brunna *ad latices vivos pullulans* L. 25; lifa ok deyja með þér Bgl. 15; es landa krafðir ok lifðir Bgl. 6; ef jǫfurr lifði Efdr. 20; Efdr. 22; G. 69; þangat til er þau lifði *(3 pl. conj.)* L. 13.
lifna (að), *v., vivescere;* Bragi lifnaði Snt. 3.
lifra, *f., soror;* með algífris lifru Rdr. 9.
liggja (lá, leginn), *v.* — 1) *jacēre;* liggja á sléttri grundu G. 48; liggja við Nóreg Sk. 101; sem eitr liggi um hjartat *ac si venenum circumjaceat præcordia* L. 80; hann lá kyrr Sk. 183; þars herskip lágu *ubi naves ad ancoras constiterunt* Hr. S. 16. — 2) *jacēre; situm esse;* Bálagarðs síða lá at borði brimskíðum Vkv. 3; kvað brautir liggja til ehs *vias aliquo ducere dixit* Þdr. 1. — 3) *jacēre; prostratum esse;* ek ligg kvaldr L. 99; liggja veginn Yt. 20; frák liggja (ɔ: menn) Kkm. 11; herr lá dauðr Jdr. 40; hann lá í svíma Sk. 128; Hkv. 12; Hfl. 3; Efdr. 6; Hr. A. 13; Kkm. 16; skatnar lágu hneptir Sk. 185; lágu dauðir Sk. 198. — 4) *jacēre; sepultum esse;* herkonungr liggr haugi ausinn Yt. 52; liggr á raðar broddi Yt. 45. — 5) *cubare; inf.* liggja Hkv. 3; liggjandi drakk Yt. 25; hann lá sjúkr Sk. 201; lá upp í lopt *sub culmine cubuit* Sk. 43; Sk. 189. — *Cum præpp. et adv., e. gr.* liggja **á** *interesse, referre* Sk. 37; liggja *l.* liggjast **eptir** *relictum esse, e. gr. (vir)* lá eptir G. 60; svínit lást eptir *porcus relictus est* Sk. 185; liggja **of** *instrepere, e. gr.* mest of lá *maxime circumstrepuit* Hfl. 4; liggja **und** ehm *sub potestate alicujus esse, e. gr.* liggja und jarðbyggvi Vkl. 24; alt liggr und jarli Vkl. 10; þat lá fyrr und Sveini Edr. 23; *eadem significatione* liggja und bœgi ehs Hlt. 15.
Lilja, *f., lilium;* vil ek at drápan heiti Lilja L. 98.
Limafjǫrðr, *m. pr., sinus Cimbriæ;* í Limafirði Yt. 22; til Limafjarðar Kdr. 7.
limgarmr, *m., canis ramorum, i. e. ventus;* limgarmr brýtr lá Hátt. 78.
limr, *m., membrum;* Krists mærik lim *(i. e. virum sanctum, Olavum regem)* G. 33; *dat.* ítrum lim himna salkonungs *(= regi Olavo)* G. 66.
lind, *f., tilia; clipeus (tiliaceus);* lindar logskundaðr *ignem clipei projiciens, i. e. ferrum vibrans; præliator;* Vkl. 24.
lindi, *m., cingulum;* und linda *sub cingulo* Hkv. 24.
lindihjǫrtr, *m., cervus clipeis* (lindi, n. 1] *tilia,* 2] *clipeus) ornatus, i. e. navis; acc.* lindihjǫrt Gldr. 6. *Alii navem tiliaceam hac voce significari putant.*
Lindiseyrr, *f. pr., locus quidam;* suðr fyr Lindiseyri Kkm. 19.
linhjartaðr, *adj., misericors;* linhjartaðr Jesú minn! L. 59.

linni, *m.* — 1) *serpens;* linna eitr L. 80; linna fold *terra serpentis, i. e. aurum* Isl. 8. — 2) *navis bellica, cui nomen erat Serpens Longus;* lǫgðu at linna R. 18.
linnr, *m., serpens;* linns grund *i. e. aurum* G. 32; skjaldar linnr *serpens clipei, i. e. gladius, unde* skjaldar linna þing-Baldr *deus conventum gladiorum, i. e. pugnam, ciens, bellator* R. 1.
list, *f., ars;* list ok vit Sk. 49; af list *arte* L. 93; með listum *eleganter* L. 2; Sk. 193; ítr lista *artium peritus* R. 11; yfirmeistarinn allra lista L. 51.
listalauss, *adj., simplex; nondum perfectus; haud artificiosus;* listalauss Bragi Snt. 3.
Listi, *m., provincia Norvagensis, mari adjacens; de regione maritima universe usurpatur* Þdr. 19, *ubi* steins Listi *regio saxosa, et* Ella steins Lista = *gigas.*
listuligr, *adj., gratus, suavis;* í ljóðagǫrðum listuligrar móður Kristi *in carminibus de matre Christi suavissima conficiendis* L. 95.
litr, *m., color (oris);* flagðs litr er á draugi Sk. 75; bǫl kǫllum vér ilt til litar *i. e. calamitatem putamus ora pallentia facere* Mhk. 26.
litudr, *m., qui colorat; qui (sanguine) tingit;* álmreyrs litudr *bellator* G. 17.
líð, *n., cerevisia; vid.* lið!
líða (leið, liðinn), *v.* — 1) *labi, ferri;* leið mjǫk ór stad *gradu pæne depulsus est* Þdr. 5; leið um langan tíma *diu transfluxit* L. 20; *c. acc. viæ,* Gabriel leið firmamentum *G. per firmamentum ferebatur* L. 27; *impers. c. acc. obj.,* óttu leið *quarta vigilia præterlapsa est* Edr. 22; kilir liðu til Limafjarðar Kdr. 7; liðu fram *projiciebantur* Efdr. 4; líðr at ehu *aliquid vergit ad finem, e. gr.* liðr at ævi Kkm. 27; liðnar eru lífs stundir *elapsæ sunt vitæ horæ* Kkm. 29. — 2) *prodire; exire; transire;* láta eht líða *sinere ut aliquid transeat, i. e. animo æquo perferre aliquid* Mhk. 6; líðandi af móður moldu *prodiens de matris pulvere* L. 12; orðit þás of munn líðr *verbum ubi ore elabitur* Mhk. 16; hróðrmál líða mér of hvapta Hdr. 7; andinn leið af Jesú píndum *abiit anima ex Jesu cruciato* L. 58.
líf, *n., vita; sors vitæ, fatum;* veitt er líf L. 23; líf allra fyrða jarðar (= *Christus; quare sequitur adj. masc.* ónauðigr) G. 3; lífit sjálft *(de Christo)* L. 83; líf lagðisk firum Efdr. 8; O. S. 5; R. 27; bjart líf Edr. 28; Jdr. 43; L. 76; Sk. 33; hverfa af lífi *e vita evanescere; mori* Snt. 10; fegnir lífi sínu *salute sua gaudentes* Hr. S. 17; Edr. 19; G. 17. 64; Kkm. 14. 17; Jdr. 12; lífs of lattr Yt. 22; Hlt. 12; lífs stundir Kkm. 29; L. 11. 16. 20; at lífum hǫlða *adversus vitas colonorum* Vkl. 4 *(ubi alii* lífum *pro* hlífum *accipiunt).*
lífdvǫl, *f., commoratio in vita; vita;* fellir lífdvalar *mors* Hrfm. 14.
lífga (að), *v., vivum reddere;* Jesús, er lífgar þjóðir *Jesu, qui hominibus vitam donas* L. 51; dugi ferð, svát lífguð væri *hominibus subveni, quo vivificentur* L. 21.

lífgalli, *m., noxa vitæ, i. e. mors;* hallar lífgalli *mors domûs, i. e. ignis* Hrfm. 11.
lífgan, *f., vivificatio;* lífgan þjóða L. 89.
lífgari, *m., vivificator;* lífgari dauðra manna L. 63.
lífkaldr, *adj., vitæ perniciosus;* lífkǫld laufa veðr Vkl. 4.
lífligr, *adj., vividus; alacer; celer;* líflig orð L. 2. 95.
lífskínandi, *part. compos., vitâ fulgens; vitam fulgidam habens* L. 11.
líftjón, *n., supplicium; cædes;* leggja líftjón á ehn Sk. 135.
lífþjónandi, *part. compos., vitæ ministrans; (Christus)* leitar lífþjónandi lærisveina L. 46.
lífvænn, *adj., cui spes est diu vivendi;* bera vápn á Domalda lífvænan Yt. 8.
lík, *n., corpus mortuum; cadaver;* yfir líki G. 20; af líki G. 22.
lík, *n., margo includens (speciatim in velis):* lík valkera *involucrum gladii, i. e. vagina, quare* brá valkera líki *ferrum destrinxit* Ódr. 7.
líka (að), *v., placere; c. dat.* lét sér líka stórar gjafar Edr. 26; Bdr. 1; líka sér eigi illa *sibi minime displicere* Jdr. 13; líkar Óðni fjandliga Sk. 174; Hkdr. 2; G. 70; Hr. S. 20; Sk. 75; þínir haukar líka þjóðum Hr. S. 21; svó þér líki *ut tibi placeat* Sk. 26.
líkamr (*pro* lík-hamr), *m., corpus;* hann tók meyjar líkam L. 65; L. 35. 69; af líkam hreinum L. 30; líkams lygðir *mendacia corporis, i. e. corpus mentitum, fictum, vanum* L. 65; L. 11.
líkja (kt), *v.* — 1) *similem facere.* — 2) *similem esse;* guði líkjandi í dygðum L. 25. — *Reflex.* **líkjast** *similem fieri;* (þit) munuð vid guðdóm líkjast L. 17.
líkn, *f., levamen; medela; sanatio;* heila líkn Efdr. 20; synda líkn L. 80; líknar æðr L. 89; með líknar vendi L. 81.
líknarkrafðr, *part. compos., cujus auxilium invocatur;* líknarkrǫfð lǫg G. 59.
líknsamr, *adj., propitius; clemens;* G. 16.
líkr, *adj., similis;* oss at mentum líkir Sk. 96; *c. dat.* hárit líkast fiðri Sk. 196; því 'r líkast, sem . . . *persimile est ac si . . .* L. 92.
líta (leit, litinn), *v., videre; cernere;* lítk þær farðir á Geitis garði Hlg. 20; hergramr rógálfr lítr hirðmenn spenna hlummi Hátt. 75; líttu á tárin L. 91; vasa friðr at líta R. 16; Jdr. 37; Sk. 74; fólk leit, er drengir hlóðu seglum Hr. S. 6. — *Reflex.* lítask *videri; e. gr.* mǫnnum lízk jafnt sem *hominibus videtur perinde ac si* Hr. A. 9; mér lízt eht Sk. 59. 112. 124; *sequitur conj.*, at *omisso, e. gr.* mér lízt nú, sé margr um einn Sk. 180; þat lízt vansi *id magnum malum videtur* L. 47; myndir lítast mér L. 80; leizk *videbatur* Isl. 24.
lítill, *adj., parvus;* lítill harki Sk. 149; lítinn kost á margr und sér Mhk. 25; lítinn tel ek þat greiða Sk. 131; á litlum tíma Sk. 128; ǫlteiti vas lítil Jdr. 11; láta lítit *parva dicere, efferre* Sk. 52; eigi lítil merki fremðar verka R. 10; leika tenn á lítlum

ævintýrum Sk. 5. *Neutr. sg.* lítit *sæpe est* = *nihil, e. gr.* lítit varð af sǫngum *nihil de cantibus fuit* Sk. 43; lítit varð af snilli *fortitudo ejus nulli rei utilis erat* Sk. 183; lítlu verr *parvi refert, nihil refert* Mhk. 13; *adverbialiter* lítit = *haud, e. gr.* lítit batnar Skíða Sk. 201; ekki lítit *haud paulum* Sk. 74. — *Compar.* minni, *superl.* minstr, *q. v.*

lítillæti, *n.*, *humilitas*; með lítillæti L. 52; L. 90; rót ilmandi lítillætis *(de S:ta Maria)* L. 25.

lítilmenni, *n.*, *homo tenuis*; um lítilmennis þykkju Sk. 37.

lítt, *contr. ex* lítit. — 1) *neutr. sg.*; *paululum*; lítt kom við eðr ekki Sk. 62. — 2) *adv.*, *parum*; *haud*; hefk lítt fregit *non rogavi* Hkv. 22; lítt hept Efdr. 4; Hr. A. 2.

ljá (léða, lét), *v.*, *tribuere*; *commodare*; *c. dat. pers. et gen. rei, e. gr. (deus)* lér gram þeima hárar giptu G. 57.

ljóð, *n.*, *cantilena*; *carmen*; Gýmis ljóð Yt. 36.

ljóðagǫrð, *f.*, *concinnatio carminum*; í ljóðagǫrðum *in carmine conficiendo* L. 95.

ljóðmǫgr, *m.*, *popularis*; (ljóðr = lýðr *populus, germ.* Leute); *civis*; *acc. pl.* við ljóðmǫgu Hkm. 4.

ljóðpundari, *m.*, *statera cantûs, i. e. trachea, arteria*; loptvág ljóðpundara Snt. 1.

ljómi, *m.*, *splendor, fulgor*; kynduð hæstan hyrjar ljóma Hr. A. 12.

ljónar, *m. pl.*, *viri, homines*; ljóna lið *cætus hominum* Yt. 4.

ljós, *n.* — 1) *lux, lumen*; *nom. et acc. sg.* ljós G. 1. 2. 20; L. 23. 61. 63; *dat. sg.* ljósi G. 3; L. 31. 59; laust ljósum *splendor refulgebat* Hrfm. 4; *n. pl.* ljósin *lumina, i. e. Scripta Sacra* L. 17. — 2) *candela*; þeir stumruðu yfir með ljósi Sk. 189.

ljóseldr, *m.*, *ignis lucidus*; lagar ljóseldr *ignis maris, i. e. aurum*; friðrofi ljóselds lagar Hátt. 69.

ljóss, *adj.* — 1) *lucidus, splendidus*; drekka ljósan mjǫð Isl. 1; hringi ljósum R. 26; ljós raun *clarum testimonium* G. 46. — 2) *colore candido*; *flavus*; á líkam ljósan L. 35; at hilmi ljósum Yt. 35. — 3) *perspicuus*; *manifestus*; skilja ljósan vilja L. 98.

ljósta (laust, lostinn), *v.* — 1) *percutere*; *ferire*; laust hlusta grunn af naðri *caput serpentis decussit* Hdr. 4; laust grán hǫtt Þdr. 13; laust til Ǫlmóðs lǫngum staf Sk. 62; lustu sundr *(fregerunt)* fót seggs G. 59; eyðendr geima vals grœði lostins *vastatores navis mari verberatæ* Hr. A. 9. — 2) *conjicere in alqm*; *jaculari*; *mittere*; *c. dat.* soðnum sega laust tangu *forcipe conjecit offam candentem* Þdr. 15; laust meina nestu í bifgyrðil Þdr. 17; laust hausfleini á nasar Isl. 16; *impers. c. dat.*, laust ljósum brims vegljóma *lumina (splendores) auri fundebantur (refulgebant)* Hrfm. 4.

ljótliga, *adv. immaniter, fœde*; Sk. 160.

ljótr, *adj.*, *deformis, fœdus*; *turpis*; blár ok ljótr L. 77; sneiða ljótan lunda vǫll *horridum mare secare* Hr. S. 6; sú hin ljóta pín

Sk. 164; í Fofnis trjónu ljóta Sk. 162; líf hit ljóta L. 76; varp ljótu lauđri *spuma fœdans spargebatur* Hr. A. 10; élin þykkja mǫrgum ljót Mhk. 19; at ljótum ráđum L. 48.

ljótvaxinn, *part. comp.*, *deformis;* fyr ljótvaxinn hest leiknar Ódr. 6.

ljúfr, *adj.*, *carus; suavis;* sæll ok ljúfur Sigurđr minn Sk. 185.

ljúga (laug *l.* ló, loginn), *mentiri; fallere;* drjúgr at ljúga Þdr. 1; friđr loginn *pax violata* Hfl. 13.

lođa (dd, lođat) *v.*, *adhærescere;* hold lođir í klóum Hkv. 3; rá loddi viđ ramman reimuđ Hlg. 7.

Lođbrók, *f. pr.*, *"braccis hirsutis indutus"; cognomen Ragnaris regis;* fyrđar hétu mik Lođbrók Kkm. 1.

lof, *n.* — 1) *laus;* sé þér lof L. 1; skala lof dvala Hátt. 68; sœma lof ehs Hrfm. 17; viđ hæst lof aldar *summa hominum laude* Edr. 30; næstr lofi Hfl. 18; reiđa í lofi *laudibus efferre* Edr. 4. — 2) *carmen laudatorium; encomium;* vinna lof at ehm Hfl. 2; bera lof þengils Hfl. 20; hljóms lof *carmen altisonum* Vkl. 3; Hlt. 16; O. S. 1; R. 1; Edr. 2; G. 67; L. 34; ofra lofi þegna Hdr. 9; at þessu lofi G. 10; G. 57; sungu of sínum kóngum mjúkt slungin lof L. 4.

lofa (ađ), *v.* — 1) *laudare;* lofa hodd-dofa Hfl. 17; dagbóls lofađr konungr G. 5. — 2) *concedere;* hví hefr dróttinn lofat flest alt annat? L. 16. — 3) *promittere;* lofar at leggja af blót Sk. 202.

lofđar, *m. pl.*, *viri; gen.* lofđa Efdr. 22; Bgl. 5; G. 69; Isl. 17.

Lofđi, *m. pr.*, *rex quidam;* áttkonr Lofđa kyns Yt. 42 (*ubi alii malunt* lofđa kyns).

lofđungr, *m.*, *rex;* lofđungr Þrœnda G. 14; Edr. 10; lofđungs burr Bgl. 6; G. 46. 64; lofđungar gengu fram Kkm. 21; viđ lofđunga þrenna Kkm. 19.

lofkendr, *adj.*, *laude notus;* fólkleikr ríđr lofkendr Vkl. 24.

lofligr, *adj.*, *celebrandus;* loflig mær L. 89.

lofræđandi (*i. e.* lofrœđandi), *part. comp.*, *laudes celebrans* L. 51. 57 *cet.*

lofskeiđ, *f.*, *navis splendida;* helt lofskeiđum Hrfm. 7.

lofsæll, *adj.*, *gratiâ valens; ab omnibus laudatus;* Yt. 27.

lofsǫngr, *m.*, *hymnus;* gjalda margfaldađan lofsǫng L. 95.

lofun, *f.*, *carmen laudativum;* en fjórđa lofun Hátt. 69.

Lofund (*l.* Lófund), *n.? pr.*, *insula in lacu* Mälaren; á Lofundi Yt. 33.

log, *n.*, *lumen; ignis;* log Þriđja *l.* Gunnar *i. e. gladius;* Þriđja logs leikmiđjungr Vkl. 20; Gunnar logs geigurþing Hr. S. 17; Rínar log *i. e. aurum, ideoque* Rínar logs sviptilundr *vir* Hr. S. 14.

loga (ađ), *v.*, *ardere, flagrare;* (Márja er) logandi ǫll međ skírleiks anda *tota flagrans in spiritu castitatis* L. 25; logǫndum húfum hafask und linda drepit Hkv. 24.

logi, *m.*, *flamma; ignis;* logi gaus upp ór húsum Jdr. 19; loga himinn *cælum ignis, i. e. tectum* Þdr. 14.

Logi, *m. pr., frater Skjalfæ;* Loga dís Yt. 16.
logn, *n., malacia;* stundum þýtr í logni lá Mhk. 13.
lognárungar, *m. pl., viri flammam distribuentes;* Leifa brautar log *ignis maris i. e. aurum;* Leifa brautar lognárungar *aurum distribuentes, i. e. viri liberales; dat.* lognárungum Efdr. 9.
logrunnr, *m., arbor l. frutex flammæ;* sárs log *flamma vulnifica, i. e. gladius;* sárs logrunnar *arbores ensigeræ, i. e. pugnatores* Hrfm. 9.
logskundaðr, *m., incitator ignis;* lindar log *ferrum, et* lindar logskundaðr *præliator; ideoque* lindar logskundaðar fólkleikr Heðins reikar fúrs *bellatoris prælium, acie instructa commissum* Vkl. 24.
lok, *n., finis; exitus;* sóttr und lok *ad mortem lacessitus* Efdr. 25; jafnan spyrja menn at lokum Mhk. 19; *gen. sg.* loks *pro adv. = ad extremum* Mhk. 8. 25; Sk. 150.
Loki, *m. pr., filius Farbautii gigantis, diis Ansibus annumeratus;* Hlg. 11; Sk. 106; *acc.* Loka Sk. 179; *gen.* Loka Yt. 13; Þdr. 4.
lokka (að), *v., pellicere; (diabolus)* lokkar dreng at ljótum ráðum L. 48.
loppa, *f., manus frigore torpens;* með sinni loppu Sk. 125.
lopt, *n., cælum; aër; sublime;* jǫrð ok lopt L. 10; lopt ok englar L. 94; ganga upp í lopt G. 16; halda á lopt *alte spectare* Mhk. 14; guð breytti blástr af lopti næsta L. 11; hefja at lopti *tollere in sublime* Yt. 16; á lopti Þdr. 16; Efdr. 4; L. 45; *pl.* loptin L. 31. 34; í lopt hin neðri L. 27; geisli lopta *radius cælorum (de S:ta Maria)* L. 89.
lopt, *n., superius tabulatum domûs;* upp í lopt *sub culmine* Sk. 43.
loptdrífa, *f., nimbus aërius;* loptdrífa gǫrðisk at gumnum Bdr. 10.
Loptr, *m. pr., nomen Lokii;* drjúgr vas Loptr at ljúga Þdr. 1; Hlg. 8; Lopts vinr *Oden* Vkl. 5.
loptvarðaðr, *part. comp., tabulato munitus;* lyngs barða lopt *tabulatum serpentis, i. e. aurum; acc. pl.* randir loptvarðaðar lyngs barða *clipeos inauratos* Vkl. 22.
loptvág, *f., pondus aërium;* hrœra loptvág ljóðpundara *pondus aërium tracheæ movere, i. e. spiritum ducere* Snt. 1.
Lóðurr, *m. pr., deus ex genere Ansium;* vinr Lóðurs *Oden* Hlt. 10. Isl. 1.
lófi, *m., vola manûs; manus; carpus;* hvat skal ek leggja í lófann þér? Sk. 114; með lyptum lófum L. 51. 57 *cet.*
lómblekkir, *m., fraudum repressor;* Hrfm. 2.
lómgeðr, *adj., astutus; fraudulentus;* enn lómgeði Yt. 50.
lómhugaðr, *fraudulentus;* Hlg. 12.
lómr, *m., fraus, dolus;* lómi beittr Yt. 49.
lukka, *f., fortuna; felicitas;* lukkan hefr þik fangat Sk. 49; lukku traustr Sk. 53; lukku stýra Sk. 57.
lund, *f. animus; mens; inclinatio animi l. voluntatis;* leggjask í lund Mhk. 24; allmjǫk er mér lund til ehs *nimia mentis inclinatione*

feror ad alqd Mhk. 29 (*ubi alii legunt* allmjǫk erum lynd (*n. pl.*) = *nimis propitii sumus*).

lundi, *m.*, *alca arctica;* lunda vǫllr *i. e. mare* Kkm. 5; Hr. S. 6.

lundprúðr, *adj.*, *mente generosa præditus;* lundprúðr hilmir Gldr. 6.

lundr, *m.* — 1) *lucus; silva.* — 2) *arbor; sæpe in appellatione virorum, e. gr.* lundr Niðar varga *arbor navium, i. e. vir navigans* Gldr. 8; lundr gunnar, málma, ógnar, ǫrva, laufa, fleina = *præliator, e. gr.* gunnar lunda þrǫngvimeiðr *victor bellatorum* Vkl. 16; á grundu málma lunds Hr. S. 9; Hr. S. 12; ǫrva lundrinn Sk. 26; Sk. 67; fleina lundrinn Sk. 127; *eodem modo* lundr auðar, mens, seima = *vir liberalis, e. gr.* Hr. S. 13; yfir þessum mens lundi Sk. 59; Isl. 26; seima lundrinn fríði Sk. 92; læva lundr *i. e. vir subdolus, e. gr.* bundu læva lund Hlg. 11.

Lundr, *m. pr.*, *Lunda, urbs Scaniæ;* skamt frá Lundi Edr. 27.

Lundúnir, *f. pl.*, *Londinium, caput Britanniæ;* Lundúna bryggjur Vkv. 6.

lundværr, *adj.*, *facilis, commodus;* lundvær þykkir bezta sveit *facilis et commoda secta optima videtur* Mhk. 15 (*ubi tamen aliam lectionem et interpr. videre licet in I 152*).

lung, *n.*, *navis;* lung et langa Efdr. 14.

lunga, *n.*, *pulmo;* lungun féllu um nára Sk. 144.

Lúfa, *f.*, *coma incompta; cognomen Haraldi regis, qui postea Pulchrecomatus* (enn hárfagri) *appellatus est;* fyr Lúfu Hkv. 10.

lúka (lauk, lokinn), *v.* — 1) *claudere; cingere;* lauk rǫndu umb rekka kindir *cohortes agminibus clipeatis circumsepsit* Edr. 17; lauk hauðr rauðri skjaldborg Edr. 24; lét lǫnd lokit *terras cinxit* Kdr. 4. — 2) *conficere alqd; pacisci;* ráð lukusk *nuptiæ conciliatæ sunt* Hkdr. 5. — 3) *finire; finem imponere; c. dat., e. gr.* eigi veit áðr hefndum lýkr Mhk. 18; (*Olavus*) lauk aldri G. 19; hefk þar lokit stefjum R. 24; endi lífs lokins *finis vitæ peractæ* Yt. 33; góðu lúka *bonum exitum habere* Sk. 154.

lúta (laut, lotinn), *v.* — 1) *inclinari; proclinari;* lúta fyrir *succumbere* Þdr. 12; lúta í gras *in herbam labi, i. e. cadere* Isl. 25; þjóð laut (*cecidit*) fyr hjǫrvi G. 52; lutu at lýða fjǫrvi *inhiabant vitæ hominum* Hkm. 7. — 2) *inclinato corpore venerari alqm; c. dat.* lúta þér Sk. 167; lút mér Sk. 168; lýt ek þér at fótum L. 79; lýtk helgum jǫfri G. 12; lúti landfólk ítrum . . . G. 66.

lútr, *adj.*, *inclinatus, pronus;* hneigð ok lút *incurva et demisso capite* L. 54.

lygð, *f.*, *mendacium;* líkams lygðir *vanitates corporis, i. e. vana species corporis* L. 65.

lygi, *f.*, *mendacium;* G. 58.

lykja (lukða), *v.* — 1) *claudere; circumcludere;* flaustum lukði foldar síðu *latus terræ navibus circumdedit* Edr. 24; Hrfm. 2. — 2) *finire;* at luktri ævi L. 83.

lykkja, *f., laqueus; spira;* storðar lykkja *spira humi repens, i. e. serpens;* á storðar lykkju Kkm. 1.
lyndr, *adj., animatus; animo affectus; vide ann. ad* lund, *f.!*
lyng, *n., erica;* lyngs barði *serpens* Vkl. 22; lyngs hrøkkvibaugr *id.* G. 16.
lyngáll, *m., anguilla ericæ, i. e. serpens;* lagðak lyngál Kkm. 1.
lypta (pt), *v., erigere, elevare; c. dat.* lypta lauki Hátt. 77.
lypting, *f., celsa puppis; tabulatum puppis;* innan í lypting Hr. A. 7; utan á lypting *supra puppim* Hr. A. 10; ór lyptingu R. 23.
lyptisylgr, *m., haustus librans;* lyptisylgr síu *haustus, qui scintillas emittit, i. e. ferrum candefactum; acc.* lyptisylg Þdr. 16.
lyst, *f., voluptas; libido;* heimsins lyst *l.* lystir Sk. 48. 91.
lysta (st), *v., lubere; impers. c. acc.* hefr lyst mik Sk. 93; beygði sinn háls hverjum þræl, er lysti at berja L. 52.
lystiligr, *adj., jucundus;* at lystiligu leiðar nesti L. 83.
lystr, *adj.* — 1) *avidus, cupidus; gen.* kapps lystir Hkv. 7. — 2) *promptus;* fǫrum lystir Bgl. 9.
lýbraut, *f., pl.* -ar (lýr *l.* lýrr, *m., gadus pollachius*), *via gadi pollachii, i. e. mare;* flýja lýbrautar *trans mare fugere* Gldr. 8.
lýðr, *m., populus;* lýðr Hátt. 77. — *Plur.* lýðar *l.* lýðir *viri, homines; nom. pl.* lýðar Bgl. 5; lýðir Jdr. 37; L. 62; *acc. pl.* lýða Isl. 1; lýði Jdr. 16; *dat. pl.* lýðum Efdr. 20; L. 37; *gen. pl.* lýða Rdr. 10; Hkm. 7; Efdr. 10. 23; Edr. 22; Mhk. 29; L. 19.
lýja (lúða, lúiðr *l.* lúðr *l.* lúinn), *v., pulsare; contundere;* lúinn ok móður lá hann Sk. 183.
lýrgata, *f.* (lýrr *gadus*), *semita gadi, i. e. mare;* fara lýrgǫtu Kdr. 2.
lýsa (st), *v.* — 1) *illuminare;* hǫfn lýstisk *portus illustrabatur* Hrfm. 5; *impers.* es lýsti *ubi illucescebat* G. 48. — 2) *refulgere; dilucere;* lýsa af herskips hausum Hr. S. 6.; lengi hefr þat lýst fyr mér *hæc res diu mihi diluxit* Mhk. 25. — 3) *declarare; notum facere; ostendere;* ek fýsumk lýsa aðrar dáðir R. 24; þat lýsik *id testor* Efdr. 7; *(Olavus)* lýsir slík verk G. 62; (slíkum frama) sem lýstak gunnelds geymirunnum arfþegi Tryggva (ɔ: annat hafa) *qualia perpetrasse Tryggviadem coram præliatoribus memoravi* R. 32; þeir hafa lýstan frama þengils G. 12; lýst skal hitt *illud commemorabitur* Edr. 10. 28.
lýti, *n.* — 1) *mendum corporis;* lýtin þykkja skammæ skarar Mhk. 19. — 2) *vitium turpe; flagitium;* lýtin vóru mǫrg L. 91; L. 47.
læ, *n., fraus, dolus; noxa, malum;* læva lundr *arbor fraudulenta i. e. vir subdolus;* ǫl-Gefnar læva lundr *deæ raptor, Lokius* Hlg. 11.
lægi, *n., statio navium; portus;* til lægis Kkm. 5.
lægir, *m., qui humilem* (lágr) *reddit;* lægir rekka rógs *sedator rixarum hominum* Ódr. 7.
lægir, *m., mare;* á lægi Hr. S. 15; fyr lægi sunnan Hr. S. 18.
læja = hlæja *ridere;* læjandi skalk deyja Kkm. 29.

lækna (að), *v., sanare, mederi*; þess 's læknir lið *ejus qui populo medetur (de Olavo S:to)* G. 46; sár læknask Edr. 28.
lækning, *f., medicamen; solatium*; lækning þjóða *(de S:ta Maria)* L. 86; lækning sótta *id.* L. 89.
læknir, *m., medicus*; læknir heims *deus* G. 57.
læra (rð), *v., docere; præt.* lærðr *vir doctus, i. e. clericus*; yfirmaðr allrar lærðrar alþýðu *i. e. archiepiscopus* G. 9.
lærisveinn, *m., discipulus*; sendi helgan anda lærisveinum L. 68; *gen. pl.* lærisveina L. 46.
læsa (st), *v., claudere; obserare*; læsa strǫnd oddum ok svalri rǫndu *litus cuspidibus et algidis clipeis circumcludere* Edr. 24; læsir útstrandir barða bláskíðum *circumdat litora navibus* Hátt. 79.
læsíkr, *m., piscis fulvidus (Coregonus lavaretus) noxius; i. e. res fulgida noxam afferens* = *gladius*; gramr ríkr læsíks *rex ensipotens* Efdr. 14.
læstyggr, *adj., a fraude abhorrens*; *gen.* læstyggs Efdr. 22.
læti, *n.* — 1) *sonus; vox*; við sóknar læti *in fremitu pugnæ* Kkm. 16. — 2) *pl.* læti *gestus*; hæversk læti Sk. 68.
lætrauðr, *adj., fraudis expers*; G. 33.
lǫð, *f., invitatio; hospitalitas*; buðumk hilmir lǫð Hfl. 2.
lǫðuðr, *m., invitator*; rekks loðuðr *qui homines ad convivia invitat* Yt. 45.
lǫg, *n. pl.* (*cfr* lag), *lex; leges*; halda goðs lǫg Edr. 8; laukjǫfn lǫg Bgl. 5; hafa verri lǫg Bgl. 8; segja upp lǫg *legem promulgare; ideoque* hlífa gálkn sǫgðu upp lǫg *gladii sententiam pronuntiaverunt, i. e. gladiis dijudicatum est* Efdr. 8; sá er kunni lǫg sónar *ille qui novit leges pacis, vir ille pacificus* Isl. 22.
lǫgðir, *m., gladius*; lǫgðis seiðr *cantus gladii, i. e. pugna* Gldr. 8; at lǫgðis leiki *in pugna* Kkm. 21; okhreins lǫgðir *gladius bovis, i. e. cornu, et* oddr okhreins lǫgðis *mucro cornus* Yt. 25.
lǫgr, *m., aqua; mare*; lábrostinn lǫgr Hrfm. 15; rangbarmr skýtr lǫg Hátt. 78; fyr lǫg sunnan Efdr. 4; þryngva skipa barðum á lǫg Gldr. 1; Kkm. 24; Bdr. 9; Jdr. 15; lagar hjarta *cor maris, i. e. lapis* = Steinn, *nomen villæ cujusdam* Yt. 35; und lagar beinum *sub ossibus maris, sub lapidibus* Yt. 45; lagar skíð *navis* Gldr. 2; lagar stóð *id.* Hlt. 14; lagar ljóseldr *aurum* Hátt. 69; lagar eldbroti *auri fractor* G. 53; legir á grundu stóðu ok undrast *aquæ in terra constiterunt et mirantur* L. 31. — Gldr. 3 *pro* lagar *potius* raddar *legendum est.*
lǫgseimr, *m., serpens ponto submersus; serpens Midgardicus*; lǫgseims faðir *Lokius* Þdr. 1.
lǫgskíð, *n., solea maris lignea, i. e. navis*; lǫgskíðs ræsir *vir* G. 20.
lǫn, *f., longa series rerum coacervatarum*; of hræs lanar *supra ordines cæsorum* Hfl. 11.

lǫstr, *m.* — 1) *vitium; mendum; culpa;* né (kennandi) lǫstinn ǫngvan L. 90; fylgðu því hvergi lestir *nulla vitia cum hac re conjuncta erant* Edr. 9; eyðing lasta L. 89; L. 78. 81. — 2) *defectus; finis;* á lesti *in fine; ad ultimum, extremum* Ódr. 6; eitt er mest, er þó 'r at lesti *unum est maximi momenti, quod ultimum restat* L. 20. — *Alii voces* á lesti, at lesti *cum vet. sax.* alezten, *germ.* zuletzt *conferunt.*

M.

maðr *l.* **mannr**, *m.* — 1) *homo* = menskr maðr; *nom. sg.* maðr Sgdr. 5; Mhk. 4. 8. 22. 23; hverr maðr *omnes, unusquisque* Edr. 3; maðrinn hverr Mhk. 2; L. 88; flestr maðr *plerique (per litoten = omnes)* Hfl. 3; margr maðr *multi* G. 60; engi maðr *nemo* Edr. 2; Hr. S. 4; engi mannr Vkl. 22; lét berask mannr G. 2; *acc. sg.* mann Mhk. 24. 28; L. 29. 34. 45; *dat. sg.* manni Mhk. 27; *gen. sg.* manns Mhk. 3. 5. 26; L. 69; hvers manns L. 20. 32. 93; Sk. 27; *nom. et acc. pl.* menn Efdr. 22; R. 26; G. 7. 34. 35; Mhk. 3. 4. 5. 19; L. 4. 34. 72. 73; Sk. 12. 98; meðr G. 21; *dat. pl.* mǫnnum Hr. A. 9; Edr. 14; G. 6. 51; L. 25. 40. 85. 86; *gen. pl.* manna Hlg. 16; Hfl. 20; Efdr. 24; Kdr. 8; R. 11; G. 58. 66; L. 15. 28. 38. 56. 62. 63. 86; Sk. 8; menskra manna Efdr. 28; minst manna *minime gentium* Kkm. 28. — 2) *vir;* maðr Snt. 4. 16; Efdr. 13; G. 26. 44. 48; L. 12. 41. 66; Sk. 46. 93. 137; maðrinn Sk. 11. 99; mann Efdr. 11; L. 36. 39; Sk. 57; manninn Sk. 180; manni R. 28; Isl. 11. 19. 24; L. 41. 67; manns R. 26; Edr. 4; G. 37; menn Bj. 2; Yt. 10. 33; Þdr. 15; Ódr. 1; Bgl. 13; Hr. A. 3. 6; Edr. 4. 19. 29; G. 54; Kkm. 17; Jdr. 38. 45; Mhk. 12. 23; Isl. 11; Hr. S. 9. 13; L. 61; Sk. 5. 95. 96. 113. 142; meðr O. S. 4; mǫnnum Vkl. 8; Bgl. 8; Hr. A. 12; R. 10; Kkm. 15; Isl. 15; mannum Vkv. 12; manna Hkm. 8; Hlt. 10; Vkv. 1; R. 2. 27; Edr. 15; G. 54; Bdr. 5; Hr. S. 19; L. 48. — *Multis locis* maðr *est = vir in comitatu regis cujusdam, e. gr.* Bj. 2; Ódr. 1; Hr. A. 3; Isl. 15 *cet. cet.* — 3) *maritus; e. gr.* fjǫrvi næma fogl-Hildar mann Rdr. 6 *(secundum lectiones in I 117 allatas);* Eva (fyrdæmdi) mann fyr epli bannat L. 66. — 4) *Nonnumquam vox* maðr *l.* menn *vicibus pronominis indef. Suecorum* man *fungitur; e. gr.* frát maðr *inauditum est* Yt. 19; menn heyra at . . . Jdr. 20.

magn, *n., robur, vis, potentia;* af þínu magni *ex tua auctoritate* Hr. S. 19.

magna (að), *v., augere, confirmare;* magna ríki Hákonar Vkl. 23; magna goðdóm Edr. 11; *refl.* magnask *crescere, vires sumere, e. gr.* glygg eggja magnaðisk *tempestas telorum increbuit* Jdr. 23; magnast málma þrá *prœlium sævit* Sk. 88.

Magni, *m. pr., filius Thoris;* faðir Magna Þdr. 20.
Magnús, *m. pr., cogn. Bonus, rex Norvegiæ, filius Olavi S:ti;* Bgl. 3. 15. 17; Hr. A. 1; G. 29; *gen.* Magnúss Bgl. 7; G. 27.
magr, *adj., macer;* magran skyldi kaupa hest Mhk. 21.
makligleikr, *m., dignitas; meritum;* at makligleikum *pro meritis* L. 92.
mala (mól, malinn), *v., molere; cum murmure circumferri;* stýri mól Ódr. 1.
malir, *f. pl., coxa (boum et ovium);* ofan af mǫlunum mitt *desuper ex media coxa* Sk. 27.
man, *n., mancipium; serva; femina; dat. sg.* mani Hkv. 16; Snt. 8.
mana (að), *v., provocare; lacessere;* Mittumstangi manaði Hrólf Sk. 149.
Manheimar, *m. pl., nomen Sueciæ* (?); í Manheimum Hlt. 3.
manndómr, *m., humana natura;* sjálf náttúran váttar sannan manndóm L. 42.
manndráp, *n., homicidium;* manndráp·settir *homicidium fecisti* L. 66.
manndýrð, *f., virtus;* vísi vann flestar manndýrðir G. 18.
manngi, *pron. m. sg.; nemo, nullus;* manngi annarr mildingr Hr. A. 5; verðr sumt þaz manngi varir Mhk. 25; manngi veit ek fremra annan Hr. A. 1.
mannkyn, *n., genus humanum, homines; acc.* mannkyn Hr. A. 8.
mannr, *vide* maðr!
mannraun, *f., virile facinus; virtutis specimen;* Mhk. 7.
mannskǿðr, *adj., hominibus infestus;* Gldr. 3.
manntælir, *m., fraudator hominum;* gallopnis halla menn *gigantes, et* manntælir gallopnis halla *fraudator gigantum, Thor* Þdr. 3.
mannvit, *n., prudentia; scientia rerum humanarum;* mannvit annat mest Edr. 9; alt manna mannvit mæðist L. 38.
mannþarfr, *adj., hominibus utilis, opem afferens;* G. 51.
mansǫngr, *m., carmen amatorium;* mæla mansǫng of eha Jdr. 42; Sk. 1; of mansǫng *in carmine amatorio l. per totum carmen amatorium* Mhk. 20.
mara, *f., incubus nocturnus;* Yt. 5.
marbeðr, *m., litus maris;* með marbeðjum *secundum litora* Kdr. 4.
Mardǫll, *f. pr., nomen Freyæ;* tár Mardallar *lacrimæ Freyæ, i. e. aurum (cfr SnE, AM I 346)* Bj. 4; Mardallar grátr *id.* Mhk. 8.
marfjǫll, *n. pl., montes maris; fluctus, undæ;* á marfjǫll Edr. 6.
margaukandi, *part. compos., valde augens;* margaukandi mækis mót *pugnam magnopere ciens; assiduus prœliator;* bœtr margaukanda mækis mót *i. e. satisfactio pro rege occiso* Efdr. 27.
margbrugðinn, *part. comp.; valde astutus, vafer;* margbrugðinn fjandinn L. 16.
margdýrr, *adj., præstantissimus;* Efdr. 23.

margfaldr, *adj., multiplex;* gørask margfaldr *crescere, augeri* G. 58; gjalda margfaldađan lofsǫng *absolutissimum hymnum persolvere* L. 95; af margfaldri synda saurgan L. 76.
margfréttinn, *adj., multa percontandi cupidus;* Hrfm. 15.
margfríđr, *adj., perpulcher; eximius; de Olavo S:to* G. 26.
marglitandi, *part. compos., sæpe tingens;* marglitendr eggja *qui mucrones assidue cruentant; pugnatores, viri;* G. 59.
margr, **mǫrg**, **margt** *l.* **mart**, *adj., multus; nom. sg. m.* margr Efdr. 6; G. 60; Jdr. 18; *acc. sg. m.* margan Bgl. 1; *dat. sg. m.* mǫrgum Ódr. 3; Isl. 24; L. 67; *nom. sg. f.* mǫrg Hkm. 21; Efdr. 3. 15; R. 18; Kkm. 10; *acc. sg. f.* marga Efdr. 7; Sk. 93; *neutr. sg.* margt Vkl. 3; mart Mhk. 7; Hátt. 70; Sk. 191; *dat. sg. n.* mǫrgu Em. 5; R. 14; *nom. pl. m.* margir Jdr. 45; Hr. S. 10; Sk. 95. 96; *acc. pl. m.* marga Hlt. 4; *nom. et acc. f. pl.* margar Gldr. 8; Edr. 9; G. 14; Mhk. 18; *nom. pl. n.* mǫrg Kdr. 4; R. 9; L. 91. 98; *dat. pl.* mǫrgum Sgdr. 2; Bdr. 3; Jdr. 28; *gen. pl.* margra Ódr. 6; R. 30. — *Absolute usurpatur* margr = *multi; e. gr. nom. sg.* margr Kkm. 19; Mhk. 15. 25; L. 76; Sk. 180; margur Sk. 23. 151. 195; *dat.* mǫrgum Mhk. 11 *cet.* 13. 19; Sk. 4; *acc.* marga Mhk. 20. *Eodem modo* margt *l.* mart = *multæ res, multa; v. c.* margt Efdr. 24; Mhk. 15. 26; mart G. 27; til margs Vkv. 1; mǫrgu Sk. 21; *c. gen.* margt manna Hkm. 8; mart sorgar Vkv. 8. — *Comparat.* fleiri *plures;* fleira *plus, plura, e. gr.* at greina fleira Sk. 111; ef fleiru (*pro* fleira *l.* fleirum?) týna Sk. 64. — *Superl.* flestr *plurimus (nonnumquam* flestr *est* = *omnes) v. c.* flestir urđu fúsir þess Sk, 178; Sk. 173; gođ reynir svá sina flesta vini G. 63; of flesta heimsbygđ G. 39; vísi vann flestar *(permultas)* manndýrđir G. 18; L. 58; afbrigđin flestra dygđa L. 76; flest er gǫrt til væla Sk. 2; gǫra sér flest at happi Sk. 78; játa flestu Sk. 105. *Plura exempla habes s. voc.* fleiri *et* flestr.
margspakr, *adj., multiscius;* Gldr. 8.
margþróttr, *adj., valde fortis;* Isl. 24.
mark, *n., signum; monumentum;* mark stendr í kirkju G. 34.
marr, *m., equus;* trolls marr *i. e. lupus* R. 17; gilđar feldu mar Hdr. 8; af ráđálfs mar bráđum *(i. e. e nave)* Rdr. 11; af mars baki Hkm. 11; marir barđa *naves* Bdr. 2.
marr, *m., mare;* kaldr marr Jdr. 16; Snt. 7. 10; austr of mar Hfl. 14; Hfl. 1; Þdr. 7.
Marstan, *m. pr., rex quidam Hiberniæ;* Kkm. 16.
matr, *m., cibus;* bera mat á seyđi Hlg. 2; hvórki at mat né drykkju Sk. 37.
matsvín, *n., cista escaria formâ porcinâ;* Sk. 20.
má (áđ), *v., deterere; conterere;* allar þær (ɔ: tungur) væri máđar L. 94.
mágr, *m., affinis; vitricus; gener;* mágr hans Sk. 118; mágur þinn Sk. 117; fyr mági Ullar *a vitrico Ulleri, i. e. a Thore* Hlg. 15;

at mági mínum Sk. 126; brúđr sefgrímnis mága *femina lupi affinium, i. e. femina gigantum* Þdr. 4.

mál, *n., cælatura, opus cælatum l. tessellatum;* stál bjartra mála *chalybs (gladius) nitide cælatus* Kkm. 1; mál *ensis cælatus* Isl. 11.

mál, *n., tempus; tempus opportunum; c. inf.* mál at vinna erfiđi *tempus laboris perficiendi* Bj. 1; mál at ríđa Sk. 166; þás mál falla Hátt. 75.

mál, *n.* — 1) *facultas loquendi;* mađr fekk mál G. 26; G. 38; L. 75; numinn máli G. 37; máls heilsa G. 41. — 2) *verbum; vox; sententia; colloquium;* mál hvert Bgl. 7; Bgl. 14; mærđar timbr máli laufgat Snt. 5; geta máls Efdr. 2; forma mál *verba facere* L. 15; sanna þau mál *(narrationes)* G. 6; bœna mál *preces* L. 88; frá málum *de colloquio* Hkv. 1; *n. pl.* mál = *promissa, ideoque* ganga á bak málum *promissa non facere* Bgl. 10; mála mjǫt Hfl. 20. — 3) *carmen;* fara máli *carmine persequi* Vkv. 7; menn nemi mál mín G. 7; L. 3; gørik slíkt at málum *talia versibus persequor* Hr. A. 15. — 4) *res, ratio; negotium;* hætt mál vas þat G. 59; ferri sǫnnu máli Efdr. 22; máls skil S. S. 2; snúđr mála Bgl. 15.

mála, *f., amica confabulans;* mála Þjaza *amica Thjazii gigantis, i. e. femina gigas;* málu Þjaza byrvindr *i. e. animus, mens (cfr SnE, AM I 540)* Snt. 13.

málhvettr, *adj., ad sonum edendum incitatus; sonorus;* fyr setja málhvettan hóf skotnađra *(ungulam l. pedem, i. e.) cuspidem hastilium tinnientem prætendere* Þdr. 6.

málmastríđir, *m., inimicus auri; vir liberalis;* G. 38.

málmhríđ, *f., procella gladii; pugna;* málmhríđar spá Hfl. 4.

málmr, *m.* — 1) *æs; metallum;* málmr sem laufgir pálmar L. 94; gœddir málmi Húnlenzkum Hkv. 16; eiki gǫfugt Gerzkum málmi Hr. A. 6. — 2) *telum; sagitta; ensis; gladius;* málmr beit hlíf Isl. 26; Kkm. 8; flýja hvártki hyr né málm Hr. A. 8; skrýddr málmi Edr. 18; álmr hratt málmi af sér Kkm. 9; mót málms ok rítar Kkm. 16; gráir málmar gnustu Bdr. 7; Efdr. 26; *sæpe in circumlocutionibus, e. gr.* málms munnrjóđr *præliator* Vkv. 14; málma rýrir *id.* Jdr. 1; málma skerđir, þollr, lundr *id.* Hr. S. 2. 8. 9; málma gnaustan *pugna* Efdr. 4. 24; málma þrá *ensium mæror, ensium attritus, pugna* Sk. 88.

málmþing, *n., conventus ensium; pugna;* málmþings meiđr *pugnator* Efdr. 13; Jdr. 6.

málspakr, *adj., in disserendo prudens;* Hlg. 3.

máltól, *n. pl., partes corporis, ad voces reddendas aptæ;* G. 19.

málunautr, *m., consors consiliorum; amicus;* Hlg. 8.

málvinr, *m., collocutor; confabulans;* sák málvini ekkju hrøkkva Kkm. 20.

mánađr, *m., mensis;* tólf mánuđr *(acc. pl.)* G. 25; fimm mánuđum ok fjórum síđar L. 33.

máni, *m., luna;* randar máni *luna circuli, i. e. clipeus* Kkm. 6; máni fjǫrnis *luna galeæ, res galeæ affulgens, i. e. gladius, ideoque* fleygjendr fjǫrnis mána *præliatores* R. 16; Ræs reiðar máni *luna navem ornans, i. e. clipeus; acc. sg.* mána Rdr. 7. 12.

Máni, *m. pr., deus lunaris;* Mána vegr *i. e. cælum* Hlg. 14.

már, *m., larus;* már valkastar báru *larus sanguinis, i. e. aquila (Thjazius)* Hlg. 3; gunnar már *corvus* G. 52; fiðrirjóðr Yggjar más *(corvi)* Hr. A. 4; más jǫrð *mare* G. 50.

María *l.* **Márja**, *f. pr., Sancta Mater Salvatoris; nom. et voc.* Márja L. 25. 28. 87. 88. 91 *(octies).* 95; *dat. et gen.* Máríu L. 44. 57 *(bis).* 58. 87. 99; Márju L. 24. 31. 69. 80. 82. 85. 94.

máti, *m., modus;* úr máta *præter modum* Sk. 13.

máttigr, *adj., potens;* hinn máttki Þórr Sk. 169; gjafar máttigs anda G. 6; Hr. A. 1; beimar verða máttkir L. 74; máttigt hǫfuð áttar G. 8.

máttr, *m., vis, robur; potentia, potestas;* máttrinn hans L. 65; ræða um máttinn þinn L. 38; meiri at mætti *validior* L. 65; trǫll at mætti Sk. 159; reynir hersa máttar *explorator potentiæ præfectorum, i. e. rex* Edr. 30. — *Gen.* máttar *vim augendi habet, e. gr.* máttar skraf *nugæ stultissimæ* Sk. 11 *(cfr* máttar hátt *Konr. rímur V 30 in libro, quem inscripsi Riddara Rímur).*

með, *præp. c. dat. et acc.* — A) *Cum dativo has habet significationes:* 1) *cum, una cum; ubi sermo est de societate l. communione l. congressu animantium, velut deorum, hominum, gigantum, cet., e. gr.* fara með Óðni Hkm. 1; Bgl. 17; Sk. 57; nagr fló með tíva Hlg. 8; ganga með fullhuga frœknum Jdr. 29; Isl. 13; meginfjǫlði reis með honum G. 4; teygja ehn með sér L. 18; hafa með sér *secum habere* Sgdr. 5; L. 55; siklingr með Svíum Yt. 33; til móts með ehm Vkl. 14; *cfr* Rdr. 9; Vkl. 20; Þdr. 3. 9. 12; Efdr. 5. 23; Jdr. 44; L. 9. 24. 57; Sk. 52. 79; haukr með vargi Kkm. 19; *etiam de aliis rebus, quæ conjuncta dicuntur, e. gr.* jǫrð með jaðri Hátt. 79; Þdr. 6; gall með dreggjum L. 58; L. 77; dýrð með sannri prýði, heiðr með sigri ok sælu L. 26 *cet.* — 2) *instrumentum, quo aliquid efficitur, voce* með *c. dat. significatur, e. gr.* með gullmeni Yt. 16; med hǫfuðfetlum Yt. 18; með sverði Ódr. 8; Efdr. 6; Isl. 10; með bruma ekka *securi* Isl. 24; með Danskri tungu L. 4; með vǫrrum L. 88; *cfr* Hfl. 14; Þdr. 18; G. 22. 60; Kkm. 1 *cet.;* Jdr. 26. 34; L. 78. 81; Sk. 24. 125. 126. — 3) *inter;* með Svíum *inter Suecos* Yt. 40; með þegnum *inter viros* Hlg. 5; með jǫtnum Hlg. 10; með englum R. 31; L. 13; þrír hǫfðingjar með flokki hvárum Jdr. 20; *cfr* Bgl. 9; Kkm. 29; Jdr. 41; Hr. S. 21; L. 37. 41; Sk. 50. 155. — 4) *ubi de vestitu, armis, forma et habitu, ornamentis aliisve rebus, quas aliquis secum habet l. quæ cum aliqua re connexa sunt, sermo est, eadem structura verborum usurpatur, e. gr.* (hrafnar) með dreyrgu nefi Hkv. 3; knerrir með

gínǫndum hǫfðum Hkv. 7; skeiðr með búnu reiði Hr. S. 6; Hr. A. 2; broddr með hólki Sk. 11; maðr með skæru holdi L. 12; L. 51 *cet.*; standa með hjǫrvi Bgl. 2; fara með fjǫrnis fálu Jdr. 42; koma með œgishjálmi Hr. A. 4; koma með offri L. 36; stumra með ljósi Sk. 189. *Eodem modo de iis, quæ aliqua re continentur, e. gr.* skrín með golli rauðu Edr. 12; dikt með ástarorðum L. 4; helvíti búit med bǫlvi L. 20. — 5) *apud; de commoratione alicujus apud aliquem; e. gr.* með Haraldi Hkv. 18; með gram Bgl. 1; R. 33; með þér Bgl. 6. 15; *cfr* G. 20. 62; Jdr. 9; Isl. 9. 13. — 6) *secundum; vi locali, e. gr.* með marbeðjum *secundum litora* Kdr. 4; með Blálands jaðri *secundum oram Africæ* Hr. S. 21; með himins fjórum endum Vkl. 24; suðr með láði Hr. A. 6; Hr. S. 4; með Hítarvatni Sk. 34. — 7) *hac structura etiam ratio et modus, quo aliquid efficitur, conditio et animi affectus ejus, qui aliquid gerit, omnia fere denique, quæ rei l. negotio alicui adjuncta sunt, exprimuntur, e. gr.* með hringum *omnino, plene* Bgl. 16; með ǫllu *id.* Bgl. 17; L. 8; með kynjum *miro modo* Mhk. 13; með listum *eleganter* L. 2; Sk. 193; með prettum *dolose* L. 17; með snilli *pompose* L. 22; með bǫlvi *misere, calamitose* L. 64; með hverjum hætti *quomodo* L. 30; vesa með ehu *aliqua re uti* Edr. 23; L. 68; rísa með sigri L. 67; prýðask með sigri G. 31; prýdd með dáðum L. 90; L. 6; með frægðum Hr. S. 1; með sœmðum ǫllum Hr. S. 2; með afli Sk. 182; *cfr* G. 5; Kkm. 25; L. 8. 12. 14. 17. 18. 19. 24. 25. 50. 52. 72. 74. 78. 84. — B) *Cum accusativo:* 1) *cum; una cum; de personis, e. gr.* Jǫrmunrekr með dreyrfáar dróttir Rdr. 3; (Hákon) með her mikinn Hkm. 10; Vagn með sína þegna Jdr. 38; Efdr. 7. 10; Kdr. 3; Sk. 76. 84. 144. 172; fara með ehn Hkm. 21; Vkl. 19; Kdr. 3; Edr. 28; ganga með ehn Jdr. 25. 40. — 2) *cum; de armis, vestibus, ornamentis aliisque rebus, quas aliquis secum habet; e. gr.* sitja með sverð togin Hkm. 9; (menn) með hvíta skjǫldu Hr. A. 3; ǫld með herskjǫldu Hrfm. 16; Jórdán með æðar hreinar L. 37; stǫkkva upp með stæltan knív Sk. 175; ráða á kaf með þungar kistur Jdr. 36; ganga með Gauts eld Sgdr. 4; Efdr. 9; koma með afla slíkan Hr. S. 16; koma með stæltan hamar Sk. 46; fara með vǫl Þdr. 9; fara með flimtun Mhk. 2; fara með annars sǫk Mhk. 16; fara með hvíta glófa Sk. 87. — 3) *vi modali ad ea, quæ alicui rei adjuncta sunt, significanda, e. gr.* stǫkkva ór landi með skœðan þokka Hr. A. 5; L. 72; grafa (tǫnn) með fagran flúr Sk. 200. — C) *cum adv. vox* með *conjungitur, e. gr.* þar með *simul, etiam* L. 46; Sk. 124; þar með enn *præterea* Sk. 10; hér með *simul* Sk. 11.

meðal, *præp. c. gen., inter;* meðal herða Hlg. 6; Sk. 28. 42; meðal okkar Bgl. 15.

meðaltálhreinn, *adj., dolis mediocriter (parum) carens, i. e. dolosus;* meðaltálhreinn *(tmesi divisum)* Hlg. 3.

meðan, *conj., dum; c. ind.* Hkv. 1; Hlt. 1; Efdr. 14; Hr. A. 14; G. 2; Isl. 2.
meðr = með; Kkm. 8; L. 7. 29.
mega (má, mátta), *v. præteritopræs.* — 1) *posse; valere; e. gr.* mák ei annat *aliud nequeo* L. 53; fár konungr má svá *(ubi* svá *vicibus objecti fungitur)* O. S. 6 *(vide comment.* p. 141); sás mátti meira Edr. 9; mátti sér *(dat. ethicus)* ekki *nihil valuit, viribus caruit* L. 31; *sæpissime sequente infinitivo, e. gr.* mák treysta L. 85; mákak *(nequeo)* halda Snt. 18; *2 sg. præs. ind.* mátt Bgl. 6; *3 sg. præs. ind.* má G. 1. 4. 18 *cet.;* Sk. 177; *3 pl. præs. ind.* megu G. 51; *3 sg. præs. conj.* megi G. 64; L. 21. 51. 64; *3 sg. præt. ind.* mátti R. 22; Edr. 29; L. 23. 37; Sk. 139. 140; máttit *nequivit* Yt. 26; *3 pl. præt. ind.* máttu Þdr. 19; máttut *nequiverunt* Vkv. 8; *1 sg. præt. conj.* mættak Snt. 8; G. 18; L. 80. 95; *3 sg. præt. conj.* mætti Hr. A. 13; Isl. 5; L. 35. 59; *3 pl. præt. conj.* mætti L. 3. 94. *Pro infinitivo etiam neutr. part. præt. usurpari potest, e. gr.* máttut spanit (= spenja) Danmǫrk und sik Kdr. 5. — 2) *licere; e. gr.* sjá mun mega *videre licebit* Kkm. 21; *sæpissime impers., velut* fregna má, heyra má *audire licet* Edr. 27; Sk. 199; *cfr* Rdr. 12; Mhk. 1. 28; L. 98; Sk. 74. 84. 136. 158; heita mátti ynki Sk. 133; undur mátti kalla Sk. 153. — 3) *periphrastice usurpatur* mega, *v. c.* má heita (= heitir) Sk. 13; má una (= unir) Hátt. 72. *Nonnunquam huic usui vis jussiva l. concessiva l. optativa conjungitur, e. gr.* fláráðum má trautt trúa *ne fallacibus credideris* Mhk. 28; hilmir má sjálfur gipta Hildi Sk. 115; at engi kvǫl megi dróttna (= dróttni) lengi L. 87; mætti máltól nýtask mér *utinam lingua mihi valeret* G. 19. *Ejusmodi structura etiam usurpatur, ubi aliquis aliquid modestius dictum vult (cfr verba auxil. Suecorum* lär, tör, torde) *e. gr.* má ráða Sk. 118; mætti gǫfgask Mhk. 12; mætti verða at *forsitan* L. 53.
megin, *n., vis, robur;* svíra megin Þdr. 7; Mhk. 6.
meginblóð, *n., magna copia sanguinis;* standa of meginblóði Hr. S. 9.
megindróttning, *f., regina celsissima;* megindróttningin *(de S:ta Maria)* L. 86.
megindýrr, *adj., perquam carus; excellentissimus;* sendi dóttur arfa þínum megindýrum Hr. S. 2.
meginfjǫldi, *m., magnus numerus;* meginfjǫldi hǫlða G. 4.
meginserkr, *m., firma subucula;* meginserkr baugs *firma subucula hamorum, i. e. lorica;* verkendr baugs meginserkjar *loricati, prœliatores* Efdr. 10.
***megja** (*magða), *v., posse* (= mega); mǫgðu kenna ǫlteiti Þdr. 15.
megn, *n., potentia; vires;* deila megn við ehn L. 8; af megni *magna vi* Sk. 169.
megna (ad), *v., corroborare; augere;* megnum dimt regn dvergs dreyra *i. e. carmen augemus* R. 31.
meiða (dd), *v., mutilare; lædere;* meiða heiðin goð R. 9; Þdr. 10;

L. 85; Vindr meiddu Niđbranda skerđi G. 40; Bdr. 4; lamdr ok meiddr L. 61.

meiđir, *m., qui mutilat, lædit*; meiđir jarla *oppressor dynastarum, i. e. rex* Edr. 32; bauga meiđir *i. e. vir liberalis* Isl. 6.

meiđr, *m., tignus, scapus, jugum; arbor*; reiddu viđ meiđ Hlt. 6; *sæpe hæc vox in circumlocutionibus invenitur, e. gr.* Vinga meiđr *patibulum* Hlt. 7; meiđr morđteins *tignus gladii, præliator* Sgdr. 2; hringa meiđr *vir liberalis* Jdr. 14; málmþings meiđar *pugnatores* Efdr. 13; at yrkja of málmþings meiđa Jdr. 6; marr dreif á meiđa morđbáls *præliatores mari aspersi sunt* Jdr. 16; unnar meiđr *arbor undæ, i. e. navis, velut* fyr œsikǫldum unnar meiđ *ante frigidam navem* Hr. S. 12.

Meili, *m. pr., filius Odinis*; bađ Meila feđr *Odinem rogavit* Hlg. 4; Meila bróđur *fratri Meilii, i. e. Thori deo* Hlg. 14.

meïlregn, *n., pluvia metallica, pluvia ferrea*; meïlregn hjǫrs hríđremmis *pluvia ferrea præliatoris; imber telorum l. sagittarum; dat.* meïlregni Vkl. 4.

meïlskúr, *f., imber metallicus l. ferreus, i. e. pugna; dat. pl.* meïlskúrum Hkdr. 8.

mein, *n.* — 1) *damnum, detrimentum; noxa; malum*; ilt mein Efdr. 26; Efdr. 5; Mhk. 10. 24; honum at meini L. 42; mein hin stóru L. 91; meina nesta *acus noxarum (i. e. noxiosa)* Þdr. 17. — 2) *vitium corporis*; hǫnd Óláfs vann gođs þræl *(Richardum)* heilan grimmligra meina G. 61; batna illra meina Sk. 202. — 3) *peccatum*; siklingr bœtti sín mein G. 14.

meingarđr, *m., sepimentum ad avertenda incommoda factum; translata significatione = vir, qui mala averruncat*; meingarđr margra jarđa *præsidium multarum regionum (Olavus Tryggvides)* R. 30.

meinilla, *adv., valde infeliciter*; gekk Sveini meinilla R. 20.

meinsamliga, *adv., crudeliter; damnose*; meinsamliga hamlađr G. 60.

meinsvaran, *n., perjurium*; hapt meinsvarans *deus perjurus, i. e. gigas* Þdr. 3.

meinþjófr, *m., fur nocivus*; meinþjófr markar *fur silvæ nocens, i. e. ignis; dat.* meinþjóf Yt. 6.

meinvinnandi, *part. compos., qui detrimentum affert*; mein Yngvifreys *res Freyo ingrata, i. e. pugna (cfr SnE, AM I 96:* á hann [ɔ: Frey] er gott at heita til árs ok friđar), *adeoque* meinvinnandi Yngvifreys *qui Freyo detrimentum affert, i. e. præliator; dat. pl.* meinvinnǫndum Hlt. 13.

meir, *adv. compar., vide* mjǫk! — meiri, *comp., vide* mikill!

meistari, *m., artifex*; af fremstu meistara tólum Sk. 200.

Meiti, *m. pr., regulus maritimus*; Meita hlíđir *clivi Meitii, i. e. undæ* Hr. A. 9; á Meita mjúkhurđum *in navibus* Vkl. 14.

meizl, *n., læsio; mutilatio*; fólk hefr fengit meizlin af hrotta Sk. 192.

mekt, *f., potestas; majestas;* engill lét sér eigi nægjast alla mekt L. 7; mektar blóm *flos majestatis (de S:ta Maria)* L. 25.
mektarfullr, *adj., potens;* L. 7.
meldr, *m., frumentum, quod molendum traditur; molitum; farina;* meldr grœđis *farina maris, i. e. (pro albitudine l. fulgọre) splendor maris = aurum;* glađr grœđis meldrar R. 13.
men, *n., monile; torques;* bjóđa ehm men Rdr. 9; men storđar *circulus terræ, i. e. serpens Midgardicus* Hdr. 3; mens lundr *vir, bellator* Sk. 59; menja Baldr *id.* Sk. 7; gramr vá til menja Sgdr. 6.
menbroti, *m., fractor monilis; vir liberalis;* Jdr. 42.
menfergir, *m., monilia perdens; vir;* Gldr. 8.
mengi, *n., caterva;* mengi til mikit Em. 2; mengit mest Sk. 151.
menglọtuđr, *m., perditor monilium; vir munificus;* Yt. 5; *acc.* menglọtuđ Hlt. 6.
menniligr, *adj., humana natura præditus;* son menniligr guđs ok hennar (ɔ: Máríu) L. 44.
menskr, *adj., humanus;* menskr mađr *homo;* mest gótt menskra manna Efdr. 28.
ment, *f., eruditio; cultus; humanitas;* oss at mentum líkir Sk. 96.
menþverrir, *m., monilia (pauciora reddens, i. e.) distribuens; vir liberalis; acc.* menþverri Hkdr. 6.
mergr, *m., medulla;* salr mergjar *i. e. os, quo medulla continetur;* Jdr. 31.
merki, *n.* — 1) *indicium; documentum;* en fjórđu dýrđar merki *quarta gloriæ indicia* R. 29; R. 10; mjúkust miskunnar merkin L. 87. — 2) *fines; terminus;* umb Saxa merki *ultra fines Saxonum* Edr. 13. — 3) *vexillum; signum;* merki blés umb hilmi Edr. 19; R. 19; bar hátt merki *alte signa extulit* Bdr. 4; merki bliku *signa fulserunt* Kkm. 17; gengu und merkjum Hr. S. 9.
merkiligr, *adj., memorabilis;* yrkja of málmþings meiđa merkiliga Jdr. 6.
merkistjarna, *f., stella errans; acc. pl.* merkistjọrnur L. 10.
merkja (kt), *v., notare, signare; insignem facere, celebrare;* at merkja verk fyr þjóđ G. 57; golli merkđr hjọrr *gladius inauratus* G. 44; hrør merkt steini Hlt. 7; tíđa flaustr váru borđi merkđ *templa erant contabulata* Edr. 25.
messa, *f.* — 1) *missa; festum sacrum;* áttum odda messu *i. e. pugnam commisimus* Kkm. 11. — 2) = messudagr, *dies homini sancto sacratus;* at Óláfs messu *i. e. die XXIX Julii* G. 35.
mest, **mestr**, *vid.* mjọk, mikill!
meta (mat, metinn), *v.* — 1) *metiri;* hafa feril metinn fetum *viam passibus mensam habere, i. e. pedibus iter facere* Kdr. 10. — 2) *magni æstimare;* Njọrđr auđar metins *deus divitiarum pretiosarum, i. e. vir* Isl. 11.

metnaðr, *m.* — 1) *existimatio; honor;* fá metnað slíkan Edr. 29. — 2) *superbia; fastus;* fúll metnaðrinn L. 8.
meydómr, *m.*, *virginitas;* sannr meydomrinn (*S:ta Maria*) L. 27.
meydomsgreinir, *f. pl.*, *castitas virginea; virginitas;* innsigli hreinferðugastra meydómsgreina L. 33.
mér, *dat. sg. 1 pers. pron.; vide* **ek**!
miðil, *n.*, *quod inter duo intersitum est;* á miðli, *præp. compos. c. gen.*, *inter, e. gr.* jǫfra liðs á miðli Vkv. 4. — *Cfr* **á milli**, **á millum**!
Miðfjarðar-Skeggi, *m. pr.*, *vir Islandus;* Isl. 21.
miðgarðr, *m.*, *orbis terrarum; terra; dat.* miðgarði Bj. 3.
miðr, **mið**, **mitt**, *adj.*, *medius;* niðr í miðjan bifgyrðil Þdr. 17; í fjandann miðjan L. 72; í miðjum flokki Bgl. 2; at Haraldi miðjum Sk. 132; í miðri kirkju G. 34; fyr norðri miðju Sk. 82; frá miðju (ɔ: fjalli) R. 27; í miðju *in medio* L. 1. 100; Sk. 103. — *Neutr.* mitt, *adv.*, *v. c.* mitt af mǫlunum *ex media coxa* Sk. 27; mitt í skalla *in mediam calvariam, in medium caput* Sk. 146.
miðr (miður) = minnr, *comp. adv.*, *minus;* miðr enn *minus quam* L. 97; því miður *eo minus* L. 82.
mikill, **mikil**, **mikit**, *adj.*, *multus; magnus; egregius;* hinn mikli dróttinn! *domine maxime!* L. 38; *acc. sg. m.* mikinn Hkm. 10; Jdr. 23; enn mikla Bgl. 3; *dat. sg. m.* miklum Efdr. 24; Hr. A. 6; R. 2; Edr. 18; Hr. S. 4; *gen. sg. m.* mikils Kkm. 2; *nom. sg. f.* mikil Sk. 13; *acc. sg. f.* mikla L. 2; Sk. 27. 195; *nom. l. acc. sg. n.* mikit Em. 2; O. S. 4; R. 30; Sk. 178; *pro subst.* Sk. 133; mikit *adv.* Sk. 118; *dat. sg. n.* miklu Hkdr. 1; Edr. 17; G. 63; Mhk. 9; miklu *in vicibus subst.* Snt. 10; G. 8; miklu *c. compar.*, *multo* L. 43; *nom. pl. f.* miklar G. 20; Sk. 8; *dat. pl.* miklum G. 33; Hrfm. 15. — *Compar. nom. sg. m.* **meiri** Hr. A. 1; Kkm. 9; L. 38. 65; Sk. 59; *acc. sg. m.* meira Efdr. 15; *dat. sg. m.* meira Hr. A. 14; *nom. sg. f.* meiri Jdr. 33; *acc. sg. n.* meira Efdr. 20; meira *loco subst.* Edr. 9; L. 95; *nom. pl. m.* meiri Sk. 95; *neutr.* Sk. 23. — *Superl. nom. sg. m.* **mestr** Edr. 9; Jdr. 18; G. 18; Sk. 31; enn mesti Jdr. 9; mesti Sk. 78; *acc. sg.* mestan R. 3; *nom. sg. f.* mest L. 13; *dat. sg. f.* mestri Hr. S. 2; *nom. et acc. sg. n.* mest Edr. 9; G. 53; L. 20; Sk. 151; mest gótt *maximum bonum* (= *optimus*) Efdr. 28; at mestu *plerumque* Sk. 105.
mikla (að), *v.*, *magnum facere; augere;* siklings (*de Olavo S:to*) þess 's goð miklar G. 67; miklandi gný geira Jdr. 35.
Miklagarðr, *m. pr.*, *Byzantium;* í Miklagarði Edr. 30; mest veldi Miklagarðs G. 53.
mildi, *f.*, *clementia; liberalitas;* mildin sjálf *ipsa clementia, i. e. Christus* L. 67; *de S:ta Maria* L. 95; ekki hœfði hildings mildi R. 12; af mestri mildi Hr. S. 2; af mildi þinni Hr. S. 21; ǫld nýtr Óláfs mildi G. 66.

mildingr, *m., rex; nom.* mildingr Hr. A. 5. 9; Edr. 12. 18; *nom.* milding Sk. 51; *gen.* mildings G. 36. 39. 46. 58; málunautr hvats mildings *amicus strenui regis (i. e. Odinis), Lokius* Hlg. 8.

mildr, *adj.* — 1) *liberalis; munificus;* sverða Freyr mildr Isl. 10; Bgl. 17; enn unnar bliks mildi G. 33; á Hálfdan kóng enn milda Sk. 72; und gram mildum R. 4; Bgl. 15; R. 1; Hátt. 68; í haug Kraka ens milda Isl. 21; Sk. 83. — 2) *clemens, benignus;* (Júðas) seldi mildan guð L. 48. — 3) *lætus;* mildr meginfjǫlði hǫlða G. 4; mildir hǫlðar Hr. S. 12; velja vín mildum húskǫrlum R. 13.

milli, millum *pro* miðli, miðlum, *q. v.* — **í milli** *l.* **á millum**, *præp. c. gen., inter;* á millum horna lands Sk. 15; þar í milli Sk. 183.

minjar, *f. pl., memoria alicujus (hominis); id quod monumento est alicujus;* minjar andaðs Mhk. 21.

minkast (að), *v., minui; cessare;* sæmd ok vald þitt minkist aldri L. 26 *cet.*

minn, *vide* mínn!

minna (nt), *v., commonefacere;* svá minnum (?), Hdr. 4. 7. — *Reflex.* minnast *recordari, meminisse; c. gen., v. c.* minnast minna sótta L. 53; svát mín þú minnist L. 69; L. 99.

minni, *n., memoria;* kannk minni til margs Vkv. 1; Edr. 9; seinir af því minni Bgl. 4; falla úr minni Sk. 91; (stála hríð) er lǫgð í minni Sk. 165; forn minni Mhk. 8; inndrótt es hǫfð at minnum *satellites memoria coluntur* Hr. A. 9; G. 34; Jdr. 20.

minni, minstr, *compar. et superl. adj.* lítill *(q. v.), minor, minimus;* minni vandi Sk. 95; Jdr. 8; Sk. 134. 171; við minna helming *minoribus cum copiis* Hr. A. 13; of minni sorgir G. 60; minna yrkis efni Sk. 195; G. 32; minna *adv., minus* .Sk. 23. 51; minstr fagnafundr Hlt. 13; minstan tel ek þat greiða Sk. 1; minst tala Vkv. 11; minst manna *minime gentium* Kkm. 28; minst er oss um þræla *servi nobis minime probantur* Sk. 137.

minniligr, *adj., memorabilis;* minnilig tár, eptirdæmi L. 35. 52.

misjafn, *adj., dispar, dissimilis; varius;* misjafnir bitar *buccellæ dispari magnitudine* Mhk. 26; vinfengin eru misjǫfn *familiaritates sunt diversæ* Mhk. 21. *Neutr.* misjafnt *varie, diverse, e. gr.* misjafnt ríkir Sk. 96; misjafnt þekkur fólki *omnibus haud æque acceptus* Sk. 11.

miskunn, *f., misericordia; gratia;* sú miskunn sendist fram L. 23; L. 78; veitti miskunn *misericordiam præstitit* L. 64; L. 2. 32. 69. 88; af miskunn L. 91; miskunnar sól *(deus)* G. 1; L. 28. 87.

missa (st), *v.* — 1) *amittere, perdere; c. acc., e. gr.* hólkinn misti húsgangsmann Sk. 63; L. 15; *c. gen., e. gr.* missa foldar Hr. A. 14; hykk gram mistu *(præt. inf.)* gengis Efdr. 3. — 2) *rem amissam desiderare;* maðr misti mundriða borgar galla G. 48.

Mittumstangi, *m., cognomen Vidolfii viri fortissimi, in antiquis fabulis commemorati;* Sk. 76. 149.

Mímsvinr, *m., amicus Mimeris, i. e. Oden* Snt. 22.

mínn (*apud recentiores* **minn**), **mín, mitt**, *pron. poss., meus.* — *Nom. sg. m.* mínn Efdr. 4; Bgl. 14; minn L. 24. 32. 51 *cet.* 59. 82; Sk. 26. 92. 121. 185; *acc. sg. m.* minn L. 98; Sk. 131; *dat. sg. m.* mínum Kkm. 17; Sk. 126. 135; *gen. sg. m.* míns Sk. 102; *nom. sg. f.* mín Snt. 4; L. 6. 22. 86. 87. 92. 96; Sk. 101. 106. 107; *acc. sg. f.* mína L. 52. 80. 85; Sk. 104. 111; *dat. sg. f.* minni Hlg. 13; L. 86. 99; *gen. sg. f.* minnar Mhk. 1; *nom. sg. n.* mitt Mhk. 22; Hátt. 70; L. 76. 81. 83; Sk. 186; *dat. sg. n.* mínu L. 83. 84; Sk. 100; *acc. pl. n.* mín; *dat. pl.* mínum Kkm. 27; L. 3. 79; *gen. pl.* minna L. 53. — *Apud recentiores hoc pronomen, ubi substantivo suo postponitur, terminatione nonnumquam caret, e. gr.* í reikning mín (= mína) Sk. 38; úr stáli mín (= mínu) Sk. 102; í ferðum mín (= mínum) Sk. 94; í húsum mín Sk. 110.

mjólk, *f., lac;* mjólk ór brjóstum L. 87; fæddr mjólku móður sinnar L. 42.

mjór, *adj., gracilis, tenuis;* mjór sem þvengr Sk. 8; Hildr hin mjóva Sk. 87. 112; mjó borð O. S. 4; hverfa at sér enn mjóvara hlut mækis sveiðuðs Yt. 25.

mjúkhurð, *f., mollis tabula;* á Meita mjúkhurðum *in tabulis piratæ molliter labentibus, i. e. in navibus* Vkl. 14.

mjúkleikr, *m., clementia;* viðrkennandi mjúkleik þenna L. 83.

mjúkr, *adj., mollis; mansuetus, lenis, placidus; lepidus;* skorða orðum mjúkan dikt L. 92; þakkandi miskunn mjúka L. 32; L. 88; fyr Márju mjúka bæn L. 82; gaf stóra skreppu ok mjúka Sk. 33; (Gabriel) veik svá at meyju mjúkri L. 28. *Neutr.* mjúkt *placide, molliter* L. 4.

mjǫðdrykkja, *f., potatio mulsi; compotatio;* hugðu á mjǫðdrykkju Hkv. 11.

mjǫðr, *m., mulsum;* mjǫðr Óðins *l.* hausa haslrekka *mulsum Odinis l. Ansium, i. e. carmen, poësis;* bera Óðins mjǫð Hfl. 2; drekka hausa haslrekka mjǫð Isl. 1; mjaðar þella *pinus mulsi, i. e. femina (pocula ministrans)* Jdr. 4.

mjǫk, *adv.* — 1) *multum; valde; vehementer;* Rdr. 6; Hkv. 16; Hfl. 17; Snt. 1. 7. 15; Hkdr. 6; Efdr. 3. 22; Bgl. 17; G. 1; Jdr. 3. 27. 44; Mhk. 12. 20; L. 18. 53; helzti mjǫk *nimis valde* Mhk. 28. — 2) *pæne, fere;* Hlg. 16; Þdr. 5. — *Compar.* **meir** *v. c.* — 1) *plus, magis;* meir enn nǫkkurr þeirra *magis quam eorum quisquam* L. 4; meir enn fult Sk. 20. — 2) *porro;* Hátt. 68; Isl. 7. — 3) *deinde; postea;* Hlt. 3; Vkl. 13; Efdr. 5; G. 34. — 4) *etiam, sequ. compar.;* meir fleira hróðr gørik *etiam plures laudes celebro* Sgdr. 3. — *Superl.* **mest**, 1) *maxime;* Snt. 12; Vkl. 15; Efdr. 4. 26; Vkv. 9; Hfl. 4; G. 39; Mhk. 21; L. 97; alls mest *quam maxime* G. 63. — 2) *prope; fere;* mest niðr Þdr. 17; mest flestum *omnibus fere* Efdr. 26.

mjǫl, *n., farina*; Fróða mjǫl *i. e. aurum (SnE, AM I 348)* Hfl. 17.
Mjǫlnir, *m. pr., malleus Thoris*; Mjǫlni spenti hinn máttki Þórr Sk. 169.
mjǫt, *f., concinnatio*; mála mjǫt *verborum accommodatio* Hfl. 20.
Moises, *m. pr., qui Judæis leges scripsit*; L. 13.
mold, *f., humus; terra*; frá moldu G. 4; af moldu L. 11. 12; á moldu L. 29.
morð, *n., cædes, homicidium; pugna*; siklings morð Efdr. 24; morð viðar *noxa silvæ vel potius pernicies mali (arboris navis) = ventus*; O. S. 4; at morði *in prælio* Gldr. 4; Vkl. 15; Efdr. 14; at hans morði *eo cæso* R. 32; knífusk at morði Edr. 19; Kkm. 1; ráða morði Ódr. 8; Isl. 4; valdr hǫlða morðs Vkl. 12.
morðbál, *n., (rogus i. e.) flamma cædis, gladius*; meiðr morðbáls *pugnator* Jdr. 16.
morðfíkinn, *adj., cædis avidus*; Vkl. 13.
morðfrost, *n., frigus cædis, i. e. pugna*; við morðfrost Vkl. 18 *(ubi vox est tmesi divisa)*.
morðlinnr, *m., serpens pugnæ, i. e. gladius*; morðlinns hvessimeiðr R. 14.
morðremmandi, *part. comp., pugnam incitans*; Jdr. 18.
morðteinn, *m., ramulus præliaris, gladius*; meiðr morðteins Sgdr. 2.
morginn *l.* **morgunn**, *m., matutinum tempus; mane*; morginn vas þá G. 48; konungs morgunn er langr ávalt Mhk. 13; of morgin *mane* Vkv. 13; á morgni einum Isl. 23; at morni Kkm. 19; Sk. 20.
morginskœra, *f., pugna matutina*; mær grét morginskœru Kkm. 10.
morginstund, *f., hora matutina*; *acc.* morginstund *matutino tempore* Kkm. 17.
Mostrarsund, *n. pr., fretum Mostriense (in Norvegia situm)*; at Mostrarsundi Hr. S. 6.
móðerni, *n., genus maternum*; móðernit finnst hér L. 41; móðernis fekk mínum mǫgum Kkm. 26.
Móði, *m. pr., filius Thoris*; borðs bliks harðglóðar Móði *pugnator* Isl. 24.
móðir, *f., mater*; *nom. sg.* L. 3. 25. 35. 53. 56. 86. 88. 91; *acc. sg.* móður L. 34; *dat. sg.* móður L. 33. 55. 67. 83. 96; *gen. sg.* móður Snt. 5; G. 32; L. 12. 42. 82. 95; *gen. pl.* mœdra Hdr. 2.
móðr, *m., motus animi vehemens; ira; vehementia*; móðr svall Hlg. 14; við móð enn mikla *magna cum audacia* Bgl. 3; af móði *vehementer* Hfl. 5 *(cfr tamen annot. ad h. l.)*; af móð (*pro* móði) Sk. 157.
móðr, *adj., fessus*; lúinn ok móður (= móðr) Sk. 183; móðum fœti Edr. 12; munnrjóðr móðs *(cibo gravati)* Hugins G. 14; sveitin gǫrðist sár ok móð Sk. 156; augun dǫpr ok móð L. 54.
móðþrútinn, *adj., irâ turgens*; R. 14.
móðurmál, *n., lingua vernacula*; af þvílíku móðurmáli L. 4.
móðǫflugr, *adj., firmus animi*; Hdr. 2.

mór, *m., campus arenosus et sterilis;* á Endils mó Þdr. 3.
mót, *n., occursus; conventus; conflictus;* til móts Vkl. 14. *Sæpe hæc vox in circumlocutionibus pugnæ adhibetur, velut* mót mækis *pugna* Efdr. 27; *eodem modo* mót málms ok rítar Kkm. 16; at móti málma Rdr. 9; at hjálma móti Kkm. 7; at vápna móti Hr. S. 9; Hlakkar móts herþarfir Vkl. 9. — *Dat.* móti *usurpatur pro præp. c. dat. e. gr.* móti svarra *obviam virgini* Hr. S. 19; *etiam absol.* móti hrøkkva *recellere, obstupescere* Hlg. 16. — *Ex* á, at *l.* í, *dativo* móti *conjunctis, oriuntur compositæ præpositiones (l. adverbia):* 1) á móti, *obviam; c. dat.* réð á móti Eiríki Efdr. 16; Hákoni á móti Jdr. 24; *c. gen.* á móti harra bleyðiskjars Edr. 29; stendr á móti *resistit* Sk. 88; hér kom á móti Sk. 169; á móti *vicissim* Jdr. 18. — 2) at móti, *obviam; c. dat. pers. e. gr.* Ragnfreði at móti Vkl. 11; *cfr* Hlg. 2; Bgl. 13; Jdr. 22. — 3) í móti, *adversus, contra; c. dat.* gangi sveinn í móti sveini *vir viro occurrat* Kkm. 23; fást í móti þér Sk. 137.
muli (*l.* moli), *m., mica, frustulum; acc. pl.* mula Mhk. 11.
muna (man, munda, munat), *v. præt.-præs., recordari, meminisse;* mank rausnarskap ræsis G. 69; þat mank enn, es . . . Snt. 20; *imperat.* mundu *memento* L. 88.
munarlaust, *(adj. n. pro) adv., nullo habito discrimine;* O. S. 5.
mundjǫkull (mund, *f., manus*), *m., stiria manûs, i. e. argentum;* mundjǫkuls stýrir *possessor argenti, vir* Efdr. 23.
mundriði, *m., gladius;* styrkr mundriði *validus ensis;* mundriða borg = *clipeus;* mundriða borgar galli = *gladius; gen.* styrks mundriða G. 48.
munkaveldi, *n., regio monachorum; terra Romana; Italia;* of munkaveldi Edr. 12.
munnr, *m., os; rostrum; ostium;* drengr rauð úlfs munn Isl. 21; mildingr rauð innan munn arnar jóðs G. 29; Mhk. 16. 29; munni *ore* Hfl. 19; ór munni *ex ore* Hkv. 3; af munni L. 2; með tangar munni G. 60; Mhk. 24; hlustar munnum *ostiis meatuum aurium, i. e. auribus* Isl. 1.
munnrjóðr, *m., qui os l. rostrum (cruore) rubefacit;* munnrjóðr Hugins *qui rostrum corvi rubefacit, prœliator* G. 14; málms munnr *i. e. mucro, adeoque* málms munnrjóðr *bellator* Vkv. 14.
munr, *m., discrimen: differentia numeri; id quod est supra numerum alicujus rei;* munr fólks Hildar flaums *numerus superior militum, exercitus numero superior; acc.* mun Rdr. 6 *(cfr tamen ann. ad h. l.); dat.* mun *l.* muni *c. comp., e. gr.* muni síðar *aliquanto posterius* G. 23; allstórum mun fleira *multo plura* Jdr. 5.
munr, *m., animus; desiderium;* at glamma mun *ex desiderio luporum* Rdr. 10; at mun banda *ex voluntate deorum* Vkl. 3; af munar grunni *ex fundo animi, ex intimo animo* Hfl. 19.
munstrǫnd, *f., ora (i. e. regio) animi, i. e. pectus;* munstrandar

marr *mare pectorale, et* Viðris munstrandar marr *liquor, quem in pectore inclusum Oden ad Anses portavit (cfr SnE, AM I 216 sqq.), i. e. poësis, carmen;* Hfl. 1.

munstœrandi (munr, *m., gaudium, voluptas*), *part. compos., gaudium augens; acc. sg.* mey munstœrandi *(de Iduna)* Hlg. 11.

munu (mun *l.* man, munda *l.* mynda), *v. auxil., cum infinitivo verbi cujusvis conjunctum vim quandam futuri temporis habet, ita tamen, ut tantummodo loquentis opinio ea, quæ effata sunt, aut fieri posse aut saltem verisimilia esse hac structura verborum exprimatur. Cfr verba auxil. Suecorum* månde, tör, torde, lär, *Germ.* mögen; *nonnumquam etiam pro* skal, skulu (*Suec.* skall, skola, *Germ.* sollen) *modestius usurpatur. — 1 sg. præs. ind.* munk Hkv. 1; Hfl. 16; Snt. 5; Efdr. 27; R. 35; Jdr. 43; Mhk. 27; Isl. 2; mun ek Jdr. 1; Sk. 51; *2 sg. præs. ind.* munt Hkv. 18; Sk. 57. 70; muntu = munt þú L. 85; kunna mant konung *regem, puto, novisti* Hkv. 5; *3 sg. præs. ind.* Hlg. 3; Hkm. 13. 19. 20; Bgl. 14; O. S. 1; Hr. A. 15; Edr. 11; Mhk. 11. 17. 27. 29; Isl. 17; L. 29. 30. 39. 60. 70. 74; Sk. 44. 57. 72. 90. 105. 113. 137. 154. 167. 177. 181. 202; mun-a Hfl. 17; S. S. 3; G. 13. 24; mun-at G. 21; m'n (= mun) Kdr. 10; man Hrfm. 18; *impers.* m'n (= mun) vara S. S. 3; mun mega sjá *videre licet* Kkm. 21; sunum mínum man svella Kkm. 27; *1 pl. præs. ind.* munum-a Efdr. 20; *2 pl. præs. ind.* munuð L. 14. 17; munu þit L. 17; *3 pl. præs. ind.* munu Kkm. 27. 28; Mhk. 3; Hr. S. 20; L. 71. 84; Sk. 5; *3 sg. præs. conj.* muni Em. 2; Sgdr. 6; Efdr. 28; L. 84; Sk. 167; myni Mhk. 29; *1 sg. præt. ind.* mundi Sk. 186; *3 sg. præt. ind.* mundi Hlg. 8; Mhk. 5; Sk. 25. 27; myndi G. 53; *3 pl. præt. ind.* mundu-t Efdr. 23; *3 sg. conj.* myndi Efdr. 23; G. 69; *præs. inf.* munu L. 41; *præt. inf.* mundu Sk. 103; myndu G. 28. *In omnibus locis supra enumeratis vb.* munu *cum infinitivis aliorum verborum conjunctum est; nonnumquam tamen omittitur inf.* vera *l.* verða, *e. gr.* né mun síðan (ɔ: verða) Vkl. 6; mun (ɔ: vesa) Efdr. 10. 19; Hr. A. 14; munu (ɔ: verða) G. 61; mun enn (ɔ: vera *l.* fara) L. 43; mun kostr (ɔ: vera) Sk. 61; ei mun betra (ɔ: vera) Sk. 84.

munvegr, *m., locus amœnus;* hvarf á munvega *abiit in sedem beatorum* Snt. 10.

musteri, *n., templum;* í musteris hválfi L. 36; fimm hrein musteri af steini Edr. 25.

múgr, *m., multitudo hominum; turba; caterva;* múgrinn kastar grjóti Sk. 88.

múta, *f., dona, pecunia; corruptela;* gjafir ok mútur L. 71.

mynd, *f., imago; figura, forma;* myndir þeirra (ɔ: synda) *imagines eorum (peccatorum)* L. 80.

myndan, *f., forma; imago;* haglig myndan heilags anda L. 30.

mynni, *n., ostium;* ór Þrándheims mynni R. 15.

myrđir, *m., interfector;* gramr varđ fyr Vinda myrđi Vkl. 15; Efdr. 7.

myrkbak, *n., dorsum opacum;* hreins reinar myrkbǫk *montis umbrosa terga, juga opaca;* vagnir (*vid.* vǫgn) hreins reinar myrkbaka *delphini montium opacorum, i. e. gigantes* Hlg. 16 (*ubi* myrkbaka *tmesi divisum est*).

myrkmǫrk, *f., silva opaca;* hlóđyn myrkmarkar *terra silvosa, i. e. Norvegia* Vkl. 18 (*ubi vox* myrkmarkar *tmesi dividitur*).

myrkr, *n., tenebræ;* undrast myrkr L. 61; í myrkr ok dauđa L. 19. 43; í myrkri ok ótta L. 73; í sŭta myrkri L. 77; (sól) brá heims myrkrum G. 2.

myrkr, *adj., obscurus; tenebricosus;* myrkt hregg mækis eggja *obscura tempestas gladiorum, i. e. pugna* R. 20.

mýrr, *f., palus;* holt ok mýrar L. 93.

mækir, *m., gladius;* rjóđa dreyrgan mæki Yt. 20; Em. 5; halda upp mæki hjarđar *cornu sustinere* Yt. 26; falla fyr mæki Kkm. 17; mækis mót *pugna* Efdr. 27; hregg mækis eggja R. 20; Yt. 25; mækis á *i. e. sanguis* Hfl. 4; mækis straumr *id.* Hkm. 8; gœddir fǫgrum mækum Hkv. 16.

mæla (lt), *v., loqui;* nam mæla Hlg. 3; réđ at mæla hátt Sk. 31. 69; réđ svó mæla Sk. 137; heimsku mæla Em. 3; hugat mælik Hfl. 14; øruggt mælik þat G. 62; mæla *loquuntur* Bgl. 14; Efdr. 2; mælti svá Hlg. 11; mælti þat Hkm. 10. 15; Snt. 12; Vkv. 10; Jdr. 42; mælti orđin Sk. 127; valkyrjur mæltu Hkm. 11; Jdr. 41; þat 's ok mælt Snt. 16; þannig verđr mælt Mhk. 20.

mæla (ld), *v., demetiri; c. dat.* Þjazi mældi gulli Mhk. 8.

mælgi, *f., loquacitas;* mælgin verđr oss heyrinkunn Mhk. 29.

mæli, *n., tempus;* á skǫmmu mæli *exiguo temporis momento* Jdr. 18.

mær, *f., virgo; femina; filia; nom. sg.* mær Yt. 13. 47; Kkm. 10; L. 3. 28. 55. 89. 90; mærin L. 99; *acc. sg.* mey Hlg. 9. 11; Hkv. 1; L. 34; Sk. 114; *dat. sg.* meyju L. 24. 28. 33; *gen. sg.* meyjar Rdr. 2; Yt. 45; Hlt. 9; Efdr. 15; Kkm. 20; L. 65; *dat. pl.* meyjum Hkv. 14; *gen. pl.* meyja Kkm. 23.

mæra (rđ), *v., laudare; (carmine) celebrare;* mæra ehn S. S. 2; þann mærik Hfl. 2; mærik lim Krists G. 33.

mærđ, *f., laus; carmen laudativum:* mærđ es upp komin G. 9; G. 51; skal mærđ hvata Hfl. 16; bera mærđ af hendi Hdr. 9; semja mærđ ehm Hátt. 68; G. 8. 18. 39. 46. 71; mærđar timbr Snt. 5; mærđar hlutr *i. e. res carmine fictæ* Hfl. 1; mærđar tínir Hr. S. 21; mærđar blíđr *svaviloquens* Edr. 4; mærđar fróđr *eloquens* Hr. S. 4.

mæringr, *m., vir excellens; princeps;* fremđar verk mærings R. 10.

mærr, *adj., præclarus; celeber; splendidus; pulcher;* enn mæri mǫgr Sigurđar Rdr. 2; of mǫg mæran Sgdr. 3; leiđa aptr mæra mey Hlg. 11; valkyrjur mærar Hkm. 11; mær skóđ *tela splendida* Efdr. 12.

mæti, *n. pl., res pretiosæ, magni æstimandæ;* veglig mæti *splendida* κειμήλια Hr. S. 21.
mætir, *m., æstimator;* of oddbraks mæti *de eo, qui (prælium magni facit, i. e.) prælio delectatur, de bellatore* Hátt. 70 *(ubi alii malunt* of oddbraks mœti = *de eo, qui pugnæ obviam it).*
mætr, *adj., magni æstimandus; eximius; præstans;* Adám, mætr guði *Deo æstimandus, i. e. Deo carus* L. 43; mér gaf þenna mæta kníf Sk. 99; mætum hilmi Rdr. 9; gekk at eiga mæta Ingibjǫrgu Jdr. 45; meyju mætri L. 24; élbjóðr átti sunu mæta Isl. 22; halda mætum borðum þannig Hr. S. 5.
mœða (dd; *l.* mæða L.), *v., fatigare, affligere;* mart mœðir fremðarþjóð á láði G. 27; helstríð mæddi L. 55. — *Refl.* mæðast *defatigari, deficere;* mæðumst í nógum nauðum L. 86; hann mæðist L. 42; L. 38; brjóst er mætt af þessum hætti L. 56.
mœði (mæði Sk.), *f., lassitudo, defatigatio;* sumir af mæði sprungu Sk. 156.
mœðing (mæðing), *f., molestia, afflictio;* kvaldr af mæðing taldri L. 79.
mœðir, *m., qui fatigat;* hersa mœðir *oppressor procerum, præfectorum; i. e. rex* Edr. 28.
mœnir (mænir Sk.), *m., culmen tecti; fastigium domus;* hein hvein í hjarna mœni *(in apicem cerebri, i. e. in verticem)* Hlg. 19; fleygði tólf í mæni Sk. 179.
Mœrir, *m. pl., Mœrienses, incolæ Mœriæ Norvegicæ;* Mœra fólkverjandi *defensor populi Mœriensis, i. e. Haquinus dynasta* Vkl. 13; Mœra hilmir, þengill *(de S:to Olavo, rege Norvegiæ)* Vkv. 14; G. 12; Mœra gramr *(de Magno Bono)* Hr. A. 5.
mœrr, *f., terra;* mœrar leggr *crus terræ, i. e. saxum;* mœrar leggs menn *homines monticolæ, i. e. gigantes* Þdr. 15.
mœta (tt), *v., occurrere, obviam venire; c. dat.* reip mœta greipum Hátt. 77; mœtti gerningum *i. e. incantationes expertus est* Hrfm. 15; þeir mættust *inter se obviam venerunt* Sk. 149.
mœtir, *m., qui obvius it alicui rei;* mœtir víga *pugnas obiens, i. e. præliator* Vkv. 8; mœtir raddar tanna vegbrautar *qui sonitui gladiorum* (ɔ: *pugnæ) obvius it; præliator* Gldr. 3 *(cfr annot. in add. et emend.).*
mǫgr, *m., filius;* mǫgr Sigurðar Rdr. 2; mǫgr átta ok einnar mœðra *i. e. Heimdallius* Hdr. 2; við Fárbauta mǫg Hdr. 2; Hlg. 5; at mǫg fallinn Hdr. 6; of mǫg Hákonar *de filio Haquini, i. e. de Sigurdio dynasta* Sgdr. 3; vinir magar Hallgarðs *amici filii Grjotgardii, i. e. amici Haquini dynastæ* Hlt. 10; móðernis fekk mínum mǫgum Kkm. 26.
mǫl, *f., glarea litoralis;* haukstrandar mǫl *glarea manûs, i. e. annulus aureus, aurum* Hfl. 17; glymja við mǫl Þdr. 6.
Mǫn, *f. pr., Menavia insula in mari Hibernico;* í Mǫn Ódr. 8; á Manar hlekk *per vinculum l. cingulum Menaviæ, i. e. per mare* Hátt. 77.

mǫrk, *f., silva; campus silvestris;* meinþjófr markar Yt. 6; Þdr. 6; lágir marka Snt. 4.
mǫrk, *f., libra:* stóð hann merkur (= merkr) átta Sk. 192; fundu tǫnn tuttugu marka þunga Sk. 199.
mǫrn, *f., amnis; fluvius;* snæriblóð marnar Þdr. 7.
Mǫrn, *f. pr., gigas femina quædam, filia Thjassii;* faðir Marnar *Thjassius* Hlg. 12.
mǫrr, *f., palus;* í mǫrum Mhk. 5.
mǫrun, *f., gigas femina; gen. pl.* mǫrna Hlg. 6.

N.

naddfár, *n., pernicies clavorum clipei, i. e. telum (?);* í bǫð naddfárs *in pugna telis peracta* Efdr. 10 *(aliter Egilsonius).*
naddr, *m.* — 1) *telum;* gnýr nadda *pugna* Isl. 5; nadda viðr *prœliator* Isl. 23. — 2) *clavus clipei.*
naddskúr, *f., pluvia telorum; pugna;* naddskúrar nœrir *prœliator* Ódr. 8.
naðr, *m., serpens;* af fránum naðri Hdr. 4; Kkm. 27; vettrimar naðri *i. e. gladio* G. 47. — **Naðr**, *m. pr., nomen navium bellicarum, quarum altera* Ormr enn langi, *altera* Ormr enn skammi *appellata est;* sá báða Naðra fljóta auða Efdr. 18; sukku niðr af Naðri (*i. e.* af Ormi enum langa) Efdr. 10.
nafn, *n.* — 1) *nomen;* nafn allra (ɔ: konunga) Em. 8; Edr. 4; nefna nafnit þitt Sk. 186; Mhk. 19; ǫðru nafni Sk. 35. — 2) *celebritas nominis;* hann fekk nafn þess konungs ævi *i. e. is celebre nomen suæ ætati (suo imperio) conciliavit* Bgl. 1; hafna yðru nafni Hr. A. 8.
nafnfrægr, *adj., celeber;* of nafnfrægjum allvaldi Hrfm. 3.
nafni, *m., cognominis;* hræ nafna síns Isl. 7; tveir nafnar R. 17; þágu lǫg af þeim nǫfnum *(i. e. ab Olavo Tryggvida et Olavo Sancto)* Bgl. 5.
naglfari, *m., navis;* saums segl naglfara *velum clavatum navis, i. e. clipeus, quo navis ornatur; est igitur* sigla saums segls naglfara *mâlus clipeum gerens, i. e. vir clipeatus, prœliator* Rdr. 5.
nagli, *m., clavus;* sá hanganda á nǫglum stangast *vidit pendentem clavis pungi* L. 56; sárin, er naglar skáru L. 87.
naglskaddr, *part. compos., clavis læsus;* langvinr lausnara naglskadds G. 68.
nagr, *m., avis quædam;* sveita nagr *avis sanguinaria, i. e. aquila (Thjassius)* Hlg. 8; nagr sára *corvus* Bdr. 11.
nakkvarr, **nǫkkur**, **nakkvat**, *pron. adj., aliquis, aliquantus;* gekk fram nakkvara snertu *aliquantum viæ progressus est* Jdr. 24. — *Cfr.* nǫkkurr!
nakkvi, *m.* (*pro* nǫkkvi), *navis;* rak út ræsinaðr ok nakkva *(acc. pl.)* Gldr. 3.

Nanna, *f. pr., uxor Balderi dei:* Nanna vǫrru hjalts *dea rupis, i. e. gigas femina;* vegþverrir Nannu (*pro* Nǫnnu) vǫrru hjalts *i. e. Thor* Þdr. 5.
nara (rđ), *v., vitam miseram agere;* neflauss narir Mhk. 25.
Narfi, *m. pr., filius Lokii;* jódís Ulfs ok Narfa Yt. 12.
Nari, *m. pr., filius Lokii;* nipt Nara *soror Narii, i. e. Hela* Hfl. 10.
nauđr *l.* **nauđ**. *f.* — 1) *necessitas;* nú 's oss nauđr at . . . *necessitas nos cogit, ut* . . . G. 57; kvađ sér nauđir *dixit sibi necesse esse* Vkv. 15. — 2) *afflictio, vexatio; dolor, calamitas;* eilíf nauđ L. 73; kykva nauđar áss Þdr. 8; sárar nauđir Sk. 191; frá nauđum G. 33. 68; í nauđum L. 79. 86; nauđa vissu súđir *tabularum compages expertæ sunt afflictionem (vim pelagi)* Hr. S. 5.
nauđsyn, *f., necessitas;* fyr nauđsyn mína L. 52.
naustdyrr, *f. pl., fores tumuli sepulcralis;* niđr fyr naustdurum *infra fores tumuli* Snt. 3.
ná (ánđ), *v.* — 1) *nancisci, potiri; c. dat.* áđr ǫđlingr náđi Cesars fundi Edr. 26; áđr en næđi Ormi eđr hlut meira Efdr. 15; *eodem modo* ná af = *contingere, e. gr.* Nóreg frá ek þeir næđi af Sk. 54. — 2) *facultatem habere rei faciendæ; posse; c. inf. e. gr.* rǫđull náđit skína *sol splendere nequiit* G. 19; náđu eigi at ganga upp *ascendere non potuerunt* Jdr. 38; ef rǫskvask næđi Snt. 11. — 3) *periphrastice usurpatur c. inf. e. gr.* náir kasta *repellit* Hátt. 76; náir greiđa Hátt. 77; of þróask náđi Yt. 51; náđi fœra Edr. 13; oddr náđi bíta Kkm. 4; Kkm. 10; hallir náđu at falla Edr. 22.
náđ, *f., pax, quies; gratia, indulgentia; clementia, misericordia;* nálgast hef ek á náđir þín *beneficium a te exspectans veni* Sk. 94; gefr ei skǫtnum náđir *salutem l. vitam non dat viris* Sk. 141; međ náđum *tranquille* L. 12.
Náinn, *m. pr., nanus quidam;* á Náins nǫkkva *(cfr fabulam de Fjalare et Galare)* Snt. 3.
nálgast (ađ), *v., appropinquare;* ek hef nálgazt á náđir þín Sk. 94; *c. acc.* þykki mér, sem nýjung nǫkkur nálgist heim ok ættir heima L. 39.
náliga, *adv., prope;* heldr náliga at kveldi G. 47.
nálægr, *adj., propinquus;* nálæg vertu minni sálu! *adsis animæ meæ!* L. 86.
námæli, *n., petulantia; verba importuna;* varnađi viđ námæli Snt. 19.
nár, *m., cadaver; corpus mortuum;* nár fell til jarđar Kkm. 14; hjoggum vér bleikan ná Kkm. 12; ylgr gekk á ná bólginn Jdr. 31; gnótt nás Vkl. 14; Vkl. 16; vissuđ nái liggja Hkv. 3; hrafn valđi nái stirđa Bdr. 12.
náreiđr, *m., qui mortuum corpus portat;* Hlt. 7.
nári, *m., inguen;* lungun féllu um nára Sk. 144.
nátt, *f., nox;* í alla nátt Sk. 190; fram á nátt *multa jam nocte* Sk. 45; langar eiga bersar nætr Mhk. 6; laugar nætr *noctes, quæ*

inter dies Saturni et dies dominicas incidunt Sk. 202. *Nonnumquam est* nátt = *spatium unius diei et noctis, sueth.* dygn, *e. gr.* tólf mánuðr ok fimm nætr G. 25; innan þriggja nátta Sk. 89.
nátta (að), *v., noctescere; vesperascere;* tók at nátta Sk. 36.
náttúra, *f., rerum natura; naturalis rerum ordo;* sjálf náttúran L. 31. 42; L. 59; fyr manns náttúru *per naturam humanam* L. 69; hefr heims náttúruna alla í brjósti Sk. 58.
náttúruskærleikr, *m., claritas naturæ; dat.* náttúruskærleik L. 7.
náttverðr, *m., cœna; acc.* náttverð Hfl. 10.
náungr, *propinquus; cognatus;* niðr fyr náungs naustdurum *infra fores tumuli propinqui l. patris* Snt. 3.
neðri, neðstr, *comp. et superl., inferior, infimus;* í lopt hin neðri *in aëra inferiorem* L. 27; brygðin jarðar neðstu bygðar *terror infimorum terræ locorum* L. 5; (í) bandi hins neðsta fjanda L. 22.
nef, *n.* — 1) *nasus;* (hun) stakk í nefit á Skíða Sk. 175. — 2) *rostrum;* með dreyrgu nefi Hkv. 3.
nefbjǫrg, *f., buccula cassidis, nasum tegens;* lét lǫnd lokit nefbjǫrgum *terras cassidibus (i. e. militibus galeatis) cinxit* Kdr. 4.
neflauss, *adj., orbus; cognatis et propinquis carens;* neflauss narir Mhk. 25 (*ubi alii vertunt* neflauss = *nasi expers).*
nefna (nd), *v., nominare; vocare;* nefna nafnit þitt Sk. 186; Sk. 110; Adám nefndr L. 12; L. 48; sá var nefndur Agnarr Sk. 145.
neita (að *l.* tt), *v., negare;* ef neitaði bæn at veita *si petitum renueret* L. 18; líf, þat er Adám neitti *vita, quam Adam denegavit* L. 23; *c. dat. l. gen. rei* neita greiða *hospitalitatem denegare* Sk. 97.
negla (ld), *v., clavo defigere;* þessir negldu Krist á krossinn L. 49.
nema, *conj.* — 1) *nisi; c. conj. e. gr.* nema sjálfr ali Snt. 16; nema snæriblóð marnar þyrri Þdr. 7; nema ljúgi landherr Bgl. 8; Bgl. 17; G. 53; Jdr. 43; Isl. 1; L. 22; *huc referendum videtur* nema svát Rdr. 2, *pro* nema svá sé at . . . — 2) *an; post formulam interrogandi; e. gr.* hverr veit, nema hrottinn hǫggvi kónginn Sk. 129. — 3) *num; post verba dubitandi; c. ind. e. gr.* hver sé if, nema goð stýra ættrýri jǫfra Vkl. 23. — 4) = at, *in enuntiatione objectiva; c. ind. e. gr.* kveðkak dul, nema gná hefr hrør at gamni Yt. 12. — 5) *præterquam; præter; nisi;* engi vard . . . nema Fróði Vkl. 10; fljóðin læt ek fǫl nema Freyju mína eina Sk. 111.
nema (nam, numinn), *v.* — 1) *capere; prehendere; agere; e. gr.* Búi nam kistu í hvára hǫnd sér Bdr. 11; allir þeir, sem oddrinn nam Sk. 182; tunga vas numin með tangar munni G. 60; *cum præpp. e. gr.* nam ór heimi *e mundo eripuit* Snt. 19; Nóregr nam við mǫrgum skipstǫfnum *Norvegia excepit puppes numerosas* Bdr. 3; vas numinn heðan ungr *rex in flore ætatis e vita evocatus est* G. 63. — 2) *privare, spoliare; c. acc. pers., dat. rei, e. gr.* hví namt hann sigri Em. 6; lausnara vinr numinn aldri G. 62; baugdríf numinn lífi G. 17; G. 37; gumnar váru sigri numnir Edr. 23;

huc referri potest Hildar flaums fólks mun bláserkjan fjǫrvi námu *exercitum loricatum numero superiorem vitâ privaverunt* Rdr. 6; *ubi tamen meliorem lectionem habes in ann. ad h. l.* — 3) *discere; animo apprehendere;* namk Yggjar feng Jdr. 2; flestr of nam (ɔ: hróðr) Hfl. 20; kván nam fátíða frœði Þdr. 15; hann nam margar tungur Edr. 9; hann nemi rétt háttu hróðrs míns O. S. 1; drótt nemi mærð G. 18; nemi *(imperat. 2 pl.)* mærð mildings Hǫrða G. 39; þat namsk *i. e. hoc innotuit* Kdr. 3. — 4) *periphrastice c. infin., e. gr.* nam ráða = réð Rdr. 11; nam mæla = mælti Hlg. 3; nam at vinna = vann Vkl. 3; Efdr. 1; Hr. A. 2; namtu eignask Hr. A. 5; R. 3. 6. 23; G. 3. 47; Kkm. 28; Bdr. 5; Jdr. 26. 37. 43.

nenna (nt), *v.* — 1) *operam dare; in animum inducere;* engr nennir at inna dǫglings verk G. 56. — 2) *aliquo contendere, proficisci;* víða nenna *late perigrinari* Efdr. 11.

nenninn, *adj., strenuus; acc. m. sg.* nenninn Efdr. 25.

nes, *n., promontorium;* róa verðr fyrst á et næsta nes *primum in proximum promontorium est remigandum, i. e. proxima quæque primum petenda* Mhk. 2; á nesi Hlt. 7; Snt. 24; á sverða nesi *i. e. in clipeo* Hkm. 7; fyr nesjum Vkl. 14; ívu nesja flesdrótt Þdr. 12.

nest, *n., viaticum; esca;* nýtt nest gafsk hrǫfnum Bdr. 3; lystiligu at leiðar nesti L. 83.

nesta, *f., acus fibulæ;* meina nesta *acus noxiosa (de conto ferreo);* laust meina nestu niðr í bifgyrðil Þdr. 17.

Nesþjóðir, *f. pl., incolæ Cathenesiæ in Scotia;* tók gjǫld af Nesþjóðum Hrfm. 6.

neyð, *f., incommodum;* fyr þá neyð Sk. 100.

neyta (tt), *v., uti, adhibere; c. gen.* herr neytti handa *exercitus manu certavit* Bdr. 6.

neytr, *adj.* — 1) *bonus; benignus;* fann enga menn í orðum sínum neyta Sk. 12. — 2) *utilis;* enn neytri ráð gatat fyr ser *utiliora sibi consilia non nactus est* Þdr. 7, *ubi cod. W habet* enn neyti = *strenuus;* enn neytri *etiam verti potest* = *valde strenuus (compar. pro posit.)*

né (*got.* ni), *adv.; non;* værar né váru Hkv. 2; Vkl. 12; né einn *nemo* Mhk. 7; né *etiam cum* -at *conjungitur ita ut hæ duæ negativæ particulæ fortius negent, e. gr.* né komrat Gldr. 9.

né (*got.* nih), *conj., neque (et non).* — 1) *Hac particula conjunguntur sententiæ primariæ, quarum altera affirmativa, altera negativa est, e. gr.* dýrð es orðin ágæt, né fœðisk þengill þvílíkr G. 11; Þdr. 6. 10. 15. 19; Vkv. 2; R. 7; G. 51; Isl. 26. — 2) *In sententiis disjunctivis (et quidem præcipue in membro secundo)* né *usurpatur, e. gr.: a)* -a (-at) — né *neque — neque* Bj. 2; Snt. 1; Sgdr. 5; Vkl. 2. 6; Kkm. 16. — *b)* hvártki (hvárki, hvórki) — né *neque — neque* Hr. A. 8; L. 20. 71; Sk. 7. 37. 61. — *c)* ei — né *non — neque* L. 1. 90; *eodem modo* engi — né L. 34.

Nið, *f. pr., amnis Norvegiæ, qui in sinum Throndheimicum influit;* Niðar vargr *i. e. navis* Gldr. 8.
Niðbrandr, *m., ignis Nidæ amnis, i. e. aurum;* skerðir Niðbranda *i. e. vir* G. 40.
niðbyrðr, *f., onus cognatorum;* niðbyrðr Norðra *onus cognatorum Nordrii (i. e. nanorum Sudrii, Austrii, Vestrii), i. e. cælum (cfr SnE, AM I 50);* und niðbyrði Norðra *sub cælo* Efdr. 27.
Niðjungr, *m. pr., vir nescio quis;* Mhk. 8.
niðkvísl, *f., prosapia;* Yt. 51.
niðr, *m., cognatus (parens, frater, filius cet.);* sævar niðr *frater maris (Ægeris), i. e. ignis* (Loge) Yt. 6; Fjǫlnis niðr Yt. 11; Ása niðr *auctor generis Ansium i. e. Oden* Hlt. 3; Yggs niðr Vkl. 12; konungs niðr *nepos regis* G. 34; *acc. sg.* nið Yt. 28; Snt. 16; *gen. sg.* niðs Vkv. 3; *nom. pl.* niðjar Jdr. 7; *acc. pl.* niðja Rdr. 6; Kkm. 18; *dat. pl.* niðjum Þdr. 2. 18; *gen. pl.* niðja Yt. 2; Snt. 2. 15.
niðr, *adv., deorsum, in locum inferiorem;* niðr fyr naustdurum *infra fores tumuli* Snt. 3; bera niðr *deducere* Snt. 4; ljósta ehu niðr í eht Þdr. 17; sǫkkva niðr *desidere, delabi* Efdr. 10; Hr. A. 2; stinga nǫsum niðr í feldi *nasos in pallia demittunt* Bgl. 13; hvártki upp eðr niðr *neque sursum neque deorsum* R. 27; L. 40; falla niðr *delabi* Kkm. 14; L. 54; niðr kom bára *unda defluxit* Bdr. 11; niðr í herðar Jdr. 26; Sk. 145; niðr at grunnum *in imo abysso* L. 70; steypa niðr *detrudere* L. 72; kemur niðr *pervenit* Sk. 29; kasta sér niðr *se prosternere* Sk. 42; setjast niðr *considere* Sk. 145; leggjast niðr *prolabi (ad genua alicujus)* Sk. 168; rak niðr *projiciebat* Sk. 176.
niðri, *adv., infra, inferne;* uppi ok niðri *superne et inferne* L. 1; Sk. 196.
niflgóðr, *adj., tenebris favens; maleficus;* Snt. 15.
nipt, *f., soror;* Hfl. 10.
nista (st), *v., cibare;* sá es úlfgi nistir Kkm. 22.
nista (st), *v., figere;* er spjótit nisti *quem hasta transfodit* L. 66; broddar nistu L. 96; nist sárra súta sverði *gladio gravium dolorum transfixa* L. 56.
nistill, *m., acus; perticula:* nistill silkitreyju *i. e. vir!* Sk. 186.
níu, *num. card., novem;* níu orrostur Vkv. 9.
Njarðgjǫrð, *f., cingulum firmum (cingulum Njordii?);* njótr Njarðgjarðar *i. e. Thor* Þdr. 7, *ubi* Njarðgjarðar *tmesi divisum est.*
Njórun, *f. pr., dea ex genere Ansium;* Njórun vínkers *dea pocula ministrans, i. e. femina* Kkm. 20 (*alii malunt* Njǫrun).
njóta (naut, notinn), *v., frui, uti; adipisci; e. gen. e. gr.* njóta lausnar L. 57; G. 61; L. 96; drótt nýtr máttar dǫglings G. 15; G. 66; vísi nýtr skriðar viðar Hátt. 72; njótið bauga Hfl. 21; hafði of notit norna dóms Yt. 47.
njótr, *m., qui utitur aliqua re;* njótr Njarðgjarðar Þdr. 7.

Njǫrðr, *m. pr.*, *Njordius deus; acc.* Njǫrð Sk. 179; *nǫmen* Njǫrðr *sæpe in circumlocutionibus usurpatur, e. gr.* Njǫrðr auðar *i. e. vir liberalis* Isl. 11; Njǫrðr snáka stígs *id.* Isl. 8; Nirðir garða grundar seilar *viri liberales* Isl. 2; Njǫrðr hjǫrregns *bellator* Isl. 20; fyr víga Njǫrðum *a præliatoribus* Vkv. 14.

njǫrvanipt, *f.*, *'soror angustiarum', i. e. soror angens (a* nipt *et* *njǫr, *f., angustia; cfr anglosax.* nearu, *f., angustia, artum)*; njǫrvanipt Tveggja bága *soror anxifera Fenreri, i. e. Hela* Snt. 24.

norðan, *adv., e septentrione;* renna norðan sunnr Vkl. 17; fara norðan Edr. 28; Gldr. 4; Vkl. 11. 13. 18; Efdr. 16; Kdr. 3; Hr. A. 6. 10; Hr. S. 13. 15; fyr norðan = *a septentrionali parte, e. gr.* fyr norðan Vík *a septentrionali parte Vikiæ* Vkl. 10; fyr Saxa norðan *a regione Saxonum in boream versa* Edr. 25; Hr. S. 11. 13.

Norðimbraland, *n. pr.*, *Northumbria;* á Norðimbralandi Kkm. 14.

Norðimbrar, *m. pl.*, *incolæ Northumbriæ;* morð Norðimbra Ódr. 8.

Norðmaðr, *m.*, *a septentrionali regione (Islandiæ) oriundus;* Skíða Norðmann skulum vér hann kalla Sk. 58; ævilok Norðmanns Skíða Sk. 203.

Norðmenn, *m. pl.* — 1) *Norvegi;* Norðmenn allir G. 11; *gen.* Norðmanna Hkv. 5; Hkm. 3. 6; Efdr. 25; Hr. S. 5. — 2) *Scandicarum regionum incolæ;* hálft fimta hundrað Norðmanna *(de Væringiis)* G. 55.

Norðmœrir, *m. pl.*, *incolæ Mœriæ septentrionalis in Norvegia;* Nordmœra kærir *i. e. rex Norvegiæ* Hrfm. 19.

norðr, *n.*, *septentrio; septentrionalis pars terrarum;* ór norðri *a septentrione* Jdr. 32; rétt fyr norðri miðju Sk. 82. — *Acc.* nordr *sæpissime pro adverbio usurpatur = in septentriones;* ǫll lǫnd norðr Efdr. 21; hingat norðr Edr. 13; Efdr. 27; Hr. S. 20; Sk. 200.

Norðri, *m. pr.*, *nanus plagam cæli septentrionalem sustinens;* und niðbyrði Norðra Efdr. 27.

norðsætr, *n.*, *sedes septentrionalis;* gætir norðsætra *i. e. rex Norvegiæ* Hrfm. 6.

norn, *f.*, *parca;* norna dómr *decretum parcarum, i. e. fatum* Yt. 47; fár gengr of skǫp norna Kkm. 24.

Norrœnn, *adj.*, *Norvagensis;* Norrœnar dróttir R. 8; *gen. pl.* Norrœnna Isl. 13.

nógr, *adj.*, *sufficiens; magnus; copiosus;* með nógu dári L. 18; náttúran, kúguð af nærri nógu *natura nimiâ fere vi et potestate afflicta* L. 31; mæðast í nógum nauðum *maximis malis excruciari* L. 86.

Nóregr (*a* Norðvegr), *m. pr.*, *Norvegia;* allr Nóregr Vkl. 14; Bdr. 3; *acc.* Nóreg Hr. A. 5; Sk. 101; *dat.* Nóregi Yt. 51; Nóreg Sk. 54. 65; *gen.* Nóregs R. 7. 11. 19; Jdr. 18; Hr. S. 4. 12.

nótt, *f.*, *nox;* í nótt *proxima nocte;* húņs nótt *quavis hieme* R. 13; á einni nóttn Jdr. 40.

nú, *adv., jam, nunc*; Yt. 11. 45; Em. 4. 7; Hkm. 10. 13; Snt. 7; Vkl. 9. 10; Efdr. 24. 25; Vkv. 9; Bgl. 2. 12; Hr. A. 15; R. 24; G. 7. 45. 57. 63. 69; Kkm. 26; Mhk. 4. 10. 11. 14. 17. 20. 25. 29; L. 18. 21. 26. 28. 30. 37. 52. 56. 60. 62. 64. 79. 82. 86. 97; Sk. 16. 41. 94. 95. 165. 180. 188. 199.

núna, *adv., hoc momento temporis*; Sk. 163.

Nýjamóða, *f. pr., locus quidam Britanniæ*; í Nýjamóðu Vkv. 9.

nýjung, *f., novatio; res nova*; nýjung nǫkkur L. 39.

nýkominn, *part. compos., qui nuper advenit*; Iðunn vas þá nýkomin með jǫtnum Hlg. 10.

nýr, ný, nýtt, *adj., novus*; í nýjum óði G. 57; nýtt nest *nova præda* Bdr. 3; af nýjum hlunnum Hr. S. 3; nýjar súðir Hr. S. 5.

nýsa (st), *v., explorare; refl.* **nýsask** *sibi explorare, speculari; c. gen.* nýsumk hins *illud speculor* Snt. 13.

nýta (tt), *v., uti, frui; c. acc.* frák ǫrnu nýta sér sveita Isl. 7. — *Refl.* **nýtask** *utilem esse, ad usum accommodatum esse; sufficere, valere*; mætti máltól nýtask mér G. 19.

nýtr, *adj.* — 1) *utilis.* — 2) *strenuus, fortis*; nýtr herr R. 19; Edr. 24; skap bragna nýtra G. 58. — 3) *bonus*; leysa nýta þjóð G. 68; vinna heimtan nýztan tír *(optimam i. e.) maximam gloriam adipisci* G. 55.

næfr, *n., cortex betulæ tectorius*; glumði við Hildar næfri *obstrepuit cortici Hildæ, i. e. clipeo* Kkm. 21. — *(Vox* næfr *apud alios est femin. generis).*

næma (mð), *v., spoliare, privare; c. acc. pers. et dat. rei, e. gr.* fjǫrvi næmðu Sigurð Hlt. 11; fjǫrvi næma fogl-Hildar mann Rdr. 6 *(vide ann. ad h. l.).*

nær, *adv.* — 1) *prope; c. dat., e. gr.* nær þvís *prope locum, ubi* Hkv. 3; nær ok firr *prope et procul* L. 24; færðist nær *appropinquavit* L. 54. — 2) *fere, pæne*; nær ǫll lýða kind *tota fere progenies humana* L. 19. — **nær**, *conj., quando*; gørðisk rimmu gangr, nær Nóregs herr vasa trauðr at særa ferðir Jóta R. 19.

nærri, *adv.* — 1) *prope; c. dat.* nærri Þrándheims sandi Sk. 54; Óðins hǫllu nærri Sk. 66. — 2) *fere*; þannig nær *eo fere modo* Mhk. 11; Mhk. 4; af nærri nógu L. 31.

næstr, *adj. superl., proximus; c. dat.* skapara næstr L. 7; lofi næstr *laude dignissimus* Hfl. 18; et næsta nes Mhk. 2; af lopti næsta *de proximo æthere* L. 11; verk, þaus vísi vann næst G. 57. — *Neutr.* næst *pro adv.*; vangi næst *proxime agrum* Edr. 21; þar næst *deinceps; proximo loco* Sk. 75; þessu næst *exinde*. L. 46; hér næst Sk. 83; því næst Sk. 90. *Eodem modo* et næsta, 1) *proxime; c. dat.* goði et næsta Hr. A. 9. — 2) *pæne, fere*; hefr ek næsta kafnat L. 77; L. 41; Sk. 155. 163.

nœfr, *adj., promptus, expeditus; strenuus*; nœfr allvaldr Efdr. 3.

nœgjast (nægjast L.; að), *v., satis esse; sufficere*; engill lét sér eigi nægjast alla mekt L. 7; sér nægjandist *sibi ipsi sufficiens*

L. 8; vægđ, er týndum nægđist *indulgentia, quæ perditis suffecit* L. 82.

nœra (rđ), *v., alere;* nœra val brímis sunda *corvum cibare* G. 55.

nœrir, *m., nutritor;* naddskúrar nœrir Odr. 8.

nǫkkurr, *pron. indefin., aliquis, quisquam; nom. m. sg.* nǫkkurr þeirra *eorum quisquam* L. 4; *nom. f. sg.* nǫkkur nýjung *novum quoddam* L. 39; L. 60; *nom. et acc. n. sg.* nǫkkut, *e. gr.* veita ehm þotta nǫkkut L. 85; *dat. n. sg.* nǫkkvi; at nǫkkvi *ex aliqua re* Mhk. 1; Mhk. 16; *gen. n. sg.* nǫkkurs Mhk. 27; *nom. neutr. pl.* nǫkkur Sk. 3. — *Neutr.* nǫkkut *pro adv.* = *aliquantum;* misjafnt nǫkkut ríkir *vi et potentiâ aliquantum dispares* Sk. 96; Mhk. 2. 3; svá nǫkkut *ita fere* Mhk. 18. — *Cfr* nakkvarr!

nǫktr, *adj., nudus; (deus)* rak þau braut snauđ ok nǫkt L. 19.

nǫs, *f., naris; pl.* nasar *l.* nasir *nares, nasus;* á nasar Hákonar jarls Isl. 16; stinga nǫsum niđr í feldi Bgl. 13.

O.

oddamađr, *m., arbiter l. litis disceptator, a dissentientibus partibus assumptus;* Mhk. 10.

Oddason, *m., filius Oddii;* (Þorgils) Oddason Sk. 18.

oddavíf, *m. femina cuspidem gerens; Bellona;* oddavífs drífa *pugna* Vkl. 2.

oddbragđ, *n., vibratio cuspidum; pugna;* oddbragđs árr Efdr. 22.

oddbrak, *n., cuspidum fragor.; prælium;* oddbraks mætir Hátt 70.

oddbreki, *m., unda cuspide effusa, i. e. cruor;* oddbreki gnúđi Hfl. 11.

oddhríđ, *f., procella cuspidis; pugna;* oddhríđar garđr G. 50.

oddlá, *f., liquor mucronis, i. e. cruor;* umđu oddláar Hkm. 8.

oddneytir, *m., qui cuspide utitur; bellator;* Vkl. 1.

oddr, *m.* — 1) *acumen;* oddr lǫgđis okhreins *i. e. pars acuminata cornûs potorii; acc.* odd Yt. 25. — 2) *mucro (gladii); cuspis; telum;* oddr ódeigr R. 6; Kkm. 4; oddrinn nam Sk. 182; namk odd at rjóđa Kkm. 28; gráir oddar Bdr. 4; oddar bitu Hfl. 13; Kkm. 12; Mhk. 6; læsa strǫnd oddum Edr. 24; Hátt. 79; odda íþróttir *i. e. bellicæ fortitudines* Hkv. 1. *Sæpissime hæc vox in circumlocutionibus pugnæ usurpatur; e. gr.* odda at *pugna* Hfl. 9; odda él *id.* Kkm. 22; odda gnýr *id.* Hlt. 9; odda messa *id.* Kkm. 11; odda senna *id.* Kkm. 17; odda skúr *id.* Edr. 19; Isl. 3; Sk. 153; odda þing *id.* Vkv. 2; odda þrymr *id.* Vkl. 20. — 3) *sagitta;* álmr sparn af sér odda Jdr. 27. — 4) *princeps;* helmings oddr *copiarum antesignanus* Edr. 5.

of, *præp. c. acc. et dat.* — A) *Cum acc.* — 1) *circa; super, supra; per, trans; in; e. gr.* of set *circa sedilia* Rdr. 4; of Vestmari Yt. 51; bera eht of eld Hkv. 24; of trǫđ *per viam, in via* Gldr. 3; of bauga

circa clipeos Hkm. 8; of hrør *circa tumulum* Hlt. 7; of ver *per mare* Hfl. 1; of geirvangsradar Hfl. 5; of hræs lanar Hfl. 11; of sæ Hfl. 12. 15; Vkl. 8; of mar *trans mare* Hfl. 14; of gram *circa regem* Vkl. 12; of gaupu ver *per terram* Þdr. 5; of herđir sér *super humeros suos* Þdr. 7; gekk of skeiđar Efdr. 6; of Vinda myrđi *circa occisorem Vendorum* Efdr. 7; of Sœnskar bygđir Hr. A. 3; Edr. 4. 12. 24. 25. 31; gindu of hræ G. 29; G. 36. 39; sex tęgir manna of *(circa, i. e. adversus)* einn G. 54; of skatna dróttin G. 64; of hjarna kleifar Kkm. 7; of strandir Kkm. 9; hverr lá þverr of annan Kkm. 16; of hrannir Jdr. 16; víđa of eyjar Jdr. 19; gína of sal mergjar Jdr. 31; of sker Mhk. 27; sitja of sitt *in suas res intentum esse* Mhk. 22; of Haka veg Hátt. 76; of kjalar raukn *super carinæ jumentis* Hátt. 77; stíga of ehn *aliquem supergredi, i. e. superare* Isl. 24; Hr. S. 11; of ǫldur *per undas* Hr. S. 13; jós sandi of *(circumfudit)* stál Hr. S. 13; of sigdeili snotran Hrfm. 3; of jarđir Hrfm. 8; of bǫđfúsa bragna Hrfm. 16; of ódyggvar aldar Hrfm. 20. — 2) *de;* fregna of Yngva hrør Yt. 10; hróđr of mǫg mæran Sgdr. 3; dœma of slœm R. 24; yrkja of sun Tryggva R. 34; G. 12. 46; Jdr. 4. 5. 6; kvæđi of ehn G. 38; mærđ of eht G. 51; þylja of eha Jdr. 4; mansǫngr of eha Jdr. 42; sýsla of sik Mhk. 3; jaga of slíkt Mhk. 9; Mhk. 10. 15; Hátt. 70. — 3) *ex, de; ob, propter;* of afbrýđi *ex zelotypia* Yt. 21; of sǫk *propter injuriam* Snt. 8; of sanna sǫk *justa de causa* Efdr. 12; of minni sorgir G. 60; of sǫk litla G. 37; ógæfr of fǫr vífa *(ex i. e.) in re amatoria infortunatus* Jdr. 3; vesa dátt ehm of ehn Jdr. 4; knetta of annars mein Mhk. 24. — 4) *præter; ultra;* hljópu of Jađar Hkv. 11; fár gengr of skǫp *nemo præterit, i. e. evadit fata* Kkm. 24; of eyjar *præter insulas* Jdr. 35; Mhk. 16; fram of skapadœgr Mhk. 23. — 5) *inter; in; apud;* kjósa of konunga *inter reges eligere* Hkm. 1; of manna sjǫt *in consessu virorum* Hfl. 20; of alþjóđ Snt. 15; of óþjóđ Hr. A. 12; of hǫlđa Kkm. 15; of mansǫng *in cantilena amatoria* Mhk. 20; kaus of ǫđlings brœđr *(inter fratres i. e.) ex fratribus regis elegit* Hr. S. 19. — 6) *vi temporali; in, per;* of allan aldr *per totam vitam* Bgl. 16; of morgin *mane* Vkv. 13; of skœru *in pugna* Kkm. 19; of dag þriđja G. 4; Efdr. 22; Kkm. 14. *Huc referri potest vox adverbialis* of síđir *tandem, tandem aliquando* Edr. 21. — B) *Cum dat.* — 1) *circa; super, supra;* brann of fylki *supra regem arsit* Yt. 34; drúpir of beinum Yt. 44; of skeiđar stýri Hr. A. 10; of ræsi G. 46; of brimdýrum *circa naves* Bdr. 2; stóđ of meginblóđi *stabat super cruorem* Hr. S. 9; of dreka þínum *super navi tua* Hr. S. 14; of flota glæstum *supra splendidam classem* Hr. S. 14; of allvaldi Hrfm. 3; of valtafni Hrfm. 10. — 2) *de;* glaupsa of því Mhk. 3. — *Adv.* of *cum verbis conjungitur, e. gr.* ryskja of *(ubi* of *accentum habet) vellicare, depilare;* Rán hefr ryskt of mik Snt. 7.

of, *part. expletiva; hæc vox ponitur* 1) *sæpissime ante verba, e. gr.* of hǫggnar, of kendu Rdr. 4; of fylda Rdr. 8; Rdr. 10. 13; Yt. 1. 4. 9. 10. 13. 14. 15. 18. 20. 21. 22. 24. 26. 28. 30. 38. 40. 47. 50. 52. 53; Hlg. 3. 8. 9. 13. 14. 19; Hkv. 16. 21; Hkm. 2. 5. 8. 9. 10. 18. 19. 20. 21; Hlt. 10. 12; Hfl. 2. 3. 5 *(bis)*. 6. 9. 19. 20; Snt. 5. 6. 8. 12. 20. 22; Sgdr. 6; Vkl. 3. 4. 8. 13. 16. 17. 24; Þdr. 17. 18. 19; Ódr. 2; Efdr. 6. 11. 20. 21; S. S. 2; Vkv. 13; Bgl. 12; O. S. 3; Hr. A. 11. 13. 15; R. 6. 8; Edr. 9; G. 62; Kkm. 1. 22. 28; Jdr. 1. 15. 19 *cet.* 34. 43; Mhk. 13. 19. 28; Isl. 23; Hr. S. 1. — 2) *ante substantiva, e. gr.* of sinnar Bj. 1; of barmar Rdr. 3; Rdr. 8; Hlg. 1. 16. 20; Hkv. 4; Hkm. 15; Hfl. 1. 14; Snt. 23; Hdr. 8; Þdr. 18; Kkm. 26; Mhk. 4; Isl. 17. — 3) *ante adjectiva e. gr.* of lystir Hkv. 7; of snauðr Snt. 7; Jdr. 4; Mhk. 28.

ofan, *adv.* — 1) *desuper, deorsum; superne; ex alto;* ofan sígask Hlg. 4; Hlg. 6; keyra ofan *detrudere* Jdr. 38; ofan af mǫlunum Sk. 27; Sk. 38. 146. 168. 174; ofan ífrá Sk. 170. *Cum præp.* fyr, *e. gr.* fyr ofan sjó *supra mare* O. S. 4. — 2) *ex interiore parte terrarum; e. gr.* reið ofan *ex mediterraneis ad oram maris equitavit* Vkv. 5.

ofar, *adv. compar., in loco superiori;* ofar lǫnðum *in loco terris superiore, i. e. in cælis* Efdr. 28.

ofbeldi, *n., vis; superbia; arrogantia;* meðr ofbeldi *vi* L. 7; feikt ofbeldit *immensa violentia* L. 9; L. 77.

ofbyrr, *m., vehemens tempestas;* ǫrva ofbyrr *tempestas sagittarum, i. e. pugna; gen.* ofbyrjar Vkl. 2.

offr, *n., honor; donum deo l. diis oblatum;* dýrðarmenn kómu með offri L. 36.

offrast (að), *v., offerri;* Jesús kaus offrast fyr oss L. 36.

oflinnr, *m., serpens immanis, i. e.* Ormrinn langi *(navis bellica);* vinna oflinn R. 22.

ofnir, *m., serpens;* ofnir Sónar *serpens Sonæ vasis; animal quod Sonam implet, i. e. aquila* Isl. 5 *(nam Oden in aquilam conversus Sonam mulso poëtico implevit; cfr SnE, AM I 222).*

ofra (að), *v., tollere; efferre; c. dat.* ofrak lofi þegna *laudes virorum profero* Hdr. 9; *reflex.* ofrask *celebrari, e. gr.* ofrask mun konungs lof O. S. 1.

ofrausn, *f., nimia superbia;* Bgl. 11.

ofrhugi, *m., homo audax;* mestr ofrhugi *vir audacissimus* Edr. 9; Jdr. 9.

ofrkapp, *n., ferocia, superbia;* við ofrkapp Hlt. 6.

ofrligr, *adj., inusitatus; immodicus;* ofrligt er *mirum est* Sk. 26.

ofrúni, *m., familiaris; amicus;* Þórs ofrúni *i. e. Lokius* Hlg. 8; trjónu trǫlls ofrúni *familiaris Mjolneri, i. e. Thor* Hlg. 17, *ubi* ofrúna *in dat. est.*

ofs, *n., superbia;* ofsin ǫll þykkja skammæ *omnes spiritus feroces brevem vitam videntur habere* Mhk. 15.

Ofsi, *m. pr., pagus in Vestfoldia Norvegiæ situs;* Óláfr réd víđri grund Ofsa Yt. 51.

og, *conj. copul.* = ok; L. 18. 39, *propter concentum syllabarum.*

ok, *conj. copul.* — 1) *et, -que; hac particula et voces singulæ et enuntiationes copulantur, cujus rei passim habes exempla; e. gr.* Rdr. 5. 6. 7; Hlg. 10. 11. 12; Hkv. 2. 5. 6: *etc. etc. Nonnumquam strophæ ab* ok *incipiunt, e. gr.* Yt. 6. 10. 15. 20. 25. 27. 32. 34. (36. 38.) 39. 40. 41. 44. 47. 48. 50. 51; Hlg. 6. 19; Hlt. 7. 8. 10. 11. 12; Vkl. 14. 18; Þdr. 11; Hkdr. 7; Kdr. 1. 7. 11; *cet.* — *Part.* ok *interdum removetur a vocibus, quas conjungit, e. gr.* tǫrgur ... ok ... hausar Hkm. 6; *cfr* G. 61. — *Vocem* bæđi *sequitur* ok *particula, e. gr.* bæđi hǫfuđ ok hendr Bdr. 5; G. 38; særđist bæđi sonr ok móđir L. 56; Sk. 179; bæđi *postponitur particulæ* ok L. 7; Sk. 184. — 2) *ac, atque; ubi vox illa* jafnt *antecedit, e. gr.* jafnt ok síđan *æque atque exinde* L. 6. — 3) *etiam; e. gr.* ok ađrir Hkv. 24; Snt. 16: eđa ok þó *aut etiam saltem* Kdr. 1; Isl. 19; L. 78; *etc.*

okbjǫrn, *m., ursus jugum* (ok, *n., jugum*) *ferens, i. e. bos, taurus; acc.* okbjǫrn Hlg. 6.

okhreinn, *m., reno jugum ferens, i. e. bos;* lǫgđir okhreins *cornu* Yt. 25.

okkar, *gen. dual. pron.* vit; međal okkar Bgl. 15.

opinn, *adj., apertus; patens;* opit skarđ Snt. 6; opit helvíti L. 20.

opna (ađ), *v., aperire;* lét opna himinríki G. 16.

opt, *adv., sæpe;* Yt. 10; Hlg. 12; Snt. 13. 14; Ódr. 3; Efdr. 26; Bgl. 10; O. S. 3; Edr. 7; G. 33; Kkm. 22; Mhk. 4. 5. 10. 14. 16; Hátt. 77; Isl. 6. 19. 21. 25; L. 45. — *Compar.* optar *sæpius* Hrfm. 12. — *Superl.* optast *sæpissime;* sem optast *quam sæpissime* L. 81.

optliga, *adv., sæpe;* Jdr. 37.

orđ, *n.* — 1) *verbum, sermo; fama;* bera þat orđ *eam famam perferre* Yt. 15; Efdr. 4; Bgl. 8; þróttar orđ *animose dictum* Efdr. 2; Jdr. 41; Mhk. 5; Sk. 120; orđit ferr Mhk. 16; kannkak viđ veifanar orđi *rumorem incertum ferre non possum* Efdr. 24; fjall-Gestils orđs beiđir *auri flagitator* Isl. 4; fólgin orđ Bgl. 7; G. 41; ber orđ G. 67; forn orđ Mhk. 1; hermđar orđ *acerbe dicta* Mhk. 3; L. 2. 51. 58. 71. 79. 95. 98; orđin ǫll L. 3; L. 29. 39; Sk. 127; heyra til orđa G. 8; orđa hlýđa *lingua* G. 26; Mhk. 29; L. 97; taka til orđa Sk. 180; í orđum Sk. 4. 12. 98; at skjǫldungs orđum Edr. 13; L. 28. 92; Sk. 47. — 2) *vox; facultas loquendi; (Christus)* veitir dumbum orđ L. 46. — 3) *periphrastice usurpatur* orđ *cum genit., e. gr.* feigđar orđ = feigđ Yt. 1; dauđa orđ = dauđi, *et* fara dauđa orđi *mori* Yt. 14; æđru orđ = æđra Kkm. 25.

orđahreimr, *m., sonitus verborum; clamor; garrulitas;* þrætugjarn orđahreimr L. 72.

orđalaust, *adv., sine verbis;* Gldr. 4.

orđasnild, *f., concinnitas verborum;* prófa orđasnild *facere tentamen eloquentiæ* L. 64.
orđgnótt, *f., copia verborum;* orđgnóttar biđk dróttin G. 10.
orđhagr, *adj., disertus;* orđhags hugr G. 70.
orđhof, *n., delubrum verborum, i. e. os;* ór orđhofi *ex ore* Snt. 5.
orđnœfr, *adj., facundus;* orđnœfrir jǫfrar Gldr. 4.
orđprúđr, *adj., famâ inclitus;* herr orđprúđs gætis Nóregs R. 19.
orđstírr, *m., fama; laudes;* viđ orđstír langan *diuturna cum gloria* Edr. 2; Hfl. 6. 9.
orđsæll, *adj., famâ inclitus;* áss orđsæll *Thor* Hdr. 3; orđsæll jǫfurr Efdr. 16.
ormfránn, *adj., coruscus (modo colubrino);* í ormfrán augu ýtum Jdr. 32.
ormr, *m.* — 1) *serpens;* ormr hinn bjúgi *(diabolus)* L. 60; ormrinn Fofnir Sk. 161. 163; líta langan orm á hringum Jdr. 37; í einum ormi L. 15; alnar ormr *i. e. armilla, quare* ǫđlingr alnar orms *vir liberalis* Hlt. 12; orms lǫnd *i. e. aurum* G. 23; ormar eitrfullir Kkm. 26; ormar skríđa ór hamsi á vár Mhk. 6; orma setr *sedes l. cubile serpentum, i. e. aurum* Sk. 86. — 2) *vermis;* orma sveit *vermium cohors* L. 94. — 3) *hasta;* ormr eitrhvass Kkm. 12.
Ormr, *m. pr.* — 1) *navis longa Olavi Tryggvidæ; nom.* Ormr Efdr. 10; Ormr enn langi R. 15. 23; umb Orm enn langa R. 19; R. 22; *dat.* Ormi Efdr. 10. 15. 16; R. 21. 29. — 2) *vir Islandus, cognomine* Skógarnef; Isl. 19. — 3) Ormr Stórólfsson, *vir Islandus;* Isl. 15.
ormvengi, *n., campus, ubi serpens jacet, i. e. aurum;* ormvengis ótti *vir liberalis* Hrfm. 2.
orri, *m., tetrao;* hjaldrs orri *i. e. corvus; dat. sg.* orra G. 43.
orrosta, *f., pugna; prælium;* bauđ orrostu Hrfm. 12; letja orrostu Rdr. 9; til orrostu Hkm. 3; níu orrostur Vkv. 9; í orrostum Hkv. 21.
oss, ossa, ossar, *vide* ek *et* várr!
otr, *m., lutra;* otrs gjǫld *mulcta pro cæde lutræ, i. e. aurum* Bj. 4 *(cfr SnE, AM I 352 sqq.).*

Ó.

ó-, *part. negativa, in compositione vocabulorum usurpatur.*
óask (ađ *l.* đ), *v., timere, metuere;* óđusk (*pro* óuđusk) málmþings meiđar Efdr. 13; þás óđusk G. 54.
óblauđr, *adj., intrepidus;* lét óblauđan hal lífi ræntan Kkm. 17; óblauđir lýđir Jdr. 37.
óbreytiligr, *adj., haud insolens;* óbreytiligt tal *sermo haud insolens; verba haud nova* L. 98.
óbrunninn, *part. comp., non combustus;* eigi finnst óbrunnit L. 70.

óbundinn, *part. comp., haud ligatus; vinculis solutus;* Hkm. 20.
ódauðleikr, *m., immortalitas; acc. sg.* ódauðleik L. 67.
ódeigr, *adj., non retusus; acer;* oddr ódeigr R. 6.
ódygð, *f., infidelitas;* fyr ódygð slíka L. 19; ódygðar búmenn *coloni infidi* Hrfm. 11; fleinn ódygðar L. 42.
ódygðarbrandr, *m., gladius perfidus;* ódygðarbrandrinn bjúgi L. 66.
ódyggr, *adj., infidus, vitiosus;* of ódyggvar aldar Hrfm. 20.
ódœmi (ódæmi L.), *n. pl., res inauditæ;* þeir sǫgðu at ódæmin kæmi L. 61.
óðal, *n., fundus avitus, prædium avitum;* óðal þegna Hr. A. 5; til óðals þeira Hr. A. 11; leggja eign á óðul þegna Bgl. 14.
óðastrangr, *adj., vehementer rapidus:* í óðastrǫngum ǫldugangi *furentibus fluctuum assultibus* Edr. 16.
óðfúss, *adj., valde cupidus;* óðfúss mundi blindr at sjá Mhk. 5.
Óðinn, *m. pr., deus summus ex genere Ansium; nom.* Óðinn Hkm. 15; Vkl. 23; Kkm. 29; Sk. 50. 71. 86. 95. 108. 109. 120. 123. 167; Óðinn kóngur Sk. 46. 47; herra Óðinn Sk. 92; *dat.* Óðni Hkm. 1. 13; Hlt. 4; Sk. 174. 175; *gen.* Óðins, *e. gr.* í Óðin sali Em. 2. 3; Kkm. 4; Sk. 66; Óðins burr *Thor* Hlg. 19; Óðins veðr *pugna* Hkm. 8; Óðins mjǫðr *poësis, carmen* Hfl. 2; Óðins ægir *id.* Hfl. 19; Óðins eiki *milites* Hfl. 8; Óðins sunr *Balder* Hdr. 5; angrþjófr Óðins *Thor* Þdr. 15.
óðliga, *adv., vehementer; superl.* óðligast *vehementissime* Isl. 23.
óðr, *m.* — 1) *animus; mens; ratio;* í óðar ranni *in domicilio mentis, i. e. in pectore* Sk. 6. — 2) *poësis; carmen; metrum carminis;* greiða óð ok bœnir G. 1; G. 8. 50; at auka óð Jdr. 3; smíða óð ófríðan ehm Isl. 18; velja óðinn vandan *metrum difficile eligere* L. 98; at sléttum óði R. 1; í nýjum óði G. 57; Jdr. 1; hlýð til máttigs óðar *præbeas aures carmini magna sonaturo* Hr. A. 1; óðar ár *lingua* G. 40; G. 70.
óðr, óð, ótt, *adj., vehemens, acer; ferox;* óðr við ehn *in aliquem exasperatus* Gldr. 2; í veðri óðu Edr. 5; *neutr.* ótt *vehementer, e. gr.* rak atgeir ótt at Heljarskinni Sk. 134.
óðríkr, *adj., firmo animo; magnanimus; præpotens;* R. 32.
óðræði, *n., res tumultuosa; pugna;* við óðræði Snt. 14.
óðstafr, *m., scipio vehemens;* óðstafr hjǫrveðrs *scipio vehemens pugnæ, i. e. pugnator strenuus;* Vkl. 6.
óðusk, *vide* óask.
ófár, *adj., haud paucus;* ófár asni Ægis Kkm. 18; vinna geig ófáum manni Isl. 19; gœði ófárar þjóðar Efdr. 25; ófáir ormar eitrfullir Kkm. 26; Isl. 14.
ófeginn, *adj., haud lætus; mæstus, tristis;* þegnar ófegnir Hrfm. 12.
óframr, *adj., ignavus;* óframs sǫk *negotium hominis ignavi* Bgl. 15.
ófriðr, *m., bellum;* gjalda ófrið Hr. S. 3.
ófríðr, *adj., deformis;* smíða óð ófríðan *carmen maledicum pangere* Isl. 18.

ófullr, *adj.*, *inexpletus*; ófullt skarð Snt. 6.

ófælinn, *adj.*, *impavidus*; *c. gen.* ófælinn ǫlna jarðar *maris interritus*; *mare non timens* Hlt. 12.

ógn, *f.* — 1) *terror*; stóð ógn af stýri gindýra Hrfm. 8; ógnin stóð af jarla meiði Edr. 32. — 2) *pugna*; stríð ógn svall G. 54; ógnar innendr *viri* G. 51; ógnar stríðr *pugnax* Hr. S. 11; ógnar lundr *arbor pugnæ, i. e. vir* Hr. S. 12.

ógnarbára, *f.*, *unda in pugnando effusa*; ógnarbára hǫfuðsára *i. e. cruor*; ǫrn skipti sjálfri ógnarbáru hǫfuðsára við úlfa Hr. S. 9.

ógnarbráðr, *adj.*, *in pugnam præceps*; *bellicosus*; at ógnarbráðs fylkis láði Hr. S. 7.

ógnblíðr, *adj.*, *in pugna hilaris*; Ódr. 8.

ógndjarfr, *adj.*, *in pugnando audax*; *acc. sg. m.* ógndjarfan Þdr. 10.

ógnfallinn, *adj.*, *terribilis*; við ógnfallinn herði bǫðgerðar Hrfm. 6.

ógnfimr, *adj.*, *in pugna dexter*; ógnfimr drengr G. 47.

ógnflýtir, *m.*, *pugnam ciens*; *prœliator*; Hkv. 15.

ógnvaldr, *m.*, *auctor pugnæ*; *bellator*; Vkv. 9.

ógrátandi, *part. compos.*, *sine lacrimis*; engi mátti ógrátandi láta vǫrrum L. 59.

ógræðir, *m.*, *qui non lucratur*; ógræðir armgrjóts *aurum non fenerans (sed distribuens), vir liberalis*; Efdr. 18.

ógurligr, *adj.*, *horrendus*; ógurlig var odda skúr Sk. 153; ógurligt var eggja sag Sk. 139.

ógæfr, *adj.*, *infelix*; ógæfr of fǫr vífa *in re amatoria infortunatus* Jdr. 3.

óhljóð, *n.*, *strepitus*; *tumultus*; of snertu óhljóð Jdr. 5.

óhneppr, *adj.*, *haud exilis*; *haud parcus*; geta óhneppra skrautfara *mentionem facere magnificorum itinerum* Hátt. 70.

óhryggr, *adj.*, *non tristis*; *lætus, alacer*; Snt. 24; lætr áru óhryggva byggva vé Vkl. 9.

óhræddr, *part. compos.*, *intrepidus*; *c. gen.* óhræddir vegs *viarum difficultates non timentes* Hrfm. 13.

ókaldr, *adj.*, *haud frigidus*; fekk ǫldum ókaldan felli lífdvalar *hominibus haud frigidum prostratorem vitæ paravit, i. e. eos incendio necavit* Hrfm. 14.

ókveðinn, *part. comp.*, *nondum dictus*; mart bragar lag es ókveðit Hátt. 70.

ókvíðinn, *adj.*, *intrepidus*; R. 6. 27.

ólauss, *adj.*, *non relaxatus*; *fixus*; standa ólauss *fixum hærere*; Hlg. 19.

Ólafr, *m. pr.* — 1) *rex Vermelandiæ, cognomine* Trételgja; *filius Ingjaldi regis*; *gen.* Ólafs Yt. 41. — 2) *vir,* Geirstaða-álfr *appellatus, filius Godrodii regis*; *nom.* Óláfr Yt. 51. — 3) *filius Tryggvii, rex Norvegiæ*; *nom.* Óláfr R. 2. 3. 10. 13. 16. 19. 22. 33; *dat.* Óláfi Efdr. 17; *gen.* Óláfs R. 7. — 4) *Olavus Sanctus, rex Norvegiæ,*

filius Haraldi; nom. l. voc. Óláfr Vkv. 6. 11; Kdr. 2; Bgl. 16; G. 7. 18. 21 *cet.* 50; *dat.* Óláfi G. 1; *gen.* Óláfs Bgl. 15; G. 10. 23. 31. 35. 41. 51. 61. 66. 67. 70. — 5) *vir Islandus, cognomine* vǫlubrjótr; *acc.* Óláf Isl. 18. — *Nom. pl.* Óláfar, *i. e. Olavus Tryggvides et Olavus Sanctus* Bgl. 5. — *Vide* Áláfr *et* Óleifr!

ólágr, *adj., non summissus; altus;* fjálfr ólágra gjálfra Hlg. 18.

ólea, *f., oleum;* óleu smurđur L. 83.

Óleifr, *m. pr.* = Óláfr. — 1) *Olavus Pavo, vir Islandus; dat.* Óleifi Hdr. 1. — 2) *Olavus Tryggvides; dat.* Óleifi Efdr. 11. 15. 28. — 3) *Olavus Sanctus; dat.* Óleifi Vkv. 8. 9. — 4) *rex Suecorum,* Skötkonung *appellatus; nom.* Óleifr O. S. 6 *(cfr I 141).*

ólítill, *adj., haud parvus; magnus;* ólitill friđr Vkv. 4; ólítit hryngráp Hkdr. 8.

ólmr, *adj., trux, torvus;* ólmr Gullbúi Jdr. 26; hilmir lét ólman lindihjǫrt bundinn Gldr. 6; viđ hernađ ólman Edr. 24.

ómildr, *adj., sævus, impius;* svanni ómildr G. 35.

ómjór, *adj., non tenuis;* fyr (ljósi) annars betra ómjós rǫđuls G. 3.

Ónarr, *m. pr., pater Telluris;* Ónars eingadóttir *unica filia Onaris, Tellus; terra;* Hkdr. 5.

ónauđigr, *adj., non coactus; volens;* líf *(= Christus)* tók ónauđigr dauđa G. 3.

óniđrađr, *part. comp., inculpatus; honestus;* þann áttak þriđja óniđrađan vin *illum habui tertium amicum eximium* Rdr. 14 *(ubi alia lectio est* oniđjađan = *non cognatum?)*

óp, *n., clamor; ejulatus;* međ eymd ok ópi L. 72; međ ópi ok kæru L. 84.

ór, *præp. c. dat., ex, de; usurpatur ad ea significanda, unde aliquis l. aliquid exit vel effertur. Conjungitur cum verbis auferendi, efferendi, emittendi, educendi, exprimendi, evellendi, accipiendi, eundi, proficiscendi, veniendi, fugiendi, currendi, erumpendi, enumerandi, simil., e. gr.* beita skeiđum ór Þrándheims mynni R. 15; bera eht ór ehu Hlt. 2; Hfl. 20; Edr. 29; bjóđa ehm ór heimi Yt. 47; búa flaustr ór Gǫrđum Edr. 5; drekka eht ór ehu Kkm. 25; drífa ór ehu Kkm. 6; fara ór Niđ Kdr. 2; fásk hagnađr ór styr G. 32; feta í braut ór ehu L. 92; flýja ór landi Yt. 27; gala *(i. e. incantamentis elicere)* Hlg. 20; gjósa ór ehu Jdr. 19; glæsa eht ór ehu Ódr. 1; *eodem modo c. verbis* hlaupa Hkv. 11; hleypa Hr. S. 8; hrjóđa Hr. S. 12; hrjóđask Hkm. 4; hrjóta Bdr. 9; koma Hkv. 4; Efdr. 22. 23; G. 25; kreista L. 87; leysa Hrfm. 15; L. 64. 80; líđa Þdr. 5; renna R. 4; ríđa Hr. S. 19; skaka Vkl. 2; skera G. 37. 40; skjóta R. 23; skríđa Mhk. 6; stela Mhk. 2; stinga G. 59; stǫkkva Hr. A. 5; svífa Hr. S. 13; taka í braut L. 23; telja fátt ór fjǫlđa G. 67; vesa taldr ór miklu kyni Mhk. 9; *similiter, ubi verbum* ganga *audiendum est, e. gr.* vildi (ɔ: ganga) ór porti Edr. 21. *Nonnumquam* ór *c. dat. usurpatur, ubi ex nostri sermonis usu* í *cum dat. potius exspectandum erat, e. gr.* sverđ beit **ór** siklings hendi Hkm. 5; bíđa ehs **ór** stađ

e loco suo (i. e. in loco suo manentem) aliquid exspectare Vkv. 2. — *Eodem modo* ór *cum dat. substantivis et adjectivis adjungitur, e. gr.* þefr ór munni Hkv. 3; vánir hǫlða ór heimi Em. 1; hagl ór norðri Jdr. 32; menn ór Finna bygðum Hr. S. 13; sveitir ór Finnbygðum Hrfm. 1; hógdrægr ór hugar fylgsni Snt. 1; auðþeystr ór hyggju stað, árborinn ór Jǫtunheimum Snt. 2; sannfregit ór styr miklum Efdr. 24; *c. adv.* upp, *e. gr.* upp ór skýjum L. 70.

óráð, *n., male consultum;* Áláfr galt óráð illri þjóðu R. 8.

órór (óró, órótt), *adj., anxius, sollicitus;* óró (*pro* óróa) grímu *per inquietam noctem* Snt. 18.

órr, *pron. poss., noster;* frá bragarstóli órum G. 67. — *Cfr* várr!

Órun, *f., amnis quidam;* eldr Órunar *ignis fluvii, i. e. aurum* Bj. 4.

órýrr, *adj., haud parvus;* órýrr dýrða *haud inops regiæ laudis, gloriosus* Bgl. 16.

órækinn, *adj., pelli nescius;* órækinn Búi Jdr. 12.

ósiðr, *m., perversa consuetudo; vitium;* hegna þegnum ósið Edr. 8,

óskammr, *adj., haud brevis; longus;* fyr óskammu (*pro* óskǫmmu) = fyr lǫngu *olim* Hlg. 2 *(ubi* óskammu *tmesi divisum est).*

óskeggjaðr, *adj., imberbis;* Bgl. 17.

Óski, *m. pr., nomen Odinis;* Óska víf *i. e. Tellus, terra;* O. S. 5.

ósk-Rán, *f., (Rana, i. e.) dea optans* (ósk, *f., optatio, votum*); ósk-Rán þerris æða *dea cupiens siccationem venarum, i. e. mulier cæde gaudens (de Hilda)* Rdr. 8.

ósviptr, *part. comp., non demissus;* lætr ósvipt húnskript *(dat.)* = sviptir eigi húnskript Hátt. 78.

ósvífr, *adj., asper, severus; violentus;* jǫfrar fœrðu hausa ósvífrum ótta rándróttar Hrfm. 8.

ósvífrandi, *part. comp., inclemens;* ósvífrandi Ása *hostis Ansium* Hlg. 5.

ótal, *n., immensa multitudo;* ótal þegna Edr. 20; ótal hǫlða Edr. 22.

óteitan, *f., acerbitas;* óteitan sútar *acerbitas tristitiæ* Jdr. 3.

ótrauðr, *adj., non tardus; intrepidus; alacer;* ótrauðr konungr Vkv. 9; ótrauðr (at) rjóða eggjar Jdr. 21; Jdr. 15. 36. *Neutr.* ótrautt *prompte* R. 5.

ótta, *f., tempus antelucanum;* óttu leið Edr. 22; of eina óttu *tempore matutino* Kkm. 14.

ótta (að), *v.* — 1) *territare; formidinem injicere.* — 2) *intr., timere; part. præs.* óttandi *perculsus* L. 75.

óttalauss, *adj., intrepidus;* óttalauss við ehn Hr. S. 4.

Óttarr, *m. pr.* — 1) *rex Upsaliensis;* Yt. 29. — 2) *poëta Islandus,* svarti *appellatus;* G. 12.

ótti, *m., terror; formido;* ótti jǫtna *terror gigantum, i. e. Thor* Hlg. 14; ótti fengins golls *vir liberalis* Hr. A. 7; ótti ormvengis *vir liberalis* Hrfm. 2; ótti rándróttar *prædonum terror, i. e. rex* Hrfm. 8 (*ubi dat.* ótta); ek vissa ótta *periculum metuebam* Bgl. 7;

L. 20; við ótta *pavore* Þdr. 10. 20; æpti af ótta L. 59; L. 73.

óttlaust, *adv.*, *intrepide*; R. 3.

óþjóð, *f.*, *improbi homines*; fórt eldi of óþjóð Hr. A. 12; gerningar óþjóða Inga Hrfm. 15.

óþrotligr, *adj.*, *inexhaustus*; *immensus*; óþrotlig sól brynreiðar Hrfm. 3.

óþurfandi, *part. comp.*, *sine causa, temere faciens*; *plur. nom.* óþurfendr Yt. 21.

óþyrmir, *m.*, *qui non parcit*; óþyrmir hjǫrs *prœliator* Vkl. 2.

óvarliga, *adv.*, *imprudenter*; L. 8.

óverðugr, *adj.*, *immeritus*; óverðugan hann fyrðar flengðu L. 65.

óvinr, *m.*, *hostis, inimicus*; ovinrinn *diabolus, Satanas*; L. 61.

óvit, *n.*, *infirmitas*; *imbecillitas virium*; Ubbi beið óvit á sér Sk. 137.

óvíss, *adj.*, *incertus*; óvíst es at vita Em. 6.

óvæginn, *adj.*, *cedere nescius*; *haud indulgens*; ferð friðskerðis óvægin Hrfm. 10.

óvægr, *adj.*, *immitis*; *difficilis*; *haud cedens*; *ferox*; óvægr konungr Ódr. 8; Hr. A. 15; Edr. 31; óvæg heipt Yt. 37.

óvænn, *adj.*, *desperatus*; stefna ovænt *desperata agere*; *mala meditari*; L. 48.

P.

pallr, *m.*, *scamnum*; *scabellum*; Ívarr sitr instr á pallinn langa Sk. 79; á palli Sk. 81.

panna, *f.*, *frons (gen. frontis)*; ofan í pǫnnu Sk. 168.

par, *n.*, *par*; *bini*; tvenn pǫr skæða *duo paria calceorum* Sk. 32.

paradís, *f.*, *paradisus*; vist paradísar L. 13.

Partar, *m. pl.*, *populus quidam Britanniœ*; fekk Pǫrtum mart sorgar Vkv. 8.

past, *n.*, *pastus*; gleðinnar past *pastus (i. e. nutrix) gaudii (de S:a Maria)* L. 89.

páfi = pávi, *q. v.!*

páfugl, *m.*, *pavo*; sigrandi páfugls prýði L. 27.

pálmr, *m.*, *palma (arbor)*; pálmr strengflaugar *i. e. sagitta, et* kastaði strengflaugar pálmi *sagittam emisit* Kkm. 15; laufgir pálmar *palmœ frondosœ* L. 94.

pávi (l. **páfi**), *m.*, *papa*; *pontifex maximus Romanus*; pávi leyfði alt, sem konungr krafði Edr. 14; af páfa valdi Hr. S. 1.

Peita, *f. pr.*, *ager Pictonicus* (Poitou); á bygðu landi Peitu Vkv. 14; Peitu hjálmar *galeœ Pictonicœ* Hr. A. 6.

peita, *f.*, *hasta Pictonica*; peita fló R. 17; peitu hlynr *prœliator* Isl. 2.

Peizínavellir, *m. pl., campi ad ripas fluvii, qui hodie* Bizina *appellatur, in terra Vallachiæ siti;* á víðum Peizínavǫllum G. 52.
penta (að), *v., pingere;* pentat innan firmamentum *firmamentum intus variegatum* L. 21.
persóna, *f., persona;* ein persóna þrennrar greinar L. 31.
pín, *f., cruciatus;* sú hin ljóta pín Sk. 164; Sk. 89.
pína, *f., cruciatus;* í dauðans pínu L. 64; L. 73. 96; flestar pínur L. 58; kvaldr í pínum L. 99.
pína (nd), *v., cruciare;* pín mik *afflige me* L. 82; Jesús lét pínast L. 62; af Jesú píndum L. 58.
píningarkross, *m., crux Christi;* af píningarkrossi G. 65.
písl, *f., passio; cruciatus;* letrit af píslum þínum L. 59.
píslarfæri (*i. e.* píslarfœri), *n., tormentum; cruciamentum;* L. 71.
plógr, *m., fruges; frumenta; acc.* plóg L. 10.
port, *n., porta (castelli);* herr vildi ór porti gǫmlu Edr. 21.
portgreifi, *m., urbis sive portûs præfectus; nom. pl.* portgreifar Vkv. 8.
pressa, (að), *v., comprimere;* pressat vatn L. 10.
prestr, *m., sacerdos; dat. sg.* prest G. 59.
prettr, *m., dolus;* fannt fyrstan prett L. 66; með prettum *dolose* L. 17; L. 43; búinn til pretta Sk. 15.
prísa (að), *v., honorare;* at prísa ehn L. 36; vér prísum krossinn *crucem celebramus* L. 62.
prófa (að), *v.* — 1) *testari;* sem ritning prófar L. 8. — 2) *tentare;* prófa orðasnild *tentamen eloquentiæ facere* L. 64; prófandi segir *(diabolus)* L. 16.
prúðr (*cfr angl.* proud), *adj., superbus, magnanimus; fortis; eximius, pulcher;* herr prúðr hǫrvi *i. e. feminæ* R. 35; auði gœddu allvald prúðan Edr. 4; fekk mart sorgar prúðum Pǫrtum Vkv. 8; hirð prúð knýði árar R. 15; átti skónál harðla prúða Sk. 10; prúðar sveitir Hr. S. 7; prútt *fortiter* R. 28.
prýða (dd), *v., ornare;* hollar hnossir prýða allan heiminn Hr. S. 21; *(deus)* prýddi (himin) með englastéttum L. 6; lét sínn dag prýðask með sigri G. 31; með prýddum englum *cum splendidis angelis* R. 31; prýdd með dáðum L. 90.
prýði, *f.* — 1) *ornatus;* skírn ok prýði L. 5; sigrandi páfugls prýði L. 27; L. 7. 10. — 2) *decus, laus;* at ferðar prýði *in laudem virorum* Jdr. 1; dýrð með sannri prýði L. 26. 32 *cet.* — 3) *sollennitas; sollenne;* átti dagr váttar prýði umsniðningar Jesú L. 35; með hæstri prýði heimleiðar L. 74.
púki, *m., diabolus;* púkinn kvaldr L. 47; púkans slægð *astutia diaboli* L. 45.

R.

'r *per aphæresin scribitur pro* es, *particula relationis, q. v.! Cfr* L. 64. 74. 98. 99. — *Eodem modo* 'r *pro* er = *est; e. gr.* L. 92; Sk. 31. 57; *vid. verb.* vera!

raddartól, *n., instrumentum vocis; plur.* raddartól, *i. e. lingua, os;* af mínum raddartólum L. 3.

raddsveif, *f., clavus* (sveif, *f., clavus gubernaculi*) *sermonis, i. e. lingua;* Hlg. 1.

Rafn (*pro* Hrafn), *m. pr., rex quidam;* Kkm. 6.

ragn (*pro* rǫgn), *n. pl., dii, numina;* rammaukin ragn Vkl. 23.

Ragnarr, *m. pr., rex inclitus, cognomine* Lodbrók; Rdr. 7. 12; Sk. 80. 172; *gen.* Ragnars Sk. 81.

Ragnfređr, *m. pr., filius Erici* 'blódyx'; *dat.* Ragnfređi Vkl. 11.

Ragnir (= Rǫgnir), *m. pr., Oden deus;* sóknar Ragnir *deus (Oden) impetum faciens, i. e. Thor;* Þdr. 3.

rakkliga, *adv., strenue, fortiter* Vkl. 2; *superl.* rakkligast *strenuissime* Efdr. 17.

rakklyndr, *adj., strenuus; animosus;* rimmu skyndir rakklyndr Isl. 5.

rakkr, *adj., strenuus; fortis; c. gen.* hrøkkva fyr hreggviđum hjǫrva gunnar rǫkkum *a bellatoribus, in prælio strenuis pulsari* Jdr. 30.

rakna (ađ), *v., resolvi; restringi, desinere;* seint tók gleđin at rakna *oblectamenta sero desierunt* Sk. 44.

ramligr (*i. q.* rammligr), *adj., firmus, validus;* ramligr (fasthaldr) Mhk. 21.

rammaukinn, *part. compos., prævalidus;* rammaukin ragn *præpotentia numina* Vkl. 23.

rammliga, *adv., firmiter;* smíđa hólk rammliga Sk. 102.

rammligr, *adj., firmus; vehemens;* rammligt fall Sk. 176.

rammr, *adj., robustus, firmus; gravis, vehemens;* rammr rymr vígskýs Efdr. 7; hildar rammr *virtute insignis* Edr. 7; Finnbogi enn rammi Isl. 14; viđ ramman reimuđ Hlg. 7; geirviđir hǫggum rammir Jdr. 25; sá hrægamma ramma Vkl. 21; í bǫđ ramri Efdr. 18; Hr. S. 1.

randarlaukr, *m., allium clipei; tigillum clipei, i. e. gladius, ensis;* randarlauks rœkilundr Vkl. 3.

randfár, *n., noxa clipei, i. e. gladius;* randfárs rœkilundr Hkdr. 1.

randgarđr, *m., agger clipeorum; testudo clipeorum;* blóđi dreif á randgarđ rauđan Edr. 20; lukđi útstrandir randgarđi *extrema littora clipeis circumdedit* Hrfm. 2; randgarđs rýrir *bellator* Edr. 26.

randhvel, *n., rota circuli, i. e. clipeus;* randhvels rennu-Þundr R. 1.

randláđ, *n., terra circuli, i. e. clipeus;* randláđs viđir *viri clipeati* Efdr. 17.

Randvér, *m. pr., filius Ermanarici;* Randvés hǫfuđniđi Rdr. 3.

randviðr, *m., arbor clipei, i. e. vir scutatus; de juvene* Snt. 11.
rangbarmr, *m., curvus margo navis; prora obliqua;* rangbarmr skýtr lǫg *prora mare repellit* Hátt. 78.
rann, *n., ædes; domus;* í einu ranni G. 10; Rdr. 3. *In circumlocutionibus vox* rann *usurpatur, e. gr.* rann (*pro* rǫnn) Reifnis *tecta Reifnii, i. e. clipei* G. 54; und Sǫrla ranni *i. e. sub clipeo* Vkl. 22; í óðar ranni *in pectore* Sk. 6; tungla ranns *(i. e. cæli)* lofðungr *deus* G. 46.
ranngarðr (*pro* randgarðr), *m., agger clipeorum;* læsir ranngarði *consertis clipeis includit* Hátt. 79.
Rannveig, *f. pr., femina quædam;* Mhk. 18.
rasa (að), *v., titubare, cæco impetu ruere;* er líkast sem rasi ráðlauss seggr L. 92.
rauðbiti, *m., offa rubra;* rauðbiti tangar *offa candens forcipe prehensa, i. e. candens contus ferreus;* við þungum rauðbita tangar Þdr. 21.
rauðbrík, *f., clipeus ruber* (= herskjǫldr); rœkir rauðbríkar *custos clipei, prœliator* Vkl. 9.
rauðmálmr, *m., rubrum metallum;* Rínar rauðmálmi *i. e. auro* Bj. 5.
rauðmáni, *m., luna rubra;* Heðins bóga rauðmáni *i. e. clipeus* Vkl. 1.
rauðr, *adj., ruber;* blóði dreif á randgarð rauðan Edr. 20; rauðum skjǫldum Hkv. 5; Hkv. 19; hilmir lauk hauðr skjaldborg rauðri Edr. 24; skarar rauðar Vkv. 9; rauðar randir Hr. A. 3; Kkm. 7; rauðra randra rǫdd Gldr. 4; Jdr. 17; et rauða ryðs hœlibǫl *i. e. cos rubra Rungneri* Hlg. 20; goll et rauða Hr. A. 10; heitu ok rauðu hjartans blóði L. 85; af grettis rauðu bóli Sk. 71; Edr. 12. 30; rauð ben *vulnera cruenta* Gldr. 5.
rauðtún, *n., area rubra;* í raudtúnum *in campis rubris, i. e. cruore aspersis* Hrfm. 20.
raukn, *n. pl., jumenta;* raukn rasta *jumenta gurgitum, i. e. naves* Bdr. 3; of kjalar raukn *in (super) navibus* Hátt. 77.
rauknstefnandi, *part. compos., jumenta dirigens;* þeima Reifnis rauknstefnanda *illi navem dirigenti, illi viro* G. 49.
Raumar, *m. pl., incolæ provinciæ* Raumaríki *in Norvegia; gen.* Rauma G. 15. 43.
raumr, *m., gigas; longurio;* raums brú *clipeus* Hlg. 1 *(cfr SnE, AM I 420);* raumrinn stirdr Sk. 51.
raun, *f.* — 1) *experientia;* raun dugir rétt G. 10; raun 's, at . . . *constat* . . . G. 30. — 2) *testimonium;* ljós raun G. 46; sén raun vas þess Isl. 22. — 3) *res dura, molesta;* slíkt es raun gǫrpum *hoc molestum est viris* Bdr. 10; varð raun at því Jdr. 22. — *Genit.* raunar *pro adv.* = *re vera;* Edr. 32; Kkm. 24.
raundýrliga, *adv., perquam eximie, egregie;* G. 69.

raungóðr, *adj.*, *usu probatus*; ræði raungóð skjálfa *remi usu probati contremiscunt* Hátt. 75.
raunlítill, *adj.*, *perparvus*; raunlítit *res perexigua* Mhk. 4.
raunskjótt, *adv.*, *valde cito*; R. 16.
rausn, *f.*, *magnificentia*; *splendor*; *magnitudo animi*; rausn ok ríki Jdr. 10; G. 15; Sk. 25; við rausn *magno animo* Vkv. 5.
rausn, *f.*, *stega l. constratum proræ navis*; á rausn Gldr. 5; rausnar ræsinaðr Gldr. 3.
rausnarsamr, *adj.*, *excellens*; *munificus*; Gldr. 2.
rausnarskap, *n.*, *magnitudo animi*; G. 69.
rá, *f.* — 1) *pertica*; rá loddi við ehn Hlg. 7. — 2) *antenna*; segl við rá Kdr. 7; skips láta menn skammar rár Mhk. 12.
ráð, *n.* — 1) *consilium*; *decretum, constitutum*; *consilii et auxilii copia*; *præsidium*; *auxilium*; gatat ráð fyr sér Þdr. 7; Jdr. 40; svá kǫllum vér ráð sem gefask Mhk. 14; jafnan segir enn ríkri ráð Mhk. 23; at ljótum ráðum L. 48; hvat er til ráða? L. 21; remming ráða *robur consiliorum* L. 40. — 2) *insidiæ*; Skjálfar ráð *doli Skjalfæ* Yt. 16. — 3) *potestas*; *arbitrium*; *voluntas*; ráð at skynda undan *occasio aufugiendi* Jdr. 40; Adám átti ráð alls í heimi L. 12; at vísa ráði *jussu regis* Hkv. 17; af þínu ráði Hr. S. 9; Hr. S. 19. — 4) *condicio*; *status*; *res*; þrengva ráði þeira *condicionem eorum aggravare* Hr. A. 5; hugr fylgði því ráði *diligentia cum hac re connexa est* G. 70. — *Plur.* ráð: 1) *numina*; ráð ǫll ok regin Hkm. 18. — 2) *nuptiæ*; ráð lukusk *nuptiæ conciliatæ sunt* Hkdr. 5.
ráða (réð, ráðinn), *v.* — 1) *consilium dare*; *suadere*; *c. dat.* engr hafði áðr svá ráðit bragningi Bgl. 11. — 2) *decernere*; einn skal ráða Hkv. 6; þit munuð ráða L. 14; Hǫgni ræðr hverr hana á *Hognius decernit, quis eam in matrimonium ducat, l. eam in matrimonium collocet* Sk. 113; *similiter* ráða fyr hǫnd ehs *pro aliquo decernere* Rdr. 11; ráða um eht *de aliqua re decernere* Sk. 118; ráða við ehu *rationem alicujus rei expediendæ invenire* Bgl. 13. — 3) *perficere*; *agere*; hitt eyðisk, at annarr gramr ráði jafnstórt *longe abest, ut alius rex similia efficiat* Edr. 14. — 4) *imperare*; *gubernare*; *præesse*; *c. dat.* Kristr ræðr engla skepnu G. 4; réð Ofsa víðri grund *lato territorio Ofsii præfuit* Yt. 51; Edr. 23; G. 13; jǫfurr réð Ormi *rex gubernavit Serpentem (navem)* Efdr. 16; réð skipa stóli *classi præfuit* R. 2; *eodem modo* réð fyr liði = réð liði Jdr. 9. — 5) *potestatem alicujus rei habere*; *potiri aliqua re*; *possidere, nancisci aliquid*; djúpum ræðr kjǫlum Hkv. 5; ræðr fǫgru hafnýra Hdr. 2; litlu verr, at ek ráða *(1 sg. præs. conj.)* fá *parum interest, quod tenues fortunas possideo* Mhk. 13; réð sigri *victoria potitus est* Gldr. 5; R. 3; réð gagni G. 32; réð fjǫrvi konungs *jus vitæ necisque in regem habuit* Vkl. 6. — 6) *auctorem esse alicujus rei*; rétt því 's *tu auctor eras, ut* . . . Hr. S. 7; réð morði *cædis auctor fuit* Ódr. 8. — 7) *quadam via progredi*; *moveri*;

áðr á kaf réði *antequam se in mare præcipitavit* Jdr. 36; **ráðumk** *aggredior (alqd faciendum), incipio* Hr. A. 1; *simili modo* **réðu at** Gautrek *Gautrekium aggressi sunt* Sk. 172; hann réð ept manni *virum insecutus est* R. 28. — 8) *prodere*; ráðinn *dolo oppressus* Kkm. 27. — 9) *periphrastice c. inf., e. gr.* réð heyja (= háði) Gldr. 2; réð at hvetja (= hvatti) Þdr. 1; Bgl. 3. 4; R. 27; Bdr. 10. 12; Jdr. 14. 40; Isl. 3. 17. 18; Hr. S. 1; Sk. 12. 31. 51. 69. 98. 107. 129. 137; réðu keyra Jdr. 38; réðu at ganga Hr. S. 7; Sk. 153. 177.

ráðálfr (ráð = reið, *f., navis*), *m., genius navigii; præfectus classis;* af mar ráðálfs *i. e. e navi* Rdr. 11.

ráðgegninn, *adj., consilio promptus; consilii plenus;* Hdr. 2.

ráðgjafi, *m., consiliarius;* reiðask ráðgjǫfum Bgl. 8.

ráðlauss, *adj., consilii inops; hæsitans, trepidans;* L. 92.

ráðvandr, *adj., religiosus; probus; sincerus;* R. 28.

ráf, *n., contignatio; tectum;* í ráfit varma Hr. S. 11.

rán, *n., rapina;* hegna rán Bgl. 4; Hr. S. 3; Bgl. 11; telja rán í því *id pro rapina habere* Bgl. 14.

Rán. *f. pr.* — 1) *dea Rana, uxor Ægeris;* Snt. 7. — 2) *mare.*

rándrótt, *f., cohors prædonum;* rándróttar ótti *terror i. e. castigator prædonum* Hrfm. 8.

ránsíkr, *m., salmo lavaretus maris; i. e. (ob splendidam speciem) fulgor maris, i. e. aurum;* stœriaskar ránsíks R. 22 (Egilssonius *putat* síkr = *ignis*).

rás, *f., cursus;* rásir *(pl.)* dægranna *cursus dierum, dies currentes l. præterlabentes* L. 67. — *Plur.* rásir = *agmina, cohortes;* engla rásir L. 40.

ráskegg, *n., barba antennæ, i. e. velum;* byrr rekr ráskegg *ventus velum impellit* Hátt. 78.

refr, *m., vulpes;* ekki margt er slœgra en refr Mhk. 26.

refsa (að), *v., punire; c. dat.* ríkr herra refsar þeim L. 19.

regin, *n. pl., numina; dii;* ráð ǫll ok regin Hkm. 18; Hlg. 7. 10; regin þremja *i. e. pugnatores* Rdr. 10; ragna konr Vkl. 23; ragna reinvári Hdr. 2.

Reginn, *m. pr., nanus quidam; in circumlocutione usurpatur, v. c.* Reginn leikblaðs fjaðrar *genius* (Reginn) *alatus; i. e. Thjassius gigas* Hlg. 12.

regn, *n., pluvia; imber;* megnum dimt regn dvergs dreyra *augemus densum imbrem (nani sanguinis i. e.) poësis (de vena poëtica large fluente)* R. 31 *(cfr SnE, AM I 250);* stáls regn *imber telorum, i. e. pugna* G. 55; *eodem modo* at randar regni *in pugna* Kkm. 15.

reið, *f.* — 1) *vehiculum ligneum, velut traha, navis, currus; cfr* eldreið dorgar vangs *(vehiculum i. e.) gestatrix auri, femina* Jdr. 4. — 2) *rheda; currus; cisium;* rýnis reið *currus sermocinationis, i. e. caput* Snt. 18; í reiðu *in cisio* Sgdr. 3; hlunna reiðar *(i. e.*

navigii) búningr Hr. A. 8; Ræs reið *currus piratæ, i. e. navis, et* máni Ræs reiðar *clipeus* Rdr. 7. 12. — 3) *navis;* reiðar stjóri *rector navis; dux;* Yt. 53.

reiða, *f., ornatus;* vita skil. á skálda reiðu Hkv. 18.

reiða (dd), *v.* — 1) *vibrare;* reiða ás at drengjum Isl. 15; rymr reiddra øxa Gldr. 7. — 2) *suspendere;* reiddu menglǫtud við meið *virum infelici arbori reste suspenderunt* Hlt. 6. — 3) *tollere; efferre;* reiða nafn í lofi *nomen laudibus efferre* Edr. 4; reiða dýrð *gloriam efferre, celebrare* Hr. S. 20.

reiðask (dd), *v., irasci;* reiðask ráðgjǫfum við bersǫgli *consiliariis ob libertatem loquendi irasci* Bgl. 8.

reiði, *f., ira;* konungs-reiði Vkv. 1; Edr. 32; leiða ehn í dróttins reiði L. 76; gefa ró reiði *(dat. sg.)* Mhk. 4.

reiði, *n., armamenta navis;* með Gerzku reiði Hr. A. 2; með búnu reiði Hr. S. 6.

reiðigall, *n., bilis iræ; magna iracundia;* L. 77.

reiðigangr, *m., iracundia; sæva perturbatio;* alt er á reiðigangi *omnes sunt irâ accensi* Sk. 76.

reiði-Tyr, *m., (Tyr i. e.) deus infligens;* sára reiði-Týr *deus vulnera infligens, vulneribus afficiens, i. e. Thor;* Hlg. 20.

reiðivaldr, *m., dominus, qui sublime gestat alqd;* reiðivaldr ríkis vandar *gestator sceptri, i. e. rex* Hr. S. 1.

reiðr, *adj., infensus; irâ concitatus;* reiðr herr Rdr. 11 *(in quo loco interpretando Lexicon Cleasby-Vigfussonii perperam vertit* reiðr = ready, clear); Bgl. 11; Efdr. 6.

reifa (fð), *v., lætum reddere; delectare;* Óleifr reifir ǫrn O. S. 6 *(vid. T 141);* rógbirtingar eru mjǫk reifðir Hkv. 16.

reifar, *m. pl., incunabula infantium; fasciæ, quibus infantes velantur;* móðir var ei svá rík at ætti reifa góða L. 35; klæðast reifum L. 42; L. 55.

reifir, *m., qui exhilarat;* hersa reifir *rex* Edr. 24.

Reifnir, *m. pr., regulus quidam maritimus;* Reifnis skeið *curriculum l. spatium piratæ, i. e. arena litoralis;* ganga at Reifnis skeiði *in arenam escendere* Rdr. 11 *(ubi alii aliter vertunt);* Reifnis raukn *i. e. naves, in* rauknstefnandi Reifnis G. 49; Reifnis rann *(pro* rǫnn) *i. e. clipei* G. 54.

reifr, *adj., hilaris, lætus;* þeir 'ru reifir Hkv. 17.

reik, *f., linea capitis, secundum quam crines secernuntur; per synecdochen = caput;* Heðins reikar fúrr Vkl. 24; hylhríð Heðins reikar Þdr. 11.

reika (að), *v., errare; vagari;* sem ráðlauss seggr rasi ok reiki L. 92.

reikan, *f., vacillatio; instabilitas;* í svaranna reikan L. 17.

reikna (að), *v., enumerare;* Ragnars synir reiknast þá Sk. 81.

reikning, *f., enumeratio;* þat kom í reikning mín *(pro* mína) Sk. 38.

reimuðr, *m., lemur; larva;* loddi við reimuð Jǫtunheima *in Thjassio adhæsit* Hlg. 7.

rein, *f., limes agri; ager, terra;* myrkbǫk reinar hreins Hlg. 16; Rǫkkva rein *ager piratæ, i. e. mare, et* hreinn Rǫkkva reina *navis* Hátt. 73.

reinvári, *m., custos limitis (agri);* rein ragna *(limes i. e.) via deorum, i. e. arcus pluvius, iris:* ragna reinvári *custos iridis, i. e. Heimdallius deus* Hdr. 2 *(ubi vox* reinvári *tmesi divisa est).*

reip, *n.* = dragreip. *q. v.!*

reisa (st), *v., tollere; erigere;* reisa rǫnd við ehm *alicui resistere;* varðat rǫnd við hánum reist Edr. 32.

reitr, *m., area; spatium; regio;* guð breytti lífs heitleik af sólar reitum *(de regione solari, de fervore solis)* L. 11.

reka (rak, rekinn), *v.* — 1) *pellere, expellere; ejicere;* reka Hákon af hauðri Jdr. 12; rak ǫld upp at Skotlandi *homines in Scotiæ litora ejiciebat* Hrfm. 16; *(deus)* rak þau braut af sæmdarsæti L. 19; rak þá út um gætti Sk. 159; rak hann niðr svó rammligt fall *tam magno impetu eum prostravit* Sk. 176; *impers. c. acc. obj.* val rak vítt of strandir *cadavera in litora late ejiciebantur* Kkm. 9; í reknum flótta *in turba fugata* Hr. S. 8; reknir brott í dauðans druknan *in submersionem mortis depulsi* L. 73. — 2) *agere; protrudere; infligere; immittere;* byrr rekr ráskegg *ventus tendit vela* Hátt. 78; rekr í *(intrudit)* þvengi stóra Sk. 38; hann rekr remmigýgi at Haraldi Sk. 132; rekr í gegnum Ubba *Ubbium transfodit* Sk. 143; rak atgeir at Heljarskinni Sk. 134; rak sinn flein í Fofnis trjónu Sk. 162. — 3) *ducere, deducere;* rak ræsinaðr út á mar *draconem (navem) in mare deduxit* Gldr. 3; rak borðhǫlkvi til Hildar hreggs Gldr. 4. — 4) *agere; gerere;* rak hernað *bellum gessit* R. 3; rak upp bupp *singultum emisit* Sk. 163. — 5) *ulcisci;* ef of sǫk sverði rækak *si (ob) injuriam ulciscerer* Snt. 8; *c. gen.* rak óðligast illmælis *injuriam vehementissime ultus est* Isl. 23.

rekinn, *adj. (propr. part. verbi* reka); *cælatus; tessellatus;* rekin stál bitu G. 43; dǫrr en reknu Hr. A. 3.

rekkr, *m., vir fortis; nom. sg.* rekkrinn Sk. 82; *gen. sg.* rekks Yt. 45; *nom. pl.* rekkar Sk. 172; *acc. pl.* rekka Hlg. 1; Þdr. 18; Bdr. 3; Sk. 25. 72; *dat. pl.* rekkum Vkv. 5; Bgl. 11; *gen. pl.* rekka Ódr. 7; Efdr. 2. 12. 17; Edr. 17.

rekstefja, *f., carmen laudativum, in quo talis est versuum intercalarium ratio, ut hi singuli singularum stropharum fini adjiciantur (de* rekstef *vid. I 175, § 14);* rekstefju tekk hefja R. 1.

remma, *f., amaritudo; acerbitas;* remman brast af rót í kvistu *acerbitas pullulavit a radice ad ramos* L. 20.

remmigýgr, *f., firma, gravis securis;* reka remmigýgi at ehm Sk. 132.

remmilaukr, *m. (propr. allium validum) tignum firmum;* bað fella remmilauka á Orm enn langa R. 22.

remming, *f., corroboramentum; confirmatio;* remming ráða *i. e. valida consilia* L. 40.

renna, (rann, runninn), *v.* — 1) *currere; volitare; vagari; ferri;* rennur fram *prosilit* Sk. 143; miskunnar merkin renna um himnaríki *(circumferuntur per regnum cæleste)* L. 87; bitsótt rann á hilmi í brandnói Yt. 34; Hr. S. 11; aurborðs eykir runnu norðan Vkl. 17; R. 4; L. 34; *c. acc. loci, e. gr.* ætla ek sverðit renni allan kviðinn *gladium puto per totum ventrem permeare, i. e. totum ventrem perfodere* Sk. 170; sem engla fylki renni unnar *ac si angelorum cohortes undas percurrant* Hr. A. 9; varga ætt víða runnin *vagabunda gens (cohors) luporum* Hr. A. 13. — 2) *fugere;* runnu undan *aufugerunt* Vkv. 2; *c. acc.* runnu brunnit land *per combustos agros fugerunt* Hr. S. 10. — 3) *exoriri; profluere; emanare; pullulare;* at renni mál *(profluat)* af mínum raddartólum L. 3; hǫfginn rann á *(irrepsit in)* þenna L. 12; rann *(manabat)* glæpr af hverjum til annars L. 20; rósa runnin upp *(pullulans)* við lifandi brunna L. 25; Kristi kenning tók at renna *(emanare cæpit)* um bygð L. 46; renna mundi rausn af þér Sk. 25. — 4) *oriri (de sole et simil.);* renna upp Hr. S. 16; sem rǫðull renni Hr. A. 8; sunna rann upp G. 4.

renna (nd), *v.* — 1) *in cursum impellere; c. dat.* tyggi rendi *(in fugam compulit)* tveim dǫglingum R. 20; jarl rendi fimm skipum R. 21; rendu Ekkils ýtiblǫkkum at gram *classe invecti sunt in regem* R. 16; *c. dat. obj. et acc. spatii,* mildingr rennir sævar skíði Meita hlíðir Hr. A. 9. — 2) *currere; ruere; volare;* Vísundr rendi norðan *Bison a septentrione lapsus est* H. A. 6; rægagarr rendi at gumna brjóstum Kkm. 6; Kkm. 12.

rennu-Þundr, *m., (Oden i. e.) deus incitationis (a* renna, *f., incitatio;* renna randhvels *incitatio clipei, i. e. pugna);* rennu-Þundr randhvels *deus pugnam ciens, i. e. bellator; dat.* rennu-Þundi R. 1.

reykr, *m., fumus;* reyks rǫsuðr *fumum emittens, i. e. ignis* Yt. 39; í gegnum harðan reyk G. 55.

reyna (nd), *v., tentare; experiri; probare;* þú reynir þunn stál Bgl. 10; goð reynir svá vini sína G. 63; Goðormr reyndi, hvat . . . téðu G. 31; reynendr rauðra randa *qui rubros clipeos tentant, i. e. bellicosi* Jdr. 17; reyndr at því *ea re spectatus* Isl. 5; randar runnar reyndir *bellatores periti* Isl. 1; fundit mun þaz reynt er lengr Mhk. 17. — *Refl.* reynask *se præbere;* brǫgðótt reyndisk gemlu fúa Mhk. 18.

reynir, *m., qui experitur, tentat;* reynir rauðmána Heðins bóga *prœliator* Vkl. 1; reynir hersa máttar *rex* Edr. 30; reynir fólka fróns leggs *i. e. Thor* Hdr. 3; reynir reyrar leggs *gigas* Hdr. 4; *acc.* reyni Hdr. 3; *dat.* reyni Hdr. 4.

reyrr, *m.* — 1) *calamus, arundo;* randa reyrr *calamus clipeorum, i. e. gladius, et* setr randa reyrar *scutum, clipeus* Hr. A. 15. —

2) *arundinetum; silva;* reyrar leggr *saxum, et* reynir reyrar leggs *gigas monticola* Hdr. 4.

rétta (tt), *v.* — 1) *rectum facere.* — 2) *porrigere;* Skíði rétti hǫnd Sk. 123. — *Refl.* réttast *se erigere;* réttast gǫrði raumrinn Sk. 51.

réttferðugr, *adj., justus; rectus;* mál réttferðugast *sermo condignus* L. 3.

réttligr, *adj., rectus; verus;* réttlig undirstaðan L. 97.

réttlæti, *n., justitia;* réttlætis sunna *i. e. Christus* G. 4.

réttr, *adj.* — 1) *rectus, erectus;* halda réttri rýnis reið *caput erectum tenere* Snt. 18. — 2) *rectus; verus; justus;* haukr réttr est þú *verus es accipiter (bellator)* Hr. A. 1; rétt atsókn *justa pugna* Vkv. 6; þat es rétt trúa mín *hæc mea est recta fides* L. 6; *(deus)* refsar þeim at réttum dómi L. 19. — *Neutr.* rétt *pro adv.* — 1) *recte, vere;* duga rétt *vere valere* G. 10; kjósa rétt *recte eligere (regem)* Bgl. 5; nema rétt *recte percipere* O. S. 1; G. 31; L. 59; segi rétt *rite dicat* L. 99. — 2) *quidem;* í bandi værir, bandi rétt hins neðsta fjanda *(in vinculo quidem orci infimi)* L. 22. — 3) *æque, sequ.* sem; rétt sem *æque ac* Sk. 133. — 4) *recte; rectâ; directo;* Hr. S. 16; Sk. 38. 81. 82. 132.

rif, *n.* (*gen. pl.* rifja), *costa;* rifin gǫrvǫll brotna Sk. 176.

rifna (að), *v., fatisci; findi;* himinn rifnar Hr. A. 1.

rigna (nd), *v., pluere; c. dat.* tárum rigni *lacrimis pluat* L. 75; rigndi meïlregni Vkl. 4.

rimma, *f., pugna; rixa;* til rimmu gnapsalar ríðviggs *i. e. ad pugnam navalem* Gldr. 2; rimmu gangr *fremitus pugnæ* R. 19; skyndir rimmu *prœliator* Isl. 5.

rimmu-Yggr, *m., (Oden, i. e.) deus pugnæ; bellator;* Hr. A. 3.

risnumaðr, *m., homo sumptuosus, magnificentiæ amans;* Edr. 17.

risi, *m., gigas;* Eddgeirr risi Sk. 76. 146. 157; reif báða risana í sundr Sk. 159.

rist, *f., dorsum pedis;* á ristum Sk. 193.

rista (st), *v., secare;* ristir lengju Sk. 27.

rit, *n., scriptum; epistola;* senda ehm rit Sk. 49.

ritning, *f., scripta sacra;* sem ritning prófar L. 8.

ríða (reið, riðinn), *v.* — 1) *ferri; vehi;* sá vé gyld ríða Bdr. 9; Sk. 47; herr reið at skeiðum ræsis Vkv. 5. — 2) *jumento vehi; equitare;* hann mundi aldri ríða Sk. 27; Hr. S. 19; Sk. 108; Heimdallr ríðr hesti Hdr. 6; Freyr ríðr á bǫrg Hdr. 5; Hdr. 7; jarl reið bordmǫrum Vkl. 11; *c. gen. loci,* ríða grœnna heima goða Hkm. 13. — 3) *divulgari;* Óláfs dýrð ríðr dála G. 51; Vkl. 24. — 4) *impers., referre, interesse;* ríðra þat smæstum *non minimum refert* G. 57.

ríða (reið, ridinn; *cfr vet. suec.* vriþa, vridha; *anglosax.* vriðan), *v.* — 1) *torquere; nectere.* — 2) *torquere; ferire; c. dat.* kvíðik, at hans remming ráða ríði mér at báðum síðum L. 40.

ríđari, *m., eques;* goðs ríđari *(i. e. S:tus Olavus)* G. 18. 21 *cet.*
ríđvigg, *n., vector equus;* ríđvigg gnapsalar *i. e. navis;* rimma ríđviggs gnapsalar *i. e. prælium navale* Gldr. 2.
rífa (reif, rifinn), *v., dilacerare; laniare;* búnir at rífa ok slíta mik L. 84; trolls marr reif hræ R. 17; Sk. 159.
ríki, *n.* — 1) *potentia; potestas, imperium;* Hákonar ríki stendr víđa *potestas Haquini late patet* Vkl. 10; Vkl. 6; Jdr. 10; Hr. S. 20. — 2) *vis; violenta potestas;* ríki *(dat.)* Tunna *ob violentam invasionem Tunnii* Yt. 27; R. 10; Jdr. 17; af ríki *vi, vehementer* Vkl. 3; G. 55. — 3) *regnum;* í þessu ríki G. 11; L. 69; dýrđarmenn, er stýrđu ríkjum austr í heim L. 36. — 4) *opes; divitiæ;* kǫrgrip skaltu kjósa úr ríki mínu Sk. 100.
ríkilátr, *adj., superbus; magnificus;* ræsir ríkilátr Hr. S. 16.
ríkir, *m., princeps;* jǫfra ríkir *princeps regum* Edr. 29.
ríkismál, *n. pl., sermones magnam vim habentes;* stála ríkismálum *ensium verbis ad persuadendum aptis, i. e. vi bellica* Hkdr. 4.
ríkisvǫndr, *m., virga imperatoria, i. e. sceptrum; gen. sg.* ríkisvandar Hr. S. 1.
ríkr, *adj., potens; excellens; nom. sg. m.* ríkr Vkl. 9; Ódr. 7; Vkv. 15; Edr. 30; G. 49; L. 19; enn ríki Hkdr. 1; Jdr. 29; Sk. 26; *dat. sg. m.* ríkjum Efdr. 14; ríkum L. 8; *gen. sg. m.* ríks Gldr. 7; Edr. 26; G. 22. 39; *nom. pl. m.* ríkir Sk. 96; *dat. pl. m.* ríkjum Bdr. 10; *nom. sg. f.* en ríkja Hkm. 13; *gen. sg. f.* ríkrar L. 65; *nom. pl. f.* ríkar Sk. 77; *nom. pl. n.* rík L. 17; *comp. nom. sg. m.* ríkri Þdr. 2; Efdr. 27; Mhk. 23; *superl. nom. sg. m.* ríkstr R. 9. 12 *cet.;* Mhk. 16. — *Neutr.* ríkt *pro adv., vehementer, magno cum impetu;* Hkv. 17.
Rín, *f., Rhenus flumen;* Rínar rauđmálmr, sól, log *i. e. aurum;* Bj. 5; Edr. 6; Hr. S. 14.
rípr, *m. rupes; acc. sg.* ríp R. 28.
rísa (reis, risinn), *v.* — 1) *surgere; resurgere;* hugđumk rísa Em. 1; upp rísa *ibm;* Hr. S. 14; mildin sjálf reis af dauđa L. 67; G. 4; upp rísǫndum íbyggurum L. 71. — 2) *se erigere;* drekarnir rísa opt á sporđ Mhk. 5; þó bylgjur risi á brǫttum sjó Sk. 55. — 3) *exsistere; exoriri;* þađan reis upp alþýđ G. 6.
rísta (reist, ristinn), *v. secare; scindere;* hann sá brynju ristna Sk. 180; flóđ flaustum ristit *mare navibus sulcatum* Hr. A. 11.
rít, *f., clipeus;* sól Svǫlnis éla rauđ rít R. 16; mót varđ málms ok rítar Kkm. 16; rauđar rítr Kkm. 7; hvítum rítum Hátt. 73.
rjóđa (rauđ, rođinn), *v.* — 1) *rubefacere; rutilare;* Unnar fasti rauđ flesta rǫnd Hr. S. 14. — 2) *rubefacere; cruentare;* odd at rjóđa Kkm. 28; Jdr. 21; úlfr rýđr kjapt O. S. 3; (þeir) rjóđa vigrar Hkv. 21; rjóđendr dreyrgra darra Jdr. 10; rauđ mæki á ehm Yt. 20; Yt. 27; Hfl. 10; Efdr. 18; hann rauđ úlfs fót Vkv. 1; Vkv. 12; R. 16; G. 29; Isl. 7. 10. 13. 14. 21; tjǫr ruđum víđa

Kkm. 3; ruđu fold dróttni *sanguine regis terram rubefecerunt* Yt. 8; Hkm. 6; Jdr. 7; hann hefr rođit mæki mǫrgu landi *multis terris gladium rubefecit, multis terris bellum intulit* Em. 5; rođinn vas randar máni Kkm. 6; Kkm. 18. 21; *gen.* rođins mundriđa G. 48; á rođin unda gjálfri Kkm. 4; rođnar randar Hkm. 8; hræskóđ rođin blóđi Ódr. 2; Efdr. 12; G. 54; Jdr. 40; *reflex.* rjóđask í blóđi Hkdr. 8.

rjóđr, *m.* — 1) *qui rubefacit;* úlfa ferđar tungu rjóđr Hr. A. 3. — 2) *vastator (pro* hrjóđr); áttunga rjóđr Yt. 25.

rjúfa (rauf, rofinn), *v., rumpere; dissolvere; frangere;* rjúfa heit *fidem frangere* Bgl. 10; rauf af suman Rúmsveg Klúspetrúsi *i. e. partem peregrinationis apud Romanos Petro clavigero (ɔ: Papa) invito diremit, peregrinationem Papa ægre ferente breviorem reddidit* Kdr. 9; at rofnar sættir *post pacem violatam* Hr. S. 5. — *Part.* rofinn *pro adj.* = *fractus, debilis, e. gr.* frák veđja hirđmeđr, valstafns vætki rofna R. 26.

rođinn, *adj. (pro* hrođinn, *præt. part. verbi* *hrjóđa = *anglosax.* hreóđan *ornare; onerare), ornatus; deauratus;* af rođnum hausi Edr. 6; rođnir hausar Hr. S. 14.

rođna (ađ), *v., rubescere;* rođnuđ rósa *rosa rubescens* L. 25.

rof, *n., diruptio;* þagnar rof *diruptio silentii, i. e. sermo;* bark þengils lof á þagnar rof *laudem regis palam elocutus sum* Hfl. 20; sátta rof *pacis violatio* Edr. 15.

rofna (ađ), *v., dirimi;* dagr rofnađisk *dies desiit* G. 47.

roka, *f., turbo;* engi of sér viđ ǫllum rokum *nemo ab omni turbine cavet* Mhk. 19.

roskinn, *adj., adultus; maturus;* engi er roskinn þegar Mhk. 23.

ró, *f., quies;* gefa ró reiđi *iram placare* Mhk. 4.

róa (rœ, rera *l.* rera, róinn), *v., remigare; inf.* róa Mhk. 2; róa *3 pl. ind.* Hátt. 72.

róđa, *f., effigies cruci fixa; acc.* róđu G. 34.

róg, *n.* — 1) *calumnia; convicium; contumacia;* sađr at rógi Mhk. 22; rógs hegnir Edr. 20. — 2) *rixa; pugna;* valda rógi Isl. 19; rógs rekka lægir Ódr. 7. — 3) *causa dissidii;* rógi Niflunga *causâ contentionis inter Niflungos, i. e. auro* Bj. 5.

rógálfr, *m., genius pugnæ, i. e. bellator;* Hátt. 75.

rógbirtingr, *m., vir pugnando clarus; n. pl.* rógbirtingar Hkv. 16.

rógsegl, *n., velum pugnæ, i. e. clipeus;* hóf upp rógsegl *signum sustulit* Vkl. 1.

rógsvellir, *m., incitator prælii;* R. 22.

Róm, *n. pr., Roma;* út frá Rómi *extra Romam* Edr. 12; vas til Róms *Romam venit* Edr. 12; Edr. 10.

róma, *f.* — 1) *strepitus;* í rómu Svǫlnis dóms *in strepitu pugnæ* R. 3. — 2) *pugna;* róma varđ í eyju Hkm. 6; kominn frá rómu Hkm. 15; rómu væni Hkv. 17.

rósa, *f., rosa;* roðnuð rósa L. 25.
rósta, *f., impetus; pugna;* rósta varð í ranni Rdr. 3.
rót, *f.* — 1) *radix;* rót ilmandi lítillætis L. 25; remman brast af rót í kvistu L. 20. — 2) *id, quod intus l. intimum est;* fjón fyrða grœr af aldrtrega rótum *(oritur ex intimo dolore)* G. 59; hjartans innstum rótum *ex intimis cordis penetralibus* L. 50; af hjarta rótum L. 77.
'ru = **eru**; *vide* vesa!
runni, *m., qui in cursum incitat;* vagna runni *qui currus incitat, i. e. Oden (cfr* Grímn. 49) Snt. 21. — *Dubitandum est tamen, num* runni *eam significationem habeat; et potius cum J. Olafsenio (Nord. g. Digtekonst sid. 50) legendum censeo* rúni = *amicus; ideoque* vagna rúni = *Oden (cfr* ofrúni!).
runnr, *m.* — 1) *virgultum; fruticetum.* — 2) *arbor;* a) *in appellationibus virorum, e. gr.* gunnar runnar *arbores pugnæ, i. e. præliatores* Þdr. 8; randar runnar Isl. 1; ek veit færi runna gnýlinns Gǫndlar (ɔ: fremja þær íþróttir) R. 25; Isl. 14; runnum unndýrs *i. e. navigatoribus* Hkdr. 8; Gǫndlar garða runnum Isl. 20; of hálfan fjorða teg Hlakkar runna Isl. 24; *itemque absolute* runnr = *vir; filius; e. gr.* at herði hauðrs runn *(dat. pro* runni) *in humero filii Terræ, i. e. Thoris* Þdr. 8. — b) *in appell. navium, e. gr.* runnr Leifa landa *arbor marium, i. e. navis; g. pl.* runna Rdr. 4.
rúm, *n. locus;* autt rúm þykkir betra Sk. 86.
Rúmsvegr, *m., peregrinatio apud Romanos; acc.* Rúmsveg Kdr. 9.
rún, *f., plur.* rúnar *l.* rúnir. — 1) *literæ; literæ magicæ; mysteria.* — 2) *colloquium familiare;* at vífs rúnum Bj. 2.
rúni, *m., particeps colloquii; familiaris;* grams rúni Hkdr. 2.
ryð, *n., ferrugo;* ryðs hœlibǫl Hlg. 20.
ryðja (rudda), *v.* — 1) *vacuefacere;* at ryðja Valhǫll Em. 1. — 2) *devastare;* ryðja Skotland skǫrpum brandi R. 6. — 3) *viam facere;* þat orð ryðr til dýrðar Bgl. 8; mildingr ryðr sér til landa Hr. A. 5.
rymr, *m., strepitus;* vígskýs rymr *pugna* Efdr. 7; Gldr. 7; þrǫng at rym randa *prælium instabat* Bdr. 3.
ryskja (kt), *v., depilare; denudare; spoliare;* Rán hefr ryskt of *(adv.)* mik Snt. 7.
rýni, *n., sermocinatio;* rýnis reið *caput* Snt. 18.
rýrir, *m., qui imminuit; tritor; consumptor;* hlenna rýrir *prædonum oppressor, i. e. rex* Hr. A. 8; rýrir randa reyrar setrs *qui scutum atterit, i. e. bellator* Hr. A. 15; Edr. 5. 26; kveðk ǫngvan málma rýri hljóðs Jdr. 1.
rægagarr, *m. (pro* hrægagarr), *canis cadaveris, i. e. hasta* Kkm. 6.
rækyndill, *m. (pro* hrækyndill), *fax cadaveris; i. e. hasta* Kkm. 7.
ræna (nt), *v., spoliare; privare; c. acc. pers. et dat. rei, e. gr.* ræna Hákon lífi Jdr. 12; fǫgr rænir mik flaumi Jdr. 6; sá rænti gumna griðum Jdr. 19; marr hefr mik miklu ræntan Snt. 10; Kkm. 17.

Ræningr (?), *m.* (?), *villa quædam in Sudermannia, provincia Sueciæ, sita;* á Ræningi Yt. 39.
Rær, *m. pr., regulus quidam maritimus;* máni reiđar Ræs Rdr. 7. 12.
ræsa (st), *v., in cursum* (rás) *incitare;* rægagarr ræstr *hasta emissa* Kkm. 6.
ræsinađr, *m., navis regia, formâ draconis;* ræsinađr rausnar *navis regia constrato proræ instructa; acc.* ræsinađr Gldr. 3.
ræsir, *m.* — 1) *qui in cursum incitat;* ræsir lǫgskíđs *vir navem dirigens; gen.* ræsis G. 20. — 2) *rex;* ræsir þat mælti Hkm. 15; Kdr. 9; R. 16. 28; Edr. 6; Hátt. 73; Hr. S. 16; lætr helgan ræsi verđan sóma G. 42; Gldr. 5; G. 46; at ræsis skeiđum Vkv. 5; G. 69; Bdr. 3.
rœđa (ræđa Sk.), *f., sermo; narratio;* Einriđi slǫng rœđu í brag G. 45; hóf ræđu sína Sk. 114.
rœđa (dd; ræđa L.), *v., sermocinari, colloqui;* ræđa um eht L. 38; margr rœđir of annars far Mhk. 15; rœddi viđ hrafn Hkv. 1.
rœđi, *n., remus;* rœđi skjálfa *remi vibrantur* Hátt. 75.
rœgja (gđ; rægja L.), *v., calumniari, conviciari;* (Jesúm) hæddan, rægđan slógu afklæddan L. 49.
rœkilundr, *m. (arbor, i. e.) vir, qui curat;* rœkilundr randarlauks *bellator* Vkl. 3; rœkilundr randfárs *id.* Hkdr. 1.
rœkir, *m., qui curat; custos;* rœkir rauđbríkar Vkl. 9.
rœma (mđ), *v., verbis laudare;* gjafli rœmđr *munificentiâ clarus* Gldr. 9.
rǫdd, *f.* — 1) *vox;* rǫdd engilsins L. 55; at kalla einni rǫddu Sk. 177. — 2) *sonitus;* randa rǫdd *i. e. pugna* Gldr. 4; mœtir raddar tanna vegbrautar Gldr. 3 *(cfr annot. in add. et emend.).*
rǫđ, *f., ora, margo;* á rađar broddi Yt. 45.
rǫđull, *m., sol;* sem rǫđull renni upp í heiđi Hr. A. 8; G. 19; Hr. S. 20; bjartr rǫđull *(de Christo)* G. 2; þeim valbastar rǫđli *i. e. eo gladio* G. 43; rǫđuls tyggi *i. e. Deus* G. 9; G. 3; í veđri barđraukns rǫđuls *i. e. in pugna* G. 53.
rǫf, *f., glesum; electrum;* armleggjar rǫf *aurum* Edr. 7.
rǫgn, *n. pl.* (= regin), *dii;* víkiđ til viđ kónginn rǫgna Sk. 117.
Rǫgnvaldr, *m. pr.* — 1) *rex Vestfoldensis, cognomine* heiđum-hár; Yt. 53. — 2) *filius Ragnaris* lođbrókar; Kkm. 15.
Rǫkkvi, *m. pr., regulus maritimus;* Rǫkkva rein *mare* Hátt. 73.
rǫnd, *f.* — 1) *margo; ora; stria;* hæst var rǫnd í miđju Sk. 103. — 2) *circulus clipei;* viđ randar bálku Efdr. 8; randar máni Kkm. 6; íss randa *nitida glacies circulorum, i. e. clipeus* Hlg. 17; und randa himni *sub cælo circulorum, i. e. sub clipeo* Efdr. 7. — 3) *clipeus; scutum; nom. et acc. sg.* rǫnd Edr. 32; G. 53; Hr. S. 14; *dat. sg.* rǫndu *clipeo, i. e. agminibus clipeatis* Edr. 17; læsa strǫnd rǫndu Edr. 24; *gen. sg.* randar Rdr. 7; Hlg. 18; *nom. et acc. pl.* randar Hkm. 8; Hfl. 7; randir Hkv. 21; Gldr. 8; Vkl. 20. 22; Hr. A. 3; Jdr. 22; rendr Kkm. 9; *dat. pl.* rǫndum Hkv. 5; *gen. pl.* randa

Jdr. 17. *Sæpe hæc vox usurpatur in appellatione pugnæ, v. c.* randa drífa, regn, rymr, rǫdd, svarf, þryma, R. 17; Kkm. 15; Bdr. 3; Gldr. 4; Vkl. 14; Jdr. 45; *itemque in appell. gladii, v. c.* randa fár Bdr. 6; randa reyrr Hr. A. 15. *Eodem modo in appell. virorum, e. gr.* randa brjótr *bellator, vir* Sk. 143; randar runnr *arbor clipeum gerens, i. e. bellator, vir* Isl. 1.

rǫskr, *adj., strenuus, fortis;* ǫđlingr skyldi einkar rǫskr Mhk. 5; enn rǫskvi askr álms Isl. 3; rǫskvir menn Mhk. 23; Sk. 80; rǫskvari Gretti *Grettio fortior* Isl. 17.

rǫskvask (ađ), *v., adolescere;* ef rǫskvask næđi Snt. 11.

rǫst, *f., milliarium; leuca;* hundrađ rasta heyrđi smell Sk. 150. — 2) *pl.* rastir = *vertices;* raukn rasta *naves* Bdr. 3.

rǫsuđr, *m., qui emittit, ejaculatur;* reyks rǫsuđr *i. e. ignis* Yt. 39.

S.

's *pro forma verbali* es (= *est*), *e. gr.* S. S. 2; Bgl. 11. 12. 15; R. 9. 12. 15. *cet.;* G. 1. 9. 12. 22. 30. *cet.;* Jdr. 6; Mhk. 5; Hátt. 70; *et sic passim.* — *Eodem modo* 's *scribitur pro part. relat.* es, *e. gr.* Yt. 17. 22; Vkv. 10; Bgl. 17; Jdr. 15; *et passim.* — *Cfr part.* es *et verb.* vesa!

sađr = sannr, *adj.; convictus alicujus rei;* at rógi sađr Mhk. 22.

safna (ađ), *v., colligere; c. dat.* byrđum trúi ek at safni Sk. 35.

sag, *n., scobs; attritus;* keppa sag *pugna* Sk. 136; eggja sag *id.* Sk. 139.

saga, *f., narratio;* saga frá ehm Mhk. 9; sagan er sǫnn Sk. 199; Sk. 72; verđa at sǫgum *in sermonem hominum venire, per ora hominum ferri* Yt. 30.

sakna (ađ), *v., desiderare; c. gen.* sakna Hálfdanar Yt. 43; Hildar trúi ek hann sakni Sk. 188.

salkonungr, *m., rex atrii;* himna salr *atrium celeste, et* himna salkonungr *rex cælorum; gen.* salkonungs G. 66.

salnæfr, *f., cortex betulæ tectorius;* Svafnis salr = Valhǫll, *ideoque* Svafnis salnæfrar = *clipei (SnE, AM I 34:* "Valhǫll var skjǫldum þǫkkt") Hkv. 11.

salpenningr, *m., nummus palatii;* Svǫlnis salr = Valhǫll, *et* salpenningr Svǫlnis = *clipeus;* á Svǫlnis salpenningi Rdr. 12.

salr, *m., ædes; aula; atrium;* salr Sǫkkvamímis *i. e. saxum* Yt. 3; byggva sal hjarta *inhabitare atrium cordis; i. e. pectus* Kkm. 27; vargr gein of sal mergjar *i. e. lupus ossibus inhiavit* Jdr. 31; kom fram í fræđa sal *incidit in adversam partem capitis Skidii* Sk. 188; und hríđblásnum heiđa sal *sub cælo ventis perflato* G. 7; koma í Óđins sali Em. 2. 3; Eiríkr brendi sali þeira Edr. 22.

salt, *n.* — 1) *sal.* — 2) *mare;* salt et eystra *mare Balticum* Hr. A. 2.

saltr, *adj.*, *salsus*; á sǫltan ægi Hr. S. 12; kasta sǫltum kjalar stíg *salsum tramitem carinæ, i. e. mare, repellere* Hátt. 76.
salþak, *n.*, *tectum terræ* (salr = *terra*), *i. e. cælum*; til salþaks Þdr. 7.
salvanið-brauti, *m.*, *oppressor ejus, qui domum frequentat*; arin-Syn *gigas femina*; salvaniðr arin-Synjar *qui domum nymphæ montanæ frequentat, i. e. gigas*; salvanið-brauti arin-Synjar *oppressor gigantis, i. e. Thor* Þdr. 18, *ubi vox tmesi divisa est.*
salvǫrðr, *m.*, *custos atrii*; salvorðr grundar *custos cæli, Deus* G. 19.
salvǫrðuðr, *m.*, *custos atrii*; salvǫrðuðr Durnis niðja *qui saxum custodit, i. e. nanus saxicola* Yt. 2.
sama (md, samat), *v.*, *convenire*; *decere*; oss samir kveðja G. 10; Jdr. 4. 6.
saman, *adv.*, *simul*; *unâ*; sýsa saman *colligere, congregare* Hkv. 21; fara saman Vkl. 14; leggja saman randir Vkl. 20; Jdr. 22; lét lokit saman *circumcinxit* Kdr. 4; saman fundinn *congregatus* Jdr. 18; sitja saman Jdr. 40; fœra saman Mhk. 1; etja saman Mhk. 22; slyngva saman Mhk. 30. *Cum* einn *conjungitur* saman Mhk. 5.
samangeypnandi, *part. compos.*, *cava manu includens*; samangeypnandi sína skepnu *suam creaturam manu comprehendens (de Deo)* L. 28.
samband, *n.*, *vinculum*; friðar samband L. 40.
samdœgris, *adv.*, *eodem die*; G. 20.
samna (að), *v.*, *colligere*; *refl.* samnask *conferri*; samnask til hǫmlu Hr. A. 6.
samr, sǫm, samt, *adj.* — 1) *idem*; á sǫmu stundu *eodem momento* L. 9. — 2) *idem*; *constans* (?); samr of ævi *per omnem vitam constans, et* samr oddbragðs árr Tryggva sunar *præliator per omnem vitam deditus filio Tryggvii* Efdr. 22 (*ubi alii construunt* samr oddbragðs = *bellicosus*; *alii pro* samr *malunt* sumr; *ipse I 196 conjeci* svá vas *l.* þá vas). — 3) *adsuetus*; *c. gen.* samir váss *labori et asperitati rerum adsueti* Hátt. 72. — 4) *promptus*; *propensus*; samr á sáttir *ad reconciliationem inclinatus* Jdr. 24.
samráða, *adj.*, *communi consilio*; þeir Hamðir ok Sǫrli samráða Rdr. 5.
samtengja (gð), *v.*, *conjungere*; menn ok englar samtengðust L. 34.
samtog, *n.*, *conflictus*; at samtogi sverða *in contactu ensium, in pugna* Kkm. 23.
samvizka, *f.*, *conscientia*; samvizkunnar bygð *i. e. pectus, cor* L. 84.
sandmen, *n.*, *circulus litoris, i. e. mare*; sandmens býr *territorium mari adjacens* Gldr. 8.
sandr, *m.* — 1) *arena*; huliðr sandi G. 25; ausa sandi of eht Hr. S. 13. — 2) *arena litoralis*; *ora maritima*; á sandi Rdr. 10; Hkv. 12; Gldr. 8; G. 59; nærri Þrandheims sandi Sk. 54; *pl.* sandar *campi arenosi* L. 93.

sanna (að), *v., probare; verum aliquid esse declarare;* trúan bauð at sanna bæði senn mey ok móður, mann ok guð L. 34; váttar sanna þau mál G. 6.
sannfreginn, *part. compos., vere cognitus; vere auditus;* morð siklings es sannfregit sunnan Efdr. 24.
sannfróðr, *adj., certo prudens;* sannfróðr herlundr R. 9.
sannheilagr, *adj., vere sanctus;* bæði sonr ok móðir sannheilug L. 56.
sannliga, *adv., certo;* Efdr. 19; L. 21.
sannr, sǫnn, satt, *adj., verus;* sannr hǫfðinginn L. 28; L. 27. 63; fyr líkam sannan L. 69; Isl. 22; L. 42; eining sǫnn L. 1. 100; L. 86; saga sǫnn Sk. 72. 199; of sanna sǫk *justa de causa* Efdr. 12; L. 80. 83; með sannri prýði L. 26. 32 *cet.* 68; satt vas, at . . . G. 14; G. 15. 22. 34; Isl. 12. 17; L. 43; mjǫk ferri máli sǫnnu Efdr. 22; sǫnn deili G. 41; L. 40; lét vé (vera) sǫnn *delubra vera esse sivit, i. e. frequentari jussit, restituit* Vkl. 8.
sannreynir, *m., qui vere experitur, qui vere novit, i. e. amicus;* sunr sannreynis Haralds *filius amici Haraldi* Sgdr. 1.
sannspurt, *n. part. compos., certo nuntio cognitum;* G. 36.
sannyrði, *n. pl., vere dicta;* sannyrðum sverða *veriloquio ensium, i. e. justo prælio* Hkdr. 3.
sarka (að), *v., sauciare;* sarka hold barkaðra Efdr. 6.
Satíri, *n.?, Canteria, promontorium Scotiæ;* um Satíri Hrfm. 9.
Sauðungs-sund, *n. pr., fretum in Norvegia situm;* í fornu Sauðungssundi Vkv. 15.
saumr, *m., clavus* (= nagli); saums segl naglfara *velum clavatum navis, i. e. clipeus;* Rdr. 5.
Saurbær, *m. pr., nomen loci cujusdam;* þar Saurbær heitir Sk. 16.
saurgan, *f., contaminatio; spurcitia;* af margfaldri synda saurgan L. 76; L. 21.
Saxar, *m. pl., Saxones;* fyr Saxa norðan Edr. 25; kom Sǫxum á flótta Vkl. 20; hræ Saxa Odr. 6; Edr. 13.
sá, sú, þat (það), *pron. demonstr.* — A) *is; ille; conjungitur* a) *cum substantivo et* 1) *quidem ita ut pronomen antecedat, substantivum proxime sequatur; e. gr.* sá áttkonr Yt. 42; sá konungr Hkm. 18; á þann veg L. 36; þann dag L. 37; til þess fundar Bgl. 9; sú dýrð G. 24; sú mannraun Mhk. 7; sú miskunn L. 23; fyr þá neyð Sk. 100; því ráði G. 70; því þingi Vkv. 11; Isl. 9; Isl. 18; Sk. 1; þau dœmi Mhk. 3; þau fyrn Sk. 127; *substantivo nonnumquam articulus, quem dicunt, suffixus est, e. gr.* sá kostnaðrinn Sk. 105; sú tǫnnin Sk. 162; *cet. Sæpe tamen unum l. plura vocabula inter pronomen et substantivum intercedunt, e. gr.* sá . . . jarl Vkv. 13; sá . . . málmastríðir G. 38; G. 44; Kkm. 5. 15; Jdr. 21; þann . . . skattfœri Hlt. 3; þann . . . hoddabrjót G. 37; Jdr. 34; Hátt. 69; þeim . . . rǫðli G. 43; þeim . . . syni Isl. 26; þess . . vísa

G. 69; Bdr. 12; þeim . . . seggjum Bdr. 1; sú . . . fregnin Sk. 125; þat . . . víg Vkv. 11; þat . . . orð Bgl. 8; G. 35; Jdr. 5; því . . . skapi Jdr. 4. — 2) *ita ut substantivum antecedat, pronomen sequatur; e. gr.* hrottinn sá Sk. 129; garprinn sá Sk. 132; með þolli þeim (*ubi* þeim *literam principem tenet*) Efdr. 5; á sú Kkm. 4: bænin sú Sk. 104; skræfan sú Sk. 130; í fǫr þeiri Isl. 9; Hr. S. 2; jarteigna þeira G. 34; aldrstríð þat Edr. 31; hǫggit það Sk. 126; *interdum unum l. plura vocabula intercedunt, v. c.* gramr . . . sá G. 20; Isl. 8; þrymsvelli . . . þeim (*ubi* þeim *accentum habet*) Isl. 14; mál . . . þau G. 6. — b) *cum adj. et subst., e. gr.* sá . . . bjartr . . . rǫðull G. 2; Hkdr. 5; Jdr. 14; Isl. 19; þeir . . . bǫðgjarnastir niðjar Jdr. 7. *In tali structura adjectivum etiam definitam, quam vocant, formam habere potest, e. gr.* um manninn þann inn kristna Sk. 180; þeim unga manni L. 41; staðnum þeim hinum fríða Sk. 30; af harkinu því hinu langa Sk. 63: sú hin ljóta pín Sk. 164. *Cum adj., substantivo omisso, pron.* sá *nonnumquam conjungitur, v. c.* sá . . . sóknefnandi Isl. 17; sá . . . snjallastr Jdr. 8; þróttar strǫngum þeim (*quod literam principem habet*) R. 33. — B) *is, hic.* — *Pronomen* sá, sú, þat *cum nulla alia voce conjunctum ad rem l. personam, de qua antea memoratum est, significandam usurpatur, e. gr.* sá (ɔ: logi) Jdr. 19; sá (ɔ: Búi) Jdr. 36; Mhk. 9. 10; Isl. 24; Sk. 20. 78. 145. 154, *ubi* sá *fere est* = hann; sá (ɔ: siðr) Sk. 181; þann (ɔ: hann = Þorleif) Isl. 18; þeim (*dat. sg.*) R. 8; þeim (*dat. pl.*) Mhk. 7; sú (ɔ: Finnan) Mhk. 11 *cet.*; þá (ɔ: hirzlu) Sk. 14; í þeiri (*ubi* fǫr *audiendum est*) Edr. 12; þær (ɔ: tungur) L. 94; þeirra (ɔ: synda) L. 80; þat (ɔ: veldi) Edr. 23; Sk. 107. 197; þau (ɔ: orð) Jdr. 41; L. 3; þau (ɔ: skæðin) Sk. 24. *Sæpissime neutr. sg.* þat, því, þess *absolute usurpatur et ita quidem, ut non modo vim demonstrativam teneat, sed etiam pro neutr. pron. 3:æ pers. sg. habeatur; e. gr. nom.* þat namsk Kdr. 3; þat 's drápulag S. S. 3; þat tér verǫld hryggva Edr. 31; *cfr* Vkv. 13; G. 3. 4. 24. 34. 36. 57. 59; Kkm. 23, *et passim;* þat *c. gen., v. c.* þat drauma Em. 1. — *Vocem* þat *sequitur* at . . ., *v. c.* þat varð loks, at . . . Sk. 150; Vkl. 5; Sk. 175; *similiter* þat kyndisk, hvé . . . Hkm. 18. *Neutr.* þat *etiam subjecti vicibus fungitur, ubi vox prædicativa est masc. l. fem. generis, v. c.* þat var enn illi Ása-Þórr Sk. 46 (*in ejusmodi structuris tamen masc.* sá *usurpari potest, e. gr.* sá er mesti. kappi Sk. 78); þat er hun Sk. 87. 112; þat eru rǫskvir bragnar (*ubi* eru *accommodatum est ad vocem prædicativam*) Sk. 80. — *Similiter usurpatur acc. sg. n.* þat, *v. c.* konungs niðr gaf þat G. 34; fyr þat Sk. 88. 119; *cfr* G. 51. 62; Jdr. 20. 22. 44; Mhk. 2. 6. 25, *et passim; sequitur nonnumquam enuntiatio ab* at *incipiens, v. c.* þat frá hverr, at . . . Yt. 43; Sk. 39; *pro* at *sequitur* er, *v. c.* svá fór þat, ér svaraði Eva L. 16. *Dat. n. sg.* því *et gen. sg.* þess *eodem modo usurpantur, v. c.* valda því Hlg. 17; Hfl. 13; bregða því Vkl. 6;

hrósa því, es . . . Hr. A. 8; Edr. 23; G. 12; Mhk. 3. 10; Hr. S. 7. 20; Sk. 90. 121; af því G. 2. 32. 40; Sk. 119; frétta at því, hvern . . . Efdr. 17; at því Kdr. 8; G. 8; Jdr. 22; Isl. 5; Sk. 103. 106; á því G. 41; á því, at . . . Sk. 27; í því *in eo momento* Sk. 160; því *idcirco* Vkl. 5; Kkm. 14; Jdr. 32; L. 17. 92, *cet.*; dyljat međr þess G. 21; freista þess Edr. 32; Jdr. 25. 45; Mhk. 1. 28; Isl. 22; L. 97; Sk. 178; til þess Mhk. 2; Isl. 2; Sk. 4. *Formæ numeri pluralis* þeir, þær, þau *sæpe pro pronomine personali habendæ sunt, e. gr. nom. pl. m.* þeir Hkv. 19; Vkv. 10; G. 12. 17; *cet.*; *acc. pl. m.* þá Sk. 50. 55. 75. 89. 159; *dat. pl. m.* þeim Hkv. 19; Jdr. 10; L. 74; Sk. 55. 66. 147; *gen. pl. m.* þeira Hkv. 19; Bgl. 17; Hr. A. 14; Edr. 22; Bdr. 8; Jdr. 38; Isl. 7; þeirra L. 4. 48; *nom. l. acc. f. pl.* þær Hkm. 2 (*cfr tamen ann. ad h. l.*); Sk. 3. 4. *Neutr.* þau *usurpatur, ubi sermo est de personis genere diversis, v. c.* þau (ɔ: *Adamus et Eva*) L. 13. 19; Mhk. 9; *dat. neutr. pl.* þeim Mhk. 9; L. 13. 14. 19. *Ejusmodi formis numeri pluralis interdum apponuntur ipsa nomina propria, e. gr.* þeir Hamđir ok Sǫrli Rdr. 5; þeir Ása-Þórr ok Skíđi Sk. 53; barđi í hel þá Baldr ok Njǫrđ Sk. 179; *eodem modo* þau skatna vinr ok Skađi Hlt. 3; *nonnumquam unum tantummodo nomen pronomini apponitur, v. c.* þau Evam (*i. e. Adamum et Evam*) L. 43. — C) *Pron.* sá. sú, þat *cum particula relativa* es (*apud recentiores etiam* er *l.* eđ *l.* sem) *conjunctum vicibus pronominis relativi fungitur; est itaque = is qui; qui.* — *Sæpe inter pronomen et particulam substantivum (l. adjectivum) aut nonnumquam etiam plura vocabula intercedunt; e. gr.* sá . . . (ɔ: fǫrnuđr). es fenguđ Hr. A. 13; sá mađr, er . . . Mhk. 8; sá . . . er Mhk. 28; Sk. 57; sá margr, er . . . L. 76; margur . . . sá . . . er Sk. 23; þann jarl, es . . . Vkv. 15; Mhk. 19; þann . . . sem Sk. 135; þeim (*dat. pl.*) . . . sem . . . Sk. 19; hvert þat sinn, er . . . L. 81; þat spjót, sem . . . Sk. 143; þau . . . tíđa flaustr, es . . . Edr. 25. *Sæpe particula relativa pronomen proxime sequitur, v. c.* sá es Kkm. 22; sá'r L. 6. 98; sá'đ L. 9; sá, sem Sk. 21. 78; þann, er Mhk. 26; þeim (*dat. sg.*) es Bgl. 2; đeim (*propter concentum vocum pro* þeim) es G. 41; þeim er Mhk. 14; þeim 's Mhk. 24; þess 's (*gen. sg. m.*) Vkl. 18; G. 43. 46. 56. 67; Isl. 4; þeir, sem . . . Sk. 182; þeim, es (*dat. pl. m.*) Jdr. 18; þá 'r (= *quam*) L. 7. 64; þeirri 'r L. 24; þær es G. 64; þeim (*dat. pl. f.*) er L. 48; þat er L. 10. 13. 15. 18. 21. 23. 67. 76. 83; þađ, er Sk. 98; þess (*gen. sg. n.*) 's Mhk. 1; þess er Mhk. 28. *Ubi* sá es *cum conjunctivo conjungitur, vertendum est = talis qui* . . .; *talis ut* . . .; *v. c.* aldri var sá mađr, er ek næsta hræddumst (*conj.*) L. 41; *eodem modo* sá . . . at Sk. 97; þann nið, es . . . sé Snt. 16; stilli þann. es anni R. 32; L. 21. 64. — *Part. rel.* er *interdum omittur; vid. s. v.* er! — D) *Neutr.* þat *pro conjunctione* (= at) *sumendum est in* heyrđak svá þat hugreynandi Hœnis flaug Hlg. 12 (*cfr annot. Gislasonii in* Njála *II 203, not. 160*).

sá (sera *l.* sera *l.* sáða, sáinn), *v., serere;* sáði hafglóð *aurum dissevit, dispersit* R. 12.

Sága, *f. pr., dea ex genere Ansium;* dólga Sága *dea pugnarum* = Hildr *l.* hildr *(= pugna);* dagráð dólga Ságu *occasio pugnæ faciendæ* Vkl. 21.

sál, *f., anima;* sál at bœta Edr. 12; Edr. 28; sálin berist um L. 75; vertu nálæg minni sálu L. 86; fyr kristnum sálum L. 88.

sár, *m., hama; vas grande;* sár gólfhǫlkvis *hama cubiculi dormitorii, i. e. lectus;* gǫrva gyrðan sá gólfhǫlkvis *lectum circumdare* Rdr. 5.

sár, *n., vulnus;* sárs logrunnar Hrfm. 9; sár en iðri Edr. 28; dreyrug sárin L. 87; L. 71. 91; Sk. 201; ór sárum Kkm. 7; Bdr. 9; átján hundruð sára Sk. 144; Hlg. 20; Vkv. 2; Kkm. 21; Bdr. 11.

sárgýmir, *m., mare vulneris; i. e. cruor;* Hkm. 7.

sárjǫkull, *m., stiria vulneris;* sárjǫkull geima *stiria vulneris maris, i. e. stiria cruoris l. cruentans = ensis, gladius (propter splendorem, quem cum stiria gladius communem habet);* þrymsvellir sárjǫkuls geima *prœliator* Isl. 14.

sárliga, *adv., acerbe; crudeliter;* meiða ehn sárliga G. 40.

sárr, sár, sárt, *adj.* — 1) *saucius;* gramr mun sárr Efdr. 19; við sáran fót Mhk. 16; frá sárum tyggja Efdr. 24; sárir sukku niðr Efdr. 10; Hkv. 10; tungan sár *lingua saucia* Mhk. 12; L. 22; sveitin gǫrðist sár ok móð Sk. 156. — 2) *gravis, asper; urens; acerbus;* í sáran dauða L. 52; fyr Máríu grát hinn sára L. 57; með sárum sullum L. 77; sárar nauðir Sk. 191; með sárum syndum L. 19; sárra súta sverði L. 56; sárast mein Mhk. 10. — *Neutr.* sárt *pro adv., acerbe, crudeliter;* leikà sárt við ehn Isl. 20; svíða sárt *acerbe dolere* L. 84.

sás, sús, þaz *(pro* sá es, sú es, þat es *ita scriptum per* bragarmál, *de qua re cfr I 172 § 5), pron. rel.; qui, quæ, quod; nom. m. sg.* sás *(is, qui l. quem l. cui l. cujus)* Yt. 28. 49; Hlg. 7; Hkm. 14; Snt. 4. 15; Efdr. 12; Bgl. 4. 12; *cet. cet.;* sás *cum conjunctivo* Vkl. 6. 10; *acc. m. sg.* þanns *(eum, qui l. quem l. cui l. cujus)* Hkv. 5; Hlt. 11; Snt. 19; Efdr. 27; Edr. 27; G. 7. 38. 45. 50; Mhk. 28; Isl. 23; Hr. S. 19; *dat. m. sg.* þeims *(ei, qui etc.)* Hlt. 15; Hdr. 6; Vkv. 4; Bgl. 1. 12; R. 2; G. 23; *nom. pl. m.* þeirs Bj. 2; Hkv. 21; Vkv. 2; Kdr. 7; G. 59; Mhk. 19; *acc. m. pl.* þás Isl. 2. 4; *dat. m. pl.* þeims Hkv. 20; G. 61; *nom. f. sg.* sús Hfl. 4; G. 6; *acc. f. sg.* þás Hlg. 1. 9; Vkl. 3; *gen. f. sg.* þeirars G. 2; *acc. f. pl.* þærs R. 25; *nom. l. acc. sg. n.* þaz Snt. 12; Bgl. 13. 14; Hr. A. 6. 14; *cet. cet.; dat. sg. n.* þvís Hkv. 3; *nom. l. acc. n. pl.* þaus Bgl. 5. 7; G. 51. 57; *dat. pl. n.* þeims Hkv. 1.

sátt, *f., reconciliatio; pax; concordia;* sáttar gerð *pactio de reconciliatione* Mhk. 10; *sæpissime in pl., e. gr.* samr á sáttir Jdr. 24; halda sáttum Snt. 17; sátta rof *fœderum violatio* Edr. 15.

sáttr, *adj., concors; reconciliatus;* sitja sáttir saman Jdr. 40; þú gørir þá sátta Sk. 50. 89.

seđja (sadda), *v., saturare;* bragnar sǫddu snóka dýnflóka Hrfm. 9; *reflex.* ylgr saddisk Isl. 11; úlfar sǫddusk R. 6.

seđr, *adv.* (= senn); *subito, repente;* Hlg. 15.

sefa (ađ), *v., tranquillare, placare;* til seinn at sefask *i. e. ad reconciliationem tardior* Mhk. 14.

sefgrímnir, *m. hircus junceti, i. e. lupus;* sefgrímnis mágar *affines lupi* (ɔ: *Fenreri*), *i. e. gigantes;* Þdr. 4.

sefi, *m., animus;* geta sér slíkan sefa *similem indolem animi sibi comparare* Hkm. 19.

seggjandi, *part. præs. verbi* *seggja *dicere, præcipere;* seggjandi *qui præcipit, præceptor; dux;* at móti seggjǫndum sagna *obviam ducibus agminum (de diis)* Hlg. 2.

seggr, *m., vir; vir ensiger; nom. sg.* seggr Efdr. 24; Bgl. 14; G. 24. 67; Isl. 12; L. 92; seggrinn Sk. 41. 98. 146; *acc. sg.* segginn Sk. 45; *dat. sg.* seggnum Sk. 20; *gen. sg.* seggs G. 59; *nom. pl.* seggir Hkv. 11; Efdr. 19; Kkm. 13; Mhk. 20; Hátt. 72; L. 58; Sk. 21. 39; *acc. pl.* seggi Gldr. 5. 7; Bdr. 7; Isl. 15; Sk. 19. 28; *dat. pl.* seggjum Edr. 7; G. 23; Bdr. 1; L. 70; Sk. 30. 187; *gen. pl.* seggja Efdr. 7; Edr. 19; Bdr. 4; Jdr. 9.

segi, *m., offa;* laust sega *(dat.) offam (ferri candentis) conjecit* Þdr. 15.

segja (sagđa), *v.* — 1) *dicere; eloqui, enuntiare;* ek segi rétt, at . . . L. 59; segik eigi, at . . . Jdr. 11; engill segir, at . . . L. 30; Sk. 115. 118; *(diabolus)* segir, at "Eva! svara . . . L. 16; hildingr segi mér, ef . . . S. S. 3; segi hverr Máríu hennar vess L. 99; Eysteinn! segiđ, hvé brag leystak G. 71; seg þat Márju meyju L. 24; þeir sǫgđu at ódæmin kæmi L. 61; þótt þjóđ annat segđi Snt. 12; đvílíkt sem andinn segđi orđin slík af tungu L. 39. — 2) *narrare;* segja frá ehu Hkv. 1; segja Óđni, at . . . Hkm. 13; segja fremr *plura narrare* Hfl. 7; frægr siđr 's at segja til slíks Efdr. 3; segja hilmis hegju R. 23; G. 64; Jdr. 34; segja mér fréttir Sk. 93; segik frá Haraldi Hkv. 1; ǫldum segik, hvé . . . Hr. S. 3; seggr segir frá sárum tyggja Efdr. 24; dylja þess 's einnhverr segir Mhk. 1; segir frá, hvat *narrat quid* . . . Sk. 195; seggir segja hvárttveggja Efdr. 19; seg af berserkjum Hkv. 20; sagđi þat, at . . . Efdr. 22; ýtar sǫgđu *c. acc. et inf.* Jdr. 21; G. 49; hefk fregit, at konungr segđi sínn draum G. 15; G. 12; landvǫrđr vas sagđr mér lýđum firđr ok láđi Efdr. 20; Mhk. 21; men hafa sagt, at . . . G. 35; Sk. 39; sagt vas, at . . . Jdr. 16. 17; sagt er frá hvé . . . Mhk. 25; happsdáđir Óláfs hǫfum sagđar jǫfra kyni G. 70. — *Reflex.* drengrinn segist (= segir sik) hafa sótt heim seggi Sk. 19. — 3) *pronuntiare; promulgare;* jafnan segir enn ríkri ráđ Mhk. 23; sǫgđu upp lǫg Efdr. 8.

segl, *n., velum navis;* snara segl við húna Jdr. 33; und búnu segli Hr. S. 15; Hr. S. 14; blá segl Kdr. 7: hlaða seglum Hr. S. 6. — Saums segl *velum clavis distinctum, i. e. clipeus; gen.* segls Rdr. 5. — Hlakkar segl *clipeus;* ór Hlakkar seglum *e clipeis* Vkl. 2.
seiðr, *m.* — 1) *incantatio magica.* — 2) *cantus; strepitus;* lǫgðis seiðr *pugna;* eljunfróðr lǫgðis seiðs Gldr. 8.
seil *f., funis; lorum;* skaunar seil *lorum cinguli* Þdr. 9; grundar seil *lorum terræ flexuosum, i. e. serpens; gen.* seilar Isl. 2.
seimfarri, *m., ignis* (farri, *m., ignis*) *pugnæ* (seimr = *sonitus,* ɔ: *armorum, i. e. pugna*), *i. e. gladius* seimfarra snerra *impetus gladiorum crepantium, i. e. pugna, et* snarr seimfarra snerru *pugnax, bellicosus;* Isl. 27.
seimr, *m.* — 1) *aurum (quia ductile est);* Óðinn gefr þér auð ok seim Sk. 50; seims skerðir *vir liberalis* Ódr. 8; seima sneiðir *id.* Hátt. 71; seima stiklir *id.* Hr. S. 4; seima lundr, viðr, þollr *id.* Hr. S. 2; Sk. 92. 145. 199; seima Guðr *i. e. femina* Jdr. 6. — 2) *soni finalis productio; sonitus continuus; ideoque* í ǫrva seim *in sonitu sagittarum, i. e. in pugna* Sk. 147.
seimþiggjandi, *part. compos., qui aurum accipit, i. e. vir;* G. 48.
sein, *f., tarditas; impedimentum; mora;* aldri láta sein at munni *i. e. linguæ moderari non posse* Mhk. 24.
seinn, *adj., serus; tardus;* eyvit týr þótt skyndi seinn Mhk. 12; til seinn at sefask Mhk. 14; seinir af því minni *i. e. tenaces hujus memoriæ* Bgl. 4. — *Neutr.* seint *pro adv., sero;* Sk. 44.
selja (selda), *v., vendere; tradere;* niðja steypir selr bróður hrør við baugum Snt. 15; selr út fǫðurleifð ehm *tradit res paternas alicui* Bgl. 14; (Júðas) seldi mildan guð sveitum L. 48; velr at selja fornyrðin í kvæði *archaismos in carmine promendos eligit* L. 98.
Seljupollar, *m. pl. pr., locus quidam in ora Francogalliæ (?) situs;* í Seljupollum Vkv. 13.
sem, *conj. comparativa et part. relativa.* — A) *Conj. comparativa et vi quidem modali:* 1) *ut; sicut; quemadmodum. Enuntiationem primariam accuratius definit enuntiatio secundaria a particula* sem *incipiens et verbum in indic. habens. Nonnumquam part.* sem *voci antecedenti* svá *respondet, v. c.* svá fór þat, sem fjandinn hugði L. 16; *sæpissime tamen* svá *omittitur, e. gr.* Áláfr lét sverðþing háit verða, sem ferk máli Vkv. 7; varla sýnisk alt, sem er Mhk. 17: Vkv. 10; G. 65; L. 8. 13. 17; Sk. 10. — 2) *prout;* hǫfum unnit mærð, sem kunnum *(i. e. pro viribus)* G. 71; svá kǫllum vér ráð sem gefask *(i. e. pro eventu)* Mhk. 14. — 3) sem *sequente conjunctivo = ut si; tamquam si;* svá *vel antecedente vel omisso, e. gr.* svá lét, sem letti Rdr. 9; þykki mér, sem . . . nálgist L. 39: og ðvílíkt (ɔ: var) sem andinn segði L. 39. *Sic modus conjunctivus semper usurpatur in fictis comparationibus et similitudinibus et in ejusmodi enuntiatis, ubi de iis, quæ tantummodo cogitata sunt, sermo*

est; e. gr. svá beit . . . sem brygđi Hkm. 5; brautin var svó breiđ, sem borgarstræti væri Sk. 66; sem vísi kœmi Em. 1; Em. 2; sem rǫđull renni eđa vitar brenni Hr. A. 8; vas sem . . . gingi G. 55; vasat sem konur bæri vín Kkm. 18; Kkm. 20; Mhk. 1. 11; Hr. S. 15. 18; L. 80. 92; Sk. 109. 132. 133. 184. *Rarissime in ejusmodi structuris indicativus usurpatur, e. gr.* sem þá 'r geislinn brár í gegnum skygnast glerit L. 33. *Pro conjunctivo etiam infinitivus cum* sem *construi potest, e. gr.* vasat sem leggja brúđi í bing Kkm. 13; vasat sem kyssa unga ekkju Kkm. 20. — 4) *ut; tamquam; verbum enuntiationis comparativæ, a particula* sem *incipientis, omittitur, qua quidem re enuntiatio primaria et secundaria in unam confunduntur; e. gr.* hann sǫktist sem blývarđa (ɔ: sǫkkvist) L. 9; þat var sem kveisuflug (ɔ: er) Mhk. 4; Gabriel leiđ sem geisli sólar (ɔ: líđr) L. 27; glóa sem gull (ɔ: glóar) Sk. 68; Bj. 6; Hlt. 16; Hfl. 21; Snt. 4; Mhk. 5; L. 16. 25; Sk. 8. 14. — 5) sem *c. superl. = quam c. superl., apud Latinos, qui usus etiam ex brachylogia quadam ortus est, e. gr.* tem međ líknar vendi tendrat brjóst sem optast (ɔ: þú mátt) L. 81; sem vænst G. 60; sem skjótast L. 47. — 6) *vi fere copulativa = cum; et; non minus — quam; sueth.* så wäl som; *e. gr.* lát auman svá sem sælan njóta laga *in str. I 140;* hendr sem fœtr Rdr. 4; á Háleygi sem á Hólmrygi Hkm. 3; nú sem áđan Vkl. 9; hér sem hvar Hfl. 14; fótar ok tungu sem augna G. 61; hvers sem annars *omnium et singulorum* L. 71; R. 11; Jdr. 3; L. 10. 93. 94. — B) *Particula relativa; e. gr.* leyfđi alt, sem konungr krafđi Edr. 14; mál, sem innik G. 7; alt, sem æstir G. 18. 21. *cet.;* dísir, sem Ođinn hefr mér sendar Kkm. 29; á sǫmu stundu, sem . . . L. 9; sá sem . . . Sk. 21. 78; *cfr.* L. 26; Sk. 6. 48. 110. 135. 140. 143. 177. 182. 200; þar sem *ubi* L. 9; *præpositiones postponuntur particulæ* sem, *e. gr.* sem . . . í = *in quo, ubi* Sk. 69.

semja (samđa), *v., componere, constituere;* semk mærđ *carmen condo* Hátt. 68.

senda (nd), *v.* — 1) *mittere;* send mér sanna gipt L. 80; stýrir sendi dóttur ehm Hr. S. 2; Hkm. 1; Hr. S. 18; Hrfm. 17; L. 11. 68; Sk. 46; dísir, sem Ođinn hefr mér sendar Kkm. 29; sjóli hefr sent þér rit Sk. 49. — *Refl.* sendast fram *provenire; e. gr.* ǫll lýđa kind sendist fram af Adáms lendum L. 19; sú miskunn sendist fram af guđdóms hendi L. 23.

sendibođi, *m., nuntius;* L. 27.

sendir, *m., missor;* of allan aldr flotna sendis Bgl. 16.

senn, *adv., simul; unâ;* ǫll senn Vkl. 8; R. 4; allir senn L. 50; Sk. 28; bæđi senn mey ok móđur L. 34; *cfr* Kdr. 1; R. 30; L. 1. 100; *cum numeral., e. gr.* tvær íþróttir senn R. 25; R. 16. — *Cfr* seđr!

senna, *f., sermo; jurgium;* at vápna sennu *i. e. in pugna* Efdr. 2; at slíđrloga sennu *id.* Kkm. 12; at odda sennu *id.* Kkm. 17.

Serkir, *m. pl., Saraceni;* út með Serkjum *peregre apud Saracenos* Hr. S. 21.
serkr, *m., indusium; subucula;* bera hǫsvan serk hrísgrimnis Hlt. 8; él eggja kom á Hamðis serki *procella telorum infusa est indusiis Hamderi, i. e. loricis* Bdr. 4; (á) serkjum hringofnum Hkv. 19.
sess, *m., sedile; transtrum;* yngvi helt jǫfra sess *rex sedem regiam tenuit* Edr. 2; L. 7; í sess hjá mér Sk. 92; slógusk und sessa Hkv. 10.
sessi, *m., consessor; sodalis; amicus;* þjóðar sessi *amicus populi, i. e. rex; gen.* sessa Efdr. 2.
set, *n., cubiculum;* of set Rdr. 4.
setja (setta), *v.* — 1) *ponere; collocare;* hann setr svínit fyr sik Sk. 40; (hann) setr upp trúss meðal herða Sk. 42; Óðinn setr hann ei hjá sér Sk. 86; setr í skrá eht *literis aliquid mandat* Sk. 195; verk, er í einn stað settik *opus, quod composui* L. 96; setti hǫfuðkirkjur *templa cathedralia ædificavit* Edr. 25; settu skeiðr af hlunnum *naves deduxerunt* Hr. S. 3; settu fyr *(prætenderunt)* hóf skotnaðra Þdr. 6; flærðum settr *fraudibus imbutus* L. 17; settr yzt við gátt Sk. 85; lét erkistól settan Edr. 27; á settum tíma *stato tempore* L. 23. — 2) *comprimere;* setja etjulund jǫfra *furorem regum comprimere* Vkl. 1. — 3) *adstringere; impers. c. acc. obj., e. gr.* setr kvarða *adstringitur limbus bracarum (sequente* at *c. dat. pers.)* Sk. 41. — *Reflex.* setjask *considere;* hann sezt niðr *considit* Sk. 145; Sk. 77; ǫrn settisk Hlg. 2; *eodem modo vi translata* kostnaðrinn sezt at mér *sumptus ad me pervenit, i. e. mihi est sumptui* Sk. 105.
setr, *n., sedes, domicilium;* setr heilags siðar sólar *(cfr I 146) habitaculum Christi, i. e. cœlum* G. 3; ríkri skǫtum Gandvíkr, Iðja setrs Þdr. 2; Þdr. 8; randa reyrar setr *sedes gladii, i. e. scutum, et* rýrir randa reyrar setrs *bellator* Hr. A. 15; hirðir orma setra *(i. e. auri)* Sk. 86.
setrverjandi, *part. compos., defensor fundi aviti; pl.* sętrverjendr Yt. 6.
sex, *num. card., sex;* R. 18; Edr. 30; G. 54; Kkm. 11; L. 10. 36. 68.
sextán, *num. card., sedecim;* Vkl. 24; Isl. 20.
sextigir *l.* sextigi *num. card., sexaginta;* nú er ek sextigi vetra Sk. 94.
seyðir, *m., ignis;* bera mat á seyði Hlg. 2.
sér, *vide* sik!
sérhverr; *pron., pro se quisque;* Snt. 17.
sétti, *num. ord., sextus;* enn sétti Em. 8; en sétta atsókn Vkv. 6.
siðforn, *adj., veteri religioni deditus;* siðfornir *pagani* Jdr. 7.
siðr, *m.* — 1) *mos, consuetudo;* frægr siðr 's til slíks at segja Efdr. 3; sýndr er honum siðrinn vórr Sk. 181. — 2) *probitas; boni mores;* siðunum spilla L. 9; fátt er þat, er siðuna váttar L. 76. — 3) *religio;* sól heilags siðar *sol sanctæ religionis, i. e. Christus* G. 3.

siđuna, *adj. indecl., qui consuetudine delectatur*; sverđs siđuna *qui gladii ratione agendi gaudet; prœliator; nom. pl.* siđuna Þdr. 11.
siđvandr, *adj., honestus, probus*; siđvandr herlundr R. 9.
Sif, *f. pr., Sifa dea, conjux Thoris*; Sifjar svarđfestar *coma Sifæ, i. e. aurum (cfr SnE, AM I 340)* Bj. 4.
Sigarr, *m. pr., rex quidam, qui Hagbardum suspendio necavit; idioque* jór Sigars = *patibulum* Hlt. 6.
sigdeilir, *m., qui pugnam decernit; bellator*; sól skein of snotran sigdeili Hrfm. 3.
Sighvatr, *m. pr., poëta Islandus, in cohortem prætoriam Olavi Sancti receptus*; Bgl. 9; G. 12; *gen.* Sighvats Bgl. 17.
sigla, *f., arbor navis; mâlus*; siglur saums segls naglfara *mâli clipeati, i. e. prœliatores* Rdr. 5.
sigla (ld), *v., navigare*; sigldum vér sex dœgr Kkm. 11.
Sigmundr, *m. pr., filius Volsungi et pater Sigurdi Fafnericidæ*; Em. 4.
signa (ađ), *v.* — 1) *consecrare; benedicere;* bađ guđ signa hans líf Sk. 33; signi guđ ykkr báđa Sk. 118; signat ljós *lux fausta, beata* L. 63. — 2) *cruce se signare*; hann signdi sik Sk. 44.
Signý, *f. pr., filia Sigaris regis*; Signýjar verr *maritus Signyæ, i. e. Hagbardus, qui suspendio necatus est;* Yt. 17.
sigr, *m., victoria*; sigr grams ens digra vas þér skaptr Hr. A. 13; hljóta sigr Gldr. 7; Þdr. 18; G. 30; hverr vann sigrinn? L. 62; ráđa sigri Gldr. 5; R. 3; þú tókt viđ sigri meira *majore victoriâ potitus es* Hr. A. 14; Em. 6; R. 17; Edr. 23; G. 31; Jdr. 8; L. 26. 32 *cet.* 67; sigrs valdari Edr. 8; Kkm. 15.
sigra (ađ), *v., superare*; sigrandi páfugls prýđi *splendorem pavonis superans* L. 27.
sigrflaust, *n., navis victrix; dat. pl.* sigrflaustum Hrfm. 1.
sigrgjarn, *adj., victoriæ cupidus*; R. 31.
sigrhafandi, *part. compos., victoriam obtinens; victor; pl.* sigrhafendr Yt. 48.
sigrhǫfundr, *m., auctor victoriæ, i. e. Oden*; Snt. 21.
sigrmagnađr, *m., victoriam augens*; sigrmagnađr bragna *victoriam viris concilians* Hrfm. 12.
sigrmætr, *adj., victoriâ clarus*; enn sigrmæti Hrfm. 17.
sigrþollr, *m., arbor pugnæ; prœliator, vir*; stillir barg sigrþoll R. 28.
sigrunnr, *m., frutex pugnæ, i. e. prœliator*; und sigrunni svinnum Vkl. 17; Hdr. 7.
Sigtryggr, *m. pr., rex Dublinensis, cui cognomen erat* Silkiskegg; S. S. 1.
Sigurđr, *m. pr.* — 1) *heros in fabulis inclitus, cognomine* Fáfnisbani; *in* Skíđa-ríma *appellatus* Sigurđr sveinn; Sk. 85. 180. 182. 185. 186. — 2) *rex Daniæ, cognomine* Hringr, *pater Ragnaris*

loðbrókar; *nom.* Sigurðr Sk. 154; Sigurður Sk. 80; *gen.* Sigurðar Rdr. 2; Sk. 155. — 3) *dynasta Hladensis; acc.* Sigurð Hlt. 11; *dat.* Sigurði Sgdr. 2. — 4) *rex Norvegorum, filius Haraldi Gillii;* G. 8. — 5) *rex Norvegorum, cognomine* Jórsalafari, *filius regis Magni Nudipedis;* Sigurðr enn ellri G. 69. — 6) *Vesetii filius, frater Buii; dat.* Sigurði Jdr. 9.

Sigvaldi, *m. pr., filius Strutharaldi, dynasta Jomensis;* Jdr. 9. 24. 33; *acc. et dat.* Sigvalda Jdr. 12. 13.

Sigyn, *f. pr., uxor Lokii; gen.* Sigynjar Hlg. 7.

sik, sér, sín, *acc., dat., gen. pronominis reflexivi.* — *Acc.* sik, *e. gr.* þryngva jǫrðu und sik Gldr. 6; fylkir framði sik Edr. 20; hefr sik út *exit* Sk. 103; Hr. A. 14; G. 20. 62; Mhk. 3. 10. 27; Isl. 25; L. 20; Sk. 39. 40. 44; *præpos. postposita* kveðit sik á Sk. 3. — *Dat.* sér; Yt. 25; Hlg. 4; Hkm. 19; S. S. 3; Edr. 8. 26; eitt vas sér þaz *res singularis erat, quod* . . . Edr. 29; G. 20. 48. 66; Jdr. 11. 13. 27; Mhk. 12. 15. 18. 25. 27; Isl. 7; L. 6. 7. 8. 18. 21. 31. 55; Sk. 10. 13. 23. 42. 78. 86. 92. 127. 129. 137. 194; *cum vocibus partem quandam corporis significantibus dativus* sér *construitur, e. gr.* af fingrum sér *e digitis suis* Bdr. 10; í hǫnd sér Bdr. 11; *eodem modo* á belti sér Sk. 39. — *Gen.* sín, *e. gr.* snúa til sín Mhk. 28; ríða til sín Sk. 47; hafa til sín Sk. 48; kallar til sín Sk. 102.

siklingr, *m., rex;* siklingr ýtti flota Hr. A. 6; G. 14. 63; Kkm. 5; of viða sikling Yt. 1; Yt. 33; ór siklings hendi Hkm. 5; Efdr. 24; Edr. 31; G. 67.

silfr, *n., argentum;* gørva róðu skreytta silfri ok golli G. 34; L. 48.

silfrvafiðr, *part. compos., argento revinctus;* (á) sverðum silfrvǫfðum Hkv. 19.

silki, *n., bombycinum;* brúna grundar silkis sími *i. e. frontale sericum* Vkl. 7.

silkihrund, *f., dea* (hrund = *Bellona*) *sericata, i. e. femina;* hjá kátum silkihrundum Sk. 3.

Silkiskegg, *n. pr., 'barba bombycina'; cognomen Sigtryggii, regis Dublinensis; S. S. in tit.*

silkitreyja, *f., subucula serica; gen.* silkitreyju Sk. 186.

Silund, *n. pr., Selandia, insula Daniæ;* til slétts Silunds Kdr. 3.

Sinfjǫtli, *m. pr., filius Sigmundi regis;* Em. 4.

Singastein, *m. pr., scopulus quidam, ubi Lokius et Heimdallius de torque* Brísingamen *certarunt;* at Singasteini Hdr. 2.

sinn, sitt *apud recentiores pro* sínn, sítt *q. v.!*

sinn *l.* sinni, *n., tempus; momentum temporis;* annat sinn *iterum* R. 18; í sinn et fimta *quinta vice* R. 31; efsta sinn *postremum; ultima vice* R. 15; hvert sinn L. 81; eitthvert sinni L. 53; hverju sinni *quavis vice* R. 3; at sinni *eo tempore, ea vice* Kkm. 8; L. 68; Sk. 165; fyrsta sinni Vkv. 1; ǫðru sinni Yt. 24; Vkl. 11; í ǫðru sinni L. 70; þriðja sinni R. 21; fjórða sinni Vkv. 4; sjaunda sinni

Vkv. 7; tólfta sinni Vkv. 12; mǫrgu sinni *sæpissime* R. 14; fimm tegum sinna *quinquagies* Kkm. 28; sex at sinnum *sexies* L. 36; tíu sinnum *decies* L. 67.

sinna (nt), *v., ire, proficisci;* sinna með úlfs algífris lifru *cum Hela proficisci, i. e. mori* Rdr. 9; varð út at sinna Hr. S. 12.

sinni, *m., socius; comes;* Aðils of sinnar Bj. 1.

sinni, *n.* — 1) *iter; comitatus;* með ýta sinni *cum comitatu virorum, i. e. cum comitibus* Þdr. 9; vas á sinnum *i. e. comitabatur* Hkv. 8. — 2) *auxilium; studium;* þjóða sinni erumka þekkt *studium hominum erga me injucundum est* Snt. 17.

sinnjor, *m., dominus (cfr gall.* seigneur); sinnjor Nóregs *rex Norvegiæ; cfr str. in I 140 all.*

sitja (sat, setinn), *v., sedere;* inni at sitja *sub tecto otiosum sedere* Hkv. 6; sitja at Jómi *sedem in arce* Jómsborg *habere* Jdr. 6; sitja sáttir saman *concordes considēre* Jdr. 40; sitja í frið Sk. 28; Þórr sitr í reiðu Sgdr. 3; konungr sitr á stóli G. 5; Sk. 71. 73. 78. 79. 80; vel hefr hinn er sitr of sitt *bene gerit is, qui in suas res intentus est* Mhk. 22; kempur sitja Sk. 70; sat á horni bjarga Hkv. 2; sat at Jórvík *Eboraci sedem habuit* Kdr. 11; L. 27; eigi sátuð í kyrðum *haud quietus mansisti* Hr. S. 5; sátu dǫglingar Hkm. 9; mér virðist, sem Adám sæti miklu hærra L. 43.

sía, *f., scintillula e ferro candefacto emissa;* síu lyptisylgr Þdr. 16.

síð, *adv.* — 1) *sero;* síð aptans *pervesperi* Bgl. 15; Isl. 17. — 2) *tandem;* Hrfm. 17. — *Compar.* síðar *serius, post, posterius;* muni síðar G. 23; fám vikum síðar *paucis post hebdomadibus* G. 37; fimm mánuðum ok fjórum síðar L. 33; fyrr né síðar *neque antehac neque postea* L. 34 — *Vocabulum* síð *reapse est subst. fem. generis; plur.* síðir *exstat tantummodo in locutione* of síðir = *tandem;* Edr. 21.

síða, *f.* — 1) *latus corporis humani;* af Adáms síðu L. 13; Sk. 42; at báðum síðum L. 40. — 2) *litus; ora maritima;* Bálagarðs síða Vkv. 3; fyr Kinnlima síðu Vkv. 5; Edr. 24; Hr. S. 11.

síðan, *adv., postea, deinde;* Yt. 48; Hlg. 6. 9. 12; Vkl. 6. 15; Þdr. 11; Vkv. 1. 10; Bgl. 4; Hr. A. 3. 6. 14; R. 4. 5. 6. 7. 9. 23. 27. 30; Edr. 5. 11. 31; G. 16. 17. 20. 26. 36. 38. 41. 44. 50; Kkm. 5. 21; Jdr. 7. 10. 13. 21. 37; Hr. S. 4. 6. 7. 11. 19; L. 6. 8. 11. 12. 13. 19. 63. 67. 82; Sk. 40. 45. 67. 146.

síðans (= síðan es), *conj., postquam;* Snt. 10.

síðr, **sízt**, *adv. compar. et superl., minus, minime.* — *Comp.* hóti síðr *aliquanto minus* Mhk. 1; at síðr *eo minus* Mhk. 16. — *Superl.* sízt *minime* Mhk. 13; Sk. 120.

síðr, *adj., grandis; demissus:* ristir mikla lengju ok síðu Sk. 27; síðar brynjur *loricæ demissæ* Isl. 10; miklar hendr ok síðar Sk. 8.

Síðu-Hallr, *m. pr., vir Islandus;* Isl. 22. — *Cfr* Hallr!

síðusár, *n., vulnus lateris;* af síðusári Krists L. 5.

síga (sé *l.* seig, siginn). *v., labi, sensim cadere;* lét sígask ofan *se demisit* Hlg. 4.

sími, *m., funiculus;* silkis sími brúna grundar *frontale sericum;* geymir silkis síma brúna grundar *custos vittæ bombycinæ, i. e. vir princeps* Vkl. 7.

sínn (*l. apud recentiores* sinn), sín, sítt *l.* sitt; *pron. poss; suus.* — *Acc. sg. masc.* sínn Yt. 6; Hlg. 16; Hlt. 9; G. 15. 31. 48; sinn L. 9. 52. 67. 68; Sk. 162; *dat. sg. m.* sínum Rdr. 8; Yt. 8; G. 28. 30; Jdr. 17. 33; L. 7; Sk. 126. 135; *gen. sg. m.* síns Vkl. 3; O. S. 1; Isl. 5. 7. 17; *acc. pl. m.* sína G. 63; Jdr. 38; *gen. pl. m.* sínna Jdr. 10; *acc. sg. f.* sína Bj. 3; Hkv. 15; Bgl. 14; Jdr. 24; Hr. S. 2; L. 28. 52. 84; Sk. 22. 104. 114; *dat. sg. f.* sinni L. 99; Sk. 125. 171; *gen. sg. f.* sinnar L. 42. 74; Sk. 12; *acc. pl. f.* sínar G. 23; L. 70; *nom. l. acc. sg. n.* sítt Vkv. 2; Kkm. 22; sitt Mhk. 10. 22; L. 56; Sk. 165. 198; *dat. sg. n.* sínu Yt. 40; Jdr. 25; Hr. S. 7. 17; L. 6; *nom. et acc. pl. n.* sín G. 14. 19; L. 51. 57 *cet.;* L. 64; Sk. 109; *dat. pl. m., f. et n.* sínum L. 4. 9. 47; Sk. 18. 12. — *Neutrum* sítt *pro pron. pers.* sik *usurpatur* Kkm. 27, *ubi* láta sitt kyrt vesa = láta sik kyrra vesa *[cfr ea, quæ ad* Hávamál 130 (*in ed. Buggii str. 129) in libro, qui* Om Ordfogningen i den äldre Eddan *(Lundæ 1865) inscribitur, annotavi].* — *Apud recentiores pronomen* sinn *substantivo postpositum, terminatione nonnumquam caret, e. gr.* úr garði sín (*pro* sínum Sk. 14; í skreppu sín (*pro* sína) Sk. 164; af skæðum sín (*pro* sínum) Sk. 38.

síz *l.* **sízt** (= síð es), *conj., postquam; c. ind.* Hkv. 4; Hkm. 21; Snt. 19; G. 3, *ubi tamen pro* síz *potius legendum est* síðar, *de qua re cfr I 146.*

sjaldan, *adv., raro;* Bgl. 16; Mhk. 22. 25; Isl. 26.

sjaldgætr, *adj., insolens; novus;* sjá urðr þótti sjaldgætust Yt. 40.

sjaldstundum, *adv., raro;* R. 35.

sjau, *num. card., septem;* Vkl. 7. 14; Sk. 41.

sjaufaldr, *adj., septemplex; gen. sg. m.* sjaufalds L. 27. 80.

sjaundi, *num. ord., septimus;* sjaunda sinni Vkv. 7.

sjá, *pron. dem. m. et f. nom. sg.* (= þessi); *hic, hæc; ille, illa.* — *Masc.* sjá halr Hlt. 8; sjá fundr G. 32; sjá maðr L. 12; *fem.* sjá urðr Yt. 40; geipun sjá Mhk. 1; sjá atfrétt Mhk. 29.

sjá (sá, sénn), *v.* — 1) *videre; conspicere;* sjá hjálm slitnaðan Kkm. 13; sjá, hversu Kkm. 21; Mhk. 5; L. 37; Sk. 37; þat fall sék Rdr. 7; sék far á hlýri Hlg. 1; þú sér hǫlda tólf Sk. 83; enn of sér, es . . . Hlg. 14; sér á gerðum þeira, at . . . Hkv. 19; Em. 6; Þdr. 7; Hátt. 77; sák verðung falla Bgl. 1; Kkm. 8. 14. 17. 18. 20; Viðrir sá, hvar . . . Hfl. 3; Ullr sá stoð Vkl. 13; Vkl. 21; Efdr. 18; Edr. 10; Hrfm. 2; (hon) sá dróttin hanganda L. 56; Sk. 82. 91. 175. 180; þann hoddabrjót sám vér G. 37; sá vé ríða *viderunt vexilla circumferri* Bdr. 9; sáu bróður fara Hkm. 2 *(ex emend.);*

þeir sáu stóran hólk Sk. 192; dǫglingr vas sénn skrýddr R. 31; eldr vas sénn Hr. S. 14. — 2) *intelligere; animadvertere; sentire;* sjá glym járna Jdr. 7; sék, at engi . . . fái L. 26; L. 64; hann sér, at . . . L. 47; sjám vér hans of hugi Hkm. 15; (đit, *i. e.* þit) sjáiđ mik ǫllu varđa, at . . . L. 96; raun þess vas sén Isl. 22. — *Cum præpp., v. c.* sjá á ehn *aliquem visere* Hkm. 13; sjá viđ ehu *ab aliqua re cavere, e. gr.* sjá viđ snǫrum Mhk. 22; engi of sér viđ ǫllum rokum Mhk. 19; fæstir sjá viđ prettum L. 43.

sjálfbođinn, *part. compos., qui ultro venit et benevole accipitur; certus conviva;* sjálfbođinn skaltu í sess hjá mér Sk. 92; *c. dat.* hann lét sjálfbođit Skíđa Sk. 30.

sjálflopta, *adj. indecl., ultro allevatus;* Þdr. 9.

sjálfr, *adj. pron., ipse; nom. sg. m.* sjálfr Yt. 40; Em. 8; Snt. 11. 16; Mhk. 8; L. 15. 21. 36. 64; Sk. 183; sjálfur Sk. 26. 115; *acc. sg. m.* sjálfan Hkm. 13; Mhk. 10; L. 56; Sk. 33. 129; *dat. sg. m.* sjálfum Edr. 30; *nom. pl. m.* sjálfir Hkm. 17; L. 59; *nom. sg. f.* sjálf L. 31. 42. 67. 95; *dat. sg. f.* sjálfri Hr. S. 9; *dat. pl. f.* sjálfum Kkm. 15; *nom. l. acc. sg. n.* sjálft L. 27. 83; Sk. 41.

sjár, *m., mare;* deila viđ sjá Mhk. 13; girnask í sjá Mhk. 27.

sjávarrok, *n., tempestuosa aquæ diffusio;* Suđra sjávarrok *spuma maris Sudrii nani, i. e. poësis* Sk. 203 (*cfr SnE, AM I 244 cet.*).

sjóđa (sauđ, sođinn), *v., coquere;* áttruđr Suđra laust sega sođnum í gin Þdr. 15.

sjóli, *m., rex;* Sk. 49.

sjón, *f., visus; oculorum sensus;* seggr fekk sjón G. 24.

sjónbraut, *f., via visûs, i. e. oculus;* strauk sínar sjónbrautir G. 23.

sjór (= sær), *m., mare;* fyr ofan sjó O. S. 4; á brǫttum sjó Sk. 55.

sjóvarbelti, *n., zona oceani;* um sjóvarbelti L. 10.

sjúkr, *adj., ægrotus;* hann lá sjúkr Sk. 201.

sjǫt, *n., sedes, habitaculum; cœtus;* sjá á sjǫt gođa Em. 6; á ýta sjǫt *in sedem hominum, in terram* Hkm. 20; of manna sjǫt Hfl. 20.

skađi, *m., noxa, damnum;* skađa bótir R. 30.

Skađi, *f. pr., conjux Njordii dei, filia Thjassii gigantis* Hlt. 3.

skaf, *n., ramentum, velut cortices derasi et simil.; pl.* skǫf Hlg. 13 (*ubi alii legunt* skǫpt).

skafa (skóf, skafinn), *v.* — 1) *scabere, radere;* eik hefr þaz af ǫđrum skefr Mhk. 26; Niđjungr skóf af haugi horn Mhk. 8; skófu skǫpt (*l. potius* skǫf) *ligna (l. ramenta) deraserunt* Hlg. 13. — skafa af *abradere, e. gr.* hann skefr ofan af skæđum sín Sk. 38. — 2) *levigare, dolare;* skreytir stafna skafna *proras politas ornat* Hátt. 73.

skafl, *m., cumulus;* jarđar skafl *cumulus terræ, i. e. mons;* jarđar skafls hretviđri Þdr. 8.

skaka (skók, skekinn) *v., concutere;* skekr (*impers.*) blán vegg *cæruleus pluteus quassatur* Hátt. 78; valgammr skók fiđri Hr. A. 14; Vkl. 2; heiđingjar skóku hǫfuđin *gentiles capita quassabant* L. 53,

skakkr, *adj., obliquus;* skakkar tenn *dentes obliqui et inæquales* Sk. 9.

Skalla-Grímr, *m. pr., vir in prædio Islandico* Borg *habitans; pater Egilli, poëtæ incliti; gen.* Skalla-Gríms Isl. 10.

skalli, *m., calvaria; calvities;* mitt í skalla *in medium caput* Sk. 146.

skammr, **skǫmm**, **skamt**, *adj., brevis;* skammar rár Mhk. 12; skamt frá Lundi *prope a Lunda (i. e. Lundæ)* Edr. 27; á skǫmmu mæli Jdr. 18; skammu (*pro* skǫmmu) *non diu, parumper* Þdr. 2.

skammær, *adj., haud diutinus; instabilis;* ofsin þykkja skammæ Mhk. 15; lýtin skarar þykkja skammæ Mhk. 19.

skap, *n., animi indoles; animus;* halda því skapi Jdr. 4; G. 58.

skapa (**að**), *v., creare;* feðrpersónan skapandi alt með syni ok anda L. 24; (engill) skapaðr góðr L. 7.

skapadœgr, *n., dies fatalis* (skǫp. *n. pl., fatum*), *i. e. dies vitæ supremus;* engi kømsk of skapadœgr fram Mhk. 23.

skapan, *f., creatio;* L. 5.

skapari, *m., creator;* skapari manna L. 62; L. 51. 57 *cet.* skapara næstr L. 7.

skapleikr, *m., ingenium;* skilja skapleik skata frá verum vilja *ex pectore expromere, i. e. enarrare ingenium viri liberalis* (ɔ: *regis*) Hfl. 16.

skapstyggr, *adj., malus, morosus;* Sk. 62.

skapt, *n.* — 1) *manubrium.* — 2) *telum; missile;* skǫpt hófu brinna Hlg. 13 (*ubi tamen potius legendum videtur* skǫf; *cfr I XIII et quæ in libro, quem inscripsi* Emendationer och Exegeser till Norröna Dikter, *pagg. 54 et sqq., allata sunt).*

skarð, *n., lacuna; detrimentum;* sunar skarð *jactura filii* Snt. 6.

skarðr, *adj., accisus, resectus;* vann barðmána skarðan Efdr. 27; með skarða skjǫldu *diffractis clipeis* Hkm. 9.

Skarpasker, *n. pl. pr., nomen loci cujusdam;* í Skarpaskerjum Kkm. 6.

skarpr, *adj., acutus; asper, acer;* fyr skǫrpum hamri Hlg. 18; R. 6; úr skarpri húð Sk. 24.

skati, *m., vir generosus et liberalis;* leyfðr skati Hátt. 71; skapleikr skata Hfl. 16; Gandvíkr skǫtum ríkri *Gandvikiæ viris l. incolis potentior* Þdr. 2. — *In plur. forma* skatnar *usitatior est, e. gr. nom.* skatnar Hkv. 21; G. 17; Sk. 185. 196; *dat.* skǫtnum Sk. 18. 141; *gen.* skatna Hkm. 6; Hlt. 3; G. 64; Mhk. 12; Isl. 10. 13; Sk. 31.

skatnar, *m. pl., vid.* skati!

skattfœrir, *m., qui tributum fert; regulus; acc. sg.* skattfœri Hlt. 3.

skaun, *f., tutela; cingulum tutelare;* skaunar seil Þdr. 9.

skaut, *n.* — 1) *margo;* fyr skauti gjálfrs grundar *in ora maritima* G. 40. — 2) *gremium;* ágætu verndar skauti *insigni tutelæ gremio* L. 86. — 3) *pes veli; velum.*

skautfagr, *adj., pulchris velis ornatus;* en skautfǫgru flaust Hrfm. 15.

skautvanr, *adj., velis assuetus;* skein af skautvǫnum skeiðum *e ratibus velivolis resplenduit* Hrfm. 3.

skákmaðr, *m.*, *latrunculus*; skákmanns efnit *materia, ex qua latrunculi fingi possunt, i. e. dens serpentis Fafneri* Sk. 164.
skáld, *n.*, *poëta, vates*; fagna skáldi Bgl. 17; á skálda reiðu Hkv. 18.
skáldblótr, *m.*, *qui observat et colit poëtas, qui poëtas muneribus ornat, i. e. rex l. dynasta* Hlt. 3.
skáleik, *f.*, *(quercus i. e.) arbor pateram præbens. i. e. femina* Þdr. 11.
skálmald (*pro* skálmǫld), *f.*, *ætas ensium* (skálm *f.*, *ensis*), *i. e. bellis infesta* Efdr. 26.
Skáney, *f. pr.*, *Scania*; lét Skáney herjaða Kdr. 5; á Skáneyju Ódr. 4. — *Plur.* Skáneyjar *regnum Danorum insulare* (?); menn Skáneyjum kunnir G. 35.
skefla (ld), *v.*, *cumulare; impers. c. acc. obj.* haflauðr skeflir *spuma marina in cumulos cogitur* Hátt. 76.
skegg, *n.*, *barba*; skeggit þunt Sk. 9.
skeið, *f.*, *navis longa; acc. sg.* skeið Jdr. 38; *gen. sg.* skeiðar Hr. A. 10; *nom. l. acc. pl.* skeiðar Efdr. 6; Vkv. 3; skeiðr Hr. S. 3. 6. 13; *dat. pl.* skeiðum Vkv. 5; R. 14. 15; Jdr. 15. 40; Hrfm. 3; *gen. pl.* skeiða Hr. S. 14.
skeið, *n.*, *curriculum; spatium*; at Reifnis skeiði Rdr. 11.
skeiðarbrandr, *m.*, *rostrum navis; cervix capitis navalis* (= svíri); skjǫldungr skeiðarbrands Hr. A. 5.
skeiðarhúfr, *m.*, *latus navis (tertius et quartus ordo tabularum navalium)*; stétt á skǫrum hveldan skeiðarhúf Hr. A. 2.
skeiðhestr, *m.*, *equus tolutarius*; á Gestils skeiðhestum *in navibus* Hrfm. 3.
skeina (nd), *v.*, *icere, vulnerare*, meiða ok skeina mína ǫnd L. 85; L. 84.
skelfa (fð), *v.*, *tremefacere, quassare*; á skelfðan grœði *in pelago commoto* Hr. A. 7.
skelfihríð, *f.*, *procella concutiens*; skelfihríð Skǫglar borðs *pugna*; skýbjóðr skelfihríðar Skǫglar borðs *præliator* R. 29.
Skeljakarl, *m. pr.*, *nomen, quod sibi assumpsit Magus dynasta, vestitu conchis* (skel, *n.* = *concha; squama*) *ornato occultatus*; Sk. 141.
skella (ld), *v.*, *cum sonitu tundere*; lét skella í stæltum hólki Sk. 130.
skemta (mt), *v.*, *narrando oblectare*; (Skíði) skemti af ferðum sínum Sk. 18.
skemtan *l.* **skemtun**, *f.*, *ludus; jocus; narratio oblectans*; skemtun kát Sk. 6; fyr skemtan sína Sk. 22.
skepja (skóp *l.* skapta, skapiðr *l.* skaptr), *v.*, *formare, fingere; parare*; himna harri skóp veg sannan hǫfuðsmanna Isl. 22; gagarr es skaptr þvít geyja skal Mhk. 4; sigr vas þér skaptr *victoria tibi erat destinata* Hr. A. 13.
skepna, *f.* — 1) *creatura; omnia quæ a Deo creata sunt*; skepnan ǫll *omnis rerum natura* L. 51. 57. *cet.*; áðr enn skepnan væri L. 6; samangeypnandi sína skepnu L. 28. — 2) *ordo; classis*; Kristr ræðr engla skepnu *Christus ordini angelorum præest* G. 4.

sker, *n., scopulus;* við sker Sóta Vkv. 1; of sker Mhk. 27.
skera (skar, skorinn), *v., secare; dissecare; (regina)* lét skera tungu manns ór hǫfði G. 37; húfr skerr hrǫnn *latus navis secat undam* Hátt. 78; sker þú sjálfur skæðin Sk. 26; skáru óðar ár ór kverkum G. 40; L. 87; skorin vas Skǫglar kápa Kkm. 18; G. 60; með skornar brynjur Hkm. 9; Ívarr lét Ellu bak ara skorit Kdr. 11; skæðin vóru skorin úr skarpri húð Sk. 24.
sker-Baldr, *m., (Balder, i. e.) deus scopuli;* sker Skǫglar elda *scopulus gladiorum, i. e. clipeus;* sker-Baldr Skǫglar elda *deus clipeatus, i. e. bellator* R. 7.
skerðir, *m., qui secat; consumptor;* seims skerðir *qui (secat et) distribuit aurum; vir liberalis* Ódr. 8; málma skerðir *præliator* Hr. S. 2; Vindr meiddu Niðbranda skerði G. 40.
skeyti, *n., sagitta; telum;* skeytin hin flærðarfullu L. 45.
skikkja, *f., lacerna; tunica;* vann spell dýrligri skikkju R. 30; hilmir gaf vápn ok skikkjur R. 12.
skil, *n. pl., nota; character; discrimen rerum;* vita skil á ehu *aliquid probe scire, gnarum esse alicujus rei* Hkv. 18; kannk máls of skil *rei gnarus sum, perbene scio* S. S. 2.
skilfingar, *m. pl., regia progenies (a Skilfero oriunda);* niðr skilfinga *cognatus regiæ progeniei, rex* Yt. 28.
skilinn, *adj., distinctus, dilucidus; neutr.* skilit *pro adv., exacte, certo* Efdr. 12.
skilja (ld), *v.* — 1) *sejungere; dirimere; separare;* skilja frá verum vilja *ex pectore expromere, i. e. narrare* Hfl. 16 *(ubi alii aliter vertunt);* mundu, at eigi skiljumst undan *memento, ne excipiar* L. 88; skiliðr emk við skylja Efdr. 26. — 2) *intelligere; nosse, scire;* mann, er skilja var bannat *(quem intelligere non erat datum)* L. 39; skilja skýr orð L. 98; svá 'r skiljanda *(nom. neutr.)* dróttins vilja *(acc.)* L. 11; þó 'r atferðin undarlig, svát skil ek þat varla *(ut vix perspiciam)* L. 41; skili þjóðir minn vilja L. 98.
skilning, *f., intellectus;* dvelja skilning L. 98.
skilvíss, *adj., prudens;* skatnar skilvísir Hkv. 21.
skin, *n., splendor; (deus)* brá skini sólar G. 19.
skinn, *n.* — 1) *cutis;* skinn fǫlnar L. 58. — 2) *pellis; limbus pelliceus;* grán skinn á hánum (ɔ: á goðvef) R. 30.
skip, *n., navis;* hrjóða skip Bdr. 12; skips rár Mhk. 12; herr gekk á skip Jdr. 15; þunn skip Jdr. 38; fimm skipum R. 21; Edr. 16; Jdr. 10; lét þrungit skipa barðum Gldr. 1; skipa stóll R. 2; Jdr. 16.
skipstafn, *m., prora l. puppis;* af skipstǫfnum Hrfm. 5; Bdr. 3.
skipta (pt), *v., dividere, distribuere; c. dat.* hví skiptir þú svá gunni? *cur exitum certaminis ita decernis?* Hkm. 12; ǫrn skipti sjálfri ógnarbáru við úlfa Hr. S. 9. — skipta um = *mutare, permutare: e. gr.* skipti hann um þá síðan Sk. 67. — skipta við ehn *rem cum aliquo habere* Sk. 115.

skipuđr, *m., instructor;* unnviggs skipuđr *qui naves armat, sociis implet* Hr. S. 3.
skíđ, *n.* — 1) *assula; solea lignea longior; sæpe usurpatur hæc vox in appellationibus navigii, v. c.* skíđ lagar = *navis, eodemque modo* skíđ hlunna *l.* skorđu *l.* sævar; *dat. sg.* skíđi Hr. A. 6. 9; *dat. pl.* skíđum Gldr. 2; Hátt. 76. — 2) *vagina (lignea); vid.* skíđlauss!
skíđgarđr, *m., sæpimentum (ex assulis factum);* Haka skær *navis, et* skíđgarđr Haka skæs *vallum navis, i. e. clipeus (naves enim clipeis ornari solitæ sunt); acc.* skíđgarđ Hfl. 16.
Skíđi, *m. pr., erro ille, de quo in* Skíđaríma *narratur; nom.* Skíđi Sk. 10. 17. 18. 22. 26. 52. 53. 60. 63. 69. 70. 90. 91. 114. 117. 119. 123. 124. 125. 128. 162. 164. 185; *acc.* Skíđa Sk. 45. 47. 58. 121. 138. 140. 142. 177. 181; *dat.* Skíđa Sk. 6. 30. 147. 151. 157. 161. 166. 175. 183. 194. 196. 201; *gen.* Skíđa Sk. 15. 67. 102. 108. 130. 169. 187. 198. 203.
skíđlauss, *adj., vaginæ expers;* skíđlauss hjǫrr Yt. 28.
skíđrennandi, *part. compos., soleam ligneam in cursum incitans;* unnar skíđ = *navis, ideoque* skíđrennandi unnar *qui navem regit, vir* G. 41.
skífa (fđ), *v., scindere; dissecare;* skífđum undorn frekum vargi Kkm. 2.
skína (skein, skinit), *v., splendere, fulgere;* lét sól skína Edr. 6; rǫđull náđit skína G. 19; jarteignum skína *miraculis inclarescere* G. 7; sól skínn í heiđi Mhk. 27; L. 33; lengra en rǫđull skíni Hr. S. 20; fađir skínandi! *pater serenissime!* L. 81! frúin skínandi! L. 29; *(Ioannes)* mátti sjá skínandi þrenning guđs L. 37; fyr skínanda barni þínu L. 88; innmáni ennis skein Hdr. 3; Hrfm. 3; L. 7.
Skíringssalr, *m. pr., ora maritima Vestfoldensis, meridiem versus;* í Skíringssal Yt. 44.
skírleikr, *m., castitas;* međ skírleiks anda L. 25.
skírn, *f., baptismus;* skírn ok prýđi L. 5.
skírnarnafn, *n., prænomen; nomen in baptismo acceptum;* kalla ehn at skírnarnafni Sk. 58.
skírr, *adj., purus; splendens, micans; illustris;* viđ skíra Skotborgar á Hr. A. 13; skírar skjaldborgir Hkm. 6.
skíta (skeit, skitinn), *v., cacare; part. præt.* skitinn *immundus, illotus;* Skíđi rétti skitna hǫnd Sk. 123.
skjal, *n., nugæ; gerræ;* hvórki skrum né skjal Sk. 7.
skjaldborg, *f., testudo clipeorum;* hilmir lauk hauđr rauđri skjaldborg Edr. 24; skírar skjaldborgir *micantes clipeorum testudines; corona clipeatorum militum* Hkm. 6.
skjaldbúinn, *part. compos., clipeis ornatus;* halda skjaldbúnum frónbands fœriǫndrum R. 7.
skjaldfryđr, *adj. (pro* skjaldfrynnr, *ubi* y *vocalis propter vocem assonantem* ryđja *correpta est; proprie* skjaldfrýnn) *clipeo decorus l. ornatus, i. e, prœliator* R. 6 *(ubi alii aliter).*

skjalla *l.* **skella** (skall, skollinn), *v., illidi; cum sonitu allidi; percelli;* lét hnefa skjalla við eyra *i. e. alapam inflixit* Hdr. 4; hugfull hjǫrtu skullu *animosa corda palpitabant* Bgl. 3.

Skjálf, *f. pr., conjux Agnii regis;* ráð Skjálfar Yt. 16.

skjálfa (skalf, skolfinn), *v., tremere;* rœði skjálfa Hátt. 75; L. 61; náttúran skjálfandi æpti af ótta L. 59; hlýðan skalf Edr. 16; skalf af sútum *præ mærore cohorruit* L. 54; skalfa við ótta *non tremuit metu* Þdr. 10. 20.

skjómi, *m., gladius;* vann toginn skjóma Vkl. 3; hvassir skjómar Kkm. 14.

skjóta (skaut, skotinn), *v., conjicere; mittere; jaculari; trudere; c. dat.* skjóta ǫrum af fingrum sér Bdr. 10; Hrólfr enn skjótandi *Rolfius jaculator* Bj. 2; áss skaut œgigeislum á men storðar Hdr. 3; R. 19. 23; hlýrum skaut Edr. 5; Bdr. 2; áðr bauga brjótendr skyti spjótum Efdr. 4. — *Reflex.* **skjótast**, *e. gr.* skýzt í leikinn *negotio implicatur* Sk. 141; skauzt á fætr *se erexit* Sk. 52. — *Part. præt.* skotinn, *e. gr.* ekki er því til eins manns skotit *ea res non ad unum hominem refertur l. pertinet* Mhk. 3; skotit út kinnarbeinum *i. e. genis eminentibus* Sk. 9.

skjótla, *adv., cito, celeriter* Kdr. 5.

skjótliga, *adv., cito;* Sk. 185.

skjótr, *adj., celer;* ógipt verðr skjót *calamitas in promptu est* Mhk. 19. — *Neutr.* skjótt *pro adv., cito, celeriter;* Hlg. 13; Efdr. 8; svara mér skjótt *(sine ambagibus)* L. 16; Sk. 63. 125. 128; *superl.* sem skjótast *quam primum* L. 47; Sk. 23.

skjǫldr, *m., clipeus;* ættar skjǫldr *tegumentum l. columen familiæ* Snt. 10; hǫggva í skjǫld Hkv. 21; at skildi *pro clipeo* Hkv. 10; skjaldar linnr *gladius* R. 1; skjaldar hríð *prælium* Isl. 7; skildir brotnuðu Hkm. 5; með hvíta skjǫldu Hr. A. 3; Hkm. 9; Kkm. 4. 13. 14. 21; Jdr. 24; Isl. 10; hilmir gaf skjaldu (*pro* skjǫldu) R. 12; ráða rauðum skjǫldum Hkv. 5; Kkm. 6; (knerrir) hlaðnir hvítra skjalda Hkv. 8; hýr-Baldr hvítra skjalda *bellator* R. 25; í dyn skjalda *in pugna* G. 13; skjalda álmr *præliator* Isl. 25.

skjǫldungr, *m.* — 1) *rex; nom. l. voc.* skjǫldungr Hr. A. 12. 13; hæstr skjǫldungr kristni *deus* G. 6; ætla hót at móti skjǫldungi Bgl. 13; at skjǫldungs orðum Edr. 13; at skjǫldunga hjaldri Kkm. 18; fremstr skjǫldunga Hátt. 68[1] *et* 70[8]. — 2) *qui clipeis ornat;* skjǫldungr skeiðarbrands *qui (cervicem l.) proram navis clipeis ornat, bellator* Hr. A. 5.

skoða (að), *v., inspicere;* skoðuðu hann uppi ok niðri Sk. 196.

skoltr, *m., os frontis; sinciput* (?); sló Skíða á skoltinn Sk. 142.

skorða, *f., fulcrum; destina;* skorðu skíð *i. e. navis (quia naves in terram subductæ destinis fulciebantur)* Hr. A. 6; *in appell. feminarum, e. gr.* bauga skorðum *destinis annulatis, i. e. feminis* Sk. 4; hjá gullhlaðs skorðum *apud destinas vittæ aureæ, i. e. apud feminas*

vittatas Sk. 5. — *Plur.* skorður *certi fines, regulæ; e. gr.* í stuðla skorðum *in legibus, quibus literæ metricæ servæ astringuntur, in præceptis metricis* L. 2.

skorða (að), *v., destinis firmare; fulcire;* skorða orðum mjúkan dikt í kvæði *lepidum argumentum verbis in carmen includere* L. 92.

skorta (rt), *v., deficere, deesse (conjungitur cum acc. pers. et rei);* svát eigi skorti *ut nihil intemptatum relictum sit* Jdr. 21.

Skotar, *m. pl., Scoti;* oddr beit Skota feiga R. 6; eyddi Skotum Ódr. 8; Skota þverrir *victor Scotorum* Gldr. 8.

Skotborg, *f. pr., arx quædam in Jotlandia sita;* við Skotborgar á *ad amnem Skotborgensem* Hr. A. 13.

skotbroddr, *m., telum, missile;* skotbroddar meiddu fjǫr flotna Bdr. 4.

Skotland. *n. pr., Scotia;* ryðja Skotland R. 6; á Skotlandi Hrfm. 9; Hrfm. 16; í Skotlands fjǫrðum Kkm. 24.

skotnaðr, *m., sors;* báðut sér slíks skotnaðar *similem sortem sibi non optarunt* Vkv. 10.

skot-naðr, *m., serpens jaculatorius, i. e. hasta l. baculus præferratus;* hófr skotnaðra Þdr. 6.

Skozkr, *adj., Scotus;* Skozkir ský-Þundar egghríðar Hrfm. 20.

skóð, *n.* — 1) *res noxia.* — 2) *telum;* mær skóð Efdr. 12.

Skógarnef, *n. pr., cognomen Ormii, viri Islandi;* Isl. 19.

skógr, *m., silva;* skógar hógbrotningr Þdr. 19; dróttir runnu til skógar Hr. S. 10.

skólauss, *adj., sine calceis;* ganga skólaust *nudis pedibus ire* Sk. 23.

Skólmr, *m. pr., vir Islandus;* erfingi Skólms *i. e.* Þórálfr Isl. 13.

skónál, *f., subula sutoria;* hann átti skónál harðla prúða Sk. 10.

skór, *m., calceus;* býr um skó á belti sér Sk. 39; upp yfir skó Sk. 55; tvennir skór Sk. 193; skórnir Skíða Sk. 67; gǫrði skóna fjóra Sk. 38.

skraf, *n., nugæ; sermo otiosus;* Sk. 11. 62.

skrautfǫr, *f., iter splendidum;* geta óhneppra skrautfara Hátt. 70.

skrautligr, *adj., magnificus, splendidus;* skrautligt kǫllum nafnit farar *magnificum dicimus nomen navigii* (Skrauti = *nomen navigii*) Mhk. 19.

skrá (áð), *v., scribere, inscribere;* hvórki skrum né skjal var skrát Sk. 7.

skrá, *f., membrana; liber membranaceus;* setr í skrá *literis mandat* Sk. 195.

skreppa, *f., pera;* Skíði átti sér skreppu Sk. 10; Sk. 33.

skreppa (skrapp, skroppinn), *v., elabi; laxari;* tennur skruppu úr *dentes exciderunt (ex ore)* Sk. 142.

skreppuskrúði, *m., res, quæ in pera asservari solent;* Skíði átti allan skreppuskrúða Sk. 10.

skreyta (tt), *v., ornare;* skreytir stafna *proras ornat* Hátt. 73; lét gørva róðu skreytta silfri ok golli G. 34; skrín 's skreytt of skatna dróttin G. 64; skrín et skreytta dreka bóli G. 41,

skriðr, *m., cursus; præcipue de cursu navis, e. gr.* skíði skorðu vas skriðar auðit Hr. A. 6; vísi nýtr viðar skriðar Hátt. 72.
skrifa (að), *v., scribere; pingere;* þar á (ↄ: *in poëmate*) var skemtun skrifuð Sk. 6.
skript, *f., pictura; effigies depicta:* á dýrðar skriptum *in splendidis picturis* Hr. S. 14.
skríða (skreið, skriðinn), *v., procedere;* (Ormr) skríðr með lið lýða Efdr. 10; eiki skríðr und fylki Hr. A. 7; ormar skríða ór hamsi *(i. e. exuvias ponunt)* á vár Mhk. 6; skreið vestan viðr Kdr. 6; *c. acc. spatii,* Ormr enn langi skreið ǫlna vang R. 15.
skrín, *n., scrinium; arcula;* skreytt skrín G. 64; G. 41; skrín hnossum gǫfguð Edr. 29; Edr. 12.
skrum, *n., gloriatio, laus inanis;* hvórki skrum né skjal Sk. 7; hvórki hól né skrum Sk. 61.
skrúð, *n., ornatus;* Eiríkr tók við allvalds skrúði *regia ornamenta Ericus accepit* Edr. 30.
skrýða (dd), *v., ornare; ornatum induere; instruere;* skrýðast bjǫrtu holdi hennar *indui candidâ ejus carne* L. 24; dǫglingr vas sénn skrýddr R. 31; mildingr málmi skrýddr Edr. 18; lét ýðr of skrýdda kórónu Hr. S. 1; hǫfuðkirkjur virki skrýddar Edr. 25.
skræfa, *f., vir ignavus; rabula, clamator;* skræfan sú Sk. 130.
skrǫkva (að), *v., ementiri; confingere;* skrǫkva ek ekki, at ... Sk. 130.
skulu (skal, skylda), *v. præt.-præs.* — 1) *oportere; debere; necessitate cogi; sequ. inf., e. gr.* hvat skal ek leggja í lófann þér Sk. 114; *2 sg. præs. ind.* skalt Bgl. 13; mæla skalattu (*pro* skalt-at-þú) Em. 3 *(ubi tamen potius legendum mælia; cfr I 188); 3 sg. præs. ind.* skal Hkv. 6; Kkm. 23; Mhk. 4. 10. 13; skal *impers.* Hlg. 1; Hkm. 17; Hfl. 16; Efdr. 2; Bgl. 12; G. 46; Jdr. 8; Mhk. 6. 28; skala Hátt. 68; skalat Bgl. 8; *1 pl. præs. ind.* skulum G. 57; *3 pl. præs. ind.* skulu Hkv. 24; G. 27; *3 sg. præs. conj.* skyli Vkl. 24; Bgl. 10; *3 sg. præt. ind. l. conj.* skyldi Hkm. 1. 4; Mhk. 5. 21. 22. 28 *(impers.); 3 pl. præt. ind.* skyldu Mhk. 4. — 2) *Ab illa significatione haud multum differt usus, in quo vox* skulu *pro verbo auxiliari habenda est atque ad notionem futuri temporis exprimendam usurpatur, et quidem ita, ut eventus earum rerum, de quibus mentio est, pro certo prædicatur; respondet igitur* skulu *persæpe verbo Germanorum* ſollen, *rarius verbo* werden. *Hæc exempla habes: 1 sg. præs. ind.* skalk Bj. 6; Rdr. 1; Snt. 24; R. 1. 29; G. 38; Kkm. 29; ek skal L. 21. 24; Sk. 60; *2 sg. præs. ind.* (þú) skalt Hlg. 11; Hkm. 16; Hr. A. 11; Sk. 93. 108; skaltu kominn Em. 7; Sk. 92. 100. 102. 110. 111; *3 sg. præs. ind.* skal Bgl. 9; Edr. 10. 28; Mhk. 29; L. 98; Sk. 51. 106; skal *impers.* Mhk. 24; Isl. 1; L. 38; Sk. 35. 122. 135. 138. 203; *1 pl. præs. ind.* skulum Hkm. 13 *(cum pron. pers. dual.)*; G. 7; Sk. 58. 122; *2 pl. præs. ind.* skuluð L. 14; *3 pl. præs. ind.* skulu Hkv. 13;

G. 11. 22; L. 73; Sk. 168; *3 sg. præt. ind. l. conj.* Kkm. 28; Sk. 36. 63. 123; *3 pl. præt. ind.* skyldu Sk. 50; *1 sg. præt. conj.* skyldi Sk. 121; *3 pl. præt. conj.* skyldi Jdr. 36; *præt. inf.* skyldu, *e. gr.* lézk skyldu at fylgja Búa *promisit se Buio opem laturum esse* Jdr. 14. — *Inf.* vera *l.* verða *in his structuris sæpe omittitur, v. c.* Em. 7; Bgl. 9; Edr. 10; Sk. 51 *cet.* — 3) *Periphrastice usurpatur præt.* skyldi *c. inf., e. gr.* skyldi viða (= vann) Yt. 1; *eodem modo* skyldi Yt. 4. 9. 12. 14. 15. 17. 21. 22. 24. 32. 32. 43. 52; Hlt. 9.

skunda (að) *v., properare;* skundar út *properat exire* Sk. 52; Danir skunduðu undan *Dani aufugerunt* R. 20.

skutill, *m., mensa;* af helgum skutli Hlg. 4.

skutr, *m., puppis l. prora navis;* hlaða hugknarrar skut *onerare pectus, i. e. memoriæ mandare* Hfl. 1.

Skúli, *m. pr., dynasta Norvegus;* Hátt. 68.

skúr, *f., pluvia, imber; procella; sæpe in appellationibus pugnæ, e. gr.* odda skúr Sk. 153; til odda skúrar *ad pugnam* Isl. 3; odda skúrir Edr. 19; í skúrum Þróttar fúrs *in imbribus gladii, in præliis* Vkl. 5.

Skúta, *f. pr., amnis Suecicus;* á beði Skútu Yt. 5.

skygn, *adj.* — 1) *perspicax; acri oculorum acie præditus.* — 2) *pellucidus;* skygnast glerit *vitrum maxime pellucidum* L. 33.

skygnleikr, *m., visus perspicax;* með skygnleik skýrum *intuitu perspicaci* L. 24.

skylda, *f., officium;* at skyldu *ut decebat* Jdr. 11; í skyldu *ex debito* L. 14.

skyldast (ld), *v., obligari, debere;* meir skyldumst enn nǫkkurr þeirra *magis obligor quam eorum quisquam* L. 4.

skyld-Bretar, *m. pl., (Bretones, i. e.) homines cognati;* skyld-Bretar skytju *Skadeæ cognati, i. e. gigantes; acc.* skyld-Breta Þdr. 11.

skyldir, *m., qui officium alicui injungit;* hauka skyldir *præfectus militum* Efdr. 1 [*Egilssonius vertit* skyldir (*pro* skildir) = *qui clipeis munit*].

skyldr, *adj.* — 1) *obligatus;* værik skyldr *deberem* L. 3; skepnan er skyld at falla á kné sín L. 51 *cet.* — 2) *debitus;* skylt er (*justum est*) því at hæla Sk. 31.

skyli, *m., rex;* fyr skylja *coram rege* Efdr. 12; við skylja Efdr. 26.

skylmast (að), *v., digladiari;* Sk. 128.

skynda (nd), *v., festinare; properare;* at skynda undan *effugere* Jdr. 40; þótt skyndi seinn *etsi segnis festinet* Mhk. 12; skyndu undan ehm *aufugerunt (aliquem)* Hrfm. 20.

skyndikross, *m., celere signum crucis;* gǫrði skyndikross Sk. 125.

skyndir, *m., incitator;* þremja skyndir *missor acierum, bellator* R. 10; skyndir éla Gǫndlar þeys R. 11; rimmu skyndir Isl. 5.

skynsemd, *f., ratio;* skynsemd full L. 5.

skyrta, *f., subucula;* skyrtur Svǫlnis *i. e. loricæ* Kkm. 12; brestr á Hamðis skyrtum *loricis crepitat* Hkdr. 8.

skytja, *f., venatrix; i. e. Skadea, filia Thjassii gigantis;* við skyld-Breta skytju Þdr. 11.

ský, *n., nubes, imber;* upp ór skýjum L. 70; grjót skýja *i. e. grando* Jdr. 32; *in appell. clipei, e. gr.* Skǫglar ský *nubes Skagulæ i. e. clipeus, et* Skǫglar skýs veðr *(plur.) impetus* Hkm. 8; Gunnar ský *(acc. pl.) clipeos* G. 43; hjǫrva gnýr *pugna, et* ský hjǫrva gnýs = *clipeus, e. gr.* hlóðu hlýrvigg hjǫrva gnýs skýjum Ódr. 1.

skýbjóðr, *m., nubem offerens;* ský skelfihríðar Skǫglar borðs *nubes pugnæ, i. e. clipeus, ideoque* skýbjóðr skelfihríðar Skǫglar borðs *clipeum prætendens, i. e. bellator;* skýbjóðs merki R. 29.

skýra (rð), *v., demonstrare, declarare; exponere, celebrare, enarrare;* skýra Márju prýði L. 94; Sk. 57. 70; eggmóts mǫnnum skýrisk eigi lítil merki fremðar verka mærings *militibus haud exigua indicia rerum a principe fortiter gestarum demonstrentur* R. 10; hǫfum skýrða jǫfurs dýrð G. 66.

skýrann, *n., ædes nubium, i. e. cælum;* und skýranni *sub cælo* G. 2.

skýrr, *adj.* — 1) *perspicuus, dilucidus, clarus;* skýr orð L. 98. L. 3. — 2) *perspicax;* skýrr greppr *sollers poëta* Hátt. 70; með skygnleik skýrum L. 24; hann fékk skýra andagipt L. 12.

skýrunnr, *m., arbor nubis;* ský Þróttar *nubes Odinis, i. e. clipeus;* Þróttar skýrunnr *arbor clipeum gerens, i. e. bellator;* smíða lof skýrunn *(dat., pro* skýrunni) Þróttar R. 1.

ský-Þundr, *m., (Oden, i. e.) deus nubis;* egghríðar ský *nubes pugnæ, i. e. clipeus;* egghríðar ský-Þundar *dii clipeati, i. e. pugnatores* Hrfm. 20.

skær, *m., equus;* ala sváru skæ við hræ S. S. 1; á Gjálpar skæ Hfl. 12; skíðgarðr skæs Haka Hfl. 16.

Skæreið, *n. pr., locus quidam in Vestfoldia, provincia Norvegiæ, situs;* Skæreið drúpir of brynjálfs beinum Yt. 44.

skæriligr, *adj., clarescens; coruscus;* skæriligr hallar gandr Hr. S. 10.

skærr, *adj., clarus; purus; splendidus;* beimar skærir L. 74; móðir skærust *mater serenissima* L. 91; með skæru holdi *nitida carne præditus* L. 12; fyr brjósti skæru L. 28.

skævaðr, *m., equus;* með þolli skævaðar geima *cum rege* Efdr. 5.

skœði (skæði Sk.), *n., calceamentum;* skæðin vóru skorin úr húð Sk. 24; Sk. 26; á skæðum kvað sér þǫrf Sk. 23; Sk. 38; tvenn pǫr skæða Sk. 32.

skœðr, *adj., noxius; perniciosus;* eldr elri skœðr *ignis alno noxius* Jdr. 19; með skœðan þokka *infesto animo* Hr. A. 5.

skœra, *f., pugna;* of skœru *in pugna* Kkm. 19.

skœrubíldr, *m., scalprum pugnæ, i. e. gladius l. hasta* Kkm. 6.

skǫfnungr, *m., gladius Rolfii Krakii, regis Danorum;* ept skǫfnungi Isl. 21.

Skǫgul, *f. pr., una ex semideabus, quæ Valkyriæ dicuntur; Bellona;* en ríkja Skǫgul Hkm. 13; Hkm. 1. — *Sæpe in circumlocutionibus*

hæc vox usurpatur, v. c. borð Skǫglar *clipeus* R. 29; ský Skǫglar *id.* Hkm. 8; eldr Skǫglar *gladius* R. 7; tandr Skǫglar *id.* R. 20; kápa Skǫglar *lorica* Kkm. 18; dynr Skǫglar *pugna* Gldr. 5.

skǫp, *n. pl., fatum; id quod constitutum est a Nornis (= Parcis);* fár gengr of skǫp norna *nemo fatum superat* Kkm. 24; skǫp þess *eventus ejus rei a fato constitutus, i. e. talis eventus* Efdr. 23; at skǫpum *ex fato, ut fas erat (cfr gr.* κατὰ μοῖραν) Yt. 16.

skǫr, *f.* — 1) *margo extremus alicujus rei;* á skǫr hjálmi *in margine cassidis* Kkm. 8. — 2) *compages tabularum; coassatio;* skǫrum hveldr (*sueth.* byggd på flinf) skeiðarhúfr Hr. A. 2.

skǫr, *f., coma;* lýtin þykkja skammæ skarar Mhk. 19; *pl.* skarar *(ubi de coma plurium hominum agitur);* vann rauðar skarar *capita (sanguine) rubefecit* Vkv. 9.

Skǫrð, *n. pl. pr., nomen loci cujusdam in Islandia siti;* austr um Skǫrð Sk. 29.

skǫrungr, *m., homo præstans;* skǫrungr mestr Sk. 31; Isl. 5.

slag, *n., plaga; ictus;* Ubbi fékk af Álfi slag Sk. 136; fékk í augat slag Sk. 139; brandr gall við slǫg *ensis in plagis inferendis insonuit* R. 17.

slangi, *m., serpens;* þú hinn vóndi slangi! Sk. 190.

slá (sló, sleginn), *v.* — 1) *flagellare, verberare; percutere, ferire;* ef þú vilt, ek ei þik slá Sk. 168; sló Skíða á skoltinn Sk. 142; sló til Gunnars Sk. 154; Sk. 128. 169; (Júðar) slógu (Jesúm) afklæddan L. 49; slóu (= slógu *mactabant*) Sk. 21. — 2) *devincere; fugare;* Knútr sló Aðalráðs sunu Kdr. 1. — *Cum præp., e. gr.* slá á ehn *involare, incedere in alqm, v. c.* þǫgn hefir slegit á þegna *silentium incessit hominibus, viri obmutescunt* Bgl. 13. — *Reflex.* **slásk** *se corripere, e. gr.* slógusk und sessa *sub transtra se dejecerunt* Hkv. 10. — *Part. præt.* sleginn 1) *circumdatus, e. gr.* bragnar báli slegnir Hr. S. 10; 2) *cusus, e. gr.* hamri slegnar Hǫgna váðir Hkdr. 2; af slegnu gulli Hr. S. 14.

slátra (að), *v., mactare;* seggir fóru at slátra Sk. 21.

Sleipnir, *m. pr., equus Odinis;* hǫrva Sleipnir *patibulum* Yt. 22; verðr Sleipnis *i. e. fenum* Yt. 15.

slétta (tt), *v., levigare, expolire;* sléttik óð bragar tólum G. 50; vinnk sléttan sylg Surts ættar *carmen expolio* Efdr. 17; kveðk hljóðs at sléttum óði *posco animi attentionem ad carmen elaboratum* R. 1; í vísum sléttum L. 3.

sléttr, *adj.* — 1) *planus, æquus;* við sléttan þrǫm grundar G. 31; á sléttri grundu G. 48; í sléttu Súðvirki Vkv. 6; til slétts Silunds Kdr. 3. — 2) *lēvis;* af hlunni sléttum Hr. A. 11.

slitna (að), *v., dirumpi;* slitna sundr Hlg. 8; knáttu sjá hjálm slitnaðan Kkm. 13.

slíðr, *adj., atrox, sævus;* í slíðri Suðrvík *in periculosa Sudervikia* Vkv. 4.

slíðr, *f., lamella lignea; pl.* slíðrar *l.* slíðrir *vagina (lignea);* þorn slíðra *spina vaginæ, i. e. gladius* Kkm. 17.

slíðrliga, *adv., avide* Hlg. 6.

slíðrlogi, *m., flamma vaginæ, i. e. ensis;* senna slíðrloga *rixa gladii, i. e. pugna* Kkm. 12.

slíkr, *adj., talis; nom. sg. m.* slíkr R. 35; *acc. sg. m.* slíkan Hkm. 19: Vkl. 10; R. 8; Edr. 29; Jdr. 12; Hr. S. 16; *dat. sg. m.* slíkum Efdr. 23; R. 32; *gen. sg. m.* slíks Vkv. 10; *gen. pl. m.* slíkra Efdr. 10; *acc. sg. f.* slíka L. 19; *dat. sg. f.* slíkri Hkv. 12; *acc. pl. f.* slíkar G. 49; *dat. pl. f.* slíkum L. 25; *nom. l. acc. sg. n.* slíkt Hr. A. 15; G. 34; Bdr. 10; Mhk. 9. 10; Sk. 72; slíkt *sequente plur. vb.* eru, *ad vocem prædicativam accommodato, e. gr.* slíkt eru yrkisefni Jdr. 11; Sk. 39; slíkt (= þat) eru kempur ríkar Sk. 77; *dat. sg. n.* slíku Vkl. 6. 9; G. 39; L. 23. 42. 78; *gen. sg. n.* slíks Efdr. 3; Mhk. 11. 14. *cet.; nom. l. acc. pl. n.* slík G. 62; L. 39. 40. 87; *dat. pl. n.* slíkum R. 10.

slíta (sleit, slitinn), *v., vellere; abscindere; discerpere; rumpere;* at slíta hǫmlur Hkv. 17; Kkm. 8; L. 84; hrygðin slítr styrk af hjarta rótum L. 77; menn, es hnøggvi slíta Edr. 4; Kkm. 26; freki sleit und Hfl. 11; marr sleit bǫnd Snt. 7; sleit þátt af mér sjálfum *funem quasi a me ipso tortum abscidit* Snt. 7; sleit vinað við mik Snt. 21; þat sleit víg *id pugnam diremit* Vkl. 11; Kkm. 19; Hr. S. 9; hreggský slitu hringa Kkm. 9; Kkm. 12; þeir hafa verr er trygðum slitu Mhk. 3; slitinn *(dilaceratus)* af króki bitrum L. 82.

slóð, *f., trames, semita;* slóð *(acc.)* geima *viam marinam, i. e. mare* Hátt. 71.

slyngva (slǫng, slunginn), *v., jactare; jaculari; c. dat.* Einriði slǫng rœðu í brag *narratiunculam in carmen inseruit, i. e. hæc poëtæ narravit* G. 45; stjórnlausu hefk slungit saman *(in unum congessi)* Mhk. 30. — *Part.* slunginn a) *in orbem tortus, e. gr.* slungins snáka vangs *(annuli)* sløngvir G. 38; b) *concinnus;* mjúkt slungin lof L. 4.

slær (= sljór), *adj., hebes, obtusus; neutr.* slætt, *e. gr.* kveða slætt *carmen obtusum l. languidum contexere* Mhk. 2 *(ubi alii malunt* slætt = slétt, *adv., polite, concinne).*

slœgð (slægð L.), *f., astutia;* púkans slægð L. 45; margar kunni slœgðir sér Mhk. 18.

slœgr, *adj., astutus, callidus;* Hrómundr þótti slœgr Mhk. 7; við firna slœgjan Fárbauta mǫg Hdr. 2; ekki margt er slœgra en refr Mhk. 26.

slœgvitr (slægvitr L.), *adj., astutus;* L. 43.

slœmr, *m., epilogus; pars extrema carminis intercalaris;* dœma of slœm harða stóran R. 24.

sløkkva (slekða), *v., exstinguere; (corvus)* slekði þungan hungr *famem vehementem expulit* G. 52.

slønguþref, *n., baculus fundalis;* slønguþref Sleipnis verðar *baculus feni fundalis, i. e. furca fenaria, merga* Yt. 15.
sløngvir, *m., funditor; qui mittit l. jacit l. dat alqd;* sløngvir harra *i. e. fugator regulorum* Edr. 7; sløngvir brimloga *auri distributor, vir liberalis* G. 56; of sløngvi snáka vangs *i. e. de viro munifico* G. 38.
smán, *f., contumelia, turpitudo;* fundu fulla smán L. 58.
smár, *adj., parvus, exiguus;* Ísungs synir ekki smáir Sk. 81; þótt smátt sé und einum *etsi parum in uno homine momenti sit* Efdr. 26; ekki smátt *haud minute* Kkm. 18; *superl. dat. pl.* smæstum *pro adv., v. c.* ríðra þat smæstum *non minimum refert* G. 57.
smellr, *m., crepitus;* hundrað rasta heyrði smell Sk. 150.
smeltr, *adj., inductus aliqua re; perfusus;* bengrefill blóði smeltr *gladius sanguine perfusus* Kkm. 10.
smiðja, *f., officina;* í smiðju Sk. 82; út í smiðju Sk. 103.
smíða (að), *v., fabricari; condere;* smíða lof ehm *laudes alicujus carmine celebrare* R. 1; smíða tíða flaustr *templa ædificare* Edr. 25; smíða óð *carmen pangere* Isl. 18; smíða hólk *munimentum baculi procudere* Sk. 102; sveinn er smíðaðr *puer est procreatus* L. 30; Hallfreðr vann smíðat drápu R. 34.
smjúga (smaug, smoginn), *v., irrepere; c. acc.* rækyndill smaug rítr *hasta clipeos penetravit* Kkm. 7.
smjǫr, *n., butyrum;* þrífornt smjǫr Sk. 197; Sk. 104. 106. 198.
smjǫrlauss, *adj., butyro carens; fem.* smjǫrlaus Sk. 105.
Smjǫrsvín, *n. pr., vas escarium formâ porcinâ, aptum ad butyrum asservandum;* Sk. 13.
smyrja (smurða), *v., ungere;* oleu smurðr *oleo unctus* L. 83.
smyrsl, *n., unguentum;* ber þú smyrsl í sárin L. 91.
snara (að), *v., festinare; urgere; raptim facere, raptare;* snara segl við húna *vela ad apices malorum attollere* Jdr. 33; hjaldrganga vas snǫruð Edr. 19.
snara, *f.* — 1) *laqueus.* — 2) *dolus;* sjá við snǫrum *a dolis cavere* Mhk. 22.
snarfengr, *adj., acer; strenuus;* snarfengr konungr! Hr. S. 6; hǫfðingi snarfengra seggja Jdr. 9.
snarla, *adv.* = snarliga; Vkv. 11; Hr. A. 7; R. 21; Bdr. 9.
snarliga, *adv., cito; celeriter;* Em. 4.
snarlyndr, *adj., animo acer;* sendi snarlynda sveit Hrfm. 17.
snarpr, **snǫrp**, **snarpt**, *adj.* — 1) *acutus, acer;* snǫrp sverða snót Efdr. 16; Bdr. 6; skjóta ǫrum snǫrpum Bdr. 10; sǫngr snarpra sverða Jdr. 28. — 2) *fortis;* sœkja garp snarpan Isl. 20; snarpir sveinar Kkm. 27; Hr. S. 8.
snarr, *adj., fortis, strenuus; firmus;* snarr þiggjandi byrjar viggjar Hkdr. 3; Vkv. 6; snarr tyggi sólar G. 65; Edr. 32; Isl. 19. 20. 27; sleit snaran þátt *restem firmam abscidit* Snt. 7; snarir dróttnar

Kdr. 5; lofðungr leyndi snara þegna G. 14; Gunnarr varðisk snǫrum runnum Gǫndlar garða Isl. 20; snart hjarta Kkm. 5.

snarræði, *n.*, *prompta celeritas; audacia; acc.* snarræði Bdr. 1.

snauðr, *adj.*, *spoliatus: egenus;* snauðr at ástvinum *amicis orbatus* Snt. 7; *(deus)* rak þau braut snauð ok nǫkt L. 19.

snákr, *m.*, *serpens; coluber natrix;* snáka vangr *i. e. aurum* G. 38; snáka stígr *aurum* Isl. 8.

sneiða (dd), *v.*, *secare;* sneiða lunda vǫll *secare æquor* Hr. S. 6.

sneiðir, *m.*, *sector, lacerator;* sneiðir seima *i. e. vir liberalis* Hátt. 71.

snekkja, *f.*, *navis longa;* fleinþollr lætr snekkjur hrinda hniggrund Hátt. 75; Hátt. 77; á snekkjum jarla Bdr. 9.

snekkjubarð, *n.*, *prora navis longæ;* hermǫrg snekkjubǫrð R. 4.

snemma, snemr, snemst, *adv.* — 1) *mature.* — 2) *mane.* — 3) *olim;* Jdr. 6. — 4) *cito, repente;* snemst *ocissime* Rdr. 5.

snerra, *f.*, *pugna;* sigldum til snerru Kkm. 11; Isl. 19. 27.

snerta, *f.*, *pugna;* of snertu óhljóð *de prælii tumultu* Jdr. 5.

snerta, *f.*, *spatium viæ;* hann gekk fram nakkvara snertu Jdr. 24.

snild, *f.*, *excellentia, præstantia; dexteritas;* snildar brúðr *virgo eximia* Hr. S. 19; hraðr at snildar verki Sk. 73.

snilli, *f.* — 1) *præstantia; gloria;* jǫfurs snilli þreifsk G. 26; ǫðlingr hafði alla snilli Edr. 9. — 2) *fortitudo;* kendr snilli *fortitudine clarus* Edr. 5; lítit varð af snilli Sk. 183. — 3) *eloquentia;* tala með snilli! *diserte loquere!* L. 22.

snimma, *adv.* = snemma, *q. v.!* Ódr. 4; Kkm. 17.

snjallmæltr, *adj.*, *disertus;* snjallmæltr stillir Hátt. 76.

snjallr, *adj.*, *præstans, excellens; fortis;* snjallr dróttinn Vkv. 13; Em. 6; G. 30; Isl. 19; *c. gen.* bǫðvar snjallr *in pugnando strenuus* Edr. 25; enn snjalli sunr Skalla-Gríms Isl. 10; krafði konung snjallan Edr. 31; Isl. 12; hafa fyr vátt Hálfdan hinn snjalla Sk. 122; fyr gram snjallum (*pro* snjǫllum) G. 16; hátíd snjalls mildings G. 36; greiða óð ok bœnir ens snjalla allsvaldanda G. 1; snjallir menn Edr. 31; við jǫfra snjalla Efdr. 3; Edr. 26; af gǫrpum snjǫllum Sk. 85; segja draum sínn snjallri ferð G. 15; réð liði snjǫllu Jdr. 9; snjallastr at gǫrvǫllu Jdr. 8.

snjallráðr, *adj.*, *consilii promptus;* snjallráðr konungs spjalli Hkdr. 5; Danir báðu þik snjallráðan fyrða gram sætta Hr. S. 17.

snotr, *adj.*, *prudens, peritus;* snotr sunds *nandi peritus* Efdr. 18; of snotran sigdeili Hrfm. 3; snotrir víkingar Þdr. 8.

snoppa, *f.*, *rostrum;* hann fékk hǫgg á snoppu Sk. 125.

snókr, *m.*, *coluber natrix;* snókr dýnflóka *coluber flocci plumei, i. e. corvus:* seðja snóka dýnflóka Hrfm. 9.

snót, *f.*, *femina;* snót saka *femina pugnarum, i. e.* Hildr, *Bellona* Hfl. 16; sverða snót, *i. e.* Hildr = hildr *pugna, v. c.* snǫrp sverða snót Efdr. 16; grjón Danskrar snótar G. 35; úlfr snótar *(i. e. Idunæ)* Hlg. 2.

snúa (snera *l.* snera, snúinn), *v., vertere, convertere; torquere; flectere; c. dat.* snúa enu betra til sín *meliora sibi arripere, occasionem lucrandi arripere* Mhk. 28; *impers. c. dat., e. gr.* heyrik sagt, at snúi heimi *audivi, mundum converti* Mhk. 24; skeytin snerust *spicula invertebantur* L. 45.
snúðr, *m., celeritas negotii perficiendi;* snúðar mála biðk syni Óláfs *agendi vim et celeritatem Olavo imprecor* Bgl. 15.
snúnaðr, *m., commodum; emolumentum;* snúnaðr vas þat landi *reipublicæ id utile fuit* Vkl. 7.
snyðja (snudda), *v., properare;* snyðja á Manar hlekk *super mare ruere* Hátt. 77.
snyrtidrengr, *m., juvenis excellens, illustris;* þrír tegir ungra snyrtidrengja Jdr. 39.
snyrtimaðr, *m., vir magnificus, splendidus; nom. pl.* snyrtimenn Jdr. 16.
snyrtir, *m., qui polit; qui splendidum facit;* hjǫrva snyrtir *i. e. bellator* R. 26; brǫgð bauga snyrtis *(viri liberalis)* G. 49.
snytrir, *m., excultor;* hapta snytrir *excultor deorum, i. e. Oden* Hlg. 3; þat fær þjóðar snytri *(excultori populi, i. e. regi)* tírar Vkl. 5.
Snægrund, *f. pr., terra nivosa, i. e. Islandia;* á Snægrundu Isl. 17.
snæriblóð, *n., sanguis rapidus;* snæriblóð marnar *incitatus (sanguis i. e.) latex fluvii, vertex fluminis* Þdr. 7.
snœri, *n.* — 1) *funis; rudens;* snœris vitnir *i. e. navis* Efdr. 18. — 2) *amentum;* í bug snœrum Jdr. 27.
snǫkta (kt), *v., singultire;* andinn snǫktir L. 54.
snøggr, *adj., celer;* fara snøggjum verka *carmine celeri persequi* G. 8.
sofa (svaf, sofinn), *v., dormire;* Brandingi svaf loks í hel Mhk. 8; né hvelvǫlur markar sófu *lapides non dormiebant (i. e. lapides resonabant cuspidibus baculorum)* Þdr. 6.
sofna (að), *v., obdormiscere; inf.* G. 47; Sk. 45.
Sogn, *m. pr., provincia Norvegiæ;* fǫr til Sogns Vkl. 13.
somr = sumr, *q. v.!* somr seggr Efdr. 24.
son *l.* **sonr**, *m., filius; nom. sg.* son S. S. 2; L. 24. 44; Márju son! L. 69; son Máríu! L. 87; sonr L. 44. 56; Sk. 80; *dat. pl.* sonum Rdr. 6; *cfr* sunr!
sorg, *f., dolor; ægritudo; mœror;* víf hlutu sorg G. 29; valdið Venda sorg *(dat.)* Hr. A. 11; mart sorgar Vkv. 8; of minni sorgir G. 60; lézt valdit Venda sorgum Hr. A. 13; gleyming sorga L. 89.
sorgœrr, *adj., mæstitiæ infestus (cfr vb.* óra = *infestum esse), lætitiam afferens; acc. sg. f.* sorgœra *(de Iduna)* Hlg. 9, *ubi tamen melior fortasse lectio et interpretatio est acc. sg. m.* sorgœran = *cruciatu perturbatum (de Lokio); cfr I 121.*
sóa (að), *v., perdere; interficere; c. dat.* sóa Jóta dólgi Yt. 9; Sýslu kind hafði sóat Yngvari Yt. 35.

sókn, *f., pugna, impetus;* kenna sókn Rdr. 12; vinna sókn Gldr. 8; sóknar álfr *præliator* Rdr. 4; Þdr. 3; við sóknar læti Kkm. 16; sókna gífr *securis* Hr. S. 8.

sóknarstrangr, *adj.* = sóknstrangr; *gen. sg. m.* sóknarstrangs Hr. S. 7.

sóknbráðr, *adj., in pugnam promptus;* sóknbráðr hljómváttandi hrælinns R. 3; dáðir jǫfurs sóknbráðs G. 12.

sóknefnandi, *part. compos., pugnam ciens; bellator* Isl. 17.

sóknherðir, *m., impetum ciens;* sverða sóknherðir *impetum ensium ciens, præliator* Vkl. 11.

sóknhvattr, *part. compos.* (*a* hvetja), *ad prælium excitus;* sóknhvattar sveitir Hrfm. 1.

sóknsterkr, *adj., in pugna fortis;* G. 8.

sóknstrangr, *adj., in impetu acer;* sóknstrangr hildingr R. 23; Sigvaldi bað sína sóknstranga sveit ganga Jdr. 24.

sóknþýðr, *adj., comis, affabilis in prælio;* G. 31.

sól, *f.* — 1) *sol;* sól skínn í heiði Mhk. 27; sól glóar af glerinu L. 33; geisli sólar L. 27; Kkm. 8. 11; L. 11; dǫglingr sólu vænni R. 31; *sæpe in circumlocutionibus, e. gr.* Rínar sól *aurum* Edr. 6; sól Svǫlnis éla *sol pugnæ, i. e. gladius* R. 16; brynreiðar sól *aurum* Hrfm. 3; sól heilags siðar *i. e. Christus, et* setr sólar heilags siðar *cælum* G. 3; miskunnar sól *Christus* G. 1: sól straums *aurum* G. 28; gramr sólar *deus* G. 18 *cet.;* ítrból solar *i. e. cælum* R. 33; ból sólar *id.* G. 67; und sólar gnapstól *sub cælo* Gldr. 9; und sólar jaðri *id.* Efdr. 13; und sólar hǫll *id.* R. 10. 11 *cet.* — 2) *vastus et fulgidus orbis;* sólar brá tungls *vasti et fulgidi orbes oculorum (i. e. vasti oculi feminarum gigantum)* Þdr. 14.

sólbjartr, *adj., solis instar lucidus; nom. sg. f.* sólbjǫrt Mhk. 11 *cet.*

sólroð, *n., rubor solis; aurora;* í sólroð *sub ortum solis* Hátt. 77.

sóma (mð), *v., decere;* vel sómir þat Hfl. 3; ekki sómir amors vess ǫllum Sk. 4.

sóma-ǫrr, *adj., honoris largus;* kóngr sóma-ǫrr L. 70.

sómi, *m., honor;* fyr yðvarn sóma *coram vestra majestate* L. 80; hon tapaði sóma L. 18; L. 25; verðr hás sóma G. 42.

són, *f., pax; reconciliatio;* lǫg sónar Isl. 22.

Són, *f. pr., vas Sona, in quo mulsum poëticum asservabatur;* ofnir Sónar Isl. 5.

Sóti, *m. pr., pirata quidam;* við sker Sóta Vkv. 1.

sótt, *f., dolor; morbus;* grimmlig sótt L. 73; sóttar brími *æstus morbi* Snt. 19; lækning sótta L. 89; L. 53; í kvǫlum ok sóttum L. 82.

sóttarauki, *m., augmentum doloris;* slík stórmerkin afla mér sóttarauka *(mihi dolorem adaugent)* L. 40.

spakfrǫmuðr, *m., qui perite protendit;* valteins spakfrǫmuðr *gladium perite protendens, i. e. peritus pugnator* Yt. 14.

spakr, *adj., prudens;* of spakan mæti oddbraks Hátt. 70.

spara (rđ, sparat), *v., parcere; parce tueri;* muna gramr spara gollhring viđ mik S. S. 3; flestr mun sik til nǫkkurs spara Mhk. 27; stillir sparđit skađa bótir *compensationi damni rex non pepercit* R. 30.

spá, *f.* — 1) *vaticinium.* — 2) *vox; sonitus;* spá málmhríđar *sonitus pugnæ* Hfl. 4.

spádómr, *m., præsagium; vaticinatio;* leita spádóms Sk. 56.

spádómsorđ, *n., vaticinium;* andagipt svá vorđinna spádómsorđa *donum spirituale vaticiniorum eventui respondentium* L. 12.

spell, *n., vitium; damnum;* vinna spell ehu *damnum alicui rei inferre* R. 30.

spenja (spanda), *v., ducere; attrahere; allectare;* spenr Þriđja biđkván und sik *terram in potestatem suam redigit* Hkdr. 3; hann speni oss frá bǫlvi! G. 13; aldri frák, at dǫglingr spendi *(præt. conj.)* fleiri skip *numquam audivi regem quemquam plures naves duxisse* Hr. A. 11; máttut spanit Danmǫrk und sik *Daniam sibi subjicere non potuerunt* Kdr. 5.

spenna (nd *et* nt), *v., intendere; graviter premere; amplecti;* spenna gyld horn *aurea cornua manibus tenere* R. 13; spenna hlummi Hátt. 75; *c. dat.* spenna þrǫngum þyrni um ennit *frontem spina (corona spinea) arcte circumdant* L. 49; helga menn, er fjǫtrar spenna L. 61; spendi ilja gaupnum á Endils mó *plantis pedum montana graviter pressit* Þdr. 3; Mjǫlni spenti hinn máttki Þórr Sk. 169.

sperna (sparn), *v.* — 1) *calcare;* þann hergammr sparn Yt. 29. — 2) *ictu (calcis) propellere;* álmr sparn af sér odda *arcus sagittas nervo excutiebat* Jdr. 27.

sphera, *f., sphæra;* langt yfir spheras *(acc. pl. lat.)* efri L. 72.

spilla (lt), *v., perdere; corrumpere; c. dat.* siđunum spilla L. 9; eigi spillir hyggins hjali Mhk. 15; engillinn tók at spillast *(corrumpi)* L. 9.

spjalli, *m., cum aliquo confabulans; familiaris; amicus;* Gauta spjalli *Oden* Snt. 20; spjalli lausnara *i. e. Olavus Sanctus* G. 30; Hkdr. 5; Hr. A. 5; Edr. 26.

spjót, *n., hasta; jaculum;* þat spjót Sk. 143; spjótit nisti L. 66; skjóta spjótum Efdr. 4.

spjótrunnr, *m., arbor hastæ, i. e. pugnator;* skikkja spjótrunns R. 30.

spjótskopt, *n., hastile;* sigrmagnađr bauđ orrostu spjótskoptum Hrfm. 12.

spjǫr, *n. pl., hastæ; spicula;* spjǫr knáttu glymja Gldr. 7; Efdr. 7; dreyrug spjǫr Hfl. 10.

sporđr, *m., cauda (piscium et serpentum);* drekarnir rísa opt á sporđ Mhk. 5.

sprakki, *m., femina; gen.* sprakka Isl. 5.

springa (sprakk, sprunginn), *v., dirumpi; dissilire;* augnabrúnin á honum springr Sk. 154; Sorli sprakk af gildri þrá Mhk. 13; brynjur sprungu *loricæ dissiluerunt* Edr. 20; sumir af mæði sprungu Sk. 156; sprunginn *diruptus* Hlg. 8.

sprund, *n., femina (splendidi cultus studiosa);* hváru tveggja hellis sprundi Þdr. 14; ein af sprundum L. 90; L. 28.

spyrja (spurða), *v., cognoscere, audire;* þjóð spyrr alt þaz þrír menn vitu Mhk. 3; jafnan spyrja menn at lokum Mhk. 19; Skíði spurði Þór at þessu Sk. 70; Sk. 95. 120; spurðu leiðangr *de expeditione famam acceperunt* Hr. S. 6; spurt hefr old, at . . . G. 12; Mhk. 15; *refl.* mun spyrjast víða Sk. 181.

spýja (spjó, spúinn), *v., vomere; c. dat.* Fofnir spjó eitri Sk. 161.

sporgœlir, *m., passerem delectans;* randa svarfa sporr *passer pugnarum, i. e. corvus;* randa svarfa sporgœlir *corvum delectans, i. e. prœliator;* með sporgœli Vkl. 14.

sporr, *m., passer;* spors at hefna Yt. 14.

Staðarhóll, *m. pr., nomen villæ, in Islandia sitæ;* Sk. 17.

staðr, *m.* — 1) *locus;* hingat í stað þenna G. 65; setja í einn stað *in locum collocare, i. e. conficere* L. 96; ór hyggju stað *i. e. ex pectore* Snt. 2; í bróður stað Snt. 16; í stað morgum Odr. 3; ór stað *e loco suo, i. e. loco manens* Vkv. 2; í stað einum Hrfm. 2; villr staðar Hfl. 5; haldandi staði *locum (locos) tenens, i. e. permanens* L. 1. 100; ei þurfandi staða né stunda *nec locorum nec temporum indigus* L. 1. 100. — 2) *villa;* (Sturli) stýrði staðnum þeim hinum fríða Sk. 30.

staddr, *vid.* steðja!

Stafanes, *n. pr., promontorium in regione Norvegiæ, quæ* Fjalir *appellatur, situm;* Stafaness vágr Hlt. 10.

Stafangr, *m. pr., sinus Norvegicus;* umb Stafangr Hr. A. 10.

stafn, *m., prora l. puppis; præcipue prora;* skreytir stafna *proras ornat* Hátt. 73.

stafr, *m., baculus; clava;* kómu farlystir fylki hafanda staf *(baculum in loca sacra peregrinantis)* Kdr. 9; hann á stóran staf Sk. 11; (Skíði) laust til Olmóðs longum staf Sk. 62; Sk. 101. 102; á stafnum Sk. 192.

Stagley, *f. pr., nomen loci in Islandia siti;* slóu Stagleyjar uxa Sk. 21.

staka (að), *v., recedere;* árflóð stakar *flumen decrescit* Mhk. 26.

stalldræpr, *adj., in sede sua palpitans; timore perculsus;* vinna hjortu stalldræp ehm *facere ut corda palpitent* Hr. A. 12.

stallr, *m., locus, ubi aliquid stat; sedes;* dólgs akarn drápu stall *corda sedem pulsabant, i. e. timore palpitabant* Þdr. 10; í fjornis stollum *in sedibus cassidis, i. e. in capitibus* Bdr. 7.

standa (stóð, staðinn), *v.* — 1) *stare;* kvað stiga fagran standa G. 15; *(Christus)* veitir lomdum at standa L. 46; Hkv. 21; standa

í kring um búka *stant circa cadavera* L. 73; Rdr. 5; hvar annarr þegn standi á hlið mér Snt. 14; stóðk í miðjum flokki Bgl. 2; stóð und árhjálmi Hkm. 3; Hkm. 4; Hkm. 15; Þdr. 20; Jdr. 31; Hr. S. 9; stóðu fasta Þdr. 12. — 2) *exstare; esse;* veitk skarð standa Snt. 6; elris grand þótti standa uppi í himni *ignis in cœlo exstare videbatur, ignis cœlum lambere videbatur* Edr. 22; G. 50; hjǫrvanipt stendr *(versatur)* á nesi Snt. 24; stendr at miklu trausti *magno præsidio est* Hkdr. 1; mark stendr í kirkju G. 34; stóð þar bær *villa ibi sita erat* Sk. 17. — 3) *consistere;* at standa frammi *coram consistere* (ɔ: *supplicem*) L. 21; stattu frammi fyr barni þínu *(supplex) consiste coram filio tuo* L. 88; legir á grundu stóðu ok undrast L. 31. — 4) *oportere, decere;* miðr enn þætti standa *minus quam condignum visum sit* L. 97. — 5) *pendere;* stóð merkur átta *octo librarum pondus habuit* Sk. 192. — 6) *transitive cum acc.* a) *opprimere;* Ánasótt knátti of standa Aun Yt. 24; b) *occupare;* Ellu kind stóð alla Hringmaraheiði Vkv. 7. — 7) *cum præpp. l. adverbiis l. simil. conjunctum* standa *varias habet significationes; e. gr.* standa af ehu *oriri, manare ex aliqua re, v. c.* grimt grand stendr af naðri Kkm. 27; ógnin stóð af jarla meiði *rex auctor fuit terroris* Edr. 32; Hrfm. 8; fǫrnuðr stóð af því *ex ea re salus orta est* G. 2 — stendr á enda *subvertitur* Snt. 4; stendr á hendi mér *mihi instat* Snt. 18; stendr á móti *resistit* Sk. 88. — stóðk ferri *abfui* Efdr. 26. — standa í ehu *fixum hærere in aliquo l. aliqua re, v. c.* væntum at Víðris vǫndr standi í Ellu Kkm. 27; stóð ólauss í hausi Hlg. 19; sverð stóð fast í tǫnnum Sk. 155. — standa í gegnum eht *aliquid transfigere* L. 45. — standa í gegn ehm *alicui resistere, impetum alicujus sustinere* Isl. 26. — stóð til hjarta *ad cor penetravit* Yt. 28. — stóð upp *surrexit* Sk. 163; upp stóðu *superstites erant* Jdr. 39. — stendr víða Hákonar ríki *late patet imperium Haquini* Vkl. 10. — *Refl.* standask *impetum (hostium) sustinere; hosti reniti:* stóðsk fólk þeygi Hfl. 18; *c. acc.* stóðsk marga þrimu *multas pugnas sustinuit* Efdr. 7; hvergi stóðusk konungs reiði Edr. 32.

stanga (að), *v., pungere; refl.* stangast *pungi, transfigi* L. 56.

stara (rð, starat), *v., torvis oculis aliquem aspicere;* starði á fróns fólka reyni Hdr. 8.

starf, *n.* — 1) *labor assiduus et durus.* — 2) *labores pugnæ; cædes* (*cfr anglosax.* steorfan, *germ.* sterben); Haralds arfvǫrðr olli starfi *Olavus auctor fuit cædis* Vkv. 7.

Starkaðr, *m. pr., bellator in fabulis antiquis inclitus;* Sk. 165. 170; *sæpissime* (enn) gamli *appellatur, e. gr.* Starkaðr gamli Sk. 138. 163; má líta Starkað gamla Sk. 74. 171; af Starkaði gamla Sk. 139.

stál, *n.* — 1) *ferrum; chalybs;* háðu straum stáli stríðan *commoverunt flumen ferro* (ɔ: *baculo præferrato*) *molestum; i. e. effecerunt,*

ut rapiditas fluminis vel ferri duritiem vinceret Þdr. 9; smíða hólk úr stáli mín (= mínu) Sk. 102. — 2) *gladius, ensis; telum;* stakk stáli bjartra mála Kkm. 1; hríð stáls *i. e. pugna* Vkv. 3; regn stáls *id.* G. 55; *sæpissime in plur., v. c.* þunn stál Bgl. 10; þunnvaxin rekin stál G. 43; strǫng stálin R. 19; klauf stálum virða kindir R. 4; stála flaumr Rdr. 6; stála víkr Hlg. 19; stála ríkismál Hkdr. 4; *plerumque in circumlocutionibus, e. gr.* él stála *pugna* Efdr. 22; Jdr. 27; gnýr stála *id.* G. 54; stála hríð *id.* Sk. 165; þrymr stála *id.* Bdr. 12; stála sveigir *pugnator* R. 27; stála gautr *id.* Sk. 124. — 3) *carina navis ad proram surgens* (= *græc.* στεῖρα); of stál en steindu Hr. S. 13; halda stirðum stálum *asperas proras dirigere* Hr. A. 10; stálum *carinis* Hátt. 75.

steði, *m., incus;* steði Feðju *incus Fenjæ, i. e. saxum;* með steðja Feðju Þdr. 6.

steðja (stadda), *v., aliquo loco collocare, constituere, firmare;* leysa þjóð vid trú stadda *populum redimere in fide confirmatum l. perseverantem* G. 68.

stef, *n., versus intercalaris;* fúss (at) vanda stef G. 18; L. 26; at stæla brag stefjum Mhk. 11; R. 24.

stefjamél, *n., ea pars carminis laudativi, quæ est inter versus intercalares;* í stefjaméli Hr. A. 11.

stefligr, *adj., ornatus versu intercalari;* at vísan verði steflig gǫrð L. 2; steflig orð *verba digna, quæ in versum intercalarem recipiantur* L. 51.

stefna (nð), *v., spectare; contendere;* Skíði stefnir þangat *Skidius eo contendit cursum* Sk. 17; (Júðas) stefndi óvænt *mala consilia animo agitabat* L. 48.

stefnir, *m., qui cursum dirigit;* stefnir stǫðvar hrafna *gubernator navium* Hkdr. 4.

steik, *f., assum; tosta caro; (Olavus)* gaf hjaldrs orra steikar G. 43.

steina (nd), *v., pingere; colorare;* stillir fekk steinda knǫrru R. 12; galli steindrar mundriða borgar (ɔ: *clipei colorati*) G. 48; of stál en steindu Hr. S. 13.

Steinarr, *m. pr., vir Islandus; gen.* Steinars Isl. 26.

steinn, *m.* — 1) *lapis; saxum;* þreif upp stein Sk. 158; hljóp í stein Yt. 2; musteri af steini Edr. 25; Hlt. 7; steins Listi *terra saxosa* Þdr. 19; steinar ok stræti L. 94; steina brú *pons lapideus (de opere diu duraturo)* Hlt. 16. — 2) *color;* ilja blað hreingróit steini Rdr. 1.

stela (stal, stolinn), *v., furari; c. dat. rei ablatæ;* stolit væri mér ekki ór ætt *a familia non subreptus essem, i. e. a majoribus non degenerarem* Mhk. 2 *(ubi alii aliter interpretantur).*

sterkliga, *adv., vehementer, graviter;* at emja starkliga Sk. 138.

sterkligr, *adj., firmus, validus;* sterkligt varð jǫfurs merki *firmum manebat vexillum regis* R. 19.

sterkr, *adj., firmus, validus, robustus;* Þráinn er sterkur Sk. 159; Álfur hinn sterki Sk. 73; merki blés umb hilmi sterkan Edr. 19; sterkir rjóðendr darra dreyrgra Jdr. 10.

steypa (pt), *v., præcipitare; fundere, dejicere; c. dat.* steypir ǫðrum niðr í fjandann miðjan L. 72.

steypir, *m., eversor; oppressor;* steypir niðja Snt. 15; steypir stophnísu *Thor* Þdr. 9; at dólga steypi dyggvan Edr. 31.

stétt, *f.* — 1) *via strata;* stofn stétthrings *pro* stofn stettar hrings *truncus viæ gladii, i. e. truncus clipei, bellator* R. 12; í dauðans stéttir *in plateas mortis, in Orcum* L. 16. — 2) *ordo, genus;* ýfirbjóðandinn allrar stéttar engla ok þjóða *omnium ordinum angelorum et hominum gubernator* L. 1. 100.

stétthringr, *vid.* stétt!

stigi, *m., scala;* kvað fagran stiga standa G. 15.

stik, *n. pl., pali ante litora defixi; sublicæ;* við stik bundinn *ad palos alligatus* Gldr. 6.

stikki, *m., carmen;* veitti stikka *carminis materiam præbuit* R. 12.

Stiklastaðir, *m. pl. pr., locus Norvegiæ;* á Stiklastǫðum G. 17, 43 *(utroque loco divisum et in duos versus distributum).*

stikleið, *f., ordo sublicius;* stikleiðar vegr *via sublicarum, i. e. amnis* Þdr. 5.

stiklir, *m., qui spargit;* seima stiklir *largitor auri* Hr. S. 4.

stilla (lt), *v., moderari; temperare; rem expedire;* veittu mér at stilla ok stýra L. 51.

stillir, *m., moderator, dux;* lýða stillir Rdr. 10; *nom. l. voc. sg.* Rdr. 13; Hkv. 9; Bgl. 6; R. 12. 26. 28. 30; Edr. 4. 7. 31; Hátt. 76; Hr. S. 17; *acc. sg.* stilli R. 32; Edr. 11. 18; *dat. sg.* stilli Yt. 49; R. 34; Edr. 23; *gen. sg.* stillis Hlt. 16; Hrfm. 10.

stinga (stakk, stunginn), *v., pungere, transfodere;* strenghumlúr sák stinga Kkm. 8; málmr stakk á skǫr hjálmi *sagitta (l. telum) marginem cassidis pupugit* Kkm. 8; stakk í nefit á Skíða Sk. 175; stungu heila himintungl ór hǫfði .prest G. 59; stungu at stála gaut *in virum invecti sunt, virum lacessiverunt* Sk. 124; of stunginn vas *transfixus est* Yt. 50; *c. dat., immittere, e. gr.* stinga nǫsum í feldi Bgl. 13; stakk (ek) stáli á storðar lykkju Kkm. 1; stungu hǫfðum í kjǫl *capita in sentinam demiserunt* Hkv. 10.

stingr, *m., pertica navis; rostrum;* stinga hjǫrtr *i. e. navis* Hátt. 73.

stinnr, *adj., firmus; solidus;* smíða stinnan hólk Sk. 102; af harða stinnum hlunni Hr. A. 2; með krókum stinnum L. 78.

stirdr, *adj., asper, durus; rigidus;* raumrinn stirðr Sk. 51; bað stirðan *(bellicosum, fortem)* gram varða virki Vkl. 18; bjuggu stirðan streng Hr. S. 5; hrafn valði nái stirda Bdr. 12; stirðum stálum Hr. A. 10; stirðra branda stormr R. 29.

stirðþinull, *m., rigidus funis, qui retem marginat;* stirðþinull storðar *durus funis terram marginans, i. e. serpens Midgardicus* Hdr. 3.

Stíflusund, *n. pr., fretum in Vestfoldia, provincia Norvegiæ, situm;* á beði Stíflusunds Yt. 50.

stíga, (sté *l.* steig, stiginn), *v., incedere, gradi;* nam at stíga fyr borð *de nave se projecit* Jdr. 37; *2 sg. præt. ind.* stétt á skeiðarhúf Hr. A. 2; steig í gegnum ehn *calcando transforavit* Yt. 39; *(Christus)* sté **upp** *resurrexit* G. 5; steig *(se projecit)* fyr húf hesti hrófs Bdr. 11; sté **of** *(i. e. superavit)* teg hálfan fjorða runna Hlakkar Isl. 24.

stígr, *m., semita; callis;* stígr varð strangr R. 27; vísa ehm himna stíg *viam cœlestem alicui monstrare* Edr. 27; hlýr náir kasta sǫltum stíg kjalar Hátt. 76; Njǫrðr snáka stígs *deus auri, i. e. vir* Isl. 8.

stjarna, *f., stella;* frá flœðar stjǫrnu *i. e. de Sancta Maria* G. 2; heiðar stjǫrnur L. 93.

stjóri, *m., rector, gubernator;* reiðar stjóri Yt. 53; dróttar stjóri Efdr. 25; við gumna stjóra Efdr. 9.

stjórnlauss, *adj.* — 1) *gubernaculi expers.* — 2) *incompositus; confusus; perturbatus;* stjórnlausu *(dat. sg. n.)* hefk slungit saman *confusa in unum congessi* Mhk. 30.

stjǫlr, *m., pyga; posticum;* létu stjǫlu upp stúpa Hkv. 10.

stjǫrnuljós, *n., splendor stellarum;* L. 40.

stjǫrnureitr, *m., regio stellarum, i. e. cælum;* dróttinn stjǫrnureitar *deus* L. 26.

stoð, *f., columen; adjumentum, præsidium;* branda Ullr sá stoð af því Vkl. 13.

stoða (að), *v., juvare;* hefk stoðat bœn þína *mandatis parui tuis* G. 71; eyvit mun sjá atfrétt stoða *nihil, puto, hæc percontatio proderit* Mhk. 29.

stofa, *f., tugurium, casa; atrium;* kom inn í stofuna Sk. 46; fram í stofunni *in anteriore parte atrii* Sk. 36.

stofn, *m., caudex, truncus; statumen;* svarðar stofn *i. e. caput* Efdr. 6; sem tré stykki af stofni Sk. 133; veitti stofnum stétthrings *(i. e. bellatoribus)* R. 12.

stop-hnísa, *f., phocæna rupis, i. e. femina gigas;* steypir stop-hnísu *Thor* Þdr. 9.

storð, *f.* — 1) *terra;* men storðar *torques terræ, i. e. serpens Midgardicus* Hdr. 3; stirðþinull storðar *id.* Hdr. 3; storðar lykkja *i. e. serpens* Kkm. 1. — 2) *frutex viridis;* storðar úlfr *i. e. ignis* Hr. S. 11; storðar gandr *i. e. ventus* Hr. S. 13.

Storð, *f. pr., insula Norvegiæ;* í fjǫru Storðar Hkm. 7.

stormr, *m., tempestas; procella;* við storminn þenna *hac tempestate oborta* L. 53; þremja stormr = *pugna, et* þrekmaðr þremja storms *bellator fortis* R. 21; stormr stirðra branda *procella asperorum ensium, i. e. pugna, et* harðleygr stirðra branda storms *gladius* R. 29.

stóđ, *n., equitium; equi;* lagar stóđ *equitium maris, i. e. naves* Hlt. 14; stóđi kveldriđu *equo lamiæ, i. e. lupo* Ódr. 6.
stóll, *m.* — 1) *sedes; solium;* á stóli G. 5; Sk. 71. 87; stillir Fróđa stóls *possessor solii Frodiani, i. e. rex Daniæ* Edr. 7. — 2) *sedes cathedralis; episcopatus;* stóls hæđ vex G. 9.
stóll, *m. classis (græce στόλος);* Óláfr réd brigđa miklum skipa stóli R. 2; Jdr. 16.
stórbygđ, *f., regio frequens ædificiis;* herđu herferđir í stórbygđir Hrfm. 14.
stórgeđr, *adj., magnanimus;* enn stórgeđi Dulsa konr Yt. 2.
stórlátr, *adj., generosus; munificus;* Hrólfr enn stórláti Bj. 7.
stórligr, *adj., magnus; amplus; ingens;* stórlig stræti Hr. S. 11.
stórmerki, *n. pl.* — 1) *insignia argumenta, indicia;* fǫgr stórmerkin dróttins verka L. 5. — 2) *res magnæ; magnalia;* slík sǫnn stórmerkin L. 40; L. 22.
Stórólfr, *m. pr., vir Islandus;* Ormr Stórólfs sun Isl. 15.
stórr, *adj., magnus;* mađr stórr Sk. 46; Sk. 169. 193; laufa viđrinn stóri Sk. 52; viđ stóran gný vinar Lóđurs Hlt. 10; R. 24; Sk. 11. 192; af stórum hrotta Sk. 192; stórir þegnar Hr. S. 3; Hr. S. 7; sœkja stóra helga dóma Edr. 12; Jdr. 7; Sk. 38. 133; stór ok mikil er (ɔ: hirzla) Sk. 13; gaf stóra skreppu Sk. 33; stórar gjafar Edr. 26; Sk. 142; ór borgum stórum Edr. 29; þessi húsin stór Sk. 69; Sk. 167; mein hin stóru L. 91. — *Compar.* stœrri; stillir framđi stœrra *rex majora perpetravit* R. 26. — *Neutr.* stórt *pro adv., magna vi, vehementer;* lundr hjó stórt Isl. 26. — *Eodem modo dat. pl.* stórum *pro adv., magnopere;* veita opt ok stórum ehm eht Edr. 7; stórum verri *multo deterior, longe inferior* Hr. A. 1; stórum ǫrr *perquam liberalis* Jdr. 44.
stórráđr, *adj., imperiosus;* stórráđr stillir R. 12; ógn stóđ af stórráđum stýri gindýra Hrfm. 8.
stórvald, *n., ampla regio;* ǫld á stórvǫldum *homines lata regna incolentes* Hrfm. 6.
strandleiđ, *f., via litoralis;* breiđar strandleiđir Hrfm. 13.
strangr, *adj., sævus; vehemens; acer;* strangr þengill Vkv. 15; R. 22; heiptar strangr *in ulciscendo severus* Bgl. 10; stígr varđ strangr *semita erat ardua* R. 27; Kristr bauđ þeim þróttar strǫngum R. 33; drengmenn hugum strangir Jdr. 39; strǫng gunnr Vkl. 16; Vkv. 3; at bǫđ strangri Jdr. 29; frá strangri kvǫl G. 68; strǫng stálin sungu R. 19.
Straumeyjarnes, *n. pr., isthmus quidam in Dania situs;* Hlt. 7.
straumr, *m., amnis;* Vǫđlu straumr Yt. 46; Jdr. 35; ekkjur háđu stríđan straum Þdr. 9; straumr mækis *sanguis, et* fyr mækis straumi *pro effusione sanguinis* Hkm. 8; søkkvir straums sólar *(i. e. auri)* G. 28.
strákligr, *adj., improbus, nefarius;* strákligr lízt mér Skíđi Sk. 124.

strákr, *m.*, *homo nequam; homo vagus;* þeir stǫktu vatni á strákinn Sk. 189; Sk. 43.
strengflaug, *f.*, *incisura in postico ligno sagittæ, qua nervus in sagittis expellendis nititur;* strengflaugar pálmr *palma (arbor) ex ejusmodi incisurâ emissa, i. e. sagitta* Kkm. 15.
strenghumla, *f.*, *crabro nervi, i. e. sagitta;* sák strenghumlur stinga Kkm. 8 *(ubi tamen alii malunt* strenghǫmlur; *cfr* hamla *tolleno!).*
strengja (gđ), *v.*, *constringere; urgere;* strengja kapp viđ ehn *contentionem urgere, contendere cum aliquo* Edr. 32; réđ strengja heit til dóttur Þorketils *voto se obstringere, fore ut filiâ Thorketilli potiretur* Jdr. 14; Jdr. 43.
strengr, *m.*, *funis; nervus arcûs;* bjuggu stirđan streng *asperum rudentem pararunt* Hr. S. 5; flugu af streng ǫrvar Bdr. 6; strengjar hagl *grando nervi, i. e. sagittæ* Hkdr. 7; *nom. pl.* strengir L. 94; á vǫfđum strengjum L. 45.
stríđ, *n.*, *molestia; calamitas; pugna, certamen;* bíđa meira stríđ *majore ægritudine affici* Efdr. 20; kemr grimmu stríđi, at mér Jdr. 15. 19 *cet.*; ǫrr í stríđi *in pugna strenuus* Sk. 124; létta stríđum G. 18. 21 *cet.*
stríđa (dd), *v.*, *pugnare;* at stríđa viđ ehn Sk. 157; Sk. 140. 147.
stríđir, *m.*, *adversarius; hostis;* Breta stríđir Efdr 12.
stríđkveđjandi, *part. compos.*, *qui bellum postulat;* stríđkveđjǫndum glamma stǫđvar vamms *iis, qui bellum giganti indicunt* Þdr. 10.
stríđlundr, *adj.*, *animo infesto;* stríđlundr steypir Þdr. 9.
stríđr, *adj.*, *difficilis, molestus, asper;* ógnar stríđr Hr. S. 11; háđu stáli stríđan straum Þdr. 9; stríđ ógn svall G. 54; gǫrđi atsókn gilda ok stríđa Sk. 187; í stríđri Herdala gǫngu Vkv. 3.
strjúka (strauk, strokinn), *v.* — 1) *verrere; tergere;* hrannir strjúka hlađin borđ *fluctus verberant onustam navim* Hátt. 76; *(vir)* strauk sjónbrautir sínar í brunni G. 23. — 2) *abire;* at morni vill hann strjúka Sk. 20; búinn at strjúka Sk. 33.
stræti, *n.*, *via strata;* í hverju stræti Sk. 68; stórlig ýta stræti *amplæ civium plateæ* Hr. S. 11; L. 94; vala stræti *stratum accipitrum, i. e. manus, et* fasti vala strætis *aurum* G. 25.
strǫnd, *f.*, *litus, ora; margo;* læsa úrga strǫnd oddum Edr. 24; liggja eptir á strǫndu G. 60; vítt of strandir Kkm. 9.
stuđill, *m.*, *litera metrica serva;* í stuđla skorđum L. 2.
Stulli, *m. pr.* = Sturli; Sk. 99.
stumra (ađ), *v.*, *sollicitum et officiosum esse;* þeir stumruđu yfir strákinn međ ljósi Sk. 189.
stund, *f.*, *hora, tempus;* hrygđar stund *lacrimabile tempus* Hr. S. 11; drykklanga stund Sk. 65; Hr. S. 3; Sk. 93; um stund *aliquantum temporis* Sk. 165; af stundu *mox, brevi* Edr. 23; á sǫmu stundu, sem L. 9; lífs stundir eru liđnar Kkm. 29; ei þurfandi stađa né

stunda L. 1. 100. — *Dat. pl.* stundum *pro adv., interdum; e. gr.* stundum þýtr í logni lá Mhk. 13; G. 58; Isl. 25; L. 97.
stunda (að), *v., operam dare alicui rei;* hví stundaðir á Jesú dauða? *cur in mortem Jesu incubuisti?* L. 65.
Sturli, *m. pr., vir Islandus;* Sk. 30. 31. 33; *vid.* Stulli!
stuttligr, *adj., brevis; abruptus;* stuttligt lag á kvæði Mhk. 11.
stúpa *(præt. ind. et part. desunt), v., reclivem esse;* upp stúpa *acclivem esse, eminere* Hkv. 10.
stúra, *f., mæstitia;* ekki er mér at stúru gaman Mhk. 22.
stúta (að?), *v., pessum ire;* lét Starkað stúta Sk. 171; Sk. 167.
stútr, *m., myxa; tubus;* með stúti horns *acumine cornus* Sk. 126.
styðja (studda), *v.* — 1) *fulcire, sustentare; munire;* styðja mærð G. 8; studdi mítt afl Snt. 12; studdi borðvið hlýðu Edr. 5; studdisk geirskapti Hkm. 10. — 2) *percutere;* styðja Gjúka niðja Rdr. 6.
styggjast (gð), *v., irasci; offendi; ægre ferre;* ugði hann, at Eva stygðist L. 18.
styggr, *adj., ferus;* fyr styggvan leiknar hest Ódr. 6.
stynja (stunda), *v., ingemiscere;* heimrinn stundi L. 58.
styrjarfimr, *adj., pugnandi peritus;* G. 15.
styrjarsnjallr, *adj., in pugna fortis;* mærð styrjarsnjalls mildings G. 46.
styrjǫld, *f., tempus belli; bellum; tumultus;* styrjǫld óx umb stilli Edr. 18; bæði hark ok styrjǫld Sk. 184.
styrkr, *adj., fortis; robustus;* styrkr vǫrðr verðungar Vkv. 8; of stilli styrkjan G. 46; borg styrks mundriða G. 48; styrkir menn Hr. S. 9; ljós er styrkra *lux prævalet* L. 61.
styrkr, *m., vis; robur;* slítr harðan styrk af hjarta rótum L. 77.
styrlundr, *m., arbor tumultûs;* styrlundr harðleygs stirðra branda storms *arbor tumultûs gladii; arbor pugnæ, i. e. bellator; acc.* styrlund R. 29.
styrr, *m., turba, tumultus; pugna;* styrr þreifsk R. 22; Sk. 171; við styr annan Vkl. 15; gørði styr harðan Vkl. 19; Vkv. 8. 11. 13; ór styr slíkum Efdr. 23; ór styr miklum Efdr. 24; Sgdr. 4; Ódr. 4; G. 32; Kkm. 5; styrjar væni Hkv. 9; í broddi styrjar Hr. A. 8; stœrir styrs *pugnator* Hátt. 68.
styrremðr, *adj., in pugnando validus; ferox;* R. 26.
styrsnjallr, *adj.* = styrjarsnjallr; G. 48.
stytta (tt), *v., decurtare, mutilare;* stytta hǫnd *manum amputare* Bgl. 12; stytti næsta hinn brúna Sk. 163.
stýfa (fð), *v., abscindere;* stýfa þjófa hendr Edr. 8; benlaukar stýfðu liðs leggi Bdr. 7; njóta stýfðrar tungu G. 61.
stýra (rð), *v., regere; gubernare; præesse; c. dat. e. gr.* lukku stýra Sk. 57; L. 51; fólkum stýrir *agmina ducit* Hdr. 5; þeim stýra goð Vkl. 8; Vkl. 23; þótt konungr stýri Ormi Efdr. 10; konungr sás Írlandi stýrði Kkm. 16; Efdr. 16; R. 15; L. 23; Sk. 18. 30; stýrðud

gubernavistis (ɔ: *navem*) Hr. S. 16; dýrđarmenn, er ríkjum stýrđu L. 36; alls stýrandi *omnium rerum moderator, i. e. Deus* Edr. 31; landa stýrandi *rex* Hrfm. 5.

stýri, *n., gubernaculum (navis);* stýri mól Ódr. 1; stýri brimdýrs Hátt. 74.

stýrir, *m., gubernator; possessor;* mundjǫkuls stýrir Efdr. 23; Hr. S. 2; of skeiđar stýri Hr. A. 10; af stýri gindýra Hrfm. 8.

stæla (lt), *v., sententias l. versus intercalares interponere;* stæla brag stefjum *versus intercalares carmini inserere* Mhk. 11.

stæla (lt), *v., chalybe durare;* hann á stæltan brodd Sk. 11; Sturli gaf honum stæltan kníf Sk. 33; Sk. 175; međ stæltan hamar Sk. 46; í stæltum hólki Sk. 130. — Stæltr *pro adj.* = *acer, durus;* fleina lundrinn stælti Sk. 127.

stœra (rđ), *v., magnum facere; augere;* stœra hǫgg liđi fyrđa *gravem ictum agmini virorum infligere* Jdr. 26; G. 46; ek fæ drópu stœrđa hróđri R. 35.

stœriaskr, *m., fraxinus augens, i. e. vir qui auget;* stœriaskr ránsíks *qui auget aurum (aliorum); aurum largiter distribuens;* rógsvellir bađ stœriaska fella remmilauka R. 22.

stœrir, *m., qui auget, incitat;* bera hróđr stœri styrs Hátt. 68.

stǫđ, *f., statio; statio navalis;* stǫđvar hrafnar *i. e. naves* Hkdr. 4; glamma stǫđ *statio luporum, i. e. montana, et* vamm glamma stǫđvar *gigas* Þdr. 10; stǫđum brá stillir *rex rupit navium stationes, signa movit* Hkv. 9.

stǫđva (ađ), *v., sistere;* stǫđva hǫđ Rdr. 10.

stǫng, *f., pertica; dat. sg.* stangu (*pro* stǫngu) Hlg. 6; viđ stangar enda Hlg. 7; báru fram stengr *perticas (signa) proferebant* Edr. 18.

Stǫrkuđr, *m. pr.* = Starkađr, *q. v.!* Mhk. 7.

støkkva (stǫkk, stokkinn), *v., currere; salire; impetu ferri; aspergi;* Starkađr stǫkk á fætr Sk. 138; hun stǫkk upp Sk. 175; þat stǫkk upp, at . . . *fama emanavit, sq. acc. c. inf.* . . . Yt. 35; stǫkk ór landi *e regno aufugit* Hr. A. 5; keyra járn, svát stǫkk *(exsiliat)* dreyrinn L. 49; sem tré stykki af stofni Sk. 133; blóđi stokkinn *cruore rorans* Hlg. 19; gríma hrími stokkin Hr. A. 2.

støkkva (kt; stǫkkva Sk.), *v., spargere; inspergere; c. dat.* þeir stǫktu vatni á strákinn Sk. 189.

støkkvir, *m., qui dispergit;* støkkvir stála flaums Rdr. 6.

suđr *l.* **sunnr**, *adv., meridiem versus; in meridiana regione; in austros, ad austrum;* renna norđan sunnr Vkl. 17; Efdr. 6; fara suđr ór Niđ Kdr. 2; suđr Kdr. 10; Bgl. 9; suđr međ láđi Hr. A. 6; Hr. S. 4; suđr á Jómi Hr. A. 12; Kkm. 19; Jdr. 6; Hrfm. 11; Sk. 34; sunnr G. 35. — *Compar.* sunnar *magis in austros;* ei mun betra sunnar Sk. 84.

Suđreyjar, *f. pl. pr., Hebudes insulæ;* í Suđreyjum Kkm. 15; Hrfm. 7. 10.

Suđri, *m. pr., nanus meridianum cæli cardinem sustinens;* Suđra sjávarrok *i. e. poësis* Sk. 203; áttruđr Suđra *cognatus Sudrii, i. e. Geirrodius gigas* Þdr. 15.

Suđrvík, *f. pr., locus in diœcesi Ripensi;* í slíđri Suđvík Vkv. 4.

sullr, *m., vomica, ulcus;* međ sárum sullum L. 77.

sultr, *m., fames;* tekr úr seggnum sult *famen de viro depellit* Sk. 20; þverrir úlfs sultar *sedator famis lupinæ, prœliator;* Efdr. 26.

sumar, *n., æstas;* í sumars broddi Edr. 5.

sumbl, *n., cerevisia;* jólna sumbl *potus deorum, poësis, carmen* Hlt. 16; veitk bekki búna at sumblum Kkm. 25.

sumr, *adj., pron., nonnullus; quidam;* rauf af suman Rúmsveg Kdr. 9; sumt liđ Vkv. 6; Mhk. 25; sumir stungu Sk. 124; Mhk. 20. 24; Sk. 156. — *Cfr.* somr!

sund, *n.* — 1) *natatio;* snotr sunds *natandi gnarus* Efdr. 18. — 2) *fretum; mare;* á víđu sundi Efdr. 15; bar út at sundi *in altum provexit* Vkv. 1; Jdr. 35; drasill sunda *navis* Efdr. 5; brímis sunda valr *corvus* G. 55.

sundfaxi, *m., equus maris, i. e. navis;* sundfaxa sœki-Þróttr Vkl. 20.

sundr, *adv., in partes;* slitna sundr *frangi, dirumpi* Hlg. 8; ganga sundr *id.* Hlg. 15; Vkv. 4; ljósta sundr *frangere* G. 59; hjálmar gengu í sundr *galeæ dissiluerunt* Bdr. 7; í sundr (sundur) Sk. 67. 152. 159. 193.

sundra (ađ), *v., dissecare;* sundruđum skjǫldu Kkm. 13; samvizkunnar bygđ, sundruđ ǫll *pectus, totum dilaceratum* L. 84.

sunna, *f., sol;* réttlætis sunna *sol justitiæ, i. e. Christus* G. 4.

sunnan, *adv., ab austro; a regione meridiana;* Hlg. 10; fyr haf sunnan Gldr. 6; Efdr. 17; Isl. 21; fyr lǫg sunnan Efdr. 4; Hr. S. 17. 18; fyr Heiđabœ sunnan Ódr. 5; um Satíri sunnan Hrfm. 9; sunnan Hlt. 14; Efdr. 16. 24; Vkv. 14; Edr. 14. 15; G. 36; Jdr. 16. 18; Dǫnum sunnan *i. e. Danis meridianis* Hr. S. 3.

sunnarla, *adv., in regione meridiana;* Vkv. 13.

sunnr = suđr, *q. v.!*

sunnudagr, *m., dies solis; dies dominica;* sunnu dag *die solis* L. 67; bíđa sunnudagsins Sk. 203.

sunr *l.* **sun**, *m., filius; nom. sg.* sunr Yt. 41; Hlg. 13. 14; Sgdr. 1; Ódr. 6; Bgl. 1. 5; G. 5; Jdr. 29; Isl. 10; *nom. sg.* sun Snt. 17; *acc. sg.* sun Snt. 19; Efdr. 13; R. 34; Jdr. 42; Isl. 6; *dat. sg.* syni Hkv. 4; Snt. 11; Bgl. 15; Kkm. 17; Jdr. 8. 30; Mhk. 9; Isl. 26; L. 8. 24. 58; *gen. sg.* sunar Snt. 6; Hdr. 5; Efdr. 21. 22. 25; *nom. pl.* synir Hlt. 6; Sk. 74. 81. 147; krátins synir *i. e. incolæ Valhallæ* Sk. 136; *acc. pl.* sunu Hlt. 4; Kdr. 1; Isl. 22; *dat. pl:* sunum Kkm. 27.

Surtr, *m. pr., gigas quidam;* Surts ætt *gigantes* Efdr. 17; *Suttungus gigas* Surtr *appellatur* Hlt. 2.

súđ, *f., tabula navis; compages quædam* (*sueth.* på klint) *tabularum navalium;* þynnri enn súđ Sk. 24; nýjar súđir *nova latera navium* Hr. S. 5.

súđsbani, *m.*, *noxa lateris navigii, i. e. mare* = Ægir; við súðsbana *contra Ægerem* Snt. 9 (*ubi alii malunt* við sunar bana).
Súđvirki (*pro* Suðvirki), *n. pr.*, *locus mercatorius flumini Tamesi vicinus;* í sléttu Súðvirki Vkv. 6 *(ubi ita propter metricas rationes legendum est).*
sút, *f.*, *morbus; mæror;* hvé sút ferr Mhk. 12; bregða hrafns sút *(dat. sg.)* Isl. 25; óteitan sútar Jdr. 3; skalf af sútum L. 54; nist sárra súta sverði L. 56; í súta myrkri *in tenebris mæroris* L. 77.
súthrœrandi (suthrærandi L.), *part. compos., dolorem movens;* sárin Jesú súthrærandi munu sýnast L. 71.
Svafnir, *m. pr.*, *nomen Odinis;* Svafnis salnæfrar Hkv. 11.
svalr, *adj.*, *frigidus; algidus;* svalr sær Jdr. 16; temja svalan hest *(de patibulo)* Yt. 17; svalir kilir Kdr. 3; læsa strǫnd oddum ok svalri rǫndu Edr. 24; allopt verðr í hreggi svalt Mhk. 21.
svanglýjađr, *m.*, *cygnum delectans;* svanglýjaðr sverða sverrifjarðar *cygnum sanguinis, i. e. corvum delectans; prœliator; dat.* svanglýjaði Vkl. 2.
svangr, *adj.* — 1) *tenuis, gracilis.* — 2) *jejunus; esuriens;* Hlg. 6.
svanni, *m.*, *mulier elegans, magnifica;* ómildr svanni G. 35; gǫfugr svanni Hr. S. 19.
svanr, *m.*, *cygnus;* svanr hanga *olor suspensorum, i. e. corvus* Bdr. 8; veita eht svǫnum farma-Týs *(i. e. corvis)* Hlt. 11; svana fjǫll *i. e. fluctus* Hátt. 76.
svanteig, *f.*, *campus cygnorum, i. e. mare;* svanteigar herdróttir *milites classiarii* Hrfm. 11.
svar, *n.*, *responsum;* í svaranna reikan *in vacillatione responsorum* L. 17.
svara (að), *v.*, *respondere;* svara mér skjótt! L. 16; seggrinn svaraði engu Sk. 146; L. 16.
svarđfen, *n.*, *liquor terræ* (svǫrðr *cæspes*), *i. e. flumen;* svarðfen *(tmesi divisum)* flaut Þdr. 8.
svarđfestr, *f.*, *funis capitis* (svǫrðr *cutis capitis*), *i. e. coma;* Sifjar svarðfestum *i. e. auro* Bj. 4 *(cfr SnE, AM I 336, 340).*
svarf, *n.*, *scobs; attritio;* hefr meiri svǫrf *majorem facit attritionem, i. e. plura calceamina atterit* Sk. 23; randa svǫrf *detrimenta clipeorum, i. e. prœlia, et* randa svarfa spǫrgœlir *prœliator* Vkl. 14.
svarra (að), *v.*, *strepere;* sárgýmir svarraði Hkm. 7.
svarri, *m.*, *femina magnanima l. superba;* errinn sendi ungan svarra Hr. S. 18; Jdr. 4; ríða móti svarra Hr. S. 19.
svartflekkóttr, *adj.*, *maculis nigris conspersus;* kvæði svartflekkótt *i. e. carmen tristitia plenum* Mhk. 22.
svartklæddr, *part. compos.*, *nigra veste indutus; acc. pl.* svartklædda Hrfm. 9.
svartr, *adj.*, *niger;* svartir seggir L. 58; *dat. pl.* svǫrtum Hátt. 73. 76.
svartskygđr, *adj.*, *livido splendore;* svartskygð sverð Gldr. 7.

svá *l.* *(apud recentiores)* **svó**, *adv., sic, ita; adeo; eo modo;* Veiðr mælti svá Hlg. 11; Hlg. 12. 17. 19; Em. 1; Hkm. 12; Vkl. 24; Hdr. 9; Ódr. 3; es verr en svá Efdr. 22; bœr heitir svá Vkv. 14; Kdr. 10; Bgl. 3. 5. 6. 11. 15; R. 35; G. 63; Jdr. 39. 43; Mhk. 18. 20. 30; L. 9. 11. 12. 18. 20. 27. 28. 43. 52. 66. 68. — *Scribitur* svó Sk. 114. 117. 126. 128. 137. — svá lengi *etiamnunc* R. 23. — svá = *postea* L. 48; svó Sk. 28. 33. 34. — svá *fere pro obj.* = þat, *e. gr.* má svá *id valet* O. S. 6 (I 141). — *Vocem* svá *sequitur* sem, *e. gr.* Bj. 6; Mhk. 14; sem *c. conj.* Rdr. 9; Hkm. 5; svó . . . sem Sk. 66. *Eodem modo* svá . . . at *c. ind. l. conj., e. gr.* Hfl. 20; G. 64; L. 3. 35. 70. 80. 98; svó . . . at Sk. 155. 176. — svó *pro* svó at *legitur* Sk. 26. 60. 140. 142. 158. 174. 191.

svára, *f., gigas femina; lamia;* skær sváru *i. e. lupus* S. S. 1.

svás = svá es *ita est* Hfl. 1.

svát, *conj.* (= svá at), *ut, ita ut.* — a) *vi consecutiva;* svát hjǫrtu dugðu Kkm. 26; Rdr. 2. 5; Hlg. 8; Þdr. 16; Vkl. 20; Edr. 17; G. 52; Jdr. 21; L. 41. 49. 75. 81. — b) *vi finali, e. gr.* G. 68; L. 21. 30. 69. — *Nonnumquam vim limitativam habet, e. gr.* svát dœmi finnisk *quantum exempta testantur* Hr. S. 16; svát konungr eigi Yt. 53.

svát barsk = svá at barsk Gldr. 4; *ubi adv.* at *proxime ad verbum* barsk *pertinet (cfr pag. 12).*

svefja (svafða), *v., sopire; placare;* gørir sá betr er annan svefr Mhk. 28; gramr svafði bil *rex moram sopivit, morari noluit* Vkl. 1.

svefn, *m., somnus;* í svefni Sk. 195.

Svegðir, *m. pr., rex e genere Ynglingorum; acc.* Svegði Yt. 2.

sveiðuðr, *m., bos;* mækir sveiðuðs *gladius bovis, i. e. cornu* Yt. 25.

sveifla (að), *v., vibrare; versare;* sveiflar til *(ferrum) vibrat* Sk. 182.

sveigir, *m., qui vibrat;* stála sveigir *bellator; dat.* sveigi R. 27.

sveigja (gð), *v., flectere; intendere;* árar at svegja Hkv. 17; jǫfurr sveigði ý Hfl. 15.

sveinn, *m., puer, filius; vir juvenis et fortis;* sveinn fæðist af meyju hreinni L. 33; L. 30; gangi sveinn í móti sveini Kkm. 23; Sigurðr sveinn Sk. 180; klæddi reifum fæddan sveininn L. 55; at Grundar sveini Hlg. 19; snarpir sveinar Kkm. 27; með sveina *cum sociis* Jdr. 25.

Sveinn, *m. pr., filius Haraldi, rex Daniæ, cognomine Furcoberbis* (tjúguskegg); und Sveini Edr. 23; R. 20.

sveipr, *m., subita volutatio;* sveipr varð í fǫr *cursus subito impeditus est* Hlg. 13.

sveit, *f., cætus, cohors; homines;* sveit barðisk snarla *exercitus acriter pugnavit* Bdr. 9; væn sveit Jdr. 39; Mhk. 15; orma sveit L. 94; sveitin gǫrðist sár ok móð Sk. 156; hann hefr aðra sveit L. 72; Jdr. 24; Hrfm. 17; sveitir ór Finnbygðum Hrfm. 1; Edr. 12; Hr. S. 7; L. 97; veita eht djǫfla sveitum L. 85; L. 47. 48.

sveiti, *m.* — 1) *sudor.* — 2) *cruor; sanguis;* heitr sveiti Kkm. 6; Edr. 19; Kkm. 3; Bdr. 12; drótt þó dýran sveita af líki G. 22; Isl. 7; ormr drifinn sveita Kkm. 12; kendu hendr sem fœtr við sveita *viderunt manus pedesque cum cruore, i. e. cruore perfusos* Rdr. 4; sveita nagr Hlg. 8.

svelgja (svalg, sólginn *l.* solginn), *v., glutire; devorare; consumere;* svelgja eht Yt. 6; hofgylðir svalg hræ Yt. 41; svalg handa hrapmunnum lyptisylg Þdr. 16; Eljúðnir vann sólginn (= svalg) Baldr Mhk. 9. — *Part.* sólginn *avidus; e. gr.* þyrmðit sólgnum dólgi Hlg. 16.

svell, *n., glacies;* svell dalnauðar *glacies manûs, i. e. argentum;* fetils svell *gelicidium baltei, i. e. gladius; dat. sg.* svelli Bj. 4; Hfl. 8.

svella (svall, sollinn), *v., turgere, tumescere;* sunum mínum man svella *irâ intumescent filii mei* Kkm. 27; engill svellr L. 15; heipt svall Rdr. 10; Hlg. 14; Sgdr. 4; G. 54; húfr svall *tabulæ navales undâ maduerunt* R. 14; trýni sollinn *i. e. rostro tumescente l. madente* R. 17; Kkm. 2; sveiti fell í sollinn sæ Kkm. 3.

svella (ld), *v., tumefacere, turgidum reddere; part.* sveldr *turgidus; amplus, ingens; e. gr.* harða sveld útboð *convocatio militum severe exacta* Hr. S. 12.

svelta (lt), *v., fame necare;* es Haraldr hafi sveltar valdreyra *(lynces) quas Haraldus siti sanguinis enecavit* Hkv. 13.

sverð, *n., ensis, gladius; nom. l. acc. sg.* sverð Em. 5; Hkm. 5; R. 17; G. 44; Sk. 155; sverðit Sk. 170. 182; *dat. sg.* sverði Snt. 8; Ódr. 8; Efdr. 6; Isl. 8. 10; L. 56; Sk. 145. 148; *gen. sg.* sverðs Þdr. 11; Isl. 12. 17; *nom. l. acc. pl.* sverð Gldr. 7; Hkm. 9; Efdr. 17; Vkv. 6; Edr. 7; Kkm. 21; Bdr. 1; *dat. pl.* sverðum Hkv. 19; Efdr. 14; Bgl. 1; Kkm. 11. 12; *gen. pl.* sverða Rdr. 3; Hkv. 8; Vkl. 2. 11; Hkdr. 3; Efdr. 15. 16; Kkm. 15. 22. 23; Jdr. 28; Isl. 6. 10; Hrfm. 17.

sverðálfr, *m., genius gladii, i. e. prœliator* Hlt. 14.

sverðberandi, *part. compos., qui enses gestat; pugnator;* sverðberendr *viri* Yt. 8.

sverð-Freyr, *m., deus gladii, prœliator* Hfl. 16.

sverðjálmr, *m., crepitus ensium, pugna* Efdr. 12.

sverðleikr, *m., ludus gladiorum, pugna;* gerði sverðleik Ódr. 8.

sverðregn, *n., pluvia ensium, pugna;* árr sverðregns *minister pugnæ, prœliator* Hdr. 9.

sverðþing, *n., conventus gladii, pugna;* láta sverðþing verða háit Vkv. 7.

sverrifjǫrðr, *m., sinus æstuosus;* sverða sverrifjǫrðr *mare fremens gladiorum, i. e. sanguis; gen.* sverrifjarðar Vkl. 2.

sviðkaldr, *adj., frigore urens; præfrigidus;* uðr en sviðkalda Bdr. 2.

sviðna (að), *v., amburi;* sunr biðils Greipar sviðnar Hlg. 13.

sviðra (að), *v., urere;* reiðigall sviðrar mér um iðrin *bilis iræ per mea viscera furit* L. 77.

svigđir, *m., bos;* geirr svigđis *cornu* Yt. 1. — *Cfr. Aarb. f. nord. Oldk. 1881, pag. 205 sqq.*
svik, *n. pl., fraus; dolus;* svik fálusk Vkv. 2; fara á svik *ad fraudem spectare* Bgl. 7; bella svikum Efdr. 20.
svikdómr, *m., perfidia; proditio;* svikdóms menn Edr. 15.
svikfólk, *n., homines fraudulenti; proditores;* svikfólks eyđir Edr. 5.
svinneygr, *adj., argutis oculis præditus;* svinneyg drós Mhk. 3.
svinnr, *adj., strenuus, promptus; prudens;* enn svinni Vkl. 8; und sigrunni svinnum Vkl. 17; *c. gen.* svinnr sylgs heilags tafns ok hrafna *gnarus sanguinis sacræ victimæ et vaticinii corvorum* Hdr. 7, *ubi est dat. sg.* svinnum.
svipr, *m., jactura, damnum; desiderium eorum, quæ amissa sunt;* þótti svipr at Friggjar syni Mhk. 9.
svipstund, *f., momentum temporis brevissimum;* á svipstund einni R. 30.
svipta (pt), *v., privare;* svipta ehn ehu *raptim auferre aliquid ab aliquo;* Helgi vann elgs fenviđu svipta *(part. præt. acc. pl. m.)* aldri *Helgius viros vita privavit* Isl. 6.
sviptilundr, *m., arbor spargens, i. e. distributor;* sviptilundr Rínar logs *vir liberalis* Hr. S. 14.
sviptir, *m., qui raptim aufert;* med svipti sagna *cum duce agminum, i. e. cum Lokio* Þdr. 3.
Svíar, *m. pl., Sueci;* međ Svíum Yt. 33. 40; Svía kind Yt. 9; Yt. 41; O. S. 6 (I 141); Hr. S. 2.
svíđa (sveiđ *l.* svídda, sviđinn), *v.* — 1) *urere; ustulare;* á sviđnu landi *in agro combusto* Hr. S. 10. — 2) *uri; dolore affici;* hyrningr lét ben svíđa brynskíđs viđum R. 21; svíđa sárt *acerbe dolere* L. 84; Sk. 175. 194; brjóst svíđur af synda saurgan L. 76; dubba þik, svó svíđi Sk. 60; armar svíddu *lacerti dolebant* L. 56.
svífa (sveif, svifinn), *v.* — 1) *vibrare, librare.* — 2) *circumferri, agitari;* svífa á vatn et breiđa Hr. S. 13; eldrinn sveif *ignis circumvolitavit* Edr. 22; Kkm. 7.
svíkja (sveik, svikinn), *v., decipere;* sás annan sýkr (*pro* svíkr) *qui alios decipit* Mhk. 18; sveik Ása leikum *ludendo Anses decepit* Hlg. 12; L. 43; sviku Týs áttung í trygđ Hlt. 12.
svími, *m., defectio virium; vertigo;* hann lá í svíma *vertigine correptus est; collapsus est* Sk. 128.
svín, *n.* — 1) *sus; porcus;* Sk. 14. — 2) *vas escarium formâ porcinâ;* fylla svín Sk. 107; setr hann fyr sik svínit frítt Sk. 40; Sk. 41. 42. 98. 185. 186. 187.
Svínbjúgr, *m. pr., mons Islandiæ;* á Svínbjúg suđr Sk. 34.
svíri, *m., cervix; collum;* svíra megin Þdr. 7; svíra vín *i. e. cruor* Kkm. 7; svíra hringar *annuli colli, i. e. torques* Rdr. 10 *(cfr I 117);* um svírum *super capitibus* Gldr. 7.
Svíþjóđ, *f. pr., Suecia;* dólgferđ Svíþjóđar kólgu Þdr. 12.

Svǫlnir, *m. pr.*, *nomen Odinis;* salpenningr Svǫlnis *i. e. clipeus* Rdr. 12; ekkja Svǫlnis *terra* Hlg. 15; dómr Svǫlnis *pugna* R. 3; él Svǫlnis *id.* R. 16; Svǫlnis skyrtur *loricæ* Kkm. 12.

svǫrf, *vid.* svarf!

svǫrđr, *m.* — 1) *cæspes vivus.* — 2) *cutis capitis crinita;* svarđar stofn *statumen cutis capitalis, i. e. caput* Efdr. 6.

Sygnir, *m. pl.*, *incolæ Sogniæ, provinciæ Norvegicæ;* međ Sygnum Bgl. 9; Sygna dróttinn G. 22; Hr. S. 17.

sylgr, *m.*, *potus, haustus;* ylgr fær at hræm sylg Ó. S. 3; svinnr sylgs heilags tafns Hdr. 7; sylgr Surts ættar *potus gigantum, i. e. mulsum poëticum, poësis, carmen, e. gr.* vinnk sléttan sylg Surts ættar Efdr. 17.

synđ *l.* *(apud recentiores)* **synd**, *f.*, *peccatum;* at blekkja ehn í synd L. 45; bragna syndir L. 90; L. 84; venja sik synđum G. 20; firra sik synđum G. 62; međ sárum syndum L. 19; L. 60. 90; í synda saurgan L. 21; L. 76; L. 80.

syndabrjótr, *m.*, *demolitor peccatorum;* at drepa syndabrjót *(de Salvatore)* L. 47.

syndafár, *n.*, *pestis peccatorum; dat.* syndafári L. 91.

syndalíkn, *f.*, *remissio peccatorum;* L. 5.

syngva *l.* **syngja** (sǫng, sunginn), *v.*, *canere, insonare;* drengir létu sókna gífr syngja Hr. S. 8; strǫng stálin sungu R. 19; Edr. 19; Kkm. 2; Bdr. 6; L. 4. 34; Sk. 156; sunginn heiđr L. 26. 32 *cet.*; sungit vas Edr. 29.

synja (ađ), *v.* — 1) *negare, infitiari.* — 2) *renuere, carere;* hlýtr at synja viđbit sjálft *obsonio (l. butyro) ipso carere cogitur* Sk. 41.

synngast (ađ; *pro* syndgast), *v.*, *peccare;* L. 30.

systir, *f.*, *soror; acc. sg.* systur Hkdr. 6.

* **sýja** (séđa *l.* sýđa, séđr *l.* sýđr), *v.*, *suere;* geirrótu gǫtvar járni sýđar *armatura ferro consuta* Hkdr. 7 (*ubi melius fortasse est scribere* séđar).

sýja, *f.*, *compago navis; margo, latus navis;* sær gnúđi á sýju Jdr. 16; gyltar sýjur Hr. S. 15.

sýkr = svíkr; *vid.* svíkja!

sýna (nd), *v.*, *monstrare, ostendere;* sýna ehm eht Sk. 98; Sk. 64; sýn þú sárin feđrnum L. 87; salvǫrđr sýndi sín tákn G. 19; L. 12; sýndr er honum siđrinn vórr Sk. 181. — *Reflex.* sýnask (sýnast L., Sk.) *apparere, conspici;* sárin munu sýnast L. 71; mér sýnisk *mihi videtur* Kkm. 24; varla sýnisk alt sem er Mhk. 17; sýnist mér engi sæmd Sk. 106; (ljós) sýndisk samdœgris G. 20.

sýnn, *adj.*, *perspicuus, evidens; neutr.* sýnt *manifesto* R. 23; Kkm. 10.

Sýr, *f. pr.*, *nomen Freyæ;* fentanna Sýr *i. e. gigas femina, et* greppar fentanna Sýrar *gigantes* Sgdr. 1.

sýsa (st), *v., facere, efficere, gerere; c. dat.* því 's sýst *factum est* G. 12; sýsa ehm saman *aliquos in unum locum compellere, e. gr.* þeim 's þar sýst saman *ibi congregati sunt* Hkv. 21.

sýsla (að), *v., occupatum esse; aliquid curare;* sýsla of sik *sibi operari, sibi indulgere* Mhk. 3.

Sýsla, *f. pr.* (= Aðalsýsla), *pars Estlandiæ;* Sýslu kind Yt. 35.

sýta (tt), *v., mœrere; sollicitum esse;* sýtir ævi *vitam lamentatur* Kkm. 22; sýtira drengr við dauða *vir fortis mortem non timet* Kkm. 25; esat sýtandi dauði *mors non est lugenda* Kkm. 28.

sæla, *f., felicitas, fortuna; salus;* auðr ok sæla Sk. 69; Óláfr þiggi alla sælu R. 33; G. 62; með sigri ok sælu L. 26. 32 *cet.;* sér til sælu *cum sua salute* Edr. 8.

sæll, *adj., beatus, felix;* heill ok sæll, minn Skíði! Sk. 92; G. 66; Sk. 185; lát auman, svá sem sælan, njóta laga þinna Bgl. *in add. I 140.*

sæmeiðr, *m., lignum l. traha maris, i. e. navis;* Vkv. 1.

.**sær**, *m., mare;* svalr sær Jdr. 16; Snt. 6; of sæ allan Vkl. 8; Hfl. 12. 15; Efdr. 20; Kkm. 3; enn lengra frá sæ Vkl. 22; fjarri sæ Vkv. 14; sævar niðr *frater maris (i. e. Ægeris), i. e. ignis* Yt. 6; sævar bein *lapides, saxa* Hlt. 4; sævar skíð *navis* Hr. Á. 9.

særa (rð), *v., vulnerare;* trauðr at særa Jóta ferðir R. 19; særðist bæði sonr ok móðir L. 56; særendr hrings *annulum in frusta dissecantes, i. e. viri liberales* G. 22; lét særða darra hljómviðu sextán Isl. 20.

sæskíð, *n., lignea solea maris, i. e. navis;* af sæskíðum *e navibus* Hrfm. 11.

'**sætt** (= sátt), *f., pax; reconciliatio;* at rofnar sættir Hr. S. 5; Danir báðu þik sætta Hr. S. 17.

sætta (tt), *v., reconciliare; refl.* sættast *in gratiam redire;* at þit sættust (o: sættuzt, *præt. conj. 2 pl. pro* sættizt) *ut reconciliaremini* Sk. 116; sættizt þá! *reconciliamini!* Sk. 118.

sœfa (fð), *v., mactare, interficere;* drengir sœfðusk Edr. 19.

sœki-Þróttr, *m., (Oden i. e.) deus impetum faciens;* sœki-Þróttr sundfaxa *petitor navium, i. e. præliator classiarius, dux prælii navalis* Vkl. 20.

sœkja *l. (apud recentiores)* **sækja** (sótta, sóttr; *2 sg. præt.* sæktir Sk. 186), *v.* — 1) *visere; visitare; adire; c. acc. e. gr.* at sœkja Hákonar fund Vkv. 15; Hallfreðr sótti konung Isl. 12; sótti helga dóma Edr. 12; G. 41; Edr. 4; sótti heim ehn G. 38; sóttu Heðins þrym *pugnam adibant* Rdr. 10; sóttu fund ehs Vkl. 17; drengr segist hafa sótt heim seggi Sk. 19. — 2) *aggredi, adoriri; c. acc., e. gr.* herr sótti drasil sunda Efdr. 5; Vkv. 6; R. 18; Isl. 20; þegnar sóttu gram Efdr. 23; Hrfm. 1; lét of sóttan ehn *aliquem aggressus est* Hlg. 14; hann gat sótt fílinn Mhk. 7; hykk dróttin und lok sóttan *(ad mortem lacessitum)* Efdr. 25; sóttir herdróttum

Hrfm. 11. *Eodem modo* sóttu at ehm Sk. 141. 148. 149. 151. — 3) *progredi; ire, proficisci; se conferre;* sækja austur þangat Sk. 49; Sk. 51; sótti fram *progressus est* (ɔ: *in pugna*) Hfl. 4; Efdr. 4; sótti á flótta *se in fugam contulit* Þdr. 12; landsfólk sótti þér til handa *populus ad te confluxit* Hr. A. 3; lét sótt (= sótti) *progressus est* Vkl. 11; ef hér eru menn til sóttir *si hospites huc venerunt* Sk. 113. — 4) *potiri; sibi assumere;* hinn 's sœkja þorði (ɔ: sverð Óláfs) G. 44; ef þú sæktir svínit mitt inn til Freyju *si arculam porcinam in atrio a Freyja repeteres* Sk. 186.

sœma (mð), *v., honorare; concelebrare;* þás sœmi (*i. e.* sœmik) rekka *quum viros concelebro* Hlg. 1; herr sœmði *(cfr I 208)* lof þengils *(laudem regis celebravit)* Hrfm. 17.

sœmð (sæmd L. *et* Sk.), *f., honor, decus;* sæmd ok vald L. 26. 32 *cet.;* sæmd ok heiðr Sk. 30; Sk. 106; í hárri sæmd L. 91; sœmðar fúss Hr. S. 19; með sœmðum ǫllum *summo honore* Hr. S. 2. — *Pl.* sœmðir *præclare facta, e. gr.* lof sœmða þengils *laus præclare gestorum regis* Hrfm. 17, *ubi tamen meliorem lectionem habes I 208.*

sœmðarfullr (sæmdarfullr Sk.) *adj., honoratus;* maðrinn sæmdarfulli Sk. 99.

sœmðarsæti (sæmdarsæti L.), *n., sedes honorata; (deus)* rak þau braut af sæmdarsæti *(e paradiso)* L. 19.

Sœnskr, *adj., Sueticus;* Sœnskr herr R. 17; G. 44; með her Sœnskan Kdr. 3; jǫfri Sœnskum Yt. 36; Sœnskri þjóð Yt. 30; of Sœnskar bygðir Hr. A. 3.

sœtleikr (sætleikr L.), *m., dulcedo;* sætleiks brunnar *fontes dulces* L. 28.

sœtr (sætr L.), *adj., dulcis, jucundus; sincerus;* hinn sæti Jesú! L. 63. 80; faðir hinn sæti L. 79; í audláti Jesú sæta L. 60; af sætu brjósti *ex sincero pectore* L. 99; orðin skýr ok sæt L. 3; at bíta sætast blóm L. 16.

sǫgn, *f., narratio, expositio.* — *Plur.* sagnir *agmen, cohors; e. gr.* fjǫlð sagna *multitudo hominum (in clipeo effictorum)* Rdr. 7. 12; seggjendr sagna *i. e. dii Anses* Hlg. 2; sagna hrœrir *Lokius* Hlg. 9; sviptir sagna *id.* Þdr. 3.

sǫgukvæði, *n., carmen historicum;* Jdr. 5.

sǫk, *f.* — 1) *res; negotium;* óframs sǫk *negotium hominis ignavi* Bgl. 15; fara með annars sǫk *aliorum negotiis se immiscere* Mhk. 16. — 2) *res; causa;* vera sǫk til ehs L. 14; of sanna sǫk *justa de causa* Efdr. 12; of sǫk litla G. 37. — 3) *injuria;* of sǫk *ob injuriam* Snt. 8. — 4) *crimen;* auðfengnar 'ru gelti sakar Mhk. 26. — 5) *pugna;* sakar afl *vis pugnandi, resistendi* Snt. 9; snót saka *femina pugnarum, Bellona* Hfl. 16. — *Dat. pl.* sǫkum *ut præp. c. gen.* = *causâ, auxilio, e. gr.* sǫkum herfarar *expeditione bellica* Kdr. 5.

sǫkkdalr, *m., profunda vallis;* ór Surts sǫkkdǫlum *i. e. ex antro Hvitbjargensi* Hlt. 2.

sǫkkva (*i. e.* søkkva, kt) *v.*, *præcipitare;* (engill) sǫktist í djúpleik jarđar L. 9.
Sǫkkvamímir, *m.*, *gigas quidam;* salr Sǫkkvamímis *i. e. saxum* Yt. 3.
sǫkmiđlandi, *part. compos.*, *lites decernens; pl.* sǫkmiđlendr *viri* Yt. 43.
sǫngr, *m.*, *cantus, carmen;* sǫngr vigra *pugna* Gldr. 7; sǫngr sverđa *id.* Jdr. 28; lítit varđ af sǫngum Sk. 43.
Sǫrli, *m. pr.* — 1) *filius Jonakeri regis, frater Hamderi;* þeir Hamđir ok Sǫrli Rdr. 5; und Sǫrla ranni *sub tecto Sorlii, sub clipeo* Vkl. 22; Sǫrla fǫt *loricæ* Hkdr. 8. — 2) Sǫrli Brodd-Helgason *vir Islandus; gen.* Sǫrla Isl. 3. — 3) Sǫrli hinn sterki *vir, de quo in* Sǫrla þáttr *et* Sǫrlà saga *narratur;* Sk. 77. 148, *ubi tamen* Sǫrli hinn sterki *cum alio, cui erat cognomen* síđnefr, *fortasse confunditur; cfr* Saga Gǫngu-Hrólfs, *cap.* 31. — 4) *vir nescio quis* Mhk. 13.
søkkva, kt, *v.*, *vid.* sǫkkva!
søkkva (sǫkk, sokkinn), *v.*, *delabi, submergi;* gríma nam søkkva niđr Hr. A. 2; sukku niđr af Nađri Efdr. 10.
søkkvir, *m.*, *inimicus, hostis;* søkkvir sólar straums (ɔ: *auri*) = *vir liberalis (de Olavo Sancto)* G. 28.

T.

-t, *suffixum negat.*, *cfr.* -a, -at, -t! — *In* svát, þótt, þvít *est* -t *pro conj.* at.
tafn, *n.*, *victima; dapes;* tafn fekksk vǫrgum Kkm. 10; vargr fagnađi tafni Kkm. 9; Isl. 10; sylgr heilags tafns Hdr. 7.
taka (tók, tekinn), *v.* — 1) *capere; sumere, assumere;* hold ok blóđ, þat er tókt *(quæ assumsisti)* L. 83; tók gjǫld af Nesþjóđum Hrfm. 6; tók meyjar líkam L. 65; L. 67; Sk. 182; hafa tekit himin handum Bgl. 6. — 2) *nancisci; accipere, recipere;* seggr taki ást *(dei)* G. 67; unz her-Gauts hendr of tœki Snt. 11. — 3) *potiri, subigere;* vísi tekr Óska víf O. S. 5; áđr of tœki austrland Vkl. 3. — 4) *obire;* líf tók dauđa G. 3. — 5) *eripere;* hann tekr svínit frá seggjum Sk. 187; Sk. 20; tók *(e vita eripuit)* þjóđkonung Yt. 43; mađr tók sverđ af gram G. 44; at ljós tæki andir í braut ór djǫfla díki L. 23. — 6) *eligere;* tók konu Dǫnsku Hkv. 14; teknir menn *viri delecti* Hr. A. 3. — 7) *supertegere;* svát hver (rǫnd) tók ađra *ita ut alter clipeus margini alterius supercubaret* Edr. 17. — 8) *pertinere; ascendere;* aldri tók þeim upp yfir skó *supra calceos eorum aqua numquam pertinebat* Sk. 55; tók upp í ǫkla *ad talum ascendit* Sk. 156. — 9) *incipere; modo fere periphrastico, e. gr.* rekstefju tekk (= tek ek) hefja (= ek hef rekstefju) R. 1; herr tók hringja *viri tinnire cœperunt* Edr. 29; tók lýsa *refulgescebat* Hr. S. 6; brúđr tók leita G. 35; Isl. 15; L. 9. 15. 39. 46; Sk. 36.

44. 90. 138. 162. 175; innin tóku at brenna Hr. S. 11; hausar tóku rísa Hr. S. 14; L. 54; áðr Hákon tœki at blóta syni Jdr. 30. — *Cum adv. et præposs. conjungitur verbum* taka, *e. gr.* taka af *deficere, v. c.* taki af mál *sermo deficiat* L. 75. — taka til ehs *aliquid apprehendere, instituere; e. gr.* taka til gǫrs *promptum habere aliquid* Hkm. 17; tók til orða *loqui orsus est* Sk. 180; áðr til vígs tœki *antequam arma caperet* Hkm. 4. — taka við *accipere, recipere, e. gr.* þú tókt við sigri Hr. A. 14; tóktu við brúðfǫr *agmen nuptiale excepisti* Hr. S. 2; Eiríkr tók við allvalds skrúði Edr. 30; allir tóku við dóttur þinni Hr. S. 18; aldir tóku við *(adv.)* Bj. 4. — *Reflex.* takast *evenire, e. gr.* greyliga tókst þér gangan *iter tibi male evenit* Sk. 181.

tal, *n., sermo;* óbreytiligt tal L. 98; of tal *in sermone, in loquendo* Mhk. 4.

tala, *f., sermo; enumeratio;* minst tala es þat telja *nihil negotii est hæc enumerare* Vkv. 11.

tala (að), *v., dicere; loqui;* Þorleifr talar við þegninn Sk. 190; L. 17; tunga mín! tala með snilli L. 22; hǫfuðengillin talaði lengra L. 29; Sk. 22; illa er talat Sk. 119.

tandr, *m., ignis;* tandr Skǫglar *ignis Bellonæ, i. e. ensis* R. 20.

tandrauðr, *adj., ignis instar rubens; gen.* tandrauðs fasta G. 25.

tanni, *m., ramus, ramulus;* tanni vegbrautar *ramus clipei, i. e. gladius;* rǫdd tanna vegbrautar *pugna* Gldr. 3 *(cfr add. et emendd. hujus libri).*

tannr, *m., dens* (= tǫnn); sár tungan leikr við tanna *(acc. pl.)* Mhk. 12.

tapa (að), *v., amittere, perdere; c. dat.* (Eva) tapaði sóma L. 18; auðuan þín tapast Sk. 110; Sk. 119.

targa, *f., breve scutum;* tǫrgur trǫddusk Hkm. 6; vápn eru grimm tǫrgum Bdr. 3.

Taurr, *m. pr., regio provinciæ Sudermanniæ, in Suecia sitæ;* við Taur Yt. 17.

tákn, *n., miraculum;* tákn (ɔ: *Olavi*) ferr hvert á annat G. 46; *(deus)* sýndi sín tákn G. 19; G. 51.

tálhreinn, *vide* meðaltálhreinn!

tár, *n., lacrima;* lagast minnilig tár af kinnum L. 35; líttu á tárin klǫkk L. 91; tárum Mardallar *i. e. auro* Bj. 4; tárum rigni *lacrimis pluat* L. 75; L. 53; drukna í tára flóði L. 54.

tára, *f., pugna;* viti (nýtr) táru *corvus prælio fruitur* Hfl. 21 (*perperam a nonnullis hæc vox scribitur* tara).

tármútarir, *m., accipiter lacrimarum;* tár benja *lacrimæ vulnerum, i. e. cruor; unde* benja tármútarir *accipiter sanguinolentus, i. e. corvus, et* benja tármútaris teitir *bellator, qui corvum prædâ exhilarat* Bgl. 12.

tegr, *m., decas; decuria;* tegr vas fullr Vkv. 10; stíga of teg hálfan fjorða Isl. 24; sex tegir manna G. 54; Jdr. 39; fimm tegum sinna Kkm. 28; R. 18.

teiga (gđ?), *v., sorbere;* orđ at teiga *vocem opprimere* Sk. 120 *(alii aliter).*

teinhlaut, *f., sanguis sacer, qui sacrificantibus penicillo* (teinn) *aspergebatur;* teinhlautar Týr *deus sanguinis sacrificalis, vir sacrificans* Vkl. 21 *(Observandum est, vocem* hlaut *aliis locis neutrius generis esse).*

teiti, *f., lætitia;* vekja Hugins teiti G. 41; konan drepr allri teiti fyr mér Jdr. 15. 19 *cet.*

teitir, *m., qui exhilarat;* tármútaris teitir Bgl. 12.

telgja, *f., ascia, dolabra;* viđar telgja *pro* Trételgja, *quod cognomen erat Olavo regi, filio Ingjaldi; gen.* telgju Yt. 41.

telja (talđa; talda L.), *v., enarrare; numerare; recitare;* munk telja fǫđurfall Snt. 5; Snt. 10; Vkv. 11; Jdr. 6; Isl. 2; L. 98; telja rán í því *pro rapina habere* Bgl. 14; þat telk undr, ef . . . *mirum censeo, quod* Yt. 16; Snt. 22; *c. duobus acc.* hann telk yfirmann Ó. S. 2; R. 25; Kkm. 23; tel ek L. 98; Sk. 1. 72. 101. 131. 193; teljum hans ætt til gođa Hlt. 1; telja þenna brag vísa *hoc carmen de rege recitant* G. 68; talđak fátt G. 67; yngvi talđi erfđir þangat *rex eam regionem in herediis suis numeravit* Edr. 23; sá (ɔ: Baldr) var talđr ór miklu kyni Mhk. 9; kvaldr af mæđing taldri L. 79; hef níu orrostur talđar Vkv. 9. — *Refl.* teljask; *e. gr.* tvítugir tǫlđumk *vicennales habiti sumus* Kkm. 3.

temja (tamđa), *v., domare;* temja hest Signýjar vers *equo Signyæ mariti vehi, i. e. in patibulo suspendi* Yt. 17; tem mitt brjóst *doma pectus meum* L. 81; tamđi Sigars grimman jó *i. e. patibulo suffixus est* Hlt. 6; Ásmundr tamđi Gnođ viđ gjálfr Mhk. 8. — *Part. præt.* tamiđr *assuetus, c. gen. e. gr.* fylgja Búa gunnar tǫmđum *comitari Buio præliis assueto* Jdr. 14.

tendra (ađ), *v., accendere;* tendrast *(imperat.)* ǫll tunga mín *accendaris tota mea lingua!* L. 22; tendrat brjóst *pectus accensum* L. 81.

teygja (gđ), *v.* — 1) *ducere, trahere; extendere; (deus)* teygđi tvá jafnaldra tíma L. 6; forvitni hans mun teygjast honum til vansa *curiositas ejus ignominiæ ei ducenda est* L. 60. — 2) *allicere, pellicere;* gat teygja at sér *ad se pellexit* Hkdr. 4; (Eva) teygđi međ sér Adám L. 18.

tiggi (= tyggi), *m., rex;* tiggja hlunnvigg Hátt. 74.

til, *præp. c. gen., ad, in.* — *Præpositio* til *conjungitur* a) *cum verbis veniendi, eundi, ferendi, offerendi, congregandi, numerandi, simil., ad locum sive terminum, ad statum, ad rem l. personam significandam, ad quam aliquis l. aliquid venit l. fertur; conjungitur itaque cum his verbis:* bera eht til ehs Rdr. 8; Hr. A. 11; Bdr. 3; bjóđa ehm til ehs Yt. 47; G. 6; Jdr. 18; Isl. 15; L. 74. 85; drífa til ehs Hr. S. 4; falla til grundar G. 44; Kkm. 14; fara til ehs Yt. 45; Hkm. 3. 14; Bgl. 9; fljúga til ehs Þdr. 16; vera fúss til ehs Bdr. 6; gǫrva fǫr til Sogns Vkl. 13; fylgja til ehs Jdr. 13;

fœra Gldr. 2; Sk. 107; ganga til ehs Vkl. 21; Edr. 10; Isl. 3; *similiter* ganga til þess *eo spectare* Sk. 4; gǫrvask til ehs Þdr. 2; hafa ehn til sín Sk. 48; halda *(e. gr.* liði, skipum *simil.)* til ehs R. 7; Jdr. 10; Hr. S. 13. 15; heimta eht til ehs Kkm. 4; hníga til ehs Isl. 17; hverfa til blóta Vkl. 9; kalla til sín Sk. 102; kljúfa lunda vǫll til lægis Kkm. 5; koma Yt. 14; Hkv. 21; Hdr. 9; Þdr. 4; Kkm. 25; L. 36; Sk. 155; laða ehn til ehs L. 68; (brautir) liggja *(tendunt, patent)* til ehs Þdr. 1; Hlt. 15; líða Kdr. 7; reka Gldr. 4; renna (rendi) Kkm. 12; renná (rann) Hr. S. 10; L. 20; ríða til borgar Hdr. 5; Sk. 47; samnask Hr. A. 6; senda Hrfm. 17; Sk. 187; sigla Kkm. 11; skjóta til ehs Mhk. 3; snúa ehu til ehs Mhk. 28; spenja skip til óðals Hr. A. 11; standa *(penetrare)* til hjarta Yt. 28; standa af ehu til ehs G. 15; stíga G. 5; stýra Hr. S. 16; telja ætt til goða Hlt. 1; teygjast til ehs L. 60; þyrja Kdr. 3; Hr. A. 3; vaxa til salþaks *usque ad cælum crescere* Þdr. 7; vesa til Róms *Romam venire* Edr. 12. — **b)** *cum verbis feriendi, e. gr.* hǫggva til ehs Sk. 130. 146. 155. 170; ljósta til ehs Sk. 62; slá til ehs Sk. 154. 169; *aliter* berja ehn til heljar Sk. 160. — **c)** *cum verbis dicendi, percontandi, audiendi, simil., e. gr.* fregna til ehs Hfl. 7; Mhk. 6; frétta til ehs Efdr. 19; heyra til ehs G. 8; hlýða til óðar Hr. A. 1; segja til slíks Efdr. 3; geð deilisk til þess Isl. 2. — **d)** *cum verbis capiendi, accommodandi, præparandi, commutandi, dandi, utendi, simil., e. gr.* taka til vígs Hkm. 4; taka til gǫrs Hkm. 17; taka til orða Sk. 180; bregða ehu til ehs G. 58; gefa eht til ehs Sk. 14; gǫra eht til væla Sk. 2; hafa eht til ehs Mhh. 6; spara eht til ehs Mhk. 27; verja ehu til ehs Mhk. 2. *Eodem modo alia vocabula, quæ peritiam, proclivitatem vel aliam quandam qualitatem exprimunt, accuratius illustrantur addito* til *et gen., e. gr.* búinn til ehs Edr. 26; Sk. 15. 28; eiga kyn til ehs Mhk. 2; kænn til ehs Sk. 42; ilt til litar Mhk. 26; lund er mér til hroða Mhk. 29; vendr til ehs Sk. 18; vígðr til biskups Edr. 27; sǫk til ehs L. 14; ǫrr til ehs Isl. 19. — **e)** *cum aliis quoque verbis et locutionibus ad finem propositam exprimendam, e. gr.* fara til fárhúga *in exitium cedere* Rdr. 8; til bleyði *ut ignaviam efficeret* Rdr. 9; drekka til ehs *alicui propinare* Sk. 108; ryðja til dýrðar *viam facere ad gloriam* Bgl. 8; Hr. A. 5; vega til menja *ad opes parandas pugnare* Sgdr. 6; segja upp lǫg til gumna feigðar Efdr. 8; halda goðs lǫg til sælu sér *(ad fortunam sibi parandam)* Edr. 8; ráða eht til þurftar mǫnnum Edr. 14; strengja heit til ehs Jdr. 14; vefja eht ehu til hjálpar mǫnnum L. 86. — *In structura verborum* sækja eht til ehs, Sk. 186 = *aliquid (apud aliquem, i. e.) ab aliquo repetere, præp.* til *cum subst. usurpatur, quia illud* sækja eht = *se aliquo conferre ad aliquid repetendum.* — *Adverbialiter particula* til *sæpe usurpatur, v. c.* hlýða til hvat... Bgl. 12; bregða til ehu L. 11; vera til *exstare* L. 21; bera til

concedere, largiri L. 30; vinna til eht *alqd facere, e. gr.* er vann til ekki *qui nihil fecit (i. e. nihil deliquit)* L. 65; alt ynni ek til *omnia facerem* Sk. 116; koma til með ehm *venire in controversiam, controversari cum aliquo* Sk. 50; víkið til við kónginn *ad regem vos convertite* Sk. 117; innir til við Skíða Sk. 166; heyra til Sk. 173; sveifla til Sk. 182. *Eodem modo* þar til *eo* L. 11. 99; Sk. 29. 50; hér til Sk. 113; þangat til L. 13. *Cum adj. l. adv. gradus positivi adv.* til *est* = *admodum, nimis, nimium, e. gr.* mengi til mikit Em. 2; til mjǫk Efdr. 3.

timbr, *n., materia; lignum;* mærðar timbr *carminis tamquam materia* Snt. 5.

timbrfastr, *adj., firmiter ædificatus;* Yt. 34.

tingl, *n., ornatus navium; assulæ frontales navium;* með grǫfnum tinglum Hkv. 7.

tíð, *f., tempus; hora;* hæstrar tíðar Gldr. 1. — *Plur.* tíðir *horæ canonicæ;* tíða flaustr *naves rerum sacrarum, i. e. templa* Edr. 25.

tíðendi, *n. pl., res novæ;* engi jǫfn tíðendin heyrðust *nulla exstitere tanta nova* L. 34; hvat er tíðenda? *quid novi?* L. 62.

tíðhǫggvit, *neutr. part. compos., crebro ictum;* lét tíðhǫggvit hræ Saxa *crebro percussit corpora Saxonum* Ódr. 6.

tíðr, *adj.* — 1) *creber; assuetus.* — 2) *celeber;* einkar tíðr of allan Austrveg Edr. 4. — 3) *avidus; c. gen.* tíðr fjǫrlama Hlg. 17.

tígna (að), *v., honorare;* Jesúm tígna engla rásir L. 40.

tígnarkveðja, *f., salutatio honorifica;* þvílíkri tígnarkveðju L. 29.

tígnarsæti, *n., sedes gloriæ;* ágæt í tígnarsæti L. 62.

tími, *m.* — 1) *tempus;* um langan tíma *per longum tempus* L. 20; á settum tíma L. 23; Sk. 128; *(deus)* teygði tvá tíma jafnaldra L. 6. — 2) *vita, fortunæ;* vas ǫlsmið allra tíma *i. e. fortunæ pocillatori jam actæ essent* Snt. 8.

tínir, *m., recitator;* mærðar tínir *eloquentiam (laudem) proferens, vir disertus* Hr. S. 21.

tírarsterkr, *adj., illustris; gen. sg. m.* tírarsterks G. 40.

tírbráðr, *adj., gloriosus, augustus;* G. 13.

tírfylgjandi, *part. compos., honorem sectans; gloriæ cupidus* Vkv. 12.

tírkunnr, *adj., famâ notus (propter eloquentiam);* tírkunn tunga G. 60.

tírr, *m., gloria, fama;* vinna heimtan nýztan tír G. 55; með trygðar tíri Edr. 25; þat fær tírar þjóðar snytri Vkl. 5; Ódr. 9; til tírar þinga *ad conventus gloriæ, i. e. ad pugnas* Hr. A. 3.

tívi, *m., deus;* með fróðgum tíva *i. e. cum Lokio* Hlg. 8; *dat. pl.* tívum Hlg. 3; *gen. pl.* tíva Hlg. 1.

tíu, *num. card., decem;* tíu sinnum *decies* L. 67.

tjald, *n., tentorium; tentorium navale;* und drifnu tjaldi *sub tentorio (imbribus) asperso* Hr. A. 7; ráða tjǫldum drifnum Hkv. 5; tjǫld Hlakkar *i. e. clipei, e. gr.* halda Hlakkar tjǫldum Kkm. 13.

tjarga (að), *v., pice liquidâ perlinere;* snekkjubǫrð hála tjǫrguð R. 4; ræðr tjǫrguðum árum Hkv. 5.
tjá (téða, téðr), *v., monstrare, præbere; offerre;* ték Grímnis geðjarðar lá Óleifi Hdr. 1; tjá **við** ehm *apud alqm valere, e. gr.* reyna, hvat Óláfs bœnir téðu við goð G. 31; *periphr. c. inf.* tér hryggva *contristat* Edr. 31.
tjóa (tjóaða *l.* tjóða), *v., juvare, opem ferre; c. dat. e. gr.* tjóar ǫngum at auka lengra L. 95; hǫnum tjóði vel móður hlýri G. 32.
tjǫrr, *m., gladius;* tjǫr ruðum víða Kkm. 3; Týr dýrra tjǫrva *numen ensium pretiosorum, prœliator* Ódr. 9.
toginn, *part. præt. verbi in aliis formis obsoleti; ductus, strictus;* vinna toginn skjóma Vkl. 3; með sverð of togin *strictis gladiis* Hkm. 9.
tollr, *m., acumen;* tollr brautar liðs *spiculum baculi præferrati* Þdr. 18.
torfyndr, *adj., difficilis inventu;* mjǫk torfyndr Snt. 15.
tormiðluðr, *m., qui ægre impertitur;* tormiðluðr beina *parcus in largiendo* Hlg. 3 *(ubi alii malunt part. comp.* tormiðlaðr = *difficulter divisus; quum vero neque* tormiðluðr *neque* tormiðlaðr *bonum faciat sensum verborum, legendum puto* beini torsoðinn = *carnes ægre coctæ; de qua re uberius disputavi in libello, quem* Emendationer och Exegeser till Norröna Dikter *(pagg. 33 et sqq.) inscripsi).*
tortrygð, *f., desperatio;* tortrygðar hnekkir *(de Olavo)* Efdr. 2.
torveldr, *adj., difficilis, molestus;* erumk torvelt Snt. 24.
tól, *n., instrumentum;* af fremstu meistara tólum Sk. 200; bragar tólum *i. e. arte poëtica* G. 50.
tólf, *num. card., duodecim;* Ódr. 1; G. 13. 25; Jdr. 44; Sk. 71. 83. 149. 179.
tólfti, *num. ord., duodecimus;* tólfta sinni Vkv. 12.
tómr, *adj., vacuus;* hun (hirzlan) var tóm Sk. 197.
tópt *(alii* topt), *f., fundus; area ædificii;* nǫkkvi tóptar *navis areæ, i. e. domus* Yt. 34.
Trana, *f. pr., navis quædam bellica;* sá Trǫnu fljóta auða Efdr. 18 (trana = *grus*).
Trandill, *m. pr., cognomen Thorketilli, viri Islandi; gen.* Trandils Isl. 19.
trauðla, *adv., vix, ægre;* Mhk. 12.
trauðr, *adj., invitus;* herr vasa trauðr at særa Jóta ferðir R. 19; hyggja ehn mjǫk trauðan at láta systur Auðs eina Hkdr. 6. — *Neutr.* trautt *pro adv., vix, ægre,* trautt má telja L. 98; Mhk. 19. 28.
traust, *n.* — 1) *præsidium, tutela;* stendr at miklu trausti Hkdr. 1. — 2) *fiducia;* af trausti G. 54; með fullu trausti *plenâ fiduciâ* L. 50.
traustr, *adj., fidus, firmus;* lukku traustr *fortunâ fretus* Sk. 53; hirðmenn traustir Hr. S. 10.

***tređja** (tradda, traddr), *v., calcare;* trǫddusk tǫrgur fyr hjalta harđfótum Hkm. 6.

tregr, *adj.* — 1) *invitus, coactus;* tregum otrs gjǫldum *mulctis vi extortis* Bj. 4. — 2) *difficilis;* mjǫk erumk tregt at hrœra tungu Snt. 1.

treysta (st), *v.* — 1) *confidere; cum dat.* mák treysta þinni ást L. 85; treystir gǫngum *i. e. ambulationi deditus est* Sk. 23; *eodem modo* treystandi á yđra vægđ L. 82. — 2) *experiri; tentare;* húfar treystu dúfur Hr. S. 13. — *Refl.* treystast *confidere, audere;* treystumst ek at freista L. 43; hann treystist at freista L. 17.

treystir, *m., confirmator;* fólka treystir *dux* Edr. 24.

tré, *n., arbor;* sem tré stykki af stofni Sk. 133; at fornu tré Mhk. 23.

trigglauss (*pro* trygglauss), *adj., intutus;* far trigglaust Hlg. 1.

trjóna, *f.* — 1) *rostrum;* í Fofnis trjónu ljóta Sk. 162; farra trjóna *frons taurina* Yt. 27, *ut plerique vertunt; h. l.* farri drjóna *pro* farra trjónu *legere volo, ut monui I 118 et in* Emendd. och Exegeser till Norr. Dikter, *pagg. 9 et sqq.* — 2) *res cacuminata, ideoque* trjónu trǫll *res noxia formâ cuneatâ, i. e. Mjolner malleus* Hlg. 17.

trođa (trađ, trođinn), *v., calcare, conculcare; conterere;* trođa ehn Yt. 4; trađ Ingjald ífjórvan Yt. 39; Hfl. 10; tráđusk þungu tróđi *conculcati sunt auxilio perticæ validæ* Þdr. 14; skór trođnir í sundr Sk. 193.

troll, *n., monstrum giganteum; furia;* trolls marr *i. e. lupus* R. 17 (= trǫll).

trollkundr, *adj., a furiis oriundus;* Grímhildr trollkund *(i. e. Fennica origine)* Yt. 4.

tróđ, *n., pertica; etiam collective = canterii;* þungu tróđi *i. e. baculo Gridæ* Þdr. 14.

trúa, *f., fides; fides Christiana; religio;* þat er rétt trúa mín L. 6; trúan bauđ at sanna L. 34; trúa mín veit *per fidem meam* Sk. 101; kendi trúu (*pro* trú) góđa R. 9; frá trú G. 40; nýta þjóđ, viđ trú stadda G. 68.

trúa (trúđa, trúat), *v., credere; confidere; c. dat.* trúa ehm Snt. 15. 21; trúa fláráđum Mhk. 28; aldri trúi ek hann batni Sk. 34; Sk. 35. 62. 188. 202; trúik L. 41; at mér trúi *(3 pl. conj.)* Mhk. 24; Eva trúđi L. 18; L. 29; sás trúđi á gođ G. 13; hugprúđr trúđi á sik Isl. 25.

trúđr, *m., histrio;* at leikurum ok trúđum Hkv. 22.

trúr, *adj., fidus, fidelis; certus;* trúr at hug Mhk. 7; engi gǫrđist ǫđrum trúr Sk. 153; ekki er trútt, at hnjósi Sk. 189.

trúss, *n., mantica; impedimenta;* upp vatt trúss međal herđa Sk. 28; Sk. 42; í trússi Sk. 199.

trygđ, *f., fides;* svíkja ehn í trygđ *fidem alicujus fallere* Hlt. 12; međ trygđar tíri *cum fidelitatis* (ɔ: *soliditatis*) *laude* Edr. 25. — *Plur.* trygđir *pacta; e. gr.* slíta trygđum Mhk. 3.

tryggr, *adj., fidus; tutus; credulus;* gerđumk tryggr Snt. 21; vilgi tryggr Þdr. 1; fyr tryggs jarls bœ Vkv. 11.

tryggva. *l.* **tryggja** (gð), *v., fidelem, tutum reddere;* kanna bygð friði trygða *lustrare territorium pace securum* Edr. 28.
Tryggvi, *m. pr., regulus Norvegicus, pater Olavi, regis Norvegiæ; gen.* Tryggva Ódr. 6; Efdr. 13. 21. 22. 25; Bgl. 5; R. 4. 32. 34.
trýni, *n., rostrum (suis);* trýni sollinn *rostrum madens* R. 17.
trǫð, *f., via septa; terra septa;* trǫð glamma ferðar *via lupis trita, i. e. tesqua, montana* Gldr. 3; koma á auða trǫð *in vacuum locum succedere* Hkm. 20.
trǫll (= troll), *n.* — 1) *furia;* trǫll at mætti Sk. 159; Mhk. 15. — 2) *res noxia;* trjónu trǫll Hlg. 17 (*ubi rectius fortasse scribitur* troll).
trǫllsligr, *adj., monstrosus, immanis;* trǫllslig var sú tǫnnin Sk. 162.
tunga, *f.* — 1) *lingua; nom. sg.* tunga Bgl. 17; G. 60. 64; L. 22. 26; tungan Mhk. 12; L. 51. 75; *acc., dat., gen. sg.* tungu Snt. 1; Hr. A. 3; G. 38. 61; L. 39; *dat. pl.* tungum L. 26. 32 *cet.* 93. — 2) *lingua; sermo; literæ;* á Danska tungu Vkv. 15; Edr. 27; G. 26; með Danskri tungu L. 4; ungr nam hann margar tungur Edr. 9.
tungl, *n., stella;* tungl brá *i. e. oculus, et* sólar brá tungls *vasti orbes oculi* Þdr. 14; tungla rann *i. e. cælum* G. 46.
tungusætr (*i. e.* tungusœtr), *adj., suaviloquus* L. 92.
Tunni, *m. pr., servus quidam; gen.* Tunna Yt. 27.
tuttugu, *num. card., viginti;* Sk. 199.
tún, *n., area circa ædes septa;* í Haralds túni Hkv. 16.
Tveggi, *m. pr., nomen Odinis;* Tveggja bági *i. e. Fenrer* Snt. 24.
tveir, tvær, tvau, *num. card., duo; nom. masc.* tveir Yt. 21; R. 17; Isl. 9; Sk. 65; *acc. masc.* tvá Isl. 20; L. 6. 76; tváa Efdr. 3; *dat. m.* tveim R. 20; Mhk. 10; Sk. 50; *gen. m.* tveggja Gldr. 4; Isl. 12; *acc. fem.* tvær R. 25; *acc. n.* tvau Efdr. 28.
tvennr, *num. distr., bini; duo; duplex, geminus;* tvennir skór Sk. 193; dreifast í flokka tvenna L. 72; R. 26; kristnaði tvenna þjóð R. 10; tvennar rásir dægranna *bini cursus dierum, bini dies* L. 67; tvenn pǫr skæða Sk. 32.
tvisvar, *num. adv., bis;* tvisvar tíu sinnum *vicies* L. 67.
tvískelfðr, *adj., 'bitremulus', ut ita dicam; carmen vocatur* tvískelft, *ubi in primo et tertio versu semistrophæ cujusque literæ metricæ, quæ servæ* (stuðlar) *appellantur, unâ tantum interjectâ syllabâ inter se distent;* ek fæ tvískelfða drópu hróðri stœrða R. 35.
tvítugr, *adj., vicennalis; viginti annos natus;* tvítugir tǫlðumk Kkm. 3.
tvíviðr, *m., arcus;* tvíviðar Týr *(Tyr i. e.) deus arcitenens; bellator; de Geirrodio gigante* Þdr. 18.
tyggi, *m., rex; nom. sg.* Ódr. 6. 9; R. 20; G. 65; *dat. l. gen. sg.* tyggja Efdr. 24; R. 25; G. 9.
typpi, *n., apex; carchesium;* élmars typpi Hr. A. 10.
typta (að), *v., castigare;* typta mitt brjóst! L. 81.
tystr (*pro* tvistr), *adj., tristis; discors;* tyst grund Bgl. 9.
tysvar *pro* **tvisvar;** *bis;* G. 60.

týframr (*pro* tvíframr?), *adj.*, *valde excellens; gen. pl.* týframra Hlg. 1.

týja (týđa, týđr), *v.*, *prodesse, sufficere;* eyvit týr *nihil sufficit* Mhk. 12.

týna (nd), *v.*, *perdere, amittere; c. acc.* týna fjǫr Gauta Vkl. 21; *sæpissime c. dat., e. gr.* týna ǫndu Jdr. 41; Sk. 64; liđ týndi ævi Kkm. 3; týndu lífi Edr. 19; Hr. S. 7; L. 59. — *Part. præt.* týndr, *e. gr.* endr frá trú týndir *(apostatæ)* G. 40; vægđ, er týndum nægđist L. 82. — týna af = *dejicere, excutere, e. gr.* ek týndi honum af Sk. 101. — *Refl.* týnask *cessare;* þars gleđi týnisk aldri G. 63.

týnir, *m.*, *qui perdit, consumit;* týnir vala strætis fasta *i. e. vir* G. 25.

Týr, *m. pr.*, *deus ex genere Ansium;* Týs áttungr Yt. 27; Hlt. 12; *sæpe in appellationibus virorum, e. gr.* Týr tjǫrva *prœliator* Odr. 9; sverđa Týr *id.* Efdr. 15; teinhlautar Týr *sacrificator* Vkl. 21; Týr ára elgs *navigator* Isl. 8; bauga Týr *vir liberalis, v. c.* fyr bauga Týs hjalta harđfótum Hkm. 6; kom at Tývi tvíviđar *(i. e. giganti Geirrodio)* Þdr. 18.

tæla (ld), *v.*, *decipere;* tæla ehn Sk. 2; marga hefr þat hyggna tælt Mhk. 20.

tœja (œđ), *v.*, *adjuvare; periphrastice usurpatur, e. gr.* velja tœđi *elegit* R. 13.

tœma (md; tæma Sk.), *v.*, *vacuefacere;* seggrinn tæmdi svínit hálft Sk. 41.

tœnađr (tænađr L.), *m.*, *auxilium; intercessio;* fyr Márju fagran tænađ L. 82.

tǫng, *f.*, *forceps;* tangu (*dat. pro* tǫngu) laust *forcipe (prehendit et) conjecit* Þdr. 15; viđ rauđbita tangar Þdr. 21; međ tangar munni G. 60.

tǫnn, *f.*, *dens;* rauđ ylgjar tǫnn Vkv. 12; Sk. 199; tǫnnin ein Sk. 162; *pl. nom. l. acc.* tennr L. 73; teđr Isl. 7; tenn Sk. 5. 9; tennur Sk. 142. 194; *dat. pl.* tǫnnum Sk. 155.

Þ.

þađan, *adv.*, *inde; exinde; ex eo loco;* ganga þađan Vkl. 16; rísa upp þađan G. 6; Hlg. 17; Hkdr. 8; Kdr. 6; Kkm. 1. 19.

þađra, *adv.*, *ibi; eo loco;* R. 13; Hr. S. 21; Sk. 39. 152.

þagna (ađ), *v.*, *obmutescere; silere;* ek þagna = *"dixi" (formula carminis concludendi)* R. 35; G. 71; hann þagnar Sk. 145; tungan þagni *lingua conticescat* L. 75.

þagnafundr, *m.*, *id quod tacite inventum est; inventum clandestinum;* þagnafundr Þriggja niđja *res per furtum Ansibus conciliata, i. e. poësis* Snt. 2.

þakka (að), *v., gratias agere; c. dat. pers., acc. rei, e. gr.* þakkar herra vín *propter vinum domino gratias agit* Sk. 109; (fagnaðarlaug) æ þakkandi miskunn mjúka L. 32.

þang, *n., alga; fucus;* þang hlíðar *alga clivi, i. e. silva, et* bitsótt hlíðar þangs *ignis* Yt. 34; þrøngvir þangs *calcator fuci, i. e. Thor* Þdr. 21.

þangat, *adv., eo, illuc;* halda skipum þangat Edr. 16; Edr. 19. 23; Hr. S. 1; Sk. 17. 49. 61; þjóðir þangat *i. e. populi illis locis habitantes* Hr. S. 20; heyrði þangat *(i. e. ex eo loco)* hávan brest Sk. 151; þangat til er = *ut (finale)* L. 13.

þannig (= þann veg), *adv.* — 1) *eo;* gramr helt borðum þannig Hr. S. 5. — 2) *ita;* Mhk. 11. 20. 24.

þanninn (= þann veginn), *adv., hoc modo; ita;* L. 41; Sk. 47.

þar, *adv., ibi, eo loco, illuc;* Rdr. 5; Hlg. 16. 18. 19; Hkv. 21 *(bis);* Gldr. 4; Em. 2; Hlt. 10. 13; Hfl. 4. 10. 14; Hdr. 7. 9; Þdr. 13. 14; Efdr. 5. 12; Vkv. 6. 7. 15; Ó. S. 3; Hr. A. 13; R. 7. 24; Edr. 10. 25; G. 23. 50. 52; Bdr. 9; Jdr. 6. 7. 9. 18. 21. 25. 28. 31. 34. 37. 38. 39. 41; Isl. 17. 18; Hr. S. 8. 16. 20; L. 15. 18 (ðar); 27. 33. 73; Sk. 17. 18. 30. 31. 32. 36. 68. 71. 73. 74. 77. 78. 80. 84. 87. 97. 99. 106. 108. 152. 156. 183; *sæpe cum aliis particulis conjungitur, e. gr.* þar á *in ea re* Sk. 6; þar í *in eam rem* Sk. 121. 197; þar með L. 46; Sk. 10. 124; þar næst Sk. 75; þar til L. 11. 99; Sk. 29. 50; þar úr *ex his rebus* Sk. 2; *eodem modo* uppi ok niðri ok þar í miðju L. 1. 100; þar sem *ubi* L. 9; þar er *id.* L. 19. 34. — þar = þar es *ubi* Sk. 16. 173. 185. — *Cfr* ðar!

þari, *m., alga;* á þaranum ganga Sk. 63.

þars (= þar es), *adv. cum part. relat.; ubi;* Yt. 1. 18. 46. 54; Hlg. 2. 4; Gldr. 5; Hlt. 7. 12; Hfl. 5; Vkl. 22; Þdr. 5. 6. 13; Efdr. 5. 26; Vkv. 6. 9. 11; Bgl. 2. 3; R. 18; Edr. 20; G. 9. 20. 37. 54. 56. 63. 68; Kkm. 2. 11. 14. 21; Jdr. 20. 22. 29. 32; Hr. S. 16.

þausn, *f., strepitus, tumultus;* mikit þausnar vess Sk. 178.

þaz = þat es *(part. relat.)* Efdr. 26; Edr. 29.

þá, *adv., tum;* Rdr. 10; Hlg. 7. 8. 10; Hkm. 2. 5. 18; Hfl. 4. 9. 13; Kdr. 5; Bgl. 17; Hr. A. 6. 12; Edr. 15. 23; G. 48; Bdr. 12; Jdr. 11. 14. 18. 32. 33. 36. 38. 41. 45; Mhk. 1. 21; Hátt. 72; Isl. 13. 23; L. 20. 70. 71. 72. 82. 84. 88. 96; Sk. 3. 5. 21. 22. 24. 51. 67. 81. 113. 118. 128. 129. 132. 135. 137. 140. 144. 145. 148. 163. 168. 170. 174. 178. 180. 182. 187. — *Nonnumquam particulam* þá *sequitur part. relativa (temporalis)* es, *e. gr.* Hkv. 17; Bgl. 6; *sæpissime tamen* þá *et* es *in unam vocem conflantur, quod videre licet s. v.* þás. *Apud recentiores post* þá *usurpatur* er *l.* 'r; þá'r = *quum, e. gr.* L. 30. 33. 37. 54. 55. 84. 86. 87. 99. — *In* Skíðaríma þá *pro* þá er, *quum, invenimus, e. gr.* Sk. 36. 63. 133. 150; *eodemque modo* Edr. 29, *nisi h. l. legere mavis* þás.

þás (= þá es, þá er), *conj. tempor., tum quum, i. e. quum, quando;* Rdr. 3. 6. 8; Yt. 2. 4. 6. 9. 14. 16. 21. 22. 34. 39. 47; Hlg. 15. 16;

Hkv. 21; Gldr. 5; Em. 6; Hlt. 3. 5. 14; Sgdr. 4; Vkl. 14. 18. 19; Þdr. 2. 4. 12. 16. 17; Ódr. 1; Efdr. 9; Vkv. 4. 5; G. 3. 19. 31. 35. 37. 44. 54; Kkm. 1. 2. 4. 6. 9. 10. 12. 24; Jdr. 42; Hátt. 75; Isl. 7. 8. 9. 15. 16.

þáttr, *m.* — 1) *restis, funis; filum;* sleit snaran þátt Snt. 7. — 2) *narratiuncula intertexta;* esa þǫrf at segja þann þátt Jdr. 34.

þefr, *m., odor;* hræs þefr Hkv. 3.

þegar, *adv., statim, extemplo;* þegar ungr *jam ab adolescentia* O. S. 2; G. 59; Jdr. 41; Mhk. 23; Sk. 57. 128. 147. — þegar er *(statim) quum* L. 38; þegar *pro conj.* (= þegar er) *habendum est* Sk. 47.

þegja (þagða, þagat), *v., tacere;* þegir *(3 sg. præs. ind.)* Mhk. 1; ef firar þegja Hfl. 7; væri þokks betr at þegðak *(1 sg. præt. conj.)* Mhk. 25; þótt aldri þegði *etsi numquam tacerent* L. 94.

þegn, *m., vir, colonus; homo militaris; nom. sg.* þegn Snt. 14; Kkm. 23; Isl. 13; *acc. sg.* þegn G. 61; þegninn Sk. 35. 190; *dat.* þegni Kkm. 23; *gen. sg.* þegns Snt. 9. 11; Vkl. 4; *nom. pl.* þegnar Efdr. 23; Bgl. 2; Jdr. 36; Hr. S. 3; Hrfm. 12; *acc. pl.* þegna Bgl. 13; G. 14; Jdr. 28. 41; *dat. pl.* þegnum Hlg. 5; Edr. 8; Jdr. 44; *gen. pl.* þegna Hdr. 9; Bgl. 11. 14; Hr. A. 5; Edr. 20; Jdr. 9.

þegnprýðir, *m., qui viros ornat, honorat; gen.* þegnprýðis G. 11.

þekkiligr, *adj., gratus;* Hlg. 5.

þekkja (þátta *l.* þekta), *v., cognoscere; agnoscere;* má þekkja Þóri járnskjǫld Sk. 84; þekkik sút Mhk. 12; þátti sinn bana Hlg. 16; G. 48; þekktu Gǫngu-Hrólf Sk. 83.

þekkjask (kt), *v., gratum esse; sibi placere;* þenna lét þorgils þekkjast Sk. 17.

þekkr, *adj.* — 1) *gratus; acceptus;* misjafnt þekkur (= þekkr) fólki Sk. 11; kvað hugrekki sér þekkja Efdr. 1; erumka þekkt þjóða sinni Snt. 17. — 2) *venustus;* þekk 's þó en fránleita Hkv. 2.

þella, *f., pinus;* hefk ort of mjaðar þellu *(de femina)* Jdr. 4.

þengill, *m., rex; nom. l. voc. sg.* þengill Efdr. 25; Vkv. 6. 15; Bgl. 6. 10; Ó. S. 2; R. 5. 28. 33; G. 11. 13. 43. 56. 71; Jdr. 15; Hr. S. 16. 20; *acc. sg.* þengil Rdr. 1; Edr. 2. 29; Hátt. 69; *gen. sg.* þengils Hfl. 20; R. 8; G. 12; Hrfm. 17.

þerra (rð), *v., abstergere;* þerði of hyrnu Hkv. 4.

þerrir, *m., siccatio;* þerris æða ósk-Rán *(de Hilda cædis cupiente)* Rdr. 8 *(in annot. ad h. l. H. Falkius in* Arkiv f. Nord. Fil. V 270 *vertit* æða þerrir = *id quod sistit effusionem sanguinis, ideoque* ósk-Rán æða þerris = *dea l. femina sanatrix).*

þessi, þessi, þetta, *pron. dem.; hic, hæc, hoc; nom. sg. m.* þessi G. 69; L. 24. 37; *acc. sg. m.* þenna G. 65. 68; L. 12. 30. 43. 47. 53. 83. 97. 98; Sk. 17. 35. 99; *dat. sg. m.* þessum Hr. A. 9; G. 66; Isl. 2; L. 2. 56; Sk. 59; þeima G. 2. 49. 57; *gen. sg. m.* þessa G. 17. 70; *nom. pl. m.* þessir L. 49; *acc. pl. m.* þessa Sk. 122; *nom. sg. f.* þessi L. 25; *acc. sg. f.* þessa L. 99; *dat. sg. f.* þessi

Edr. 2; *acc. pl. f.* þessar G. 49; *nom. l. acc. sg. n.* þetta L. 47. 85. 96; Sk. 15. 64. 69. 116. 118. 164; *dat. sg. n.* þessu G. 10. 11. 64; L. 46. 72. 74; Sk. 70. 91. 174; *nom. l. acc. pl. n.* þessi L. 9. 49; Sk. 69; *dat. pl. n.* þessum L. 41; *gen. pl. n.* þessa L. 96.

þeygi, *adv.; neque tamen; haudquaquam;* Bj. 5; Hfl. 18; Mhk. 29; L. 47; Sk. 116.

þeyr, *m., tepor cœli;* Gǫndlar þeyr *ventus tepidus Bellonæ;* él Gǫndlar þeys R. 11.

þeysa (st), *v., magna vi propellere, jactare;* vǫrru þeysa Hkv. 17; *c. dat.* flota þeystu Hlt. 13.

þér, *dat. pron.* þú, *q. v.!*

þér = ér, *pron. pers. 2:dæ plur.; vos;* Sk. 109. 126.

þiggja (þá, þeginn), *v., accipere; impetrare;* þiggja eht Yt. 24; Sk. 101; þiggja líf, fjǫr Jdr. 43; Óláfr þiggr alt, sem æstir G. 21. 24 *cet.;* Óláfr þiggi alla sælu R. 33; þigg þú at Ásum ǫl Hkm. 16; þiggjandi byrjar viggjar Hkdr. 3; þák eld ǫlna bekks af jǫfri Rdr. 13; þák bifkleif at Þorleifi Hlg. 13. 20; þá fóstr *educatus est* R. 2; Edr. 30; lýđar þágu lǫg af þeim nǫfnum Bgl. 5; Edr. 7.

þikkja = þykkja, *q. v.!*

þing, *n., conventus, præcipue conventus judicialis; contio; colloquium;* at þingi Hlg. 10; L. 72; af því þingi *ex eo congressu, i. e. ex ea pugna* Vkv. 11; bjóđa ehm til þings Þriđja *ad colloquium Odinis invitare, i. e. e vita auferre* Yt. 47. *Sæpe in circumlocutionibus pugnæ, e. gr.* hjǫrlautar hyrjar þing *conventus ensium, pugna* Vkl. 22; odda þing *id.* Vkv. 2; hringa þing *id.* Isl. 18; á því hrings þingi *in ea pugna* Isl. 9; til tírar þinga *ad conventus gloriosos, i. e. ad pugnas* Hr. A. 3. — *Plur.* þing *res pretiosæ, dona* Bgl. 16.

þingat, *adv., eo, illuc;* Sgdr. 5; Vkv. 10; G. 5.

þing-Baldr, *m., (Balder i. e.) deus conventûs;* þing-Baldr skjaldar linna *deus gladiorum conventûs, i. e. deus pugnæ, bellator* R. 1.

þingdjarfr, *adj., in conventibus audax, libere loquens; gen. sg. m.* þingdjarfs G. 49.

þingmađr, *m., civis, qui in judicium venit; pl.* þingmenn Bgl. 13.

þingskil, *n. pl., disceptatio in comitiis; dijudicatio; oratio;* Þjassa þingskilum *sermone Thjassii, i. e. auro (ut fabula est de Thjassio)* Bj. 5.

þinn, þitt, *vid.* þínn!

þit, *pron. 2 pers. dual., vos (ambo), gr.* σφώ; *nom.* þit L. 14; þit Adám *tu (Eva) et Adamus* L. 17; þit Hǫgni *tu et Hognius* Sk. 116; Sk. 118; *pro* þit *scribitur* đit L. 96; *acc. dual.* ykkr Sk. 118; *dat. dual.* ykkr L. 14; ykkur L. 16.

þíđr, *adj., tepidus;* á þrǫm þíđan Efdr. 14.

þínn, þín, þítt (*apud recentiores* þinn, þitt), *pron. poss.; tuus; nom. sg. m.* þínn Hr. A. 1; þinn Sk. 117. 167; *acc. sg. m.* þinn

L. 38; Sk. 26; *dat. sg. m.* þínum Bgl. 2; G. 64; Hr. S. 2. 14; L. 22. 59. 92; Sk. 25; *nom. pl. m.* þínir Hkm. 12; Hr. S. 7. 17. 21; *acc. pl. m.* þína L. 66; *dat. pl. m.* þínum Bgl. 10. 11; L. 81; *nom. sg. f.* þín Hr. A. 9; Sk. 48. 89; *acc. sg. f.* þína G. 71; Hr. S. 20; L. 2. 3. 79; Sk. 93. 168; *dat. sg. f.* þinni Hr. S. 12. 18. 21; L. 32. 51. 85. 96; *gen. sg. f.* þinnar L. 57; *nom. pl. f.* þínar Hr. S. 3. 6. 21; *dat. pl. f.* þínum L. 59; *nom. l. acc. sg. n.* þitt L. 26. 32 *cet.*; Sk. 186; *dat. sg. n.* þínu Hr. S. 4. 9. 19; L. 29. 69. 87. 88; Sk. 100. — *In* Skíðaríma *terminatio pronominis, ubi substantivo postponitur, nonnumquam omittitur v. c.* náðir þín (*pro* þínar) Sk. 94. *Observanda est præterea consuetudo illa linguarum Scandicarum, qua in alloquio aut blandientis aut reprehendentis pronomen possessivum cum substantivo conjunctum pro pronomine personali usurpatur, e. gr.* hrottinn þinn *tu, vir nequissime* Sk. 167.

Þjassi *l.* Þjazi, *m. pr., gigas in fabulis antiquis inclitus;* gulli mældi Þjazi sjálfr Mhk. 8; goð véltu Þjaza Sgdr. 5; *gen.* Þjaza Hlg. 1; þingskil Þjassa *sermo Thjassii, i. e. aurum (cfr SnE, AM I 214)* Bj. 5; byrvindr málu Þjaza *i. e. animus* Snt. 13.

þjá (áð), *v., in servitutem redigere;* þjóð es þjáð Hkm. 21.

Þjálfi, *m. pr., servus et comes Thoris; nom.* Þdr. 9; *gen.* Þjálfa Þdr. 10. 20.

þjokkr, *adj., densus; crassus;* brjóta þjokkva leggi Jdr. 34.

þjokkva (að?), *v., densare;* þjokkva skal hrœsinn við með hrísi *arbores excelsæ fruticibus densandæ sunt, i. e. tenuiores homines non sunt spernendi* Bgl. 2.

þjóð, *f., populus; pl.* þjóðir *homines; nom. l. acc. sg.* þjóð Hkm. 21; Snt. 12; Efdr. 14; Vkv. 1; Bgl. 4; R. 10; Edr. 27; G. 7. 13. 52. 62. 68; Jdr. 20; Mhk. 3; Hr. S. 4; Sk. 76; *dat. sg.* þjóðu Yt. 40; R. 8; þjóð Yt. 30; G. 57; Hátt. 69; *gen. sg.* þjóðar Yt. 13; Vkl. 5; Þdr. 11; Efdr. 2. 25; R. 5; G. 20; Hr. S. 8. 9; *nom. l. acc. pl.* þjóðir Bj. 5; Ódr. 9; Hr. A. 9; Jdr. 41. 44; Isl. 18; Hr. S. 3. 6. 19. 20; L. 51. 98; *dat. pl.* þjóðum Hr. A. 14; Hr. S. 21; L. 41; *gen. pl.* þjóða Snt. 17; L. 1. 86. 89. 100.

þjóðá (þjóð- *vim amplificativam habet; cfr got.* þiuþ $= \dot{\alpha}\gamma\alpha\vartheta\acute{o}\nu$), *f., fluvius ingens;* œstar þjóðár fnœstu eitri Þdr. 5.

þjóðkonungr (*cfr ann. ad* þjóðá), *m., magnus rex; rex potentissimus; acc. sg.* þjóðkonung Yt. 43; *gen. sg.* þjóðkonungs Gldr. 7; G. 11 *(tmesi divisum).*

þjóðnýtr, *adj., valde strenuus;* G. 49.

þjófr, *m., fur; gen. sg.* þjófs Rdr. 1; Bgl. 12; *gen. pl.* þjófa Edr. 8.

þjóna (að), *v., servire;* L. 80; *c. dat.* Jón baptista þjónar dróttni L. 37.

þjónn, *m., servus;* mildings þjónn *(de sacerdote Richardo)* G. 58; dróttna ykkrum þjóni L. 87.

þjórhlutr, *m., pars tauri elixi;* leggja upp þjórhluti fjóra Hlg. 5.

þjóstbrjóst, *n., animus infensus;* af þjóstbrjósti *(tmesi divisum)* Þdr. 16.

þjóstr, *m., vehementia animi; invidia;* L. 48.

þjóta (þaut, þotinn), *v., ululare; fremere, stridere;* lá þýtr Mhk. 13; jǫtuns háls undir þjóta *i. e. mare fremit* Snt. 3; mækis á þaut Hfl. 4; Þdr. 6; Ó. S. 4.

þokki, *m.* — 1) *animus;* með skœðan þokka *animo infesto* Hr. A. 5. — 2) *gratus animus; jucunditas;* ekki er mér á þessum þokki *hæc mihi non arrident* L. 41.

þokkr, *m.* — 1) *animus;* í fǫstum þokk *animo obstinato* Snt. 18. — 2) *animi affectus; id quod sensum commovet; discrimen; gen.* þokks *cum compar.* = *aliquanto, v. c.* þokks betr *aliquanto melius* Mhk. 25.

þola (lð *l.* ld, þolat), *v., ferre, pati, sustinere;* púkinn þoldi þeygi þenna leik L. 47; hlýr þolðu hríð Vkv. 5.

þollr, *m.* — 1) *arbor;* af fornum þolli Hlg. 3; *sæpe hæc vox usurpatur in appellationibus virorum, e. gr.* seima þollr *i. e. vir liberalis* Hr. S. 2; sagan seima þollsins unga Sk. 199; atgeirs þollr *præliator* Isl. 9; með þolli skævaðar geima *cum gubernatore navis* Efdr. 5; hrings háraddar þollar *bellatores* Isl. 14; málma þollar *id.* Hr. S. 8. — 2) *absol., vir;* ungr þollr *adolescens* Vkv. 11.

þora (rð, þorat), *v., audere;* hinn 's sœkja þorði G. 44; Hr. A. 12; R. 15; Edr. 32; G. 55; Isl. 18; ne þrym-Nirðir þorðu at standa í gegn Isl. 26; þorðut berjask Hrfm. 12; Edr. 15.

Þorbjǫrn, *m. pr., vir Islandus, cognomine* yxnamegin; Isl. 17.

Þorgils, *m. pr., dominus fundi cujusdam Islandici, qui* Staðarhóll *appellabatur;* Þorgils bóndinn fríði Sk. 17; Sk. 20. 22. 32.

Þorketill, *m. pr.* — 1) Þorketill, *cognomine* Nefja, *frater Olavi regis Tryggvidæ;* Efdr. 18. — 2) *avunculus Olavi regis Tryggvidæ, cognomine* dyðrill; *dat.* Þorkatli R. 29. — 3) Þorketill, enn hávi *(procerus) appellatus, filius Strut-Haraldi;* Jdr. 9. — 4) *vir Norvegus, cognomine* Leira, *q. v.!* Jdr. 42; *gen.* Þorketils Jdr. 14. — 5) Þorketill Geitisson, *vir Islandus; dat.* Þorkatli Isl. 5.

Þorleifr, *m. pr.* — 1) *vir Norvegus, a quo Thjodolfus poëta clipeum dono accepit; dat.* Þorleifi Hlg. 1. 13. 20. — 2) *vir,* Þorleifr skúma *appellatus;* Jdr. 34. — 3) *vir Islandus,* Þorleifr jarlaskáld *appellatus* Isl. 18. — 4) *vir, alias* beiskjaldi *l.* Leifi *appellatus;* Sk. 190; *acc.* Þorleif Sk. 35.

þorn, *m., gigas;* þorns niðjar *cognati gigantis, i. e. gigantes* Þdr. 2; þorns bǫrn *id.* Þdr. 7.

þorn, *m., spina; acus; infibula;* þorn slíðra *gladius* Kkm. 17; þorna vigg *gerula infibularum, i. e. femina* Sk. 87; þorna brú *pons infibularum; femina* Sk. 112.

þornrann, *n., domus gigantum;* hringbálkar þornranns *gigantes* Þdr. 13.

Þorsteinn, *m. pr., vir Islandus, filius Sidu-Hallii;* Isl. 23.

þó, *adv., tamen;* Hkv. 2; Hkm. 12; Snt. 5. 22. 24; Bgl. 7. 9; Jdr. 1. 3. 4; Mhk. 11. 14 *cet.;* L. 6. 12. 20. 35. 41. 42. 56. 92; Sk. 8. 96. 98; eða þó *aut sane, aut etiam* Kdr. 1; þó at hváru *nihilo minus* G. 32. — þó = þá Sk. 161. — *In* Skíðaríma *pro conjunctione* þó *habendum est nonnullis locis* = þótt, *e. gr.* Sk. 53. 55. 116.

þó, *præt. vb.* þvá, *q. v.!*

Þóarr (*pro* Þonarr), *m. pr., Thor deus* Þdr. 2.

Þóra, *f. pr., conjux Ragnaris Lodbrokii;* þá fengum vér Þóru Kkm. 1.

Þórarinn, *m. pr., filius Steinaris,* kappi *appellatus;* Isl. 26.

Þórálfr, *m. pr., vir Islandus, filius Skolmii,* enn sterki *appellatus* Isl. 13.

Þórhaddr, *m. pr., Steinii filius, vir Islandus; acc.* Þórhadd Isl. 23.

Þórir, *m. pr., heros quidam, cognomine* járnskjǫldr; Sk. 158; *acc.* Þóri Sk. 84; *gen.* Þóris Sk. 170.

Þórólfr, *m. pr., vir Islandus, filius Skalla-Grimii* Isl. 9.

Þórr, *m. pr., Thor deus;* Þórr sitr í reiðu Sgdr. 3; Sk. 47. 169. 181; heilsar á Þór Sk. 57; Sk. 70; med Þóri Sk. 52; á fætur Þór *(dat.)* Sk. 173; Þórs ofrúni *i. e. Lokius* Hlg. 8; Þdr. 10. 20.

Þótn, ?, *regio Norvegiæ;* á Þótni Yt. 43.

þótt (= þó at), *conj., etsi; cum conj., e. gr.* Rdr. 9; Snt. 12. 17; Vkl. 19; Efdr. 10. 20. 26; Jdr. 1; Mhk. 2. 12; Isl. 5; L. 17. 64. 67. 78. 93. 94. 97; *rarissime c. ind., v. c.* þótt gefit vas fleira Edr. 30.

þram *pro* þrǫm, *acc. sg. subst.* þrǫmr, *q. v.!*

þramma (að), *v., graviter calcare, procedere; grassari;* fram þramma Hdr. 8; ætla ek drengrinn þrammi gǫtu Ásólfs Sk. 29.

þrá, *f., desiderium; mæror;* ekki er manni verra en þrá Mhk. 27; springa af gildri þrá Mhk. 13.

þrá, *n., pertinax concertatio;* þrá málma *concertatio ensium, i. e. pugna* Sk. 88.

þráðr, *m., filum;* borgin var sem léki á þræði *(dat. sg.) arx fuit quasi filo in orbem circumageretur* Sk. 184.

þrágjarn, *adj.* (þrá *n.,*) *contentionis cupidus;* við þrágjǫrnum Snt. 14.

Þráinn, *m. pr., heros quidam,* Þráinn í haugi *appellatus;* Sk. 75; Sk. 159; *acc.* Þráin Sk. 157. 160.

þrálífr, *adj., vivax;* Yt. 24.

þrámóðnir, *m., desiderio commotus;* þrámóðnir Þrúðar *Thrudam diligens; pater Thrudæ i. e. Thor; gen.* þrámóðnis Þdr. 16.

Þrándheimr, *m. pr., pars Norvegiæ septentrionalis; gen.* Þrándheims R. 15; Sk. 54.

þrár, *adj., pertinax; neutr.* þrátt *pro adv., sæpe, assidue* Sk. 110.

þrefi, *m., sermo; disceptatio;* komask á þrefa *in sermonem hominum venire* Mhk. 4.

þrekfǫrlaðr, *part. comp.* (fǫrlast = *imminui*), *is cujus virtus languescit;* vas hugraun þrekfǫrluðum jarli Jdr. 33.

þrekhvass, *adj., fortis; dat. sg. m.* þrekhvǫssum G. 49.
þrekleyfðr, *part. compos., fortitudine præclarus;* R. 28.
þreklyndr, *adj., forti animo præditus; gen. sg.* þreklynds G. 11.
þrekmaðr, *m., vir fortis;* Ormr þrekmanns þremja storms *Serpens (navis longa) viri, virtute bellica clari* R. 21.
þrekmestr, *superl. adj.* þrekmikill; *excellentissimus;* enn þrekmesti Bdr. 11.
þrekr, *m., fortitudo, virtus; specimen fortis animi;* efla slíkan þrek Jdr. 12.
þrekrammr, *adj., experta fortitudine præditus;* G. 71.
þreksgǫrr, *adj., fortitudine excellens;* Ó. S. 2.
þreksnjallr, *adj., fortitudine clarus;* þreksnjǫll ǫld G. 66.
þrekstœrðr, *part. compos., fortitudine auctus;* við þrekstœrðan blikrýri Hrfm. 12; þrekstœrðum Hávarði Jdr. 34.
þremjar, *pl. f.?, pars quædam gladii; fortasse* = vettrimar *l.* vættrimar, *striæ leviter eminentes et in media lamina gladii ancipitis a capulo mucronem versus procurrentes. Per synecdochen hæc vox in circumlocutionibus usurpatur* = *gladius, ensis, v. c.* þremja regin *i. e. pugnatores* Rdr. 10; þremja skyndir *bellator* R. 10; þremja stormr *pugna* R. 21.
þrenning, *f., trinitas;* eins goðs þrenning G. 1; guðs þrenning L. 37.
þrennr, *num. distrib., ternus; triplex;* ein persóna þrennrar greinar L. 31; eining sǫnn í þrennum greinum L. 1. 100; með þrysvar þrennum englastéttum L. 6. — *Sæpe pro num. card. usurpatur* = *tres, tria; v. c.* ræsir hitti dǫglinga þrenna R. 16; Kkm. 19; yfirspennandi heima þrennra L. 22; kvæði þrenn *tria carmina* Hátt. 69; R. 10.
þrettándi, *num. ord., tertius decimus;* á þrettanda dag L. 36; Vkv. 13.
þreyta (tt), *v., contentiose agere;* þreyta húsgang *assidue mendicari* Sk. 12.
Þriði, *m. pr., nomen Odinis;* frá Þriðja Þdr. 2; þing Þriðja Yt. 47; Þriðja log *i. e. gladius* Vkl. 20; biðkván Þriðja *terra* Hkdr. 3.
þriði, *num. ord., tertius;* oddamaðr fæsk opt enn þriði Mhk. 10; við jarl enn þriðja Efdr. 3; Rdr. 14; G. 4; Jdr. 21; af himni þriðja L. 40; en þriðja stáls hríð Vkv. 3; Sk. 87; ek fæ ena þriðju drópu R. 35; þriðja sinni R. 21.
þrifnuðr, *m., fortuna; successus;* Hr. A. 1; G. 3.
Þriggi, *m. pr., nomen Odinis;* Þriggja niðjar *dii Anses* Snt. 2.
þrima, *f., strepitus; in appell. pugnæ, e. gr.* þrima Þundar *pugna* Kdr. 4; gœðir hræsíks þrimu *incitator pugnæ, prœliator* G. 70. — *Etiam absol.* þrima = *pugna, v. c.* stóðsk þrimu marga Efdr. 7. — *Cfr* þryma!
þrimlundr, *m., arbor pugnæ, i. e. prœliator;* Vkl. 4.
þrinnr = þrennr; þrinnum skeiðum R. 15.

þrífa (þreif, þrifinn), *v.*, *manu prehendere; apprehendere;* Álfr þrífr upp *(suspensum tenet)* kappann Víkar Sk. 174; Hǫgni þreif upp Hálfdan Sk. 176; Sk. 158. *Reflex.* þrífask *incrementa capere; augeri; vigere, florere;* styrr þreifsk *pugna increbruit* R. 22; Gldr. 7; Kdr. 4; G. 26.

þríforn, *adj.*, *trimus;* þrífornt smjǫr Sk. 197.

þrír, þrjár, þrjú, *num. card.*, *tres, tria; nom. m.* þrír Vkl. 5; Jdr. 20. 39; Mhk. 3; *acc. m.* þrjá G. 13; *acc. f.* þrjár G. 49; *acc. n.* þrjú Sk. 130; *dat.* þrimr Vkl. 16; G. 32; *gen.* þriggja Hlg. 1; Sk. 89.

þrítugr, *adj.*, *tricenarius;* á þrítugs aldri L. 37.

þrjátigi, *num. card. indecl.*, *triginta; nom.* þrjátigi Sk. 178.

þrjóta (þraut, þrotinn), *v.*, *deficere; impers. c. acc., e. gr.* þrýtra þann er verr hefr valt *vires eum non deficiunt l. minime deficit is, qui pejorem causam delegit, i. e. injustam causam tuetur* Mhk. 26. — *Part.* þrotinn *consumptus, peractus;* hans líf v's þrotit *de vita ejus actum fuit* R. 27.

þrjótr, *m.*, *vir pertinax; rixator; altercator molestus;* þrjóti vegtaugar *i. e. giganti (Geirrodio)* Þdr. 17; aldri mun ǫrmum þrjót illra meina batna Sk. 202; urđar þrjótr *i. e. gigas, et* støkkvir urđar þrjóts *fugator gigantis, Thor* Þdr. 5.

þróask (ađ), *v.*, *crescere; augeri;* niđkvisl náđi þróask Yt. 51; þróask *(honore augetur)* hér sem hvar Hfl. 14; Hildr þróask Snt. 13.

Þrór, *m. pr.*, *nomen Odinis;* þróttar Þrór *i. e. Oden fortissimus, et* niđkvísl þróttar Þrós *prosapia Odinis* Yt. 51; til drósar Þrós *i. e. in terram* Isl. 17.

þróttarhvass, *adj.*, *acer et fortis;* dýrđ þróttarhvass jǫfurs *(de Olavo Sancto)* G. 66.

þróttarsteinn, *m.*, *lapis fortitudinis, i. e. cor* Þdr. 10. 20.

þrótthardr, *adj.*, *acer viribus;* sóttu þrótthardan gram Efdr. 23.

þróttigr, *adj.*, *fortis;* þróttig þremja regin Rdr. 10.

þróttr, *m.*, *robur; fortitudo;* þróttar Þrór *Oden magni roboris* Yt. 51; þróttar orđ *i. e. animose dicta* Efdr. 2; Jdr. 41; þróttar strangr *robore acer* R. 33.

Þróttr, *m. pr.*, *Oden;* Þróttar fúrr *ignis Odinis, gladius* Vkl. 5; Þróttar skýrunnr *bellator* R. 1; Þróttar él *procellæ Odinis, i. e. prœlia* R. 2.

þruma, *f.*, *strepitus;* þruma hjaldrskíđs *strepitus gladii, i. e. pugna, et* heyja hjaldrskíđs þrumu *prœlium committere* Gldr. 2.

Þrúđr, *f.*, *Thruda, filia Thoris;* Þrúđar þjófr *raptor Thrudæ, i. e. Rungner gigas* Rdr. 1; Þdr. 16.

þrútinn, *adj.*, *turgidus, tumens;* á geima þrútinn Hr. S. 18; drótt dreyra þrútin *milites cruore perfusi* R. 20; linna eitr þrútit L. 80.

þrútna (ađ), *v.*, *intumescere;* engill þrútnar L. 15; L. 54.

þryma, *f.*, *strepitus;* þryma randa *i. e. pugna, et* Ullr þrymu randa *prœliator* Jdr. 45 (*cfr* þrima!).

þrymja (þrumða), *v., strepere;* hvat þrymr þar? Em. 2; vǫllr of þrumði Hfl. 5.

þrym-Njǫrðr, *m., (Njordius, i. e.) deus strepitûs;* fleina þrymr *strepitus spiculorum, i. e. pugna, et* þrym-Nirðir fleina *bellatores, viri* Isl. 26.

þrymr, *m., stridor, strepitus, fremitus; in appell. pugnæ, v. c.* þrymr odda *pugna* Vkl. 20; þrymr stála *id.* Bdr. 12; sóttu Heðins þrym *se in prælium contulerunt* Rdr. 10.

þrymseil, *f., lorum stridens, i. e. nervus arcûs;* þrymseilar Vár *(Vara, i. e.) dea sagittaria, Skadea;* hvalr þrymseilar Várar *cetus Skadeæ, i. e. taurus ferus* Hlg. 5.

þrymsvellir, *m., qui auget strepitum;* þrymsvellir sárjǫkuls geima *augens strepitum gladii, i. e. pugnam ciens, præliator* Isl. 14.

þryngva (þrǫng, þrunginn), *v., urgere; premere; pellere; c. dat.* áðr of þryngvi þrimr hundruðum Vkl. 16; þrǫng jǫrðu ok gumnum und sik *terram et homines sibi subjecit* Gldr. 6; lét skipa barðum á lǫg þrungit *naves in mare deduxit* Gldr. 1. — þryngva at *impers. c. dat., v. c.* þrǫng at rym randa *stridor clipeorum ingruebat* Bdr. 3. — *Part. præt.* harmi þrungin *luctu turgida* L. 54.

þrysvar, *adv., ter;* L. 6.

þrýsta (st), *v., opprimere; c. dat.* þrýsta þorns niðjum Þdr. 2.

þrýstir, *m., oppressor;* hlenna þrýstir Hr. A. 12.

þræll, *m., servus; acc. et dat. sg.* þræl G. 61; L. 52; *acc. pl.* þræla Sk. 137.

þrætugjarn, *adj., rixosus;* L. 72.

Þrœndir *l.* Þrœndr, *m. pl., incolæ Thrandheimiæ; nom.* Þrœndir G. 11; *gen.* Þrœnda Vkv. 13; Hr. A. 4; G. 14.

Þrœnzkr, *adj., Thrandheimensis;* af gram Þrœnzkum G. 44; gengi Þrœnzkra drengja Efdr. 3.

þrǫmr, *m.* — 1) *ora, margo;* við hlífar þram (*pro* þrǫm) *ad clipei marginem* Hfl. 4; á þrǫm þíðan Efdr. 14. — 2) *ora, litus;* við foldar þrǫm *in litore* Yt. 52; G. 31.

Þrǫng, *f. pr., Freyja dea* (Þrǫng = *in angustias coacta, mærore afflicta; nam maritum mæsta quærit);* langvinr Þrangvar (*pro* Þrǫngvar) *vetus amicus Freyjæ, i. e. Thor* Þdr. 16.

þrǫng, *f., angustiæ;* ei kennandi krapta þrǫng *virium defectum non agnoscens* L. 90.

þrǫngr, *adj., angustus; arctus, astrictus;* þrǫngum þyrni L. 49.

þrǫngskorðaðr, *part. compos., arcte ligatus;* njóta þrǫngskorðaðra kvæðisorða L. 96.

þrǫngva (gð), *v., in angustum cogere; molestiâ affligere; c. dat.* þrǫngva þeira ráði Hr. A. 5; þrǫngðr ok kvaldr L. 79.

þrǫngvimeiðr, *m., qui pellit, fugat;* Vkl. 16.

þrǫngvir, *m., qui premit, trudit;* þrǫngvir þangs *i. e. Thor (cfr ea, quæ in* Hýmiskviða *narrata sunt)* Þdr. 21.

þula, *f., cantilena; carmen inconditum;* Mhk. 11.
þulr, *m., orator; poëta;* kváđu þann þul ok Ólaf annan vega berserk *ille poëta (Thorleifus* jarlaskáld*) auxilio fratris Olavi athletam furiosum interfecisse dicebatur* Isl. 18.
Þundr, *m. pr., nomen Odinis;* auka Þundi þegns gnótt Vkl. 4; Þundar hyrr *gladius* Vkl. 11; þrima Þundar *pugna* Kdr. 4.
Þund-regn, *n., pluvia l. procella Odinis, i. e. pugna;* Þund-regns dróttir *pugnatores* R. 8.
þungr, *adj., ponderosus; gravis; molestus;* þungr vas Loptr Hlg. 8; byrskíđ brjóta þungan víđi bǫrđum *naves arduum pelagus proris perfringunt* Hátt. 74; sløkkva þungan hungr G. 52; viđ þungum rauđbita Þdr. 21; *cum gen. mensuræ, v. c.* fundu tǫnn tuttugu marka þunga Sk. 199; međ þungar kistur Jdr. 36; tróđi þungu Þdr. 14.
þunnr, *adj., tenuis; acutus;* á hjǫr þunnum Efdr. 6; þunnar skeiđr *naves tenui tabularum compage, i. e. celoces* Hr. S. 3. 6; skeggit þunt *barba rara* Sk. 9; þunn stál Bgl. 10; þunn skip *celoces* Jdr. 38; (skæđin) vóru ekki þynnri enn súđ Sk. 24.
þunnvaxinn, *part. compos., tenuis, acutus;* þunnvaxin stál G. 43.
þurfa (þarf, þurfta), *v., indigere; opus esse; c. inf., e. gr.* hvat þarf ek at jaga of slíkt Mhk. 9; engi þarf at hræđask hót Mhk. 16; Jdr. 5; Mhk. 24; Sk. 106. 120; *c. acc.* ek þykkjumst þurfa þína vægđ L. 79; *c. gen.* þarfk þess opt Snt. 14; ei þurfandi stađa né stunda L. 1. 100.
þurft, *f., res, quâ ad vitam degendam opus est; c. dat.* til þurftar mǫnnum *ad promovenda hominum commoda* Edr. 14.
þurftugr, *adj., egenus, inops;* þurftug sálin L. 75.
þurnir, *m., gigas;* hǫll þurnis bifđisk Þdr. 17.
þú, *pron. pers., tu; nom.* þú Hlg. 11; Hr. S. 5. 20; L. 28. 65. 66. *cet. cet.* Sk. 25. 26. 31. 50 *et passim. Nom.* þú, *in* -đu *l.* du *l.* -tu *l.* -u *conversus, formis verborum plerumque suffigitur, v. c.* gaztu Hr. A. 3; namtu Hr. A. 5; fekktu Hr. A. 14; heyrđu G. 8; tóktu Hr. S. 2; áttu L. 22; kenndu L. 44; veittu L. 51. 83; dragđu L. 63; kennstu L. 69; muntu L. 85; Sk. 166; vertu L. 86. 95; kreistu L. 87; stattu L. 88; mundu L. 88; ertu L. 91; lifđu *ibm;* léttu *ibm;* líttu *ibm;* spáđu Sk. 60; horfđu Sk. 72; þekktu Sk. 83; skaltu Em. 7; Sk. 92. 100. 102. 110. 111; fórtu Sk. 100; farđu Sk. 107; vendu Sk. 119; lemdu Sk. 131; leggstu Sk. 168; *suffigitur particulæ* at, *v. c.* attu L. 21. — *Acc. sg.* þik Em. 7; Hr. A. 5; Hr. S. 1. 13. 17; L. 3. 66; Sk. 49. 60. 61. 119. 168. — *Dat. sg.* þér Em. 5; Bgl. 6. 15; Hr. A. 13; líkar þ é r at auka y đ v a r t vald Hr. S. 20; L. 1. 2. 26. 28. 44. 79. 95. 96; Sk. 25. 26. 49. 50 *cet. cet.;* đér L. 26. 32 *cet.*
þúsund, *f., mille;* þúsund Em. 2; þjóđ þúsundum *i. e. innumerabiles viri* G. 52.
þvá (þó, þveginn), *v., lavare; abluere;* drótt þó sveita af dǫglings líki G. 22; ýtar hǫfđu þvegit jǫfurs bein G. 23; útsker verđa af

bárum þvegin Mhk. 6; *c. dat.* hrọnn þó hlýrum *unda lavit latera, proras aspersit* Bdr. 2; blóđ þó bens árum Bdr. 9.
þvengr, *m., corrigia;* mjór sem þvengr Sk. 8; hann rekr í þvengi stóra Sk. 38.
þverr, *adj., transversus;* hverr lá þverr of annan Kkm. 16.
þverra (þvarr, þorrinn), *v., minorem, pauciorem fieri; deficere; cessare;* frágum liđ þverra Jdr. 41; vinir þverra *amici deficiunt* Snt. 14; L. 47; glæpir þverri! L. 88; gráđr þvarr Ódr. 9; Jdr. 31; mættir þurru *vires deficiebant* L. 58; nema snæriblóđ þyrri Þdr. 7. *Part. præt.* þorrinn *spoliatus, exutus; c. dat.* sigri þorrinn R. 17.
þverrir, *m., qui pauciorem reddit, qui consumit; oppressor;* þverrir þorns barna *Thor* Þdr. 7; þverrir úlfs sultar *præliator; dat. sg.* þverri Gldr. 8; Efdr. 26.
því, *dat. sg. n. pron.* sá, sú, þat, *pro adv. usurpatur* = *quare, ideo, quocirca; cfr* L. 35. 42. 43. 47. 79. 85. 99; Sk. 1. 13. 31. 49. — *Conjungitur cum compar., e. gr.* því miđur *eo minus* L. 82. — því = því at L. 62; Sk. 23. 113. 115. 159. *Cfr pron.* sá!
því at, *conj., nam; quia; ideo quod;* Em. 6.
þvílíkr, *adj., talis;* þvílíkr þengill G. 11; međr þvílíkri tígnarkveđju L. 29; af þvílíku móđurmáli L. 4. — *Scribitur* đvílíkt L. 39.
þvít, *conj., nam, enim; ideo quod; quia;* Em. 3. 5; Hlt. 1; Snt. 2. 4. 9. 15; G. 18. 20. 46; Mhk. 4; L. 2. 18. 21. 29. 34. 39. 59. 74. 95. *Nonnullis locis, e. gr.* L. 48. 64. 91. 98 *ab initio enuntiationis remota est particula.* — *Scribitur* đvít Bgl. 7; Bgl. 5 *est* af đvít = af því at.
þykkja (þótta), *v., videri; inf.* þykkja Mhk. 11; *3 sg. præs. ind.* þykkir Hkm. 14. 15; Mhk. 5. 10. 12. 13. 15 *(bis).* 18. 21. 23. 27. 29; Sk. 1. 86; *etiam* þykki, *ubi pron.* mér *proxime sequitur, v. c.* þykki mér L. 39; *3 pl. præs. ind.* þykkja Mhk. 15. 19. 20; þykkjat *non videntur* Efdr. 23; *3 sg. præs. conj.* þykki Sk. 62; *3 sg. præt. ind.* þótti Yt. 40; Em. 6; Hr. A. 6; Edr. 22; Jdr. 7. 20; Mhk. 7. 9. 11 *cet.;* Hr. S. 16. 17; Sk. 152 *(ubi post sing.* þótti *sequitur plur.* ferlig undr); þóttit *non videbatur* Hr. S. 3; *3 pl. præt. ind.* þóttu Yt. 16; Hr. S. 14; *3 sg. præt. conj.* þætti (*i. e.* þœtti) standa L. 97. — *Reflex.* þykkjask *l.* þykkjast = *(mihi, tibi) sibi videri;* ek þykkjumst *mihi videor* L. 79; þú þykkisk *tibi videris* Hkv. 18; þykkisk *sibi videtur* Mhk. 2; þóttumk *mihi videbar* Snt. 9; þóttist þú meiri at mætti? *an tu prævalere tibi videbaris?* L. 65; þóttisk *sibi videbatur* Bgl. 6; þóttusk *sibi videbantur* Mhk. 8; þóttust Sk. 147; sú mannraun hefr þótt fullstrọng *id virtutis specimen gravissimum visum est* Mhk. 7. — *Formam ex verbo et pronomine agglutinatam, ut ita dicam, habes* Hfl. 19, *ubi est* gótt þóttumk (= þótti mér) þat.
þykkja, *f., opinio;* um lítilmennis þykkju Sk. 37.
þylja (þulđa), *v., recitare (carmen);* ek fat þylja Hfl. 3; Jdr. 4; þylk granstrauma Grímnis Þdr. 3.

þyngja (gđ), *v., gravem l. molestum reddere;* hverr þyngir annan at *unusquisque alterum aggravat* L. 21.
þyrja (þurđa), *v., magno impetu ferri; festinare;* hrǫnn þurđi *unda ruebat* Þdr. 8; kilir þurđu norđan Kdr. 3; Vkl. 14; Hr. A. 3; þurđu *festinabant* Hr. S. 15.
þyrma (mđ), *v., parcere; c. dat.* þyrmđit dólgi Hlg. 16; hafđi þyrmt véum *fana conservaverat* Hkm. 18.
þyrna (nd), *v., horrificare; aculeatum reddere;* þyrna jǫrđ oddum *terram cuspidibus exasperare* Hátt. 79.
þyrnir, *m., sentis; vepres;* spenna þrǫngum þyrni um ennit L. 49.
þysta (= þyrsta; st), *v., sitientem reddere; impers. c. acc.* þystir hann *i. e. sitit* L. 42.
þýđa (dd), *v., explicare; nominare;* þegninn skal þýđa Þorleif ǫđru nafni Sk. 35.
þýđr, *adj., clemens; comis;* þýđr ok glađr Sk. 22; kýs ek þýđa þorna brú Sk. 112.
þýfi, *n., furtum;* Viđris þýfi *res ab Odine subrepta, i. e. mulsum poëticum, poësis* Snt. 1.
þœfa (fđ), *v., cudere; densare;* hringskyrtur hamri þœfđar Efdr. 9; Kkm. 12.
þǫgn, *f., silentium;* þǫgn hefr slegit á þegna Bgl. 13; geta þǫgn Hfl. 3. 19; þagnar rof Hfl. 20.
þǫkk, *f., gratia; gratiarum actio;* gefa þakkir L. 13.
þǫrf, *f.* — 1) *id quod opus est; necessitas;* þeim þótti þǫrf *iis opus esse visum est* Jdr. 7; esa þǫrf at segja þann þátt Jdr. 34; Kkm. 14; þǫrfum meiri *justo major* Jdr. 33. — 2) *desiderium;* kvađ sér þǫrf á skæđum Sk. 23. — 3) *res utilis;* þǫrf andur-Jálks *i. e. navis* Vkl. 15.

U.

Ubbi hinn Fríski, *m. pr., athleta quidam ex Frisia oriundus;* Sk. 84. 134. 136. 137. 142. 144; *acc.* Ubba Sk. 143; *dat.* Ubba Sk. 141.
uđr (= unnr), *f., unda;* uđr en sviđkalda Bdr. 2.
ugga (gđ), *v.* — 1) *territare; terrorem injicere;* þat uggir mik *id mihi terrorem injicit* Sk. 44; Sk. 59. — 2) *timere; metuere;* hann ugđi, at Eva stygđist L. 18; Vkv. 1; flestir ugđu foldvǫrđ Edr. 32.
ugglauss, *adj., securus;* vera ugglauss L. 78. — *Neutr.* ugglaust *pro adv., sine metu* R. 6.
uggr, *m., timor, metus;* léttir hvárki ugg né ótta L. 20.
ull, *f. lana;* hreistr ok ull L. 93.
Ullarakr, *m. pr., locus prope Upsaliam situs;* á Ullarakri Kkm. 7.
Ullr, *m. pr., Uller deus ex genere Ansium;* Ullar mágr *vitricus Ulleri, i. e. Thor* Hlg. 15; gulli Ullar *Thor* Þdr. 17; Ullar far

i. e. clipeus (*vid. ann. s. v.* kjóll!) Hr. S. 14. — *In appellationibus virorum, e. gr.* branda Ullr *bellator* Vkl. 13; Ullr egghríðar *id.* Jdr. 43; Ullr þrymu randa *id.* Jdr. 45; él-Freyr Ullar kjóla *id.* R. 6; Ullar askþollar *prœliatores* Hkdr. 1; *plur.* Ullar veggjar Heðins *id.* Vkl. 14.

um, *præp. et adv.* — *Præp.* um, *c. acc. et dat.* — 1) *super, supra; circa; c. dat.* um svírum *super cervicibus* Gldr. 7 (*ubi fortasse rectius scribitur* umb); *c. acc.* um sjóvarbelti L. 10; um ennit L. 49; um hjartat *circa præcordia* L. 80; um nára *circa inguina* Sk. 144; margr um einn *multi (circa i. e.) contra unum* Sk. 180. — 2) *per, trans; et de loco et de tempore, c. acc.* um brimleið *per viam æstuosam* Kdr. 7; um búðir *per habitacula* Hr. S. 10; Hr. S. 20; um hafstrauma Hrfm. 4; um líkams æðar *per venas corporis* L. 11; um heljar bygðir L. 61; um iðrin *per viscera* L. 77; L. 46; L. 87; um landit þetta Sk. 15; yfir um fjǫrð *trans sinum* Sk. 16; Sk. 19. 48. 152; um aldr ok ævi *per ævum et ætatem* L. 1. 100; um allan aldr Sk. 12; um aldir alda *per secula seculorum* L. 74; um langan tíma *diu* L. 20; um stund *i. e. aliquantum temporis; satis diu* Sk. 165. — 3) *præter; c. acc.* um Satíri Hrfm. 9; austr um Skǫrð Sk. 29; falla út um dyrr *præter fores, i. e. foras labi* Sk. 144; reka út um gætti *foras extrudere* Sk. 159; hnykkja ehm um hallardyrr Sk. 183. — 4) *de; c. acc.* yrkja um eht L. 22; ræða um eht L. 38; ráða um eht Sk. 118. — 5) *de; propter; quod attinet ad; c. acc.* um Jesúm þenna L. 43; um mansǫng Sk. 1; um ǫrleik þinn Sk. 26; Sk. 37; minst er oss um þræla *servi nobis minime accepti sunt* Sk. 137. — *Adv.* um *c. verbis, e. gr.* berjast um *torqueri* L. 75; búa um *aptare, alligare* Sk. 39; káklast um *transcidi* Sk. 61; skipta um *permutare* Sk. 67; stǫkkva um *dispergi* L. 49; vera um *exstare, v. c.* mikit var um *ingens tumultus exstitit* Sk. 133. — *Cfr* umb!

umb, *præp. et adv.* — *Præpos. c. acc. l. dat.* — 1) *super, supra; circa;* guðr óx umb gram Hfl. 4; Efdr. 16; styrjǫld óx umb stilli Edr. 18; umb sik *circa se* Hkdr. 2; R. 19; lauk umb rekka kindir *cohortes circumsepsit* Edr. 17; merki blés umb hilmi sterkan Edr. 19; Edr. 22; umb brims ǫndr *circa navem* Kdr. 4. — 2) *per;* umb aldr *perpetuo* Kkm. 21. — 3) *præter; ultra;* umb Stafangr *præter Stafangrium sinum* Hr. A. 10; umb Saxa merki *ultra fines Saxonum* Edr. 13. — *Adv.* umb, *e. gr.* hyggjumk umb *circumspicio, considero* Snt. 13. — *Cfr* um!

umbgeypnandi, *part. compos., qui manu includit;* umbgeypnandi alls heims *deus* G. 16.

umbráð, *n.* — 1) *consilium.* — 2) *dolus;* draga umbráð at ehm Yt. 49.

umbúð, *f., præparatio;* í umbúð Mhk. 19.

umbætandi (*i. e.* umbœtandi), *part. comp., luens, expians;* umbætandi bragna syndir L. 90.

umrennandi, *part. compos., præterlapsus;* umrennandi *(dat.)* sex at sinnum sex daga grein *elapso sexies sex dierum spatio* L. 36; umrennandi sex daga grein *præterlapsis sex diebus* L. 68.

umsjá, *f., providentia; cura;* fyr umsjá þína L. 3.

umsniðning, *f., circumcisio; gen. sg.* umsniðningar L. 35.

una (unda, unat), *v., contentum esse;* eik má una bruna *navis in currendo adquiescat, i. e. libenter currat* Hátt. 72; unir illa við bann *ægre fert condemnationem* L. 15.

und, *præp. c. acc. l. dat.* — 1) *sub; c. acc., ubi præpositio cum verbis, quæ motum quendam significant, conjungitur, v. c.* falla und ara greipar Yt. 29; fljúga und iljar Hlg. 17; ganga und þurðir Hjarranda Rdr. 11; koma und eht Gldr. 9; Hkm. 2; koma ehu und eht Þdr. 17; þryngva ehu und eht Vkl. 16; slásk und sessa Hkv. 10; *simili modo* sóttr und lok *sub i. e. usque ad mortem lacessitus* Efdr. 25. — 2) *sub; vi locali, quæ dicitur; c. dat., ubi de motu quodam non cogitatur, e. gr.* und Himinfjǫllum Yt. 37; und lagar beinum Yt. 45; und árhjálmi, gollhjálmi Hkm. 3. 4; und Sǫrla ranni Vkl. 22; und randa himni Efdr. 7; und merkjum Hr. S. 9; und drifnu tjaldi Hr. A. 7; und búnu segli Hr. S. 15; und himni Hkm. 8; und himnum Kdr. 2. 6; Efdr. 13. 27; R. 10. 11 *cet.;* G. 2. 7; und leiðarstjǫrnu Hr. S. 20; und hendi *sub ala* R. 28; und forsum, und hanga Jdr. 2. — 3) *sub potestatem alicujus; sub imperio alicujus; penes aliquem; c. acc., e. gr.* fara und ehn Hkdr. 6; koma ehu und sik Vkl. 7; spenja eht und sik Hkdr. 3; Kdr. 5; þryngva ehu und sik Gldr. 6; *c. dat., v. c.* eiga kost und sér Mhk. 25; liggja und ehm Vkl. 10. 24; Edr. 23; G. 53; *eodem modo* ligga und bœgi ehs *esse sub lacerto i. e. sub imperio alicujus* Hlt. 15; vera und einum *in unius potestate positum esse* Efdr. 26. — 4) *Præpos.* und, *sub, cum. dat. pers. conjungitur, ubi sermo est de re, (super quâ, i. e.) quâ quis vehitur, præcipue de navigiis, e. gr.* eiki skríðr und fylki *navis procedit sub rege, i. e. rex in navi vehitur* Hr. A. 7; *(naves)* runnu und gram mildum R. 4; *cfr* Vkl. 11. 17; Efdr. 14; Hátt. 72; *simili modo* Mána vegr dunði und hánum Hlg. 14.

und, *f., vulnus; nom. l. acc. sg.* und, *e. gr.* und *(vulnus, i. e. cruor vulneris)* of glumði Hfl. 5; Hfl. 11; *nom. l. acc. pl.* undir Hfl. 7; Snt. 3; G. 17; *dat. pl.* undum Hkm. 7; Hr. S. 8; *gen. pl.* unda Hfl. 15; Vkl. 11; Kkm. 4. 12; Isl. 10.

undan. — 1) *præp. c. dat., ex, ab, de;* skyndu undan víglundum Hrfm. 20. — 2) *adv., se-, ab-, ex- (in verbis compositis); v. c.* halda undan *secedere, aufugere* Efdr. 18; renna undan *id.* Vkv. 2; skunda *l.* skynda undan *id.* R. 20; Jdr. 40; flýja *l.* flœja undan *id.* Edr. 23; G. 52; fjandr ætla undan *diaboli effugere conantur* L. 61; víkja undan *decedere, i. e. exceptionem habere* L. 97; at eigi skiljumst undan *ne excipiar* L. 88.

undarligr, *adj., mirus; mirandus; nom. sg. f.* undarlig L. 41.
undarn, *n., jentaculum, prandium; cibus;* eta undarn Ó. S. 3.
undbára, *f., unda vulneris, i. e. sanguis;* roðinn undbáru *cruentus* G. 54.
undir, *præp. c. dat., sub;* undir berum himni *sub dio* G. 47. — *Cfr* hér felst undir *sub hac re latet* Sk. 89. — *Cfr* und!
undirjálfr, *n., resonantia; fragor resonans;* blika undirjálfrs *fulgor fragoris resonantis, fulmen* Þdr. 19.
undirkúla, *f., tuber fundamenti loco subjectum;* undirkúla vaztar (vǫzt, *f., mare; aqua piscosa) substructio maris, i. e. saxum;* Áli undirkúlu vaztar *i. e. gigas;* rǫdd Ála undirkúlu vaztar *vox gigantis, i. e. aurum (SnE, AM I 214); ideoque* vazt-rǫdd *(dat. sg.)* Ála undirkúlu verstr *auro inimicissimus, i. e. vir liberalissimus* Rdr. 14 *(ubi* vazt-rǫdd = vaztar rǫdd).
undirstaða, *f., vis; significatio.;* undirstaðan allra orða L. 97.
undorn, *n.,* = undarn; Kkm. 2.
undr, *n., miraculum; monstrum; portentum; nom. l. acc. sg.* undr Yt. 16; Sk. 159; undur Sk. 153. 158; *nom. l. acc. pl.* undr Sk. 152; undrin Sk. 45. — *Dat. pl.* undrum *pro adv.* = *mire, mirum in modum* Mhk. 27.
undrast (að), *v., mirari;* fjandi tók at undrast fæddan mann L. 39; jungfrú undrast orðin L. 29; L. 61; legir stóðu ok undrast L. 31.
undreyr, *n., calamus vulneris, i. e. gladius;* undreyr bitu G. 31.
ungr, *adj., juvenis, adolescens; nom. sg. m.* ungr Hkv. 6; Ódr. 8; Vkv. 9. 11. 15; Bgl. 6; Ó. S. 2; Edr. 9. 20; G. 63; Kkm. 2. 28; Jdr. 43; Hátt. 70. 77; Isl. 13; ungi G. 45; enn ungi Isl. 21; *acc. sg. m.* ungan Hr. A. 5; G. 61; Hr. S. 18; L. 36; enn unga Vkv. 1; *dat. sg. m.* ungum Hkv. 4; Bgl. 11. 17; Mhk. 23; Sk. 7; þeim unga L. 41; *gen. sg. m.* ungs G. 26. 37; Mhk. 5; unga Sk. 199; *nom. pl. m.* ungir L. 74; *gen. pl. m.* ungra Jdr. 39; *nom. sg. f.* unga Jdr. 4 *(sine artic. præpos., nisi pro* of unga *legendum sit* en unga); *acc. sg. f.* unga Kkm. 20; Sk. 120; *acc. pl. f.* ungar Sk. 2.
unna (ann, unna, unnat *l.* unnt), *v., amare, diligere; c. dat.* at unna þér L. 44; firar unnu hánum Bgl. 4; unnandi guði L. 25; *part. c. gen.* unnandi Krists Edr. 14.
unnartamr, *adj., pelago assuetus; gen. sg. m.* unnartams Hr. S. 18.
unndýr, *n., animal undæ, i. e. navis;* runnr unndýrs *vir* Hkdr. 8.
unneldr, *m., ignis undæ, i. e. aurum (SnE, AM I 338);* unnelds yppirunnr *vir* R. 23.
unnglóð, *f., pruna undæ, i. e. aurum;* eyðir unnglóða *vir* Bdr. 12.
unninn, *part. præt., ornatus;* unnin mærð G. 9. *Vid. s. v.* vinna!
unnr, *f., unda;* unnar blik *aurum* G. 33; unnar fasti *id.* Hr. S. 14; Isl. 23; unnar hreinn *navis* Isl. 15; unnar meiðr *id.* Hr. S. 12; G. 41; *nom. pl.* unnar Hr. A. 9; *dat. pl.* unnum Hr. S. 16.
unnvigg, *n., jumentum undæ, i. e. navis;* unnvigs skipuðr Hr. S. 3.

unz, *conj., donec; c. ind.* Yt. 52; Hlg. 11; Þdr. 9; Isl. 6; *c. conj.* Snt. 11.

upp, *adv., sursum; sub-, ex-, cet. (in verbis compositis);* upp ok niðr *sursum deorsum* L. 40; fullr upp *impletus* L. 48; upp ór skýjum *inde ex nubibus* L. 70; upp í lopt *sub summo culmine* Sk. 43. — *Sæpissime cum verbis, e. gr.* alast upp *educari* Sk. 7; bera upp *recitare* Jdr. 5; binda upp *alligare* Sk. 39; ganga upp *escendere* G. 16, Vkv. 13 *(in terram),* Jdr. 38 *(in navem adversariorum);* gefa upp *tradere (in potestatem alicujus)* Hrfm. 7; gjósa upp *emicare* Jdr. 19; halda upp ehu *sustinere, sustentare alqd* Yt. 26; Snt. 12. 18; hefja upp *tollere, subducere, suscipere, elevare* Snt. 20, Vkl. 1, Hkm. 2, L. 67; hlaupa upp *consurgere* Hkv. 17, Sk. 129. 131. 135; koma upp *oriri* Bj. 1, *emergere, patefieri* G. 9. 25; leggja upp *apponere* Hlg. 5, *(navem) appellere* Kkm. 4; reka upp *ejicere, emittere* Hrfm. 16, Sk. 163; renna upp *oriri* Hr. A. 8, G. 4, Hr. S. 16, L. 25; rísa upp *surgere* Em. 1, *exoriri* G. 6, *resurgere* L. 71; segja upp *promulgare* Efdr. 8; setja upp *collocare* Sk. 42; standa upp *superstitem esse* Jdr. 39; *surgere* Sk. 163; stíga upp *resurgere* G. 5; stúpa upp *eminere* Hkv. 10; støkkva upp *erumpere, exire* Yt. 35, *exsilire* Sk. 175; taka upp í eht *ad alqd pertinere, ascendere* Sk. 156; taka upp yfir eht *supereminere* Sk. 55; þrífa upp *tollere* Sk. 158. 174. 176; vera ehs upp ehm, *e. gr.* er vegar *(gen.)* upp ungum *via ascendit juveni* Mhk. 23; vera upp úr ehu *ex aliqua re eminere* Sk. 8; vera upp *dissutum esse* Sk. 193; vinda upp *(humeris) injicere* Sk. 28; vinna gang upp *(in interiores terræ partes)* Vkv. 14.

upphaf, *n., initium; principium;* upphaf bragar *initium carminis* O. S. 1; valda upphǫfum *auctorem esse* Vkv. 4.

upphiminn, *m., cælum superius;* Hlg. 16.

uppi, *adv.* — 1) *supra; superne;* uppi glóðu *(illic fulgebant)* élmars typpi Hr. A. 10; uppi í himni *in summo cælo* Edr. 22; uppi ok niðri *supra et subter* L. 1. 100; Sk. 196; fjara ehn uppi *in locum (undis) superiorem, i. e. in litus aliquem ejicere; aliquem derelinquere* Mhk. 19. — 2) *in conspectu; palam; in memoria;* láta uppi *palam proferre* Sgdr. 1; vera uppi *e lecto surrexisse* Sk. 21; Yggjar veðr þaz æ mun uppi (ɔ: vesa) *prælium, cujus memoria semper superstes erit* Hr. A. 14; hafa uppi *memoriâ tenent* Jdr. 41.

uppreist, *f., honor, successus;* með hári uppreist Edr. 23.

uppruni, *m., ortus;* meðr *l.* viðr uppruna sólar Kkm. 8. 11.

Uppsalir, *m. pl. pr., urbs Uplandiæ, provinciæ Suecanæ;* at, frá Uppsǫlum Yt. 24. 32. 42.

urð, *f., saxetum;* urðar þrjótr *gigas* Þdr. 5.

Urðr, *f. pr., Urda, ex Parcis una;* Urðr komsk at brunni Sgdr. 4. *Hæc vox pro appellativo habenda est* Yt. 40, *ubi* urðr = *mors, exitium (nonnulli huic voci perperam tribuunt genus masc.).*

utan, **utar**, *vid.* útan, út!

uxi, *m., bos;* sloú Stagleyjar uxa Sk. 21; af uxanum þínum góða Sk. 25.

Ú.

Úlfasund, *n. pl. pr., fretum quoddam in Norvegia situm;* í Úlfasundum Bgl. 8.

úlfheđnar, *m. pl., athletæ lupinâ pelle induti;* Hkv. 8. 21.

Úlfkell, *m. pr., dynasta regionis cujusdam in Britannia sitæ;* á Úlfkels landi Vkv. 7.

úlfnistandi, *part. compos., qui lupo cibum præbet, præliator;* kista dáđmilds úlfnistanda (ɔ: *Olavi sancti*) G. 25.

úlfr, *m., lupus; nom. sg.* úlfr Hfl. 13; Ó. S. 3; Jdr. 31; *etiam in circumlocutionibus, e. gr.* snótar úlfr *lupus, i. e. raptor feminæ, Thjassius gigas* Hlg. 2; storđar úlfr *i. e. ignis* Hr. S. 11; *acc. sg.* úlf Mhk. 5; úlfgi (*acc. c. suff. neg.* -gi) Kkm. 22; *dat. sg.* úlfi Kkm. 19; *gen. sg.* úlfs Rdr. 9; Snt. 23; Efdr. 26; Vkv. 1; Isl. 10. 21; *nom. pl.* úlfar R. 6; *acc. pl.* úlfa Hr. S. 9; *dat. pl.* úlfum Hfl. 12. 15; Isl. 4; *gen. pl.* úlfa Ódr. 8; Hr. A. 3. 5. — *Sæpe de Fenrero lupo hæc vox usurpatur, v. c.* Rdr. 9, Snt. 23, *quare etiam pro nom. propr. habendum est, ita ut scribatur* Úlfr (enn hǫsvi) Em. 6; *gen.* Úlfs Hlg. 8.

úr (Sk.; *pro* ór), *præp. et adv.; ex, de.* — *Præpos. c. dat.; de loco, unde aliquid est, e. gr.* úr garđi sín *ex domicilio suo* Sk. 14; úr Asiaveldi *ex Asia* Sk. 197; *de materia, ex qua aliquid conficitur, v. c.* smíđa eht úr stáli Sk. 102; *cfr* gǫra eht úr (ɔ: þar úr) *ex ea re exsculpere alqd* Sk. 200; *translato sensu* úr máta *i. e. extra modum* Sk. 13. — *Conjungitur cum verbis abeundi, abscidendi, auferendi, eligendi, eminendi, excidendi, expediendi, simil., v. c.* fara úr landi Sk. 100; falla úr ehu Sk. 91. 194; gefa eht úr ehu Sk. 198; hrjóta úr ehu Sk. 162; kjósa eht úr ehu Sk. 100; skera eht úr ehu Sk. 24; taka eht úr ehu Sk. 20; vera upp (*prominere*) úr ehu Sk. 8. — *Adv.* úr *etiam cum verbis conjungitur, e. gr.* skreppa úr *excidere* Sk. 142; feta þar úr Sk. 2; *vid. supra de* Sk. 200.

úrigr, *adj., udus, madidus;* læsa úrga strǫnd *litus humidum circumcludere* Edr. 24.

úrþveginn, *part. comp., imbre* (úr, *n., imber*) *lavatus;* of úrþveguar jarđir vestrgarđa Hrfm. 8.

út, *adv.* — 1) *foras; ex-, de-, pro- (in verbis compos.); e. gr.* bera út *expromere* Snt. 5; falla út *procidere* Sk. 144; flæma út *expellere* Kdr. 1; hafa sik út *exire* Sk. 103; inna út *eloqui* L. 64; reka út *deducere* Gldr. 3, *expellere* Sk. 159; selja út *dedere* Bgl. 14; skjóta út *protendere* Sk. 9; skunda út *propere exire* Sk. 52. *Nonnunquam verbum quoddam audiendum est, v. c.* ef smjǫr þarf út (ɔ: ganga) at kaupa *si exire opus est ad butyrum emendum* Sk. 106. *Præpositionibus additur* út *ad vim quasi augendam, v. c.* út af = af L. 50. — 2) út *sæpe vocibus, quibus significatio*

maris subjecta est, additur, e. gr. út á haf *in altum* Sk. 54; hrinda út á saltan ægi Hr. S. 12; draga út at sundi *in altum provehere* Jdr. 35. — *Absolute, ut dicitur, eodem modo eademque vi* út (= *in altum, in alto) usurpatur, e. gr.* bera út *evehere in altum* Vkv. 1, Kdr. 6, *in mare projicere* Jdr. 37; út fyr eyri *in mari ante litus arenosum* Kkm. 21; sinna út *iter maritimum facere* Hr. S. 12. — 3) *peregre; e. gr.* hann gerði fǫr út *peregrinatus est* Edr. 28; Edr. 11; helgir dómar út frá Rómi *reliquiæ sanctorum, quæ extra Romam erant* Edr. 12; út í lǫndum *in terris externis* Edr. 31; út í lǫnd *in terras externas* Hr. S. 18; út með Serkjum *in peregrina Saracenorum terra* Hr. S. 21. — *Compar.* utar (*apud antiquiores etiam* útar) *remotius, in exteriore loco;* sitja *l.* vera utar ífrá ehm *remotius ab aliquo sedere* Sk. 80. 81. 82. 84; þar utar ífrá *exterius ex eo loco* Sk. 74; hann hrǫkk utar at hurðu *propius januam se abripuit* Sk. 161.

útan (**utan** Sk.), *adv., extra; extrinsecus, ab exteriore parte;* sveitir útan *i. e. homines externi* Edr. 12; fœra útan *e terra externa transferre* Edr. 13. *Conjungitur cum præpositionibus, e. gr.* útan á lypting *supra puppim* Hr. A. 10; utan á kinnar vanga *in bucca* Sk. 136; fyr Elfi útan *ante fluvium Gotorum* Hr. S. 5.

útboð, *n., evocatio militum;* hǫfðu œrin útboð Hr. S. 3; harða sveld útboð Hr. S. 12.

úti, *adv.* — 1) *foris; ex- (in verb. compos.);* úti ok inni *foris et intus* L. 1. 100; byrgjast úti *excluduntur* L. 71. — 2) *sub dio; in mari, in alto;* hafa flota úti *classem educere* Vkl. 1; drekka jól úti Hkv. 6; Hkdr. 8; Vkv. 4; búa úti á skeiðum *in navibus longis excubare* R. 14.

útiseta, *f., sub dio commoratio nocturna ad artem magicam exercendam;* útisetuna eflir hann *magiæ exercendæ causâ abnoctat* Sk. 56.

útleiða (dd), *v., educere; (deus)* útleiðandi Evam af Adáms síðu L. 13.

útrǫst, *f., extima sedes;* útrǫst Belja dólgs *loca maritima* Hlt. 5.

útsker, *n., scopulus maritimus exterior; n. pl.* útsker Mhk. 6.

Útsteinn, *m. pr.* — 1) *dynasta quidam, unus ex viris Halfii regis;* Útsteinn jarl Sk. 141. — 2) *locus quidam in Norvegia situs;* á Útsteini Hkv. 9.

útstrǫnd, *f., litus exterius;* útstrandir landa Hátt. 79; Hrfm. 2.

útstunginn, *part. compos., effossus, erutus;* njóta útstunginna augna G. 61.

útver, *n., regio maritima exterior; locus piscatorius;* þegnar útverja Hrfm. 12.

útvé, *n., extremi terrarum fines;* útvés Jólnir *Geirrodius gigas* Þdr. 12.

V.

vað, *n., vadum amnis;* Vimrar vaðs Viðgymnir Hdr. 4.

vaða (óð, vaðinn), *v., vadere; ferri; ruere;* í fólk vaða *in aciem ruere* Hkv. 20; fram vaða Hátt. 69; benkneif óð í blóði Efdr. 15; Kkm. 2; óðu fast Þdr. 8.

Vaðla, *f. pr., amnis quidam;* Vǫðlu straumr Yt. 46.

vafa (fð), *v.* — 1) *vibrari; oscillare.* — 2) *hæsitare, dubitare;* vafðir lítt *minime hæsitasti* Hr. A. 2. — (*Alii scribunt* váfa, *fortasse rectius).*

vafreyði, *m., ignis vibrans, i. e. fulmen;* vafreyða hregg *procella fulminea* Þdr. 14.

Vagn, *m. pr., bellator quidam, Akii filius; nom.* Bdr. 12; Jdr. 9. 14. 28. 29. 38. 40. 42; *dat.* Vagni Jdr. 39. 41. 43. 44; *gen.* Vagns Jdr. 36.

vagn, *m.* — 1) *currus;* vagna runni *l.* rúni Snt. 21. — 2) *plaustrum Bootæ.*

vagna, *f., delphinus orca;* (sem) vagna (nýtr) vára Hfl. 21.

vagnaborg, *f., carrago; carri pro vallo objecti;* gumnar eyddu vagnaborg G. 56.

vagnræfr, *n., tectum plaustri (Bootæ), i. e. cælum;* vagnræfrs vísi *deus* G. 71.

vagnskreytir, *m., ornator currûs;* víka vagnskreytir *ornator currûs sinuum, i. e. ornator navigii, vir* Isl. 4.

vaka (kð, vakat), *v., vigilare;* lætr sverð-Frey vaka Hfl. 16; vaki ok vaki sæ vina hǫfuð Bj. 1.

vakna (að), *v., expergisci;* vakna við illan draum Rdr. 3; vakna af draumi Sk. 44; frá ek, at aulinn vakni Sk. 188.

vakr, *adj., pernix, velox; neutr.* vakrt, *adv., perniciter* Sk. 148.

val, *n., electio; delectus (militum);* vildra val fremðarmanna G. 10; hrókr Haddingja vals Hlt. 11.

valblóð, *n., cruor cæsorum;* í valblóði Kkm. 2.

valbroddr, *m., cuspis hostes prosternens; telum;* jarl ern valbrodda Hátt. 79.

valbǫst, *f., pars gladii, nescio quæ;* valbastar rǫðull G. 43 *i. e. gladius.* (*Egilssonius putat,* valbǫst *appellari fastigatam gladii partem anteriorem, a summo dorso mucronem versus procurrentem, in gladiis unam tantum aciem habentibus; alii censent* valbǫst = friðbǫnd *vincula, quæ gladium in vagina retinent).*

vald, *n., dominatio; imperium; potestas;* sæmd ok vald L. 26. 32 *cet.;* auka vald *imperii fines proferre* Hr. S. 20; L. 13; er valdit beiddi L. 61; bægjask við valdi ehs Sgdr. 6; í kyrrleiks valdi L. 1. 100; Hr. S. 1. 4; L. 6. 17.

valda (olla, valdit), *v., efficere; auctorem esse; c. dat.; e. gr.* valda aldrspelli, hǫppum R. 5. 10; Vkv. 4; Mhk. 10. 19; hvat mun valda? *est causa?* Hlg. 3; hǫfugligr ekki veldr Snt. 2; vér vǫldum Hkm. 12; valdið Venda sorg Hr. A. 11; olli starfi *auctor fuit*

cædis Vkv. 7; Isl. 19; band ollu því Hlg. 17; Isl. 4; skálmald hefr því valdit Efdr. 26; lézt valdit sorgum Hr. A. 13.

valdari, *m., qui potestatem alicujus rei habet;* sigrs valdari *auctor victoriæ* Edr. 8.

valdr, *m., dominus, possessor;* hlífar valdr Gldr. 4; valdr Hǫrða hólmfjǫturs Vkl. 17; valdr foldar *rex* G. 28; valdr himnanna *Christus* L. 37; Isl. 23; hersa valdi *i. e. regi* Yt. 23.

valdr, *adj., qui auctor est; c. gen.* valdr hǫlða morðs Vkl. 12.

valdreyri, *m., cruor cæsorum;* sveltr valdreyra *(dat. sg.)* Hkv. 13.

valdrós, *f., virgo mortifera, Bellona;* valdrósar blóm *clipei* Hrfm. 4.

valfall, *n., strages;* valfall jǫtna *i. e. mare, ideoque* vitnir jǫtna valfalls *lupus maris, i. e. navis* Vkl. 8; hlaða vǫllu valfǫllum *(viris cæsis)* Vkl. 23.

valgammr, *m., vultur cæsorum, i. e. corvus;* Hr. A. 14; Hr. S. 9; *nom. pl.* valgammar Hrfm. 18.

Valhǫll, *f. pr., Valhalla; aula cæsorum Odiniana;* þetta er Valhǫll Sk. 69; ryðja Valhǫll Em. 1; í Valhǫllu Hkm. 1; vega til Valhallar Hkm. 9.

valkeri, *m., embolus ad cædendum aptus, i. e. gladius;* lík valkera *involucrum gladii, i. e. vagina* Ódr. 7 *(Thorkelesonius interpretatur* Valkeri, *m. = incola insulæ Gualachriæ; cfr I 136).*

valkyrja, *f., quæ pugnatores cædendos eligit; Bellona;* víg valkyrja Hkv. 2; *pl.* valkyrjur Em. 1; Hkm. 11; Hdr. 7.

valkǫstr, *m., acervus hominum cæsorum;* verja valkǫstr Hr. A. 13; sveiti fell á valkǫst heitan Edr. 19; valkastar bára *sanguis* Hlg. 3; hlóð háva valkǫstu Ódr. 8.

vallrjóðandi, *part. compos., campum sanguine cruentans; gen. pl.* vallrjóðanda G. 10.

valmær, *f., Bellona, i. e. pugna (cfr* Hildr = hildr); heyja valmey Vkl. 12.

valr, *m. (sing. tantum), homines cæsi, strages;* valr lá á sandi Hkv. 12; Hfl. 3; Bdr. 9; Óðinn hlaut val Vkl. 23; Bgl. 1; Kkm. 9.

valr, *m., falco; accipiter;* nœra brímis sunda val *(i. e. corvum)* G. 55; eyðendr geima vals *vastatores (falconis maris, i. e.) navis* Hr. A. 9; grundar vals *territoria l. loci, ubi falco venaticus sedet, i. e. manus* Kkm. 7; báru sverð á vali víka *enses imposuerunt in falcones sinuum, i. e. in naves* Bdr. 1; vala stræti *manus* G. 25.

valrugr, *m., secale præliare, i. e. tela, sagittæ;* látreldar valrugar *gladii* Þdr. 19.

valserkr, *m., tunica pugnantium, cæsorum; gen. pl.* valserkja Vkl. 18 *(ubi alii aliter interpretantur).*

Valskr, *adj., Gallicus; Hispanicus;* Valskar þjóðir *gentes Hispanicæ* Hr. S. 19; Vǫlsk sverð *Gallici enses* Vkv. 6; (knerrir) vǫru hlaðnir Valskra sverða Hkv. 8.

valstafn, *m., (prora i. e.) navis falconis, i. e. manus;* valstafns vætki rofinn *manu haud debilis* R. 26.

V.

vađ, *n., vadum amnis;* Vimrar vađs Viđgymnir Hdr. 4.

vađa (óđ, vađinn), *v., vadere; ferri; ruere;* í fólk vađa *in aciem ruere* Hkv. 20; fram vađa Hátt. 69; benkneif óđ í blóđi Efdr. 15; Kkm. 2; óđu fast Þdr. 8.

Vađla, *f. pr., amnis quidam;* Vǫđla straumr Yt. 46.

vafa (fđ), *v.* — 1) *vibrari; oscillare.* — 2) *hæsitare, dubitare;* vafđir lítt *minime hæsitasti* Hr. A. 2. — (*Alii scribunt* váfa, *fortasse rectius*).

vafreyđi, *m., ignis vibrans, i. e. fulmen;* vafreyđa hregg *procella fulminea* Þdr. 14.

Vagn, *m. pr., bellator quidam, Akii filius; nom.* Bdr. 12; Jdr. 9. 14. 28. 29. 38. 40. 42; *dat.* Vagni Jdr. 39. 41. 43. 44; *gen.* Vagns Jdr. 36.

vagn, *m.* — 1) *currus;* vagna runni *l.* rúni Snt. 21. — 2) *plaustrum Bootæ.*

vagna, *f., delphinus orca;* (sem) vagna (nýtr) vára Hfl. 21.

vagnaborg, *f., carrago; carri pro vallo objecti;* gumnar eyddu vagnaborg G. 56.

vagnræfr, *n., tectum plaustri (Bootæ), i. e. cœlum;* vagnræfrs vísi *deus* G. 71.

vagnskreytir, *m., ornator currûs;* víka vagnskreytir *ornator currûs sinuum, i. e. ornator navigii, vir* Isl. 4.

vaka (kđ, vakat), *v., vigilare;* lætr sverđ-Frey vaka Hfl. 16; vaki ok vaki sæ vina hǫfuđ Bj. 1.

vakna (ađ), *v., expergisci;* vakna viđ illan draum Rdr. 3; vakna af draumi Sk. 44; frá ek, at auđinn vakđi Sk. 188.

vakr, *adj., pernix, velox; neutr.* vakrt, *adv., perniciter* Sk. 148.

val, *n., electio; delectus (militum);* vildra val fremđarmanna G. 10; hrókr Haddingja vals Hlt. 11.

valblóđ, *n., cruor cæsorum;* í valblóđi Kkm. 2.

valbroddr, *m., cuspis hostes prosternens; telum;* jarl ern valbrodda Hátt. 79.

valbǫst, *f., pars gladii, nescio quæ;* valbastar rǫđull G. 43 *i. e. gladius.* (*Egilssonius putat,* valbǫst *appellari fastigatam gladii partem anteriorem, a summo dorso mucronem versus procurrentem, in gladiis unam tantum aciem habentibus; alii censent* valbǫst = friđbǫnd *vincula, quæ gladium in vagina retinent).*

vald, *n., dominatio; imperium; potestas;* sæmd ok vald L. 26. 32 *cet.*; auka vald *imperii fines proferre* Hr. S. 20; L. 13; er valdit beiddi L. 61; bægjask viđ valdi ehs Sgdr. 6; í kyrrleiks valdi L. 1. 100; Hr. S. 1. 4; L. 6. 17.

valda (olla, valdit), *v., efficere; auctorem esse; c. dat.; e. gr.* valda aldrspelli, hǫppum R. 5. 10; Vkv. 4; Mhk. 10. 19; hvat mun valda? *quæ est causa?* Hlg. 3; hǫfugligr ekki veldr Snt. 2; vér vǫldum því Hkm. 12; valdiđ Venda sorg Hr. A. 11; olli starfi *auctor fuit*

cædis Vkv. 7; Isl. 19; band ollu því Hlg. 17; Isl. 4; skálmald hefr því valdit Efdr. 26; lézt valdit sorgum Hr. A. 13.
valdari, *m., qui potestatem alicujus rei habet;* sigrs valdari *auctor victoriæ* Edr. 8.
valdr, *m., dominus, possessor;* hlífar valdr Gldr. 4; valdr Hǫrða hólmfjǫturs Vkl. 17; valdr foldar *rex* G. 28; valdr himnanna *Christus* L. 37; Isl. 23; hersa valdi *i. e. regi* Yt. 23.
valdr, *adj., qui auctor est; c. gen.* valdr hǫlða morðs Vkl. 12.
valdreyri, *m., cruor cæsorum;* sveltr valdreyra *(dat. sg.)* Hkv. 13.
valdrós, *f., virgo mortifera, Bellona;* valdrósar blóm *clipei* Hrfm. 4.
valfall, *n., strages;* valfall jǫtna *i. e. mare, ideoque* vitnir jǫtna valfalls *lupus maris, i. e. navis* Vkl. 8; hlaða vǫllu valfǫllum *(viris cæsis)* Vkl. 23.
valgammr, *m., vultur cæsorum, i. e. corvus;* Hr. A. 14; Hr. S. 9; *nom. pl.* valgammar Hrfm. 18.
Valhǫll, *f. pr., Valhalla; aula cæsorum Odiniana;* þetta er Valhǫll Sk. 69; ryðja Valhǫll Em. 1; í Valhǫllu Hkm. 1; vega til Valhallar Hkm. 9.
valkeri, *m., embolus ad cædendum aptus, i. e. gladius;* lík valkera *involucrum gladii, i. e. vagina* Ódr. 7 *(Thorkelsonius interpretatur* Valkeri, *m. = incola insulæ Gualachriæ; cfr I 136).*
valkyrja, *f., quæ pugnatores cædendos eligit; Bellona;* víg valkyrja Hkv. 2; *pl.* valkyrjur Em. 1; Hkm. 11; Hdr. 7.
valkǫstr, *m., acervus hominum cæsorum;* verja valkǫstr Hr. A. 13; sveiti fell á valkǫst heitan Edr. 19; valkastar bára *sanguis* Hlg. 3; hlóð háva valkǫstu Ódr. 8.
vallrjóðandi, *part. compos., campum sanguine cruentans; gen. pl.* vallrjóðanda G. 10.
valmær, *f., Bellona, i. e. pugna (cfr* Hildr = hildr); heyja valmey Vkl. 12.
valr, *m. (sing. tantum), homines cæsi, strages;* valr lá á sandi Hkv. 12; Hfl. 3; Bdr. 9; Óðinn hlaut val Vkl. 23; Bgl. 1; Kkm. 9.
valr, *m., falco; accipiter;* nœra brímis sunda val *(i. e. corvum)* G. 55; eyðendr geima vals *vastatores (falconis maris, i. e.) navis* Hr. A. 9; grundar vals *territoria l. loci, ubi falco venaticus sedet, i. e. manus* Kkm. 7; báru sverð á vali víka *enses imposuerunt in falcones sinuum, i. e. in naves* Bdr. 1; vala stræti *manus* G. 25.
valrugr, *m., secale præliare, i. e. tela, sagittæ;* látreldar valrugar *gladii* Þdr. 19.
valserkr, *m., tunica pugnantium, cæsorum; gen. pl.* valserkja Vkl. 18 *(ubi alii aliter interpretantur).*
Valskr, *adj., Gallicus; Hispanicus;* Valskar þjóðir *gentes Hispanicæ* Hr. S. 19; Vǫlsk sverð *Gallici enses* Vkv. 6; (knerrir) vǫru hlaðnir Valskra sverða Hkv. 8.
valstafn, *m., (prora i. e.) navis falconis, i. e. manus;* valstafns vætki rofinn *manu haud debilis* R. 26.

V.

vađ, *n., vadum amnis;* Vimrar vađs Viđgymnir Hdr. 4.
vađa (óđ, vađinn), *v., vadere; ferri; ruere;* í fólk vađa *in aciem ruere* Hkv. 20; fram vađa Hátt. 69; benkneif óđ í blóđi Efdr. 15; Kkm. 2; óđu fast Þdr. 8.
Vađla, *f. pr., amnis quidam;* Vǫđlu straumr Yt. 46.
vafa (fđ), *v.* — 1) *vibrari; oscillare.* — 2) *hæsitare, dubitare;* vafđir lítt *minime hæsitasti* Hr. A. 2. — (*Alii scribunt* váfa, *fortasse rectius*).
vafreyđi, *m., ignis vibrans, i. e. fulmen;* vafreyđa hregg *procella fulminea* Þdr. 14.
Vagn, *m. pr., bellator quidam, Akii filius; nom.* Bdr. 12; Jdr. 9. 14. 28. 29. 38. 40. 42; *dat.* Vagni Jdr. 39. 41. 43. 44; *gen.* Vagns Jdr. 36.
vagn, *m.* — 1) *currus;* vagna runni *l.* rúni Snt. 21. — 2) *plaustrum Bootæ.*
vagna, *f., delphinus orca;* (sem) vagna (nýtr) vára Hfl. 21.
vagnaborg, *f., carrago; carri pro vallo objecti;* gumnar eyddu vagnaborg G. 56.
vagnræfr, *n., tectum plaustri (Bootæ), i. e. cœlum;* vagnræfrs vísi *deus* G. 71.
vagnskreytir, *m., ornator currûs;* víka vagnskreytir *ornator currûs sinuum, i. e. ornator navigii, vir* Isl. 4.
vaka (kđ, vakat), *v., vigilare;* lætr sverđ-Frey vaka Hfl. 16; vaki ok vaki sæ vina hǫfuđ Bj. 1.
vakna (ađ), *v., expergisci;* vakna viđ illan draum Rdr. 3; vakna af draumi Sk. 44; frá ek, at aulinn vakni Sk. 188.
vakr, *adj., pernix, velox; neutr.* vakrt, *adv., perniciter* Sk. 148.
val, *n., electio; delectus (militum);* vildra val fremđarmanna G. 10; hrókr Haddingja vals Hlt. 11.
valblóđ, *n., cruor cæsorum;* í valblóđi Kkm. 2.
valbroddr, *m., cuspis hostes prosternens; telum;* jarl ern valbrodda Hátt. 79.
valbǫst, *f., pars gladii, nescio quæ;* valbastar rǫđull G. 43 *i. e. gladius.* (*Egilssonius putat,* valbǫst *appellari fastigatam gladii partem anteriorem, a summo dorso mucronem versus procurrentem, in gladiis unam tantum aciem habentibus; alii censent* valbǫst = friđbǫnd *vincula, quæ gladium in vagina retinent*).
vald, *n., dominatio; imperium; potestas;* sæmd ok vald L. 26. 32 *cet.;* auka vald *imperii fines proferre* Hr. S. 20; L. 13; er valdit beiddi L. 61; bægjask viđ valdi ehs Sgdr. 6; í kyrrleiks valdi L. 1. 100; Hr. S. 1. 4; L. 6. 17.
valda (olla, valdit), *v., efficere; auctorem esse; c. dat.; e. gr.* valda aldrspelli, hǫppum R. 5. 10; Vkv. 4; Mhk. 10. 19; hvat mun valda? *quæ est causa?* Hlg. 3; hǫfugligr ekki veldr Snt. 2; vér vǫldum því Hkm. 12; valdiđ Venda sorg Hr. A. 11; olli starfi *auctor fuit*

cædis Vkv. 7; Isl. 19; band allu því Hlg. 17; Isl. 4; skálmald hefr því valdit Efdr. 26; lézt valdit sorgum Hr. A. 13.

valdari, *m., qui potestatem alicujus rei habet;* sigrs valdari *auctor victoriæ* Edr. 8.

valdr, *m., dominus, possessor;* hlífar valdr Gldr. 4; valdr Hǫrða hólmfjǫturs Vkl. 17; valdr foldar *rex* G. 28; valdr himnanna *Christus* L. 37; Isl. 23; hersa valdi *i. e. regi* Yt. 23.

valdr, *adj., qui auctor est; c. gen.* valdr hǫlða morðs Vkl. 12.

valdreyri, *m., cruor cæsorum;* sveltr valdreyra *(dat. sg.)* Hkv. 13.

valdrós, *f., virgo mortifera, Bellona;* valdrósar blóm *clipei* Hrfm. 4.

valfall, *n., strages;* valfall jǫtna *i. e. mare, ideoque* vitnir jǫtna valfalls *lupus maris, i. e. navis* Vkl. 8; hlaða vǫllu valfǫllum *(viris cæsis)* Vkl. 23.

valgammr, *m., vultur cæsorum, i. e. corvus;* Hr. A. 14; Hr. S. 9; *nom. pl.* valgammar Hrfm. 18.

Valhǫll, *f. pr., Valhalla; aula cæsorum Odiniana;* þetta er Valhǫll Sk. 69; ryðja Valhǫll Em. 1; í Valhǫllu Hkm. 1; vega til Valhallar Hkm. 9.

valkeri, *m., embolus ad cædendum aptus, i. e. gladius;* lík valkera *involucrum gladii, i. e. vagina* Ódr. 7 *(Thorkelesonius interpretatur* Valkeri, *m. = incola insulæ Gualachriæ; cfr I 136).*

valkyrja, *f., quæ pugnatores cædendos eligit; Bellona;* víg valkyrja Hkv. 2; *pl.* valkyrjur Em. 1; Hkm. 11; Hdr. 7.

valkǫstr, *m., acervus hominum cæsorum;* verja valkǫstr Hr. A. 13; sveiti fell á valkǫst heitan Edr. 19; valkastar bára *sanguis* Hlg. 3; hlóð háva valkǫstu Ódr. 8.

vallrjóðandi, *part. compos., campum sanguine cruentans; gen. pl.* vallrjóðanda G. 10.

valmær, *f., Bellona, i. e. pugna (cfr* Hildr = hildr); heyja valmey Vkl. 12.

valr, *m. (sing. tantum), homines cæsi, strages;* valr lá á sandi Hkv. 12; Hfl. 3; Bdr. 9; Óðinn hlaut val Vkl. 23; Bgl. 1; Kkm. 9.

valr, *m., falco; accipiter;* nœra brímis sunda val *(i. e. corvum)* G. 55; eyðendr geima vals *vastatores (falconis maris, i. e.) navis* Hr. A. 9; grundar vals *territoria l. loci, ubi falco venaticus sedet, i. e. manus* Kkm. 7; báru sverð á vali víka *enses imposuerunt in falcones sinuum, i. e. in naves* Bdr. 1; vala stræti *manus* G. 25.

valrugr, *m., secale præliare, i. e. tela, sagittæ;* látreldar valrugar *gladii* Þdr. 19.

valserkr, *m., tunica pugnantium, cæsorum; gen. pl.* valserkja Vkl. 18 *(ubi alii aliter interpretantur).*

Valskr, *adj., Gallicus; Hispanicus;* Valskar þjóðir *gentes Hispanicæ* Hr. S. 19; Vǫlsk sverð *Gallici enses* Vkv. 6; (knerrir) vǫru hlaðnir Valskra sverða Hkv. 8.

valstafn, *m., (prora i. e.) navis falconis, i. e. manus;* valstafns vætki rofinn *manu haud debilis* R. 26.

V.

vað, *n., vadum amnis;* Vimrar vaðs Viðgymnir Hdr. 4.
vaða (óð, vaðinn), *v., vadere; ferri; ruere;* í fólk vaða *in aciem ruere* Hkv. 20; fram vaða Hátt. 69; benkneif óð í blóði Efdr. 15; Kkm. 2; óðu fast Þdr. 8.
Vaðla, *f. pr., amnis quidam;* Vǫðlu straumr Yt. 46.
vafa (fð), *v.* — 1) *vibrari; oscillare.* — 2) *hæsitare, dubitare;* vafðir lítt *minime hæsitasti* Hr. A. 2. — (*Alii scribunt* váfa, *fortasse rectius).*
vafreyði, *m., ignis vibrans, i. e. fulmen;* vafreyða hregg *procella fulminea* Þdr. 14.
Vagn, *m. pr., bellator quidam, Akii filius; nom.* Bdr. 12; Jdr. 9. 14. 28. 29. 38. 40. 42; *dat.* Vagni Jdr. 39. 41. 43. 44; *gen.* Vagns Jdr. 36.
vagn, *m.* — 1) *currus;* vagna runni *l.* rúni Snt. 21. — 2) *plaustrum Bootæ.*
vagna, *f., delphinus orca;* (sem) vagna (nýtr) vára Hfl. 21.
vagnaborg, *f., carrago; carri pro vallo objecti;* gumnar eyddu vagnaborg G. 56.
vagnræfr, *n., tectum plaustri (Bootæ), i. e. cœlum;* vagnræfrs vísi *deus* G. 71.
vagnskreytir, *m., ornator currûs;* víka vagnskreytir *ornator currûs sinuum, i. e. ornator navigii, vir* Isl. 4.
vaka (kð, vakat), *v., vigilare;* lætr sverð-Frey vaka Hfl. 16; vaki ok vaki sæ vina hǫfuð Bj. 1.
vakna (að), *v., expergisci;* vakna við illan draum Rdr. 3; vakna af draumi Sk. 44; frá ek, at aulinn vakni Sk. 188.
vakr, *adj., pernix, velox; neutr.* vakrt, *adv., perniciter* Sk. 148.
val, *n., electio; delectus (militum);* vildra val fremðarmanna G. 10; hrókr Haddingja vals Hlt. 11.
valblóð, *n., cruor cæsorum;* í valblóði Kkm. 2.
valbroddr, *m., cuspis hostes prosternens; telum;* jarl ern valbrodda Hátt. 79.
valbǫst, *f., pars gladii, nescio quæ;* valbastar rǫðull G. 43 *i. e. gladius. (Egilssonius putat,* valbǫst *appellari fastigatam gladii partem anteriorem, a summo dorso mucronem versus procurrentem, in gladiis unam tantum aciem habentibus; alii censent* valbǫst = friðbǫnd *vincula, quæ gladium in vagina retinent).*
vald, *n., dominatio; imperium; potestas;* sæmd ok vald L. 26. 32 *cet.;* auka vald *imperii fines proferre* Hr. S. 20; L. 13; er valdit beiddi L. 61; bægjask við valdi ehs Sgdr. 6; í kyrrleiks valdi L. 1. 100; Hr. S. 1. 4; L. 6. 17.
valda (olla, valdit), *v., efficere; auctorem esse; c. dat.; e. gr.* valda aldrspelli, hǫppum R. 5. 10; Vkv. 4; Mhk. 10. 19; hvat mun valda? *quæ est causa?* Hlg. 3; hǫfugligr ekki veldr Snt. 2; vér vǫldum því Hkm. 12; valdið Venda sorg Hr. A. 11; olli starfi *auctor fuit*

cædis Vkv. 7; Isl. 19; band ollu því Hlg. 17; Isl. 4; skálmald hefr því valdit Efdr. 26; lézt valdit sorgum Hr. A. 13.

valdari, *m., qui potestatem alicujus rei habet;* sigrs valdari *auctor victoriæ* Edr. 8.

valdr, *m., dominus, possessor;* hlífar valdr Gldr. 4; valdr Hǫrða hólmfjǫturs Vkl. 17; valdr foldar *rex* G. 28; valdr himnanna *Christus* L. 37; Isl. 23; hersa valdi *i. e. regi* Yt. 23.

valdr, *adj., qui auctor est; c. gen.* valdr hǫlða morðs Vkl. 12.

valdreyri, *m., cruor cæsorum;* sveltr valdreyra *(dat. sg.)* Hkv. 13.

valdrós, *f., virgo mortifera, Bellona;* valdrósar blóm *clipei* Hrfm. 4.

valfall, *n., strages;* valfall jǫtna *i. e. mare, ideoque* vitnir jǫtna valfalls *lupus maris, i. e. navis* Vkl. 8; hlaða vǫllu valfǫllum *(viris cæsis)* Vkl. 23.

valgammr, *m., vultur cæsorum, i. e. corvus;* Hr. A. 14; Hr. S. 9; *nom. pl.* valgammar Hrfm. 18.

Valhǫll, *f. pr., Valhalla; aula cæsorum Odiniana;* þetta er Valhǫll Sk. 69; ryðja Valhǫll Em. 1; í Valhǫllu Hkm. 1; vega til Valhallar Hkm. 9.

valkeri, *m., embolus ad cædendum aptus, i. e. gladius;* lík valkera *involucrum gladii, i. e. vagina* Ódr. 7 *(Thorkelesonius interpretatur* Valkeri, *m. = incola insulæ Gualachriæ; cfr I 136).*

valkyrja, *f., quæ pugnatores cædendos eligit; Bellona;* víg valkyrja Hkv. 2; *pl.* valkyrjur Em. 1; Hkm. 11; Hdr. 7.

valkǫstr, *m., acervus hominum cæsorum;* verja valkǫstr Hr. A. 13; sveiti fell á valkǫst heitan Edr. 19; valkastar bára *sanguis* Hlg. 3; hlóð háva valkǫstu Ódr. 8.

vallrjóðandi, *part. compos., campum sanguine cruentans; gen. pl.* vallrjóðanda G. 10.

valmær, *f., Bellona, i. e. pugna (cfr* Hildr = hildr); heyja valmey Vkl. 12.

valr, *m. (sing. tantum), homines cæsi, strages;* valr lá á sandi Hkv. 12; Hfl. 3; Bdr. 9; Óðinn hlaut val Vkl. 23; Bgl. 1; Kkm. 9.

valr, *m., falco; accipiter;* nœra brímis sunda val *(i. e. corvum)* G. 55; eyðendr geima vals *vastatores (falconis maris, i. e.) navis* Hr. A. 9; grundar vals *territoria l. loci, ubi falco venaticus sedet, i. e. manus* Kkm. 7; báru sverð á vali víka *enses imposuerunt in falcones sinuum, i. e. in naves* Bdr. 1; vala stræti *manus* G. 25.

valrugr, *m., secale prœliare, i. e. tela, sagittæ;* látreldar valrugar *gladii* Þdr. 19.

valserkr, *m., tunica pugnantium, cæsorum; gen. pl.* valserkja Vkl. 18 *(ubi alii aliter interpretantur).*

Valskr, *adj., Gallicus; Hispanicus;* Valskar þjóðir *gentes Hispanicæ* Hr. S. 19; Vǫlsk sverð *Gallici enses* Vkv. 6; (knerrir) vǫru hlaðnir Valskra sverða Hkv. 8.

valstafn, *m., (prora i. e.) navis falconis, i. e. manus;* valstafns vætki rofinn *manu haud debilis* R. 26.

V.

vađ, *n., vadum amnis;* Vimrar vađs Viđgymnir Hdr. 4.
vađa (óđ, vađinn), *v., vadere; ferri; ruere;* í fólk vađa *in aciem ruere* Hkv. 20; fram vađa Hátt. 69; benkneif óđ í blóđi Efdr. 15; Kkm. 2; óđu fast Þdr. 8.
Vađla, *f. pr., amnis quidam;* Vǫđlu straumr Yt. 46.
vafa (fđ), *v.* — 1) *vibrari; oscillare.* — 2) *hæsitare, dubitare;* vafđir lítt *minime hæsitasti* Hr. A. 2. — (*Alii scribunt* váfa, *fortasse rectius*).
vafreyđi, *m., ignis vibrans, i. e. fulmen;* vafreyđa hregg *procella fulminea* Þdr. 14.
Vagn, *m. pr., bellator quidam, Akii filius; nom.* Bdr. 12; Jdr. 9. 14. 28. 29. 38. 40. 42; *dat.* Vagni Jdr. 39. 41. 43. 44; *gen.* Vagns Jdr. 36.
vagn, *m.* — 1) *currus;* vagna runni *l.* rúni Snt. 21. — 2) *plaustrum Bootæ.*
vagna, *f., delphinus orca;* (sem) vagna (nýtr) vára Hfl. 21.
vagnaborg, *f., carrago; carri pro vallo objecti;* gumnar eyddu vagnaborg G. 56.
vagnræfr, *n., tectum plaustri (Bootæ), i. e. cælum;* vagnræfrs vísi *deus* G. 71.
vagnskreytir, *m., ornator currûs;* víka vagnskreytir *ornator currûs sinuum, i. e. ornator navigii, vir* Isl. 4.
vaka (kđ, vakat), *v., vigilare;* lætr sverđ-Frey vaka Hfl. 16; vaki ok vaki sæ vina hǫfuđ Bj. 1.
vakna (ađ), *v., expergisci;* vakna viđ illan draum Rdr. 3; vakna af draumi Sk. 44; frá ek, at auđinn vakni Sk. 188.
vakr, *adj., pernix, velox; neutr.* vakrt, *adv., perniciter* Sk. 148.
val, *n., electio; delectus (militum);* vildra val fremđarmanna G. 10; hrókr Haddingja vals Hlt. 11.
valblóđ, *n., cruor cæsorum;* í valblóđi Kkm. 2.
valbroddr, *m., cuspis hostes prosternens; telum;* jarl ern valbrodda Hátt. 79.
valbǫst, *f., pars gladii, nescio quæ;* valbastar rǫđull G. 43 *i. e. gladius. (Egilssonius putat,* valbǫst *appellari fastigatam gladii partem anteriorem, a summo dorso mucronem versus procurrentem, in gladiis unam tantum aciem habentibus; alii censent* valbǫst = friđbǫnd *vincula, quæ gladium in vagina retinent).*
vald, *n., dominatio; imperium; potestas;* sæmd ok vald L. 26. 32 *cet.*; auka vald *imperii fines proferre* Hr. S. 20; L. 13; er valdit beiddi L. 61; bægjask viđ valdi ehs Sgdr. 6; í kyrrleiks valdi L. 1. 100; Hr. S. 1. 4; L. 6. 17.
valda (olla, valdit), *v., efficere; auctorem esse; c. dat.; e. gr.* valda aldrspelli, hǫppum R. 5. 10; Vkv. 4; Mhk. 10. 19; hvat mun valda? *quæ est causa?* Hlg. 3; hǫfugligr ekki veldr Snt. 2; vér vǫldum því Hkm. 12; valdiđ Venda sorg Hr. A. 11; olli starfi *auctor fuit*

cædis Vkv. 7; Isl. 19; band ollu því Hlg. 17; Isl. 4; skálmald hefr því valdit Efdr. 26; lézt valdit sorgum Hr. A. 13.

valdari, *m., qui potestatem alicujus rei habet;* sigrs valdari *auctor victoriæ* Edr. 8.

valdr, *m., dominus, possessor;* hlífar valdr Gldr. 4; valdr Hǫrða hólmfjǫturs Vkl. 17; valdr foldar *rex* G. 28; valdr himnanna *Christus* L. 37; Isl. 23; hersa valdi *i. e. regi* Yt. 23.

valdr, *adj., qui auctor est; c. gen.* valdr hǫlða morðs Vkl. 12.

valdreyri, *m., cruor cæsorum;* sveltr valdreyra *(dat. sg.)* Hkv. 13.

valdrós, *f., virgo mortifera, Bellona;* valdrósar blóm *clipei* Hrfm. 4.

valfall, *n., strages;* valfall jǫtna *i. e. mare, ideoque* vitnir jǫtna valfalls *lupus maris, i. e. navis* Vkl. 8; hlaða vǫllu valfǫllum *(viris cæsis)* Vkl. 23.

valgammr, *m., vultur cæsorum, i. e. corvus;* Hr. A. 14; Hr. S. 9; *nom. pl.* valgammar Hrfm. 18.

Valhǫll, *f. pr., Valhalla; aula cæsorum Odiniana;* þetta er Valhǫll Sk. 69; ryðja Valhǫll Em. 1; í Valhǫllu Hkm. 1; vega til Valhallar Hkm. 9.

valkeri, *m., embolus ad cædendum aptus, i. e. gladius;* lík valkera *involucrum gladii, i. e. vagina* Ódr. 7 *(Thorkelssonius interpretatur* Valkeri, *m.* = *incola insulæ Gualachriæ; cfr I 136).*

valkyrja, *f., quæ pugnatores cædendos eligit; Bellona;* víg valkyrja Hkv. 2; *pl.* valkyrjur Em. 1; Hkm. 11; Hdr. 7.

valkǫstr, *m., acervus hominum cæsorum;* verja valkǫstr Hr. A. 13; sveiti fell á valkǫst heitan Edr. 19; valkastar bára *sanguis* Hlg. 3; hlóð háva valkǫstu Ódr. 8.

vallrjóðandi, *part. compos., campum sanguine cruentans; gen. pl.* vallrjóðanda G. 10.

valmær, *f., Bellona, i. e. pugna* (*cfr* Hildr = hildr); heyja valmey Vkl. 12.

valr, *m. (sing. tantum), homines cæsi, strages;* valr lá á sandi Hkv. 12; Hfl. 3; Bdr. 9; Óðinn hlaut val Vkl. 23; Bgl. 1; Kkm. 9.

valr, *m., falco; accipiter;* nœra brímis sunda val *(i. e. corvum)* G. 55; eyðendr geima vals *vastatores (falconis maris, i. e.) navis* Hr. A. 9; grundar vals *territoria l. loci, ubi falco venaticus sedet, i. e. manus* Kkm. 7; báru sverð á vali víka *enses imposuerunt in falcones sinuum, i. e. in naves* Bdr. 1; vala stræti *manus* G. 25.

valrugr, *m., secale præliare, i. e. tela, sagittæ;* látreldar valrugar *gladii* Þdr. 19.

valserkr, *m., tunica pugnantium, cæsorum; gen. pl.* valserkja Vkl. 18 *(ubi alii aliter interpretantur).*

Valskr, *adj., Gallicus; Hispanicus;* Valskar þjóðir *gentes Hispanicæ* Hr. S. 19; Vǫlsk sverð *Gallici enses* Vkv. 6; (knerrir) vǫru hlaðnir Valskra sverða Hkv. 8.

valstafn, *m., (prora i. e.) navis falconis, i. e. manus;* valstafns vætki rofinn *manu haud debilis* R. 26.

valsœfandi, *part. compos., homines prosternens, pugnator*; *pl.* valsœfendr Yt. 21.
valtafn, *n., esca ex cæsis parata*; valtafn gefit hrafni Kkm. 16; of hjǫrkleyfðu valtafni Hrfm. 10.
valteinn, *m., ramulus cæsorum, i. e. gladius*; valteins spakfrǫmuðr Yt. 14.
val-Týr, *m., deus* (Týr) *cæsorum, i. e. Oden*; *gen.* val-Týs Hlt. 15.
Valþjófr, *m. pr., bellator quidam*; Kkm. 11.
vamm, *n.* — 1) *vitium*; *scelus*; auðsénna er 'annars vamm Mhk. 23; íþrótt vammi firð *ars ab (omni) vitio remota* Snt. 23; vamma varr *scelerum fugax* Snt. 19. — 2) *vir sceleratus*; vamm glamma stǫðvar *dedecus montium, i. e. gigas*; *gen. sg.* vamms Þdr. 10.
vanda (að), *diligenter elaborare*; vanda stef G. 18; vandak hótt R. 8; L. 97; vandat stef L. 26.
vandi, *m., periculum*; *difficultas*; minni vandi Sk. 95.
vandla, *adv., dextere, sollerter*; leika handsǫxum vandla R. 25.
vandliga, *adv., accurate* Kkm. 26.
vandr, *adj., difficilis*; velja óðinn vandan L. 98; mér 's vant at yrkja of stilli G. 46.
vangi, *m., mala*; á kinnar vanga Sk. 136; Sk. 178.
vangr, *m., campus*; *terra*; Ormr enn langi skreið ǫlna vang *(i. e. trans mare)* R. 15; vangi næst *proxime agrum* Edr. 21; á vangi *in campo* G. 47; snáka vangr *aurum, et* slengvir snáka vangs *vir liberalis (de Olavo Sancto)* G. 38; vangr dorgar *mare, ideoque* eldreið dorgar vangs *femina* Jdr. 4.
Vanlandi, *m., pr., rex Upsaliensis*; *dat.* Vanlanda Yt. 4.
vanr, *adj., expers*; *c. gen.* landa vanr Rdr. 10; Efdr. 10; *nom. pl. f.* vanar Hfl. 11.
vanr, *adj., assuetus*; *gnarus*; *c. dat.* vigi vanr Snt. 23; púkans slægð . . . hrekkjum vǫn L. 45; *c. inf.* ei er ek vanur at . . . Sk. 98; *c. gen.* gunngangs vanir Þdr. 4.
vansi, *m., contumelia, ignominia*; *vitium*; þat lízt vansi L. 47; teygjast ehm til vansa L. 60.
vara (rð, varat), *v., exspectantem, suspicantem facere*; *impers. c. acc. pers. et gen. rei, e. gr.* þess m'n grepp vara *id, puto, poëta exspectat* S. S. 3; verðr sumt þaz manngi *(acc.)* varir *nonnulla eveniunt, quæ nemo exspectat* Mhk. 25.
vara (að), *v., dehortari*; trautt kallak þann valda 's varar *insontem dico eum, qui dehortatur* Mhk. 19.
varða (að), *v.* — 1) *custodire, defendere*; varða eht fyr ehm Vkl. 18; Efdr. 14; Hr. A. 12; þú varðar Haralds haukey Bgl. 15. — 2) *referre, interesse*; *impers. c. acc. pers. et dat. pretii, e. gr.* er ðit sjáið mik ǫllu varða *quum vos videbitis meâ maxime referre* L. 96; þaz miklu varðar G. 8; varðar mest, at . . . L. 97.
varfleygr, *adj., alis destitutus*; verð varfleygr *i. e. ope destitutus sum* Snt. 14.

vargfœðir, *m., altor luporum, i. e. bellator; gen.* vargfœðis Hrfm. 14.
vargholl r, *adj., lupis favens, i. e. bellicosus;* Efdr. 7; R. 3.
vargr, *m.*, — 1) *lupus;* vargr fagnaði tafni Kkm. 9; Bdr. 5; Jdr. 31; gefa val vargi Bgl. 1; Kkm. 2. 19. 24; fríðar vargs Þdr. 4; vargar gindu of hræ G. 29; G. 56; hykk varga vel burgúsk Isl. 10; tafn fekksk vǫrgum Kkm. 10; varga ætt Hr. A. 13; Vkl. 2; vargr Niðar *i. e. navis, et* lundr varga Niðar *vir* Gldr. 8. — 2) *maleficus; proscriptus;* vǫrgum eyddi Edr. 8.
varhugi, *m., cautio; præcavendi diligentia;* gjalda varhuga *cautionem adhibere* Bgl. 12.
vari, *m., cautio;* fýsa ens fyrra vara *adhortari ad cautionem (præcedentem, i. e.) prospicientem* Mhk. 97.
varkunnigr, *adj., inscius, imperitus* L. 97.
varla, *adv., haud; vix, ægre;* varla gengur í hag *minime placet* Sk. 64; Mhk. 17; L. 41.
varliga, *adv., caute; cautione tantummodo adhibita;* Efdr. 14.
varmr, *adj., calidus, tepidus;* leiddisk varma dyngju Hkv. 6; Hr. S. 9; varmar laugar Kkm. 20; varmra benja tármútarir Bgl. 12; í ráfit varma Hr. S. 11.
varna (að), *v.* — 1) *prohibere; defendere;* varnendr goða *defensores deorum, i. e. Oden, Hœner, Lokius* Hlg. 4. — 2) *se abstinere;* varnaði við námæli Snt. 19. — 3) *denegare; c. gen.* varna hjálpar L. 85.
varr, *adj., cautus, providus; c. gen.* vamma varr Snt. 19; *dat. pl.* vǫrum Mhk. 22.
varra, *f., sulcus navis, i. e. mare;* vǫrru hjalt Þdr. 5.
Varrandi, *m. pr., emporium quoddam in Pictavia situm;* Vkv. 14.
varrbál, *n., rogus i. e. ignis maris, aurum;* varrbáls hǫtuðr *vir liberalis* Hr. S. 1.
varta, *f., pars quædam navis; pluteus, puto, lateralis navis;* varta hrǫkk Hr. A. 2.
vaskliga, *adv., strenue, fortiter* Isl. 8.
vaskr, *adj., fortis, strenuus;* at eiga vaskan dreng Sk. 120.
vatn, *n., aqua; mare;* bregða í vatn Hkm. 5; Hr. S. 18; L. 10; í víðbygðu vatni Hrfm. 13; G. 22; L. 11. 37; Sk. 189.
vatna (að), *v.* — 1) *aquatum ducere.* — 2) *vitam aquâ (et pane) sustentare* = vatnfasta; Sk. 202.
vaxa (óx, vaxinn), *v., crescere, augeri;* lét laufa veðr vaxa Vkl. 4; Þdr. 7; gengi goða vex Hkm. 10; G. 9; dæmin góð vaxa víða L. 47; óx af mér *a me ortus est* Snt. 20; óx hjǫrva hlam Hfl. 4; guðr óx *ibm;* Efdr. 12. 16. 17; Ó. S. 4; R. 17; Edr. 18; G. 52; dægrin sex vuxu (*pro* uxu) *sex dies increscebant* L. 10; þegns efni vaxit Snt. 11.
vaztrǫdd (= vaztar rǫdd), *f., vox maris; dat. sg.* vaztrǫdd Rdr. 14, *de quo loco vid. s. v.* undirkúla!

vá, *f.* — 1) *res incerta, dubia.* — 2) *malum, damnum; calamitas;* Mhk. 21.

váð, *f.* — 1) *vestis; velamen; in appell. loricæ, e. gr.* váðir Váfaðar Hkm. 5; Hǫgna váðir Hkdr. 2; Heðins váða draugr *bellator* Vkl. 21. — 2) *velum;* greiða váð Hátt. 77; byrr fell í váðir *ventus vela implevit* Jdr. 33.

váfa, *vid.* vafa!

Váfaðr, *m. pr., nomen Odinis;* váðir Váfaðar *loricæ* Hkm. 5.

vágr, *m., recessus maris; sinus; mare;* vágr vindlauss Yt. 1; Hlt. 10; við vág Yt. 41; straumr kemr at vági Yt. 46; Vkl. 11; Kkm. 13; hroði vágs *turbator maris i. e. Karius* Snt. 8; Vkl. 19.

válaust, *adv., haud dubie;* G. 37.

ván, *f., spes; exspectatio; c. gen. obj.* hans ván *exspectatio ejus adventûs* Em. 4; Em. 5; G. 22; Mhk. 23; vánir hǫlða Em. 1; þess vánir Jdr. 25; *c. præp.* á *e. gr.* ván á himnasælu L. 5; L. 73; *cfr* L. 86. 99. — vánu verr *pejus quam exspectaveris* Mhk. 2. — *Vid.* vón!

vápn, *n., sæpissime in plur.; tela, arma;* dreyrug vápn Yt. 8; Yt. 18; R. 12; Bdr. 3; vápnum verjask Jdr. 28. 36; *in circumlocutionibus, e. gr.* Egils vápna hryngráp *sagittæ* Hkdr. 8; vápna senna, galdr, brestr, mót *pugna* Efdr. 2; G. 43; Jdr. 25; Hr. S. 9.

vápnarimma, *f., rixa armorum, i. e. pugna;* í vápnarimmu Hr. A. 14.

vápnberr, *adj., armis nudatus;* Hlt. 9.

vápnrjóðr, *m., arma cruentans, i. e. bellator;* Isl. 16.

vápnsundraðr, *part. compos., ense dissectus;* vápnsundruð hræ G. 56.

Vár, *f. pr., una ex Ansibus deabus;* þrymseilar Vár *i. e. Skadea, filia Thjassii; gen.* Várar Hlg. 5.

vár, *n., ver;* vár ǫndvert *primo vere* Edr. 5; á vár Mhk. 6; Mhk. 12.

vára, *f., vestigium navis currentis;* vagna (nýtr) váru Hfl. 21 (*vára, non* vara, *scribendum esse, videre licet ex SnE, AM I 502*).

várr, *pron. poss., noster.* — *Nom. sg. m.* vórr (*pro* várr) Sk. 47. 70. 181; *acc. sg. m.* várn Edr. 13; L. 77; *dat. sg. m.* ossum Bgl. 7; órum Jdr. 1; *nom. sg. f.* vór (*pro* vár) Sk. 69. 119; *acc. sg. f.* ossa G. 4; *nom. pl. m.* várir Hrfm. 18; *acc. pl. f.* várar Hkm. 17; ossar Kkm. 26; *nom. l. acc. pl. n.* ór Bgl. 7; vár L. 18; *dat. pl.* várum Kkm. 11. 15; L. 3. 28 (= mínum); L. 33.

váss, *n., labor cum asperitate rerum sustentus;* seggir váss framir *viri ad labores perferendos parati* Hátt. 72.

vátr, *adj., madidus;* ei frá ek þá váta *nec puto eos madescere* Sk. 55.

vátta (að), *v., testari;* svá munk vátta R. 35; L. 21; náttúran váttar (*comprobat*) sannan manndóm L. 42; L. 13. 33. 65. 76; sem ljósin vátta L. 17.

váttr, *m.* — 1) *testis; custos;* þessi (ɔ: Jón baptista) er nú váttr *testis est* L. 37; váttr hreins reinar myrkbaka vagna *custos gigantum, Hrungner* Hlg. 16, *ubi* vátt *in acc.;* hafa fyr vátt *pro teste habere* Sk. 122. — 2) *martyr;* framir váttar G. 6.

veðja (að), *v., pignore certare de aliqua re; c. acc. rei et dat. pretii, e. gr.* veðja haus manns hringi ljósum R. 26.

veðr, *n., tempestas; ventus; procella;* mikit veðr Ó. S. 4; í veðri óðu Edr. 5; hǫll veðrs *i. e. cælum* G. 2. — *Sæpe in appell. pugnæ, v. c.* boga veðr Rdr. 8; í Óðins veðri *in pugna* Hkm. 8; at Hás veðri *id.* Hlt. 8; í veðri barðraukns rǫðuls *id.* G. 53; *etiam in plur.*, laufa veðr Vkl. 4; Yggjar veðr *prælia* Hr. A. 14; Skǫglar skýs veðr *procellæ clipei, i. e. impetus (pl.)* Hkm. 8; í Gǫndlar veðrum Vkl. 1.

Veðrafjǫrðr, *m. pr., sinus quidam;* í Veðrafirði Kkm. 16.

veðrgjarn, *adj., procellæ cupidus;* Viðris veðr *procella Odinis, i. e. pugna, ideoque* Viðris veðrgjarn *pugnax* Isl. 16.

veðrgœðir, *m., qui procellam auget;* veðrgœðir ímunborðs *augens procellam clipei, præliator; gen. sg.* veðrgœðis Vkl. 10.

veðrhirðir, *m., procellæ custos;* valserkja veðr *procella loricarum, i. e. pugna, et* valserkja veðrhirðir *auctor pugnæ, præliator* Vkl. 18.

vefja (vafða), *v., involvere; nectere;* vef þú verndar skauti *involve tutelæ gremio* L. 86; á vǫfðum strengjum *in nexis funibus* L. 45.

vefr, *m., tela, textum;* vefr darraðar *i. e. clipeus l. vexillum* Hfl. 5.

vega (vá, veginn), *v.* — 1) *vehere, ferre; vibrare.* — 2) *ensem l. arma vibrare, i. e. pugnare, dimicare;* es vega skyldi Hlt. 9; vega at ehm *ensem vibrare adversus aliquem, petere aliquem, v. c.* vá at hilmi Yt. 35; vá at álfi Þdr. 19; hart vá hann með kylfu Jdr. 34; gat vegit at hánum *impetum in eum fecit* Jdr. 42; vá við jǫfra *contra reges pugnavit* Efdr. 3; vega til ehs *sibi expugnare, pugnando sibi acquirere, e. gr.* vega til Valhallar Hkm. 9 (*aliter Egilssonius:* eiga vega til Valhallar *ad Valhallam iter habere*); gramr vá til menja Sgdr. 6. — 3) *pugnando adipisci; c. acc.* vá gagn *victoriâ potitus est* Þdr. 20; hvat fylkir vá Hfl. 3. — 4) *cædere, interficere;* vega ehn Sat. 8; Isl. 18; Glúmr vá menn Isl. 11; Yt. 20; Isl. 4 (*bis*); liggja veginn Yt. 20; hafa ehn veginn Yt. 30; vegnir þollar fellu Hr. S. 8; láta tvá vegna Isl. 20; fyr vegnu fólki Em. 1. — 5) *pondus habere, pendere;* hagl hvert vá eyri *globulus unusquisque grandinis octavam partem libræ pendebat* Bdr. 9.

vegbraut (vegi, *m., gladius;* braut, *via*) *f., via gladii, i. e. clipeus;* galdr vegbrautar *i. e. pugna, et* œskimeiðr galdra vegbrautar *præliator* Gldr. 2; tanni vegbrautar *ramus clipei, i. e. gladius* Gldr. 3.

vegfremstr, *adj., superl., honoratissimus;* vegfremstr at ǫllu R. 10. 11 *cet.* (*ubi vox tmesi divisa est; alii aliter, cfr Njála II 961 et ShI III ad h. l.*).

veggr, *m.* — 1) *paries;* til veggjar viggs *i. e. ad ædes* Þdr. 1; Þdr. 17; Heðins veggr *i. e. clipeus, et* Ullar veggjar Heðins *præliatores* Vkl. 14; at ýmsum veggjum L. 92; viðbjǫrn veggja aldinna *i. e. mus* Bj. 6. — 2) *latus navis; pluteus;* skekr blán vegg Hátt. 78.

vegligr, *adj., splendidus; pulcher;* vegligt flaustr Edr. 5; veglig flaust Hr. S. 15; veglig mæti Hr. S. 21.
vegljómi, *m., fulgor splendidus;* vegljómi brims *i. e. aurum; dat. sg.* vegljóma Hrfm. 4.
vegmildr, *adj., gloriosus;* R. 2.
vegmæti, *n. pl., res pretiosæ;* gætir vegmæta *i. e. rex, princeps* Hrfm. 9.
vegna (að), *v., evenire, cedere;* hversu vegnar *quorsus hæc evenient?* L. 8.
vegr, *m., via;* giptu vegr L. 89; of veg langan Hlg. 8; Þdr. 5; Edr. 10; fram of Haka veg *super mare* Hátt. 76; á þann veg (= þannig) *ita* L. 36; upp at eins er ungum vegar *(gen. partit. pro subj.) juveni via tantummodo ascendit* Mhk. 23; lofðungr byrjar vegs *rex cœli, i. e. deus* G. 64; óhræddr vegs Hrfm. 13.
vegr, *m., honor, gloria;* himna harri skóp veg sannan Isl. 22; G. 71; hrósak veg *(dat.)* þess vísa G. 69; at veg *cum gloria, gloriose* Vkl. 8.
vegrækinn, *adj., gloriæ cupidus;* Jdr. 34.
vegsamligr, *adj., gloriosus, augustus;* L. 68.
vegsemd, *f., honor;* í vegsemd hæstri L. 7.
vegstórr, *adj., honore conspicuus; dat. sg. m.* vegstórum Hrfm. 18.
vegtaug, *f., funis vibrans;* þrjótr vegtaugar *funem fatigans, amento assidue utens, i. e. gigas* Þdr. 17.
vegþverrir, *m., honorem deterens;* vegþverrir vǫrru hjalts Nannu *laudes feminæ gigantis deterens, i. e. Thor* Þdr. 5.
Veiðr, *m. pr., nomen Thoris dei;* Hlg. 11.
veifan, *f., jactatio, vibratio;* veifanar orð *verbum leviter jactum* Efdr. 24.
veig, *f., mulsum; cerevisia;* veig Dvalins *i. e. poësis, carmen (cfr SnE, AM I 240);* hafna Dvalins veigum *carmen spernere* Isl. 1.
veita (tt), *v.* — 1) *dare; præbere;* at veita bæn *petita perficere, dare* L. 18; veita ehm eht *concedere alicui alqd* L. 85; gjafar, þær es (þú) veitir vin þínum G. 64; *(Christus)* veitir blindum .... augu L. 46; *(viri)* veiti þǫgn *animos attendant* Isl. 2; veittu mér *da mihi* L. 51; veittu at.... *fac, ut* ... L. 83; veitti bjór svǫnum Hlt. 11; R. 12; Edr. 7. 30; G. 6; L. 64. — *Part. præt.* veittr. *v. c.* lét helfarar verða veittar *necem attulit* Jdr. 34; veitt er líf *data est vita* L. 23; tal, veitt at vilja *sermo, ex voto i. e. sincere habitus* L. 98; stórmerkin, veitt hjá mǫnnum *res magnæ, apud homines exhibitæ* L. 40. — *Reflex.* (þín miskunn) mér veitist *mihi præbeatur* L. 2; sigrinn veittist Hrólfi Sk. 150. — 2) *absol.* veita = veita lið *succurrere; c. dat.* veita Skíða Sk. 147.
vekja (vakða, vakiðr *l.* vakðr), *v.* — 1) *e somno suscitare;* vekka (*i. e.* vek-ek-a) yðr *vos non expergefacio* Bj. 2; vekðak *(1 sg. præt. conj.)* einherja Em. 1. — 2) *excitare;* vekja Hildi Kkm. 26; Eiríkr vakði odda skúrir Edr. 19; G. 41; gǫll geira vas vǫkð Bdr. 8; vakit frák víg G. 17.

vel, *adv.*, *bene, egregie; magnopere; fortiter*; Hkv. 19; Em. 3. 7; Hkm. 17. 18; Hfl. 3; Efdr. 14; Vkv. 4; Kdr. 2; Bgl. 2. 9. 17; G. 7. 32. 41. 52; Bdr. 1; Jdr. 4. 6. 24. 28. 29. 39; Mhk. 6. 8. 22; Isl. 10. 11; vel skilja skýr orđ *verba clara facile intelligere* L. 98.
veldi, *n.*, *imperium, regnum; provincia*; heilagt veldi Edr. 27; mest veldi Miklagarđs G. 53; Hr. S. 2; halda veldi *provinciam retinere* Edr. 15; af Nóregs veldi Hr. S. 12; Edr. 23. 29; Kkm. 10.
velja (valđa), *v.*, *eligere*; velja ehm eht R. 8. 13; sá 'r skal velja vandan óđinn, velr hulin fornyrđin at selja í kvæđi L. 98; hrafn valđi nái Bdr. 12; Hkv. 19; þrýtra þann er verr hefr valt Mhk. 26; engi jafngóđr gramr valđisk Hr. S. 1; veljendr vígáskýs *qui clipeum sumunt, i. e. prœliatores, viri* G. 68.
vell, *n.*, *aurum; pl. ornamenta aurea*; vellum grimmr *i. e. munificus* G. 69; vella brú *i. e. femina* Sk. 120.
vellbjóđr, *m.*, *auri prœbitor; vir liberalis* R. 2.
velta (valt, oltinn), *v.*, *volvi*; hlaupár oltnar *flumina volubilia* Þdr. 5.
velta (lt), *v.*, *volvere, devolvere; c. dat.* velta ehu. — *Refl.* veltast *jactari; vagari, errare*; (Adám ok Eva) veltust víđa lands í veslum heimi L. 19.
veltiligr, *adj.*, *volubilis*; dægrin veltilig *dies volubiles, labentes* L. 10.
veltir, *m.*, *qui devolvit*; veltir þjófs *oppressor furum, i. e. rex justus* Bgl. 12.
veltireiđ, *f.*, *currus volubilis*; víđis veltireiđ *currus maris, i. e. navis*; hirđir veltireiđar víđis Efdr. 7.
venda (nd), *v.*, *vertere; part. prœt.* vendr til ehs *in alqd inclinatus i. e. assuetus aliqua re* Sk. 18 (*alii habent* vendr *pro adj.* = *assuetus*).
Vendill, *m. pr.*, *pars quædam Jotlandiæ septentrionalis*; á Vęndli Yt. 29.
Vendr, *m. pl.*, *Vendi* (= Vindr); *gen. pl.* Venda Hr. A. 11. 13.
venja (vanđa), *v.*, *assuefacere*; venja liđ dýrđ (*dat.*) Edr. 10; venr sik gjǫfli (*dat.*) S. S. 3; vendu þik af því *desuefac te ab ea re* Sk. 119; sá gramr vanđit sik synđum G. 20; hann vanđisk á þat Ódr. 4.
ver, *n.*, *locus maritimus, ad quem venandi l. piscandi causâ venire solent; mare*; vestr of ver Hfl. 1; gaupu ver *mare lyncis, i. e. terra* Þdr. 5.
vera, *v.*, *vid.* vesa!
vera, *f.*, *locus, ubi versatur aliquis*; frá vilja verum *ex locis (voluntatis, i. e.) animi, ex pectore* Hfl. 16.
verđ, *n.*, *merces, pretium*; gjalda ehm verđ fyr eht L. 70.
verđa (varđ, orđinn; *obs.* vurđu L. 34; vyrđi L. 14; vorđin L. 3; vorđinna L. 12), *v.*, *fieri; esse.* — 1) *Vb.* verđa *copula est, quâ subjectum et vox prœdicativa, quæ vocant, junguntur; sic usurpatum invenimus inf.* verđa Sk. 105. 117; *1 sg. prœs. ind.* verđ Snt. 14; *3 sg. prœs. ind.* verđr G. 46; Mhk. 19. 21. 24. 29; Sk. 89; *3 pl. prœs. ind.* verđa L. 74; *1 sg. prœs. conj.* ek verđa L. 83; *3 sg. prœs.*

conj. verði Hr. A. 1; *3 sg. præt. ind.* varð Yt. 1; Hlt. 9; Þdr. 3; Vkv. 15; R. 15; Edr. 4; Kkm. 16; Mhk. 22; Hátt. 68; Isl. 6. 8. 9; Sk. 134. 171. 174; varðat *(non fuit)* Mhk. 11 *cet.*; *3 pl. præt. ind.* urðu Bgl. 16; Edr. 7; Hr. S. 17; Sk. 178. 203; urðut *(non fuerunt)* Hlg. 10; *3 sg. præt. conj.* vyrði L. 14; *3 pl. præt. conj.* yrði Isl. 12; *ad perf. ind. periphr. formandum vel verb. auxil.* vesa (vera) *vel verb. auxil.* hafa *cum part. præt.* orðinn, orðit *conjungitur v. c.* emk orðinn Jdr. 3; ek hefr orðit L. 43; (dýrð) es orðin (ágæt) G. 11. 39; Sk. 191; (Vagn) hefr orðit (erfengr) Jdr. 29; (lǫnd) eru orðin (auð) Efdr. 21. — *Hoc loco annotandæ sunt quædam structuræ, ubi pro voce prædicativa præpositio cum casu nominis usurpatur, e. gr.* verða af *fieri, perfici, velut* lítit varð af sǫngum *de cantibus nihil fuit* Sk. 43; lítit varð af snilli *ex fortitudine ejus nihil factum est* Sk. 183; bróður vápn urðu Eiríki at bana *arma fratris Erico mortis causa fuerunt* Yt. 18; *ideoque vi reciproca* urðusk at bǫnum *alter alteri mortem attulit* Yt. 21; verða at sǫgum *in sermonem hominum venire* Yt. 30; verða at ehu *in aliquid verti, converti* (varð, yrði) G. 35; L. 93; verða fyr ehn *l.* ehu *incidere in aliquem l. aliquid* Vkl. 15; G. 58; verðr fyr augum ehm *in conspectum alicujus venit* Snt. 9. — 2) verða *est verbum auxiliare, quod cum part. præt. conjunctum ad formam passivam fingendam usurpatur; e. gr. inf.* verða (háit) Vkv. 7; Jdr. 34; *3 sg. præs. ind.* verðr Hkm. 19; R. 35; G. 40; Mhk. 20; *3 pl. præs. ind.* verða Mhk. 6. 25; *3 sg. præs. conj.* Kkm. 22; L. 2. 21; *3 sg. præt. ind.* varð Yt. 22. 32. 37. 49; Hlg. 8; Hlt. 10; Vkv. 12. 14; Kkm. 16; Mhk. 21; Isl. 5; varðat Edr. 32; *3 pl. præt. ind.* urðu Rdr. 5; Hr. S. 4. — 3) *fieri, oriri; accidere, evenire; inveniri, exstare, esse; inf.* verða Efdr. 23; Mhk. 26. 28; Isl. 17; L. 53; lét verða *excitavit* Efdr. 15; *3 sg. præs. ind.* verðr Mhk. 11 *cet.* 25. 26; *3 pl. præs. ind.* verða Mhk. 19; *3 sg. præt. ind.* varð Rdr. 3; Hlg. 13; Hkm. 6; Hlt. 13; Vkl. 3. 10. 20; Þdr. 13; Efdr. 7; Kkm. 16; Jdr. 22; Sk. 150; varðat Vkl. 6; *3 pl. præt. ind.* vurðu L. 34; (orðin) vorðin af vǫrrum várum *(verba) de labiis nostris (orta i. e.) enata* L. 3; andagipt svá vorðinna spádómsorða *donum spirituale vaticiniorum sic* (ɔ: *ut prædictum erat*) *evenientium, i. e. eventui respondentium* L. 12. — 4) *Vb.* verða *cum inf. alius verbi conjunctum necessitatem quandam significat, quare verti potest = cogi, oportere, licere;* verða at stúta *in exitium cogi* Sk. 167; minnast verð ek *commemorare me oportet* L. 53; Eiríks lof verðr ǫld at heyra *laudes Erici, oportet, omnes audiant* Edr. 2; stefjum verðr at stæla brag *versus intercalares carmini inserendi sunt* Mhk. 11; Mhk. 2; fǫt Sǫrla verða rjóðask í blóði *loricæ cruentandæ sunt* Hkdr. 8; varð flýja *fugere coactus est* Gldr. 8; ragna konr varð at hrósa gagni *filio deorum licuit victoriâ frui* Vkl. 23; veitt er líf, þat er varð (ɔ: veitast) *data est vita, quam dari licitum erat*

L. 23; Yt. 20; Edr. 23; G. 29; Kkm. 11. 15; Bdr. 4; Mhk. 3; Hr. S. 12; Sk. 151. 158; varđat bíđa *non opus habuit exspectare* Hlg. 17; urđu at forđa fjǫrvi *vitæ consulere necesse habuerunt* Hr. A. 4; Edr. 21; Sk. 173. — *Inf.* verđa *sæpe omittitur, e. gr.* né mun síđan (ɔ: verđa) Vkl. 6; lýst skal hitt (ɔ: verđa) Edr. 10. 28; skyldi (ɔ: verđa) fyr borđ Jdr. 36; þú lézt audit (ɔ: verđa), Hr. S. 5.

verđa (varđ, orđinn), *v., reperire, invenire; c. acc.* verđa sinn fǫđur ráđinn *patrem dolo oppressum reperire* Kkm. 27; (þanns) varđ ríkri orđinn *qui potentior inventus est, quem potentiorem esse apparuit* Efdr. 27.

verđleikr, *m., meritum;* L. 14.

verđr, *m., cibus, esca;* fá verđ ehm Kkm. 8. 24; Isl. 10; ari getr verđ Ó. S. 3; fá fótgúlum fugli mikils verđar Kkm. 2; Sleipnis verđr *i. e. fenum, et* slǫnguþref Sleipnis verđar *furca fenaria* Yt. 15.

verđr, *adj., dignus;* loks hefr hverr þat er verđr er *ad extremum pro merito uni cuique tribuitur* Mhk. 25; *c. gen. (deus)* lætr ræsi verđan hás sóma G. 42; gagns verđir Hkm. 12.

verđugr, *adj., dignus;* (stef) sem verđugt væri *quod condignum esset* L. 26.

verđung, *f., cohors prætoria; satellitium;* sú verđung gørđisk vel Efdr. 14; sák fullkerska verđung falla Bgl. 1; vísi verđungar Hkm. 4; Vkv. 8.

verfákr, *m., equus maris, i. e. navis; dat. pl.* verfákum R. 4.

verja (varđa; *got.* varjan), *v.* — 1) *defendere, tueri; c. acc.* verja land Hkm. 4; Jdr. 21; fólk-Baldr verr fold Ó. S. 6 *(cfr I 141)*; verjum konung Bgl. 9; sás varđi viđ lǫnd Efdr. 12; Bj. 5; Vkl. 20; Bgl. 3; víkingar vǫrđu díki Vkv. 6; Edr. 21; Isl. 9; frák at Vagn verđi *(præt. conj.)* skeiđ Jdr. 38. — *Reflex.* verjask vápnum *armis se defendere* Jdr. 28. 36; herr varđisk Edr. 19; Vkv. 4; Víkarr varđist vakrt Sk. 148; verjask ehm *se contra aliquem defendere, v. c.* Gunnarr varđisk greitt runnum Gǫndlar garđa Isl. 20. — 2) *arcere, prohibere; c. dat.* hilmir varđi Dǫnum hjálmsprotum *rex Danos (nave) gladiis prohibuit* Efdr. 5; Vǫlsungar vǫrđu þeim Sk. 147. — 3) *impers., referre, interesse; c. dat.* litlu verr *parum interest* Mhk. 13.

verja (varđa; *got.* vasjan), *v.* — 1) *inducere (aliquâ re);* varđi skrín međ golli *aurum induxit scriniis* Edr. 12; á altari golli vǫrđu *in altari inaurato* G. 50. — 2) *adhibere alqd ad alqd; sumptum impendere in alqd;* fullvel ættak til þess varit *facillime in eam rem sumptum impendissem* (ɔ: *si voluissem*) *l. optimo jure mihi id vindicassem* Mhk. 2.

verjar, *m. pl., viri; pugnatores;* verja valkǫstr Hr. A. 13.

verk, *n.* — 1) *plur.* verk *facinora; res gestæ;* þau verk Yt. 30; blíđ verk *bene facta* G. 23; hrósa verkum vísa G. 30; merki fremđar verka *indicia rerum gloriose gestarum* R. 10; L. 5; *nonnumquam*

in sing., *v. c.* at því verki Isl. 18; hradr at snildar verki Sk. 73. — 2) *opus;* þetta verk *hoc opus, hoc carmen* L. 96. — 3) *miraculum;* af því verki G. 26; inna dǫglings verk *(plur.)* G. 56; G. 57. 62.

verka (ađ), *v.*, *operari; labore sibi alqd comparare;* verkendr baugs meginserkjar *qui loricati operantur; præliatores* Efdr. 10 *(Egilssonius vertit: 'comparantes loricam').*

verkbitinn (verkr, *m.*, *dolor*), *part. compos.*, *dolore l. morbo afflictus* Yt. 11.

verki, *m.*, *carmen;* vandak verka þenna L. 97; fara sneggjum verka G. 8.

vernd, *f.*, *tutela;* verndar skaut L. 86.

verpa (varp, orpinn), *v.*, *conjicere, mittere; c. dat.* verpr broddfleti Hfl. 14; Hfl. 18; verpa húnum *talos mittunt* Hkv. 16; *impers. c. dat.* varp lauđri *spuma spargebatur* Hr. A. 10.

verr, *m.*, *vir; maritus; gen. sg.* vers Yt. 17; *nom. pl.* verar Hkv. 13; *dat. pl.* verum Hkv. 20.

verr, *m.*, *gladius;* at vers vígum *in vibrationibus gladii, i. e. in pugna* Isl. 24.

verr, *adv. compar.* (*adv. posit.* illa); *pejus, deterius;* es verr en svá *hoc gravius est* Efdr. 22; vánu verr Mhk. 2; verr *pro obj., e. gr.* hafa verr *pejori sorte utuntur, infeliciores sunt* Mhk. 3; velja verr *pejus, i. e. pejorem causam deligere* Mhk. 26.

verri, verstr, *adj. comp. et superl.* (*cfr adj.* illr); *pejor, pessimus.* — *Nom. sg. m. comp.* verri, *c. dat.* þér verri *te inferior* Hr. A. 1; *neutr. compar. sg.* verra Mhk. 4. 15. 27; *neutr. pl. comp.* verri Bgl. 8; L. 47; *acc. sg. m. superl.* verstan Rdr. 14.

vers, *n.*, *versus; sonitus;* vers dreyra *stridor cruoris, i. e. pugna cruenta* Þdr. 4.

verǫld, *f.*, *mundus;* þat tér hryggva verǫld Edr. 31; G. 56; í verǫld þessi *in hac vita* Edr. 2.

vesa *l.* vera (vas *l.* var, verit [vesit]), *v.*, *esse.* — *Observandæ sunt hæ formæ:* 's (*pro* es *3 sg. præs. ind.*) Hlg. 13; Hkv. 2; Hfl. 14. 17; Snt. 15. 16; Vkl. 20; Efdr. 24. 25; G. 1. 9. 12 *et passim;* Mhk. 5. 9 *cet.;* Isl. 17; *eodem modo* 'r (= er) L. 6. 9. 11. 12. 27. 41; Sk. 31; 'ru (*pro* eru) Hkv. 17. 19; Em. 8; Mhk. 20. 26; séu (*pro* séuđ, séđ) Sk. 118; v's (*pro* vas) Hfl. 8. 9. 10. 13; Vkv. 13; Kdr. 7; R. 27; vǫrum (= várum) Hkm. 12; *pro* váru *scribitur* vǫru Hkv. 8. 11; vóru L. 91; voru Sk. 67. 193; *pro* várut *est* vǫrut Hfl. 11; *præt. infin.* váru Efdr. 9; erum, erumk (er mér) Em. 1; Snt. 1; erumk = eru mér Em. 1. — A) *Vox* vesa *l.* vera *est verbum auxiliare, quod ad formas passivas fingendas c. partic. præt. (l. præs. l. gerundivo) aliorum verborum conjungitur; hoc modo usurpatur inf. præs.* vesa Hkm. 19; Efdr. 22; G. 69; *1 sg. præs. ind.* emk (skilidr) Efdr. 26; ek em L. 39; *3 sg. præs. ind.* es Bj. 1; Yt. 53; Hkm. 21; G. 11. 36. 39; Mhk. 4; 's Hlg. 13; Hfl. 14; Snt. 16; Efdr. 24. 25;

G. 9. 12; Mhk. 28; er Mhk. 3. 10. 17. 29; L. 23. 30. 42. 56. 62. 74; Sk. 1. 10. 28 *cet. cet.*; 'r *e. gr.* svá 'r greinanda *(ita exponendum est)* L. 9. 27; svá 'r skiljanda L. 11; sjá 'r líðandi L. 12; *2 pl. præs. ind.* eruð Hkv. 3; *3 pl. præs. ind.* eru Kkm. 29; L. 71; *1 sg. præs. conj.* sék L. 82; *3 sg. præs. conj.* sé Snt. 16; L. 97; Sk. 3; *2 sg. præt. ind.* vart L. 59; *3 sg. præt. ind.* vas Yt. 38. 50; Hlg. 10. 15; Hkm. 2. 15; Hr. A. 13; G. 23. 25. 44. 60. 63; Kkm. 18. 21; Bdr. 8; Jdr. 18; Isl. 22; vasa *(non erat)* Snt. 11; v's Hfl. 13; R. 27; var Mhk. 9. 21; Hr. S. 14; L. 35. 39. 41. 60; Sk. 6. 7. 18. 36. 140. 145. 193. 197; *3 pl. præt. ind.* váru Hlg. 4; Jdr. 38; vǫru Hkv. 8. 11; *3 sg. præt. conj.* væri Yt. 10; Mhk. 2; *3 pl. præt. conj.* væri L. 94; *3 sg. perf. ind.* (hátíð) hefir verit (haldin) G. 36. — B) *Vb.* vesa *l.* vera *copula est, qua subjectum cum voce prædicativa conjungitur; sic usurpatum invenimus inf. præs.* vesa Em. 6; Hkm. 15; Bgl. 10; Kkm. 27. 28; Jdr. 13. 21; vera L. 78; *præt. inf.* váru Efdr. 9; *1 sg. præs. ind.* emk Em. 8; G. 18; Jdr. 3; ek er Sk. 94. 98. 105; *2 sg. præs. ind.* est þú Hr. A. 1; ert L. 28. 89. 90; ertu L. 91 *(bis)*; *3 sg. præs. ind.* es Efdr. 22; G. 34. 66; Bdr. 10; 's Hkv. 2; Snt. 15; Hfl. 14. 17; G. 1. 22. 30. 34. 46. 57; Mhk. 5. 9. 12. 13. 17. 28; Isl. 17; esa *(non est)* Snt. 1. 2. 4; Jdr. 34; esat *id.* Kkm. 28; er Mhk. 5. 8. 12. *cet. cet.*; L. 5. 6 *(bis)*. 8 *et passim*; Sk. 2. 13. 14. 26 *et multis aliis locis*; 'r L. 41; Sk. 31; erumk *(pro* es mér *est mihi)* Snt. 1; erumka *(pro* esa mér *mihi non est)* Snt. 17; *1 pl. præs. ind.* erum vér Mhk. 15; *3 pl. præs. ind.* eru G. 49; Mhk. 8. 21; Hátt. 72; L. 52; Sk. 96. 191; *nonnumquam pro sing.* er *usurpatur plur.* eru, *ubi vox prædicativa in plur. est, v. c.* slíkt eru yrkisefni Jdr. 11; slíkt eru brǫgðin þaðra Sk. 39; Sk. 77; þat eru rǫskvir bragnar Sk. 80; 'ru Hkv. 17; Em. 8; Mhk. 20. 26; *1 sg. præs. conj.* sjá Snt. 22; *3 sg. præs. conj.* sé Em. 4; Kkm. 22; Mhk. 23; *2 pl. præs. conj.* séð Hkv. 13; séu (= séuð, *forma recentior pro* séð) þit kvittir Sk. 118; *1 sg. præt. ind.* vask Bgl. 17; Hátt. 68; *3 sg. præt. ind.* vas Hkv. 2; O. S. 2; Hr. A. 13; G. 2. 14. 18. 19. 24 *cet.*; Bdr. 6. 10. 12; Jdr. 8. 11. 12 *cet.*; Isl. 12. 16. 17. 19. 24; vasa, vasat *(non erat, fuit)* Hlg. 2; G. 60; Kkm. 14; Jdr. 24; v's Hfl. 8. 10; Vkv. 13; Kdr. 7; var Kdr. 6; Hr. S. 4; Hrfm. 4. 6. 11; Mhk. 7. 8. 29; L. 6. 35; Sk. 20. 28. 32. 46 *et passim*; *1 pl. præt. ind.* vǫrum *(pro* várum) Hkm. 12; *3 pl. præt. ind.* váru Hlg. 10; Hkv. 2; vóru L. 91; vǫrut *(non fuerunt)* Hfl. 11; *1 sg. præt. conj.* værik L. 3; *2 sg. præt. conj.* værir L. 22; *3 sg. præt. conj.* væri Jdr. 9; L. 26; Sk. 66; *2 sg. præs. imperat.* vertu L. 86; *2 pl. præs. imper.* verið Sk. 117; veri *(pro* verið) L. 97; *3 sg. perf. ind.* hefir verit Jdr. 21. 26. *Hoc loco has quoque structuras verborum afferamus:* vas at hjaldri *prælio interfuit* Jdr. 9; Jdr. 18; váru at ehu Isl. 18; váru at móti *obstiterunt* Jdr. 22; þú hefr verit á gangi *agitatus es* Sk. 190

(*cfr* Sk. 76); vesa fyr ehu *portendere aliquid* G. 3; verit hafði mér í hug *cogitaveram* Mhk. 4; vasa í hugum *bono animo non fuit* Hkm. 9; vesa í kunnleik við éhn *aliquo familiariter uti* Hkv. 19; vera í sundr *dilabi* Sk. 67; vas í vexti *incrębruit* Kkm. 10; vas með uppreist *rem cum successu gessit* Edr. 23; vera of *l.* um ehn *circumstare alqm* G. 54; Sk. 180; vera sér = *peculiarem esse, e. gr.* eitt vas sér, þas . . . *res erat singularis, quod* . . . Edr. 29; hvat er til ráða? *quid optimum factu est?* L. 21; eitt er til (*adv.*) *id solum exstat* L. 21; vas til Róms *Romam venit* Edr. 12; mikit var um (*adv.*) *magnum exstitit negotium* Sk. 133; minst er oss um þræla *servos nihil curamus* Sk. 137; vera upp *dissutum esse* Sk. 193; vera upp úr *eminere ex aliqua re* Sk. 8; vera uppi *e lecto surrectum esse* Sk. 21; þat var úr Asíaveldi *ex Asia latum erat* Sk. 197. — C, a) *esse, videri*; er sem *est quasi* . . . Mhk. 1; þótt smátt sé *etsi parum momenti sit* Efdr. 26; var sem *perinde erat ac si* Hr. S. 15; Mhk. 4; Sk. 184; vasat sem *non erat ac si* Kkm. 13. 18. 20; vasa bært *haud ferendum videbatur* Yt. 21; væri betr *melius foret* Mhk. 25. — C, b) *esse; exstare, inveniri; oriri, fieri; se habere*; flagðs litr er á draugi Sk. 75; er þó 'r at lesti *quod tamen ultimum restat* L. 20; L. 62. 73; varla sýnisk alt sem er *omnia haud videntur, ut re vera se habent* Mhk. 17; herfall vas þar *strages ibi fiebat* Vkv. 7; hlam vas *clangor ortus est* Hkv. 9; Hfl. 9; hundmargr herr vas at verja hauðr *ingens exercitus exstitit ad terram defendendam* Jdr. 22; vasat einn konungr meiri *major rex non inventus est* Kkm. 9; áðr enn skepnan væri *priusquam creatura ulla exstitit* L. 6; frétta at syndum, ef nǫkkur væri *peccata investigare, si quæ exstiterint* L. 60. *Huc referendæ sunt structuræ verbi* vesa *l.* vera *cum dat pers. conjuncti, e. gr.* erumk (= er mér) glatt hjarta *mihi est animus hilaris* Em. 1; ekki er mér þokki á þessum *his rebus non delector* L. 41; Mhk. 29; mál es ehm at vinna eht Bj. 1; hvat es yðr? *quid agitis?* Hkv. 3; erumk (= eru mér) vánir ehs *exspecto alqm* Em. 1; lof sé þér L. 1. 100; sé ðér dýrð *gloria sit tibi* L. 26. 32 *cet.*; hugraun vas ehm Jdr. 33; vasat friðr hauks fjǫllum Bdr. 7; Isl. 5; væri oss líkn *solatium nobis exstaret* Efdr. 20. *Pro nominativo etiam genetivus partitivus subjecti loco usurpari potest, e. gr.* vas ǫlsmið allra tíma Snt. 8 (*cfr ann. ad h. l. I 129*). — C, c) *esse; versari*; er L. 68; Sk. 77; vertu L. 95; var Sk. 36; várum G. 37; (sem) væri (innanlands) Hr. S. 18; Jdr. 20. — C, d) *vivere*; vesa í Valhǫllu Hkm. 1; verandi L. 1. 100; vask með þér *tecum vixi* Bgl. 6; sás lǫngu vas *qui olim vixit* Yt. 49. — C, e) *accidere, evenire*; vera kann L. 99; hitt vas fyrr Yt. 8; G. 19; vas þat fyr langu Hlg. 6. — C, f) *opus esse; licere*; þar 's at yrkja *adest occasio canendi* Jdr. 6; Sk. 115; vasat at frýja *non erat, quod derogares* Vkl. 2. — *Forma reflex. verbi* vera *vim habet reciprocam, v. c.* erumk vér (*erga l. inter nosmetipsos*

sumus) vægnir Bgl. 15. — *Infin.* vesa *l.* vera *sæpe omittitur, e. gr.* Hkv. 10; Em. 7; Efdr. 19; Vkv. 15; Bgl. 9. 16; Hr. A. 14; R. 26; Kkm. 23; Mhk. 10; Hátt. 78; Sk. 51. 61. 84. 92; *eodem modo omittitur* eru Bgl. 17; L. 73; vas R. 17; Hr. S. 11; Sk. 9; váru Hr. S. 10; Sk. 193.

vesall, *adj., miser, infelix;* ofbeldit hefr veslan anda feldan L. 77; í veslum heimi L. 19.

vess, *n., versus;* hennar (ɔ: *Virginis Sanctæ*) vess, *i. e. versus S:tæ Mariæ ("Ave Maria"!)* L. 99; amors vess Sk. 4; þausnar vess *i. e. pugna* Sk. 178. — *Cfr* vers!

vestan, *adv., ex occidente* Kdr. 6. 7.

Vestmarir, *m. pl. pr., regio Norvegiæ;* of Vestmari Yt. 51.

vestr, *adv., occidentem versus;* rak hernađ vestr *in occidente arma circumtulit* R. 3; heruđin vestr *territoria occidentalia* Sk. 31; Hfl. 1; Sk. 19.

vestrgarđar, *m. pl., domicilia occidentalia; regiones occidentales* (= vestrlǫnd); of jarđir vestrgarđa *super campos regionum occidentalium* Hrfm. 8 *(ubi Egilssonius aliter).*

vestrlǫnd, *n. pl., terræ occidentales (Britannia, Scotia, Hibernia, Orcades cet.);* Áláfr lét herjat vestrlǫnd R. 4.

vestrœnn, *adj., occidentalis;* (knerrir) vǫru hlađnir vigra vestrœnna Hkv. 8.

vestursveit, *f., locus l. regio occidentalis;* vestursveitur Sk. 16; á bygđum vestursveita Sk. 97.

vesǫld, *f., miseria;* vissu vesǫld sína breiđask Hr. A. 4.

vetr, *m., hiems;* á einum vetri Hr. A. 15; lengi vetrar *magnam partem hiemis* Sk. 201; þrjá vetr G. 13; vas tólf vetra (ɔ: gamall) *duodecim (hiemes i. e.) annos natus est* Ódr. 1; nú er ek sextigi vetra (ɔ: gamall) Sk. 94.

vettrim *l.* vættrim, *f., stria leviter eminens et in media lamina gladii a capulo mucronem versus procurrens;* nađr vettrimar *i. e. gladius* G. 47.

vé, *n., fanum; delubrum;* vé *(plur.)* banda Vkl. 8; vé hapta Vkl. 9; þyrma véum Hkm. 18.

vé, *n., numen;* vægja vé *numen gladiorum, i. e. prœliator, et* vald vægja vés *potestas principis* Sgdr. 6 *(sic Egilssonius; mallem equidem legere* véa, *gen. sing. vocis* vé *l.* véi, *m., numen, deus* [*pl.* véar]).

vé, *n., vexillum;* gyld vé *vexilla inaurata* Bdr. 9.

vébraut, *f., area loci sacri, locus sacer;* hilmir vébrautar *tutor fani, rex* Gldr. 2; nakkvi (*l.* nǫkkvi) vébrautar *ædes sacra, templum, et* mœtir vébrautar nakkva *templi cultor, rex* Gldr. 3. — *Sic Egilssonius; aliam habes explicationem s. v.* vegbrautar!

végrimmr, *adj., fana (ethnica) destruens;* Ódr. 4.

vél, *f., artificium; fraus, dolus;* vélum *dolo* Hlg. 11. — *Cfr* væl!

véla (lt), *v., callide instituere; decipere;* salvǫrđuđr vélti Svegdi Yt. 2; gođ véltu Þjaza Sgdr. 5; véltr *deceptus* Hlg. 11; af vélǫndum *ex insidiatoribus* Snt. 23.

vélakringr, *adj., facile decipiens; pro subst. = fraudum artifex;* skeytin vélakrings *(i. e. diaboli)* L. 45.
vélir, *m., deceptor;* vélir viðbjarnar veggja *deceptor muris, i. e. felis; acc. sg.* véli Bj. 6.
vélsparr, *adj., doli expers; nom. pl. m.* vélsparir Hlg. 4.
vér, *nom. pl. pron. 1 pers.*, G. 7. 37; Mhk. 14. 15. 26; L. 50. 62; Sk. 58. 122; *acc. pl.* oss G. 13; L. 55. 64; Sk. 166. 177; *dat. pl.* oss G. 3. 10 *cet.*; Mhk. 29; L. 25. 37. 60. 62; Sk. 96 *cet.*; *gen. pl.* vór Sk. 5. — *Cfr* ek!
Véseti, *m. pr., insulæ, quæ* Borgundarhólmr *appellatur, præfectus;* efla Véseta arfa Jdr. 7.
véstallr, *m., ara, cui simulacra deorum imposita sunt;* vǫrðr véstalls *i. e. rex* Yt. 20.
véttr, *f., animans quidam, extra humanum modum;* vitta véttr Yt. 4. 31.
við, *præp. c. acc. l. dat., propinquitatem et commercium (aut in bonam aut in malam partem) hominum l. rerum significat et verti potest = cum, in, sub, pro, ob, ad, apud, prope, adversus, erga, contra cet.* — 1) *ad, apud; prope, juxta; vi locali sæpissime c. acc., e. gr.* við vág Yt. 41; við Sóta sker Vkv. 1; bera segl við rá Kdr. 7; ýzt við gátt Sk. 78. 85. 189; hǫgg við vanga *plaga (prope malam i. e.) malæ inflicta* Sk. 178; Yt. 11. 17. 52; Vkl. 15; Hr. A. 13; Edr. 5; G. 31; L. 25; Sk. 101; *c. dat.* við hrǫnnum *ad undas l. in undis* Hdr. 4. — 2) *ad, ob, adversus alqd;* hjǫrva hlam við hlífar þram *strepitus ensium (ad marginem l.) cum margine clipei collisorum* Hfl. 4; þungu tróði við loga himni *i. e. auxilio baculi Gridæ tecto domûs obtrusi* Þdr. 14. — 3) *cum (aliquo); in structuris verborum conventum, congressum, amicitiam, inimicitiam simil. significantium, e. gr.* kunnleikr við ehn *familiaritas cum aliquo* Hkv. 19; vinaðr við ehn *amicitia cum aliquo* Snt. 21; eiga gótt við ehn *amicitiam cum aliquo colere* ibm; odda skúr við Brodd-Helga *pugna cum B.* Isl. 3; fundr við ehn *pugna cum aliquo* Hr. S. 13. — 4) *cum; unâ cum;* drekka brúðkaup við bragna þessa alla Sk. 122; við helming minna *minoribus cum copiis* Hr. A. 13; við harðan hnitvegg *cum firmo clipeo, i. e. firmo clipeo protectus* Efdr. 7; hendr sem fœtr við sveita *manus pedesque cum cruore, i. e. cruore perfusi* Rdr. 4. *In his structuris præp.* við *sæpe vim habet modalem, e. gr.* við ofrkapp *cum ferocia, ferociter* Hlt. 6; við morðfrost *pugnando* Vkl. 18; við móð enn mikla *magna cum audacia* Bgl. 3; við orðstír langan *cum gloria diuturna* Edr. 2; við hæst lof aldar *cum summa cunctorum laude* Edr. 30; við heiptir *iracunde* Isl. 25. — 5) *ad, apud aliquem; adversus, erga, contra alqm; v. c.* fégjǫfull við ehn *liberalis erga alqm* Hkv. 15; eiga sakar afl við ehn Snt. 9; við þrágjǫrnum *contra obstinatos* Snt. 14; spara gollhring við mik *annulum contra me parce tueri* S. S. 3;

við goð *apud deum* G. 31; glaðr við gumna *comis erga viros* Jdr. 21; fara við ehn *se gerere erga alqm* Mhk. 3; ganga fram við ehn *procedere adversus alqm* Isl. 14; óttalauss við ehn *alqm non metuens* Hr. S. 4; djarfmæltur við ehn *libere cum aliquo loquens* Sk. 9. — 6) *in, per, sub; ad res l. tempora, quæ alicui rei conjuncta sunt, accuratius describenda, e. gr.* við illan draum *in tristi somnio* Rdr. 3; við drykkju *in convivio* Rdr. 13; við stóran gný vinar Lóðurs Hlt. 10; við ísabrot *æstate* Hfl. 1; Hfl. 7; við óðræði *in tumultu* Snt. 14; við styr annan *in altera pugna* Vkl. 15; við ólman hernað *in sævo bello* Edr. 24; við sóknar læti *in fremitu pugnæ* Kkm. 16; við hvers manns dauða *in omnium morte* L. 20; við storminn þenna *hac tempestate oborta* L. 53; við dóminn hryggva *in tristi judicio* L. 71; við þetta *inter hæc, sub hæc* Sk. 164. — 7) *ob, propter, ex;* við djúprastar falli *ob propulsum verticis* Þdr. 10; við ótta *ex pavore* Þdr. 10. 20; við þat *propter id* Bgl. 3; reiðask ehm við eht *ob aliquid alicui irasci* Bgl. 8. — 8) *pro;* við fylli Fjǫlnis fjalla *pro carmine* Rdr. 13; selja eht við baugum Snt 15. — *Omnes illæ significationes optime illustrantur his structuris, ubi præpositio* við *cum casu substantivi additur verbis accipiendi, adhærendi adæquandi, allidendi, alligandi, alloquendi, assuefaciendi, attingendi, attollendi, cavendi, colloquendi, concelebrandi, confirmandi, crepandi, defendendi, delectandi, dimicandi, discedendi, distribuendi, expediendi, hiandi, indignandi, ludendi, lugendi, miscendi, nutriendi, perferendi, procreandi, resistendi, separandi, suspendendi, timendi, simil., e. gr.* ala við eht S. S. 1; baga við ehm Hlg. 18; berjask við ehn Hkv. 7; G. 20. 28; Isl. 6; Hrfm. 12; binda við eht Gldr. 6; blanda við eht Yt. 32; bregða við ehn *contendere cum aliquo* Hdr. 2; bregða ehu við ehn *concelebrare alqd cum aliquo* Vkl. 6; bresta við eht Hfl. 7; bægja við ehn, bægjask við ehu Odr. 8; Sgdr. 6; deila afli við ehn Mhk. 13; deila megn við ehn L. 8; eiga við ehn Jdr. 26; fastr verða við ehn Hlg. 7; firrask við eht Efdr. 12; gera dyn við ehu Þdr. 11; geta við ehm Hlt. 3. 4; gína við ehm Yt. 3; Þdr. 21; gjalla við eht Gldr. 5; R. 17; glaða ehn við eht Hfl. 17; glymja við eht *l.* ehu Þdr. 6; Kkm. 17. 21; grenja við eht Kkm. 4; halda við ehn Isl. 22; heyja eht við ehn Gldr. 2. 5; Kkm. 19; *hlimma við eht Hfl. 8; hlýja við ehu Hkdr. 7; hníta við eht Kkm. 17; hræðask (vesa hræddr) við ehn *l.* eht Hr. A. 6; Efdr. 13; Hrfm. 6; inna til við ehn Sk. 166; jafnask við ehn Edr. 29; koma við eht Mhk. 16; kunna við ehu Efdr. 24; kveða við ehn Efdr. 2; leika við ehn Hkm. 4; Mhk. 12; Isl. 20; líka ehm við ehn Sk. 75; líkjast við ehn L. 17; loða við ehn Hlg. 7; nema við ehu Bdr. 3; ráða við ehu Bgl. 13; reiða við eht Hlt. 6; reisa rǫnd við ehm Edr. 32; ræða við ehn Hkv. 1; segja upp lǫg við eht Efdr. 8; sjá við ehu Mhk. 22; L. 43; skilja við ehn Efdr. 26; skipta við ehn Hr. S. 9; Sk. 115; skjalla við eht Hdr. 4; snara eht við eht Jdr. 33; steðja

við eht G. 68; strengja kapp við ehn Edr. 32; stríða við ehn Sk. 157; syngva við eht Kkm. 2; Bdr. 6; sýta við ehu Kkm. 25; taka við ehu Hr. A. 14; Edr. 30; Hr. S. 2. 18; tala við ehn Sk. 22. 190; temja eht við eht Mhk. 8; una illa við eht L. 15; varna við eht Snt. 19; vega við ehn Efdr. 3; víkja til við ehn Sk. 117. — *Pro adv.* við *nonnullis locis habendum est, v. c.* blandask við *conseri* Hkm. 8; kennast við *agnoscere* L. 69; taka við Bj. 4; vægjast við Efdr. 10; koma við *tangere* Sk. 62. — *Cfr* viðr!

við, *f.* (*gen. sg.* viðjar), *vinculum, catena;* í viðjum Sk. 132.

viða = vinna *q. v.!*

viðbit, *n., obsonium;* viðbit hlýtr at synja sjálft Sk. 41.

viðbjǫrn, *m., ursus silvestris;* viðbjǫrn veggja aldinna *ursus parietum vetustorum, i. e. mus; gen. sg.* viðbjarnar Bj. 6.

viðfǫr, *f., tractatio (mala); vexatio;* ef vissi of viðfarar ossar *si scirent, quam crudeliter cum nobis ageretur* Kkm. 26.

Viðgymnir, *m. pr., gigas quidam;* Viðgymnir vaðs Vimrar *gigas vadi Vimreani, i. e. Thor* Hdr. 4 (*alii scribunt* Víðgymnir; *Egilssonius pro appellat. habet* víðgymnir = *transgressor, ingenti gradu vadens*).

viðkvæmr, *adj., dolens, dolorosus;* œrit þykkir viðkvæm vá *calamitas nimium dolorem afferre videtur* Mhk. 21.

viðr (= við), *præp. c. acc. l. dat.;* gjalda varhuga viðr ehu *cautionem adhibere contra alqd* Bgl. 12; viðr Helganes *apud H.* Hr. A. 14; viðr uppruna sólar *sub solem orientem* Kkm. 11; viðr afspringit alt *una cum omni progenie* L. 13; síðu viðr *ad latus* Sk. 42.

viðr, *m.* — 1) *arbor; sæpe in appell. virorum, e. gr.* viðr Hǫgna meyjar *pugnator* Hlt. 9; seima viðr *arbor aurum distribuens, i. e. vir liberalis* Sk. 145; laufa viðrinn *bellator* Sk. 52; randláðs viðir *præliatores* Efdr. 17; nadda viðu (*acc. pl.*) *viros* Isl. 23; brynskíðs viðum *viris* R. 21; brynju viðum *id.* Isl. 25. — 2) *lignum;* heilagr viðr af himnagervis píningarkrossi G. 65; *de malo navis, v. c.* viðar morð *pernicies mali (quod tamen etiam verti potest = noxa silvæ l. noxa navis)* Ó. S. 4. — 3) *silva;* viðr ok grjót L. 94; þjokkva hrœsinn við Bgl. 2; viði gróinn *silvosus* Hkdr. 5; viðar telgja Yt. 41. — 4) *navis;* viðr skreið vestan Kdr. 6; skriðr viðar Hátt. 72.

Viðrir, *m. pr., nomen Odinis;* Viðrir sá, hvar valr lá Hfl. 3; til Viðris hallar Kkm. 25; Viðris vǫndr *i. e. gladius* Kkm. 27; Rdr. 11; Hfl. 1; Snt. 1; Isl. 16.

viðrkennandi, *part. compos., agnoscens;* viðrkennandi mjúkleik þenna L. 83.

viðrlíf, *restitutio vitæ l. valetudinis;* viðrlíf vasa sem vænst *minima spes erat vitæ restituendæ* G. 60.

viðrlíkjast (kt), *v., assimilari, adæquari; c. dat.* at viðrlíkjast syni guðs L. 8.

Vigfúss, *m. pr., filius Viga-Glumii;* Jdr. 34.

vigg, *f.? (cfr* viggr *m.), gestatrix (?);* þorna vigg *i. e. femina* Sk. 87. *Fortasse* vigg = *prædium, ager, terra; et* vigg þorna *dea (Tellus) infibulis ornata, i. e. femina.*

vigg, *n., jumentum; equus;* vigg veggjar *jumentum parietis, i. e. domus;* til veggjar viggs Þdr. 1.

viggr, *m., (gestator i. e.) equus;* byrjar viggr *navis, et* þiggjandi byrjar viggjar *possessor navis, i. e. vir* Hkdr. 3.

vigr, *f., hasta;* rjóða vigrar Hkv. 21; (knerrir) hlaðnir vigra vestrœnna Hkv. 8; Gldr. 7.

vika, *f., hebdomas;* fám vikum síðar G. 37.

vikr, *m., pumex;* stála vikr *pumex armorum, cos Rungneri* Hlg. 19.

vil, *n.* — 1) *voluntas; arbitrium;* þetta gengur í vil *hæc ad sententiam cedunt* Sk. 116. — 2) *libido; arrogantia;* vil ok dul Efdr. 26.

vildr, *adj., carus, gratus, acceptus;* val vildra *(acc.; meliorem delectum)* fremðarmanna G. 10.

vilgi, *adv.* — 1) *perquam, valde;* (-gi *h. l. vim suam nativam, i. e. intensivam l. affirmativam, retinet*); ríðr at vilgi víðu báli *ad rogum valde latum equitat* Hdr. 7. — 2) *haudquaquam, minime* (-gi *negativum*); vilgi tryggr Þdr. 1.

Vilhjálmr, *m. pr.* — 1) *dynasta quidam;* fyr Vilhjálms bœ Vkv. 11. — 2) *cardinalis quidam episcopus;* Hr. S. 1.

Vili, *m. pr., deus ex genere Ansium;* Vilja bróðir *i. e. Oden* Yt. 4. — *Cfr* Vilir!

vili, *m., voluntas, sententia; animus;* skili þjóðir minn ljósan vilja L. 98; L. 11; góðum vilja *voluntario* Snt. 24; at vilja *ex sententia* L. 98; vilja byrðr *onus animi, i. e. corpus* Yt. 6 (*ubi alii malunt* byrgi vilja); frá vilja verum *ex locis voluntatis, ex pectore* Hfl. 16.

Vilir, *m. pr., i. q.* Vili, *q. v.!* Vilis bróðir *Oden* Snt. 22.

vilja (vilda, viljat), *v., velle; optare, exoptare; c. acc. obj., v. c.* viljak hljóð *animos attendatis velim* Hlt. 1; vildi mína fylgiu Bgl. 2; Rdr. 2; hvat búmenn vilja Bgl. 12; Sk. 90; *pro obj. vox* svá *usurpatur, e. gr.* ímundísir vildu svá Hlg. 17. *Sæpissime tamen vb.* vilja *cum infin. alicujus verbi conjungitur, e. gr.* kvazk vilja hafa ehn Jdr. 13; vilk hann kveðja Hdr. 1; vil mæra S. S. 2; L. 79; Sk. 101. 117; vilt þiggja líf? *visne salutem accipere?* Jdr. 43; vill drekka Hkv. 6; hverr er vill (ɔ: eiga) Mhk. 29; L. 9. 24; Sk. 20. 22. 48. 88; hǫldar vilja ekki sjá hann Sk. 37; Sk. 2; engi sá . . . at vili neita greiða Sk. 97; vilið *(2 pl. præs. conj.)* heyra Rdr. 1; *3 sg. præt. (ind. l. conj.)* vildi *c. inf., e. gr.* konungr vildi biðja friðar Vkl. 12; Yt. 40; Hlt. 5; Vkl. 12. 18. 21; Þdr. 4; Kdr. 8; R. 7. 9; Edr. 8. 11. 28; G. 35; Mhk. 9. 22; Hr. S. 19; L. 7. 53. 64. 67; Sk. 123; vildi (ɔ: ganga) ór porti Edr. 21; allir vildu vekja Hildi Kkm. 26; Rdr. 6; Jdr. 11; Sk. 140; *1 sg. præt. conj.* vildak *pro ind. præs. l. præt. modestius usurpatur, e. gr.* hins vildak þik fregna Em. 7; Bgl. 15; Mhk. 22. (30); L. 95. — *Sequitur* at *c. conj.:*

v. c. vil ek, at drápan heiti Lilja L. 98; *enuntiatio objectiva in conj.* (*omisso* at), *v. c.* ef þú vilt, ek ei þik slá Sk. 168.
viljugr, *adj.*, *lubens*; er þér viljugt? *an tibi lubet?* Sk. 120.
villa, *f.*, *error*; villan gerðisk þeim at illu Edr. 15; af villu G. 58.
villa (lt), *v.*, *in errorem inducere*; *fallere*; Mhk. 28.
villr, *adj.*, *errans, vacillans*; *c. gen.* villr staðar *in statione, loco vacillans* Hfl. 5.
Vimur, *f. pr.*, *amnis Jotunheimio confinis*; *gen.* Vimrar Hdr. 4.
vin = vinr, *q. v.!*
vina, *f.*, *amica*; *gen. sg.* vinu Rdr. 5.
vinaðr, *m.*, *amicitia*; slíta vinað við ehn *amicitiam renuntiare alicui* Snt. 21.
vinátta, *f.*, *amicitia*; vináttan vór Sk. 119.
vinda (vatt, undinn *l.* vundinn), *v.*, *flectere*; *torquere*; *vibrare*; vinda flaust *flectere naves, cursum navium velis ad ventum obliquatis dirigere* Hr. S. 15; vatt upp (*subligavit*) trúss meðal herða Sk. 28; skeytin vundin (*tela contorta*) á vǫfðum strengjum L. 45.
vindhólmr, *m.*, *insula ventosa, i. e.* Svǫldr; á víðu vindhólms sundi Efdr. 15 (*ubi* vindhólms *tmesi divisum est. Fortasse scribendum erat* Vindhólms = *insulæ Vendicæ?*).
vindlauss, *adj.*, *venti expers*; vágr vindlauss Yt. 1.
vindr, *m.*, *ventus*; *tempestas*; *nom. sg.* vindur L. 93; ofbeldit vindi fult *arrogantia tempestuosa, turbulenta* L. 77; lasta vindr *tempestas vitiorum, ideoque* lasta vinds í bylja kasti *in impetu turbinum e tempestate vitiorum orientium* L. 81.
Vindr, *m. pl.*, *Vendi, incolæ oræ maris Baltici*; *nom.* Vindr Edr. 15. 23; G. 40; *dat.* Vindum Vkv. 8; *gen.* Vinda Vkl. 15. 19; Ódr. 4; Efdr. 7; R. 3; Edr. 5. 8. 16. 22. — *Hæc vox scribitur etiam* Vinðr *l.* Vendr, *q. v.!*
Vindverskr, *adj.*, *Vendicus*; Vindversk víf G. 29.
vinfengi, *n.*, *amicitia, familiaritas*; *n. pl.* vinfengin Mhk. 21.
Vingi, *m. pr.*, *vir quidam, qui infelici arbore suspensus est*; *ideoque* Vinga meiðr = *patibulum*; Hlt. 7.
Vingnir, *m. pr.*, *gigas quidam*; *gen.* Vingnis Hlg. 19.
ving-Rǫgnir, *m.*; ving-Rǫgnir vagna *transmutatum est pro* Rǫgnir ving-vagna; Rǫgnir *est nomen Odinis*; ving-vǫgn, *f.* = *cetus l. delphinus campi* (vingi = vengi, *n.*, *campus*), *i. e. gigas*; *ideoque* Rǫgnir ving-vagna (*deus*) *princeps gigantum, i. e. Thjassius gigas* Hlg. 4.
vinhróðigr, *adj.*, *amicis beatus*; Ódr. 6.
vinna, *f.*, *facinus*; *opus*; *labor*; telja vinnur *res gestas commemorare* R. 25; Jdr. 6.
vinna (vann, unninn *l.* vunninn, *inf.* viða *pro* vinna Yt. 1. 31. 52), *v.* — 1) *perficere, facere, gerere*; at vinna erfiði *opus facere* Bj. 1; Bgl. 11; víg vant *prælium fecisti* Vkv. 5; vant styr Vkv. 11; Hr. A. 14; vann sókn *impetum fecit* Gldr. 8; vann jarteignir *docu-*

menta exhibuit R. 31; vann ǫs *tumultum civit* Jdr. 28; Vkv. 13. 14; R. 2; G. 14. 18. 49. 57. — 2) *elaborare, componere, perpolire*; vinnk sléttan sylg Surts ættar *carmen perpolitum elaboro* Efdr. 17; vann lof *carmen composui* Hfl. 2; hǫfum unnit mærđ, sem kunnum G. 71; unnin mærđ *carmen expolitum* G. 9; vísan, vunnin af þessum munni L. 2. — 3) *inferre alicui aliquid; afficere aliquem aliqua re; c. acc. et dat., e. gr.* vann mér skarđ *damnum mihi intulit* Snt. 6; vann mikit spell dýrligri skikkju R. 30; Isl. 19. — 4) *obtinere, assequi, sibi conciliare;* vann hefnd síns fǫđur Vkl. 3; vann happ Isl. 26; vann Bót *insulam B. expugnavit* Hrfm. 10; hverr vann sigrinn? *quis victoriâ potitus est?* L. 62. — 5) *superare, devincere; c. acc.* viđa ehn Yt. 1. 52; vinna ofiinn *devincere Serpentem (navem longam)* R. 22; hann vann Fofni Sk. 85; unnum átta jarla Kkm. 3. — 6) *perimere; delere; c. dat.* viđa fjǫrvi Ađils Yt. 31. — 7) *vi faciendi, gerendi, periphrastice usurpatur cum part. præt. alicujus verbi, e. gr.* Hallfređr vann smíđat (= smíđađi) drápu R. 34; vann brotit (= braut) leggi Jdr. 34; *sæpissime tamen objectum et part. præt. casu, genere, numero congruunt, e. gr.* vant herskip geyst (= herskipum geystir) af hlunni Hr. A. 2; vann sólginn (= svalg) Baldr Mhk. 9; Vkl. 5; Þdr. 5; R. 11; G. 55; Isl. 6; vinna toginn skjóma *stringere gladium* Vkl. 3. *Pro præt. part. etiam adjectiva usurpantur, v. c.* vann rauđar skarar Vkv. 9; hǫnd Óláfs vann þræl heilan G. 61; Efdr. 27; unnuđ mǫnnum hjǫrtu stalldræp Hr. A. 12. — *Cum adv.* til *vb.* vinna *conjungitur;* vinna til = *facere, committere, v. c.* vann til ekki *nihil commisit, deliquit* L. 65; alt ynni ek til, at . . . *omnia facerem, impenderem, ut. . .* Sk. 116. — *Refl.* vinnask *sufficere;* frák' dýrđ vinnask þeim Vkv. 4; *eodem sensu* vinna *intransitive, v. c.* frægđ vinnr af því verki G. 26.

vinr *l.* vin, *m., amicus; nom. sg.* vinr Hlg. 3; Hlt. 3; Bgl. 12; G. 62; vin Hlg. 4; *acc. sg.* vin Rdr. 14; G. 9; *dat. sg.* vin Efdr. 9; *gen. sg.* vinar Hlg. 7; Hlt. 10; Vkl. 5; Hdr. 3; G. 46; Isl. 1; *nom. pl.* vinir Hlt. 10; Snt. 14; Efdr. 14; *acc. pl.* vini G. 63; Jdr. 38; *gen. pl.* vina Bj. 1.

virđa (rđ), *v., æstimare;* ei skal milding minna virđr Sk. 51. — *Reflex.* virđast *videri:* þér mun virđast saga mín sǫnn Sk. 72; mér virđist sem *c. conj.* L. 43.

virđar, *m. pl., viri, homines; nom.* virđar Hrfm. 14; *acc.* virđa Bdr. 12; Jdr. 25; *dat.* virđum Hr. A. 13; Sk. 64; *gen.* virđa Efdr. 26; R. 4; Hr. S. 7; L. 97.

virđing, *f., dignitas; gloria;* (engill) vildi ǫđlast æđra sess ok virđing L. 7; međ virđing sannri L. 68; L. 74.

virđir, *m., æstimator;* hrings virđar Hrfm. 18.

virki, *n., munimentum; arx;* varđa virki fyr ehm Vkl. 18; vǫrđu virkit Edr. 21; gekk at virki Vkv. 8; í virki breiđu Hr. A. 12; virki skrýddar hǫfuđkirkjur *templa sepimento instructa* Edr. 25,

vist, *f., victus, penus; hospitium; habitaculum; (deus)* gaf þeim vist paradísar L. 13; L. 15; til vista *i. e. ad escam asservandam* Sk. 14.
vistafátt, *n., adj., cibariis carens;* vistafátt mun verða þér *cibariorum penuria tibi erit* Sk. 105.
vit, *pron. pers. dual.,* L. 16; *cfr* ek!
vit, *n., prudentia;* lánuð er þér list ok vit Sk. 49; viti borinn *sapiens, prudens* Yt. 29 *(cfr tamen ann. ad h. l. I 118).*
vit, *n., visio; accessio; non usurpatur nisi in structura* á vit ehs *ad aliquem l. aliquid visendum, e. gr.* á vit Vilja bróður Yt. 4; á vit Danmarkar = til Danmarkar Vkl. 17.
vita (veit, vissa, vitaðr, *præt. inf.* vissu Jdr. 25), *v.* — 1) *nosse, scire;* óvíst es at vita Em. 6; veizt *(quasi in parenthesi)* Snt. 8; trúa mín veit *i. e. per fidem meam* Sk. 101. *Hac significatione conjungitur vb.* vita a) *cum acc. obj., e. gr.* vita þat Mhk. 2; veitk þat Snt. 11; veitk sǫnn deili á því G. 41; vitu rómu væni Hkv. 17; R. 32; Mhk. 3; þú vitir hvat *nihil, puto, non nosti* Em. 3; kveða virða vissu *(præt. inf.)* vánir þess Jdr. 25 *(ubi alii aliter interpretantur);* ek vissa ótta Bgl. 7; engi veit fremra þengil Edr. 2; *sæpe cum duobus acc., v. c.* veitk enda fólginn Yt. 33; manngi veit ek fremra Hr. A. 1; Hátt. 69; vissi aldri mann kvaddan L. 29; L. 18; *præt. part.* hans ván erumk vituð *adventus ejus mihi compertus est* Em. 4. — b) *cum acc. et inf., v. c.* veitk skarð sunar standa opit Snt. 6; þærs ek veit færi (ɔ: fremja) R. 25; L. 76; þjóð veit hann skína G. 7; Hátt. 74; hvar viti ǫld hjarl svá liggja Vkl. 24; jarl vissi sik missa foldar Hr. A. 14; vissuð nái liggja Hkv. 3; dólgar vissu vesǫld breiðask Hr. A. 4. — c) *cum* at *et indic., v. c.* veitk at . . . Yt. 11; *Vkv. 8; G. 4. 40; ek veit, at Snt. 19; viti menn, at *sciant homines* . . . R. 26. — d) *cum enuntiatione interrogativa, e. gr.* veitkat hitt, hvárt . . . eðr . . . Efdr. 19; veitkak, hvat verða kann Mhk. 28; hverr veit, nema hrottinn hǫggvi kónginn Sk. 129. — 2) *notam, notitiam habere alicujus rei; c. gen. e. gr.* geipun sjá veit gleði minnar *hæ nugæ notas habent lætitiæ meæ, meam lætitiam produnt* Mhk. 1; súðir vissu nauða *compages expertæ sunt afflictionem (vim maris)* Hr. S. 5.
viti, *m., corvus;* viti (ɔ: nýtr) táru Hfl. 21.
viti, *m., ignis prænuntiativus; strues lignorum accendenda ad hostium adventum significandum;* sem vitar brenni Hr. A. 8.
vitnir, *m., lupus;* farði jǫtna valfalls vitni *lupum maris, i. e. navem duxit* Vkl. 8; af snœris vitni *ex lupo armamentorum, i. e. ex navi* Efdr. 18.
vitr, *adj., prudens, sapiens;* herrann vitr! Sk. 79; Isl. 11; beimar vitrir L. 74.
vitt, *n. pl., res magicæ; veneficia;* vitta véttr *nympha veneficiorum, i. e. venefica, maga* Yt. 4. 31.
vizka, *f., ratio; (Christus)* veitir . . . ærum . . . vizku L. 46.

víða, *adv., late; longe; multis locis;* Vkl. 4. 10; Ódr. 6. 8; Efdr. 11; Hr. A. 13; Edr. 25. 31; G. 7; Kkm. 3. 5; Bdr. 9; Jdr. 19; Hr. S. 3. 7. 8. 10. 17. 19. 21; Hrfm. 14; L. 47; Sk. 48. 169. 181. 196. 198. 201; harða víða *longe lateque, permultis locis* R. 8; *c. gen.* víða lands *passim terrarum* L. 19.

víðbygðr, *part. comp., late habitatus;* eyjar í víðbygðu vatni Hrfm. 13.

Víðfaðmi, *m. pr., cognomen Ivaris regis;* Sk. 79.

víðfrægr, *adj., late celebratus;* víðfrægr Hropta-Týr Hdr. 7; R. 13; víðfrægt mannfall Vkl. 15.

víðir, *m., mare;* byrskíð brjóta þungan víði bǫrðum Hátt. 74; hirðir víðis veltireiðar Efdr. 7.

víðlendr, *adj., late imperans;* G. 17.

Víðólfr, *m. pr., vir quidam fortissimus;* Sk. 76. 150; *cfr* Mittumstangi!

víðr, *adj., latus;* víðr Nóregr Bdr. 3; leggja í klassekk víðan Sk. 67; á víðum Peizínavǫllum G. 52; fyr víðri grundu Hr. S. 3; Yt. 51; Hr. S. 9; vǫrðr víðrar foldar R. 2; krummur harðla víðar Sk. 8; á víðu sundi Efdr. 15; Hdr. 7; G. 25; víð lǫnd Efdr. 12. *Neutr.* vítt *late, multis locis; e. gr.* Hkv. 12; Edr. 22; Kkm. 9. 24.

víðþingaðr, *m., multis locis conventus habens;* Hringa víðþingaðr *qui cum Hringiis multos agit conventus, i. e. rex Norvegiæ* Hrfm. 7 *(ubi alii scribunt* víðþingaðr = *qui cum aliquo conventum habet).*

víf, *n., femina, mulier;* frægast víf L. 28; Fjǫlnis víf (*h. l.* = Freyja) Sk. 175; Óska víf *(in acc.) uxorem Odinis, i. e. Tellurem, terram* Ó. S. 5; at vífs rúnum Bj. 2; hamra vífs byrr *ventus feminæ giganteæ, i. e. animus (cfr SnE, AM I 540)* Isl. 2; Vindversk víf hlutu sorg G. 29; of vífa fǫr Jdr. 3; gimsteinn vífa L. 27.

víg, *n., pugna, prœlium; nom. et acc. sg.* víg Vkl. 11; Vkv. 5. 11; G. 17; *dat. sg.* vígi Yt. 15; Snt. 23; Kkm. 1. 3. 9; Isl. 8; *gen. sg.* vígs Yt. 21; Hkv. 21; Hkm. 4; Vkl. 19; Edr. 21; *dat. pl.* vígum Isl. 24; *gen. pl.* víga Vkv. 8. 14.

vígadrótt, *f., cohors bellicosa;* þollar málma vígadrótt *(dat.)* vegnir *viri a cohorte belligera prostrati* Hr. S. 8.

vígaský, *n., nubes pugnarum, i. e. clipeus;* veljendr vígaskýs *prœliatores* G. 68.

vígdjarfr, *adj., audax, bello fortis;* verja vísa enn vígdjarfa Bj. 5; verk vísa vígdjarfs G. 30; fagna vígdjǫrfum verum Hkv. 20.

vígdrótt, *f.* = vígadrótt; fleiri vígdróttir Hrfm. 2.

vígfrekr, *adj., pugnax;* Hlg. 4.

víg-Freyr, *m., (Freyer, i. e.) deus pugnæ, bellator;* víg-Freys Óska víf *terra bellatoris* Ó. S. 5.

vígfrǫmuðr, *m., gestor pugnæ, bellator; acc. sg.* vígfrǫmuð Yt. 30.

vígja (gð), *v., inaugurare; initiare;* réð vígja þik *te regem inauguravit* Hr. S. 1; *(Christus)* vígðist oss *nobis initiatus est* L. 37; fregna Ǫzur til biskups vígðan Edr. 27.

vígligr, *adj., bellicosus; acc. sg. m.* vígligan Hlg. 16.

víglundr, *m., arbor pugnæ, i. e. bellator; dat. pl.* víglundum Hrfm. 20.
vígmiðlungr, *m., pugnator, vir; acc. sg.* vígmiðlung Yt. 52.
vígr, *adj., bellicosus;* víg Valkyrja Hkv. 2.
vígrunnr, *m., arbor pugnæ, bellator* R. 8.
vígský, *n., nubes pugnæ, i. e. clipeus;* rymr vígskýs Efdr. 7.
vígþeyr, *m., procella prœliaris, pugna;* lét verða vígþey Efdr. 15.
vígǫrr, *adj., ad pugnam promptus;* Ó. S. 2.
Vík, *f. pr., sinus maris Norvegici;* fyr norðan Vík Vkl. 10.
vík, *f., sinus maris;* þars víkr *(acc. pl.)* deilir *ubi sinus scinduntur* Hlt. 7; á vali víka *in falcones sinuum, i. e. in naves* Bdr. 1; víka vagnskreytir Isl. 4.
Víkarr, *m. pr., rex quidam;* Sk. 77. 148; *acc.* Víkar Sk. 174.
Víkaskerðir, *m. pr., locus nescio quis;* á Víkaskerði Kkm. 18.
víkingr, *m., bellator; prædo; pirata;* víkingar snotrir *bellatores prudentes, i. e. Thor cum sociis* Þdr. 8; Vkv. 6. 10; *dat. pl.* víkingum Bj. 1; R. 8; Edr. 8; Jdr. 22; *gen. pl.* víkinga Vkv. 3.
víkja (veik, vikinn), *v.* — 1) *movere, admovere; transvehere; c. dat.* — 2) *cedere; se convertere;* víkja at ehm *alloqui alqm, e. gr. (Gabriel)* veik svá at meyju L. 28; Sk. 114. 117; víkja til við ehn *ad alqm se convertere, v. c.* víkið til við kónginn rǫgna Sk. 117; at víkja undan *decedere, i. e. exceptionem habere* L. 97.
vín, *n., vinum;* velja vín húskǫrlum R. 13; Kkm. 18; Sk. 109; vín svíra *vinum (i. e. liquor) cervicis, i. e. sanguis* Kkm. 7; at víni Bj. 2; hrafna víns glœðr *i. e. gladii* Isl. 1.
Vína, *f. pr.* — 1) *Dvina fluvius.* — 2) *amnis quilibet; latex;* í Vínu Vkl. 5.
vínheimr, *m., domicilium vini, dolium vinarium;* Lopts vinar vínheimr *dolium vinarium Odinis, i. e.* Óðrœrir *l.* Són *(q. v.), et* Vína Lopts vinar vínheims *(amnis i. e.) latex dolii Odinis, mulsum poëticum, carmen* Vkl. 5 *(ubi alii aliter).*
vínker, *n., vasculum vinarium;* vínkers Njórun *dea pocula ministrans, i. e. femina* Kkm. 20.
vísa, *f., stropha; carmen;* at vísan verði steflig gǫrð L. 2; í vísum sléttum L. 3.
vísa (að), *v., monstrare;* vísar hánum himna stig Edr. 27.
Vísburr, *m. pr., rex Upsaliensis; gen.* Vísburs Yt. 6.
vísdómr, *m., sapientia;* vísdóms grœðir Edr. 25.
vísi, *m., rex, dux;* vísi verðungar; *nom. sg.* vísi Em. 1; Hkm. 11; Ódr. 6; Ó. S. 5; Hr. A. 11; R. 13; Edr. 24; G. 18. 57; Hátt. 72. 79; vísi veðrs hallar *i. e. deus* G. 2; *acc., dat., gen. sg.* vísa Bj. 5; Yt. 15; Hkv. 17; Hfl. 2; G. 30. 68. 69. 71; Hr. S. 15.
vísir, *m., rex, dux;* hygg vísir at, hvé . . . Hfl. 3; *gen. sg.* vísis Edr. 18; Sk. 76.
víss, *adj., certus, verus;* víss verðleikrinn L. 14; víss auðr Sk. 69; gerðak mér vísa fjandr *certos, apertos hostes mihi conciliavi* Snt. 23;

vísar dáđir *nota facinora* R. 2. *Neutr.* víst *pro adv., certo, haud dubie, profecto, e. gr.* Hfl. 2; Efdr. 3; Ó. S. 5; G. 32; Jdr. 6. 9. 38; Mhk. 28; Isl. 27; L. 23; L. 99; *eodem modo* at vísu *certo* L. 10. 36, vísu *id.* L. 13.

Vísundr, *m. pr. (i. e. bos bison), nomen navis longæ, quæ erat Magni regis, cogn. Boni* Hr. A. 6. 7 (*nonnulli scribunt* Visundr).

víta (tt), *v., vitiare, lædere;* víg vítti hjálma Vkv. 11.

vóđi (*apud antiquiores* váđi), *m., periculum; calamitas; malum;* sem at honum færi vóđinn Sk. 109.

vón, *f., pro* ván, *q. v.!* Sk. 167.

vóndr (*pro* vándr), *adj., malus;* þú hinn vóndi slangi Sk. 190.

vórr, *pron. poss. pro* várr, *q. v.!*

vreiđr, *adj., pro* reiđr, *q. v.!* Þdr. 20.

Vrǫskva (*pro* Rǫskva) *f. pr., serva Thoris;* Vrǫsku bróđir *i. e. Thjalvius* Þdr. 20.

Vulnir, *m. pr., bellator quidam;* Kkm. 9.

vægđ, *f., clementia;* þurfa þína vægđ L. 79; L. 82.

vægđarlauss, *adj., nulli parcens, immitis;* enn vægđarlausi ǫlbeinir ása Isl. 16; *neutr.* vægđarlaust *pro adv., sine misericordia* Hr. S. 7; *continenter* Hr. S. 21.

vægđartrauđr, *adj., nulli parcens;* Isl. 24.

væginn, *adj., indulgens;* erumk vér vægnir *mutuo (inter nosmet) indulgentes sumus* Bgl. 15.

vægir, *m., gladius;* vægja vé Sgdr. 6.

vægja (gđ), *v., cedere;* nam vægja Efdr. 1; L. 8; jarl vægđit fyr jǫfri Vkl. 12; *vi recipr.* gørđut viđ vægjask Efdr. 10.

væl (= vél), *f., dolus;* flest er gǫrt til væla Sk. 2.

væna (nd), *v., spem facere alicui;* væna ehm ehu. — *Refl.* vænast *sperare;* ek vænumst, at megi . . . L. 87.

væni, *n., exspectatio;* væni ehs Hkv. 9. 17.

vænligr, *adj., sperabilis; sperandus;* esa vænligt Viđris þýfi *facultas carminis fundendi non est speranda* Snt. 1.

vænn, *adj., de quo aliquid sperari potest; bonæ spei; bonus, præstans, eximius;* væn sveit Jdr. 39; *compar.* dǫglingr sólu vænni R. 31; *superl.* viđrlíf vasa sem vænst G. 60.

vænta (nt), *v., exspectare, sperare; c. gen.* væntum hins, at . . . Kkm. 27.

Væringjar, *m. pl., cohors prætoria imperatoris Byzantini, e regione septentrionali oriunda* G. 53.

værr, *adj., placidus, tranquillus;* værar né váru (ɔ: valkyrjur) Hkv. 2.

vætki, *n., nihil; pro adv., haud, minime;* vætki rofinn *haud debilis* R. 26.

vætr, *n.* — 1) *aliquid; quidpiam.* — 2) *nihil; pro adv.* = *non, v. c.* firđisk vætr Efdr. 12.

vætta (tt), *v., exspectare, sperare; c. gen.* vættik virđa dróttins Efdr. 26; vættik þess L. 97. — *Cfr* vænta!

vǫgn, *f., cetus; delphinus orca;* vagnir hreins reinar myrbaka *gigantes* Hlg. 16 (*ubi est gen. pl.* vagna); vagna ving-Rǫgnir *Thjassius* Hlg. 4.
vǫk, *f., hiatus glaciei;* Mhk. 25.
vǫldugr, *adj., potens;* Hr. S. 2.
vǫllr, *m., campus;* vǫllr brimils *campus phocæ, i. e. mare* Hfl. 5; *acc. sg.* vǫll Hkm. 4; Kkm. 5; Hr. S. 6; *dat. sg.* velli Hkm. 12; Vkl. 12. 21; *gen. sg.* vallar Hlg. 6; *acc. pl.* vǫllu Vkl. 23; *dat. pl.* vǫllum Bdr. 2.
vǫlr, *m., baculus;* með vǫl Gríðar Þdr. 9.
Vǫlsungar, *m. pl., viri a rege Volsungo oriundi* Sk. 147.
Vǫlsungr, *m. pr., rex in fabulis antiquis inclitissimus; nom.* Vǫlsungur Sk. 76.
vǫlundarhús, *n., labyrinthus;* ór vǫlundarhúsi L. 92.
vǫndr, *m.* — 1) *virga;* Viðris vǫndr *virga Odinis, i. e. gladius* Kkm. 27; með líknar vendi *virgâ clementiæ* L. 81. — 2) *virga l. stria versicolor in velo;* vendir bifðusk Hr. A. 2 (*Egilssonius vertit: mali* (ɔ: *navium*) *tremuerunt*). — 3) *malus; arbor navis;* vandar dýr *i. e. navis* Vkl. 11 (vandar dýr *tamen etiam, fortasse rectius, verti potest = animal striarum, i. e. navis*).
·**vǫrðr**, *m., custos; nom. sg.* Yt. 20; Snt. 18; Vkl. 3; Vkv. 8; R. 2; Edr. 3; Hr. S. 15; *dat. sg.* verði Isl. 9; *acc. pl.* vǫrðu Edr. 4.
vǫrn, *f., defensio;* hans vǫrn hefðisk R. 20; með klókar varnir L. 72.
vǫrnuðr, *m., cautio;* þjóða vǫrnuð Bgl. 12.
vǫrr, *m., spatium, quod uno impulsu remorum transcurritur; sulcus l. vestigium navis; mare;* varrar eldr Hr. S. 19; ríkt þeysa vǫrru *i. e. magno impetu remigare* Hkv. 17
vǫrr, *f., labium; pl. nom.* varrar *l.* -ir; vǫrrum láta L. 59; L. 3. 88. 99.
Vǫrvi, *m. pr., locus nescio quis;* til Vǫrva Yt. 14.
Vǫttr, *m. pr., dux quidam militum Danorum; gen.* Vǫtts Yt. 30.
vǫttr, *m., manica, chirotheca; acc. pl.* vǫttu Hkv. 6.
vǫxtr, *m.* — 1) *incrementum;* kom vǫxtr í Vínu Vkl. 5; hildr vas í vexti *pugna increbruit* Kkm. 10. — 2) *statura;* gildr í vexti Sk. 83.

Y.

yðarr *l.* **yðvarr**, **yður**, **yðart** *l.* **yðvart**, *pron. poss., vester. Acc. sg. m.* yðvarn L. 80; *acc. sg. f.* yðra L. 82; *gen. sg. f.* yðvarrar G. 8; *nom. l. acc. sg. n.* yðvart Jdr. 43; Hr. S. 2. 20; *dat. sg. n.* yðru Hr. A. 1. 8; Hr. S. 19 (*ubi appos. in. gen.*); *nom. pl. m.* yðrir Hr. A. 4; Hr. S. 3. 6; *acc. pl. m.* yðra Hr. A. 4; *dat. pl.* yðrum Bgl. 8; Hr. S. 21.
yðr, *pron. pers. 2 pl. acc. et dat.;* Hkv. 3; Gldr. 9; Hr. S. 1. 17 *cet. Vide* ér!
yfir, *præp. c. acc. et dat., super, supra. Cum acc., e. gr.* upp yfir himna hæðir L. 67; langt yfir spheras efri L. 72; upp yfir skó

supra calceum Sk. 55; *conjungitur cum* um, *e. gr.* yfir um fjǫrð *trans sinum* Sk. 16. — *Cum dat. v. c.* líki yfir G. 20 *(ubi præp. ponitur post subst.)*; yfir þessum luudi Sk. 59.
yfirbjóðandi, *part. compos., præfectus, rex; pro subst.* yfirbjóðandinn engla ok þjóða *deus* L. 1. 100.
yfirmaðr, *m., vir superior, viribus melior; præfectus;* hann telk yfirmann *hunc virum principem existimo* Ó. S. 2; yfirmanni lærðrar alþýðu *præfecto ordinis clericalis, i. e. archiepiscopo* G. 9.
yfirmann, *m.* (= yfirmaðr); *dominus;* Óðinn, yfirmann vórr Sk. 47.
ýfirmeistari, *m., summus magister;* yfirmeistarinn allra lista L. 51.
yfirmorðingi, *m., sceleratissimus homicida;* yfirmorðinginn *(de diabolo)* L. 48.
yfirskjǫldungr, *m., rex summus;* yfirskjǫldungr jǫfra *i. e. imperator Græciæ* G. 50; yfirskjǫldungr aldar *deus* G. 65.
yfirspennandi, *part. compos.; qui passis digitis complectitur; c. gen., e. gr.* stórmerkin yfirspennanda heima þrennra L. 22.
yfirvaldandi, *part. comp., summus dominus;* eptirdæmi yfirvaldanda himins ok landa L. 52; L. 58.
yfrinn, *adj., copiosus, abundans; neutr.* yfrit *pro adv., valde, maxime* L. 8.
ygglaust, *adv., haud dubie* R. 33.
Yggr, *m. pr., nomen Odinis; gen.* Yggs *l.* Yggjar; Yggs niðr *Odine prognatus* Vkl. 12; *sæpe in circumlocutionibus, v. c.* Yggs at *pugna* Vkv. 6; Yggjar él *id.* Jdr. 29; Yggjar veðr *id.* Hr. A. 14; Yggjar már *corvus* Hr. A. 4; Yggjar bjórr *carmen* Jdr. 1; Mhk. 29; Yggjar fengr *id.* Jdr. 2; Yggjar bál *gladius* Isl. 13; Yggjar eldr *id.* Jdr. 26; Yggjar eldbroti *bellator* Jdr. 37; Yggjar élsvellandi *id.* Jdr. 43.
ykkarr, *pron. poss. ad dual.* it, þit, ykkr *spectans; vester (græce σφωΐτερος)*; dróttna ykkrum þjóni L. 87; Sk. 59.
ylgr, *f., lupa;* ylgr saddisk Isl. 11; Ó. S. 3; Jdr. 31; léta ǫrn né ylgi fasta Kkm. 16; tírfylgjandi rauð tǫnn ylgjar Vkv. 12.
ymja (umða), *v., stridere;* umði álmr Kkm. 12; umðu oddláar Hkm. 8.
ymsir, ymsa, *vid.* ýmiss!
ynði (yndi L.), *n., gaudium, jucunditas;* dagligt yndi L. 5; með ynði *cum gaudio* G. 5.
yngismaðr, *m., adolescens;* yngismenn Sk. 2.
Yngvarr, *m. pr., rex Upsaliensis; dat.* Yngvari Yt. 35.
Yngvi, *m. pr., rex Upsaliensis, filius Njordii;* Yngva þjóð *i. e. Sueci* Yt. 13; *dat. l. gen.* Yngva Yt. 20; Hlt. 6; Hkm. 1; Edr. 12.
yngvi, *m. rex;* Hr. A. 13. 14; Edr. 2. 16. 23; *dat. l. gen.* yngva Yt. 10; Edr. 7.
Yngvifreyr, *m. pr., nomen Freyeri dei; gen.* Yngvifreys Hlt. 13.
ynkr (?), *f.* (?), *lamentatio;* heita mátti ynki Sk. 133.
yppa (pð), *v., tollere, proferre; c. dat.* yppa yðru kappi Hr. A. 1; Gillings gjǫldum yppik Hlt. 1.

yppirunnr, *m. (arbor præbens, i. e. vir) qui præbet;* unnelds yppirunnum *præbitoribus auri, i. e. viris* R. 23.
yppiþollr, *m. (arbor, i. e. vir) qui subducit;* yppiþollar árablakks *qui naves subducunt, navigatores, viri* Hr. S. 18.
yrki, *n., opus; carmen arte confectum;* yrkis efni *materia, de qua carmen conscribatur* Sk. 195.
yrkisefni, *n., res carmini faciendo apta;* Hr. A. 15; Jdr. 11.
yrkja (orta, ort), *v., facere opus; poëma condere;* ek fat yrkja Hfl. 19; at yrkja of ehn G. 46; Jdr. 5. 6; Mhk. 2; L. 22; Óttarr orti of gram G. 12; Jdr. 5; hnykkilundar handbáls ortu hvikkvæði R. 34; hefk ort of eha Jdr. 4.
yrþjóð, *f.* (= virþjóð *pro* verþjóð; virar = verar), *gens hominum; populus;* ýtti allri yrþjóð Vkl. 13; gramr varði garð yrþjóðum Vkl. 20.
yss, *m., tumultus* Sk. 130.
yzt, *adv. (neutr. superl.* yztr *l.* ýztr *extremus), in extremo loco;* sitr yzt við gátt *extremus ad januam sedet* Sk. 78; Sk. 85. 189. — *Cfr comparat.* ýtri!

Ý.

ýbogi, *m., arcus taxicus;* gall ýbogi Hfl. 18.
ýdraug (*rectius fortasse* ýdróg), *f., nervus arcûs;* ýdrauga Ægir *i. e. prœliator* Ódr. 9.
ýfa (fð), *v., irritare, exasperare;* ýfa ehn Sk. 140.
ýgr, *adj., terribilis; furiosus;* Jdr. 37.
ýmiss, *adj., varius, diversus; sæpe vertitur = utrinque, mutuo, alternis;* ýmsir bjóða ǫðrum fár Mhk. 6; Mhk. 3; ymsir (*pro* ýmsir) réðu falla Sk. 153; á ýmsa (ɔ: vega) Mhk. 26; ymsa (*pro* ýmsa) hefr þú byst ok bart Sk. 191; þeim frák ýmsum annir aukask *iis labores utrinque (nunc his, nunc illis) augeri audivi* Jdr. 10; L. 45. 92.
ýmsi, *m., gigas;* til ýmsa kindar Þdr. 2.
ýr, *m.* — 1) *taxus.* — 2) *arcus taxicus;* jǫfurr sveigði ý Hfl. 15.
ýsetr, *n., sedes arcûs, i. e. manus;* eldr ýsetrs *i. e. annulus aureus* Ódr. 1.
ýta (tt), *v., prorsum movere, protendere; præbere, offerre; c. dat.* ýta skeiðum á lǫg *protrudere naves in mare* Jdr. 15; ýtti Sifjar svarðfestum *aurum distribuit* Bj. 4; ýtti allri yrþjóð *totum populum ad militiam concivit* Vkl. 13; Hr. A. 6.
ýtar, *m. pl., viri, homines; nom.* ýtar Efdr. 11; R. 21; G. 23; Jdr. 1. 21. 22; Hr. S. 7; Sk. 65. 66. 149; *acc.* ýta Jdr. 5; Sk. 143; *dat.* ýtum Jdr. 29. 30. 32. 40; Hr. S. 3; Sk. 18. 166; *gen.* ýta Hkm. 20; Þdr. 9; Jdr. 11; Mhk. 10; Hr. S. 11; L. 92; Sk. 89.

ýtiblakkr. *m., equus mobilis (qui in mare deduci potest)*; rendu Ekkils ýtiblǫkkum *concitarunt equos piratæ, i. e. naves* R. 16.
ýtri, *adj. compar., exterior*; of landit ýtra *i. e. per terram maritimam* Edr. 24.

Æ.

æ, *adv., semper*; Bj. 1; Rdr. 9; Hkm. 19; Hfl. 18; Hr. A. 14; Kkm. 23; L. 32. 52.
æđa, *vid.* œđa!
æđr, *f.* — 1) *vena corporis*; um líkams æđar L. 11; þerrir æđa Rdr. 8. — 2) *vena aquarum*; međ æđar hreinar L. 37; *sensu translato* líknar æđr *fons solatii* L. 89.
æđra, *f., timor, metus*; međ æđru orđ *cum fama ignaviæ* Kkm. 25.
æđri, æztr *vid.* œđri, œztr!
æfinliga, *adv., in æternum*; L. 51. 57. 63 *cet.*
æfr, *adj., sævus, vehemens*; æfr hjǫrr Gldr. 5.
Ægir, *m. pr., deus maris; sæpe pro appellativo habendum est* Ægir *l.* ægir = *mare, liquor*; Ægir hjarna *liquor cerebri* Yt. 32; álmtaugar Ægir *vir* Þdr. 15; ýdrauga Ægir *id.* Ódr. 9; ægir vas sollinn *mare intumescebat* Kkm. 2; Óđins ægi *(i. e. carmen)* hrœrđak Hfl. 19; blóđ fell í ægi Kkm. 19; Hr. S. 12; Ægis man *uxor Ægeri, Rana* Snt. 8; Ægis asni *navis* Kkm. 18; Ægis eldr *aurum* Hrfm. 3.
æpa, *vid.* œpa!
æra, *f., gloria, honor*; gaf þeim æru paradísar L. 13.
æra, *vid.* œra!
ærinn, *vid.* œrinn!
ærr, *vid.* œrr!
ærusnauđr, *adj., honore privatus*; ek sveik þau Evam bæđi ærusnauđ L. 43.
æsa, æskja *vid.* œsa, œskja!
æsir, *vid.* áss!
æsta (st), *v., petere, rogare*; Óláfr þiggr alt, sem æstir G. 18. 21 *cet.*
ætla (ađ), *v.* — 1) *cogitare; in animo habere; parare*; muntu ei ætla at lemja oss Sk. 166; ætlak gørva mér létt of tal Mhk. 4; (hann) ætlar spádóms leita Sk. 56; L. 8; ætlum fœra forn orđ saman Mhk. 1; hót ætla *minas parant* Bgl. 13; fjandr ætla undan *diaboli effugere conantur* L. 61; Sk. 147; sáttar gørđ er ætluđ tveim Mhk. 10. — 2) *putare, opinari*; slíkt ætlak nú henda mik Mhk. 10; *c. conj. (omisso* at), ætla ek drengrinn þrammi Sk. 29; Sk. 99. 170.
ætt, *f., progenies; familia; genus; nom. l. acc. sg.* ætt Hlt. 1; Snt. 4; Vkv. 15; Hr. A. 13; *dat. sg.* ætt Kdr. 8; ór ætt Mhk. 2; *gen. sg.*

ættar Hkm. 1; Snt. 7. 10. 20; Hr. A. 6; *nom. pl.* ættir Þdr. 12; L. 39; allar ættir *omnia hominum genera* L. 66; ættum góðr Vkl. 10. — *Etiam de singulis hominibus hæc vox usurpatur, v. c.* góð ætt gœðings *clara progenies viri illustris, i. e. virgo nobilis* Jdr. 15. 19 *cet.*; hykk ætt (*dat.*) Haralds hug duga *puto animum filio Haraldi suppetere* Kdr. 2.

ættgóðr, *adj.*, *claris natalibus ortus*; skǫrungr ættgóðr Isl. 5; ættgóðir ýtar Jdr. 1.

ættrýrir, *m.*, *exstirpator generis*; jǫfra ættrýrir *gentem regiam exstinguens*; *dat. sg.* ættrýri Vkl. 23.

ættstórr, *adj.*, *nobilis, generosus* R. 22.

ættumgóðr, *adj.*, *genere nobilis*; ættumgóðr jǫfra hneitir Hr. S. 5; menn ættumgóðir Bj. 2.

ævi, *f.* (*indecl.*) — 1) *vita, ætas, tempus*; leyfa háva ævi hringvarpaðar Edr. 3; Efdr. 22; týndi lið ævi Kkm. 3; Bgl. 1; Kkm. 22. 27; L. 83; um allan aldr ævi sinnar Sk. 12. — 2) *æternum tempus; æternitas*; um aldr ok ævi L. 1. 100.

ævilok, *n. pl.*, *finis vitæ; mors*; Sk. 203.

ævinliga (= æfinliga), *adv.*, *in æternum* L. 13.

ævintýr, *n.*, *fabella*; á litlum ævintýrum Sk. 5.

Œ.

œða (dd; æða Sk.), *v.* — 1) *effrenare*; œða él *turbinem movere* Jdr. 32. — 2) *furere, sævire; proruere*; æða fram at skíða Sk. 157; æðir fram at Skíða Sk. 161.

œðiveðr, *n.*, *ventus sæviens*; hætta elgjum œðiveðrs Hr. A. 7.

œðri, œztr, (æðri, L.), *compar. et superl.*, *superior, præstantior; summus, præstantissimus*; *nom. sg. m.* œðri Gldr. 9; Sgdr. 2; *acc. sg. m.* æðra L. 7; *nom. l. acc. sg. f.* œðri G. 62; Hr. S. 18; *nom. sg. m* œztr Vkv. 15; G. 3; *nom. pl. m.* enir œztu Bj. 1; *gen. pl. m.* œztra Hr. S. 19; *acc. sg. f.* œzta R. 33; *gen. sg. f.* œztrar G. 5.

œgigeisli, *m.*, *minax vultus (propr. minax 'radius', ɔ: oculi)*; skaut œgigeislum *torvis oculis spectavit* Hdr. 3.

œgiligr, *adj.*, *terribilis, formidolosus*; þótti œgiligt Hr. S. 17.

œgir, *m.*, *qui aliquem terret*; œgir Eydana Hkm. 3.

œgishjálmr, *m.*, *galea terrifica*; með allra hæstum œgishjálmi Hr. A. 4; Hr. S. 8.

œgja (gð), *v.*, *minitari*; sás ǫll regin œgja *cui omnia numina comminabantur (de Lokio)* Hlg. 7.

œpa (pt; æpa L.), *v.*, *ejulare*; œpa kann í mǫrum frǫskr Mhk. 5; æpti af ótta L. 59.

œra (rð; æra Sk.), *v.*, *in furorem agere*; Finnan gat œrðan Harald Mhk. 11 *cet.* — *Refl.* ærast *furere*; þú hefr ærst í alla nátt Sk. 190.

œri, œstr, *adj. compar. et superl.* (*posit.* ungr); œri *junior;* œstr *admodum adolescens;* manngi mildingr œri Hr. A. 5; œstr manna Vkv. 1.

œrinn (ærinn L.), *adj., abundans, copiosus;* œrinn sér *sibi sufficiens* Mhk. 12; L. 6; œrin elding Hr. S. 15; hafa œrna bráđ Kkm. 8; œrit blóđ Kkm. 19; œrnu blóđi Hr. S. 8; œrin útbođ Hr. S. 3. *Neutr.* œrit *pro adv.* = *valde;* œrit gjarn Jdr. 3; Mhk. 21.

œrr (ærr L.), *adj., delirus, amens;* veitir ... ærum ... vizku L. 46.

œsa (st; æsa L.), *v., concitare, excitare;* at æsa fram (*cum impetu conjicere*) ódygđar flein L. 42; œsti fleina dunu Isl. 13; œsti hjálms hregg Isl. 21; međ ofsa æstum L. 8; œst alda *unda percita* Bdr. 2; œstar þjóđár *amnes ferventes* Þdr. 5. *Refl.* œsask, æsast *exasperari, incitari, ruere, e. gr.* blóđ æsist L. 35; œstusk auđkyllur Hkv. 11.

œsikaldr, *adj., perfrigidus;* fyr œsikǫldum unnar meiđ Hr. S. 12.

œsi-Þróttr, *m.* (*Oden, i. e.*) *deus excitans;* œsi-Þróttr unnar hreina *navigator, vir* Isl. 15.

œskimeiđr, *m.,* (*arbor flagitans i. e.*) *flagitator;* œskimeiđr galdra vegbrautar *qui pugnam flagitat, pugnæ cupidus; acc. pl.* œskimeiđa Gldr. 2.

œskja (kt; æskja L.), *v., optare;* æskik þína mikla miskunn L. 2.

œxla (xt), *v., augere, multiplicare;* herr œxti gný darra Jdr. 30; œxtusk undir *vulnera increbruerunt* Hfl. 7.

Ǫ.

ǫđlask (ađ), *v. dep., adipisci, nancisci;* vildi ǫđlast bæđi æđra sess ok virđing L. 7. *Cfr* ǫđlask!

ǫđlingr, *m., rex;* betri ǫđlingr munat fœđask G. 21; Edr. 9. 26; Mhk. 5; ǫđlingr alnar orms *possessor (et distributor) auri* Hlt. 12; (fylgja) ungum ǫđlingi Hkv. 4; ǫđlings hjǫrr G. 43; R. 27; G. 39; Jdr. 38; Hr. S. 19; hirđ dǫglings ǫđlinga (*i. e. dei*) G. 5. — *In poëmatis antiquioribus pro* ǫđlingr *rectius scribitur* ǫđlingr, *q. v.!*

ǫflugr, *adj., fortis, potens;* af ástum ǫflugs Krists G. 68.

ǫfugmæli, *n., obtrectatio, calumnia;* G. 61.

ǫfugr, *adj.* — 1) *retrorsus, resupinus;* hann féll ǫfugr Sk. 134; keyra ofan Eiríks vini ǫfga *amicos Erici retrorsum detrudere* Jdr. 38. — 2) *perversus; iniquus, infestus;* ǫfgast mál Bgl. 14.

ǫfund, *f., invidia; odium;* fyr kaldri ǫfund G. 58; í ǫfundar eitri L. 77.

ǫfundgjarn, *adj., invidiosus;* Yt. 20.

ǫglir, *m., accipiter;* ǫglis barn (*de Lokio exuviis accipitris induto*) Hlg. 12.

Ǫgló, *n.?, prædium Thrandheimiæ;* á Ǫglói Hlt. 11.

ǫkla, *n., talus;* blóð tók þar upp í ǫkla. Sk. 156.
ǫl, *n., cerevisia;* áfengt ǫl Sk. 108; Hkm. 16; Kkm. 29.
ǫlbeinir, *m., qui cerevisiam alicui apponit;* Ása ǫl *mulsum Ansium, i. e. poësis, carmen, ideoque* ǫlbeinir ása *poëta* Isl. 16.
ǫld, *f.* — 1) *tempus; ætas; seculum;* hans aldar mun getit vesa Hkm. 19; um allar aldir alda *per omnia secula seculorum* L. 74. — 2) *genus humanum; populus; homines; nom. l. acc. sg.* ǫld Vkl. 6. 24; Efdr. 22; Edr. 2; G. 12. 33. 66; Hrfm. 6. 16; *gen. sg.* aldar Ó. S. 5; Edr. 23. 30; G. 10. 58 *(de fratribus duobus).* 65; Hr. S. 1; *plur. nom. l. acc.* aldir Bj. 4; Hr. S. 2; aldar Hrfm. 20; *dat. pl.* ǫldum Hr. A. 3; Kkm. 14; Jdr. 1; Hr. S. 3; Hrfm. 14.
ǫldr, *n., convivium;* at ǫldrum Mhk. 25.
ǫldugangr (alda, *f., unda*), *m., jactatio maris, æstus;* í óðastrǫngum ǫldugangi Edr. 16.
ǫldurmaðr *(anglosax.* ealdorman), *m., vir dignitate spectabilis; dux; nom. pl.* ǫldurmenn Jdr. 11.
ǫl-Gefjon, *f., dea cerevisiam alicui ministrans, i. e. femina; de Groa* Hlg. 20.
ǫl-Gefn, *f., dea pocula ministrans; gen. sg.* ǫl-Gefnar *(de Iduna)* Hlg. 11 *(bis).*
ǫllungis, *adv., omnino, omni ex parte, profecto;* ǫllungis eigi *prorsus non, nullo modo* Jdr. 2.
Ǫlmóðr, *m. pr., vir Norvegus;* Sk. 57. 64; *acc.* Ǫlmóð Sk. 56; *gen.* Ǫlmóðs Sk. 62.
ǫln, *f., ulna;* alnar ormr *serpens ulnæ, i. e. annulus* Hlt. 12.
ǫlr, *adj., ebrius;* at ǫlum stilli *quum rex ebrius esset* Yt. 49.
ǫlselja, *f., femina (pocula ministrans);* þylja of eina ǫlselju Jdr. 4.
ǫlsmiðr, *m., cerevisiarius; zythopepta;* vas ǫlsmið *(dat.)* allra tíma *confectori cerevisiæ jam acta vita esset* Snt. 8 *(de Ægere).*
ǫlteiti, *f., lætitia convivalis;* ǫlteiti vas lítil Jdr. 11; Þdr. 15.
ǫlun, *f.?, piscis, nescio qui; in appell. maris, velut* ǫlna bekkr, fold, jǫrð, vangr Rdr. 13; R. 27; Hlt. 12; R. 15.
Ǫlvishaugr, *m. pr., locus quidam in Norvegia situs;* fyr innan Ǫlvishaug G. 13.
ǫnd, *f., anima; vita; nom. l. acc. sg.* ǫnd Efdr. 28; G. 20. 60; L. 11. 52. 80. 83. 85; ǫndin L. 31. 96; *dat. sg.* ǫndu Jdr. 41; *gen.* andar Edr. 31; *acc. pl.* andir L. 23. 46.
ǫndr, *m., solea lignea, qua per nives curritur;* umb brims ǫndr *circa soleam æstûs, circa navem* Kdr. 4; Egils *l.* Eynefis ǫndrum *i. e. navibus* Kkm. 5. 11.
ǫndurdís (ǫndurr = ǫndr; *cfr* andur-Jálkr!), *f., dea solearum lignearum, i. e. Skadea;* ǫndurdís sævar beins *Skadea montivaga* Hlt. 4.
ǫndurðr = ǫndverðr; verða látinn ǫndurðr *in prima acie collocari* Kkm. 22; við ǫndurt fylki *ad provinciam exadversum sitam* Vkl. 15.

ǫndurgođ, *f., dea soleis ligneis currens, Skadea; gen.* ǫndurgođs Hlg. 7.
ǫndvegi *l.* **ǫndugi**, *n., princeps sedes;* í ǫndvegi Kkm. 29; í ǫndugi Kkm. 20.
ǫndverđr, *adj.* — 1) *obversus; adversus.* — 2) *primus; incipiens;* ǫndverđan dag Hlt. 13; at degi ǫndverđum *incipiente die, prima luce* Hkv. 3; vár ǫndvert *primo vere* Edr. 5.
ǫngr, *vid.* engr!
Ǫngulsey, *f. pr., insula Britannorum;* í Ǫngulseyju Kkm. 21.
Ǫngulseyjarsund, *n. pr., fretum ad* Ǫngulsey *situm;* í Ǫngulseyjarsundi G. 31, *ubi vox tmesi divisa est.*
ǫnn, *f., labor, negotium;* frák annir aukask Jdr. 10.
Ǫnundr, *m. pr.* — 1) *rex Upsaliensis* Yt. 37. — 2) *rex Sueciæ* Kdr. 3.
ǫr, *f., sagitta; nom. l. acc. pl.* ǫrvar Hfl. 13; Efdr. 4; Bdr. 6; *dat. pl.* ǫrum Bdr. 10; *gen. pl.* ǫrva Vkl. 2; Hr. A. 15; G. 54; Jdr. 30; Sk. 26. 147.
ǫrbjóđr, *m., sagittam offerens, bellator* R. 15.
ǫrbragđ, *n., jaculatio sagittarum;* ǫrbragđs ærir *sagittarii* R. 18.
ǫrgrannr, *adj.* — *Rectius scribitur* ergrannr, *q. v.!*
ǫrkumlađr, *part. comp. l. adj., corpore deformatus* Sk. 193.
ǫrleikr, *m., munificentia, liberalitas;* um ǫrleik þinn Sk. 26.
ǫrlyndr, *adj., generosa indole præditus;* Jdr. 45; Isl. 3.
ǫrn, *m., aquila; nom. sg.* ǫrn *(de Thjassio)* Hlg. 2; Ó. S. 3; Hr. S. 9; *acc. sg.* ǫrn Ó. S. 6 (I: 141); Kkm. 16; *gen. sg.* arnar Hkv. 4; G. 29; *acc. pl.* ǫrnu Isl. 7; *dat. pl.* ǫrnum Mhk. 23.
Ǫrn, *m. pr., rex quidam;* Kkm. 20.
ǫrr, *adj.* — 1) *promptus animi; strenuus, alacer; c. inf. e. gr.* ǫrr at efla þrek Jdr. 12; *c. gen., v. c.* hildar ǫrr Jdr. 24; *nom. sg. m.* ǫrr Edr. 24; Jdr. 44; Isl. 19; Sk. 124; *acc. sg. m.* ǫrvan Efdr. 13; Edr. 18; Isl. 3; *dat. sg. m.* ǫrum Kkm. 22; *nom. pl. m.* ǫrvir Hkv. 17. — 2) *liberalis;* ǫrr hilmir Bj. 4; Sgdr. 1; Edr. 7; Jdr. 15; *neutr.* ǫrt *large* Hr. S. 8.
ǫrrjóđr, *m., sagittam rubefaciens; bellator* R. 31.
ǫrskiptir, *m., sagittarum distributor, bellator* G. 60.
ǫs, *f., tumultus, strepitus;* vann ǫs *tumultum civit* Jdr. 28.
ǫttu, *vid.* etja!
Ǫzurr, *m. pr., archiepiscopus Lundensis; acc.* Ǫzur Edr. 27.

Ø.

øđlask (ađ; *apud recentiores* ǫđlask), *v., adipisci, consequi;* øđlask eht Edr. 28. *Vid.* ǫđlask!
øđlingr = ǫđlingr, *q. v.!*
øfri, *compar., excelsior, superior;* konungr sitr ǫllum øfri G. 5. *Cfr* efri!

ǫngr *l. (apud recentiores)* **ǫngr**, *pron. indef. adj.* — 1) *ullus;* né (ɔ: ert þú kennandi) lǫstinn ǫngvan *nec ullum vitium agnoscis* L. 90. — 2) *nullus;* ǫngr brimloga slǫngvir G. 56; Hrfm. 2; tjóar ǫngum at auka lengra L. 95. — *Aliæ formæ hujus vocis jam allatæ sunt, s. v.* engi, *q. v.!*

ǫrfengr (ǫr- *priv.*), *adj.*, *difficilis impugnatu;* Jdr. 29.

ǫrgáti, *m.*, *oblectamentum, quo hospites excipiuntur;* Hkv. 22.

ǫrgrannr, *adj.* (ǫr- *intens.*), *tenuissimus, subtilissimus;* ǫrgranns erum vér lengst á leit *subtilissima quæque diutissime quærimus* Mhk. 15. *Aliam interpretationem exposuit* *Söderbergius* *(Arkiv f. nord. Filol. VI 104), qui* ǫrgranns = ǫrgrands (*gen. n. sg. adj.* ǫrgrandr) *accipit et vertit: 'ea, quæ vitio carent, diutissime quærimus' i. e. rarissime inveniuntur.*

ǫrlygi, *n.*, *pugna;* ǫrlygis draugr *præliator* Rdr. 8.

ǫrþrásir, *m.*, *qui magnopere desiderat, amat;* ǫrþrásir Greipar *Greipam diligens, i. e. pater Greipæ;* áss ǫrþrásis Greipar *contus a Geirrodio missus* Þdr. 16.

ǫruggr, *adj.*, *sine timore l. hæsitatione;* ǫruggt mælik þat *haud dubitans ista loquor* G. 62.

ǫx, *f.*, *securis;* hefr upp ǫxi breiða Sk. 131; ǫxir ok kesjur sungu Sk. 156; rymr reiddra ǫxa Gldr. 7.

Appendix.

allþroskinn, *adj., fortis; magna vi præditus; gen. sg.* allþroskins Hrfm. 20.
Andri, *m. pr., dynasta quidam; dat.* Andra Sk. 81.
Asialǫnd, *n. pl.,* = Asiaheimr; Sk. 123.
Asiaveldi, *n.,* = Asiaheimr; úr Asiaveldi Sk. 197.
Aventróð, *m. pr., frater Eddgeiri et Vidolfii;* Sk. 76. 157.
á, *vid.* eiga!
Áli, *m. pr., bellator quidam, cognom.* hinn frækni; Sk. 80. 143; *acc.* Ála Sk. 145.
Ásmundr = Gnóðar-Ásmundr Sk. 78.
áttniðr, *m., cognatus; acc. sg.* attnið Snt. 16.
Blót-Haraldr, *m. pr., athleta quidam; nom.* Blót-Haraldur Sk. 75. 157; *gen.* Haralds Sk. 158.
brandél, *n., procella gladiorum, i. e. pugna; n. pl.* brandél G. 51.
Brúni, *m. pr., athleta quidam;* Sk. 160.
Brúsi, *m. pr., athleta quidam* Sk. 171; *acc.* Brúsa Sk. 173.
brynmót, *n., conflictus loricæ, i. e. pugna;* at brynmóti Hrfm. 20.
bǫrr, *m., filius; dat. sg.* bǫr Isl. 11.
Dýna, *f. pr., fluvius Russiæ;* fyr Dýnu mynni Kkm. 3.
dæll, *adj., facilis;* villa 's dælst of heimskan mann *stolidum hominem fallere est facillimum; stulti facillime in errorem ducuntur* Mhk. 28.
Eddgeirr, *m. pr.,* risi *appellatus, frater Aventrodii et Vidolfii* Sk. 75. 146. 157.
Eljarnir, *m. pr., vir quidam;* Mhk. 7.
·**Eljuðnir**, *m. pr., domus Helæ;* Mhk. 9.
erfiði, *n., labor; opus;* vinna erfiði Bj. 1.
élsnœrðr, *adj., procellâ afflictus;* jǫrð með élsnœrðum jaðri Hátt. 79.
Finnbogi, *m. pr., vir Islandus,* enn rammi *appellatus;* Isl. 14.
Fofnir (= Fáfnir), *m. pr.; nom.* Fofnir Sk. 161. 165; *acc.* Fofni Sk. 82. 85; *gen.* Fofnis Sk. 162.
Freyja, *f. pr., dea ex genere Vanorum;* Sk. 87. 107. 175; *acc. l. gen.* Freyju Sk. 104. 111. 186.

fúr-Rǫgnir, *m., (Oden, i. e.) deus ignem spargens;* fens fúr-Rǫgnir *i. e. vir liberalis* Sgdr. 6.
Gautrekr, *m. pr., rex quidam,* hinn mildi *appellatus; dat.* Gautrek Sk. 172; *gen.* Gautreks Sk. 83.
Geirmundr, *m. pr., vir cognom.* Heljarskinn; Sk. 77. 131.
Geirstaðir, *m. pl. pr., prædium in Vestfoldia, provincia Norvegiæ, situm;* á Geirstǫðum Yt. 52.
gnapa (pð), *v., hiare, inhiare;* gnǫpðu skoltar R. 14.
Gnóðar-Ásmundr, *m. pr., vir qui navem* Gnóð *appellatam habuit;* Sk. 187.
goðkonungr, *m., rex diis ortus* (?), *acc.* goðkonung Yt. 39 *(cfr tamen ann. ad h. l.).*
gramr, *adj., iratus, infestus;* Þdr. 18.
Gramr, *m. pr., nomen gladii Sigurdi Fafnericidæ; acc.* Gram Sk. 182.
Gǫngu-Hrólfr, *m. pr., vir Norvegus, dynasta Norrmanniæ; acc.* Gǫngu-Hrólf Sk. 83; *dat.* Gǫngu-Hrólfi Sk. 148.
gerð = gǫrð, *q. v.!*
Haraldr = Blót-Haraldr; *gen.* Haralds Sk. 158.
Haraldr, *m. pr., rex,* Hilditǫnn. *appellatus;* Sk. 133; *dat.* Haraldi Sk. 132.
járnskjǫldr, *m., clipeus ferreus; cognomen Thoreri, bellatoris cujusdam;* Sk. 158; *acc.* járnskjǫld Sk. 84.
lé, *m., falx messoria;* Mhk. 13.
mannfall, *n., strages hominum;* Vkl. 15.
margfalda (að), *v., multiplicare;* gjalda margfaldaðan lofsǫng L. 95.
Niflungar, *m pl., familia Niflungorum, de qua cfr SnE, AM I 360, ubi legitur:* 'Gjúkungar, þeir eru ok kallaðir Niflungar'; Niflunga róg *i. e. aurum* Bj. 5.
nǫkkvi, *m., navis;* tóptar nǫkkvi *i. e. domus* Yt. 34; á Náins nǫkkva Snt. 3.
ofsi, *m., ferocia, superbia;* með æstum ofsa L. 8.
ógipt, *f., calamitas;* ógipt verðr í umbúð skjót *calamitas in præparatione celeris est; calamitas semper in promptu est* Mhk. 19.
ógnrakkr, *adj., fortis in pugna; superl. pl.* ógnrakkastir Jdr. 10.
ósýnn, *adj., haud perspicuus; incertus;* þykkja ósýnt ehm Mhk. 29.
randormr, *m., serpens clipei, i. e. gladius;* rjóðendr randorma *præliatores* Jdr. 17.
Reginn, *m. pr., frater Fafneri; acc.* Regin Sk. 82. 102.
regla, *f., regula;* Eddu regla L. 97.
Rǫgnir, *m. pr., nomen Odinis;* Sk. 102.

Corrigenda et Addenda in Vol. I.

(præter ea, quæ in I XIII et XIV jam allata sunt).

Bjarkamál str. 5^{8} *pro* Baldr *scribendum* baldr *Ynglingatal str.* 10^{2} *pro* Yngva *scribendum* yngva *Haustlǫng str.* 3^{1} *legendum* torsoðinn þá vas tívum *et str.* 3^{2} *pro* beina *legendum* beini (*cfr* Emendationer och Exegeser till Norröna Dikter *pag.* 36) *Ibm* 8^{4} Úlfs *Ibm* 14^{4} haugs *Ibm* 19^{7} vikr *Hkv.* 13^{5} *pro* séð *legendum* sé *Glymdrápa str.* 2^{1-4} *ita legendum et interpungendum:* hilmir réð á heiði hjaldrskíðs þrumu, galdra óðr við œskimeiða ey vegbrautar, heyja (*cfr* Emend. och Exeg. t. Norr. Dikt. *pag.* 60) *Ibm str.* 3^{5-8} *legendum:* áðr út á mar mœtir mannskœðs raddar tanna ræsinaðr ok rausnar rak vegbrautar nakkva (*cfr* Emend. o. Exeg. *pag.* 67) *Sunatorrek* 16^{5} *legendum* né áttnið *Ibm* 19^{2} brími *Erfidrápa* 12^{7} skilit frá ek fyr skylja *Ibm* 25^{5} *aut legendum* grams dauði brá gœði *aut ita transponendum:* grams brá gleði dauði *Ibm* 26^{5} *legendum* skiliðr em ek *Hrynhenda Arnórs* 11^{8} heppinn *Ibm* 13^{5} hæri *Ibm* 15^{2} gørvik *Rekstefja* 12^{3} stofnum *Ibm* 25^{8} frár *Ibm* 32^{8} Tryggva? *Eiríksdr.* 8^{4} ósið *Ibm* 28^{7} eðlask *Geisli* 55^{6} brímis *Krákumál* 6^{10} á brími *Jómsv. dr.* 8^{8} Áka *Háttatal* 68^{1} *scribendum:* Fremstr varð Skúli *Ibm* 70^{8} skjǫldunga ungr *Islend. dr.* 5^{5} Sónar *Hrafnsmál* 9^{6} dýnflóka *Ibm* 14^{8} Áleinn *Ibm* 17^{5} drápi dulgreipa *Ibm* 17^{8} dœmði herr sœmði *Lilja* 73^{4} í kring um *Skíða-ríma* 65^{8} drykklanga *Ibm* 94^{2} nálgazt *Ibm* 199^{3} *comma post* sǫnn *tollendum* *In commentariis pag.* 133^{23} *pro* tigrrunni *legendum* sigrrunni *eademque pagina lin.* 38 *pro* felli *legendum est* fellir. — *Pag.* 136, *l.* 24 *legendum: str.* 26—27 = *Fms III* 10—12; *str.* 28 = *Fms III* 13.

Corrigenda et Addenda in Vol. II.

3^{25} (= *pag. 3, lin. 25) addendum:* af móđi *vehementer* Hfl. 5. 3^{33} *addendum:* rjúfa af *dirimere* Kdr. 9. 4^{13} *pro* Kkm. 17 *legendum: nom.* Sk. 145; *acc.* Agnar Kkm. 17; *gen.* Agnars Sk. 146. 4^{19} *pro* ne *scribendum* né 5^{5} *legendum:* aldrstríđ, *n.* 5^{13} *legendum* Þdr. 21. 5^{14} alkeppinn *delendum est et locus laudatus* fyr allkeppnum eyđi ... Hrfm. 7 *paulo inferius s. v.* allkeppinn *transferendus* 5^{39} *pro* L. 71 *legendum* L. 66. 71. 8^{37} *addendum:* þann þul ok Óláf annan *i. e. hunc poëtam cum Olavo* Isl. 18. 9^{35} *pro* Sk. 74 *legendum* Sk. 74. 147. 14^{11} *leg.* Sk. 168. 170. 180. 188. 199. 14^{15} *lege:* atferđ, *f.* 14^{17} *pro* raka *legendum* reka 15^{35} *legendum:* Rdr. 8; Vkl. 1 *cet.* 16^{1} *legendum:* lát auman njóta laga *vid. I 140;* þú fyrdœmdir *sqq.* 19^{1} *legendum:* á kemr til sævar Hdr. 9; á rođin *sqq.* 19^{20} *legendum:* Sk. 99; vef ágætu verndar skauti L. 86; í ágæt tígnarsæti L. 62; þú ert *sqq.* 19^{26} *lege:* R. 4. 8; *sqq.* 19^{39} *legendum:* Sk. 73; *nom.* Álfr Sk. 174; *dat.* Álfi Sk. 136 19^{40} *lege:* Yt. 32. 20^{8} *legendum:* Ánasótt, *f., morbus Anii; rectius* ánasótt = *languor senilis (in dial. suethicis* anſot = *morbus mortifer; cfr* Rietz, Dial. lex. pag. 11; Arkiv f. nord. Fil. III 188). 20^{10} *legendum:* ár, *adv., olim; aliquando; mane;* 20^{11} *addendum:* Isl. 3. 11. 20^{34} *legendum:* Sk. 46. 53. 166. 167. 21^{3} *addendum: Plur.* Æsir Sk. 61. 71. 177. 22^{24} *legendum:* Gldr. 1; bǫrđum *proris* Hátt. 74. 22^{40} Mhk. 5; at ǫglis barni Hlg. 12; *sqq.* 23^{21} Efdr. 4; bauga meiđir *id.* Isl. 6. 24^{10} *addendum:* af bárum Mhk. 6. 25^{9} bens ár Bdr. 9; bens bára Bdr. 11; *sqq.* 25^{10} *legendum: inflectere;* borđgrund bendir stýri *unda flectet gubernaculum* Hátt. 74; *cet.* 26^{5} Snt. 5; bera hróđr ehm Hátt. 68; *sqq.* *Pag. 26, lin. 9 et sequentes ita mutandæ:* 5) *adducere;* berr mik þar til ván *eo me spes adducit* L. 99. — B) *verb. impers.* — 1) *transit., e. gr.* bera til = *concedere, largiri sqq.* 26^{42} *leg.:* Snt. 22; snúa enu betra til sín Mhk. 28; *cet.* 26^{44} Edr. 25; bezta sveit Mhk. 15; *cet.* 27^{25} bil, *n.* 28^{3} Mhk. 8; Efdr. 20; *cet.* 28^{20} Mhk. 7; Sk. 149. 30^{27} blíđ verk *bene facta* G. 23; međ blíđum *sqq.* 31^{26} *addendum:* halda mætum borđum þannig Hr. S. 5. 32^{13} *leg.:* bólginn 33^{9} G. 53; hríđ branda *id.* Bdr. 6. 33^{11} Hr. S. 14; Hr. S. 12. 33^{17} *pro: (de conto ferreo) legendum: (de baculo præferrato).* 34^{2} *inserenda hæc sunt:* bregđa at ehm *se ad alqm convertere, e. gr.* bregđr at þeim er heldr á lopt *i. e. fortuna se ad eum, qui alte spectat, convertit* Mhk. 14; *nisi fortasse legendum sit* bregđrat *(non mutatur* ɔ: *fortuna; constr. impers.)* þeim er heldr á lopt; *cfr proverbium Suecorum:* lyckan står dem djerfwom bi. 34^{6} *legendum:* Bgl. 7; eitt bregđsk Mhk. 1. 35^{6} *pro* af brimils móđi *legendum:*

brimils vǫllr = *mare.* *36*[24] *lege:* Sk. 180; brynju viðr *bellator* Isl. 25; brynjur sprungu Edr. 20; Kkm. 4; Isl. 10. *37*[43] í kring um *38*[9] Hlt. 5; Vkl. 9; *cet.* *39*[33] Jdr. 26; Mhk. 26; *cet.* *41*[4] *addendum:* dauða orð = dauði Yt. 14. *41*[28] *legendum:* deigr, *m., mollis; hebes, obtusus, cet.* *42*[5] *add.: hæc vox etiam scribitur* digull *43*[34] *legendum:* drengmaðr, *m.* *44*[11] *addendum:* 4) *inserere; c. dat.* hafask drepit húfum und linda *in cingulum pileos inseruerunt* Hkv. 24. *44*[12] *lege: c. acc. pers. et rei, e. gr.* ferlig *sqq.* *44*[16] *lege:* Hkm. 15; R. 20; Kkm. 9 *cet.* *44*[18] dreyrfár *44*[33] *pro* ǫrva *legendum* oddavífs *47*[16] *legendum:* Edr. 10; til dýrðar Bgl. 8; *cet.* *48*[35] *addendum:* (*fortasse his locis legendum est* endr). *51*[1] *lege:* Jdr. 2. 11. *cet.* *51*[24] *lege:* Hlg. 19; Einriða (= Eindriða)-menn *cultores Thoris* Vkl. 8. *54*[9] *terra* Hlg. 15. *56*[30] ǫngvan Jdr. 1; L. 90. *61*[26] fagnaðarlaug, *f.* *61*[34] Hdr. 2; fǫgr stórmerkin L. 5. *62*[29] Hfl. 17; ynðit láta øngvir falt Mhk. 21; fljóðin *cet.* *63*[18] L. 41; Mhk. 12; *cet.* *63*[25] L. 16; orð fóru á svik Bgl. 7; hugði *cet.* *64*[30] Bgl. 1 *et* R. 12 *ad nom.* 3) *referenda sunt* *65*[41] Hdr. 2; Sk. 107. *66*[28] *addendum;* svik fálusk Vkv. 2. *67*[30] *pro* ferða *legendum* ferðar *70*[42] *pro* fjúka *legendum* fjúki *71*[14] *lege: Oden deus;* Skíði heilsar Fjǫlni fyst Sk. 91; at dýrs Fjǫlnis húsum Kkm. 25; Sk. 174. 175; *cet.* *72 vox* fleingaldrvǫlr *inter* fleinþorr *et* fleinglygg *interponenda* *74*[21] *legendum:* Vkl. 20; sœkja á flótta Þdr. 12; Efdr. 3; *cet.* *74*[22] *vocabula* sœkja á flótta Þdr. 12 *delenda sunt* *76*[21] *lege:* fróns leggs fólk *76*[22] fróns leggs fólka *78*[10] R. 1; Hátt. 68; *cet.* *79*[40] *legendum:* Vkl. 15; fremðar ráð *egregia consilia* Edr. 4; *cet.* *80*[40] *addendum:* Freya ok Frigg Sk. 87. *81*[26] fróns leggs fólk *83*[45] *add.:* Hr. S. 7. *86*[20] *lege:* Snt. 5; Mhk. 2. 10; *cet.* *87*[41] *legendum: famem* *88*[12] *pro:* hjaldrskíðs vébrautar *(clipei)* galdr = *pugna; legendum est:* vegbrautar *(clipei)* galdr = *pugna.* *88*[14] *lege:* œskimeiðr galdra vegbrautar *sqq.* *88*[22] *lege:* Sk. 74; (*ubi adj.* gamli *pro cognomine habendum est, eodemque modo* Sk. 138. 139. 163. 171); *cet.* *89*[2] *pro* es *legendum* er *89*[8] *pro* Jdr. 38 *legendum* Jdr. 40. *91*[36] *addendum:* gef stórum *i. e. magna munera da I 140; cet.* *92*[13] *lege:* Vkv. 5; Isl. 26; *cet.* *92*[18] G. 55; Isl. 8; *cet.* *93*[15] *add.* Hfl. 5. *95*[36] *add.* Mhk. 22. *95*[38] *add.* sókna gífr *lamia pugnarum, i. e. securis* Hr. S. 8. *96*[40] *add.* Sk. 154. *97*[39] *add.* Mhk. 27. *101*[29] *add.* Hr. S. 17. *102*[40] *add.* Isl. 20. *104*[11] *scribendum* mara *108*[12] *lege:* R. 18; garðr Gǫndlar *id.* Isl. 20. *108*[19] *lege:* gǫrð *l.* gørð *108*[21] *addendum:* 3) *pactio;* sáttar gørð *pactio de reconciliatione* Mhk. 10. *109*[7] *pro* gorik *scribendum* gørvik *109*[16] *lege:* Sk. 55; Rdr. 5; *cet.* *109*[27] *impendebat (pro 'impendit')* *112*[22] *lege: e. gr.* halt mál *fidem serva I 140;* þótt sáttum *cet.* *113*[43] *addendum:* engi mátti hamla Sk. 139. *115*[8] *add.* Kdr. 2. *117*[20] *pro* hæfis *scribendum* hœfis. *118*[6] *lege:*

Sk. 72. 122. 176; *cet.* 118^{7} *lege: nom.* Hálfur Sk. 135; *dat.* Hálfi Sk. 140; *gen.* Hálfs Yt. 10. 119^{34} *lege: e. gr.* Heđins þrymr *pugna* Rdr. 10; *cet.* 119^{39} *pro* vindr *legendum* vígþeyr $119^{40, 41}$ *lege: Nom.* Heđinn Sk. 88; *dat.* Heđni Sk. 113. 121. 120^{25} *lege:* óeiđ 121^{9} *add.* sylgr heilags tafns Hdr. 7. 124^{25} *addendum:* ræsir hendi ríp *rex rupem manu prehendit, ope manuum enisus est in rupem* R. 28. 126^{20} *add.:* Hrfm. 17. *Pag. 127 vocabula* herþarfr, herþjófr, herþruma *proxime post* herstefnir *ponenda sunt* 128^{19} *lege:* Hlg. 1; Hildar næfr *id.* Kkm. 21. 132^{38} *add.* hjǫrva snyrtir R. 26. 135^{29} *lege:* hlýja (hléđa *l.* hlúđa *l.* hlýđa) *cet.* 135^{39} *lege:* gǫtvar hlýđut (*l.* hléđut) *cet.* 139^{24} *leg.:* Ódr. 7; Bgl. 1; *cet.* 141^{31} víđþingađr 155^{18} skitna 157^{7} *add.* L. 25. 159^{44} *legendum:* Mhk. 24; leiđa L. 76; leiđast *cet.* 160^{10} *legendum:* 152. 159. 193. 162^{31} *pro 'gen.' legendum: dat. l. gen.* 162^{45} *add.* at Jómi Jdr. 6. 170^{31} *leg.:* í kring um 177^{19} ynđit 177^{41} *add.: cfr str. I 140 allatam;* 178^{12} *leg.:* látask 182^{21} *legendum:* ljósan (*ubi tamen* ljósin *potius legendum*) 184^{44} lífguđ verđi 191^{27} *add.:* njóta laga *I 140* 192^{36} *add.* Efdr. 2. 195^{4} *leg.* Isl. 11 (*aliter* Gislasonius *in Njála II 942*) 195^{13} *legendum: promissa, ideoque* halt mál *fidem serva I 140;* ganga á bak *sqq.* 195^{35} *ensium concertatio, ensium attritus, cet.* 202^{6} *leg.* Hátt. 68; Sk. 172. 203^{2} *pro* mitt *legendum:* mítt (mitt) 206^{45} *add.* Kkm. 3. 207^{25} *addendum: alii pro* mældi *malunt* mælti (*loquebatur*). 213^{42} *leg.* L. 96; *cfr I 140;* drátt *cet.* 214^{43} *et* 215^{6} *addendum: cfr str. I 140 all.* 216^{41} *scriptum est: sedilia; legendum est. ·biculum* 217^{31} *lege* Kkm. 15; of tal *in sermone* Mhk. 4; *cet.* 218^{45} *addendum: E. Magnussonius,* Aarb. 1888 pag. 337, *legendum putat* skammreyst þykkja ópin ǫll. 227^{2} *pro* es *scribendum* er 233^{42} *add.* hǫlđa reynir *i. e. deus* Edr. 27. *Pag. 234:* risi *et* risnumađr *locum invicem mutant* 247^{5} *legendum:* L. 43. 80. *cet.* 253^{2} *leg.* var 256^{44} *pro* vid *scribendum* viđ 258^{41} *addendum:* 2) *rostrum;* skoltar gnǫpđu R. 14. 260^{26} *scribendum* mælia 263^{18} *addendum: alii interpretantur* slǫg, *n. pl.* = *arma, tela.* 275^{27} *lege:* Edr. 7; gefa stórum I 140; *cet.* 293^{19} ífjǫrvan 296^{18} *add.* Sk. 95. 296^{31} *addendum: cfr s. v.* sás! 298^{45} *legendum:* þinn Hr. A. 1. 13; Sk. 117 *sqq.* 306^{27} liggja 311^{45} slóu 317^{12} *pro* Mhk. 97 *legendum* Mhk. 27. 318^{44} *addendum: alii* vátt Hlg. 16 *pro* vætt *scriptum putant.* 323^{10} *addendum: Vigfussonius vertit* orđinn Efdr. 27 = *amissus.* 323^{16} *unicuique* 323^{34} *legendum* lítlu. 325^{30} *delendum: 2 pl. præs. conj.* séđ Hkv. 13. 326^{21} *sub* C, b, *addendum:* annat . . . en sé hergaupur *aliud . . . quam lynces inveniri* Hkv. 13. 342^{23} *scribendum* Skíđa.

